

ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୪

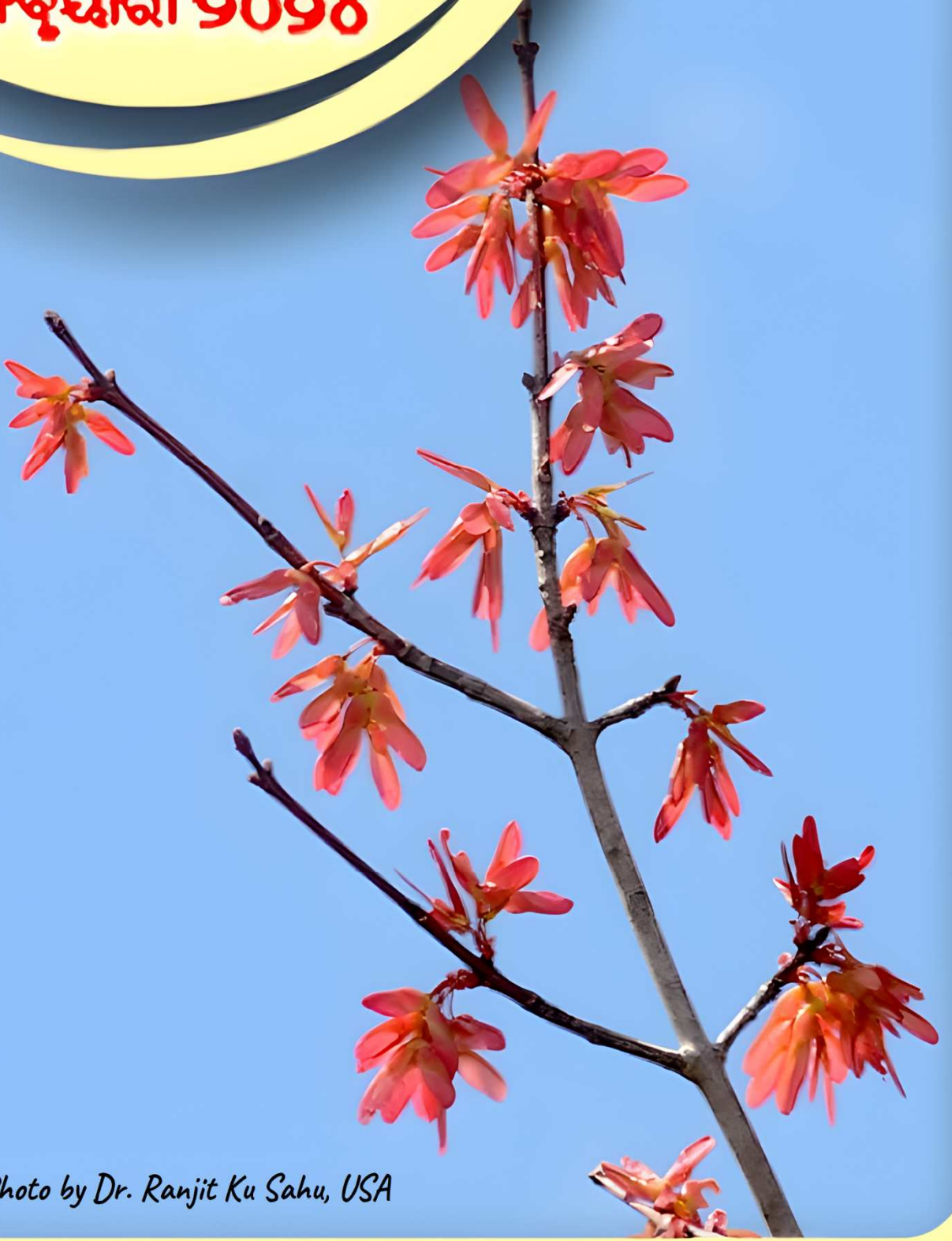

Photo by Dr. Ranjit Ku Sahu, USA

ISSN NO – 2582-208X

[ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ଇ-ପତ୍ରିକା]

...ପ୍ରତ୍ୟେକ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଡ଼ିଆରେ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପାରିବାରିକ ଇ-ପତ୍ରିକା...

(ଅଗଷ୍ଟ ୧, ୨୦୧୫ରୁ ପ୍ରତିମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ)

ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା – ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp: + 91 9594993733

ଭ୍ରମ୍ୟଭଣ୍ଡ - +91 9594993733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids: vedantimagazine@gmail.com

editor.vedantimagazine@gmail.com

ସମ୍ପାଦକୀୟ

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ପ୍ରିୟ ପାଠକବନ୍ଧୁ,

ଦୀର୍ଘ ୫୦୦ ବର୍ଷର ଅପେକ୍ଷାର ଅଳ୍ପ ଘଟାଇ ଅଯୋଧ୍ୟାରେ ନୂଆ ବନିଥିବା ମନ୍ଦିରରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ ରାମଙ୍କ ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇପାରିଛି ଯାହାକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦର ବିଷୟ । ଏହା ପରେ ଭକ୍ତଗଣଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସୁଅ ଛୁଟିଛି ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗରୀରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ । ଗୋଟିଏ ପଟେ ରାମ ମନ୍ଦିର ତିଆରି ହେଇଛି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ ପଟେ ଏକ ପୁରୁଣା ସହରର କାୟାକଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ବଦଳିଯାଇଛି । ଅଯୋଧ୍ୟାର ବିମାନବନ୍ଦରୁ ଉତ୍ତାଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ପରେ ଏହା ପୃଥିବୀର ସବୁ ସହର ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯୋଡ଼ି ହୋଇପାରିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଏହି ଭବ୍ୟ ମନ୍ଦିର ଦେଖିବା ପାଇଁ ପୃଥିବୀର ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠାକୁ ଆସିପାରିବେ ।

ଗୋଟିଏ ପଟରେ ମନ୍ଦିର ବନିବା ଦ୍ୱାରା ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ମନୋବାଞ୍ଛା ପୂରଣ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭାରତର ଏକ ପ୍ରାଚୀନତମ ସହରର ବିକାଶ ହୋଇଛି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । କାରଣ ଏହାଦ୍ୱାରା ଭାରତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରର ବିକାଶ ହେବ ଏବଂ ବିଦେଶୀ ମୁଦ୍ରା ଭଣ୍ଡାର ବଢ଼ିବାରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଆଜିରେ ଯୁଗ ହେଉଛି ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାର ଯୁଗ । ଲୋକଙ୍କ ପାଖରେ କାମ ସହିତ ପଇସା ମଧ୍ୟ ଆସୁଛି ଆଉ ବ୍ୟସ୍ତ କର୍ମ କ୍ଷେତ୍ରରୁ କିଛି ଦିନପାଇଁ ଲୋକେ ବାହାରକୁ ବୁଲିଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ନୂଆ ନୂଆ ଯାଗା ଦେଖିବା, କିଛି ଦିନ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଜୀବନରୁ ବାହାରି କିଛି ଶାନ୍ତି ପାଇବା ପାଇଁ ଲୋକେ ଆଜି ବ୍ୟାକୁଳ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁଦେଶ ଏହି ଗୁରୁତ୍ୱ ମାନଙ୍କୁ ଲୋଭାଇ ପାରିଛି, ସେଇ ଦେଶ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ମାଲଦୀପ୍ କୁ ନିଆଯାଉ । କିଛି ଛୋଟ ଦ୍ୱୀପମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏହି ଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ନେଇ ଭାରତକୁ ମଧ୍ୟ ଆଖି ଦେଖାଇଛି । କିନ୍ତୁ, ଭାରତ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ନିଜ ପାଖରେ ଥିବା ଲାକ୍ଷାଦ୍ୱୀପରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନକୁ ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଛି । ଏହା ସହିତ ଆଶ୍ୱାମାନ ଓ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜକୁ ମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗକୁ ନେବାକୁ କିଛି ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଛି । ଏହା ହେଉଛି ସରକାରଙ୍କର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଏହିପରି ଭାବରେ ଅଯୋଧ୍ୟାକୁ ଯେପରିଭାବରେ ବିଶ୍ୱ ଆଗରେ ରଖାଯାଇଛି, ତାହା ଯେ ନିଶ୍ଚୟ ପୁରା ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଶ୍ରୀରାମ ଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ସ୍ୱାଗତ କରିବ, ତଥା ତାହା ସହିତ ଭାରତବର୍ଷର ନାମ ପୁରା ବିଶ୍ୱରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିବ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଜୟ ଉତ୍କଳ, ଜୟ ଓଡ଼ିଆ ।

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ....

ଡି.ଏଫ.ଓ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ (ଧାରାବାହିକ)	ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ	୧୩
ଜୀବନ ଚକ୍ର	ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ	୨୪
ନା, ମୁଁ ଭୁଲିପାରେ ଗାଁକୁ...	ଶଶଧର ମହାପାତ୍ର	୨୬
ନିତ୍ୟ ନୂତନ	ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ପଣ୍ଡା	୨୯
ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମାଳୟା	ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ	୩୧
ପ୍ରୀତି ତରପଣ	ଡ. ଶକୁନ୍ତଳା (ନାୟକ) ଗୁପ୍ତା	୪୨
ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି	ଡଃ ମାଞ୍ଜଳିକା ମହାପାତ୍ର	୪୫
କବିତା	ନୀଳମଣି ଚାନ୍ଦ	୪୭
ସତ କହିବାକୁ କିଆଁ ଡରିବି	ଅଳକା ମହାନ୍ତି	୪୯
ଅଦେଇ ଦିନର ପ୍ରେମ	ସସ୍ମିତା ନାୟକ	୫୩
ଘରଚଟିଆ ଚଢ଼େଇ	ଇଂ. ସୁଶାନ୍ତ କିଶୋର ବଳ	୫୫
ଶ୍ରୀନିବାସ ମିଶ୍ର ସ୍ମରଣେ	ଡକ୍ଟର ସୀମାଞ୍ଜଳ ପ୍ରଧାନ	୫୮
କାତବରି ଚକୋବାର	ବିନୟ ମହାପାତ୍ର	୬୦
ସ୍ମୃତିର କଳାପଟା	ଶାଶ୍ୱତୀ ନନ୍ଦ	୬୬
ତୁମପାଇଁ କବିତାଟେ	ଭାରତୀ ମୁଦୁଲି	୬୭
ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉଛି ଅତି	ଅଜିତ କୁମାର ରାଉତ	୬୮
ଫେରିବ ରାମରାଜ୍ୟ	ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା	୭୦
ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକବିତାରେ ଚଉପଦୀର ରଚନାରୀତି	ସ୍ୱାତୀ ସୁଚରିତା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ	୭୨

ସବୁ ବଦଳି ଗଲା ପରେ	ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ	୭୮
ଆଉ ଥରେ	ଶାନ୍ତିଲତା ମିଶ୍ର	୮୦
ସବୁ ତୁମରି ଇଚ୍ଛା	ସିନ୍ଧୁ ନନ୍ଦିନୀ	୮୨
ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ	ନିରୁପମା ପଟେଲ	୮୪
ଲଳିତ ନିବନ୍ଧ- ପାର୍ବଣର ରଙ୍ଗ	ବଦ୍ରୀ ମହାନ୍ତି	୮୬
ନୂତନ ବର୍ଷ ର ଅଭିନନ୍ଦନ	ଏଲିନା ମହାନ୍ତି	୯୦
ମନର କଥା	ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାପାତ୍ର	୯୧
ଦୁଃଖ	ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର	୯୩
ଆଶା	ସୁଜିତ କୁମାର ମିଶ୍ର	୯୪
ବିଚରା କଂସ	କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ	୯୫
ଜୀବନର ମୋହ	ଡକ୍ଟର ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଶୋୟୀ	୯୮
ଆଶାର ନୀଳତୃଷ୍ଣା	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ନାୟକ	୯୯
ଅନ୍ତିମ ସତ୍ୟ	ଛବି ରାଣୀ ପତି	୧୦୧
ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା - ଏକ ବିହଙ୍ଗାବଲୋଚନ	ଡଃ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା	୧୦୩
ଶୀତଳ ବହ୍ନିର ସ୍ୱଭଲଲକ୍ଷ	କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ରାଉତ	୧୧୦
ଆଖି	ଝିଲିମିଲି ସାହୁ	୧୧୨
ହିସାବ	ନଳିନୀ ଦାଶ	୧୧୪
ସାଂପ୍ରତିକ ସମାଜରେ ଲୋକକଳାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା	ଡକ୍ଟର ସ୍ୱାଧୀନ ଚନ୍ଦ୍ର ପଧାନ	୧୧୬

ଅତିରୁ ଇତି	ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା	୧୨୪
ଜନେ କହିବେ	ଡ. ଅଭିମନ୍ୟୁ କାନୁନଗୋ	୧୨୭
ଜୀବନ ସଂଗୀତ (ଦାରୁଣ ଦଇବ)	ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	୧୨୯
ଉଠ୍ ପୁରୁର୍	ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)	୧୩୧
ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପୁରୁଷ ଫକୀର ମୋହନ	ଡଃ ପ୍ରିୟମ୍ବଦା ସାମଲ	୧୩୯
ଅପେକ୍ଷା କରିଛି ଇପ୍ସିତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ	ଡକ୍ଟର ଉତ୍ପଳା ଦାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୧୪୨
କବି ପରିଶ୍ରମୀ	ଆଶୁତୋଷ ମେହେର	୧୪୪
ବନ୍ଧୁତା ଓ ପ୍ରେମ	ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଗୋଲ୍ଲାୟତ	୧୪୫
ସେତିକି ଥାଉ	ମଧୁମିତା ମିଶ୍ର	୧୪୮
ଫୁଲ ଫୁଟୁଥାଏ	ରଘୁନାଥ ତ୍ରିପାଠୀ	୧୫୦
କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇଙ୍କ କବିତାରେ ଅନୁନ୍ନତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚେତନା	ଅପରାଜିତା ମହାରଣା	୧୫୨
ଦୁଇଟି ମିନି କବିତା	ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର	୧୬୦
ବିହଙ୍ଗିନି	ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୧୬୧
ବୋଉ	ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ଦାସ	୧୬୩
ଆସୁଥିବ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ	ପ୍ରଣତୀ ରଥ	୧୬୫
ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଞ୍ଜଳ ସିଂହଭୂମିର ଓଡ଼ିଆ କାନ୍ଦଶାଗୀତର ସ୍ୱରୂପ	ପ୍ରଫେସର ହରିହର ପ୍ରଧାନ	୧୬୭

ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟ	କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ	୧୮୨
ନୀରବ ବେଦନା	ଦେବାର୍ଜନ ମେହେର	୧୮୩
ପ୍ରଣୟିନୀ ନିରିମାଣି	ବେଶୁଧର ସୂତାର	୧୮୫
ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି	କନକବାଳା ନାୟକ	୧୮୮
ଗାଆଁ ପରିମଳ ଧୋବା ତୁଠରୁ	ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମେହେର	୨୦୦
ବଳିଆର ମହାବାହୁ	ଜୟ କୁମାର ମିଶ୍ର	୨୦୨
ଆଉ କିଛି ଚାହେଁ ନାହିଁ	ଝରଣା ବାରିକ	୨୦୫
‘ଛ ମାଣ ଆଠ ଗୁଣ୍ଠ’, ଫକିର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଅନନ୍ୟ କୃତି	ଅସିତ ମହାନ୍ତି	୨୦୭
କେମିତି କହିବି	ମନୋରମା ମହାନ୍ତି	୨୧୧
ଭାଷାରେ ଭେଦ	ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତି (ନିର୍ମାଲ୍ୟ)	୨୧୩
ହାଟ	ବିଶ୍ୱନାଥ କର	୨୧୬
ନାଟକ- ଭଲ ମଣିଷ ଖୋଜିବା ଆସ	ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ୱିବେଦୀ	୨୧୯
ପିଲାଦିନ	ସ୍ୱାଗତିକା ସାହୁ	୨୨୩
ଆସ ଆସ ନବ ବରଷ	ଡ. ଅର୍ଜୁନ ଚରଣ ବାରିକ୍	୨୨୬
ବୁଦ୍ଧ	ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମିଶ୍ର	୨୨୭
ମାର୍ଗଶିର ଗୁରୁବାର	ଅଧ୍ୟାପିକା ରୋଜାଲିନ୍ ବାରିକ୍	୨୨୮
ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା:ଜରଫାଙ୍କ ଗହଣରେ (ଭ୍ରମଣ କାହାଣୀ)	ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର	୨୨୯
ପିଠି	କୀର୍ତ୍ତନ ସାହୁ	୨୩୩

ଉଡ଼ାଣ; କିଛି ଇଚ୍ଛାର	ଜ୍ୟୋତିପ୍ରକାଶ ନାଏକ	୨୩୫
ମାଗୁଅଛି ଏହି ଭିକ୍ଷା	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୨୩୭
ପ୍ରାଣୀର ଭଲ ମନ୍ଦ ବାଣି ମରଣ କାଳେ ତାହା ଜାଣି	ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର	୨୩୯
ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତିର ସେ ଯୁଗପୁରୁଷ	ରାଜକିଶୋର ସ୍ଵାଇଁ	୨୪୨
ପ୍ରତିଦାନ	ବାଙ୍କାବିହାରୀ ମହାକୁର	୨୪୪
ନୀଳ-ନକ୍ଷତ୍ର	ପ୍ରତିଭା ଦାସ	୨୪୬
ଜୀବନର ମାନେ କ'ଣ ?	ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୨୪୮
ଭ୍ରମ ରାସ୍ତାର ବାଟୋଇ ନର	ଅଲେଖ ମେହେର	୨୪୨
ଆଶା ଓ ନିରାଶା	କାର୍ତ୍ତୀକେଶ୍ଵର ନାୟକ	୨୪୪
ନିର୍ବାଚନ ପର୍ବ	ମାନସ ରଞ୍ଜନ ନାୟକ	୨୪୬
ଅକୁହା କଥା	ସୁକୁମାରୀ ମେହେର	୨୪୮
ବୃଦ୍ଧା ଆଶ୍ରମ	ପ୍ରଜ୍ଞା ପାରମିତା ଦାଶ (ମିଶ୍ର)	୨୨୦
ପୂଜ୍ୟ ନେତାଜୀ	ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ	୨୨୪
ଝର କଲମ	ନିରଞ୍ଜନ ସାହୁ	୨୨୬
ଭିନ୍ନ ଏକ ପରାଧୀନତା	ଅମୃତନାରାୟଣ ଶତପଥୀ	୨୨୮
ପ୍ରିୟାର ଦୁଃଖ	ବନ ଲତା ଦାସ	୨୨୦
ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ମାମୁଁ "କଣାମାମୁଁ"	ସତ୍ୟବ୍ରତ ଦାସ	୨୨୩
ଆମରି ଭକ୍ତ	ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସାହୁ	୨୨୯
ଇପସା ଭିନ୍ନ ଏକ ପୃଥିବୀ ର	ପ୍ରତିମା ମହାରଣା	୨୮୨
ନୀଳମାଧବ	ଶୁଭେନ୍ଦୁ ମେହେର	୨୮୩

ଭ୍ରମର ଓ କମଳ	ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେରା	୨୮୫
ମଧୁ ମାଳତୀ (ଧାରାବାହିକ)	ଡାଃ. ଅନିତା ପଣ୍ଡା	୨୮୭
ହେଲେ ପାରୁନାହିଁ କହିତ	ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲ୍ଲିକ୍	୨୯୧
କବି ଓ କବିତା	ସୁହଂସ ଭୋଇ	୨୯୨
ଜାତୀୟ ଚରିତ୍ର	ଅମରନାଥ ବାରିକ	୨୯୪
ଅପ୍ରିୟ ସତ୍ୟ	ଶଗେଶ୍ୱର ବାଗ	୨୯୬
ହୋ ଭଗତେ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ	୩୦୦
ମାଆର ରାନ୍ଧଣା	ହରେରାମ ପଣ୍ଡା	୩୦୨
ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ	ମାନସୀ ସାହୁ	୩୦୪
ମଗୁଣୁର ଗୁରୁବାର	ଜୟନ୍ତୀ ଦେବୀ	୩୦୬
ତ୍ରାଣକର୍ତ୍ତା	ସିଦ୍ଧେଶ୍ୱର ତ୍ରିପାଠୀ	୩୦୭
ଦିବ୍ୟ ପଥର ଯାତ୍ରୀ	ଦୀନବନ୍ଧୁ ବେଜ	୩୦୯
ଶନି ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତ ନାମ ସ୍ତୋତ୍ରମ୍	ଅଧ୍ୟାପକ ଅବିନାଶ ବାରିକ୍	୩୧୧
ଜୀବନ ର ନଉକା ରେ	ଦୁଷ୍ମନ୍ତ ବେହେରା	୩୧୪
ଲୀଳାମୟଙ୍କ ଲୀଳା	ଦାସ କମଳ କୁମାର	୩୧୬
ସମୟ	ବଂଶୀଧର ସା	୩୨୧
ପାତାଳରେ ବସିଥିଲା ଛଳନା	ଡୁଇଗ୍ ଡେଭିଡ ଫିଲିପ	୩୨୩
କାହାକୁ କହିବା	ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ	୩୨୪
ସ୍ମୃତିର ସପନ ଭାସେ	ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ	୩୨୬
ଗଣେଶ କାହିଁକି ଅଗ୍ରପୂଜ୍ୟ	ଦେବଯାନୀ ବାରିକ୍	୩୨୮

ଶୀତ	କାଳିପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର	୩୩୦
ଶ୍ୟାମଳାଙ୍ଗୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା	ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ	୩୩୨
ଧୋକା ଖାଇ ମୁଁ	ଚିତରଂଜନ ବେହେରା	୩୩୪
ଏମିତି କିଛି	ଦୀପକ ନାୟକ	୩୩୬
ଆକାଶ ଦୀପ ଓ ଆମ ପରମ୍ପରା	ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱାଳ	୩୩୮
ସୁନେଲି କିରଣ	ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ସାହୁ	୩୪୦
ସମ୍ମାନ	ବିନୟାନନ୍ଦ ବସୁସ୍ୟା	୩୪୨
ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ କୋରାପୁଟ ରେଳ ଯାତ୍ରା	ଯଯାତି କେଶରୀ ମହାକୁଡ଼	୩୪୪
କଣ ମୁଁ ଯାଇ ପାରୁଛି ବହୁ ଦୂରକୁ	ଅନନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧାନ	୩୪୬
ଗରିବର ଲୁହ	ରେଖାରାଣୀ ବାରିକ୍	୩୪୭
ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନେୟ ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକମ୍	ଅଭିଳାଷ ବାରିକ୍	୩୫୦
ତୁମରି ନାମରେ ସକାଳ ଆରମ୍ଭ	ଜନୁଜୟ ନାୟକ	୩୫୨
ମଗୁଣିର ଗୁରୁବାର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର	ଅଳକା ବାରିକ୍	୩୫୪
ଜରାଶ୍ରମ	ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା	୩୫୫
ଗାଆଁ ଆଉ ଶୀତ	ଅନନ୍ତ କୁମାର	୩୫୬
ବୋଉ	ଶିବରାମ ସାହୁ	୩୫୯
ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ	ରୋହିତ କୁମାର	୩୬୧
ଗେଲ ମୋର ଭୂଲିଗଲ	ତାରାପ୍ରସାଦ ଜେନା	୩୬୩

ଦୁର୍ଲଭ ମାନବ ଜନ୍ମ	ଅଲେଖ ମେହେର	୩୨୪
ଗୀତା ମାହାତ୍ମ୍ୟ	ମାଳତୀ ଦେବୀ	୩୨୬
କଲମ	ନିଲେଶ କୁମାର	୩୨୮
ଆମ ବିକଶିତ ମଲ୍ ସଭ୍ୟତା	ପ୍ରବୋଧ କୁମାର ହୋତା	୩୨୯
ଶିଖି ପୁଛ ରୁଲିଆ	ସମ୍ପଦା ଦେବୀ	୩୩୧
ଅଜାମିଳକୁ ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନେ ଯମଦୂତମାନଙ୍କ ଠାରୁ କାହିଁକି ରକ୍ଷା କଲେ	ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା	୩୩୩
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ		
ଧର୍ମ ଭାବନା ଓ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	ଡାକ୍ତର ବସନ୍ତ କୁମାର ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ	୩୩୩
ଆମ ଦ୍ୱାର୍ତ୍ତାଗାଳ		
ସୁଜି ଲତୁ	ସମ୍ପଦା ଦେବୀ	୩୮୦
ମଂସ ଝୋଳ	ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର	୩୮୧
ଆଞ୍ଚଳିକ		
ରସର୍ କେଳି	ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେରା	୩୮୪
ଅଛେଁ ମୁଇଁ	ଗଜାନନ ମିଶ୍ର	୩୮୬
ଭୋଟ ଦିଅ ତମେ ଭୋଟ ଦିଅ !!!	ଏମ୍.ବିଜୟ କୁମାର	୩୮୮
ସମାଜ୍ ସେବକ୍	ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି	୩୯୦

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

ନୂଆ ଫଳର ନୂଆ ସୁଆଦ	ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ	୩୯୨
ତାକୁ ନଜାଣେ କିଏ	ପ୍ରକାଶ କୁମାର ଚନ୍ଦ୍ର	୩୯୬
ଶୀତ ମାସର ମଜା	ମୀରା ବାଇ ପାଣିଗ୍ରାହୀ	୩୯୮
ଆସନ୍ତୁ ପଢ଼ିବା ବହି	ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ଦାଶ	୩୯୯
ଖୋଜି ଆଣିବା ଖୁସି	ବିକାଶ କୁମାର ହୋତା	୪୦୦
ଚିତ୍ର	ଆଦବିକା ପଟ୍ଟନାୟକ	୪୦୨
ସମୀକ୍ଷା / ମତାମତ	ଦେବଯାନୀ ସ୍ୱାଇଁ	୪୦୩
ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ପଢ଼ୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ	ସଂଗୃହୀତ	୪୦୬
ଚିତ୍ର କଥା କହେ	ବେଦାନ୍ତୀ ପରିବାର	୪୦୭

ଡି.ଏଫ.ଓ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ

ଅଶୋକ ବିଶ୍ୱାଳ

୨୦-ବିସ୍ମୟକର ଜୀବଗଣ

କ-ଅନ୍ଧାରିଆ ଗୁମ୍ଫାର ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ଚଢ଼େଇ

ଅସୀମଙ୍କ ଆକର୍ଷଣ ଏବେ ସମୁଦ୍ର, ନଦୀ, କ୍ରୀକ, ଜଙ୍ଗଲ ଆଉ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ପ୍ରାଣୀମାନ ହୋଇଯାଇଛି । କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ ଭଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଡଭେଣ୍ଚର ସବୁବେଳେ ଦରକାର । ମନ ଆଉ ଶରୀର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛି । ଏ ଆଶ୍ଚାମାନ ନିକୋବରରେ ଦ୍ୱୀପପୁଞ୍ଜରେ କେତେ ଅତୁଟ ଜୀବଜନ୍ତୁ ଅଛନ୍ତୁ । ଆଉ ଅଛି କେତେ କେତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଗଛ ଲତା । ସି ମହୋତ୍ତ୍ୱା, ଗର୍ଜନ, ଆଶ୍ଚାମାନ ପାତକ ଆଦି ଗଛ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଦେଉଛି ଶୋଭା । ଅରଣ୍ୟରେ ବାସ କରୁଛନ୍ତୁ ନିକୋବରୀ ପିଞ୍ଜନ, ମେଗାପତ, କଙ୍କଡା ଖୁଆ ମାଙ୍କଡ, ରବର କ୍ରାବ ଭଳି ଅତି ଦୁର୍ଲଭ ପ୍ରାଣୀମାନ । ଜ୍ୟାଣ୍ଟ ଲେଦରବ୍ୟାକ କଛପ ଆସେ ଆଶ୍ଚାମାନ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପ ସମୂହର ବେଳାଭୂମିକୁ । ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟକର ପ୍ରାଣୀ ଅଛନ୍ତୁ ଏଇ ଗ୍ରେଟ ନିକୋବର ଦ୍ୱୀପରେ ।

ଏମିତିବି କଛି ନା କଛି କାମ କଲବେଳେ ଅସୀମଙ୍କ କାଗଜ ଭିତରକୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ପ୍ରାଣୀମାନେ ଆସନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କୁ ନ ଦେଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମନ ଆଉ ଥୟ ଧରେନ । ତାଙ୍କ

ସାଙ୍ଗରେ ସେମିତି କିଛି ଲୋକ ମିଳିଯାଇଥିଲେ ଯେଉଁମାନେ ମନକୁ ବାଧା ଭିତରେ ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲେ । ଅସୀମଙ୍କ ଆଖି ଉଦାସ ହୋଇଗଲେ ବା ଅତି ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହୋଇଉଠିଲେ ରାମଦାସ ବା ପ୍ରସାଦବାରୁ ବା ବେଳେବେଳେ ପଦ୍ମଶିବ ବା ତୋମିନକ ଆଗ୍ରହୀ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ନୂଆ ଉପାଦାନ ନେଇଆସନ୍ତୁ । ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନୀୟ ଜ୍ଞାନ ଅସୀମଙ୍କ ଭିତରେ ଅମାପ ଶକ୍ତି ଯେମିତି ଖୁସିଦିଏ ।

ଏମିତି ବି କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେରେ ଓପାଲ୍‌ଲୁ ଲୁଇଫ ଅଫିସରେ ଏକ ମ୍ୟୁଜିଅମ କରାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱୀପରେ ମିଳୁଥିବା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଜୀବଙ୍କ ଦେହର ଅବଶେଷ, ଯଥା ସ୍କଲ, ହାତ ଇତ୍ୟାଦି ଏକ ଲମ୍ବା କାଠପଟା ଉପରେ ସଜାଇ କରି ରଖାଯାଇଥିଲା । ସେଥିରେ ଥିଲା ଏକ କୁମ୍ଭୀର, ବନ୍ୟ ଶୁକର ତଥା ମାଙ୍କଡର ଖପୁରୀ, ଟର୍ଟଲମାନଙ୍କ କଠିନ ଶୋଳପା । କୁମ୍ଭୀରର ଖପୁରୀ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବହୁ ବଡ଼ଥିଲା । ଏକ କୁମ୍ଭୀରର ତମଡ଼ାକୁ ଟଙ୍ଗାଇ ରଖାଯାଇଥିଲା । ସେହି କୁମ୍ଭୀରଟିକୁ ଚୋର ଶିକାରୀମାନେ ମାରି ଦେଇଥିଲେ ଆଉ ତା'କୁ ରେଞ୍ଜି ଅଫିସର ଜବତ କରିଥିଲେ ଆଉ ସେଇଥି ପାଇଁ ସେମାନେ ଏକ କେଶ ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଲେବଷ୍ଟରର ସେଲ ତ ବହୁତ ବଡ଼ ଥିଲା । ଆଉ ଥିଲା ବଡ଼ ଆକାରର ସି ଫ୍ୟାନ ବା ଗଛ ପରି ଦେଖାଯାଉଥିବା ସମୁଦ୍ର ତଳେ ବଢ଼ିଥିବା ଝାଡ଼ିମାନ । ଏହା ଏକ ପ୍ରକାର କୋରାଲ ।

ଗ୍ରେଟ ନକୋବର ଦ୍ୱୀପର ଜୈବ ବିବିଧତା ଏକ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲ ଭଳି । ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ସୂତା ଖୁଅ ଆଉ ପଜଲକୁ ଖୋଲିଗଲା । ଜୀବ ଜୀବନ ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଏକ ପଜଲ । ଅତୁଆ ସୂତାଖୁଅ ନୁହେଁ । ବୁଝିନଜାଣିଲେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅତୁଆ, ବାଟ ମିଳିବନ ଆଉ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ଜାଲରେ ଗୁଡ଼ାଇ ହୋଇଯିବା କଥା । କିନ୍ତୁ ଜାଣିପାରିଲେ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ପରି ଅତି ସହଜରେ ଜାଲର ଏକ କୋଣରୁ ଆଉ ଏକ କୋଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲିଯାଇହୁଏ । ସେମିତି ଏଥର କଥା ଥିଲା ଏକ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟଜନକ ଛୋଟ ପକ୍ଷୀରୁ । ଜଙ୍ଗଲରେ ଅଛି ଏକ ସବୁବେଳେ ଉଡ଼ନ୍ତା ପକ୍ଷୀ ସୁଇପ୍‌ଲେଟ ଯାହାକୁ ଏଠାକାର ଭାଷାରେ ହାଡ଼ାବିଲ କହୁଛନ୍ତି । ସେହି ହାଡ଼ାବିଲ ରହୁଛି ନିକାଞ୍ଚନ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ । ଶିକାରୀମାନେ କେଉଁ ଅପହଞ୍ଚ ଯାଗାକୁ

ଆସି ସେମାନଙ୍କର ବସାକୁ ଚୋରୀ ନେଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଏମିତିଆ ବସା କୁଆଡ଼େ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ ସୁପ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ।

“ଲୁଲୁ ତିଆରି ବସା ଲୋକେ ଚୋରି କରିନେଉଛନ୍ତି ।”- ରାମଦାସ କହିଲେ ।

“ପ୍ରକୃତରେ ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ଚଢ଼େଇ ନଜର ଲୁଲୁରେ ବସା ତିଆରି କରେ ।”- ରାମଦାସ କହିଲେ ଆଉଥରେ ।

କଥାଟା କହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ତାଙ୍କ କଥା ଅସୀମଙ୍କ ସନ୍ଦେହକୁ ବିଶ୍ୱାସରେ ବଦଳାଇଥିଲା ।

“ଏ ପକ୍ଷୀ ଅନ୍ଧାରିଆ ପଥର ଗୁମ୍ଫାରେ କେଉଁଠି ବସା ବାନ୍ଧିବ ପ୍ରଥମେ ନିଶ୍ଚୟ କରେ । ଏତେ ଅନ୍ଧାର ଯେ ମଣିଷ ଟର୍ଜ ଲୁଇଟ ବିନା କିଛି ଦେଖିପାରିବ ନାହିଁ । ତା’ପରେ ପଥର ଉପରେ ନଜର ଛେପ ଫୋପାଡ଼େ । ଏମିତି ୮-୧୦ ଥର ଛେପ ପକାଇ ଏକ ଅର୍ଦ୍ଧ ଗୋଲକାର ବା ଘୋଡ଼ାନାଲ ଆକାରର ଢାଞ୍ଚା ତିଆରି କରେ । ତା’ପରେ ସେ ଥଣ୍ଡୁ ଲୁଲୁକୁ ସୂତା ହିସାବରେ ବାହାର କରି ଗୁଡ଼ାଏ । ଏମିତି କରିକରି ସେ ବସା ବନାଏ । ଅଣ୍ଟିରୁ ଆଉ ମାଇ ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ଚଢ଼େଇ ମିଶି ବସା କରୁଥାନ୍ତି । ବସା ବନେଇବା କାମ ମାସ ମାସ ଧରି ଲାଗିଥାଏ ।”- ରାମଦାସ କହିଲେ ।

କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେର ବହୁତ କଥା ପରି ଏ କଥା ମଧ୍ୟ ଅସୀମଙ୍କୁ ବିସ୍ମୟକର ଲାଗୁଥିଲା । କେଉଁ ଚଢ଼େଇ ବସା ନଜ ଲୁଲୁରେ କରିବା କେମିତି ସମ୍ଭବ ହେବ ? ବୁଢ଼ୀଆଣୀମାନେ ଲୁଲୁ ନଜ ଜାଲ ତିଆରି କରନ୍ତି । ସେଇଟାତ ଅତି ଛୋଟ ଜିନିଷ । କିନ୍ତୁ ଏକ ବସା କରିବା ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଚଢ଼େଇ ସେଠାରେ ବସିବ, ଆଉ ଅଣ୍ଟାଦେବ । ସେଥିରେ ଛୁଆ ପୁଟିବେ । ତେଣୁ ଚଢ଼େଇ ଓଜନ ସମ୍ଭାଳିବା ଭଳି ବସାର ଆକର ବଡ଼ ହେବା ଦରକାର ଆଉ ଶକ୍ତ ମଧ୍ୟ ହେବା ଦରକାର । ତେଣୁ ଜିଭର ଲୁଲୁ ବସା କରିବା ଅତୁଟ ଥିଲା । କିଛି ପ୍ରାଣୀ ସତରେ ଅତି ବିଚିତ୍ର ।

ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ବା ହାଫ୍ଟାବିଲ ଏକ ଛୋଟ ଚଢ଼େଇ । ସବୁବେଳେ ଉଡୁଥାଏ । ମୋଟେ ବସେନ । ଏମିତିକ ପୁର ରାତି ଉଡ଼ି କଟାଇଏ । ଏମିତି କି ଉଡୁଉଡୁ ଆକାଶରେ ଶୋଇଯାଇପାରେ । ରାତିରେ ଉଡ଼ି ଶୋଇଲୁ ବେଳେ ବହୁ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ବୋଧହୁଏ ମସ୍ତିଷ୍କର ଏକ ଅଂଶ ଶୁଏ, ଆଉ ଏକ ଅଂଶ ଚେଇଁଥାଏ । ଉଡୁ ଉଡୁ କେହି ନପହଁଚବା ଭଳି ଅତି ତୀକ୍ଷ ପାହାଡ଼ିଆ ଖୋଲର ଉପରେ, କାନ୍ଥରେ ନଜ ଲଲରୁ ବସା ତିଆରି କରେ ।”- ରାମଦାସ ପୁଣି କହିଲେ ।

“କଣ କହୁଛନ୍ତୁ! କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଅଛନ୍ତୁ କେଉଁଠି ?”

“ନେଭିଡେର ପରେ ଲଫୁଲ ଆଡକୁ ପ୍ରାୟ ଅଧଘଣ୍ଟାରୁ ପଇଁରୁଲଣି ମିନଟ ବୋଟ ଯାହାପରେ କଛି ପାହାଡ଼ିଆ ଜାଗା ଅଛି । ଆଗକୁ କଣ୍ଟୁଲ, ପିଲେବା ଇତ୍ୟାଦି ଜାଗା । ସେଆଡକୁ ପ୍ରାୟ ଲେକବାକ ଯାତାୟତ ନାହିଁ । ସମୁଦ୍ର ଧାରରୁ ପାହାଡ ବାହାରିଛି । ଫାଙ୍କରେ ଯାଇ ଭିତରକୁ ଛାତ ଭଳିଆ ଅଛି । ସେମିତି ସମୁଦ୍ରକୂଳରେ ଥିବା ଜାଗାରେ, ଅନ୍ଧାରିଆ ପାହାଡ ଖୋଲ ଭିତରେ ସେମାନେ ରୁହନ୍ତୁ ।”- ସାମୁଏଲ ଦିନେ କହିଥିଲେ ।

ଅସୀମ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେର ମ୍ୟାପକୁ ଅନାଇଲେ । ଗ୍ରେଟ ନକୋବର ଦ୍ଵୀପର ପୂର୍ବ ଆଡକୁ ଅଛି ନେଭିଡେର କ୍ୟାମ୍ପ । ତା’ପରେ ଉତ୍ତରର ଉପର ଆଡକୁ ଅଛି ଲିଟଲ ନକୋବର । ସେପଟେ ଟ୍ରିଙ୍ଗୋଟ ଆଦି ଜାଗା । ସେପଟେ କେଉଁଠି ପାହାର ତୀକ୍ଷ ଭିତରେ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଗୁମ୍ଫାରେ ରହୁଛନ୍ତୁ ଏ ଛୋଟ ପକ୍ଷୀମାନେ । ଆଖ ପାଖରେ ଜନବସତି ନାହିଁ । କେଉଁ ଦୂରରେ ଅଛି କେତେଟା ନକୋବରୀ ଗାଁ । କେତେଜଣ ଲେକ ରହୁଥିବେ ।

“ଏହି ପକ୍ଷୀର ଲଲରୁ ତିଆରି ବସାକୁ ଚୋରମାନେ ଚୋରାଇ ନେଉଛନ୍ତୁ । ସେଥିରୁ ସୁପ ତିଆରି ହେବ ।”- ଏଥର ପଦ୍ମଶିବ କହିଲେ । ସେକଥା ଆଗରୁ ହରଦାସ ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତୁ ।

ପ୍ରକୃତରେ କିଛି ଅସାମାଜିକ ଲୋକ କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଉପରେ ଉପରେ ଜଙ୍ଗଲ ରସ୍ତାରେ ଯାଇ ସେ ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଛନ୍ତି । ଜାଣିକରି ପାଣି ରସ୍ତାରେ ଯାଉ ନାହାନ୍ତି, କାଳେ କିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିନେବ । ଦୁଇ ତିନୋଟି କୁମ୍ଭୀର ଥିବା ନାଳାକୁ ପାରିହୋଇ ସେ ଜାଗାରେ ପହଞ୍ଚୁଛନ୍ତି । କୁମ୍ଭୀରମାନେ ଯେ ମଣିଷଖୁଆ ତାହା ଭୁବୁନାହାନ୍ତି । ତା’ପରେ ପାହାଡ଼ ଉପରୁ ରଶିରେ ଓହ୍ଲାଇ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରେ ପହଞ୍ଚୁଛନ୍ତି । ପାଣି ବାଟେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଲୁଗୁଇ ବୋଟ ଆଉ ଛୋଟ ଭେଳା ନେଇକରି ଯିବା ମୋଟେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ହାଇ ଟାଇଡ଼ ବା ଜୁଆରରେ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁ ପୂର୍ବ ପାଣିରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ । ଲୋ ଟାଇଡ଼ରେ ବେଶି ପାଣିରେ ବୋଟ ରଖି ଭେଳାକରି ମୁହଁରେ ପହଞ୍ଚିହେବ । ଏମିତି ଜାଗାରୁ ଚୋରୀ ହେଉଛି । ଆଉ ଚୋରୀ କରୁଛନ୍ତି କ’ଣ ? ହାଡ଼ାବିଲ ଭଳି ଏକ ଛୋଟ ଚଢ଼େଇର ବସା ।

ପକ୍ଷୀର ଲଳରୁ ତିଆରି ବସାରେ ସୁପ ! ପୋକ ଖାଇବା, ପତଙ୍ଗ ଖାଇବା ଏସବୁ ଅସୀମଙ୍କ ଖାଇବା ମେନୁର ବାହରେ ଥିଲା । କି ବିଚକଟିଆ ଲଗୁଥିବ । ଅସୀମଙ୍କ ଦେହ କେମିତି କେମିତି ହୋଇଗଲା । ସେ ମୁଣ୍ଡ ହଲୁଉଥିଲେ । ରମଦାସ ତା’ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ।

“ଆପଣ ଜାଣିନଥିବେ ଏ ସୁପ ବୋଧହୁଏ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ଦାମିକଆ ସୁପ । ଚୁଇନା, ହଞ୍ଜକଞ୍ଜ ଇତ୍ୟାଦି ଦେଶରେ ଏହାର ବହୁତ ଚାହିଦା ଅଛି । ଅତି ନାମୀଦାମୀ ହୋଟେଲରେ କେବଳ ମିଳିବ ।”- ସେ ପୁଣି କହିଲେ । ଅସୀମ ଭୁବୁଥିଲେ ଏକଥା ହୋଇପାରେ । ଏମିତି ଶୁଖୁଆ ତ ଦେଶରେ ବହୁତ ଲୋକ ଖାଇନାହାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଦାମ ତ ବେଶ ଅଧିକ । କିଏ କିଏ କୁହନ୍ତୁ ଯେ ଏ ସୁପ ପିଇ କେତେ ଲୋକ ଅସାଧ୍ୟ ରୋଗରୁ ଭଲ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଆଣ୍ଡଗଣ୍ଡି ବାତ ପାଇଁ ମହାଶୈଥି । ଦେହ ଅତି ଗରମ କରିଦିଏ ଏ ସୁପ ।

ଏସବୁ କଥା ଅସୀମଙ୍କୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲଗୁଥିଲା । କେଉଁ ସୁଦୂର ଦୂପ ଏ ଗ୍ରେଟ ନିକୋବର ବା ଅନ୍ୟ ଆଣ୍ଡାମାନର ଦୂପସମୂହ । ଏ ଅପଡ଼ରରେ ପକ୍ଷୀର ଲଳରୁ ତିଆରି ବସାକୁ ପୁଣି ଚୋରମାନେ ଆସି ଚୋରାଇ ନେଉଛନ୍ତି ଆଉ ହଂକଂ, ବେଜିଙ୍ଗ ଭଳି ଜାଗା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ପଦ୍ମୁଖାଲଦେଉଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନି । ଆକାଶରେ ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ଉଡୁଥିଲେ । ସମୁଦ୍ରକୂଳ ଆକାଶରେ ଅନେକ ପକ୍ଷୀ ଦେଖାଯିବା ସାଧାରଣ କଥା । କେତେଟା ଚଳି ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ ବଡ଼ ଗଛରେ ବସିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏ ପକ୍ଷୀର ଆକାର ଆଦି ଉପରେ ଜାଣିବାକୁ ଅସୀମଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ସେଇଟା ପ୍ରସାଦବାବୁ ଠିକ ଭାବରେ କହିଦେଲେ ।

ସୁଲଫୁଲେଟ ଏକ ଛୋଟ ପକ୍ଷୀ । ଓଜନ ବେଶିରେ ଦଶ-ବାର ଗ୍ରାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ ଆଉ ଲମ୍ବା ଅତି ବେଶିରେ ଦଶ ସେଣ୍ଟିମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବ । ସାଧାରଣ ପକ୍ଷୀଭଳି ଏ ପକ୍ଷୀ ଗଛରେ ବସିପାରିବନି । ଏହାର ଗୋଡ଼ ଠିକଭାବରେ ବିକଶିତ ହୋଇନାହିଁ । ଏହା ସେମାନଙ୍କୁ ଗଛରେ ସିଧା ବସାଇ ଦିଏନାହିଁ । ତା'କୁ ସବୁବେଳେ ଉଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଉଡୁଉଡୁ ପୋକଯୋକ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାଇନିଏ । ଏମାନଙ୍କର ପଞ୍ଜାର ନିଖମାନ କେବଳ ଝୁଲିବା ପାଇଁ ଉପଯୋଗ ହୋଇପାରେ । କୁହାଯାଇପାରେ ସବୁଠାରୁ ବେଶି ଉଡୁଥିବା ପକ୍ଷୀ । ଅତିବେଶିରେ ଏ ପକ୍ଷୀ କଛିକୁ ଧରି ବାଦୁଡ଼ି ଭଳିଆ ଓହଲ ପାରିବ । ଏ ପକ୍ଷୀକୁ ଗଛରେ କମ୍ପା ମାଟିରେ ବସିଥିବାର କେହି ଦେଖିନାହାନ୍ତି । ଶରୀରର ଆକାର ହିସାବରେ ଏହାର ତେଣା ବଡ଼, ସରୁଆ ଆଉ ଲମ୍ବା । ଏମାନେ ଉଡ଼ିଲାବେଳେ ବେଶ କୌଶଳରେ ଶୂନ୍ୟରେ ଅବିଶ୍ୱାସନୀୟ କଳାକାରୀ କରିପାରନ୍ତି । ବେଳେବେଳେ ଅଳ୍ପ ଦୂର ପାଇଁ ପାଖାପାଖି ୧୫୦ କମି ବେଗରେ ଗତି କରିପାରନ୍ତି । ଏମାନେ ଦଳଦଳ ହୋଇ ଗୁମ୍ଫା ଭିତରେ ରୁହନ୍ତି ଆଉ ଅନ୍ଧାରୁଆ କୋଣରେ କାନ୍ଥରେ ବସା ବାନ୍ଧନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଓ ମିଳନ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଉଡୁଥିଲା ବେଳେ ସଂଘଟିତ ହୁଏ । ପ୍ରାୟ ସକାଳେ ବା ମୁହଁ ସଂଜରେ ମିଳନ ଘଟେ । ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ଫେବୃୟାରୀରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ବସା ବନାନ୍ତି । ଏକ ବସାରେ ଏ ଚଢ଼େଇ ଗୋଟାଏରୁ ଦୁଇଟା ଅଣ୍ଡା ଦିଏ । ଏମାନେ କୁକ କୁକ କରି ନିଜର ପ୍ରକୃତ ଉପସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରତିଧ୍ୱନୀ ଶୁଣି ଜାଣିପାରନ୍ତି । ବାଦୁଡ଼ି ଭଳି ଅନ୍ଧାରରେ ଇକୋ ଲୋକେସନ କରିପାରନ୍ତି ।

ତେଣୁ ନିଶ୍ଚିତ ହେଲା ସୁଲଫୁଲେଟ ରହୁଥିବା ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୋଟରେ ଯିବେ । ସେମାନଙ୍କ ଯିବା ଖବର କ୍ୟାମ୍ପବେଲ ବେରେ ମଧ୍ୟ ଖେଳିଯିବ । ରୋଗ ଶିକାରୀମାନେ ଡରିଯିବେ ।

ଫରେଷ୍ଟ ଷ୍ଟାଫ ମଧ୍ୟ ଅପହରଣ ଜାଗାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ଅସୀମଙ୍କର ହାତୀବିଲ ନେଷ୍ଟ ଦେଖିବା ଛଡ଼ା ଚୋର ଶିକାରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଏକ ଷ୍ଟୁଙ୍ଗ ମ୍ୟାସେଜ ଦେବାକୁ ଆନ୍ତରିକ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ଏଥର ଶୋଭନାଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେବା ଅସୀମଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ନକହି ରୁଲିଗଲେ ଶୋଭନା ମନଦୁଃଖ କରିବେ । ଅନେକ ସମୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ବୁଲିବାକୁ ଶୋଭନା ସାଙ୍ଗରେ ଆସିପାରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ପାହାଡ଼ ଚଢ଼ିବା ହୁଏତ ତାଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ହୁଅନ୍ତାନି । କିନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ର ଯାତ୍ରାରେ ଏତେ ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଏଠି ଶକ୍ତି ମିଳୁଛି କରେସିନ ବା ଡିଜେଲ ରୁଲିତ ଇଞ୍ଜିନରୁ । ନିଜ ଶକ୍ତି ନିଜ ଭିତରେ ସଞ୍ଚୟ ହୋଇ ରହୁଛି । ତେଣୁ ଅସୀମ ନିଜ ଉପରେ ବଶ୍ୱାସ ରଖି ଶୋଭନାଙ୍କୁ ଅନାଇଲେ ।

“ଶୋଭନା, ତୁମେ ସାଥରେ ଯିବ ?”-ଅସୀମ ପଚାରିଲେ ଆଉ ଶୋଭନା ସାଥରେ ଆସିଥିଲେ ।

ପ୍ରକୃତରେ ସମୁଦ୍ରରେ ଛୋଟ ଖୋଲ ବୋଟରେ ଯିବା ପାଇଁ ଶୋଭନାଙ୍କୁ ଡର ଲାଗେ । ଅନନ୍ତ ସମୁଦ୍ର । ଠିକ ଦ୍ୱୀପ ପରେ ପରେ କେଉଁ ଅତଳ ଗଭୀରରେ ଥିବ ସମୁଦ୍ର ତଳ । କୂଳରେ ଅଳ୍ପ ପାଣିରେ ଥିବ ସମୁଦ୍ରର କୋରଲ ଉଦ୍ୟାନ । ତା’ପରେ ଗାଢ଼ ନୀଳ ପ୍ରାୟ କଳା ଦେଖାଯାଉଥିବା ସୀମାହୀନ ଗଭୀରତା । ଏକ ଛୋଟ ଖୋଲ ବୋଟରେ ଗଲବେଳେ ଶୋଭନା ଅସୀମଙ୍କ ଉପରେ ଡରି ଆଉଜି ପଡ଼ନ୍ତି ।

ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତିପରେ ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ରହୁଥିବା ଜାଗାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ସ୍ଥାନ ବିପଦଭର । ଏକଦମ ପାହାଡ଼ିଆ । ପୂର୍ବ ଉପକୂଳର ଲଫୁଲ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ କଛି ପାହାଡ଼ ଅଛି । ସେଇଠି କୁଆଡ଼େ ଅଛି ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ମିଳୁଥିବା ଗୁମ୍ଫାମାନ । ସମୁଦ୍ରକୂଳରୁ ଆସିବା କଷ୍ଟ, ବୋଟ ଲାଗିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ । ଜୋରରେ ପାଣି ଲହଡ଼ି ମାରୁଛି । ଏମିତି କଛି ପଥୁରିଆ ସ୍ଥାନରେ ଅନ୍ଧାରୁଆ ଛୋଟ ଗୁମ୍ଫାମାନ ପ୍ରକୃତି ତିଆରି କରିଛି । ସେଇମିତି ଗୁମ୍ଫାମାନଙ୍କରେ, ଶିକାରୀମାନେ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚିନଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସୁଇଫ୍ଟଲେଟ ଚଢ଼େଇମାନେ କଲେନୀ ବା ଦଳବାନ୍ଧି ରୁହୁଛନ୍ତି । ସହଜରେ ତ

ପହଞ୍ଚିହେବନି । ଏମାନଙ୍କ ଯାତ୍ରାରେ ଯିବା ପାଇଁ ବୋଟରେ ଏକ ଆଉଟ ବୋର୍ଡ ଇଞ୍ଜିନ ଫିଟ ଥିଲା । ଦରକାର ପଡିଲେ ଇଞ୍ଜିନକୁ ଉପରକୁ ଉଠାଇ ହୁଏ ଆଉ ବୋଟ ଏକ ସାଧାରଣ ଡଙ୍ଗା ଭଳି ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇପାରେ । ଏମିତି ବୋଟରେ ସାମାନ୍ୟ ବାଲିଥିବା ଚଢ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇହୁଏ । ଗ୍ରେଟ ନିକୋବର ଦ୍ଵୀପରେ ଚାରିଆଡେ ଲମ୍ବା ବାଲିଚର ଥିବା କୁଳ ନାହିଁ । ଅଧିକାଂଶ ଜାଗାରେ କୁଳରେ ପଥର । କୋରାଲର ବ୍ୟାପକ ବୃଦ୍ଧିଯୋଗୁ ସବୁଯାଗାରେ ସମୁଦ୍ରରୁ ପହଞ୍ଚି ମଧ୍ୟ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ସେମାନଙ୍କ କାନ ରୁପିପାଖେ ଇଞ୍ଜିନର ଫର୍ ଫର୍ ଶବ୍ଦ ଥିଲା ଆଉ ବୋଟ ପାଣି ଉପରେ ନାଚୁଥିଲା । ଶୋଭନା ଆଗଭଳି ଭରିଯାଇ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ଅସୀମଙ୍କ ଉପରେ ଆଉଜି ପଡିଲେ । ପାଣିରେ ଧସି କରି ପଡୁଥିବା ଶବ୍ଦରେ ତାଙ୍କର ଛାତିର ଗତି ବଦଳିଗଲା ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ଏତେ ଜୋରରେ ପାଣିରେ ବାଡେଇ ହେଲେ ଯଦି ବୋଟଟା ଫାଟିଗଲା ତେବେ ? ଅସୀମଙ୍କୁ ଭର ଲାଗୁ ନଥିଲା ତ ନୁହେଁ । ସେ ନଜର ଭରକୁ ସଂଜତ କରି ନୀଳ ସମୁଦ୍ର ଧାରରେ ଥିବା ସବୁଜ ରେଖାକୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ଡାହାଣରେ ମହା ସମୁଦ୍ର, କୁଆଡକୁ କଛି ଆଖି ପାଉନ । ଏପଟ ବାମରେ କୁଳ ଯାହା ସାହାର । କୁଳରେ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବା ଧଳା ରେଖା ମନରେ ସାହାସ ଦେଉଥିଲା । ସବୁବେଳେ ପାଣିର ଧଳାରେ ଭସୁଥିବା କାଠ ମଧ୍ୟ ଏକ କୁଳରେ ଲାଗିବ । ମଣିଷ କନ୍ଦୁ ପାଣିରେ ବୁଡିଯିବ । କନ୍ଦୁ କାଠ ସାହାରରେ ମଣିଷ କୁଳରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇପାରେ ।

“ଅସୀମ ।”- ଶୋଭନା ଧ୍ଵରେ କହିଲେ । ଶୋଭନା ଅସୀମଙ୍କ ହାତକୁ ଧ୍ଵରେ ସାଉଁଳୁଥିଲେ । ଅସୀମ ଶୋଭନାଙ୍କ ମନରେ ଉଠୁଥିବା ଭରଙ୍କୁ ମାପି ନେଉଥିଲେ । ଅସୀମ ଶୋଭନାଙ୍କ ହାତକୁ ସାମାନ୍ୟ ଆଉଁସି ଦେଲେ । ଶୋଭନା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନଜ ଭରକୁ ସଂଜତ କରି ପାରି ନାହାନ୍ତୁ । କନ୍ଦୁ ଅସୀମଙ୍କୁ ଶୋଭନାଙ୍କ ମନର ସାହାସ, ଅବଶ୍ୟ ତାହା ପ୍ରକୃତ ବାସ୍ତବତାକୁ ନବୁଝି କହୁଥିବା ସାହାସ, ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା । ଏମିତି ଅବୁଝା ସାହାସ ତ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ମନରେ ଉତ୍ସାହ ଭରିଦିଏ । ଅସୀମ ଶୋଭନାଙ୍କ ପାଖରେ ନଜକୁ ଅସାଧାରଣ ମନେକଲେ ।

“ଡର ନାହିଁ ।”- ଅସୀମ ଧୂରେ କହିଲେ ।

ଶୋଭନା ଅସୀମଙ୍କ ହାତକୁ ଟିକେ ଜୋରରେ ଜାବୁଡି ଧରିଲେ । ଅସୀମ ଜାଣିଲେ ଶୋଭନା ସାହାର ମାଗୁଛନ୍ତୁ ମନରେ । କିଏ ନଜର ପାଖରେ ଥିଲେ ଏତେ ଡର ଲାଗେନାହିଁ। ଡର ତ ସ୍ୱାଭାବିକ । କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ପରଶରେ, ସାମାନ୍ୟ କଥାରେ ଡର ମନରୁ ଚାଲିଯାଏ ଆଉ ସାହାସ ତା’ର ସ୍ଥାନ ନଏ ।

ଏଣେ ବୋଟ ଏକ ପାହାଡ଼ିଆ କୂଳର ପ୍ରାୟ ଶହେ ମିଟର ଦୂରରେ ଥିଲା । ସେଇଠି ବଡ଼ ବଡ଼ ପଥର । ଜୋରରେ ପାଣି ବାଡେଇ ହେଉଛି ଆଉ ପ୍ରାୟ ଏକ ମହଲ କୋଠା ଭଳି ପାଣି ଛିଟିକ ହେଉଛି । ଏ ବୋଟ ସେଠିକ ଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ ପାଣି ବାଡେଇ ହେବ ଜାଗାର ଠିକ ଓଲଟାରେ, ସେଠି ପାଣି ଜୋରରେ ନାରୁଥିବ, ପଥରରେ ବାଡେଇ ହେଉଥିବ । ଏମିତି ସ୍ଥାନରେ ପଥରରେ ଓହ୍ଲାଇବା ପାଇଁ ବୋଟ ଚାଲକ ଅତି କୁଶଳୀ ହେବା ଦରକାର । ବୋଟର ଇଞ୍ଜିନ ପୁରୁ ଭଠିବନ, ଷ୍ଟାର୍ଟରେ ଥିବ । ଦରକାର ହେଲେ ମଙ୍ଗ ମୋଡ଼ି ସାମାନ୍ୟ ଚଳାଇ ସେମିତି ପଥର ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ହେବ ।

ଶୋଭନା ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବା ଲହଡ଼ିମାନଙ୍କୁ ଏକ ଧ୍ୟାନରେ ଅନାଇ ରହିଲେ । ସେ ଆଉ ଏତେ ଡରୁ ନଥିଲେ । ଏବେ ଟିକେ ସିଧା ହୋଇ ବସିଲେଣି । ଏକ ବଡ଼ ପଥର ତୀଖ ହୋଇ ଭପରକୁ ଭଠିଛି । ଆଉ ଏକ ବଡ଼ ପଥର କୋଣ ହୋଇ ଯାଇଛି । ସେ ପଥର ଆଗରେ ଅନେକ ବଡ଼ ବଡ଼ ଗୋଲ ପଥର । ଏକ ଏକ ତଳାଠାରୁ ବଡ଼ । ମଝିରେ ମଝିରେ ପାଣି । ଆଉ ସେଇଠି ଭାଙ୍ଗୁଛି ବେଶ ବଡ଼ ଲହଡ଼ି । ଏତେ ବଡ଼ ପଥରର ଅଧା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଣି ଛିଟିକ ପଡୁଛି । ତାଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିଲା ମଣିଷ ମନଟା ଏକ ବିଶାଳ ଲହଡ଼ିର ଭଳି । ଏକ ଅଫୁରନ୍ତୁ ଉସାହ ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଆଡକୁ ପ୍ରବାହିତ ହେଉଛି ଅସରନ୍ତ ଶକ୍ତରେ, ସମୁଦ୍ର ଶକ୍ତ, ବାୟୁର ଶକ୍ତ ସହ । ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଛି କୂଳରେ । ସେଇ ତା’ର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସେଇଠି ଭାଙ୍ଗି ପଡିବ । ମଣିଷ ମନର ଭଙ୍ଗାପନା ସେମିତି ଲକ୍ଷ୍ୟର ସମୀପରେ ନଜର ଶକ୍ତ ହରାଇବସିବ । କିନ୍ତୁ ପୁଣି ଥରେ ଶକ୍ତ ଜାତ ହେବ ମହାସମୁଦ୍ରରେ, ମନର ଗଭୀର

ପ୍ରଦେଶରେ । କୂଳ ଆଡକୁ ଅଫୁରନ୍ତ ଶକ୍ତି ସହ ପ୍ରବାହିତ ହେବ । ଏହାହିଁ ତ ଜୀବନ । ଏକ ବିଶାଳ ଲହଡ଼ି ଜୋରରେ ବାଡେଇ ହୋଇଗଲା ପଥରରେ । ଆକାଶକୁ ଛୁଇଁ ଜଳକଣା, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିଞ୍ଚି ହୋଇଗଲା । ଶୋଭନା ଅସୀମକୁ ଆଉଥରେ ଟିକେ ଆଉଁଷ ଦେଲେ ।

ବୋଟମ୍ୟାନ ପାଖକୁ ଆସି ଇଞ୍ଜିନ ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ତା'ପରେ ସେମାନେ ଆହୁଲା ମାରି ପାଣି ବାଡେଇ ହେଉଥିବା ପଥର ପାଖକୁ ଆସିଗଲେ । ଏକଦମ କୂଳକୁ ଆସିପାରିବେନି । ଅସୀମ ଜାଣି ଶୋଭନାଙ୍କୁ ଚଢ଼ିବାକୁ କହିବେନି, ଏମିତି ବିପଦଜନକ ଯାଗାକୁ ନେବେନି । ତୀକ୍ଷ ପାହାଡ଼, ଗଛ ବୃକ୍ଷ ନାହିଁ । ସେଇଠି ଓହ୍ଲାଇ ଅଳ୍ପ ଚଢ଼ିବାକୁ ମିଳିବ । ଉପର ଆକାଶରେ କଛି ସୁଲଫୁଲେଟ ଉଡୁଥିବାର ଦେଖାଗଲା । ଏକଦମ ଛୋଟ ଛୋଟ, ଏଭେପ୍ଟେନ ଭଳି ଦେଖାଯାଉଥିବା ପକ୍ଷୀମାନେ ଏପଟ ସେପଟ ହୋଇ ଜୋରରେ ଉଡୁଛନ୍ତି । କେହି କାହା ଦେହରେ ବାଡେଇ ହେଉନାହାନ୍ତି । ଉପରକୁ ଏକ ଛୋଟ ଖୋଲା ସ୍ଥାନ । ତା' ଭିତରକୁ କୁଆଡେ ଥିବ ଅନ୍ଧାରୀଆ ଗୁମ୍ଫାର ଗହ୍ୱର । ପଥର ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ସିଧା, ଆଉ ପାଦ ରଖି ଉପରକୁ ଚଢ଼ିବାଭଳି ଜାଗା ମୋଟେ ନଥିଲା କୁହାଯାଇପାରେ । ଟର୍ଚ୍ଚ ନେଇ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗୁମ୍ଫାର ମୁହଁ ସରୁଆ ଥିଲା । ପାଣି ପ୍ରାୟ ମୁହଁରେ । ଏ ଭିତରେ ପାଣି ବହୁଥିଲା । ଗୁମ୍ଫାର ମୁହଁ ପାଣିରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ ଆଉ ବହୁତ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦେଉ ଆସିବ । ସେଠି ଏ ଭେଳାରେ ବସିବା ଆଉ ସମ୍ଭବ ହେବନି । କେଉଁଠି ଅଟକିବାକୁ ଜାଗା ନାହିଁ ।

“ଏତିକି ଫାଙ୍କ, ପଥୁରିଆ ଜାଗା । ବହୁତ ସାପ ଥିବେ ।”- ଅସୀମ ପଚାରିଲେ । ସମୁଦ୍ର ସାପ ବେଶ ବିଷାକ୍ତ ।

“ଏ ଗୁମ୍ଫା ଆଉ ଫାଟମାନଙ୍କରେ ସାପ ଅଛନ୍ତି । ସାପମାନେ ସୁଲଫୁଲେଟ ଗୁମ୍ଫାର କାନ୍ଥରେ ଓହ୍ଲାଇ ରହିଥାନ୍ତି ଓ ଗୁମ୍ଫା ମୁହଁରୁ ପକ୍ଷୀକୁ ଧରିନିଅନ୍ତି ।”- ସାମୁଏଲ କହିଲେ ।

“କ ଭୟଙ୍କର ଜାଗା । ଲୋକେ ତଥାପି ବି ଶ୍ରେରି କରୁଛନ୍ତି ।”- ଅସୀମ କହୁଥିଲେ ।
ସେଇଟା ତାଙ୍କ ମନର ଅବିଶ୍ୱାସ ଥିଲା ।

“ଅର୍ଥ ପାଇଲେ ଶ୍ରେର କଅଣ ନକରିବେ । ସେମାନେ ଅବଶ୍ୟ ସବୁ ସୁରକ୍ଷା ସହ
ଆସୁଛନ୍ତି । ଗୋଡ଼ରେ ରବର ବୁଟ , ହାତରେ ଗ୍ଲୋଭସ ଇତ୍ୟାଦି ।”- ପଦ୍ମଶିବ କହିଲେ ।

-o-o-

କ୍ରମଶଃ.....

ସେ କୃର-ଣୀ , ସଲ୍ଲୋକ , କଲିକତା

ଜୀବନ ଚକ୍ର

ଡ. ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ବଳ

ଛୁଆର ଜନମ ପୂରଣ କରଇ ବାପା ମା'ର ସପନ,
ସପନ ରାଇଜେ ଘୂରି ବୁଲୁଥାଏ ବାପା ମା'ଙ୍କର ମନ ।।
କେତେ ଆଦରରେ କେତେ ସେନେହରେ ବଜାନ୍ତୁ ସେହି ଛୁଆକୁ,
କେତେ ବଡ଼ ବଡ଼ ସପନ ଦେଖନ୍ତୁ ତାକୁ ବଡ଼ କରି ବାକୁ ।।
ଛୁଆ ବଡ଼ ହୁଏ, ପାଠ ପଢ଼ା ସାରେ ଘର ସଂସାର ବି କରେ,
ସଂସାର ମଧ୍ୟରେ ନଜର କରତବ୍ୟ ନରନ୍ତର କରି ଥାଏ ।।
ବୟସ ବଢ଼ିଲେ ବାପା, ମା ପୁଣି ହୋଇଯାନ୍ତୁ ଅପାରଗ,
ଖାଦ୍ୟ ବଦଳରେ ଔଷଧ ଖାଇକ ଜୀବନ ହୁଏ ତ ନର୍କ ।।
ନାତି ନାତୁଣୀଙ୍କ ପରଶ ପାଇକ କାଟନ୍ତୁ ନଜ ସମୟ,
ମନେ ପଡ଼େ ତାଙ୍କ ପିତା ମାତା କଥା ସେହି ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ।।
ବୁଢ଼ା ବାପା ମା କାଳକ୍ରମେ ପୁଣି ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ଧର ଧାମକୁ,
ପୁତ୍ର କନ୍ତୁ ପିତା ହୋଇ ସାରିଥାଏ ପୁଣି ବିଧି ବିଧାନକୁ ।।

ପୁତ୍ର, ବୋହୂ ପୁଣି ସଂସାର କରିକ ହୋଇଲେ ତ ବାପା, ମା
ଜୀବନ ଚକ୍ରର କଷାଘାତ ତଳେ ଚାପି ହୋଇ ଗଲେ ଆହା । ।
ତାଙ୍କରି ଅବସ୍ଥା ସେହି ପରି ହୁଏ, ଯେ ପରି ସେ କରେ କର୍ମ,
ବାପା, ମାଆ ଜ୍ଞର ଆଶିଷ ଯେ ପାଏ ଜୀବନ ହୁଅଇ ଧନ୍ୟ । ।
ଏ ଜୀବନ ଏକ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ସତେ ଆମେ ସବୁ କଳାକାର,
ନଜର ନଜର ଅଭିନୟ ସାରି ବାହୁଡ଼ିବା ହେବ ସାର । ।
କଏ ଭଲ କଏ ଖରାପ କହିବେ ଦେଖୁଥିବା ଲୋକମାନେ,
ପାପ ପୁଣ୍ୟ କଳ୍ପ ଅର୍ଜନ କରିବା ଆମ କର୍ମର ବଳରେ । ।
ଜୀବନ ଯୌବନ ଅଟେ କ୍ଷଣସ୍ଥାଇ କର୍ମ ଚିତ ହୁଏ ସାର,
କର୍ମ ହିଁ କହିବ କଏ ସ୍ୱର୍ଗ ଯିବ କଏ ବା ଯିବ ପାତାଳ । ।
ଏହି ଅନୁରୋଧ କରିବି ସଭିଙ୍କୁ ଭଲ କଳାକାର ହୁଅ,
ଜୀବନ ଚକ୍ରର ପ୍ରତିଟି ସୋପାନେ ପୂର୍ବଜଙ୍କୁ ମନେ କର । ।

ଶ୍ରୀ ସତ୍ୟସାଇ ଏନକ୍ଲୋ,
ଖଣ୍ଡଗିରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ନା, ମୁଁ ଭୁଲିପାରେ ଗାଁକୁ...

ଶ୍ରୀ ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ମହାପାତ୍ର

ଯେତେ ଚେଷ୍ଟକଲେ
ନା ମୁଁ ଭୁଲିପାରେ ଗାଁକୁ
କେତେ ବାଗରେ ଧସ୍ କରି ପୁଣି ପଶିଆସେ
ମୋ' ମନ ଭିତରକୁ, ମୋ ଜୀବନକୁ
ଯେତେ ଭାବେ
ଗାଁ କଥା ସପ୍ନାହେ ପାଇଁ ଭାବିବି ନାହିଁ
କିନ୍ତୁ ନ ଭାବି ରହିହେଉଛି କେଉଁଠି ?
ଆଖି ଆଗରେ ଭାସିଯାଆନ୍ତି
ଗାଁର ସମସ୍ତ ନରନାରୀ ଗଛଲତା ପଶୁପକ୍ଷୀ
ବାଉଁଶବଣ ଡେଇଁଡେଇଁ ତାଳଗଛ
ଜମିବାଡ଼ି ଗୋଟର ଅନାବାଦି
ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ନଥିବା ମଠ ମୋ' ପିଲାବେଳର
ମାଟିରେ ମିଶିଯାଇଥିବା ଯଜ୍ଞଘର
ଗୌତମ ବାବା, ସରସ୍ୱତୀ ମାତା
ତା' ଆକାଶରେ ଖଣ୍ଡଖଣ୍ଡ ଭାସମାନ ମେଘ

ତା' ସଂଗେ ବିଜୁଳିର ଝଲକ ଓ ଘଡ଼ଘଡ଼ି
ସେ ଆଲୁଅରେ ଦିଶିଯାଏ
ମୋ ବୋଉର ଉଦାସିଆ ମୁହଁ
ସ୍ମୃତିସବୁ ତା'ର ମାୟାଜାଲ ବିଛେଇ
ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି ପକାଏ
ବର୍ଷାଭଳି ସ୍ମୃତି ଉଜାଡ଼ି ହେଇଯାଏ ।
ମନେପଡ଼ିଯାଏ ବୋଉ ସହ ସବାରୀରେ ବସି
ଯିବା ମାମୁଘର
ସୀମା ନଥାଏ ମୋ'ର ଆନନ୍ଦର
ମୁଁ ସେତେ ବେଳେ ବାଳକଟିଏ
ମାତ୍ର ସାତ ଆଠ ବରଷର
ବୋଉର ଗୋଡ଼ ତଳେ ଲାଗୁନଥାଏ
ଏତେ ଖୁସି ହେବାର ମୁଁ କେବେ ଦେଖିନଥିଲି
ସେ ସବୁ ଅପାଶୋରା ମୁହୂର୍ତ୍ତ
କାଲି ଭଳି ଲାଗୁଥିବା ସେ ଅତୀତ
ମନେପଡ଼େ ଆଉଥରେ ବୋଉ ସହ
ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ଡଙ୍ଗାରେ ବସି ଯିବା ମାମୁଘର
ଡଙ୍ଗା ବାହିବାହି ନେଇଥିଲା
ପାଖ ଗାଁର ବିନ ମଳିକ
ଚାରିଆଡ଼େ ସମୁଦ୍ରଭଳି ଜଳରାଶି
ସେସବୁ ପୁରୁଣା ଦିନର
ସ୍ମୃତି ଏବେ ହୁଏ ଉଜାଗର ।
ଝଡ଼ ସଙ୍ଗେ ଦିନେ ସିଏ ଆସିଥିଲା
ଝଡ଼ ସଂଗେ ସିଏ ମିଳେଇଗଲା

ଏହା ତ ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ ଥିଲା
ଜଣା ପଡ଼ିଗଲା ଏ ଯେ ରାତ୍ରିର ଶେଷ ପ୍ରହର
ଚାରିଆଡ଼େ ନୀରବ ନିସ୍ତର୍ୟ
ମୁଁ ତାକୁ ଖୋଜିଖୋଜି ନିଜକୁ ପାଇଲି
ଲୁହ ଭାଲିଲି ତା'ପାଇଁ ଦି'ଟୋପା
ଯିଏ ଦେଇଥିଲା ଏ ଜୀବନ
ତା' ସହ ବହୁତ କିଛି
କିଛି ପାଇବାର ଆଶା ନରଖି
ଆଶ୍ୱେଇପଡ଼ି ମୁଣ୍ଡିଆଟିଏ ମାରୁଥିଲି
ମୋ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ
ମୋ ବୋଉର ଆଶୀର୍ବାଦ ଝରିପଡୁଥିଲା
ଏ ମୋର ଅନୁଭବ ଥିଲା ।

ହିତେନ୍ ଭାଲି ଲେନ୍, ସିଲଭର୍ ସ୍ୱିଙ୍ଗ୍,
ମେରୀଲ୍ୟାଣ୍ଡ, ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ନିତ୍ୟ ନୂତନ

ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳ ପଣ୍ଡା

ତୁମେ ନିତ୍ୟ ନୂତନ
ଅଜର ଅମର
ମହାକାଳ ବୋଲି
ସବୁ ଘଟଣା ଅଘଟଣ କୁ
ଅକ୍ତିଆର କରି
ଆକାଶ ଭର୍ତ୍ତି
ଶୂନ୍ୟ ଦିଗନ୍ତ ରୁ
ତୋଳିଆଣିପାର ସବୁତକ
ପ୍ରାଣ ସ୍ୱନ୍ଦନ ର ସୁତ୍ର । ।

ତୁମେ ଖୁସୀ ଥିଲେ
ଅଫଳନ୍ତି ଭାଗ୍ୟଫଳ
ସୁଆଦିଆ ଲାଗେ
ମିଠା ଲାଗେ ନିର୍ଜନ ଦ୍ୱୀପ ର
ବିଜନ ବେଳା...!!

ଲତା ପରି ମାଡ଼ି ଚାଲେ
ସହ ଖୁସୀ ଆନନ୍ଦ ରେ
ଭରପୁର ସଂସାର ।
ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ନୂଆ ଲାଗ ।
ନୁଆ ବାଗରେ ନୁଆ ରୂପରେ
ଆସୁଥାଅ ଫି ବର୍ଷା । ।
ତୁମ ଅସୁଖରେ
ସଞ୍ଚିତ ପ୍ରାରବ୍ଧ କର୍ମ ଫଳେ
ଅନିଚ୍ଛାରେ ଆଣିଦିଅ
ଯାବତ ଜଞ୍ଜାଳ । ।

ଜଗତ ଯାକର ଜଡ଼ ଚୈତନ୍ୟର
ସଞ୍ଚିବନୀ ସୁଧା ସମ
ସମୟ ଗୋ ତୁମେ
ନିତ୍ୟ ନୂତନ ଚିରକାଳ । ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଶ୍ରୀମତୀ ପଦ୍ମାଳୟା

ଡକ୍ଟର ବିଜ୍ଞାନୀ ଦାସ

ସେ ନାରୀ ଜଣକର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲି । କିଏ ସେ ? ଏମିତି କଣ ପାଇଁ କରୁଛି ? ସିଏ ଅନେକ ହାଠି ଓ ଡବା ଧରି ଘର ସାମନାରେ ଥିବା ଦାଣ୍ଡର ଭୋଜି ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଓ ବାଲୁଟିରେ ବଜାହେବାକୁ ଥିବା ଅନେକ ରକମର ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସବୁ ତା ହାଣ୍ଡି ଓ ଡବା ଭିତରେ ଭର୍ତ୍ତିକଲା । ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ତିନିଟା ବାଜିଯାଇଥିଲା ଓ ଭୋଜିର ଖିଆପିଆ ସରିଆସୁଥିଲା । "ସିଏ କିଏ ? ସିଏ ଏମିତି କାହିଁକି କରୁଛି ? କାହାରିକୁ ପଚରାଉଚରା ନାହିଁ । ନିଜେ ମାଲିକାଣୀ ଭଳି, ଘରଲୋକଙ୍କ ବିନା ଅନୁମତିରେ ନିଜେନିଜେ ବାଢି ନେଉଛି ।"

ନଶାନ୍ଦ ଭାନ୍ସୁ କହିଲେ, "ସିଏ ସେମିତି ଗୋଟିଏ ଜବରଦସ୍ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ । ତା ନାଁ ପଦ୍ମାଳୟା । ସମସ୍ତଙ୍କ ଭୋଜିରେ ସିଏ ସେମିତି କରେ । ବିନା ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ପଶିଯାଏ ଓ ସବୁ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଧରି ଘରକୁଯାଏ । ସେଇଥିରେ ତାର ଚାରିପାଞ୍ଚ ଦିନ ଚଳିଯାଏ ।"

ଏମିତି ଅଜବ ଘଟଣା ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ଦେଖିନଥିଲି କି ଶୁଣିନଥିଲି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଏମିତି ଜବରଦସ୍ତ କରିପାରିବ ଓ ଅଲଜୁକ ହୋଇପାରିବ, ସେମିତି ଧାରଣାମୋର ନଥିଲା । ମୁଁ

ପଚାରିଲି, "ତାକୁ କଣ କେହି ଆକଟ କରୁଛିନି ? ଏମିତି କେମିତି ଅନ୍ୟ ଜଣକର ଭୋଜିରେ ପଶି ଜଣେ ଜବରଦସ୍ତ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ନେଇପାରିବ ?"

ଭାନୁ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକର ଅସଲ ପରିଚୟ ଦେଲେ । ସିଏ ସ୍ତ୍ରୀମାନୀ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ଓ ଚାରି ଝିଅଙ୍କର ଜନନୀ । ନିଜେ ଅନ୍ୟ ପୁରୁଷଙ୍କୁ ଫସେଇ ବୁକମେଲକ ରେ ଓ ଝିଅମାନଙ୍କୁ ବି ସେମିତି କାମରେ ଲଗେଇ ଦେଇଛି । ତାର ଏ ପ୍ରକୃତି ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ତାକୁ ଭୟାବୁ । କାଳେ କେଉଁ ପୁରୁଷ ନାଁରେ ମିଛସତ ଲଗେଇ ପୋଲିସ୍ ରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବ ଓ ମିଛରେ ଜଣେ ଭଦ୍ର ମଣିଷ ସେ ଜାଲ ଭିତରେ ଫସିଯିବ, ସେଇ ଭୟରେ ସମସ୍ତେ ନୀରବ ରହୁଛି । ଆଜିକାଲିର ଏ ଯେଉଁ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍, ସୋସିଆଲ୍ ମିଡିଆ, ଫେସ୍‌ବୁକ୍, ଯୁଟିଭିଏ ସବୁ ରାଜୁତି କରୁଛନ୍ତି, ବିଚରା ଭଦ୍ର ମଣିଷଟିଏ ଥରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇଗଲେ ସେଥିରୁ ମୁକୁଳିବା ମୁସ୍ତଲି ହୋଇଯିବ । ସମାଜରେ ସମ୍ମାନ ହାନିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପରିବାରର ବଦନାମ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁ କିଛି ଘଟିଯିବ । ସମସ୍ତେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ସମବେଦନା ଦେଖେଇବେ । "ନିଆଁ ନଥାଇ କଣ ଧୁଆଁ ବାହାରେ", ଏମିତି କେତେ ସବୁ ନୀତିବାକ୍ୟ ଶୁଣେଇ ବିଚରା ମଣିଷଟାକୁ ଦଂଶି ପକେଇବେ । ମିଛ କଣ, ସତ କଣ ବୁଝିବା ପୂର୍ବରୁ, କିଛି ପ୍ରମାଣହେବା ପୂର୍ବରୁ ବିଚରା ମଣିଷଟିର ଜୀବନରେ ସମସ୍ତ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଆସିଯାଇଯିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ତାକୁ କେହି କିଛି କହୁଛିନି । ତାର ଯାହା ଇଚ୍ଛା ସିଏ କରେ । ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୋଜିରେ ଜବରଦସ୍ତ ପଶେ ଓ ପାଞ୍ଚ, ଛଅ ଦିନର ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ଧରି ଘରକୁ ଯାଏ ।

ମୋର ଇଚ୍ଛା ହେଲା ମୁଁ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିକୁ ଅଟକାନ୍ତି । ବୁଝେଇ କହୁଛି, "ଦେଖେ, ଏସବୁ ଭଲ ନୁହେଁ । ଏମିତି ଅନିମନ୍ତ ଜବରଦସ୍ତ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କାମରେ, ଭୋଜିରେ, ମହୋତ୍ସବରେ ଯାଇ ଖାଦ୍ୟ ସବୁ ନିଜ ଘରକୁ ବୋହିନେବା ସମ୍ମାନଜନକ କାମ ନୁହେଁ । ଏଭଳି ଆଚରଣ ସମସ୍ତ ନାରୀ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ଲଜ୍ଜାଜନକ କଥା ।"

ହେଲେ ମୁଁ ସମସ୍ତ କଥା ଜାଣିନଥିବାରୁ ତୁ ପ୍ରେମିଣୀ ଓ କିଛି କହିପାରିଲିନି । ତେବେ ମତେ ଭଲ ଲାଗୁନଥିଲା । ଜୀବନସାରା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ମୁଁ ଅନେକ ବିଷୟ କରୁଛି, ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଛି, କେତେ କାହାଣୀ ଲେଖିଛି ଓ ଭାଷଣ ଦେଇଛି । ଆଉ ମୋ ସାମନାରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଏତେ ନୀଚ କାମକରୁଛି । ମତେ ଭଲଲାଗିଲାନି ।

ଏଇ ସମୟରେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟି ବାରଣ୍ଡାକୁ ଆସିଲା । ଆମ ଘରେ କାମ କରୁଥିବା ସୁକାନ୍ତୀକୁ କହିଲା, "ହେ ସୁକାନ୍ତୀ, ଘରେ ଖିରି ଥିବ ଆଣିଲୁ । ଭୋଜି ଜାଗାରେ ଖିରି ନାହିଁ ।"

ସୁକାନ୍ତୀ କହିଲା, "ଖିରି ତ ଘରେ ନାହିଁ । ଭୋଜି ଜାଗାରେ ଯଦି ନାହିଁ, ତେବେ ସରି ଯାଇଥିବ ।"

ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଏଥର ଧମକେଇ କହିଲା, "ହେ, ମିଛ କହନା । ଯାଇକରି ଦେଖେ । ରୋଷେଇଘରେ ଖିରି ଥିବ, ଆଣିକରି ଦେ ମତେ ।"

ସୁକାନ୍ତୀ ପୁଣି ଉତ୍ତରଦେଲା, "କହିଲି ତ ନାହିଁବୋଲି । ଆଉ ଦେଖିବି କଣ ?"

ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପୁଣି ଜବରଦସ୍ତ କଲି କରିବାଭଳି ଆଦେଶ ଦେଲା, "କହିଲି ତ ଖିରି ଆଣିକି ଦେ । ମତେ ମିଛ କଥା ଗୁଡ଼ା କାହିଁକି କହୁଛୁ ?"

ମୁଁ ଭାବିଲି ତାକୁ କହିବି, "ହେ, ତୁ ଆମ ଘରେ କିଏ ? ଜବରଦସ୍ତ ଆମ ଘରେ ପଶିଯାଇ ଆମ ଘରୁ ଖାଦ୍ୟ ନେବାକୁ ଜିଦ୍ କରୁଛୁ । ଆମେମାନେ ଏଠି ବସିଛୁ, ଆମମାନଙ୍କର ଅନୁମତି ବି ଲୋଡୁନୁ ।"

ମତେ ଏମିତି ଲାଗିଲା କି ଯେଉଁଭଳି ଜଙ୍ଗରେ ସିଏ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲା, ସିଧା ସିଏ ଆମ ରୋଷେଇଘରକୁ ପଶିଯିବ ଓ ଖିରି ଖୋଜିବ । ରକ୍ଷା ଯେ ସିଏ ସେମିତି କଲାନି । ସିଏ ଯଦି ସେମିତି କରିଥାନ୍ତା, ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଉଠିଯାଇଥାନ୍ତି ଓ ତାକୁ ଅଟକାଇଥାନ୍ତି । ସିଏ ସୁକାନ୍ତୀ ସହିତ ଅନେକ ସମୟ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କଲା ଓ ତାପରେ ପଳେଇଗଲା ।

ଯାହାହେଉ ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତିରୁ ମଣିଷ ମୁକ୍ତି ପାଇଲା । ନହେଲେ ଏମିତି ଏକ ସୁଖ, ଶୁଭ ଘଟଣା ସମୟରେ ଏମିତି ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ପାଇଁ କିଛି ଗୋଟିଏ ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତି ଘରୁ, ସେଇଟା କେହି ଚାହୁଁନଥିଲେ । ବିଶେଷକରି ସନ୍ନ୍ୟାସକକୁ ମେଜିକ୍ ଶୋ ଓ ନାଚ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ରହିଥିଲା । ସମସ୍ତେ ଦିନର ଭୋଜି ପରେ ସନ୍ନ୍ୟାସରେ ସେ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଦେଖିବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ ଥିଲେ । କିଛିଲୋକ ଖାଇସାରି ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ ଓ ଖଟରେ ଗତପତ ହେଉଥିଲେ ।

ସେ ଦିନଟି ଥିଲା ୨୦୨୩ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୩୦ ତାରିଖ, ଶନିବାର । ଆମେ ଗାଁରେ ଗୋଟିଏ ଭୋଜି ଦେଉଥିଲୁ । ଅସଲରେ ଆମ ଝିଅର ବିବାହ ୨୦୧୯ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ହୋଇଥିଲା । ଆମେ ୨୦୨୦ ଜାନୁଆରୀରେ ଝିଅ ଓ ଜୁଆଁଇକୁ ନେଇ, ଓଡ଼ିଶା ଯାଇ ଗାଁରେ ଏକ ଭୋଜି ଦେବାକୁ ଓ ବିବାହର ଅନ୍ୟ କିଛି ଶୁଭବିଧି ପାଳନ କରିବାକୁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ସେଇ ସମୟରେ ଚାଇନା ଓ ୟୁରୋପ୍ ରେ କୋଭିଡ୍ ବ୍ୟାପୁଥିବାର ଶୁଣାଗଲା ଓ ତାପରେ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସଠାରୁ କୋଭିଡ୍ ଭୟ ପୃଥିବୀକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜ ଅକ୍ତିଆରରେ ରଖିଲା । ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ପ୍ରତିରୂପରେ ସାରାବିଶ୍ୱରେ ଆତଙ୍କ ଖେଳାଇଦେଲା । ଯଦିଓ ଟୀକା ନେବା ପରେ ସମସ୍ତେ ଟିକେଟିକେ ସଙ୍ଗରୋଧ କଟକଣା କମେଇଲେ ଓ ଦେଶବିଦେଶ ଯାତ୍ରା କଲେ, ତେବେ ଆମ ପାଇଁ ଝିଅ, ଜୁଆଁଇକୁ ନେଇ ଯାତ୍ରା କରିବା ପାଇଁ ସମୟ ଅନୁକୂଳ ନଥିଲା । ସେ ଭିତରେଝିଅର ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମହେଲା । ତେଣୁ ୨୦୨୩ ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ସମସ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ଯିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିରକଲୁ । ଯଦିଓ ଅନ୍ୟ ମାସ ତୁଳନାରେ

ଡିସେମ୍ବରରେ ଯାତ୍ରାର ଟିକେଟ୍ ଅଧିକ ଦାମ ରେ କିଣିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ପ୍ରାୟତଃ ଅଦେଇ ଗୁଣ ଦାମ୍ ରେ ସମସ୍ତେ ଟିକେଟ୍ କିଣି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇରହିଲୁ । ଆମେମାନେ ସମସ୍ତେ ଚାକିରିକରୁ । ନିଜନିଜର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଜ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ସୁଚାରୁରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟସଂପାଦନ ପାଇଁ ଆଗତୁରା ଜଣେଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ମୋ ଝିଅ ଯେହେତୁ ଯୁନିଭର୍ସିଟିରେ ପଢ଼ାଏ, ତାକୁ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ଛୁଟି ନେଇ କୁଆଡ଼େ ଯିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ମିଳେନି । ଛୁଟି କେବଳ ଡିସେମ୍ବର-ଜାନୁଆରୀ ଓ ଜୁନ୍-ଅଗଷ୍ଟ ଭିତରେ ମିଳେ । ଜୁନ୍ରୁ ଅଗଷ୍ଟ ଭିତରେ ଗରମ ପାଇଁ ଓ ବର୍ଷା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ଯାତ୍ରା ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ଅଧିକ ଟିକେଟ୍ ଖର୍ଚ୍ଚର ମାନସିକ ଅବସାଦକୁ ଭୁଲିଆମେ ଆମ ଯାତ୍ରାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲୁ । ସେଇକାର୍ଯ୍ୟସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ, ଝିଅ, ଜୁଆଁଇ ଓ ନାତି ପାଇଁ ଡିସେମ୍ବର ୩୦ ତାରିଖ ଶନିବାର ଦିନ ଗାଁରେ ଏକ ଭୋଜି ଦେବାକୁ ସ୍ଥିରକଲୁ ।

ହେଲେ ଭୋଜି ଅତି ସରଳ ରୂପେ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲୁ । ଭୋଜି ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କିଛି ବିଧି କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲା । କାରଣ ହେଲା, ବାହାଘର ବେଳେ ଚିତା ସୁନ୍ଦର । ଏତେଦିନ ପରେ ଏମିତି ସବୁ ବିଧି ଓ ପାଟି କରିବାର ମନ ମରିଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ ହେଲା, ଏ ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଝିଅମାନେ କି ପୁତୁରା, ଝିଆରୀମାନେ କେହି ନଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଏକାକୀରେ ଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିକି ପେଟ ପୂରିଯାଏ । ମନରେ ଓ ଶରୀରରେ ଶକ୍ତି ଆସେ । କଣ ଗୋଟିଏ ନୁଆ କରିବା ପାଇଁ, କୁଆଡ଼େ ମିଶିକରି ବୁଲି ଯିବାପାଇଁ ଇଚ୍ଛାହୁଏ । ଘରର ଅନ୍ୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ କିଛିଟା ଅଭାବ ଅନୁଭୂତ ହେଉଥିଲା । ତେଣୁ ଘରେ ଗହଳଚହଳ ଥିଲେବି ତା' ମଧ୍ୟରେ କିଛିଟା ଶୂନ୍ୟତା ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ଏମିତି ଦେଖିଲେ ସବୁ କିଛି ଅତି ଆଡମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ ନଥିଲେବି, ଘରେ ଓ ବାହାରେ ଉତ୍ସବର ବାତାବରଣ ରହିଥିଲା । ଘର ଆଗର ଦାଣ୍ଡ ଓ ଭୋଜିଖାଇବା ସ୍ଥାନ ସମସ୍ତ ରଙ୍ଗୀନ କପଡ଼ାରେ ଓ ଆଲୁଅରେ ସଜା ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବଙ୍ଗଳାରେ ବେଲୁନ୍ର ତୋରଣଟିଏ ତିଆରି କରାଯାଇଥିଲା । ପରିବେଶରେ ଉତ୍ସବର ଆନନ୍ଦ ଓ ସୁନ୍ଦରତା ଥିଲା । କିଛି

ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ଅନେକ ଦିନ ପରେ ଦେଖି ଭଲଲାଗିଲା । ହେଲେ ଖାଲି ଭୋଜି ହେଉହେଉ , ଏକ ମେଜିକ୍ ଶୋ ହେବବୋଲି ସ୍ଥିରହେଲା ଓ ସେ ମେଜିକ୍ ଶୋ ଭିତରେ କିଛିଟା ନାଚ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ରହିବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ସେସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତି କମ ସମୟ ଭିତରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା ।

ଗ୍ରାମବାସୀ ଓ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କୁ ମିଶାଇ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶହ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା । ଘରର ଓ ପଡ଼ିଶାର କିଛି ଲୋକ ଖାଇପିଇ ସାରି ବଙ୍ଗଳାରେ ବସି ଗପଗପ କରୁଥିଲେ । ମାଇକ୍ ରେ ଗୀତ ବାଜୁଥିଲା ଓ ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ମେଜିକ୍ ଶୋ ହେବ ବୋଲି ପାଖ ଗ୍ରାମମାନଙ୍କରେ ପ୍ରଚାର କରାଯାଉଥିଲା ।

ଏମିତି ଏକ ସମୟରେ ପଦ୍ମାଳୟା ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଇଥିଲା ଓ ଯେତେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ନେଇ ହେବ, ସେସବୁ ନେଇ, ଖିରି ପାଇଁ ସୁକାନ୍ତୀ ସହିତ ଯୁକ୍ତିତର୍କ କରି ପ୍ରସ୍ତାନ କଲା ।

ପରେ ସମସ୍ତେ ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ବିଷୟରେ ଅନେକ କିଛି କହିଲେ । ଗାଁରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି ମାସରେ ତିନି ଚାରିଟା ଭୋଜିହେଉଛି । କାହାର ଜନ୍ମଦିନ ତ, କାହାରଶ୍ରାଦ୍ଧ । କିଏ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା କଲାଣି ତ କିଏ ହୋଲିକଲାଣି । କାହାଘରେ ବାହାଘର ତ, କାହାଘରେ ଏକୋଇଶା ପୂଜା । ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଜଣକ ଚାରି ପାଞ୍ଚ ଖଣ୍ଡ ଗାଁର ସମସ୍ତ ଭୋଜିର ହିସାବରଖେ । ଯେଉଁଠି ଭୋଜି ହେଉଥାଏ, ସେଠି ଡେକ୍ଟି, ହାଣ୍ଡି, ଡବା ଧରି ପହଞ୍ଚିଯାଏ । ଚାରିପାଞ୍ଚ ଦିନର ଖାଦ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତିକରି ଘରକୁ ଆଣେ । ସେଥିରେ ତାର ଓ ତା' ଝିଅମାନଙ୍କର ଏମିତି ବର୍ଷକର ଖିଆପିଆ ହୋଇଯାଏ ।

ସତରେ, ପଦ୍ମାଳୟା ତ ନିଜ ଜୀବନରୁ ଅର୍ଥନୀତି ଶିଖିଯାଇଛି । ତାର ଓ ତା ପରିବାରର ବର୍ଷକର ଖାଇବା ଖର୍ଚ୍ଚ ଶୁନ ନହେଲେ ବି ଶୁନ ଭଳି । ଏଇଟା ତ ଏକ ବଡ଼ସଫଳତା ।

ତଥାପି ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି, "ଇଏ କେମିତି ଜୀବନ ? ଆଜିକାଲି ସମାଜ କେତେ ଆଗେଇଲାଣି । ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ଓ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଯୋଜନା ଭାବରେ ଯୋଜନା କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏମାନେ ଏମିତି ଏକ ଜୀବନକୁ କାହିଁକି ବାଛୁଛନ୍ତି ?'

ପଦ୍ମାଳୟା ଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ତାର ସ୍ମୃତି ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ରହିଲା । ହଁ, ଏକଥା ସତ ଯେ, ଭୋଜିଭାତରେ ଅନେକ କିଛି ଖାଦ୍ୟ ବଳେ । ତାକୁ ନେଇ ଯଦି କିଏ ଖାଇଲା କି ଅନ୍ୟକୁ ଖୁଆଇଲା, ସେଥିରେ ଗୃହକର୍ତ୍ତା ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚୟ ଖୁସିହେବେ । ସେଇ ଏକା କଥା ପଦ୍ମାଳୟା ଭଲଭାବେ ବି କରିପାରନ୍ତା । ସିଏ ଯଦି ଭଦ୍ର ଭାବେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତା ଓ ନିଜପାଇଁ ଏକ ଭଲ ପ୍ରତିଛବି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ତିଆରିକରି ରଖିଥାନ୍ତା, ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଭଦ୍ର ଭାବେ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରନ୍ତେ ଓ ଯାଚିକରି ଖାଦ୍ୟ ତା' ଘରେ ବାଣ୍ଟିଆସନ୍ତେ । କିନ୍ତୁ ପଦ୍ମାଳୟାର ଚରିତ୍ର ହିଁ ପ୍ରଶ୍ନବାଚୀ । ସିଏ ପାଖଆଖ ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତ ପରିବାରକୁ ଡରେଇ ରଖିଛି । ବିଶେଷକରି ପୁରୁଷମାନେ ତାକୁ କଥା କହିବାକୁ ଡରନ୍ତି । କିଏ ବି ଯଦି ଚିକେ ସମବେଦନା ଦେଖେଇବ ତ ସିଏ ତାକୁ ଭିଡ଼ିଓ କରି ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ କରି ପୋଲିସରେ ଅଭିଯୋଗ ଲେଖିବ ଓ ତାକୁ ବ୍ଲକମେଲ୍ କରି ଟଙ୍କା ଆଦାୟ କରିବ । କିଏ ଯଦି ଆକଟ କଲା, ତାକୁ ମଧ୍ୟ ସିଏ ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥ କରି, ଭିଡ଼ିଓ କରିବ । ସିଏ ଏକା ନୁହେଁ, ତାରଚାରି ଝିଅ ମଧ୍ୟ ତାର ସଙ୍ଗୀ ।

ଅଭାବେ ସୁଭାବ ନଷ୍ଟ । ହୁଏତ ଅଭାବରେ ପଡ଼ି ସିଏଏମିତି କରୁଛି । କିଏ ଜାଣେ ? ମୁଁ ତା' ମନ ଭିତରକୁ ଯେତେ ପଶିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲିସେତେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଲି । ତା' ଭଳି ଅବସ୍ଥାରେ ଥଲେ ମୁଁ କଣ କରିଥାନ୍ତି, ମୁଁ ଜାଣିନି । ହୁଏତ କେଉଁ ପୁରୁଷ ତାକୁ ନିଶ୍ଚୟ ଖରାପ ବ୍ୟବହାର କରିଛି, କି ତାର ପରିସ୍ଥିତିର ସୁଯୋଗ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ହୁଏତ

ସେଥିପାଇଁ ସିଏ ଏମିତି ଏକ ଜୀବନ ବାଛିଛି । ମଣିଷକୁ ଭରିଲେ, ସେମାନେ ଭରେଇବେ । କିନ୍ତୁ ନିଜେ ଯଦି ସେମାନଙ୍କୁ ଭରେଇବ, ଅନ୍ୟମାନେ ଭରିବେ, ପାଖରେ ପଶିବେନି । ହୁଏତ ସେଥିପାଇଁ ସେ ପଦ୍ମାଳୟା ଏମିତି ଏକ ଅସ୍ତ୍ର ନିଜ ପାଇଁ ଓ ନିଜ ଝିଅଙ୍କ ପାଇଁ ତିଆରିକରିଛି । କିଏ ଜାଣେ ପ୍ରକୃତ ଘଟଣା କଣ ? କିଏ ଜାଣେ ଅନ୍ୟ କାହାର ମନସ୍ତତ୍ତ୍ୱ କେମିତି କାମକରେ ?

ଜୀବନରେ ମୁଁ ବି ଅନେକ ସମୟରେ ଭୁଲ କରୁଛି । ମୋ ଯୋଜନାରେ ଯଦି କିଛି ବି ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇଯାଏ, ମୁଁ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଯାଏ ଓ ଚାପଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଯାଏ । କାରଣ ମୋ ସ୍ୱଭାବ ଅନୁଯାୟୀ ସବୁକାମ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟରେ ହେବାଭାବେ । ଠିକ୍ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ଓ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଶେଷହେବା ଭାବେ । ଯଦିଓ ସେସବୁ କାମ ପାଇଁ ମୁଁ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତି କରେ ଓ ଯୋଜନା କରେ, ତେବେ ଅନ୍ୟ କିଛି କାରଣରୁ ସେସବୁ ସେମିତି ଭାବେ ହୁଏନି । ସେ ସମୟରେ ମୁଁ ଚାପଗ୍ରସ୍ତ ରହେ । ଯଦିଓ ମୁଁ ଜାଣେ, ଚାପଗ୍ରସ୍ତ ହେବା ଭଲ ନୁହେଁ, ତଥାପି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋ ମୁଣ୍ଡର ସେ ଚାପ ରହେ । ସେଇ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଆଉ କିଛି ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଆସିଲେ, ମୁଁ ଆଉ କୌଣସିସିଧିରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରେଇ ପାରେନି । ଘରେ ରୋଷେଇ ହେଲା କି ନାହିଁ, ଘରେ କିଏ ଅତିଥି ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, କାହାର କଣ ଦରକାର, ସେସବୁ ମୋ ମୁଣ୍ଡର ପଶେନି । ଏମିତି କି ନିଜର ଆବଶ୍ୟକତା ମଧ୍ୟ ଭୁଲିଯାଏ । ଆଉ ମୋତେ ଚାପଗ୍ରସ୍ତ କରିବା ଦିଗରେ ଅନେକ ସମୟରେ ମୋ ପରିବାରର ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟଙ୍କର, ବିଶେଷକରି ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ଅକସ୍ମାତ୍ ଘଟଣା ଘଟାଇବା ପ୍ରକୃତି ଲକ୍ଷନ ଯୋଗାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ସିଏ ହଠାତ୍ କିଛି ଗୋଟିଏ ନୂଆ କରିବାର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଯାନ୍ତି । କାମ ପାଇଁ ଭାବିବାକୁ ସମୟ ନଥାଏ, ଭାବିବା ପୂର୍ବରୁ କିଛି ଘଟିଯାଏ । ଯାହା କିଛି ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡର ପଶେ, ସେସମୟରେ ସେସବୁ ହେବା ଭାବେ । ସେସବୁର ପ୍ରଭାବ ମୋ ଜୀବନରେ ପଡେ । ମୋ ବ୍ୟବସାୟିକ କାମରେ ମଧ୍ୟ

ବାଧା ଆସେ । ସେ ସମୟରେ ବେଳେବେଳେ ମୋର ବ୍ୟବହାର ଠିକ୍ ରହେନି, ଯେଉଁଥିପାଇଁ ମୁଁ ପରେ ବୁଝେ ଓ ଅନୁତାପ କରେ ।

ଦୁଃଖ ପଦ୍ମାଳୟା ମଧ୍ୟ ବୁଝିଛି ଯେ ସିଏ ଯାହା କରୁଛି, ସେସବୁ ଠିକ୍ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ, ସେସବୁ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ତାର ଅନ୍ୟ କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ । ପ୍ରତିଦିନର ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଡ କରିବାକୁ ଅର୍ଥ ଦରକାର । ଯଦି ସେ ଅର୍ଥ ତା' ପାଖରେ ନାହିଁ, ତାହେଲେ ଏମିତି ଜବରଦସ୍ତ କରି ସମସ୍ତଙ୍କ ଭୋଜିରୁ ଖାଦ୍ୟ ଯୋଗାଡ କରିବାରେ କ୍ଷତି କଣ ?

ଛାଡ, ମୋର ସେଥିରେ ଭାବିବାର କଣ ଅଛି । ଦୁନିଆରେ ଅନେକ ପ୍ରକୃତିର ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି । ନିଜକୁ ଚଳେଇବା ପାଇଁ, ଏ ସଂସାରରେ ବଞ୍ଚିରହିବା ପାଇଁ ନିଜ କାମର ମାର୍ଗ ସେମାନେ ନିଜେ ନିରୂପଣ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଭାବିବସିଲେ, ନିଜ ପାଇଁ ଭାବିବାକୁ ସମୟ ବଳିବନି ।

ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳେ ସମସ୍ତେ ମେଜିକ୍ ଶୋ ଦେଖିବାରେ ଓ ନାଚ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ଏମିତିରେ ଗହଳି ଥିଲା । ହେଲେ ପଦ୍ମାଳୟା ସେଠିକୁ ଆସିଥିଲା କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣିନି । ତା' ପରଦିନ ଡିସେମ୍ବର ୩୧ ତାରିଖ ରବିବାରରେ, ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ଆମେମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିଆସିଲୁ । ପଦ୍ମାଳୟାର କଥା ସେଇଠି ରହିଗଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଫେରିବା ବାଟରେ ପାଣିକୋଇଲି ପାଖରେ ତେଲ ଭର୍ତ୍ତିକରିବା ପାଇଁ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଅଟକିଲା । ଗ୍ୟାସ୍ ଷ୍ଟେସନର ଜଣେ କର୍ମଚାରୀ ତେଲ ଭର୍ତ୍ତି କରୁଥିବାବେଳେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ଆସିଲା । ସଜେଇ ହୋଇଥାଏ ଏମିତି କି ଯେମିତି ଯାତ୍ରାରେ ପାର୍ଟକରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି । ସିଏ ତା ମୁହଁରେ କେତେ ରକମର ମେକଅପ୍ ଲଗେଇଥିଲା, ଓଠରେ ଲିପ୍ଷ୍ଟିକ୍, ଓ ଚିକ୍‌ନିକ୍ ଶାଢ଼ୀ ସାଙ୍ଗକୁ ଗଭାରେ ଫୁଲ ଖୋସିଥିଲା । ସିଏଆସି କାର ଝରକାରେ ମୁହଁ ଦେଖେଇ ମୋ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଓ ଜୁଆଁଇକୁ ଟଙ୍କା ମାଗିଲା । ସିଏ ଯେମିତି

ଅଭିନୟ ଭଙ୍ଗୀରେ ଓ ଠାଣିରେ କଥାହେଲା, ତାକୁ ଦେଖି ଦୟା କରିବା ବଦଳରେ ମୋ ମନରେ ରାଗ ଓ ଘୃଣା ଆସିଲା । ଭାବିଲି କହିବି, "ବଳ, ବୟସ ଥିବା ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକଟିଏ ତୁ । କିଛି କାମ କରୁନୁ । ସେ ଗ୍ୟାସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ରେ ଝାଡୁପୋଛା କି ବିକାବିକି କରୁନୁ । ଗାଡ଼ି ଧୋଉନୁ । ଗ୍ୟାସ୍ ଭର୍ତ୍ତିକରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁନୁ । ଆସିକିରି ସଜବାଜ ହେଇ ଟଙ୍କା ମାଗୁଛୁ । ତତେ କିଏ କାହିଁକି ଟଙ୍କା ଦବ ?'

ଡ୍ରାଇଭର ସାବଧାନ କରେଇଦେଲା, "ଝରକା ଖୋଲନ୍ତୁନି କି ସେ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ସହିତ କିଛି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁନି କି ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତୁନି ।'

ମୋର ମନେହେଲା, ଦୁ-ଏତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏବେ ଅନେକ ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣକୁ ଭୁଲ୍ ଅର୍ଥରେ ନେଉଛନ୍ତି । ତାଲିମ୍ ପାଇ ନିଜକୁ କୌଣସି ବୃତ୍ତିରେ ଦକ୍ଷ କରାଇବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସେମାନେ ସୁବିଧାବାଦୀ ହେଉଛନ୍ତି ଓ ଭୁଲ୍‌ବାଟକୁ ଆପଣାଉଛନ୍ତି । ଗାଁ ଗହଳରେ କେତେକେତେ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ରହୁଛନ୍ତି । ଗାଁ ଗହଳରେ କାହିଁକି, ପ୍ରତି ସହରରେ ମଧ୍ୟ ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ରହୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି କଣ ଏମାନେ ନିତିଦିନର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟେଇ ପାରନ୍ତେନି ? କାହା ଘରର ସଫାସଫି ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ, କାହାଘରେ ରୋଷେଇ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ନେଇ ଏମାନେ କଣ ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟେଇ ପାରନ୍ତେନି ? ଡ୍ରାଇଭର ହୋଇ ତ ଏମାନେ ଭଲ ରୋଜଗାର କରିପାରନ୍ତେ । ହେଲେ ସେସବୁ କାମ କରିବାକୁ ଏମାନେ ମନ କରିବେନି । ସେତେବେଳକୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଭିମାନ ଆସିଯିବ । କାହାର ଆଦେଶ ମାନିବା, କାହାର ସେବାକରିବା, ଜଣାଶୁଣା କାହା ଘରେ କାମ କରିବାରେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ୱାଧୀନତା ଚାଲିଯିବ । ହେଲେ ଭିକ ମାଗିବାକୁ, ଅନ୍ୟକୁ ଡରେଇବାକୁ, ଜବରଦସ୍ତ ଅନ୍ୟ ଘରୁ ଖାଦ୍ୟପଦାର୍ଥ ନେବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଖରାପ ଲାଗେନି ।

ତାକୁ ଦେଖି ମୋର ପୁଣି ସେ ପଦ୍ମାଳୟା କଥା ମନକୁଆସିଲା । ଏମିତି ସବୁଚରିତ୍ରଙ୍କୁ ସୁଧାରିବାର କଣ କିଛି ଉପାୟ ନାହିଁ ? ରାଜ୍ୟସରକାରଙ୍କର ମହିଳାସଶକ୍ତୀକରଣ କଣ

ଗୋଟିଏ ଛଳନା ? ମିଥ୍ୟା ରାଜନୈତିକ ପ୍ରଚାର ? ଯଦିରାଜ୍ୟରଲୋକଙ୍କ ମନରେ ସ୍ୱାଭିମାନ ନାହିଁ, ସ୍ୱାଭିମାନର ସଚେତନତା ନାହିଁ, ତେବେ ସେ ରାଜ୍ୟ ସବୁବେଳେ ପଛୁଆ ହୋଇ ପଡ଼ିରହିବ । ଯେତେ ଗଗନଶୁମ୍ଭୀ କୋଠା ଗଢ଼ିଲେବି, ଯେତେ ସତକ ଚଉଡ଼ା କଲେବି, ଯେତେ ବାହ୍ୟ ଚାକଚକ୍ୟ ରହିଲେବି, ଭିତରଟା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇରହିବ । ମୁଁ ସେସବୁ ଦେଖୁଥିଲି । ମୋ ଚାରିପଟର ମଣିଷମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସ୍ୱାଭିମାନର ଅଭାବ ଦେଖୁଥିଲି ।

ରାସ୍ତାର ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱରେ ନବବର୍ଷର ଶୁଭେଚ୍ଛା ପାଇଁ ଅନେକ ସବୁ ପୋଷ୍ଟର ଲାଗିଥିଲା । ସେ ପୋଷ୍ଟର ମାନଙ୍କରେ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ମହିଳାମାନଙ୍କର ଚିତ୍ର ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ ଓଡ଼ିଆମେମ୍ବର, କିଏ ସରପଞ୍ଚ, କିଏ ଏମ୍.ଏଲ୍.ଏ, କିଏ ମନ୍ତ୍ରୀ ତ କିଏ ପୁଣି ସମାଜସେବୀ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ହାତଜୋଡ଼ି ଥିଲେ ଓ ମହିଳା ସଶକ୍ତୀକରଣର ବାର୍ତ୍ତା ଦେଉଥିଲେ ।

-0-

ରବିଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ, ଡେପ୍ୟୁଟି, ମେରୀଲ୍ୟୁ,
ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ପ୍ରୀତି ତରପଣ

ଡ. ଶକୁନ୍ତଳା (ନାୟକ) ଗୁପ୍ତା

ତୋତେ ଧିଆଇବା ପରଠୁଁ
ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ
ମୋତେ କିଛି ଦିଶେ ନାହିଁ
ନା ସୂର୍ଯ୍ୟ-ଚନ୍ଦ୍ରମାର ଗତି
ନା ଗଗନ, ବିହଙ୍ଗ, ନା ରତୁରଙ୍ଗ
ନା ଆସ୍ଥାନ, ନା କଳେବର,
ନା ରସରସନା ପ୍ରତ୍ୟୟ
ମୋତେ କିଛି ଦିଶେ ନାହିଁ

ମୁଁ ଏକ ହୀନିମାନ ଆଦିମ ହୃଦୟ
ମୋ ବୟସରୁ ଅଧିକ ପୁରାତନ
କେବଳ ପ୍ରେମ ସାଇତିବାକୁ ବଳାଏ ମନ
ମୋ ମାନ-ସରୋବରେ
ଏତନ ବିଚରଣକାରୀ,
ଏଣିକି ଅସ୍ତ୍ର ବୋଲି କହ !

ମୁଁ ମାଗେ ତୋ ପୟର ଅମୃତ
ତୁ ଢାଳୁ ଅଯାଚିତ ବିରାଗ ଆଶ୍ଳେଷ
ମୋ ସଂସାରରେ
ତୁ ଗୁଠ ଗୁଠ ମାୟାମୃଗ

ତୋ ପ୍ରେମରେ ବିରହ ଢଳଢଳ
ପରମ, ଶିଖେଇଦେ ମୋତେ -
କେମିତି କରନ୍ତି କଣ୍ଠସ୍ଥ
ଜଗତର ହଳାହଳ ବିଷ !

ତୁ ହିଁ ସାଜୁ ବନତର ନିଷାଦ,
ତୁ ହିଁ ସେଇ ପ୍ରାଣଭେଦି ନିର୍ମମ ବ୍ୟାଧର
ମୁଁ ଏକ ବିଷାଦିତ ସାରସ
ତୁ ମୋରି ଲୋତକରେ ଲେଖୁ ଆଦ୍ୟକାବ୍ୟ
ମୋ ପିତୁଳିରେ ତୋର ଅନାଦି କାଳରୁ ବସା
ମୋ ଜୀବନ ତୋ କିରାତୀ ମୃଗୟା ସ୍ଥଳ

ଥୋକେ ମଟାଳ ମାଟିରୁ ମୋ ପିଣ୍ଡ
ତୋ ସମୟଚକ-ମଣୋହିରେ ମୁଁ ଘୁରୁଚି;
ଯେପରି ମନ୍ତ୍ର ତାଳେ ତାଳେ ନାଚେ
ଆବାହନୀ ଲୟର ବାଦ୍ୟ ବାଦନ
ଏଥର ବାଦ ବଚସା ତୁଟା
ମୋତେ ଦେ ଶେଷ ବିଦାୟ;

ବା,
ଆ, ବ'
ବାରେ ମୋଠେ
ଆଳାପ ମୋ ହାତଧରି

ସଞ୍ଜିବନୀ ସରଞ୍ଜାମ
ପ୍ରୀତି ତରପଣେ
ଭବର ତୋ ମୃଣ୍ମୟ ପରଗରେ,

ପ୍ରେମର ଚେତନ ଆତ୍ମାକୁ
କର ଆବାହନ,
ମୋ ଘଟତୁମ୍ଭୀରେ ଅଶୁଣ ରୂପ ଦେ
ମୋତେ ଦେ ଜୀବଦାନ!

~

ଅଶୁଣ- ଅଖଣ୍ଡ,ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମଣୋହି - ନୀତି
ସମୟ ଚକ ମଣୋହି - କାଳସର୍ପ ଦଶା
ଏତନ - ସତତ
ବିରାଗ- ଅପ୍ରୀତ, ଅପବାଦ
ବ୍ୟାଧି- ଶିକାରୀ
ନିଷାଦ- ଶବର, କିରାତ
ତୁମ୍ଭୀ - ଲାଭ ପାତ୍ର
ମୃଗୟା - ଶୀକାର

ଅଧ୍ୟାପିକା, ଡାମିଗସ୍, ରାଉରକେଲ୍

ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି

ଡଃ ମାଙ୍ଗଳିକା ମହାପାତ୍ର

ତୁମକୁ ଖୋଜୁଛି
ମୋ ମନ ଭିତରେ
ମୋ ହୃଦୟର ପ୍ରତିଟି କୋଠରୀରେ
ମୋ ଜୀବନର ପରିଧିରେ
ମୋ ଆଖି ପାଖରେ
ମୋ ସ୍ମୃତିର ବଳୟରେ
ମୋ ଆଖିର ପଲକରେ
ମୋ ସ୍ୱପ୍ନର ସହରରେ
ମୋ ଅକ୍ଷୁଦ୍ର ଭାଷାରେ
ମୋ ପ୍ରତିଟି କବିତାରେ
ମୋ ପ୍ରତିଟି ଗଳ୍ପରେ
ମୋ ନିରବତା ରେ
ମୋ ଖିଲ୍ ଖିଲ୍ ହସରେ
ମୋ ପାଉଁଜି ଶବ୍ଦରେ
ମୋ ଚପଳତାରେ
ତୁମେ କେବେ ଦେଇଥିବା
ଶୁଖିଲା ଗୋଲାପ ପାଖୁଡ଼ାରେ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ହେଲେ ମୋ ଖୋଜିବା ଯେ ବୃଥା
ତୁମେ ଅଛ ଯେ ମୋ ସାରା ସତ୍ତାରେ
ଦେଖୁଛ ମତେ ସରଳ ଚାହାଣୀରେ
ମୋ ପ୍ରତିଟି ଖୁସିର ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ
ଦୂରରେ ଥିଲେ ବି ଅନୁଭବେ
ତୁମ ଉପସ୍ଥିତି ଅତି ନିକଟରେ...

ରେଭେନସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

46 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

କବିତା

ନୀଳମଣି ଗୁନ୍

ନିତୁତରେ ଆସେ ମନ ଇଲାକାକୁ
ଅଜଣା ପଥିକ ପରି
ପାରାବାରଟିର ଲହଡ଼ି ସମ ସେ
ଦିଏ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରି ।

ସ୍ରଷ୍ଟର ପାଇଁ ଏ ଅମୃତ ବେଳା
ସର୍ଜନା କରିଦିଏ
ତା ସୃଷ୍ଟିରେ ହୁଏ ଅଜ୍ଞୁରୋଦ୍ଗମ
ସିଏ ସିନା ଭାବିନିଏ ।

ଉତ୍ସାହ ଭରା ନବ ଉନ୍ମାଦନା
ସତେ ବହେ ଭାବଧାର
ମସୀ ଲେଖିଯିବ କବିତାରୁ ପୁଞ୍ଜେ
ଯେ ଭାଷାର ଗଳାହାର ।

କବିତା ସବିତା, କବିତା ଶଶାଙ୍କ
ରୁମ୍ଭକ ପରି ଚାଣେ
ବିଦ୍ଵାନ ଯିଏ କବିତାର ଅର୍ଥ
ମର୍ମେ ମର୍ମେ ଯେ ଜାଣେ ।

କିଏ ହୋଇଯାଏ କାଳଜୟୀ ପରା
କିଏ ପାଠକକୁ ଛୁଏ
ଇତିରି ମିତିରି ଭାବିବାନି ତାକୁ
ସିଏରେ ଅଳୀକ ନୁହେଁ ।

ସାହିତ୍ୟ କେଦାରେ ହେମଶସ୍ୟ ସିଏ
ତା ମୂଲ ଅମୂଲ ମୂଲ
କିଏସେ ଦେବରେ କବିତା ଉପମା
କବିତା କବିତା ତୁଲ ।

୨୭, ମନ୍ତ୍ର ମାନୋର, ଗୋଠପାଟଣା
ଭୁବନେଶ୍ଵର, ମୋ:୯୫୮୩୨୦୨୩୫୭

ସତ କହିବାକୁ କଥା ଡରିବି

ଅଳକା ମହାନ୍ତ

ନୂତନ ବର୍ଷରେ କିଛି ପୁରୁଣା ସ୍ମୃତି

ମନରେ ଅନେକ ଭାବନା ଆସେ । ଅନେକ ଆଶା ଆଉ ସ୍ୱପ୍ନ ସୃଷ୍ଟି ହୁଏ । କିଛି ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି, କିଛି ଅଧୁରା ସ୍ୱପ୍ନ, କିଛି ଅବଶୋଷ ମନ ରେ ବାସ କରି ରହି ଯାଇଥାନ୍ତି । ତାକୁ ଭୁଲି ହୁଏନି କି ମନରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲିଭାଇ ଦେଇ ହୁଏନି । ମନର କାନଭାସ୍ ରେ କିଛି କୌତୁହଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ, କିଛି ବିଷାଦ ମୟ ତ କିଛି ସୁଖଦ ଘଟଣା ଆମକୁ ଜୀବନ ଜିଇଁବାକୁ ଖୋରାକ ଯୋଗାଇ ଥାଆନ୍ତି । କେବେ କେବେ ମୋତେ ସେ ସ୍ମୃତି ଭିତରୁ କିଛି ସ୍ମୃତି କମାଇ ଦିଏ ତ କିଏ ହସାଇ ଥାଏ । ଏବେ ଏବେ ଆମେ ନୂଆ ବର୍ଷ ରେ ପଦାର୍ପଣ କରିଛୁ । ମନେ ପଡେ ମୋର ପିଲାଦିନ ର ଗୋଟେ ଛୋଟ ସ୍ମୃତିଟିଏ । ମନେ ପଡୁଛି ପିଲା ଦିନର ନୂଆ ବର୍ଷ ପାଳନ ଅବସରରେ ଘଟିଥିବା ଗୋଟେ ଘଟଣା । ଏଥିରେ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଟ କିଛି ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଆଉ କିଛି ନିଜର ଶରୀର ଛାଡ଼ି ଦେଲେଣି । ହେଲେ ଯାହା ମୁଁ ଆଗରୁ କହିଛି, କିଛି କଥାକୁ ମନରୁ ଲିଭାଇ ହୁଏନି । ବୋଲୁ ଲେଟରରେ ଲେଖା, ଅଣ୍ଡର ଲାଇନ ହୋଇ ଯେମିତି ତି ଡ୍ରାଇଭ୍ ରେ ସେଭ୍ ହୋଇ ରହିବା ପରି ।

ମୁଁ ଗାଁ ପୁଲ୍ ରେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥାଏ । ମୋ ଭାଇମାନେ ମୋ ଠାରୁ ଟିକେ ୬/୭ ବର୍ଷ ବୟସ ରେ ବଡ଼ ବୋଲି ତାଙ୍କର ପୁଲ୍ ପଢ଼ା ସରି ଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ନୂଆବର୍ଷ ପାଇଁ ଗାଁରେ ସମବୟସ୍କ ଲୋକ ବା ପିଲାମାନେ ନିଜ ନିଜ ସମ୍ବଳ ବା ରୁଚି ଅନୁଯାୟୀ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଘରେ ବୋଉ, କିଛି କିଛି ଭଲ ଆଇଟମ ବନାଇ ଆମକୁ ଖାଇବାକୁ ଦିଏ । ପୁଲ୍ ରେ ଆମର ଶୀତକାଳୀନ ଛୁଟି କୁ ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟି ବୋଲି କହୁ । ଶୀତ ଦିନେ ବିଲ ବାରି

ରେ ବୁଲି ବିରି ଛୁଇଁ, ମୁଗ ଛୁଇଁ ତୋଳା ହୁଏ, ତାକୁ କଞ୍ଚା ବା ସିଝା କରି ଅଗଣା ସେ ଖରା ସେ ବସି ଖାଇ ଖାଇ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବାର ଖୁସି ନିଆରା। ନୂଆ ଆଳୁ ପୋଡ଼ା ବା ଘରେ ଆଳୁ ଚପ୍ ବି ରୀତିମତ ଖିଆ ହୁଏ। ଧନିଆ ପତ୍ର ଚଟଣୀ ଆଉ ଟମାଟୋ ଖଟା ରୋଜ ସାଇତ୍ ଆଇଟମ। ବୁଲି ମୁଣ୍ଡେ ବସି ନିଆଁ ପୁଇଁବା ବା ଦେହ କୁ ଗରମ କରାଇବା ମଜା ଗାଁ ରେ ବହୁତ ବଢ଼ିଆ। ଆଉ ଗରମ ଗରମ ବୋଉ ହାତର ରୋଷେଇ ସେଇ ବୁଲି ମୁଣ୍ଡରେ ବସି ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା। ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନରେ ଶୀତ ଦିନ ହେଲା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମାସ। ସେଥିରେ ଘର ବାରି ନୂଆ ଫସଲ ଆଉ ଫୁଲ ରେ ଭରି ହୋଇ ଥାଏ। ଇଂରାଜୀ ନବ ବର୍ଷ ବି ଆସେ ଏଇ ଶୀତ ଦିନରେ। ମୋର ପ୍ରତିବର୍ଷ ମନେ ପଡ଼େ, ସେ ବର୍ଷ ନୂଆ ବର୍ଷ କୁ ମୁଁ କିପରି ସ୍ୱାଗତ କରିଥିଲି ।

ଆମେ ପିଲାମାନେ, ଘରୁ ଚାଉଳ, ଡାଲି, ପରିବା ଆଣି ଘର ସାମ୍ନା ବଗିଚାରେ ରୋଷାଇ କରୁ। ଆମ ଉତ୍ସୁକତା ଦେଖି ସାହିର ଖୁଡ଼ି, ଭାଇଜ ମାନେ ଆମର ସହାୟତା କରି ରୋଷେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ସମ୍ପାଦନ କରିଦିଅନ୍ତି। ତଳେ ମାଟି ଉପରେ ବସି, ବାରି ରୁ କଟା କଦଳୀ ପତ୍ର ରେ ଭାତ ଡାଲମାରେ ଯେଉଁ ସ୍ୱାଦ ଆଉ ଆନନ୍ଦ ଥିଲା, କେଜାଣି କେବେ ବି ଆଉ କୋଉଥିରେ ମିଳିନି। ବଡ଼ ଭାଇ ମାନଙ୍କର ଟିକେ ଉଚ୍ଚ ଧରଣର ଭୋଜି ହୁଏ। କେବେ କେବେ ମୁଁ ସାନଟେ ଥାଏ ବୋଲି, କିଛି କିଛି ରାତି ଅଧରେ ମୋ ପାଇଁ ଆଣି ଘରକୁ ଆସନ୍ତି। ସେ ବର୍ଷ ସେମାନେ ବି ଭୋଜି କଲେ। ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସିର ମାହୋଲ୍। ତାଙ୍କ ଭୋଜିରେ ମଧ୍ୟ ଆଳୁ ଚପ ସାମିଲ୍ ହୋଇଥିଲା। ମୋ ପାଇଁ ଭାଇ ଆଣିଥିଲା। ସେମାନେ କଥା ହେଉଥିଲେ ଯେ ସୁଲ୍ ବାରି ରୁ କିଛି ଟମାଟୋ, ପିଆଜ ନେଇଥିଲେ ଭୋଜି କରିବାକୁ ।

ଦୁଇ ତାରିଖକୁ ସୁଲ୍ ଖୋଲିଗଲା। ଆମ ସୁଲ୍ ର ବଗିଚାରେ ଆମ ସାର ମାନେ ଆମକୁ ଫୁଲ ଆଉ ପନିପରିବା ଲଗାଇବା କାମ ଶିଖାନ୍ତି। ଆମେ ପାଖ ପୋଖରୀ ରୁ ପାଣି ବୋହି ସେଥିରେ ଦେଇ ତାକୁ ବଡ଼ କରୁ। ହେଲେ ସେ ପନିପରିବା ସବୁ ଆମ ସାର ମାନେ ଘରକୁ ନିଅନ୍ତି। ସେଇଟା ଆମର ପରମ୍ପରା ବୋଲି ଆମେ ଜାଣିଥାଉ। ସେଦିନ ସୁଲ୍ ରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖିଲୁ -- ଶାଗ, ପିଆଜ, ଆଳୁ, ଟମାଟୋ, ବନ୍ଧା କୋବି, କଞ୍ଚାଲକ୍ଷା ଏମିତି ସବୁ ପଟାଳୀ ଅଧା ଅଧା ଉପୁଡ଼ା, ଛିଣ୍ଡା ହୋଇ ଯାଇଛି। ସାରେ ମାନେ ତ ରାଗରେ ନାଲି ପଡ଼ି

ପଚରା ଉଚରା କରି ଚାଲିଛନ୍ତି । ମୁଁ ବି ବଗିଚାକୁ ଦେଖି ଦୁଃଖୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଲି । ଆମେ ଏତେ କଷ୍ଟ କରି ପାଣି ଦେଇ ବଡ଼ କଲୁ । ଫଳ ସବୁ ଚୋରି ହୋଇ ଗଲା ବୋଲି । ଆମ ବଡ଼ ଭାଇଙ୍କର ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କର ଯେତେ ସବୁ ମୋ ପରି ପିଲା ପଢୁଥିଲେ, ସାର ତାଙ୍କୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ । କହିଲେ, "କୁହ, ତୁମେ ଜାଣିଛ କିଏ ଚୋରି କରିଛି ?" ପିଲା ମନେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ମନା କରିଛନ୍ତି । ସେ କଥା ମୁଁ ଜାଣିନି । ମୋତେ ଅଫିସ କୁ ଡାକି ପଚାରିଲେ ସାର୍,

-- 'ତୋ ଭାଇ ମାନେ କାଲି ନିଉ ଇୟର ଭୋଜି କରିଥିଲେ ?

-- ହଁ ସାର୍, ସେମାନେ କରିଥିଲେ ।

-- ସେମାନେ କୋଉଠି କରୁଥିଲେ, ଘରେ ନା ବାହାରେ ?

-- ସାର୍, ନଇକୂଳରେ, ଏଇ ଆମ ସ୍କୁଲ ପାଖରେ ଥିବା ଲାଇବ୍ରେରି ପିଣ୍ଡାରେ ।

ସାର୍ ମୋତେ କହିଲେ, "ଦେଖ ସତ କହିବୁ । ସେମାନେ ଆମ ବଗିଚା ରୁ ଚୋରି କରି ନେଇଛନ୍ତି ନା ? ?" ଦେଖ ସତ କହିଲେ ପୁରସ୍କାର ମିଳିବ । ମିଛ କହି ଯଦି ଧରା ପଡ଼ିବୁ, ଜାଣିଥା, କଣ ମୁଁ କରିବି !

ମୋର ତ ଦେହ ବରଫା ପତ୍ର ପରି ଥରିଲାଣି । କଣ କହିବି । ଭାବିଲି ସତ କହି ପୁରସ୍କାର ନେବି । କହିଲି, ସାର୍ ଆମ ଭାଇ ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗମାନେ ସବୁ ଚୋରି କରି ଭୋଜି କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଘରେ କଥା ହେଉଥିଲେ । ମୁଁ ଶୁଣିଛି ।" ହେଲେ ଆପଣ ମୋ ଭାଇ କୁ କହିବେ ଯଦି ସେ ମୋତେ ମାରିବ । "

ସାର୍ ତ ସନ୍ଦେହ ରେ ଥିଲେ । ମୁଁ ପକ୍କା କରିଦେଲି । କହିଲେ, ଆରେ ନାହିଁ ନାହିଁ । କେହି କିଛି କହିବେନି ତୋତେ ।"

ସ୍କୁଲ ଛୁଟି ଟପା ରେ ହେଲା । ମୁଁ ଘରକୁ ଆସିଲି । କିଛି ପୁରସ୍କାର ତ ମିଳି ନଥାଏ । ଭାବିଲି, ସାର୍ କିଛି କିଣିକି ପରେ ଦେବେ । ତାଙ୍କ ମାଡ଼ କି ଗାଳି ଡରରେ ସତ କହିଦେଇ

ପଲେଇ ଆସିଲି । ମନେ ମନେ ଖୁସି । ଘରେ କିଛି ନଜାଣିଲା ଭଳିଆ ବୁଲୁଥାଏ । ରାତିରେ ଗାଁରେ ସାର୍ ମିଟିଂ ଡାକି ଭାଇ ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଡାକି, ଗାଁର ମୁଖିଆ ଲୋକଙ୍କ ଠାରୁ ତାଙ୍କୁ ଗାଳି ଦେଇଛନ୍ତି, ଭୁଲ ମଗାଇଛନ୍ତି । ଭାଇ ଆଉ ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗମାନେ କହିଲେ,

-- ଆମେ କିଛି ଚୋରି କରିନୁ । ଆମକୁ ମିଛରେ ଗାଳି ଦିଅ ନାହିଁ ।

-- ସାର୍ କହିଲେ, ଡାକିବି ତୁମ ଭଉଣୀକୁ, ସେ ସତ କହିବ ।

ସେମାନେ ଜାଣିନେଲେ ଯେ ମୁଁ କହି ଦେଇଛି ବୋଲି । ରକ୍ତ ଚାଉଳ ଚୋବେଇ ବୁଝି ରହିଲା । ଭାଇ ଆଉ ତା ସାଙ୍ଗମାନେ ଭୁଲ ମାଗି ଆସିଲେ ।

ତାପରେ ଆଉ କଣ!!!

ମୋ ପିଠିରେ ଉତ୍ତମ ମଧ୍ୟମ ପୁଲାଏ ବସିଲା । ଇ କହିଲା, "ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ଯେତେ ପିଲା ଥିଲେ, ତାଙ୍କ ସାନ ଭାଇ ଭଉଣୀ ତ କେହି ତାଙ୍କ ନା କହିଲେନି । ତୁ କଣ ବେଶୀ ଭଲେଇ ହେଉଥିଲୁ" ।

ମୁଁ ୧୦/୧୧ ବର୍ଷ ପିଲା । କଣ ହେଉଛି କିଛି ବୁଝି ବି ପାରୁ ନ ଥିଲି । ଯେମିତି ମୋତେ ଏପଟେ ଖାଇ ସେପଟେ କୁଅ ପରି ଲାଗୁଥାଏ । ସତ କହିବା ଭଲ କି ଖରାପ କିଛି ବୁଝା ପଡିଲାନି ମୋତେ । ଲାଗିଲା, "ସତରେ ଭାଇର ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କ ଛୋଟ ଭାଇ ଭଉଣୀ କେତେ ଚାଲାଇ ନା ସାର୍ କା ମାଡ଼ ତର ନା ଭାଇ ଠାରୁ ମାଡ଼ ଖାଇବାର ତର । ମୁଁ ଏମିତି ଭୁଲ କାହିଁକି କଲି??!"

ପ୍ରିନ୍ଟିଂପାଲ, ବକ୍ସ ଜଗବନ୍ଧୁ ଇଂରେଜୀ ମିଡିୟମ ସ୍କୁଲ
ଭୁବନେଶ୍ୱର ୭୫୨୧୦୦ / ମୋ: 7303264377

ଅଦେଇ ଦିନର ପ୍ରେମ

ସସ୍ମିତା ନାୟକ

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଜୀବନ ଏତେ ନିଘଞ୍ଚିତ
ପାରେ ନାହିଁ କେବେ କହି । ।
ସବୁ ସହିଯାଏ ଲୁହ ଢାଳି ନୀତି
ଛାତିକୁ ପଥର କରି । ।

ଗୋପନେ ଗୋପନେ ଲୁଚି କାନ୍ଦିଥାଏ
ଭାବି ବିଚିତ୍ରାଇ ଥିବା ଦୁଃଖ । ।
କିଏ ପଚାରିଲେ କେମିତି ଅଛୁଡ଼ୁ
କୁହେ ଜୀବନେ ଖାଲି ମୋ ସୁଖ । ।

କିଏ ବା କାହିଁ ବୁଝିବ କେମିତି
ଏ ହୃଦୟର କୋହ କଥା । ।
ଯାହାର ଅଧିକାର ବୁଝିବା ପାଇଁ
ସିଏ ମନେ ଭରି ଦେଲା ବ୍ୟଥା । ।

ଅଦେଇ ଦିନର ପ୍ରେମ ବନ୍ଧନର
ଦେଇଥିଲା ସିଏ କେତେ ଖୁସି । ।
ଅନ୍ୟ ଅଦେଇ ଦିନର ପ୍ରେମ ପରସରେ
ମୋତେ ଗୋଡ଼ରେ ଦେଲା ଘଷି । ।

ଯୋଉ ଛାତି ଦିନେ ରଖିଥିଲା ମୋତେ
ଆଉ କାହା ମୁଣ୍ଡେ ରେ ରଖିଲା ଛାତି ।।
ସେ ଦୁହିଁଙ୍କର ସାଥୀ ଦେଖିଦେଲେ ଥରେ
ଏ ହୃଦୟ ସ୍ଵନ୍ଦନ ଯାଉଛି ଫାଟି ।।

ସବୁ ଦୁଃଖ ସିନା ସହି ହେଇଯାଏ
ବିରହ ବେଦନା ହୁଏନି ସହି ।।
ଅନୁଭବି ଯିଏ ବୁଝିଯାଏ ସିଏ
ଆଖି ଛଳେ ଛଳେ ଦିଅଇ କହି ।।

କାହିଁକି ହୁଅଇ ପ୍ରେମ ଦୁଇ ଦିନ
ମିଠା ସ୍ଵପ୍ନେ ହୁଏ ଖୁସି
ଧୋକା ଖାଇଗଲେ ମନ ଭାଙ୍ଗିଯାଏ
ସବୁ ଆଶା ଯାଏ ଭାଷୀ ।।

କାକଟପୁର, ନଇଁଗୁଆଁ, ପୁରୀ

ଘରଚିଆ ଚଢ଼େଇ

ଈ. ସୁଶାନ୍ତ କିଶୋର ବଳ

ଛୋଟିଆ ଶରୀରେ ବିନା ଡରରେ
 ତୁ ଉଡୁଥାଉ କିଚିରିମିଚିରି ଶବଦରେ
 ଡ଼ିଆ କାନ୍ଥରେ ଝଂକା ବୁଦାମୂଳେ
 ବନେଇଥାଉ ତୋ' ନୀଡ଼ ଘାସ, କାଠିରେ
 ବରଷା, ଝଂଜା, ବତାସକୁ ନଥାଏ ଡର
 ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥାଉ କେଉଁ ଛପର ତଳ
 ବରଷା ଛାଡ଼ିଲେ ପୁଣି ଉଡ଼ିଯାଇ ତୁ
 ବନେଇଥାଉ ଆଉଏକ ନୂଆ ଘର !
 ବଡ଼ଦୁନିଆରେ ଘାଉଘାଉ ଶବଦରେ
 ତୋର କି ନଥାଏ ଟିକିଏ ଡର ?
 ପ୍ରାଣୀକ ଭିତରେ ସବୁଠୁଁ ସାନ
 ହେଲେ ସାହାସଟି ତୋର ବଡ଼ ଗହନ .
 ତୁ କଅଣଖାଉ କଣପିଉ କେହି ଜାଣେନା
 ଧାନ,ମୁଗ,ବିରି ଯେବେ ହେଂସରେ ଶୁଖେ
 ଛୋଟିଆ ଆଖିରେ ସବୁ ଦେଖି ଦୂରୁ,
 ତେଣାମେଲେଇ ତୁ ସଂଧାନ କରୁ !
 ଉଡ଼ିଆସିକରି ଚଟକରି ଖୁମ୍ପାଏ ନେଇ
 ପୁଣି ଉଡ଼ିଯାଉ ତୋ ନୀଡ଼ ବଖେୟ !

ଛୋଟିଆ ଥଣ୍ଡରେ ଖୁଞ୍ଚିଖୁଞ୍ଚି ଖାଇ
ଦାନାଦାନା କରି ସବୁ ଭଦରେ ଭରୁ !

ଅଂଗ ବିହୀନେ ସଂଗବିହୀନେ ଏକୁଟିଆ
ତୁ ଜାରିରଖିଥାଉ ଜୀବନ ଲଢେଇ .
କେହି ଅଦୁଶ୍ୟ ଶକ୍ତି ନେଇଥାନ୍ତି ତତେ
ସୁରୁଖୁରେ ବିନା ଆପଦରେ ବାଟକଢେଇ !
ବିଶାଳ ଦୁନିଆର ଅସର ବ୍ୟାପ୍ତିରେ
କୋଟିପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଭିତରେ ଏକୁଟିଆ ଥାଇ
ନିଜରୁଧି, ନିଜ ଶକତି, ନିଜସାହାସ ବଳେ
ବଂଚି ରହିଥାଉ ତୁ ଏ ବିଶାଳ ଗଗନ ତଳେ !
ନାଁ ଭୂତପ୍ରେତର ଭୟ, ନାଁ ଚୋର ଡାକୁକ
ଭୟ, ନାଁ ଝଞ୍ଜା,ତୋଫାନ,ବାତ୍ୟାର ଭୟ!
ଗ୍ରୀଷ୍ମୀମ ଦାଉରେ ଗରମ ଦିନରେ
ଦେହ ତାତିଗଲେ ନଦୀ, ନୀଳ କୁଳେ
ଯାଇ ମନଭରି ଗାଧେଇପଡ଼ୁ ସଫାସୁତୁରେ.

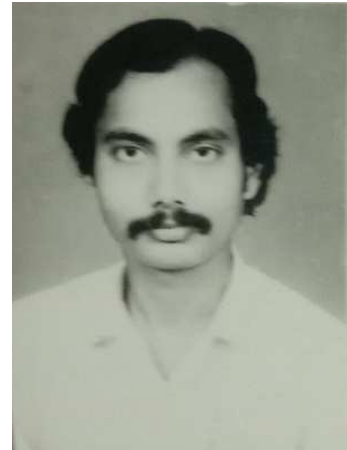
ତୁ ପରାଶ୍ରୟ ନୁହେଁ ଅସହନଶୀଳ ନୁହେଁ
ଭିଖ୍ୟାବୁଡି ତୋର ନାହିଁ ଜାତକେ !
ନିଜ ବାହୁବଳେ ଖରା ବରଷାକୁ ବେଖାତିରେ
ଭଡ଼ିବୁଲୁଥାଉ ନୀଡ଼ରେ ସତରାତରେ !
ନାଁ ତୁ ହିଂସ୍ରକ , ନାଁ ହିଂସ୍ରକ
ନାଁ ବର୍ବର, ନାଁ ଅବଲମ୍ବୀ,
ନାଁ ଦୂରାଚାରୀ, ନାଁ ଲୁଠନକାରୀ
ନାଁ ଆତତାୟୀ, ନାଁ ଆକ୍ରମଣୀ !
ନାଁ ପରଶ୍ରୀକାତର, ନାଁ ସୂତ୍ରଧର
ଆତ୍ମଗତ ତୁ, ଆତ୍ମନିଷ୍ଠ ତୁ, ନୀର୍ଧନୀ ତୁ

ପ୍ରଲୋଭନ ହୃଦ ତୃବନ ତୋର
ସେଥିକି ଖାଉ ତୁ ଯେତିକି ଲୋଡ଼ା !
ଧନ, ଧାନ୍ୟ, ରତ୍ନାଳଙ୍କାର, ସ୍ୱର୍ଣମୋହରେ
ନଥାଏ ତୋ ଲୋଭ, ଆକର୍ଷଣ, ଅଭିଳାଷା
ସ୍ମୃଶାନ, ମଂଦି , ରାଜଦ୍ୱାର ଆଉ
ଦରୀଦ୍ର କୂଟୀରେ, ଅଭୁଲିଂହୀ ମହଲେ
ସର୍ବତ୍ରେ ତୋର ଆତଜାତ ବସତି !
ତୋ ଜୀବନ ତ ଏକ ଖୋଲା ପୁସ୍ତକ
ପ୍ରବୁଦ୍ଧି, ପ୍ରକୃତି ତୋ ଅନୁକରଣୀୟ !
ସାହାସ ଉଦ୍ଦାମ ତୋ ଅତୁଳନୀୟ !
ବାହୁବଳ ତୋ ଅଦମନୀୟ,
ମନୋବଳ ତୋ ଅନମନୀୟ !
ବାସ୍ତବେ ତୁ ଅଗୁ ପ୍ରାତସ୍ମରଣୀୟ !

କଟକ

ଶ୍ରୀନିବାସ ମିଶ୍ର ସ୍ମରଣେ

ଡକ୍ଟର ସୀମାଞ୍ଜଳ ପ୍ରଧାନ

ଅଶିଶହ ସତାଇଶି ମସିହାରେ
ଗୋବିନ୍ଦ ପୁରରେ ତୁମେ
କଟକ 'ଆଳି'ରେ ଜନମ ଲଭିଲ
ଏହି ଓଡ଼ିଶାର ଭୂମେ ।

ଭତକଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଥିଲା
ତୁମ ଅଧ୍ୟୟନ କ୍ଷେତ୍ର
ସେହିଠାରୁ ତୁମେ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଦକ
ପାଇଥିଲ ମୋତି ସୁତ ।

ନୀଳାମ୍ବର ଥିଲେ ତୁମର ଜନକ
ସ୍ତ୍ରୀ ରତ୍ନଚିତ୍ତ ପାଇ
ଧନ୍ୟ ହୋଇଥିଲ ତୁମେ ଶ୍ରୀନିବାସ
ତାଙ୍କରି ଗୁଣକୁ ଗାଇ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସହୃଦ ନଗରେ
ତୁମେ ଘର ତୋଳାଇଲ
ଭଞ୍ଜବିହାରରୁ ଅବସର ନେଇ
ସେଠାରେ ତୁମେ ରହିଲ ।

ଶ୍ରୀଷ୍ଠ କଲେଜରୁ ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇ
ଶାନ୍ତି ନିକେତନ ଗଲ
ସେହିଠାରେ ତୁମେ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ହୋଇ
ଭଞ୍ଜବିହାର ଆସିଲ ।

ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାର ବିଶାରଦ ଥିଲ
ଶ୍ରୀନିବାସ ମିଶ୍ର ତୁମେ
ତୁମରି ମୃତ୍ୟୁର ଖବରକୁ ଶୁଣି
ମୂର୍ଚ୍ଛିତ ହୋଇଲୁ ଆମେ ।

ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ତୁମେ
କରିଥିଲ ଅନୁବା ୮୫ଦ
ଅଳଙ୍କାର ପରି ଝଟକିଲା ସିନା
ମିଶି ଥିବାରୁ ସେ ଖାଦ ।

ନଗମ ନଗର-୩ୟ ଗଳ
ଆଙ୍କୁଳି, ବ୍ରହ୍ମପୁର -୧୦
ମୋ: ୭୩୭୨୯୯୪୫୪୫

କାଡ଼ବର ଚକୋବାର

ବିନୟ ମହାପାତ୍ର

ଅଂଶୁମାନ 'ରୁଚି'ର ଅଫିସ ଗେଟ ପାଖରେ ସେଇ କୃଷ୍ଣରୁଡ଼ା ଗଛ ତଳ ଛାଇରେ କାରଟାକୁ ପାର୍କିଂ ଲଗାଇ ଦେଇ ତା ଉପରେ ଆଉଜି ଠିଆ ହୋଇଗଲା । ରୁଚି ଏବେ ଆସୁଥିବ, ତାର ଛୁଟି ହେବାର ସମୟ ବି ହୋଇ ଗଲାଣି । ମୋବାଇଲ ଖୋଲି ସମୟ ଦେଖିଲା, ସମୟ ଛଅଟା ବାଜିବାକୁ ଆଉ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚ ମିନିଟ ବାକି ଅଛି । ଅଂଶୁମାନର ଅଫିସ୍ ଶାଢ଼େ ପାଞ୍ଚଟାରେ ଛୁଟି ହୋଇଯାଏ କିନ୍ତୁ ରୁଚିର ଅଫିସ୍ ଛଅଟା ବେଳେ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ସାଇବର ସିଟିରେ ଦୁହିଙ୍କର ଅଫିସ, ପାଖା ପାଖି ନହେଲେ ବି ବେଶି ଦୂରତା ନଥିଲା ସେମାନଙ୍କ ଅଫିସ୍ ମଧ୍ୟରେ । ଅଂଶୁମାନର ଅଫିସ ଜଲଦି ଛୁଟି ହୋଇଯାଏ, ସେଥି ପାଇଁ ସେ ରୁଚିର ଅଫିସ୍ ପାଖକୁ ଚାଲି ଆସେ । ତାର ଛୁଟି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଇଠି ଅପେକ୍ଷା କରେ । ସେ ଆସିଗଲା ପରେ ଦୁହେଁ କାରରେ ଘର ଅଭିମୁଖେ ବାହାରି ପଡ଼ନ୍ତି । କିଟ୍ ରାସ୍ତା ଦେଇ ଗଲା ବେଳେ କିଟ୍ ଛକ ପୂର୍ବରୁ ମାରୁତି ଭିଲ୍ଲା ହାଉସିଂ କଲୋନି ଭିତରେ ରୁଚିର ଘର, ରାସ୍ତାରେ ତାକୁ ଡ୍ରପ କରି ଦେଇ ଅଂଶୁମାନ ନନ୍ଦନ କାନନ ରାସ୍ତାରେ ନିଜ ଘରକୁ ଚାଲିଯାଏ । ବେଳେ ବେଳେ କିଟ୍ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ଦୁହେଁ କିଛି ସମୟ ସାଥୀ ହୋଇ ବସି ଯାଆନ୍ତି । ସେଦିନ କିନ୍ତୁ ଅଂଶୁମାନକୁ ଲାଗୁଥିଲା, ସତେ ଯେପରି ରୁଚି ଫେରିବାରେ କିଛି ଅଧିକ ଡେରି କରୁଛି । ବିଗ୍ ବଜାର ଫ୍ରି-ଅଫର ପରି ପ୍ରେମିମାନଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବୋଧ ହୁଏ ଏପରି ଅଧିକାରୀପଣ ଗୋଟାକ ସାଙ୍ଗରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଫ୍ରି-ଅଫର ପରି ମିଳିଯାଏ ? ଏଇ ଅଧିକାରୀପଣ ଅଂଶୁମାନକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ବିକ୍ରତ କରି ଦେଉଥିଲା, ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ସେ ମୋବାଇଲ ଦେଖିଲା, ଛଅ ବାଜିବାକୁ ଆଉ ଦୁଇ ମିନିଟ ବାକି ଅଛି, ତଥାପି ସେ

ଅଧୈର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ପଡୁଥିଲା । ଅଂଶୁମାନ ରୁଚିକୁ ମୋବାଇଲ ମିଲେଇବାକୁ ଯାଉଛି, ଠିକ୍ ସେତିକି ବେଳେ ତା ଅଫିସ୍ ସାମ୍ନାରେ ଠିଆ ହୋଇ ରୁଚି ହାତ ହଲାଇ ହାଏ କହିବାର ଦେଖିଲା ।

ରୁଚି ପାଖକୁ ଆସିଗଲା ପରେ ଅଂଶୁମାନ କାରର ଡୋର ଖୋଲି ବସି ପଡିଲା, ଏବଂ ରୁଚି ବସିଗଲା ପରେ ସେ ଗାଡି ଷ୍ଟାର୍ଟକରି ଚାଲିବା ଆଗରୁ ରୁଚି ମୁହଁକୁ ଅନାଇ ପଚାରି ବସିଲା, ଆଜ୍ଞା ରୁଚି ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କର ?

ଅଂଶୁମାନ କାରର ଗିୟର ପକାଇ ଆଗକୁ ବଢିବା ପୂର୍ବରୁ ରୁଚି କହିଲା ନା' ବାବା ନା', ମୁଁ କାହାକୁ କିଛି ପ୍ରେମ ପ୍ରେମ କରେନି !

କାହିଁକି ? ଅଂଶୁମାନ ଗିଅର ଚେଞ୍ଜ କରୁ କରୁ ପଚାରିଲା, କହିଲା ମୋ ପରିକା ପୁଅକୁ ପ୍ରେମ କରିବା ପାଇଁ ଝିଅଙ୍କର ଲାଲନ ଲାଗି ଯାଉଛି, ଆଉ ତୁମେ କହୁଛ କଣନା ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କରନି ! କିନ୍ତୁ କାହିଁକି, କାରଣଟା ଜାଣି ପାରେକି ?

ଅଂଶୁମାନର ଗାଡି ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲି ଥାଏ, ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଚିକ୍କଣ ସଡକ ଉପରେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଚକ୍କୁଲିଆ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ମଥାର ଚନ୍ଦନ ତିଳକ ପରି ତିନି ଲାଲନବାଲା ବହୁତ ଗୁଡାଏ ହୁଅନ୍ତୁ, ଗାଡିର ସ୍ୱିଚ ବଢିବା ପୂର୍ବରୁ ସ୍ୱିଚ ବ୍ରେକର ଆସିଯାଏ । ବିଶେଷ କରି କିଟ୍ ରାସ୍ତାରେ ତ ଅଗଣିତ ସ୍ୱିଚ ବ୍ରେକର । ସ୍ୱିଚ ବ୍ରେକର ଉପରେ ଗାଡି ଦୋଳି ଖେଳିଲା ବେଳେ ଅଂଶୁମାନକୁ ଲାଗୁଥିଲା ରୁଚିକୁ ବୋଧ ହୁଏ ପ୍ରେମରେ ଏମତି ଦୋଳି ଖେଳିବାରେ ମଜା ଆସୁଛି । ସ୍ୱିଚ ବ୍ରେକରର ଦୋଳି ଖେଳ ସରିବା ପରେ ଅଂଶୁମାନ ରୁଚିର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲା, ତା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଏବେ ବି ବାକି ଅଛି ରୁଚି ପାଖରେ, ପଚାରିଲା କିଛି କହିଲନି ଯେ ?

ରୁଚି ଟିକିଏ ହସି ଦେଇ କହିଲା, କାରଣଟା ବଡ ସିଂଘଲ, କାରଣ, ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କରନି, ସେଇଥି ପାଇଁ ମୁଁ ବି ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରେନି । ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ ସିନା ମୁଁ ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରନ୍ତି, ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଅନି, ତା ହେଲେ ମୁଁ କାହିଁକି କରବି ?

ଅଂଶୁମାନ ରୁଚିର କଥା ମଝିରେ କହିଲା, ଆଜ୍ଞା, ଏଇ କଥା, ତାହେଲେ ଏବେ ଯଦି ମୁଁ ତୁମକୁ ଠିକ୍ ସେଇ କଥା କହିବି !

ରୁଚି ବୁଝି ହେଇ ଗଲା, ଚିକିଏ ରହି ଅଂଶୁମାନ ଆଖିକୁ ଚାହିଁଲା । ଅଂଶୁମାନ ଆଖିରେ ଦୁଷ୍ଟାମୀର ହସ ସହିତ ଏକ ବିଜେତାର ଭାବକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ସେ ଦେଖି ପାରୁଥିଲା । ରୁଚି କ୍ଷଣେ ଗମ୍ଭୀର ହେବାର ଅଭିନୟ କରି ପୁଣି ଫିକ୍ କିନା ହସି ଦେଲା ଆଉ କହିଲା, ତୁମେ ଭାବୁଛ ତୁମେ ଜିତିଗଲ ବୋଲି, ନାହିଁ ? ପ୍ରଶ୍ନ କଲା ରୁଚି । ଆଜ୍ଞା, ଠିକ୍ ଅଛି, ତୁମ କଥା ଅନୁସାରେ, ତୁମେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କରୁନ ! ମାନି ନିଅ ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ ଯଦି ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେବି, ତାପରେ ? ତାପରେ ତୁମେ ମୋ ପ୍ରେମକୁ କଣ କହିବ ? ମୋ ପ୍ରେମର ସଜ୍ଞା ହୋଇଯିବ ଏକ ପାଖିଆ ପ୍ରେମ । ମୁଁ ବୁଝି ପାରେନି, ପ୍ରେମରେ ଏଇ ନେଣ ଦେଣ, ହିସାବ କିତାବ ଲୋକେ କେମିତି କରି ପାରନ୍ତି ? ପ୍ରେମରେ ଏଇଟା ଏକ ସର୍ତ୍ତ, ଜଣେ ପ୍ରେମ କଲେ ତା ବଦଳରେ ଆଉ ଜଣେ ପ୍ରେମ କରିବ, ନହେଲେ ନାହିଁ । ପ୍ରେମ କଣ ନିସର୍ତ୍ତ, ନିସ୍ଵାର୍ଥ, ନିର୍ଲୋଭ ହୋଇ କରି ହେବନି ?

ଭକ୍ତିରେ ସବୁ ବେଳେ ପ୍ରାପ୍ତିର ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ସେ କେଉଁ ପ୍ରକାରର ଭକ୍ତି ? ଭକ୍ତି କରି ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କୃପା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ତ କରା ଯାଇ ପାରିବନି ନା ? ସେହି ପରି ପ୍ରେମରେ ମଧ୍ୟ ହୁଏ । ରାଧା କୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରେମରେ, ପ୍ରେମ ଥିଲା, ଭକ୍ତି ବି ଥିଲା, ମୀରାଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ନିରୁତା ପ୍ରେମ ଥିଲା, ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରେମ କେବେ କାହାର ସ୍ଵୀକୃତି, ସହମତି ଚାହିଁ ନଥିଲା । କୃଷ୍ଣ ମୀରାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ କି ନାହିଁ ତାହା ନଜାଣି ବି ମୀରା କୃଷ୍ଣ ପ୍ରେମରେ ବୁଡି ରହିଥିଲେ । ପ୍ରେମରେ ପାଇ ଯିବାର ମୋହ ନଥାଏ, ଥାଏ କେବଳ ଦେଇ ଦେବାର ତୀବ୍ର ପିପାଶା କିନ୍ତୁ ମଣିଷ ଜଣକୁ ପ୍ରେମ କରି, ପାଇ ଯିବାର ମୋହରୁ ନିଜକୁ ଅଲଗା କରି ପାରେନା, ସେଇଥି ପାଇଁ ତା ମନରେ ସନ୍ଦେହ ଆସି ଯାଏ, 'ସେ ମୋତେ ପ୍ରେମ କରୁଛି କି ନାହିଁ ? କୃଷ୍ଣ ମୀରାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଥିଲେ କି ନାହିଁ ଏଥିରେ ମୀରା ପ୍ରେମରେ କଣ କିଛି ଫରକ ପଡୁଥିଲା ? ଗୀତାର କର୍ମଯୋଗର ଜ୍ଞାନ ପରି ପ୍ରେମଜ୍ଞାନ ଠିକ୍ ସେଇ କଥାକୁ ଇଚ୍ଛିତ କରେ, ତୁମ ପ୍ରେମ, ତୁମ ଅଧିକାର କ୍ଷେତ୍ର ଭିତରେ ସୀମିତ, ତୁମେ କାହାକୁ ପ୍ରେମ କରିବ ନକରିବ ସେଇଟା ତୁମର ଇଚ୍ଛାଧୀନ ।

ମନେ କର ତୁମେ ଯଦି କାହାକୁ ପ୍ରେମକରି ବସିଲ, କେବଳ ପ୍ରେମ କରିବା ତୁମ ଅଧିକାର, ତୁମ ପ୍ରେମର ପରିସୀମା ସେଇଠି ସମାପ୍ତ । ତୁମେ ଯାହାକୁ ପ୍ରେମ କରୁଛ, ସେ ତୁମ ପ୍ରେମ ବଦଳରେ ତୁମକୁ ପ୍ରେମ କରିବ ବା ନକରିବ ସେଇଟା ତାର ଇଚ୍ଛାଧୀନ, ନା କଣ କହୁଛ ? କିନ୍ତୁ ହୁଏ କଣ ? ଆମେ କର୍ମ କରି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତିର ଇଚ୍ଛା ରଖିଲା ଭଳି, ପ୍ରେମ କରି ତା ବଦଳରେ ପ୍ରେମ ମାଗିବା ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଉ । ତେବେ ଏଇଟାକୁ ତୁମେ କଣ କହିବ ? ପ୍ରେମରେ ବଣିଜ ? ଆଉ ସବୁ ଠାରୁ ବଡ଼ ଇଷ୍ଟରେଷ୍ଟ କଥା କଣ ଜାଣିଛ ? ଦୁନିଆର ନବେ ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ପ୍ରେମ ଏଇ କାରଣରୁ ବିଫଳ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ପ୍ରେମ ବଦଳରେ ପ୍ରେମ ନପାଇ ଯୁବକ ଯୁବତୀ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରି ଦିଅନ୍ତି । ତୁମକୁ ଏକଥା କିଛି ଅଜବ୍ ଲାଗୁନି ଅଂଶୁ ?

ଅଂଶୁମାନ ରୁଚିର ମୁହଁକୁ ଦେଖିଲା, ତା ଓଠରେ ସ୍ଥିତ ହସର ପତଳା ରେଖାଟିଏ ସ୍ପଷ୍ଟ ବାରି ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ରୁଚି ଏଥର ବି ଜିତିଗଲା, ସବୁ ବେଳେ ସେ ଏମିତି ଜିତି ଯାଏ, ଭାରି ଇଷ୍ଟେଲିଜେଷ୍ଟ ଝିଅ । ହଁ କାହିଁକି ଜିତିବନି, ଯେତେ ହେଲେ ସହରୀ ଝିଅ, ଅଂଶୁମାନ ପରି ସେ କଣ କେଉଁ ମଫସଲ ଗାଆଁରୁ ଆସିଛି ! ପିଲା ଦିନୁ ସହରରେ ରହି ଆସିଛି ପବ୍ଲିକ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିଛି । ଅଂଶୁମାନର ଅଧା ଜୀବନ ସେଇ ଗାଁର ଓଡ଼ିଆ ମିଡ଼ିୟମ ସ୍କୁଲରେ କଟିଛି । କଲେଜ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ସହରକୁ ଆସିଲା, ଆଉ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କରିବା ସମୟରେ ରୁଚି ସହିତ ତାର ଚିହ୍ନାଜଣା ହୋଇ ଥିଲା । ତାପରେ ବନ୍ଧୁତା କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ଅସଲ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ଭଲୟଙ୍କର ଚାକିରୀ ପାଇବା ପରେ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।

ଅଂଶୁମାନ ମଧ୍ୟ କିଛି କମ୍ ଇଷ୍ଟେଲିଜେଷ୍ଟ ନଥିଲା, ସେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରୁଚିକୁ କହିଲା, ରୁଚି, ମୁଁ ଯଦି ଏବେ କହେ, 'ହଁ ମୁଁ ତୁମକୁ ଭଲପାଏ' ତାହେଲେ ତୁମେ କଣ କହିବ ? ଏଇଟା ମୋର ଏକ ପାଖିଆ ପ୍ରେମ ନା ଆଉ କିଛି ? ରୁଚି ଚିକିଏ ହସିଲା, ଏଇ କଥାର ଭଉର ଲଜିକାଲି କଣ କହି ପୁଣି ଥରେ ଅଂଶୁମାନକୁ ଚିତପଟାଙ୍କ କରିବ ଭାବୁଥାଏ, କିନ୍ତୁ ସେମିତି କିଛି ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ତା ମୁଣ୍ଡକୁ ଜୁଗୁ ନଥାଏ । ଭାବିବାକୁ କିଛି ସମୟ ନେବା ପାଇଁ କଥାର ମୋଡ଼ ବଦଳାଇ ରୁଚି କହିଲା ବହୁତ ଦିନ ହେଲା ଜଗନ୍ନାଥ ଦର୍ଶନ ହୋଇନି, ଆଜି ଚାଲ ସେଇଠି ଦି' ଘଡ଼ି ବସିବା, କିଛି ସମୟ ପରେ ସଂଧ୍ୟା ଆରତି ବି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବ, ସାଥି ହୋଇ ସଂଧ୍ୟା ଆରତୀ ଦେଖିବା ତା'ପରେ ଘରକୁ ଯିବା । ରୁଚିର କଥା ଶୁଣି

ଅଂଶୁମାନ ଶିଖରଚଣ୍ଡି ଚର୍ଣ୍ଣଂ ପରେ କିନ୍ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଆଡକୁ ତାର କାର ମୋଡି ଦେଲା ।

କାରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଓହ୍ଲାଇ ରୁଟି ମନେ ମନେ ଟିକିଏ ହସି ପଚାରିଲା, ଆଜ୍ଞା ଅଂଶୁମାନ, ତୁମେ କହୁଛ ତୁମେ ମୋତେ ଭଲ ପାଅ, କିନ୍ତୁ କେତେ ? କେତେ ଭଲ ପାଅ ମୋତେ ? ପ୍ରଥମ ବାଜୀ ଜିତିବାର ନିଶା ତାର ଏବେ ବି ସରି ନଥିଲା, ମନେ ମନେ ଭାବିଥିଲା ଏଇ ବାଜୀଟିରେ ବି ତାର ଜିତାପଟ ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇ ଯିବ । ଅଂଶୁମାନ ମଧ୍ୟ ହଠାତ ଏପରି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଇଁ ଆଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲା । ରୁଟିର ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଅଂଶୁମାନ କହିଲା କେତେ ପ୍ରେମ ମାନେ ? ପ୍ରେମକୁ କଣ ମାପି ହୁଏ ?

ରୁଟି ସତେ ଜାଣି ଥିଲା ଅଂଶୁମାନ ତାର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଏକଜାକରୁଁ ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବ, ସେଥି ପାଇଁ ସେ ପୁରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା, ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ହାତ ଦେଖାଇ କହିଲା, କେତେ ମାନେ, ଏତେ, ଏ...ତେ, ଏ.....ତେ, ନା' ଏଏଏଏଏ...ତେ, ଶେଷବେଳକୁ ତାର ଦୁଇ ହାତ, ତାର ପୁରା ଶରୀର ସହିତ 180 ଡିଗ୍ରୀର କୋଣ ଆଜି, କୁଣ୍ଡଳିନୀ ଯିଶୁଙ୍କ ପରି, ମିଶାଣ ଚିହ୍ନର ସିମ୍ବଲ ଆଜି ସାରିଥିଲା । ଅଂଶୁମାନ ଟିକିଏ ହସି ରୁଟିର ହାତ ଦୁଇଟାକୁ ତଳକୁ କରି ତାକୁ ସାବଧାନ ପୋଜକୁ ନେଇ ଆସିଲା । କହିଲା ତାଲ, ସେଇ ଆନନ୍ଦବଜାର ଗେଟ ପାଖରେ ବସିବା । ଦୁହେଁ ଗେଟ ପାଖରେ ଥିବା ସିମେଣ୍ଟ ବେଞ୍ଚରେ ଯାଇ ବସି ପଡିଲେ । ରୁଟି ତାର ଭ୍ୟାନିଟରୁ ଦୁଇଟି କାଡବରି ଚକୋଲେଟ ବାହାର କରି ଗୋଟିଏ ଅଂଶୁମାନ ହାତକୁ ଦେଇ ନିଜର ଚକୋଲେଟ ଖୋଲିବାକୁ ଯିବା ବେଳେ ଅଂଶୁମାନ ତା ହାତକୁ ଅଟକେଇ ଦେଇ କହିଲା, ରୁହ ସେଇଟା ପରେ ଖାଇବା, ଆଗ ମୋ ଚକୋଲେଟଟା ଖାଇବା କହି, ନିଜ ଚକୋଲେଟର ରାପର ଖୋଲି ରୁଟି ଓଠ ଆଗକୁ ବଢାଇ ଦେଲା । ରୁଟି ଗୋଟିଏ ବାଇଟ ଖାଇବା ପରେ ଅଂଶୁମାନ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ବାଇଟ ନେଇ କହିଲା, ଆଜ୍ଞା ରୁଟି, ମୋତେ ଟିକିଏ ବୁଝେଇ କହିବ, ଲୋକେ ପ୍ରେମକୁ ମାପନ୍ତି କେମିତି ? କିଏ କେମିତି କହି ପାରିବ ସେ କେତେ ଭଲ ପାଏ ବୋଲି ? ପ୍ରେମକୁ ମାପ କରିବାର ଯୁନିଟି କଣ ? ଇଞ୍ଚ, ଫୁଟ, ମିଟର, କିଲୋ, ଲିଟର କିମ୍ବା ଶତକଡା ହିସାବ ପରି ଏତେ ପରସେଷ୍ଟ ସେତେ ପରସେଷ୍ଟ ନା' ଆଉ କିଛି ? କେମିତି ମାପନ୍ତି ପ୍ରେମକୁ ?

କଥାଟିକୁ ଆଉ ଟିକେ ସରଳ କରି ଅଂଶୁମାନ କହିଲା, ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଜୀବନ, ଜୀବନଟା ହେଉଛି ପ୍ରେମ ଏବଂ ଏଇ ଜୀବନ ଓ ପ୍ରେମ ହେଉଛି ଏଇ କାତବରି ଚକୋବାର । ରାପର ଖୋଲିଗଲା ପରେ ଗୋଟେ ବାଇର୍ ତୁମର, ଗୋଟେ ବାଇର୍ ମୋର, କିଛି ତୁମର, କିଛି ମୋର ଏବଂ ପୁରାଟା ଆମ ଦୁଇ ଜଣଙ୍କର । କିଛି ପ୍ରେମ ତୁମେ କରିବ, କିଛି ପ୍ରେମ ମୁଁ କରିବି ଏବଂ ଆମ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ପ୍ରେମ ମିଶିଲେ ଗୋଟାଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେମ କାହାଣୀ ହେବ ଏବଂ ସେଇ ପ୍ରେମ କାହାଣୀଟି ଆମର ଜୀବନ ହେବ । ମୋ ହୃଦୟ ତୁମ ଛାତି ଭିତରେ ଧକ୍ ଧକ୍ କରୁଥିବ ଆଉ ତୁମ ହୃଦୟ ମୋ ଛାତି ଭିତରେ ଠିକ୍ ସମତାଳରେ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହେଉଥିବ । ପ୍ରେମରେ ମାପ ହୁଏନା, ପ୍ରେମ ନିର୍ମାଲ୍ୟ ପରି ପବିତ୍ର, ପ୍ରେମ ଅମୃତ ପରି ପ୍ରାଣ ସଂଜୀବନୀ, ସେଥିରୁ କାଣିଚାଏ ବି ନିର୍ମାଲ୍ୟ ପରି ସେତିକି ପବିତ୍ର ଏବଂ ପ୍ରାଣଦାତ୍ରୀ । ପ୍ରେମ ଶୁଷ୍କ ଡରୁ ଡାଳରେ ନବ ପଲ୍ଲବର ସୃଜନ କରିଯାଏ । ମୁଁ ଜାଣେନା ମୋ ଭିତରେ କେତେ ପ୍ରେମ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଏତିକି ଜାଣିଛି ମୋ ଭିତରେ ଯେତେ ବି ପ୍ରେମ ଅଛି ପ୍ରତିଟି ବୁଢ଼ା କେବଳ ତୁମ ପାଇଁ ହିଁ ଝରି ଆସିବ ।

ଅଂଶୁମାନର କଥା ଶୁଣିବା ପରେ ରୁଚି ପାଖରେ କହିବାକୁ କିଛି ଶବ୍ଦ ନଥିଲା । ସେ କେବଳ ନିର୍ବିବାକ୍ ହୋଇ ଅଂଶୁମାନର ମୁହଁକୁ ଚାହିଁ ରହି ଥାଏ । ଅଂଶୁମାନକୁ କଥାରେ ଜିତିବାର ତାର ନିଶା ତା ମନରେ ଆଉ କାଣିଚାଏ ବି ବାକି ନଥିଲା । ସତରେ ପ୍ରେମର ଏଇଟା ଏକ ନିଆରା ଅନୁଭୂତି, ଜିତିଯିବା ପରେ ବି ହାରି ଗଲା ପରି ଲାଗେ ଏବଂ ହାରି ଗଲା ପରେ ବି ଜିତିବାର ସମସ୍ତ ସ୍ୱହା ସମାପ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଏଇ ହାରିବାରେ ବି ଜିତିବାର ଏକ ଅପୂର୍ବ ଆନନ୍ଦ ମିଳି ଥାଏ । ଅଂଶୁମାନ ପାଖରୁ ହାରି ମଧ୍ୟ ସେ ଅଂଶୁମାନକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପାଇ ଯାଇଥିଲା ସେ । ଆଉ କଣବା ଅଧିକା ଚାହିଁ ପାରିଥାନ୍ତା ରୁଚି ? ଏଇ ପାଇବାର ଖୁସି ଏତେ ପ୍ରବଳ ଥିଲାଯେ ରୁଚିର ଆଖିରେ ଲୁହ ଜକେଇ ଆସିଲା, ଯେଉଁଠା ଅଂଶୁମାନର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଏତାଇ ଯାଇ ପାରି ନଥିଲା । ଚାରି ଆଖି ଏକ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ସେତେ ବେଳକୁ । ଅଂଶୁମାନ ତାର ବାହୁପଶାରି ରୁଚିକୁ ନିଜ ଛାତି ଉପରକୁ ଆଉଁସାଇ ନେଲା । ଦୁହେଁ ନିର୍ବାକ ଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ସେମାନଙ୍କର ହୃଦୟର ସ୍ପନ୍ଦନ ପରସ୍ପର ସହିତ ବହୁତ କିଛି ବାର୍ତ୍ତା ବିନିମୟ କରୁଥିଲେ । ଏକଥା କିନ୍ତୁ ବୁଝି ହେଉ ନଥିଲା କାହା ହୃଦୟ କାହା ଛାତି ଭିତରେ ସ୍ପନ୍ଦିତ ହେଉ ଥିଲା ।

ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସ୍ମୃତିର କଳାପଟା

ଶାଶ୍ୱତୀ ନନ୍ଦ

ସ୍ମୃତିର କଳାପଟାରେ ଅଙ୍କା ତୁମ ଛବି,
ବାରମ୍ବାର ଭାସିଉଠେ ଅବେଳାରେ ଆସି ।
ବସନ୍ତର ମଳୟରେ ତୁମ ସ୍ୱର ଭାସେ,
ଆଲିଙ୍ଗନ ଅନୁଭବ ଦେଇଯାଏ ପାଶେ ।
ଶେଫାଳୀର ଦୂର ବନ୍ଧୁ ତୁମ ବାସ୍ନା ଛୁଟେ,
ମୁହୂଃମୁହୂଃ ପ୍ରତିକ୍ଷଣ ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ କଟେ ।
ଝରଣାର ପ୍ରତି ବୁନ୍ଦେ ତୁମ ହସ ଦିଶେ,
ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ଲିଭିଯାଏ ଧରା ଦିଏନାହିଁ ପାଶେ ।
ନକ୍ଷତ୍ରର ଶୀତଳତା ତୁମ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଦିଏ,
ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ଏ ଜୀବନେ ଖୁସି ଭରିଦିଏ ।
ଜହ୍ନର ରୂପେଲି ବର୍ଣ୍ଣ ଅଭିମାନ ବୁଣେ,
ଅଝଟ ଅବୁଝା ସ୍ମୃତି ଅଙ୍କୁରିତ ଲଭେ ।
ତନ୍ଦ୍ରାର ନିର୍ଜନ କୋଣେ ତୁମ ଚାହାଣୀଟା ନାଚେ,
ଚତୁର୍ଥକ୍ଷୁ ମିଶିଗଲେ ଦୂରତା ସେ ଖୋଜେ ।
ସ୍ମୃତିର କଳାପଟାରେ ତୁମେ ଆଜିବି ଜୀବନ୍ତ,
ଲିଭିବାକୁ ଦେବିନାହିଁ ଶେଷ ପ୍ରଣୟ ସନ୍ତକ ।

କଳାପଥର, ବାଙ୍କୀ, କଟକ

shashwatinanda8@gmail.com

ତୁମପାଇଁ କବିତାଟେ

ଭରତୀ ମୁଦୁଲି

ଆଦ୍ୟ ସ୍ୱରବର୍ଣ୍ଣରୁ ଆରମ୍ଭ ନାଁ ତୁମର
ଆଦ୍ୟ ବ୍ୟଞ୍ଜନରେ ଶେଷ
ଛଳନାହୀନ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ହୃଦୟ ତୁମର
କହିଲେ ହେବ କି ଶେଷ ।

ଅସତ୍ୟ ଅନୁଭବ ହୁଏନି ପ୍ରେମ ତୁମର
ଦୁଇ ଶରୀରର ଏକାତ୍ମା ସଦୃଶ
ଇଶଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦ ଥାଇ ଭାଗ୍ୟରେ ତୁମର
କରୁଛି ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୁଃଖରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ଦିବସ!

ଅଭିମାନ ନଥାଏ କେବେ ମନରେ ତୁମର
ସେଥିପାଇଁ ରହିଛି ତିଷ୍ଠି ଏତେ ସମୟ
ନଜର ନ ପଡୁ କାହାରି ଉପରେ ତୁମର
ଭାବିଲେ ସେସବୁ ଲାଗେ ଅତି ଅସହାୟ

ଦୂରେଇ ଯିବନି ବୋଲି ଶପଥ ତୁମର
ଭାଙ୍ଗିବନି ବୋଲି ଲାଗେ ସତରେ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଛି କେହି ଜଣେ ତୁମର
ଭାବୁଥାଅ କେବଳ ବିଶ୍ୱାସ ଥାଇ ଭରସାରେ..

ଗବେଷିକା, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉଛି ଅତି

ଅଜିତ କୁମାର ରାଉତ

କାହିଁକି କହୁଛ ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ଭୂମି ପରା ଓଡ଼ିଶାର
 ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିଛ କେଉଁ କାରଣରୁ
 ଦୁଃଖ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅପାର !!

ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରବାସୀ ଓଡ଼ିଆ ଲଜ୍ୟା ବୋଧ ହୁଏ ଶୁଣି
 ସାତ ପୁରୁଷର ସମ୍ପର୍କ ଆମର
 କହୁଛ 'ପ୍ରବାସୀ' ଜାଣି !!

ଧିଲା ଉତ୍କଳର ମଣି ସିଂହଭୂମି କହୁଥିଲେ ଗୋପବନ୍ଧୁ
 କହୁଥିଲେ ପୁଣି ଉତ୍କଳ ପୁରୋଧା
 ଓଡ଼ିଶାର ଭୂଇଁ ବନ୍ଧୁ !!

ଭୂଇଁ ଉତ୍କଳର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଏ ଭୂମି ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଞ୍ଚଳ ଚି କୁହ
 ତାହା ନ କହିଣ ପ୍ରବାସୀ କହୁଛ
 ଝରୁ ଅଛି ଆଖି ଲୁହ !!

ବନ୍ଧୁ ଓ କୁଟୁମ୍ବେ ଚିତ୍ରା ନାହିଁ କିମ୍ପା କୁହ ପ୍ରବାସୀ ପ୍ରବାସୀ ?
 ଇତିହାସ କିମ୍ପା ଭୁଲି ଗଲ ଜ୍ଞାନୀ ?
 ଆମ୍ଭେ ଭି ଓଡ଼ିଶା ବାସୀ !!

ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିଛି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରୁ ଆମରତ ଦୋଷ ନାହିଁ
 ସଂସ୍କୃତି ସଂସ୍କାର ସବୁତ ଓଡ଼ିଆ
 ଭାଷା ଚି ଓଡ଼ିଆ ଯହିଁ !!

ଶବ୍ଦ ଚି ପ୍ରବାସୀ ମୁଖରେ କିମ୍ପାହେ ଦୁଃଖିତ କରୁଛି ଅତି
ହେବ ଭୁଲିବାକୁ ପ୍ରବାସୀ ଶବ୍ଦକୁ
ରଖିବାକୁ ହେବ ପ୍ରୀତି !!
ଆମ ସମସ୍ୟାକୁ ବୁଝିବାକୁ ହେବ କର ତାର ପ୍ରତିକାର
ଶିକ୍ଷା ମାତୃଭାଷା ମିଳୁ ଓଡ଼ିଆକୁ
ତାହାରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କର !!

କଳାବାଦିଆ

ମୋ:- ୭୨୦୫୩୪୩୫୭୯

ସଭାପତି ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ ଷଡ଼େଇକଳା ଖରସୁଆଁ ଜିଲ୍ଲାର
ରଞ୍ଜନଗର ବୁକ ଶାଖା ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ ରଞ୍ଜ୍ୟ

ଫେରିବ ରାମରାଜ୍ୟ

ଭଦ୍ରର ଚନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡା

ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣାର ଛଟପଟ ହେଉଥିବା
ବାଷ୍ପିଭୂତ ବେଦନା ସମୂହର ଅଳ୍ପ ଆଣି
ହୋଇଛି ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ପନ୍ନ ପ୍ରଭୁଙ୍କର
ନିରବିଚ୍ଛିନ୍ନ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା
ଲୋମହର୍ଷଣକାରୀ ସଂଘର୍ଷ
ପରିଶେଷରେ ବିଜୟ ଧ୍ବଜ ।୧।

ଏହା କଣ ସମାନ୍ୟ ବିଗ୍ରହର ପ୍ରାଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ?
ଆମ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣମ ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାନ
ପବିତ୍ର ସନାତନ ଧର୍ମର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର
ଅଯୋଧ୍ୟା ନଗରୀ
ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିଲା ଯା'ର ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ
ଦିନେ ସତ୍ୟ ଓ ନ୍ୟାୟର ପରାକାଷ୍ଠା
ସେଇ ମହାନ ପରମ୍ପରା
କରି ସୁଖ ଶାନ୍ତି ଏମିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟର ପରିତ୍ୟାଗ
କରିଥିଲେ ପିତୃସତ୍ୟର ପାଳନ
ସେଇ ପ୍ରଭୁ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ବାସସ୍ଥଳୀ ।୨।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ହୋଇଛି ଲୋକାର୍ପିତ , ଦେବାକୁ ସନ୍ଦେଶ
ବସୁଧୈବ କୁରୁମ୍ଭକମ୍ ନୀତି
ସର୍ବେ ଭବନ୍ତୁ ସୁଖିନର ବାଣୀ
ତେୟା କରି ହିଂସା ଦୈଷର ବଶବର୍ତ୍ତୀତା
ଝଲସିବ ଶାନ୍ତି ମୈତ୍ରୀ ପ୍ରୀତିର ମମତା
ଶ୍ରବଣ କରି ଓଁକାର ଧ୍ବନି
ପବିତ୍ରତାର ବନ୍ଧନରେ
ବାନ୍ଧି ଦେଇ ସମଗ୍ର ଧରାକୁ
ସାଜିବ ବିଶ୍ୱ ଗୁରୁ ଆମ ଦେଶ
ଫେରି ଆସିବ ସେଇ ରାମରାଜ୍ୟ
ଜୟ ଶ୍ରୀ ରାମ ।୩।

ପ୍ଲଟ୍ ନଂ ବି/୩୦୧, ଗୌରୀଶଙ୍କର ରେସିଡେନ୍ସ
କେଶୁରା, ଭୁବନେଶ୍ୱର
(ମୋ) ୯୪୫୫୭୧୭୫୦୭

71 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକବିତାରେ ଚଉପଦୀର ରଚନାରୀତି

ସ୍ଵାତୀ ସୁଚରିତା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ

ପୃଥିବୀର ସଙ୍ଗୀତ ଇତିହାସରେ ଭାରତୀୟ ସଙ୍ଗୀତର ପ୍ରାଚୀନତା ଓ ମହତ୍ତ୍ଵ ଅନସ୍ଵୀକାର୍ଯ୍ୟ। ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଗୀତ ହେଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ପ୍ରକାରର ରଚନା ରୀତିକୁ ଆମେ ଗୀତ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଅଛୁ, ତାହାର ମୂଳରୂପ ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପଭ୍ରଂଶ ସାହିତ୍ୟରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ଦ୍ଵାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର କବି ଜୟଦେବଙ୍କ ‘ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ’ ପୂର୍ବରୁ ସଂସ୍କୃତ ସାହିତ୍ୟରେ ସଙ୍ଗୀତ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଲିଖିତ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରମାଣ ମିଳେ ନାହିଁ। ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ଆର୍ଯ୍ୟଭାଷାମାନଙ୍କୁ ଏହି ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ବିପୁଳ ପରିମାଣରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଅଛି। ଓଡ଼ିଆ କାବ୍ୟ ସାହିତ୍ୟରେ ଏହାର ଜନପ୍ରିୟତା ଓ ପ୍ରଭାବ ଯେ ବିପୁଳତର, ଏହା କହିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଏହି ‘ଗୀତଗୋବିନ୍ଦ’ ପ୍ରଭାବରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଓଡ଼ିଆରେ ଗୀତ ବା ଚଉପଦୀ ରଚିତ ହୋଇଥିବା ଅନୁମେୟ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ସଙ୍ଗୀତ ସାଧାରଣତଃ ‘ଚଉପଦୀ’ ନାମରେ ଅଭିହିତ । ଏହା ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତିକାବ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିଭବ । ପ୍ରାଚୀନ କବିମାନଙ୍କ ରଚିତ ସଙ୍ଗୀତାବଳୀକୁ ‘ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତ’ ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଥାଉ; ମାତ୍ର ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆରେ ଲିଖିତ ବା ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ସଂଗୀତାବଳୀକୁ ‘ଓଡ଼ିଶୀ’ ନାମରେ କଦାପି ଅଭିହିତ କରାଯାଇ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ‘ଚଉପଦୀ’ ବା ‘ଚୋପଦୀ’ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହେବା ଦେଖାଯାଏ । ସେ ଯୁଗରେ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟକ୍ୟ ନ ଥିଲା ଓ ସଙ୍ଗୀତ ଅର୍ଥରେ ଚଉପଦୀ ଚତୁଷ୍ପଦୀ ଶବ୍ଦ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା। ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧ ବା ଗୀତ

ଅର୍ଥରେ 'ଚଉପଦୀ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଅନୁମେୟ । ଏଥିରୁ ଏହା ହିଁ ପ୍ରତିପନ୍ନ ହୁଏ ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଏହି ଶବ୍ଦଟି ସଙ୍ଗୀତକୁ ହିଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଓଡ଼ିଶା ବାହାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଗାନରୀତି ସମନ୍ୱିତ 'ଓଡ଼ିଶୀ ସଂଗୀତ' ଶବ୍ଦଟିକୁ ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ କରିବା ଯୋଗୁଁ 'ଚଉପଦୀ' ଏକପ୍ରକାର ବିସ୍ମୃତ ହେବାକୁ ଯାଇଛି ।

ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ 'ଚଉପଦୀ' ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବହାରର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ସେ ଯୁଗରେ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକ୍ୟ ନଥିଲା ଓ ସଙ୍ଗୀତ ଅର୍ଥରେ ଚଉପଦୀ ବା ଚତୁଷ୍ପଦୀ ଶବ୍ଦ ସାଧାରଣତଃ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରବନ୍ଧ ବା ଗୀତ ଅର୍ଥରେ ଚଉପଦୀ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ଅନୁମେୟ । ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ଦଶକ ଓ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧରେ କବିମାନଙ୍କର ସ୍ୱରଚିତ ସଂଗୀତ, ସଂଗ୍ରହ ତଥା ସଂକଳିତ ସଂଗୀତ ସଂଗ୍ରହମାନଙ୍କର ନାମ ମଧ୍ୟ ଚଉପଦୀ ଶବ୍ଦ ଦ୍ୱାରା ଚିହ୍ନିତ ହୋଇଛି । ଏବେ ଆମେ ଯାହାକୁ ଓଡ଼ିଶୀ ସଂଗୀତ କହୁଛୁ, ତହାହିଁ ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗରେ ଚଉପଦୀ ନାମରେ ଥିଲା ପରିଚିତ । ଯେଉଁ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ତାଳରେ ନିବନ୍ଧ ହୋଇ ଗାନ କରାଯାଉଥିଲା ତାହାକୁ ଚଉପଦୀ କୁହାଯାଉଥିଲା । କବିମାନେ ଆଖ୍ୟାନମୂଳକ ଛନ୍ଦ, କାବ୍ୟ ଲେଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବହୁ ଚଉପଦୀ ରଚନା କରୁଥିଲେ । ଏହିସବୁ ରଚନାକୁ ପ୍ରାଚୀନ କବିମାନେ 'ଚଉପଦୀ ଭୂଷଣ' ଓ 'ଚଉପଦୀ ଚନ୍ଦ୍ର' ନାମରେ ଅଭିହିତ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷରେ କୁହାଯାଇଛି “ଚଉପଦୀ ହେଉଛି ୪ ଏବଂ କୃତ୍ରିତ ତତ୍ତ୍ୱୋପିକ ପଦବିଶିଷ୍ଟ ସଂଗୀତ ବା କବିତା” । 'ଗୀତ' ର ମୂଳରୂପ ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପଭ୍ରଂଶ ସାହିତ୍ୟରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜ, ବନମାଳୀ ଦାସ, ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି କବିଗଣ ବହୁ ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ ହେଁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟର ପୁରୋଧା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମିଚୀନ । ସେ ବହୁ ରାଗରାଗିଣୀର ବିନିଯୋଗ କରି ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତ ସମୃଦ୍ଧ ଓ ସମୁନ୍ନତ ହୋଇଅଛି ।

ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୋଷରେ କୁହାଯାଇଛି “ଚଉପଦୀ ହେଉଛି ୪ ଏବଂ କୃଚିତ ତତ୍ତ୍ଵୋପିକ ପଦବିଶିଷ୍ଟ ସଂଗୀତ ବା କବିତା” । ‘ଗୀତ’ ର ମୂଳରୂପ ପ୍ରାକୃତ ଓ ଅପଭ୍ରଂଶ ସାହିତ୍ୟରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୁଏ । ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜ, ବନମାଳୀ ଦାସ, ବିଷ୍ଣୁ ଦାସ ପ୍ରଭୃତି କବିଗଣ ବହୁ ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ ହେଁ ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟର ପୁରୋଧା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ସମ୍ଭବନା । ସେ ବହୁ ରାଗରାଗିଣୀର ବିନିଯୋଗ କରି ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତ ସମୃଦ୍ଧ ଓ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ତତ୍କାଳୀନ କବିଗଣ କାବ୍ୟ କବିତା ରଚନା କରିବା ପୂର୍ବରୁ କାବ୍ୟ, ବ୍ୟାକରଣ, ଅଳଙ୍କାର ଆଦି ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ତର୍ଜା କରୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ବୈଷ୍ଣବ କବିମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତ ବା ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି । ବୈଷ୍ଣବ କବିମାନେ ରାଧା - କୃଷ୍ଣ ବା ରାମ - ସୀତାଙ୍କର ବିଷୟକୁ ଆଖ୍ୟାନ କାବ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ ବହୁ ଗୀତି କବିତା ଆକାରରେ ପରିବେଷଣ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଉନବିଂଶ ଶତକର ମଧ୍ୟଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟରେ ଆବିର୍ଭୂତ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳୀୟ କବି ମୁଖ୍ୟତଃ ସଂଗୀତ ଆକାରରେ ହିଁ ଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଯାଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ସମୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ‘ଚଉପଦୀ ଯୁଗ’ କୁହାଯାଇପାରେ । ସଂଗୀତକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ଓଡ଼ିଶାରେ ଗୀତାଭିନୟ ଓ ଗୀତିନାଟ୍ୟର ବିକାଶ ସାଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଗାୟକମାନେ ରସ ଭାବ, ଆଳଙ୍କାରିତା ଓ ରଚନା ଚାତୁର୍ଯ୍ୟର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ଵରୂପ ବହୁ ଚଉପଦୀ ଉଦାହରଣ ସ୍ଵରୂପ ଗାନ କରିଥାନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଆଦି ପର୍ବରେ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ର ରୂପ କିପରି ଥିଲା, ତାହା କହିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟକର । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଭ କରିଥିଲା । ଏହି ସମୟରେ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ଫଳରେ କୃଷ୍ଣ ଲୀଳାମୃତ ଚଉପଦୀ ରଚନାର ବିକାଶ ହୋଇଥିଲା । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟ ଭାଗରୁ ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵାଧୀନତା ହରାଇ ପଠାଣ ଓ ମୋଗଲମାନଙ୍କ ଶାସନାଧୀନ ହୋଇଥିଲା ତଥାପି ଚଉପଦୀ ରଚନା ବ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇ ନଥିଲା । ସଙ୍ଗୀତ ଅନୁରାଗ ହିଁ ତତ୍କାଳୀନ ନିର୍ବେଦ, ନିରାଶ୍ରୟ ଓ ସଂକିତ ବନ ଜୀବନକୁ ସରସ ଓ ସକ୍ରିୟ ରଖିପାରିଥିଲା ।

“ଗୋପୀ ସଙ୍ଗେ ବନମାଳୀ ହେ ସୁଜନେ, ଗୋପୀ ସଙ୍ଗେ ବନମାଳୀ
ଶରଦ ଜହ୍ନରେ ଶ୍ରୀକୃତ୍ତାବନରେ ରଙ୍ଗେ କଲେ ରସକେଳି ହୋ”।

(ଶରଦ ମିଳନ - ବନମାଳୀ ଦାସ)

ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ଯଥାର୍ଥତଃ ପଠାଣ ଓ ମୋଗଲ ରାଜସ୍ୱ କାଳରେ ବିକାଶଲାଭ କରିଥିଲା।
କାରଣ ସେତେବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ସାମରିକ ବିଭବ ନଥିଲା, ଗଜପତି ରାଜା ଦୁର୍ବଳ ଓ
ଶକ୍ତିହୀନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଆଳସ୍ୟ ଜୀବନଯାପନ ଓ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ସେବାରେ ସେମାନେ ଜୀବନ
ଅତିବାହିତ କରୁଥିଲେ । ସେହି ରାଜଦରବାରରେ ଆଶ୍ରିତ କବିଗଣ ରାଜାମାନଙ୍କର
ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଭୋଗସମ୍ପନ୍ନ ସଂଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ। ସେଥିରେ ପ୍ରେମର
ଭବସ୍ଥାପନାରେ ମନ ଅପେକ୍ଷା ଦେହର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବେଶୀ ଦେଖାଯାଏ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗରେ ଚଉପଦୀ ରଚୟିତା ଭାବରେ ଦୀନକୃଷ୍ଣ, ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ, ଦୀନକୃଷ୍ଣ
ହରିଚନ୍ଦନ, ବନମାଳୀ ଦାସ, ରାମକୃଷ୍ଣ, ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ, ବଳଦେବ ରଥ, ଗୌରଚରଣ
ଅଧିକାରୀ ପ୍ରମୁଖ ଚିରସ୍ମରଣୀୟ। ସେମାନଙ୍କୁ ରଚିତ ଚୌପଦୀ ସମୂହ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର
ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ରୂପେ ପରିଗୃହୀତ । ପ୍ରାଚୀନ ଓ ମଧ୍ୟକାଳୀନ ସାହିତ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ
ଚଉପଦୀ ଶବ୍ଦର ବ୍ୟାପକ ବ୍ୟବହାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଓଡ଼ିଆ
ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅର୍ଜନ କରିଥିଲା। ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ “ରାଧାକୃଷ୍ଣ
ଲୀଳାମୃତ” ରଚିତ ‘ଷୋଳ ଚଉପଦୀ’ ଓ ‘ଚାରି ଚଉପଦୀ’ ରଚନାରେ ୧୭ ଟି ଓ ୪ ଟି
କ୍ଷୁଦ୍ର ଗୀତର ସମାହାରରେ ହୋଇଛି । କବିସୂର୍ଯ୍ୟ ବଳଦେବ ରଥଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତାବଳୀକୁ
“ଚଉପଦୀ ରତ୍ନାକର” ନାମରେ ନାମିତ କାଯାଇଅଛି। କୃଷ୍ଣଲୀଳାତୁଳ ଓ ମାନବିକ
ପ୍ରଣୟାନୁଭୂତିମୂଳକ ଗୀତ ରଚନା ଦ୍ୱାରା ଏ ଯୁଗର ସାହିତ୍ୟ ସୁସମୃଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବୈଷ୍ଣବ କବିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ସଂଗୀତ ବା ଚଉପଦୀ ସାହିତ୍ୟ ସମୃଦ୍ଧ
ଲାଭ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟଭାଗରୁ ଉନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ମଧ୍ୟ ଭାଗ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟକୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ “ଚଉପଦୀ ଯୁଗ” ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ। ପ୍ରାଚୀନ
ଗୀତିକାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୃଷ୍ଣଲୀଳାତୁଳ ଗୀତ ରଚୟିତା ଭାବରେ ଗୋପାଳକୃଷ୍ଣ
ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସର୍ବାଦୌ ଅବସ୍ଥିତ । ଶ୍ରୀରାଧା ନବାନୁରାଗ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି
ତାଙ୍କ ଚଉପଦୀରେ ।

“ଦୟା ନ କରନ୍ତୁ ମୁଁ ଦାସୀ ସିନାରେ
ଦୁଃଖ ଦେଇ ଶ୍ୟାମକୁ ରାଧା ସୁଖୀ ହେବାକୁ
ରୁଷିବ କଲୁ କି ଏ ଆଲୋଚନାରେ” ।

ମଧ୍ୟଯୁଗରେ ବୈଷ୍ଣବ କବିତା ରଚିତ ହେବା ପରେ ମାନବିକ ବା ଲୌକିକ ପ୍ରୀତିମୂଳକ ଚଉପଦୀ ସମୂହ ରଚିତ ହୋଇଥିଲା। ଓଡ଼ିଶାର ଗୀତିକାରଗଣ ବହୁ ଚଉପଦୀ ରଚନା କରି ଜାତୀୟ ଏକତା ଓ ବୈପ୍ଳବିକ ଚେତନାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ପରେ ବଳିଷ୍ଠ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି। ଦେଶାତ୍ମବୋଧ ସଂଗୀତ ରଚନା କରିବାରେ ବୀରକିଶୋର ଦାସ ଓ ବାଞ୍ଛାନିଧି ମହାନ୍ତି ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ। ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜାତୀୟ ଭାବନା ତଥା ଅହିଂସା ସଂଗ୍ରାମରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରାଇବାରେ ଏହି ସବୁ ସଙ୍ଗୀତର ଦାନ ଅତୁଳନୀୟ ।

“ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତ, ସ୍ଵାଧୀନ ଭାରତ
ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନରେ
ଗାଏ ସାଗର ଭୂଧର ଅମ୍ବର ରୁମ୍ବିତ
ଭଲ ହିମାଚଳ ଶିରିବର କମ୍ପିତ
ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନ ସ୍ଵାଧୀନରେ” । (ବାଞ୍ଛାନିଧି ମହାନ୍ତି)

ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସମୟରେ ରଚିତ ବୀରକିଶୋରଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗୀତ -

“ଆସରେ ଆଜି ଆସ , ଆଜି ଆସ
ଆସ ଦରିଆ ଦଖଲ କରିଯିବ କିଏ ଆସ ।
କଳି କଳିଯୁଗ ହେଲା ବଳିୟାର
ମନୁଷ୍ୟ କରଇ ମନୁଷ୍ୟ ଶିକାର
ବିଦେଶୀ ଶାସନ କଲା ଶମଶାନ
ଆମ ଦେବତା କନକ ଦେଶ” ।

ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ଦାସଙ୍କ “ତୁହି ମାଁ ଜନମ ଭୂମି ପବିତ୍ର ଭାରତ ଭୂମି”, କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ “ବନ୍ଦେ ଭକ୍ତ ଜନନୀ”, ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ “ବିଶ୍ଵଜୀବନ ହେ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ କରୁଣା ସିନ୍ଧୁ”, ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ରଙ୍କ “ତୁଙ୍କ ଶିଖରୀ ଚୂଳ”, ଗୋଦାବରୀଶ

ମହାପାତ୍ରଙ୍କ “୭୦ କଳାଳ” ପ୍ରଭୃତି ଗୀତି କବିତା ଗୁଡ଼ିକର କାବ୍ୟିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ ଜନପ୍ରିୟତା ଏବେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗର ବିଶିଷ୍ଟ ଗୀତିକାର ଭାବରେ କୃଷ୍ଣମୋହନ, ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର, ଲୋକନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ, କାଳୀଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ପ୍ରଭୃତି ସୁନାମଧନ୍ୟ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ବା ସଂଗୀତ ରଚନା ଓ ଗାନ ରୀତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିଲକ୍ଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହିପରି ଭାବେ ଓଡ଼ିଆ ଚଉପଦୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିସ୍ଥିତି ସହ ଆପଣାର ରୂପ ଓ ରୀତିକୁ ବଦଳାଇ ଗତି କରି ଚାଲିଛି । ନୂତନ ସଙ୍ଗୀତର ସାହିତ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟ ଆକଳନ ବର୍ତ୍ତମାନ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଓ ସମୟସାପେକ୍ଷ ମନେହୁଏ ।

ଅତିଥି ଅଧ୍ୟାପିକା, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା - ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ରମାଦେବୀ ମହିଳା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସବୁ ବଦଳି ଗଲା ପରେ

ଜୟଶ୍ରୀ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସବୁ ସେମିତି ଅଛି ଗାଁ, ଦାଣ୍ଡ,
ଗଡ଼ିଆ, ନଇ, ନାଳ ଓ ପଦ୍ମ ପୋଖରୀ
ବଦଳି ଯାଇଛି ମଣିଷ
ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା, ଭଲପାଇବା, ମାନବିକତା
ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦ ପାଲଟିଛି ।

ଅନ୍ଧକୁ ବାଡ଼ି ଧରେଇ ରାସ୍ତା ପାର
କରୁଥିବା ମଣିଷ ଆଜି ବଢ଼ାଉନାହିଁ ହାତ
ସ୍ନେହ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଭଲପାଇବା ବେଳ
ଅବେଳରେ ଖୋଜିବା ହୃଦୟ ସବୁ
ହଜିଯାଇଛନ୍ତି ଗୋଠରୁ ଗାଇ ହଜିଲା ପରି
କାଲି ଯିଏ ଖୋଜୁଥିଲା ଆତ୍ମୀୟ ସୋଦର ପରି
ଆଜି ଯିଏ ଅଚିହ୍ନା, ଅଦୂର ସମ୍ପର୍କ ର ଅଂକଟିଏ ।

ଏଇତ ମଣିଷର ପରିଚୟ ।
ଯେତେ ଦିନ ଖୋଜୁଥିବ ମୋର ମୋର ବୋଲି
ବଣ ଶୁଆ ବି ଧରାଦେବ ହାତ ପାପୁଲିରେ

ଯେଉଁଦିନ ଅପସରି ଯିବ କଥା ଚାନ୍ଦିନୀ ରୁ
ସେହିଦିନ ମୃତବତ ପାଲଟିଯାଏ ପରିଚୟ ।

ହେ ଇଶ୍ଵର !
ତୁମେ ତ ତ୍ରିକାଳଦର୍ଶୀ
ତୁମେ ହି ତ ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଆଉ ଭବିଷ୍ୟତର ସୂତ୍ରଧର
ତୁମବିନା ସାଧ୍ୟ କାହାର ବୁଝିବାକୁ ଏ ଐନ୍ଦ୍ରିଜାଲର କଥା
ଅବା କାହା ମନ ତଳର ସାଉଁଟା ଗୁମର କଥା ।

ତୁମ ଆଦେଶରେ ଦିନ ରାତି ସମ୍ଭବ
ସମ୍ଭବ ବି ସୁଖ ଦୁଃଖର ଜୀବନ
ତୁମ ଛଡ଼ା କିଏ ଅଛି କରିବ
ଏଥିକୁ ଉପଚାର
ବଦଳାଇ ବାକୁ ସମୟର ସ୍ଵର !

ଗଙ୍ଗାନଗର, ଭୁବନେଶ୍ଵର,

ମୋ: 7978110474

ଆଉ ଥରେ

ଶାନ୍ତୁଲତା ମିଶ୍ର

ଫେରି ଆସ ଆଉ ଥରେ ହେ,
କାଳ ଜୟୀ ଲେଖାର ସ୍ରଷ୍ଟା ।
ଫେରିଲେଣି ରାମ ତାଙ୍କ ବାସ ଭବନକୁ,
ଅପେକ୍ଷା କେବଳ ତୁମ ପଥକୁ ॥
ଲେଖି ଯାଅ ଆଉ ଥରେ ତାଙ୍କର ସେଇ ଅମର,
ପ୍ରେମ କାହାଣୀ, ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିରତ୍ତର କାହାଣୀ ।
ତୁମ ଯୋଗୁ ସେ ଆଜି ଦେବତାର ଆସନେ,
ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟି ଘରେ ଘରେ ॥
ନିଖୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନାରେ ତୁମର ସେ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳିତ,
ସବୁରି ହୃଦୟେ କରନ୍ତି ସେ ରାଜତ୍ୱ ॥
ଦୃଶ୍ୟମାନ ହୁଅନ୍ତି ତକ୍ଷୁ ସାମନାରେ,
ଜୀବିତ ହୋଇ ବୁଲନ୍ତି ମନ ପ୍ରାନ୍ତରେ ॥
ସ୍ରଷ୍ଟା ଠାରୁ ସୃଷ୍ଟି ବଡ଼ ଯେ ତୁମେ ତାର ବଡ଼ ପ୍ରମାଣ,
ରାମ ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ସବୁଦିନ, ସାରା ବିଶ୍ୱରେ ।
ତୁମେ ମନ ପଡ଼ କେବେ କେମିତି କାହାରେ,
ତଥାପି ପୂଜ୍ୟ ପୂଜା କେବେ ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇ ନପାରେ ॥
ହେ ମହର୍ଷୀ ବାଲ୍ମିକି, ଜ୍ଞାନୀ ଗୁଣୀ ପ୍ରବର,
ତୁମ ନାମ କିନ୍ତୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେ ହୋଇ ଯାଇଛି ଲିଖିତ ।

ଆଉଥରେ ଆସି ଲେଖି ଦେଇ ଯାଅ କିଛି ଅମର କୃତିତ୍ୱ,
କରି ଦେଇ ଯାଅ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କୁ ଚମତ୍କୃତ ।।
ସର୍ବ ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ ହୋଇ ଥିଲେ ବି,
ସବୁ ଦେବାଦେବୀ ସମାନ ଯେତେ ହେଲେ ବି ।
ଯେଝା ସ୍ଥାନେ ଜେଝେ ରହିଲେ ଲାଗେ ତାହା ସୁନ୍ଦର,
ଫେରି ଲେଖି ଶ୍ରୀରାମ ତାଙ୍କ ବାସ ଭବନ ।।
ତୁମେ ବି ଫେରି ଆସ ଗାଇବାକୁ ତାଙ୍କ,
ନବ ନିର୍ମିତ ମନ୍ଦିରର ଅମର ଗାଥା ।
ପୁଣିଥରେ ପରିଚୟ କରେଇ ଦେଇ ଯାଅ
ଅନ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ୱଜୟୀ ଗ୍ରନ୍ଥର ସତ୍ତା ।।

ରଚେଷ୍ଟର, ମିନେସୋଟା, ଆମେରିକା

ସବୁ ତୁମର ଇଚ୍ଛା

ସିନ୍ଧୁ ନନ୍ଦିନୀ

ତୁମ ଇଚ୍ଛା ବିନା ପତ୍ରବି ହଲେନି
ତୁମେ ଅଟ ଇଚ୍ଛାମୟ
ଗୀତି କବିତାର ଭାବପ୍ରିୟ ତୁମେ
ତୁମେ ପରା ଲୀଳାମୟ

ତୁମର ଇଚ୍ଛାରେ ତାଲେ ଏ ଜଗତ
ଅନ୍ଧ ବି ଦେଖେ ପଥ
ସାରା ସଂସାର ହୁଅନ୍ତି ଆତଯାତ
ମୁକ ଗାଇ ପାରେ ଗୀତ

ସୁଖ ବି ଦେଇଛ ଦୁଃଖ ବି ଦେଇଛ
ସାଥେ ଅଛି ହସଲୁହ
ଖାଦ୍ୟ ବସ୍ତ୍ର ବାସ ସମ୍ପର୍କ ଦେଇଛ
ଆଉକି ମାଗିବି କୁହ

ସବୁତ ତୁମର କିଛି ନୁହେଁ ମୋର
ଦେଇଅଛ ମନ ପ୍ରାଣ
ଛନ୍ଦାତରଣେ ତୁମ ବନ୍ଧା ଏ ଜୀବନ
ସଦା ରହୁ ମନ ଧ୍ୟାନ

ଚିନ୍ତା ଚେତନା କର୍ମ ଓ ଭାବନା
ସବୁଥିରେ ପ୍ରଭୁ ଥିବ
ଅନ୍ୟ ଦୁଃଖେ ଦୁଃଖୀ ସୁଖେ ହେବି ସୁଖୀ
ଏହି ଭାବ ପ୍ରଭୁ ଦେବ

ଧନଜନ ମୋର କିଛି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ପ୍ରଭୁ
ସାଥେ ରୁହ ଭଗବାନ
ଏତିକି ଅଳି ରଖ କୃପାସିନ୍ଧୁ
କରୁଅଛି ନିବେଦନ

ଗଗନେ ପବନେ ସଲିଳେ ଅନିଳେ
ତୁମେ ପ୍ରଭୁ ବିଦ୍ୟମାନ
ଶୟନେ ସପନେ ଅବା ଜାଗରଣେ
ତବ ଶ୍ରୀ ଚରଣେ ମୋ ମନ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ

ନରୁପମା ପଟେଲ

ଗୁରୁ ଆଶୀର୍ବାଦେ ସୁମନ ବରଷେ
ଏଇ ଆମ ଚଳା ପଥେ
ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ନ୍ୟାୟ ଆଦୁଲା ବାହିକି
ଆଗେଇ ଚାଲନ୍ତି ସତେ ।

ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ ଅଟନ୍ତି ସର୍ବସ୍ୱ
ନାହିଁ ତାଙ୍କ ପଟ୍ଟାନ୍ତର
ମହକି ଭୈଠେ ଏହି ମନ ପ୍ରାଣ
ଦୂରୀଭୂତ ଅନ୍ଧକାର ।

ସ୍ନେହର ସୁତାରେ ସେବା ମମତାରେ
ଆମର ଏଇ ସମ୍ପର୍କ
ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା ସବୁଦିନ ପାଇଁ
ଛୁଇଁ ବନି ଯୁକ୍ତିତର୍କ ।

ଅନ୍ଧାର ପଥରେ ଆଲୁଅ ସାଜିହେ
ଆଗକୁ ଆଗକୁ ନେବ

ସୁଭଜରେ ସ୍ଥାନ ଦେଉଅଛୁ ଆମ୍ଭେ
ଦୋଷ ଥିଲେ କ୍ଷମା ଦେବ ।

ମାଟିର ପିଣ୍ଡୁଳା ଥିଲୁ ଆମେ ଦିନେ
ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟତା ଭରିଦେଲ
ଶିକ୍ଷାର ସମ୍ପତ୍ତି ଭରିଦେଲ ମନେ
ଜୀବନ ହେଲା ସୁହଳ ।

ଗୁରୁଶିଷ୍ୟ ଜ୍ଞର ପବିତ୍ର ବନ୍ଧନ
ନାହିଁ ତାର ପଟ୍ଟାଚ୍ଛର
ଏ ଅମୂଲ୍ୟ ଜୀବନ ହୃଦୟ ସ୍ଥାନ
ପ୍ରଣତି ଢାଳେ ବାରବାର
ଆଜି ପ୍ରଣତି ଢାଳେ ବାରବାର ।

ମାଧୁଆପାଲି, ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ଲଳିତ ନବନ- ପାର୍ବଣର ରଙ୍ଗ

ବନ୍ଦୀ ମହାନ୍ତି

ସୁସ୍ଥ ନିରାମୟ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଓ ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ ଜୀଇବାକୁ ହେଲେ ଅନେକ କଥା ଅଣଦେଖା କଲା ପରି କେତୋଟି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଧାରା ସହିତ ସାଲିସ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଠାରେ ଇଚ୍ଛା ଅନିଚ୍ଛା, ଭଲପାଇବା ଅଥବା ଘୃଣା କରିବାର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନ ଥାଏ । ଶୁଦ୍ଧ ମନ ଏକାନ୍ତ ଭାବ ଓ ନିରୋଳା ବିଚାରକୁ ନେଇ ରୂପ ରଙ୍ଗରେ ଚିତ୍ରାୟିତ କଲେ ଯେଉଁ ଅନୁଷ୍ଠାନଟିଏ ଉଦ୍ଭା ହୋଇ ମନ ପ୍ରାଣ ଏବଂ ହୃଦୟର ରୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦିଏ, ତାହା ହିଁ ପାର୍ବଣ । ସାମାଜିକ ମାନ୍ୟତା, ପରମ୍ପରା ଏବଂ ପ୍ରାଚୀନ ସଂସ୍କାରର ଭୂମି ଉପରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ହର୍ଷ ଉଲ୍ଲାସରେ ମନ ପ୍ରାଣକୁ ଦ୍ରବୀଭୂତ କରିଦିଏ । ମୁକ୍ତ କରେ ମାନସିକ ଅବସାଦରୁ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଓ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରାଥମିକତା ଦେଉଥିବା ବିଚରା ମଣିଷ ହାତରେ ସମୟ ନଥାଏ ନିରେଖି ଦେଖିବା ପାଇଁ ସୁଖଦ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଲୁଚିବା ସ୍ଥାନ । ମନୋରଞ୍ଜନ ନଇରେ କିଏ ତାକୁ ଗୋପନରେ ଭସାଇ ନେଇ ଅନନ୍ଦ ଓ ଆଲୋକର ଦୁନିଆକୁ ନେଇ ଯିବ ! ଅବଚେତନର ରୁଦ୍ଧଦ୍ୱାର ଖୋଲି ବିଭୁ ପ୍ରେମରେ ବୁଡ଼ାଇ ଦେବ ! ସେ ରଙ୍ଗ ପର୍ବର, ପାର୍ବଣର, ସଂସ୍କୃତିର, ପରମ୍ପରାର, ଆତ୍ମା ଓ ବିଶ୍ୱାସର ।

ସାମାଜିକ ଜୀବନକୁ ରସୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ କରି ପ୍ରାଣରେ ପୁଲକ ଖେଳେଇବା ନିମନ୍ତେ ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ରଙ୍ଗ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ ‘ପାର୍ବଣ’ ସହଜରେ ବାରିଦୁଏ । ଆଉ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଯେତେ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଅନୁଷ୍ଠିତ ନହୁଏ ତା ଠାରୁ ଅଧିକ ପାଳନ ହୁଏ ଆମ ଦେଶରେ, ନିଷ୍ଠା ଉତ୍ସାହ ଓ ଉଦ୍ଦୀପନାର ସହ । ଏହା ଦେଖାଇ ଦିଏ ଆମର ବଳିଷ୍ଠ

ସାଂସ୍କୃତିକ ବିଚାରବୋଧ । ସାମାଜିକ ଏକତା ବନ୍ଧନ ଭାବୁଥିବାର ନିଦର୍ଶନ ରୂପେ ଅନ୍ୟକୁ ଅନୁପ୍ରେରିତ କରେ ଏ ଦର୍ଶନ । ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ, ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରେମ ଓ ରତ୍ନ ବଦଳିବାର କ୍ରମ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ପ୍ରତିଟି ପର୍ବ ଭିତରେ ଲୁଚି ରହିଛି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାର୍ତ୍ତା । ସେ ବାର୍ତ୍ତା ମନର, ପ୍ରାଣର, ହୃଦୟର ଓ ସମାଜର । ସେଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିମିତ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ଭାବ ଭାବନା ଆଣିଦିଏ ସୁଖଦ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ମାନସିକ ଅବସାଦ ଦୂର କରି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ପ୍ରଭୁତ ମନୋରଞ୍ଜନର କ୍ଷେତ୍ର । ଉତ୍ସାହ ଭରା ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତକୁ ଆନନ୍ଦରେ ବିତାଇବା ସହ ଖୁସିରେ ଫାଟିପଡ଼େ । ପାର୍ବଣ ବଦଳାଇ ଦିଏ ଦୁଷ୍ଟାପ୍ୟ ମନେହେଉଥିବା ହସ ରସ ମଉଜ ମଜଲିସ ଏବଂ ଆନନ୍ଦର ଉତ୍ସ । କିଏ ଲଜ୍ଜା ନ କରିବ ଏହାର ରଙ୍ଗ ମାଣି ନ ହେବା ପାଇଁ ? ଜଞ୍ଜାଳ ଓ ଆବଶ୍ୟକତାର ଅର୍ଗାଳୀରେ ମିଳୁଥିବା ଅବସର ସମୟକୁ ସଠିକ ଜଙ୍ଗରେ ଉପଯୋଗ କରି ପାର୍ବଣ ଦରିଆରେ ବୁଡ଼ିଯିବା ପାଇଁ ।

ଆତ୍ମା ବିଶ୍ୱାସ ଭରସାକୁ ପାଥେୟ କରି ବର୍ଷସାରା ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ରଙ୍ଗ ରୂପରେ ସଜେଇ ଦେଖାଇବା ଓ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ନାନା ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଏକତା ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ସହଯୋଗିତାକୁ ବଳ ଯୋଗାଉଥିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରେମ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଠିକ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ପାରେନା । ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ସ୍ୱରୂପରେ ବିବିଧତା, ମତବାଦର ଭିନ୍ନତା ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଯୋଗୁଁ ଧାର୍ମିକ ଉତ୍ସବାନ୍ତୁଷ୍ଟାନ ପାଳନର ଅନୁଗୁତ ଶୈଳୀ ଅଲଗା ଅଲଗା । ଉପାସନା ପଦ୍ଧତିରେ ଭିନ୍ନତା ଥିବାରୁ ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ସମସ୍ତ ପର୍ବର ଆୟୋଜନ, ବର୍ଣ୍ଣବିଭା ଓ ତାର ପ୍ରଭାବ ପ୍ରସାର ସୁଦ୍ଧା କାହାରି ସହିତ ସମାନ ନଥାଏ । ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମରେ ହୋଇ ଦୀପାବଳି ଦଶହରା ମୁଖ୍ୟପର୍ବ ପରି ଇସଲାମ ରେ ଇଦ ମହରାମ ବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟ ଧର୍ମରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ ଗୁଡ଼ ଫ୍ରାଇ ଡେକୁ ତୁଳନା କଲେ ଏହା ପଶ୍ଚାଦରେ ଥିବା ମୌଳିକ ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ଦିଶିଯାଏ । ଏହା ସହିତ ସାରା ବର୍ଷ ବ୍ୟାପି ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ଅସଂଖ୍ୟ ଉତ୍ସବ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଭକ୍ତି ଭାବନା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା । ମାନବ ଜାତି ଓ ସମାଜ ଏହା ଦ୍ୱାରା କେତେ ଉପକୃତ ହୁଏ ଜଣା ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଏହାର ରଙ୍ଗ ରୂପ ମନୋରଞ୍ଜନର ଅପ୍ରମିତ ଖୋରାକ ଯୋଗାଇ ଥାଏ ।

ରଙ୍ଗ ରୋଷଣୀର ପରିବେଶ, ମଧୁର ସଂଗୀତ, ମିଷ୍ଟାନ୍ନ, ନୂତନ ବସ୍ତ୍ର ଯୋଗାଡ଼ ସହିତ ନିଜ ଘର, ମନ୍ଦିର, ମସଜିଦ ଗୁରୁଦ୍ୱାର ଗୀର୍ଜାଘର ମାନଙ୍କୁ ରଙ୍ଗୀନ ଆଲୋକ ମାଳାରେ ସଜାଇବା ପାଇଁ ଲୋଡ଼ା ପଡୁଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ କିଛି କାମ ନୁହେଁ। ସୁଖାଦ୍ୟ, ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ, ମେଳା ମହୋତ୍ସବ ଓ ନୂଆ ନୂଆ ମନୋରଞ୍ଜନର ବିପଣିକୁ ଭକ୍ତି ଓ ସଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରା ନିକିତିରେ ତୁଳନା କଲେ ଏକ ବିଚିତ୍ର ନିଷ୍ପର୍ଷରେ ଉପନୀତ ହେବାକୁ ପଡେ। ପାର୍ବଣ ଦେହରେ ନାନା ରଙ୍ଗର ପର ଲଗାଇ ଭକ୍ତି ଯାଉଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ମଣିଷ କେବେ କ୍ଲାନ୍ତ ହେଉ ନାହିଁ। ବରଂ ଚାହୁଁଛି ନୂଆ ନୂଆ ପ୍ରୟୋଗ, ଆଧୁନିକ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଉପଯୋଗ କରି କେମିତି ଏହାକୁ ଆହୁରି ଆକର୍ଷଣୀୟ ଓ ସାର୍ବଜନୀନ କରି ଗଢି ତୋଳିବ। ଏଥିରୁ କିପରି ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ଲାଭ ହାସଲ କରାଯାଇ ପାରିବ। ଏ ବାବଦରେ ସୁଦ୍ଧା କିଛି କମ ସତେଜନ ନୁହନ୍ତି ଆୟୋଜନକାରୀ ।

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ପର୍ବ ହେଉ ବା ମୌସୁମୀ ପର୍ବ, ଆଜି ସବୁଠି ବଦଳିଛି ତାର ମୌଳିକ ଚିହ୍ନ। ଓଷା ବ୍ରତ, ଯାନିଯାତ୍ରା ଗୁଡ଼ିକ ତିଥି, ବାର, ନକ୍ଷତ୍ର, କୃଷି କର୍ମ, ଦେବଦେବୀ, ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ କାହାଣୀ, ଲୋକକଥା ସମ୍ବଳିତ ପର୍ବ ହଜାର ହଜାର ବର୍ଷ ବ୍ୟାପି ଯେଉଁ ସବୁ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସାଂସ୍କୃତିକତାର ସହ ପାଳିତ ହେଉଥିଲା, ତାହା ଆଜି ଆଉ ହୃଦୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ନରଖି ମନ କବଳରେ ପଡି ଯାଇଛି। ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ହାତରେ କ୍ରୀଡ଼ନକ ସାଜିଛି ସେଦିନର ସ୍ୱଚ୍ଛ ସୁନ୍ଦର ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ। ଆନ୍ତରିକତା ଥାଉ ବା ନ ଥାଉ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବା ଓ ସବୁ କଥାରେ ମନୋରଞ୍ଜନ ଏକମାତ୍ର ଦର୍ଶନ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ସହିତ ସମ୍ପର୍କିତ ଥିବା ବର୍ଷ ତମାମର ପୂଜା ପାର୍ବଣର ରଙ୍ଗ ବିଭୋର କରୁଛି ଆସନ୍ତା ପିଢ଼ିକୁ। ପ୍ରତିଟି ନୂତନ ପିଢ଼ି ମନେ କରୁଛି ଏହା ସର୍ବଶେଷ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ, ଆହୁରି ଅନେକ ରହି ଯାଉଛି, ଯାହା ଆମ ଦ୍ୱାରା ସାକାର ହେବ। ମନେ କରୁଛି ପ୍ରଲେପ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ସତ୍ୟ। ତେଣୁ ଆକାର ବିଚାର ରଙ୍ଗ ରସ ସବୁଥିରେ ହାତ ଲଗାଇବାକୁ ପଛାଇ ନାହିଁ। ଏଥି ନିମନ୍ତେ ସେ ଯଥେଷ୍ଟ ଯତ୍ନଶୀଳ ମଧ୍ୟ।

ସାର୍ବଜନୀନ ଉତ୍ସ୍ୱାହାନ୍ୱାନ ଏକତା ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଭାତୃଭାବର ସୁଖଦ ଅନୁଭବ ଆଣେ ସତ, ମାତ୍ର ପରିବେଶକୁ ପ୍ରଦୂଷିତ କରୁଥିବା କଥାଟିକୁ ସହଜରେ ଏଡାଇ ଯାଇହେବ ନାହିଁ। ଧ୍ୱନୀର ତୀବ୍ରତା, ଭାଷଣ ବାଜି, ଶବ୍ଦ ପ୍ରଦୂଷଣ ସହିତ ମୂର୍ତ୍ତି ବିସର୍ଜନ ଦ୍ୱାରା ଜଳ ଦୂଷିତ ହେବା, ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଜନତା ଗୋଟାଏ ସ୍ଥାନରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ବିଘଟନ ଦେଖି ବାଇ ମହାନ୍ତି କହନ୍ତି, “ହେ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା! ନିରୁତା ଆତ୍ମରଞ୍ଜନ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ ପାଇଁ ସମୟ ଓ ଅର୍ଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରି ପାର୍ବଣକୁ ଯେଉଁ ରଙ୍ଗରେ ଯେଉଁ ରୂପରେ ରଙ୍ଗାୟିତ କରୁଛ ତାହା କଣ ଯଥାର୍ଥ ? ଥରେ କାନ ଡେରି ଶୁଣ କେମିତି ବିଳାପ କରୁଛି ପ୍ରକୃତି, ଅନୁଭବ କର ସମୃଦ୍ଧ ସାଂସ୍କୃତିକ ପରମ୍ପରାର ଅବକ୍ଷୟ ! ସାମାଜିକ ଏକତା ଭାତୃ ପ୍ରେମ ଓ ବନ୍ଧନ ପାଇଁ ପବିତ୍ର ଉତ୍ସବ ମାନଙ୍କରେ ଭାଳି ଦେଉଥିବା ରଙ୍ଗ ସତରେ କଣ ଆମର ପ୍ରତିଟି ଆସନ୍ତା କାଲିର ନୂଆ ସକାଳକୁ ସମ୍ଭାବନାମୟ କରୁଛି ?”

ବି 10/154, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବିହାର,
ପୋ:ଟମାଣ୍ଡୋ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-75 1028
badrimohanty60@gmail.com

ନୂତନ ବର୍ଷ ର ଅଭିନନ୍ଦନ

ଏଲିନା ମହାନ୍ତ

ନୂଆ ବରଷ ର ନୂଆ ସକାଳ...
 ନୂଆ ବରଷ କୁ ସ୍ୱାଗତ କର.
 ପୁରୁଣା ବରଷ କୁ ବିଦାୟ ଦେଇ..
 ପୁରୁଣା ସ୍ମୃତି କୁ ସାଉଁଟି ନେଇ..
 ଆଗେଇ ଚାଲ ତୁମେ ରେ ଭାଇ.
 ବର୍ଷ ବଦଳିଯାଏ...
 ମାସ ବଦଳିଯାଏ...
 ବଦଳିଯାଏ ପୁଣି ତାରିଖ.
 ମନ ବଦଳେନି...
 ଭାବ ବଦଳେନି...
 ବଦଳେ ନାହିଁ ଯେ ସମ୍ପର୍କ.
 ହେ ପ୍ରଭୁ କଳାଠାକୁର...
 ସଭିଙ୍କୁ କରି ରଖିଥା ଚକ୍ର ଆଭୁଆଳ...
 ତୁମ ଆଶୀର୍ବାଦ ପ୍ରଭୁ ସଦା ରହିଥାଉ..
 ହସ, ଖୁସି ରେ ଏ ଜୀବନ ବିତିଯାଉ.
 ନୂଆ ବରଷ ର ନୂଆ ସକାଳ...
 ସଭିଙ୍କୁ ଜଣାଉଛି ନୂତନ ବର୍ଷ ର ଅଭିନନ୍ଦନ.

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଫୋନ-9348 163037

ମନର କଥା

ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମହାପାତ୍ର

ତୁମେ ଭିନ୍ନ ଆଉ ମୁଁ ଅଭିନ୍ନ
ବାସ୍ ଏତିକି ଅନ୍ତର
ତୁମେ ଉତ୍ତାସିତ କର ଅସରନ୍ତି ଭାଷା
ମୁଁ ନିରୁପାୟ ଆଉ ଏକାନ୍ତର ॥

ତୁମେ ସଭିଜ୍ଞ ଭିତରେ ସମାନ
ଆଉ ଛୁଇଁ ଯାଅ ସ୍ୱପ୍ନ ସାଗର
ମୁଁ ଶୂନ୍ୟ ର ସେ ଅନ୍ଧକାର ରେ
ଖୋଜୁଥାଏ ନିଜ ଆକାର ॥

ପ୍ରତି ପ୍ରଗତିରେ ତୁମେ ବାଃ ବାଃ ନିଅ
ମୁଁ ଯେ ଅଚଳନ୍ତି ନିର୍ଦ୍ଦର
ବାସ୍ ବୁଝିନିଅ ମୋତେ ଧରିନିଅ ହାତ
ସଫଳତା ନୁହେଁ ବେଶୀ ଦୂର ॥

ମୁଁ ହେଲେନ୍ କେଲେର୍ ପରି ପୁନର୍ବାର
ରଚିବି ଖ୍ୟାତି ଏ ଜଗତେ

ତୁମେ ମିସ୍ ସୁଲିଭାନ୍ ଗୁରୁ ହୋଇ ଆସ
ସ୍ନେହ ଆଦର ତ ଲୋଡ଼ା ଖାଲି ମୋତେ ॥

କ୍ଷଣଟିଏ ପାଇଁ ବୁଝି ଯାଅ ମୋତେ
ମୁଁ ବି ସମ୍ମାନ ଖୋଜୁଛି
ବାରମ୍ବାର ପଡ଼େ ଚାଲୁ ଚାଲୁ ହେଲେ
ଜିତିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖିଛି ॥

ହଟାଇ ଦିଅ ସେ କୁହୁଡ଼ିତ ନଜର
ମୁଁ ପାଇଯିବି ନିଜ ଆକାର
ବାସ୍ ବୁଝିଯାଅ ମୋତେଧରିନିଅ ହାତ
ସଫଳତା ନୁହେଁ ବେଶୀ ଦୂର ।

ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ
ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅନ୍ଧାରୁଆ,
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସାଦ

ଦୁଃଖ

ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଦୁଃଖଟା ସବୁଆଡ଼େ, ସୁଖ ପଛେ ପଛେ
ସୁଖ ନସରୁଣୁ ତାର ଲମ୍ବା ଧାଡ଼ି ।
ସମସ୍ତେ କହୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଦୁଃଖ କଥା
ମେଡ଼ିକାଲରୁ ମନ୍ଦିର ଯାଏ ।
ସୁଖ କେମିତି ଭାରି ଡରୁଆ ନିର୍ବଳ ପାଲଟିଗଲାଣି
ଦୁଃଖର ମେଞ୍ଚାଏ ଅବସ୍ଥିତିରେ, ଦୁହେଁ ।
ଶିଶୁ ହସୁନି ଖାତା ବହି ବୋଧରେ ନହେଲେ ପେଟପାଇଁ
ନିଶା ସୁଖଦେବକହି ଅନେକଙ୍କୁ ବାଢ଼ିଦେଇଛି ମେଞ୍ଚାଏ ଦୁଃଖ ।
ଏବେ ଯାହାକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁହଁରେ ହସ
କିନ୍ତୁ ହସ ପଛରେ କେତେ କଣ ।
ଆକାଶ ଦୁଃଖରେ ବୃକ୍ଷଦୁଃଖରେ ମନ୍ଦିରରେ
ଭଗବାନ ବି ଦୁଃଖରେ ସବୁଠି ନିରାଶ ।
ଜିତିବାଲୋକ ଜିତିନି ହାରିବା ଲୋକତ ଏମିତି ଜିତିନି
ତେବେ ସୁଖ କାହିଁ କେବଳ ମେଞ୍ଚାଏ ଦୁଃଖ ।

ଅରେଇ, ଯାଜପୁର

9658614728

ଆଶା

ସୁଜିତ କୁମାର ମିଶ୍ର

ମୁଁଠାଏ ଆଶାର କିରଣେ ଜୀବନ ମହକେ କୁସୁମ ପରି,
ନାହିଁ ନାହିଁ ମଧ୍ୟେ ଆନନ୍ଦ ଜୁଆର ନିଜକୁ ସମିଧ କରି ।
ମନ ଉପବନ ଚହଟେ ଶୋଭାରେ ମିଠା ଆଶା ପରଶରେ,
କଣ୍ଠକିତ ପଥ ସହଜ ସୁଗମ କମନୀୟ କାମନାରେ ।

ପଞ୍ଜୁ ଲଘେ ଗିରି ଅଦମ୍ୟ ସାହସେ ପରମ ଆଶାର ଧାରେ,
ଇତିହାସ ସବୁ ସାଉଁଟା କୀରତି ଏକନିଷ୍ଠ ସାଧନାରେ ।
ଅମା ଅନ୍ଧକାରେ ସଜୁଥିବା କଢି ଆଲୋକରେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ,
ଆଶାର ଅମୃତ ଛୁଆଁରେ ନିରାଶା ଅନ୍ତରରୁ ଅପହୃତ ।

ପଥ ଅସରନ୍ତି ଅଜ୍ଞାବଜ୍ଞା ନଇ ପାହାଡ ଆକାର ସ୍ଵପ୍ନ,
ଚାଲିବାକୁ ହେବ ଆଶା ସାଥେ ସାଥେ ଛୁଇଁବାକୁ ଶୁଭଦିନ ।
ତଟିନୀ ବିଦଗ୍ଧ ଆଶାର ବର୍ଷାରେ ତାର ସ୍ଵାର୍ଥେ ଧାବମାନ,
ମିଶେ ସାଗରରେ ମଧୁର ମୋହରେ ମିଳନର ପାରବଣ ।

ଆଶା ତ ଦୀପର ପ୍ରଜ୍ଵଳିତ ଶିଖା ଅଲିଭା ସେ ଅହର୍ନିଶ,
ଜଳୁଥିଲେ ସବୁ ତୁଚ୍ଛ କରିଦେଇ ଜଖମ ଓଠରେ ହସ ।

ଜନାର୍ଦ୍ଦନପୁର ଶାସନ,କେନ୍ଦୁଝର

୭୭୮୩୮୭୭୭୪୭

ବିଚରା କଂସ

କୁଞ୍ଜ ବିହାରୀ ସାହୁ

ଘଟଣାଟି ଘଟିଲାବେଳକୁ ଭାଇ ହାତରେ ରାଖି ବାନ୍ଧିବା ରୀତି ନୀତି ଥିଲା କି ନାହିଁ ଜାଣିବା ମୁସ୍ତିଲ । କିନ୍ତୁ ଭାଇର ମୃତ୍ୟୁର କାରଣ ନିଜ ଭଣଜା ହେବାକୁ ଯାଉଛି, କିଏ ବରଦାସ୍ତ କରିବ ? ବୁଡ଼ ପ୍ରେସର ବଢ଼ିବା ହିଁ ବଢ଼ିବ । ମନକୁ ପାପ ଛୁଇଁବ ହିଁ ଛୁଇଁବ । ଭଉଣୀ ଭିଶୋଇଙ୍କୁ ହାତମୁଠା ଓ ନଜରବନ୍ଦୀରେ ରଖିଲେ ଏଭଳି ଅସମୀଚନ ଆଶଙ୍କା ଦୂରେଇଯିବ !!

ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ମାରିଲା କଂସ । ଭଉଣୀ ଦେବକୀ ଓ ଭିଶୋଇ ବସୁଦେବଙ୍କୁ ରଥରେ ବସାଇ ନଗର ପରକ୍ରମାବେଳେ ଶୂନ୍ୟବାଣୀ ଶୁଣି ହତଚକିତ ହୋଇଗଲା ମହାପ୍ରତାପୀ କଂସ । ଦେବକୀର ଅଷ୍ଟମ ସନ୍ତାନ ବିନାଶର କାରଣ ହେବ-କଂସ ମୁଣ୍ଡକୁ ଡେଇଁଲିଆ ବିଛା କାମୁଡ଼ିଦେଲା । ମତିଭ୍ରମ ହେଲା ଏକାବେଳକେ । ଅନ୍ଧାର ଦିଶିଲା ଚାରିଦିଗ । ଯଦି ଶୂନ୍ୟବାଣୀ ସତ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ଆକାଶଟା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ଛିଡ଼ିପଡ଼ିବନି ତ ! ପାଦତଳୁ ମାଟି ଧସେଇଯିବନି ତ ! ନିଜ ବ୍ୟଭିଚାରର ପରାକାଷ୍ଠା ପଦାରେ ପଡ଼ିଯିବନି ତ ! ଏମିତି ଏକ ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଘଟଣାରେ କଂସ ନିଜକୁ ଆୟତ୍ତ କରିପାରିଲାନି । ରଥର ଗତିପଥକୁ ବଦଳାଇ ନିଜକୁ ନିଜେ କହିଦେଲା-

ମୁଲୁ ମାଇଲେ ଯିବ ସରି
ଦେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗେ କିମ୍ପା କଲି ।

ନା ରହିବ ବାଉଁଶ ନା ବାଜିବ ମୁରଲୀ । ନାକ ଉପରେ ଅସମ୍ଭବ ରାଗ । ସିଏ ତ
ବାପାଙ୍କୁ ମଥୁରାକଟକର ରାତ୍ରି ଜଗୁଆଳ କରିସାରିଛି । ଏବେ ସେ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ରାଜା ।
ଚାଲିଲେ ଗର୍ଭଣୀ ଗାଇ ବି ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବ । ଏମିତି ଚିନ୍ତା ଚେତନାକୁ ମନରେ ସାଇତି
ସିଧାସଳଖ ନେଇଗଲା କାରାଗାରକୁ । ବନ୍ଦୀ କରିଦେଲା ଭଉଣୀ ଓ ଭିଶୋଇକୁ । କଡ଼ା
ହୁକୁମ ଦେଲା - ତୋର ସନ୍ତାନ ହେବା ମାତ୍ରେ ଖବର ଦେବୁ । ଅଷ୍ଟମ ସନ୍ତାନ ମୋ ଶତ୍ରୁ ।
କଥାଟିକୁ ମନେରଖିଥିବୁ ଦେବକୀ ।

ଦେବକୀ ଆଖିରେ ଶ୍ରୀବଣର ବାରିଧାରା ବୋଲ ମାନୁନି । ବସୁଦେବ ହତୋତ୍ସାହିତ
ମୁଦ୍ରାରେ । ଆଖି ଥାଇ ଯେମିତି ଦୃଷ୍ଟିବାଧିତ ଦେବକୀ ଓ ବସୁଦେବ ! ନିୟତିର କି
ଭିଆଣ ।

କଂସର ରାଗ ସତେ ଯେମିତି ଘୂର୍ଣ୍ଣିତ ପରି ମନକୁ ତୁରମାର କରିଦେଉଛି ଆପଣାଛାଏଁ ।
ସାରା ଶରୀର ଆନ୍ଦାଳିତ ହେଉଛି । ବନ୍ଦୀଶାଳର ଚାରିପଟେ ପ୍ରହରୀ ଜଗେଇଦେଲା
ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମର ଖବର ଜଣାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲା । ଆଜ୍ଞାଧୀନ ପରି ପ୍ରହରୀ ମୁଣ୍ଡ
ଚୁଙ୍ଗାରିଦେଲେ ସଭିଏଁ ।

ଦିନ ଆସି ଦେବକୀର ପ୍ରଥମ ସନ୍ତାନ ଆବିର୍ଭାବ ହେଲା । ପ୍ରହରୀର ଡାକରାରେ ପ୍ରଲୁଭ
କଂସ ସନ୍ତାନକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା । ଏଇମିତି ଛଅଟି ସନ୍ତାନର ଜୀବନକୁ ପାଣିଫୋଟକା
ପରି ଚିପିଦେବାରେ କି ଆନନ୍ଦ ଥିଲା କେଜାଣି ସେ ହିଁ ଜାଣିଥିଲା । ରାଗ କିନ୍ତୁ
ଧମିନିଥିଲା । ଦେବକୀର ସପ୍ତମ ଗର୍ଭ ଉଭେଇଯାଇଥିଲା ।

ଭାଦ୍ରବ କୃଷ୍ଣପକ୍ଷ ଅଷ୍ଟମୀ । ବାହାରେ ମୂଷଳ ଧାରାରେ ବର୍ଷା । ବିଜୁଳି ଓ ଘଡ଼ଘଡ଼ିର
ଯୁଗଳବନ୍ଦୀ ସ୍ଵରରେ ଫାଟିପଡ଼ୁଛି ସାରା ସହର । ସ୍ଵୟଂ ନାରାୟଣ ଦେବକୀ ଗର୍ଭରୁ
ସାନ୍ତୁନା ଦେଲେ - ଦୁଃଖ ଅପସରିଯିବାର ବେଳ ଆସିଗଲା ମା ।

ଭୂମିଷ୍ଠ ହେଲା ସନ୍ତାନ । ଦେବକୀ ମନରେ ଭୟ ଓ ଆଶଙ୍କାର ବୁଦ୍ଧିଆଣୀ ଜାଲ ଖେଦିଗଲା । କେମିତି କଂସ ହାତକୁ ଟେକିଦେବ କଅଁଳା ବାଲୁତକୁ ! ବସୁଦେବ ବୁଝିଗଲେ ଦେବକୀର ମନକଥା । ସ୍ୱୟଂ ନାରାୟଣ ଯାହାର ସାହା, ବିପଦ ଆପେ ଆପେ ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଚାଲିଯିବ । ଜନ୍ମିତ କୁମର ହିଁ ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ । ଅଛପା ରହିଲାନି । ମୁଣ୍ଡପରେ ରଖି ଗୋପପୁରକୁ ଚାଲିଗଲେ ତତକ୍ଷଣାତ୍ । ଯମୁନା ନଦୀ ବାଟ ଦେଖେଇଦେଲା, ବାସୁକୀ ସହଯୋଗର ହାତ ବଢାଇଦେଲା ।

ନନ୍ଦ ଯଶୋଦାଙ୍କୁ କୋଳରେ ନିଜ ପୁତ୍ରକୁ ସମର୍ପି ଦେଇ କନ୍ୟାକୁ ପାଛୋଟି ଆଣିଲେ । କି ଚମତ୍କାର ଏ ଦୃଶ୍ୟ । ଦେବକୀ ଏବେ ପାଇଛି କନ୍ୟାଟିଏ । ବିମୋହିତା ଓ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତା ସେ । କଂସର ପାଦ ପଡିବନି କି ପୁତ୍ରର ନିଧନ ହେବନି ।

ବିଧି କିନ୍ତୁ ଲେଖିଦେଇଥିଲା ନିଆରା କଥାଟିଏ । କଂସ ପାଖରେ ବିଳମ୍ବିତ ଖବର ପହଞ୍ଚିଗଲା । ମାଟି କାମୁଡ଼ିଦେଲା ରାଗରେ । ଅତିରେ ଧାଇଁଗଲା ଦେବକୀ ପାଖକୁ । ଛତେଇଆଣିଲା ଆଷ୍ଟମ ସନ୍ତାନକୁ । ଦର୍ପଣିଳାରେ ପିଟିଦେଇ ମାରିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କରନ୍ତେ ଭଡିଗଲା ଶୁନ୍ୟକୁ ବିଭୁଳିକନ୍ୟା । ଅଜହାସରେ ଚେତେଇଦେଲା - ରେ କଂସ ତୁ ସିନା ମାରିବାକୁ ବାଉଳି ହେଉଛି, ହିତାହିତ ଜ୍ଞାନ ହରେଇଦେଉଛୁ, ତୋ ଶତ୍ରୁ ତ ଗୋପପୁରର ଯଶୋଦା କୋଳରେ ଦୋଳି ଖେଳୁଛି ।

ଛାତି ଫାଟିଗଲା ପରି ଲାଗିଲା କଂସର । ମନେ ମନେ ଗୁଣୀ ହେଉଥିଲା - “ଯେ ପାଞ୍ଚେ ପରର, ମନ ତା ମନ ପାଞ୍ଚନ୍ତି ଗୋବିନ୍ଦ” ।

ନିଜ ପାରିଲାପଣିଆକୁ ଧିଙ୍କାର କଲା କଂସ । ରାଗରେ ମୁ୍ୟହମାନ ହୋଇଗଲା ।

ଏଲ୍.ଆଇ.ଜି ୧୫
ନୟାପଲ୍ଲୀ ବ୍ରିଜ୍ କଲେନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର
୭୦୦୮୧ ୪୨୦୪୦

ଜୀବନର ମୋହ

ଡକ୍ଟର ମନୋରଞ୍ଜନ ବିଷୋୟୀ

ଜୀବନର କୁଟୀଳ ପଥରେ
କେହି ନଥାନ୍ତି ସାଥରେ
ଖାଲି ଯାହା ରହିଥାଏ
ମେଞ୍ଚାଏ କଳା ଅନୁଭୂତି
ବିଫଳତାରେ ମନ ମରିଯାଏ
ରୁକ୍ଷ ଏହି ହୃଦୟ କାରାଗାରେ
ତୁମର ସେ ଭର୍ବଣୀ ସ୍ୱପ୍ନଟା
କେବେ ବା କେମିତି ମୋର
ଅନ୍ଧାରୁଆ ମନ ଗହ୍ୱରକୁ
ଦଲକାଏ ଆଲୁଅ ଦେଖାଏ
ଏ ଜୀବନ ଦୁଃଖ ସୁଖ ସାଥୀ
ଅତୀତର ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ
ଏବକାର କରୁଣ ରାଗିଣୀ

ସୁଦୂରର ସହୃଦୟ ବନ୍ଧୁ
ଛାତିରେ ଆଉଜାଇ ଦିଅ
ହେ ମୋର କାଗଜ ଆଉ
କଲମର ସାଥୀ
ତୁମକୁ ମୁଁ ନ ଛାଡ଼େ କିପାଇଁ
ଛାଡ଼ି ଦିଏ ଜୀବନର ମୋହ ।

ଦାମୋଦରପୁର, ଗଞ୍ଜାମ
ମୋ: ୮୮୯୫୧୪୧୭୨୭

ଆଶାର ନୀଳତୃଷ୍ଣା

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ପ୍ରସାଦ ନାୟକ

ମନ ଚି ଆମରି ଘୋଡ଼ା ପରି ଦୌଡ଼େ
ସେତ ଲଗାମ ବିହୀନ
ଅସୁମାରୀ ଆଶା ଏକାଠି ହୋଇଲେ
କେମିତି ହୋଇବ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ସବୁ ଆଶା କେବେ ହୁଏନି ପୂରଣ
ଯାହା ଭାବେ ଏଇ ମନ
ବହୁ ଆଶା କରି ସରଗକୁ ସିଢ଼ି
ବାନ୍ଧିଲା କି ଦଶାନନ !

କିଛି ଆଶା ସିନା ହୁଅଇ ପୂରଣ
ପରିଶ୍ରମ କଲେ ଟାଣ
ଇଚ୍ଛାଶକ୍ତି ପୁଣି ଆଉ ଏକ ବଳ
ମନକୁ କରେ ସବଳ ।

ସବୁ ଆଶା ଯଦି ଘୋଡ଼ା ହେଇଥାନ୍ତା
ଭିକାରୀ ଚଢ଼ି ବୁଲନ୍ତା
କୋଟିପତି ହୋଇ ଭଲରେ ଚଳନ୍ତା
ଅଭାବ କିଛି ନଥାନ୍ତା ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଯେତେ ସବୁ ଭଲ କର୍ମ କରି ତାଲ
ଫଳରେ ନ ରଖି ଆଶା
ଭଗବତ ଗୀତା ଏହି କଥା କହେ
ଅକର୍ମାକୁ ପଡେ ଦଶା ।

ସଦାତାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଚାରେ ପଣ୍ଡିତ
ହୁଏ ମହିମା ମଣ୍ଡିତ
ମହତ କର୍ମରୁ ମିଳେ ଯେଉଁ ଫଳ
ଆମକୁ କରଇ ତୃପ୍ତ ।

ରଥ ରୋଡ , ଭୁବନେଶ୍ୱର

Mob.-9437764014

100 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଅନ୍ତମ ସତ୍ୟ

ଛବି ରାଣୀ ପତି

ସୁଖ ସମ୍ବୋଗରେ ଭୁଲିଯାଏ ମନୁ
ଅସାର ସଂସାର ସତ୍ୟ
ଘାଣ୍ଟିହୁଏ ଲୋଭ ମାୟା ମୋହ ଜାଲେ
ଜଳି ମରୁଥାଏ ନିତ୍ୟ ।

ଜନ୍ମ ଠାରୁ ଧ୍ରୁବ ମରଣ ଯେ' ସତ୍ୟ
ପାସୋରି ଯାଏ ସେ ହେଲେ
ଅମର, ଯୌବନା ରହିବାକୁ କରେ
ଯତ୍ନ କେତେ କଳବଲେ ।

ମୋର ମୋର କହି ସାଉଁଟି ପକାଏ
ଅଜାତିତ ଯେତେ ଧନ
ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସମ୍ମାନ ଅର୍ଥ ପ୍ରତିପତ୍ତି
ଦୃଢ଼ ଚିତ୍ତେ ଖୋଜେ ମନ ।

ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦିବ୍ୟ ସତ୍ତାକୁ ପଛରେ
ପକାଇ ଆଗକୁ ଧାଏଁ
ଜୀବନର ଶେଷ କ୍ଷଣକୁ ବିସ୍ମରି
ହିଂସା ଆପଣେଇ ନିଏ ।

ଶୁଣାନ ଜୁଇର ଚିମୁଟେ ପାଉଁଶ
"ଜୀବନ ଅଛିମ" ସତ୍ୟ
ବେଳହୁଁ ଏଥିକି ବୁଝିବାକୁ ହୁଏ
ଅମୃତ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ତରୁ ।

ସମ୍ପାଦିକା - ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହିତ୍ୟ ସଂସଦ
ମଧ୍ୟ ଶାସନ, ବିରିଡ଼ି, ଜଗତସିଂହପୁର
ଫୋନ୍ - ୯୩୩୭୯୭୦୦୭୦

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା - ଏକ ବିହଙ୍ଗାବଲୋଚନ

ଡଃ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା

ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଗୋଟିଏ ଲୋକପ୍ରିୟ ଉତ୍ସବ । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ସଂସ୍କୃତିର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶଭାବେ ଏକ ହଜାର ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଏହା ପାଳିତ ହୋଇ ଆସୁଛି । ଏଥିରେ ଶୈବ, ଶାକ୍ତ ଓ ତନ୍ତ୍ର ଧର୍ମର ଅପୂର୍ବ ସମନ୍ୱୟ ଘଟିଛି । ଏଥିରେ ଆଚାର, ଅଭିଚାର ଓ ସାଧନା ବ୍ୟତୀତ ଗୀତ, ବାଦ୍ୟ, ନୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହିଥାଏ । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାକୁ ସମ୍ବଲପୁର ଓ ବଲାଙ୍ଗିର ଅଞ୍ଚଳରେ ସୁଲୁହ ସୁଆଙ୍ଗ କହନ୍ତି । ଏଥିରେ ଆଠ ଯୋଡ଼ି ବା ଷୋହଳ ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିନୟକାରୀ ରହିଥାନ୍ତି । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ଶିବରାତ୍ରୀ ଦିନ 'ମେରୁ ଉଠା' ପର୍ବ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ 'ମେରୁ ଉଠା' ପର୍ବରେ ଏହା ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇଥାଏ ।

କପିଳାଗାଈ ବଧ ଓ ମାତୃହରଣ ପାପ ପ୍ରକାଶନ ନିମିତ୍ତ ଶିବ କୈଳାସରେ ନ ରହି ଦଣ୍ଡ ସ୍ୱରୂପ ବାହାରେ ବୁଲୁଥିଲେ । ଆଜି ମଧ୍ୟ ଗୋହତ୍ୟା ପାପ ନିବାରଣ ପାଇଁ ଲୋକେ ଦଣ୍ଡ ସ୍ୱରୂପ ବେକରେ ରଖି ପକାଇ ଦ୍ୱାରେ ଦ୍ୱାରେ ବୁଲିଥାନ୍ତି । ସମ୍ଭବତଃ ଏଥିରୁ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ଏପରି ନାମକରଣ ହୋଇଥାଇ ପାରେ । ଡଃ କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଦାଶଙ୍କ ମତରେ ଦଣ୍ଡ ଅର୍ଥ ବାଡ଼ି । ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାରେ ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ ଦଣ୍ଡ (ବେତ ବାଡ଼ି) କୁ ଶିବ ଏବଂ ଶକ୍ତିଙ୍କର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଏହି ଅଭିମନ୍ତ୍ରିତ ଦଣ୍ଡ ପୂଜା କରାଯାଉଥିବାରୁ ଏହାର ଏପରି ନାମକରଣ କରାଯାଇ ଥାଇପାରେ । କୃଷ୍ଣ ଚରଣ ବେହେରାଙ୍କ ମତ ଅନୁସାରେ,

"ଦୈନନ୍ଦିନ କର୍ମରୁ ଯାତ ହେଉଥିବା ପାପ ପୁଷ୍ଟାଳନ ପାଇଁ ମାନସିକ କରି ଦଣ୍ଡ ବରଣ ପୂର୍ବକ ନିଜକୁ କଷ୍ଟ ଦେଇ ଶିବ ପୂଜା କରୁଥିବାରୁ ସମ୍ଭବତଃ ଏପରି ନାମକରଣ ହୋଇଥାଇ ପାରେ ।" ପଣ୍ଡିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନାରାୟଣ ସାହୁଙ୍କ ଅନୁସାରେ, "ଦଣ୍ଡ ହେଉଛି ଶିବଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ଏବଂ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ ଚାରି ଶମ୍ଭୁଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ରୂପରେ ଚାରୋଟି ଦଣ୍ଡ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ପୋତା ହୋଇଥିବା ଚାରି ଦଣ୍ଡକୁ ଏକ ବିଶେଷ ଉତ୍ସବରେ ବାହାର କରାଯାଏ । ଏହାକୁ "ଦଣ୍ଡ ଉଠିବା" ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ତାପରେ ଚାରି ଦଣ୍ଡରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରାଯାଏ । ଯାହାକୁ 'ଦଣ୍ଡ ଜୀଆଁଇବା' କୁହାଯାଏ । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଚାରୋଟି ଦଶ ଆଙ୍ଗୁଳି ବିଶିଷ୍ଟ, ଫମ୍ପା ଓ ଲିଙ୍ଗାକୃତି । ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭରୁ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଦଣ୍ଡର ଭୂମିକା ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯୋଗୁଁ ଯାତ୍ରାର ନାମ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ହୋଇଥାଇ ପାରେ ।" ପଣ୍ଡିତ ସାହୁଙ୍କ ମତାମତ ଅଧିକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ମନେ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ଏହି ଯାତ୍ରାର ନାମକରଣର କୌଣସି ଐତିହାସିକ ଭିତ୍ତି ଏ ଯାଏଁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇପାରିନାହିଁ ।

ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ମତ ରହିଛି । ଏହି ଦଣ୍ଡ ସତ୍ୟ ଯୁଗରେ କୈଳାସ ପର୍ବତ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚାଯିତ ଭାବରେ ଥିଲା । ତ୍ରେତୟା ଯୁଗରେ ଏହା ସେତୁବନ୍ଧ ରୂପରେ ପରିଦୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । କଳିଯୁଗରେ ଏହା କପିଳାସରେ ଥିଲା । ଏହାକୁ ଶିବଙ୍କ ସର୍ପ ଓ ହିଙ୍ଗୁଳା ଦେବୀ ଅଗ୍ନି ରୂପ ଧାରଣ କରି ଜଗିଥାନ୍ତି । ପରେ ଭକ୍ତମାନେ ଶିବଙ୍କ ସର୍ପ ଓ ହିଙ୍ଗୁଳା ଦେବୀଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ଉକ୍ତ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଦଣ୍ଡ ନାଚର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟ ଏକ ମତ ଅନୁସାରେ ଶିବଙ୍କ ତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟରୁ ଦଣ୍ଡ ନାଚ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଭିନ୍ନ ଏକ ମତ ଅନୁସାରେ ଜଣେ ନିମ୍ନ ଜାତିର ବାଳକ ଅଘୋରି ତପସ୍ୟାରେ ବସି ଅଲୌକିକ ସିଦ୍ଧି ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାକୁ ଦେଖି ଉକ୍ତ ଜାତିର ବାଳକମାନେ ଆତମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କୌଶଳ କ୍ରମେ ସେ ବାଳକଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ସମସ୍ତ ଅଲୌକିକ ସିଦ୍ଧି ଅପହରଣ କରି କୈଳାସ ପର୍ବତର ଏକ ନିଭୃତ ଗୁମ୍ଫାରେ ଲୁଚାଇ ଦେଲେ । ଶିବ ଏ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାତ ହେବା ପରେ

ନିମ୍ନ ଜାତିର ଲୋକମାନଙ୍କର ସକାଶେ ସେହି ସିଦ୍ଧ ଜ୍ଞାନକୁ କୈଳାସ ପର୍ବତ ଗୁମ୍ଫାରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଶିଷ୍ୟ ନନ୍ଦୀଙ୍କୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଏହା ସହିତ ଲୋକଙ୍କୁ ପାପରୁ ମୁକ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ଶିବତାଣ୍ଡବ ନୃତ୍ୟକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ଆଉ ଏକ ମତ ଅନୁସାରେ ଦକ୍ଷ ଯଜ୍ଞରେ ସତୀ ଅପମାନିତ ହୋଇ ଯଜ୍ଞ ଅଗ୍ନିରେ ଝାସ ଦେଇ ପ୍ରାଣ ବିସର୍ଜନ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ମହାକ୍ରୋଧରେ ଶିବ ଦକ୍ଷଙ୍କ ଶିର ମୋଡ଼ି ଯଜ୍ଞକୁଣ୍ଡରେ ନିକ୍ଷେପ କଲେ । ଘଟଣାକ୍ରମେ ଶିବ ଦକ୍ଷଙ୍କ ରାଣୀ ଦ୍ଵାରା ଅଭିଶାପ ପାଇ ଲିଙ୍ଗ ରୂପେ ପୂଜିତ ହେଲେ । ଏ ଲିଙ୍ଗର ଭାର ଭୂମାତା ସହି ନ ପାରିବାରୁ ଅଗ୍ନି ମଧ୍ୟରୁ ଦେବୀ ସତୀ ଶକ୍ତି ରୂପରେ ଆସି ଆସନ ପାରି ରହିଲେ । ସେଦିନ ଠାରୁ ଶିବ ପାର୍ବତୀ ଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ରୂପେ ପୂଜା ପାଇ ଆସୁଛନ୍ତି । କଳିକାଳରେ ଏହି ବ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ଚଢ଼େଇଆକୁ ଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ନ ଦେଇ ଦୁଇଟି ଦଣ୍ଡ ଘଡ଼ି ପ୍ରଦାନ କରି ତାକୁ ଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି ରୂପେ ରୁଦ୍ର କାଳି ପୂଜା ନିମିତ୍ତ ଆଦେଶ ଦେଲେ । କାମନା ଦଣ୍ଡର ଦୁଇ ଗୋଟି ଦଣ୍ଡ ଇଶ୍ଵର ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଲିଙ୍ଗ ଶକ୍ତି । ଗୋଟିଏ ହର ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ଗୌରୀ ।

ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶିବ ଓ ଶକ୍ତି । ଏହାଙ୍କ ସହିତ ଆଦୁରି ଦଶ ଜଣ ଦେବାଦେବୀ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ହେଲେ କାଳିକା, ଦକ୍ଷିଣ କାଳୀ, ରୁଦ୍ର କାଳୀ, ରଣଘଣ୍ଟା, ବାଉଡ଼ି, କ୍ଷେତ୍ରପାଳ, ଚଣ୍ଡି, ଭୈରବୀ, ଭୁବନେଶ୍ଵରୀ, ଏବଂ ଗ୍ରାମଦେବୀ । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାରେ ପର୍ତ୍ତା ବା ଛତ୍ରକୁ କାଳୀ ବା ଶକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ପୂଜା କରାଯାଏ ।

ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ବ୍ରତଧାରୀମାନେ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ସମୟରେ ଗୃହତ୍ୟାଗ କରି ଗ୍ରାମରୁ ଗ୍ରାମକୁ ବୁଲିଥାନ୍ତି । ବ୍ରତଧାରୀମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ସକାଳୁ ପର୍ତ୍ତା, ଛତ୍ର, ବୈରଖ, ଶିବ ଖଟୁଲି ଇତ୍ୟାଦି ଧରି ଢୋଲ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ ଗ୍ରାମ ପରିକ୍ରମା କରିଥାନ୍ତି । ଏହି ପରିକ୍ରମା ସମୟରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଢାଳରେ ପାଣି ଆଣି ଢାଲି ଦିଅନ୍ତି ଏହାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ମନେ କରି ସେମାନେ ସେଠାରେ ଅଟକି ଯାଇ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ପୂଜା ବିଧି ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାରେ ୧୩ ଜଣ ଭୋକ୍ତା ବା ବ୍ରତୀ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ପାଟଭୋକ୍ତା ରହିଥାନ୍ତି । ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ଏହି ୧୩ ଜଣ କାଷ୍ଠାରେ ରହି

ବ୍ରତ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଏହି ଯାତ୍ରାର ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ ପାଟଭୋଜା ହେଉଛନ୍ତି ମାତଙ୍ଗ ମୁନି । ଅନ୍ୟ ୧୨ ଜଣ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ବା ଶିଷ୍ୟ । ଏହି ୧୨ ଜଣ ହେଲେ କବି, ହବି, ନବମୁନି, ବ୍ରହ୍ମା, ପରିଚୟ, କରଣ, କଣ୍ଠୁଳ, ଜ୍ଞାନୀ, କପିଳ, ପରାସର, ଶୁକ ଓ ଜନକ । ଏମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କର ସାମ୍ନାରେ ଶବର-ଶବରୁଣୀ, ଯୋଗୀ-ଯୋଗିଆଣୀ, ଚଢ଼େଇଆ - ଚଢ଼େଇଆଣୀ, ପତ୍ରସଉରା- ପତ୍ରସଉରାଣୀ ଆଦି ରୂପରେ ଅଭିନୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ଦଣ୍ଡର ଆରମ୍ଭ ଓ ଅନ୍ତିମ ଦିନ ଦଣ୍ଡ, ଛତ୍ର ବା ପରୁଭା, ଗୌରୀବେତ, ନାଗ, ଗୁଆ, ଢୋଲ ପ୍ରଭୃତି ପୂଜା ଉପକରଣଗୁଡ଼ିକୁ ହୋମ ସାହାଯ୍ୟରେ କାମନା ଗୃହରେ ଶୁଦ୍ଧ କରାଯାଏ । ଦଣ୍ଡ ପୂଜାର ଆରମ୍ଭ ଦିନ ଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କର ପଇତା ଅଭିମନ୍ଧିତ କରାଯାଏ । ଏହି ଦଣ୍ଡ ପୂଜାର ଆଉ ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଉପକରଣ ହେଉଛି କାମନା ଘଟ । ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ବିଭିନ୍ନ ବାଦ୍ୟ ବଜାଇ କୁମ୍ଭାର ଘରୁ ନୂତନ କଳସୀ ଅଣାଯାଏ । ଜଣେ ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିକଟସ୍ଥ ନଦୀ, ନାଳ, ବା ଜଳାଶୟରେ ବୁଡ଼ ପକାଇ ଜଳ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଆଣନ୍ତି । ଏହି କଳସୀକୁ ବିଭିନ୍ନ ଫୁଲପତ୍ରରେ ସଜାଇ ଭୋକ୍ତାମାନେ ଓଦା ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ପ୍ରଥମେ ବରଗଛ ମୂଳରେ ରଖି ପୂଜା କରନ୍ତି । ଏହା ପରେ ଗ୍ରାମ ପରିକ୍ରମା କରି ଘଟକୁ ଶିବମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖରେ ବା କାମନା ଗୃହରେ ଅବସ୍ଥାପିତ କରାଯାଏ । ଶିବ ଶକ୍ତିଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଦଣ୍ଡ ବା ବେତ ଦୁଇଟିକୁ ଘଟ ସମୀପରେ ରଖାଯାଏ । ଘର ଭିତରେ ହୋମ କରାଯାଇ ପାଟଭୋଜା ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୀପ ପ୍ରଜ୍ଜ୍ୱଳନ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ସବୁ ଭୋକ୍ତାମାନେ ସମବେତ ସ୍ୱରରେ "ହେ ରକ୍ଷି ପୁତ୍ର" ବୋଲି କହିଥାନ୍ତି । ଏହି କାମନା ଘଟକୁ କାଳୀଙ୍କ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ଏବଂ ଏହାର ପୂଜା ଦ୍ୱାରା ବ୍ରତଧାରୀମାନଙ୍କର ସକଳ ବାଧାବିଘ୍ନ ଦୂର ହୁଏ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ ।

ଏହି ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ମୁଖ୍ୟ ବାଦ୍ୟ ହେଉଛି ଢୋଲ । ଏହାକୁ ପାଟଭୋଲ୍ ଓ ଏହାର ବାଦ୍ୟକାରକୁ ପାଟଭୁଲିଆ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏଥିରେ ଢୋଲ ବ୍ୟତିତ ମାନ୍ଦଲ, ଗିନି, ବଂଶୀ ପ୍ରଭୃତି ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଏ । ଷୋଳ ସୁଆଙ୍ଗରେ ଷୋଳ ପ୍ରକାର ଶୈଳୀରେ ବାଦ୍ୟ ବଜାଯାଇଥାଏ । ଏହାକୁ 'ଷୋଳ ଖାଡ଼ି' ବାଦ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ଏହି ଷୋଳ

ଖାଡ଼ିର ପରିକଳ୍ପନା ଏକ ଗୁଡ଼ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ । ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ଭରନି, ରାସ୍ନି, ମଞ୍ଜୁରା, ଭେଲ୍‌କି, ଆବାହନ୍, ବେଜିମରା, ଅଁଗଖେଲା, ଭୈଦଣ୍, ଶିଖାବନ୍ଧା, ଅଭିଷେକ, ରସାବେଶ୍, ଦେବତାଚଢା, ଭଭା, ଚକରମରା/ଚକରକଏଲଲ, ଭରଘେନ୍ ଓ ଛତେନ୍ ନାମରେ ପରିଚିତ ।

ଯଦିଓ ଶିବରାତ୍ରୀ ଦିନ 'ମେରୁ ଭଠା' କରାଯାଏ କିନ୍ତୁ ଚୈତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ବ୍ରତଧାରୀମାନେ ଛତ୍ର, ବୈରଖ, ପରୁଭା, ଦଣ୍ଡ, ମୟୂର ପୁଚ୍ଛ, ତଥା ଶିବ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଖରୁଲି ସହ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରାମକୁ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି । ପଣା ସଂକ୍ରାନ୍ତି ଦିନ ମେରୁଭଙ୍ଗା ପର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇ ଦଣ୍ଡ ଯାତ୍ରାର ଉଦ୍‌ଯାପନ କରାଯାଏ । ବ୍ରତଧାରୀମାନେ ଏହି ୨୧ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧପୂତ ଜୀବନଯାପନ କରନ୍ତି । ସେମାନେ କାହାଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଦୈନିକ ଥରେ ମାତ୍ର ଆହାର କରନ୍ତି । ଖାଇବା ସମୟରେ ଖଇ, ଗୋଡ଼ି କିମ୍ବା କାହାର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଦେଖିଲେ ଖାଇବା ତ୍ୟାଗ କରି ଉଠି ଯାଇଥାନ୍ତି । ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏହି ସମୟରେ ଭଜ ଶବ୍ଦରେ ଭୋଲ ବଜାଯାଇଥାଏ ।

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହି ଦଣ୍ଡନାଚ ତିନୋଟି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ହୋଇଥାଏ । ପାଏନ୍ ଡ଼ଣ ବା ଧୁଇଲ୍ ଡ଼ଣ, ଅଗ୍ନି ଡ଼ଣ ଓ ଷୋଳ ସୁଆଙ୍ଗ ।

ଡ଼ଣ ଯାତ୍ରାର ଆରମ୍ଭ ଦ୍ୱିପ୍ରହରର ପ୍ରଚଣ୍ଡ ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରେ "ଧୁଇଲ୍ ଡ଼ଣ" ରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଏ । ଏଥିରେ ବ୍ରତଧାରୀମାନେ ଦାଣ୍ଡରେ ଶିବ ଶକ୍ତିଙ୍କୁ ସ୍ଥାପନ କରି ଷୋହଳଟି ବିଭିନ୍ନ ଶୈଳୀରେ କଷ୍ଟକର ସାଧନା ପ୍ରଦର୍ଶନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିବ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଷୋଳ ସେବା କରିଥାଆନ୍ତି । ଧୁଇଲ୍ ଡ଼ଣ ସାଧାରଣତଃ କୃଷି ସଭ୍ୟତା ଓ ତା ସହ ଶିବଙ୍କ ସମ୍ପର୍କର କଥା କହିଥାଏ । ଏଥିରେ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଠାରୁ ଅମଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟାଭିନୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏଠାରେ ଶିବ ହେଉଛନ୍ତି ଜମି ମାଲିକ ଓ ତାଙ୍କର ହଲିଆ ହେଉଛନ୍ତି ସହୃଦ୍ୱା ।

ଧୂଳି ଡ଼ା ପରେ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଛତ୍ର, ବୈରଖ, ପରୁଆ ଆଦି ଥିବା ସ୍ଥାନକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ଏହାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ଧୂପ ବା ଆଲତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହାକୁ "ଅଗ୍ନି ଡ଼ା" ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ସମୟରେ ସମସ୍ତ ଭୋକ୍ତା ପୂଜ୍ୟ ଦେବଦେବୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଶୈଳୀରେ ନୃତ୍ୟ କରି ଝୁଣା ଓ ଧୂପ ପ୍ରଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ନାଟ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନାଟ୍ୟାରମ୍ଭ ପୂର୍ବରୁ ରଙ୍ଗ ପୂଜାର ଅନୁରୂପ ।

ଦଣ୍ଡ ନାଟର ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଷୋଳ ସୁଆଙ୍ଗ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ । ଏଥିରେ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ, ଚପାଦାଏକା, ରୁଚକୂଲା, ସଂଳାପ, ଅଭିନୟ ପ୍ରଭୃତି ରହିଥାଏ । ଏହି ଲୋକ ନାଟକରେ ଷୋହଳ ଜଣ ମୁଖ୍ୟ ଚରିତ୍ରକୁ ନେଇ ନାଟକ ବା ସୁଆଙ୍ଗ ହେଉଥିବାରୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାକୁ "ଷୋଳ ସୁଆଙ୍ଗ" କୁହାଯାଏ । ଏହି ଲୋକ ନାଟକ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଷା ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଇଁ କେତେକ ପରିମାଣରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାୟିକା ଆଧାରରେ ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏଥିରେ ଥିବା କାଳ୍ପନିକ ଚରିତ୍ର ବାଣୀବୃତଲ ଓ ଦୁତି ଚରିତ୍ର ସହିତ ଅନ୍ୟ ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀୟ ଗାନଧର୍ମୀ ସଂଳାପ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକ ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟାର ପରିପ୍ରକାଶ କରିଥାନ୍ତି । ଏଥିରେ ରାଧାକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସାଧାରଣ ମାନବୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥାଏ । ଦଣ୍ଡ ନାଟର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଂଶରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଗୀତ ଶୈଳୀରେ ପଦ୍ୟମୟ ସଂଳାପ ସହିତ ଗଦ୍ୟ ସଂଳାପ ମଧ୍ୟ ସଂଯୋଜିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହାସହିତ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଓ ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟାର ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଷୋଳ ସୁଆଙ୍ଗ ଆରମ୍ଭରେ ପରୁଆ ନୃତ୍ୟ ହୁଏ । କଳା କନା ପିନ୍ଧିଥିବା ଜଣେ ଭୋକ୍ତାଙ୍କ ପିଠିରେ କାଳୀଙ୍କ ପରୁଆ ବନ୍ଧା ଯାଇଥାଏ । ପାଟଢୋଲର ଷୋଳ-ଖାଡ଼ି ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ପରୁଆ ନର୍ତ୍ତକ ନୃତ୍ୟ କରି କରି ମଞ୍ଚକୁ ଆସିଥାଏ । କ୍ରମେ ବାଦ୍ୟ ଦୃତ ହୁଏ ଓ ତା ସହିତ ନୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟ କ୍ଷୀପ୍ର ହୁଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ନୃତ୍ୟାୟିତ ଅବସ୍ଥାରେ ନର୍ତ୍ତକ 'ଭୋଳ ଯାଏ' ଓ ସେ ତାଳେ ପଢ଼ିଯାଏ । ସେତେବେଳେ ନର୍ତ୍ତକ ଦେହରେ କାଳୀ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ

ହୋଇଥିବାର ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଏ ନୃତ୍ୟକୁ ଶିବ ତାଣ୍ଡବର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ।

ପରଭା ନୃତ୍ୟ ପରେ ଶିବ ପାର୍ବତୀ ଆସି ଦଣ୍ଡ ନୃତ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା କଥା ଘୋଷଣାପୂର୍ବକ ଆପଣାର ଅଭିନୟ ଦେଖେଇ ଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପରେ ଭାଇଧନ, ପତର ସହୁଁରା-ସହୁଁରେନ, କନ୍ଧ-କନ୍ଧେନ, ଚଢ଼େଇଆ-ଚଢ଼େଇଏନ, ଭାଲୁଆ-ଭାଲୁଏନ୍ ଓ ସବା ଶେଷରେ ବୀଣାକାର ଆସି ନିଜ ନିଜର ଅଭିନୟ, ନୃତ୍ୟ ଓ ଗୀତ ପରିବେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଦଣ୍ଡନାଚର ପ୍ରତିଟି ଚରିତ୍ର ମଞ୍ଚ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପଣାର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥ ସୂଚୀ

- ୧ - ସମ୍ବଲପୁରୀ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପଦ - ଉତ୍ତମ ଭୋଇ
- ୨ - ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତିକ ବିକାଶ ଧାରା, ଡଃ ସୁଧିର କୁମାର ସାହୁ
- ୩ - ଲୋକ ମହୋତ୍ସବ ୯୯ - ଜିଲ୍ଲା ସଂସ୍କୃତି ପରିଷଦ ସମ୍ବଲପୁର
- ୪ - ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରବନ୍ଧାବଳୀ - ଡଃ ନୃସିଂହ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ
- ୫- କନ୍ଧରା ଡ଼ଡ଼ପାଟୀ - ରେଢ଼ାଖୋଲ

ଡିଜିଟାଲ ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
ବ୍ରହ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଇ-ପତ୍ରିକା, ସମ୍ବଲପୁର
ନୂଆଁ ବରଙ୍ଗାମାଲ, ସମ୍ବଲପୁର - ୭୬୮୧୧୨
ଦୂରଭାଷ :- ୯୯୩୭୩୯୭୭୭୮

ଶୀତଳ ବହ୍ନିର ସ୍ଵଭଲଭଙ୍ଗ

କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ରାଉତ

ନାରୀ ଜାଗରଣର ହେ ଦୃଢ଼ ଅନଳଶିଖା
 ତୁମେ ଥିଲ କ୍ରାନ୍ତି ଆଉ ଶାନ୍ତିର ଅଲଭା ସଳିତା
 ଜୀବନର ଚକ୍ରବାଳେ ମୁଠାମୁଠା ଅନ୍ଧକାର ଚିରି
 କହିଥିଲ ତୁମେ ମା, ମାଟି, ମଣିଷର କଥା...
 ସବୁଜ ର ସ୍ଵପ୍ନେ ତୁମେ ଦେଖିଥିଲ କଳ୍ପନା ବିଳାସ
 ତେଣୁ 'ବାସନ୍ତୀ'ରେ ଆଜିଥିଲ ଜୀବନ ଜଳଛବି
 ଯାହା ଖାଲିଥିଲା ବାସ୍ତବତା, ଚିର ବାସ୍ତବତା
 ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ନୂଆ ଇସ୍ତାହାର
 କୁସଂସ୍କାର, ଅନ୍ଧବିଶ୍ଵାସ, ରକ୍ଷଣଶୀଳତା ଅନ୍ଧାବର୍ତ୍ତେ
 ସୃଜିଥିଲ ସୃଜନୀର ନବନବ ପଥ
 ଅନ୍ଧକାର ବନ୍ଧ ଚିରି ଗମିଥିଲ ଦୁର୍ଗମ ପଥରେ
 ତୁମେ ଥିଲ ଏକା ଏକା ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ସପ୍ତାଶୁ....
 ଇତିହାସ ତୁମେ ରଚିନାହୁଁ, ସୃଷ୍ଟି କରି ନିଜେ ଇତିହାସ
 ବହିବାଳା ଗୋ ସରଳା! ତୁମେ ଥିଲ ଝାନ୍ସି ରାଣୀ
 ନିଆଁଝୁଲ, ଅଗ୍ନିଫୁଲ, ସମୟର ମହାପଥେ
 ଏକମାତ୍ର ବେଗବତୀ, କୋଣାର୍କର ସବୁଠାରୁ ବେଗବାନ ଅଶୁ
 ନିଃସ୍ଵର ମୁଖଛବି, ଜୁଳାଯନ୍ତ୍ରଣାର ଯେତେ ଅଛି

ଦୀର୍ଘଶ୍ୱାସ, ହସକାନ୍ଦ, ଆଶାଭଙ୍ଗ, ସଂଗ୍ରାମ ସଂଘାତ
ଆଉ ଜୟ ପରାଜୟ, ଅନ୍ଧକାର ବଡ଼ ଚିରି
ସାରସ୍ୱତ ସର୍ଜନାରେ, ସୃଜିଥିଲ କାଳବକ୍ଷେ
ଆଲୋକର ମହାରଶ୍ମି ରଥ
ହେ ବହି ବଳାକା, ଏ ମହାଜାତିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉଡ଼ାଣରେ
ତୁମେ ହିଁ ତ ନିଜେ ଥିଲ ଏକାଏକା ହିରଣ୍ମୟ ପଥ.....
ସେଦିନର ସଂଗ୍ରାମ, ଠାଣି, ବାଣୀ, ସ୍ୱପ୍ନ ସବୁ
ସୃଜିଥିବା ଆଜି କୋଟିକୋଟି ପୁଷ୍କର ଉଦ୍ୟାନ
ତୁମର ସେ ରକ୍ତକ୍ଷୟୀ ତପସ୍ୟା ର
ଅନିର୍ବାଣ ଆତ୍ମିକ ବିଶ୍ୱାସ
ଆଜି ନହେଲେ କାଲି ଖୋଲିଯିବ ଲୁହାର ଶିକୁଳି
ହେ ଲୌହମାନବୀ ! ତୁମ ଇଚ୍ଛାରେ
ଲେଖାହେବ ସାବିତ୍ରୀ ର ମହାକାବ୍ୟ
ବଦଳିବ ବଦଳିବ ଗୋ ସରଳା, ପୃଥିବୀର ବେଶ

ପୁସ୍ତକ ନଂ: ୧୪୮/୫,
ହମିରପୁର, ରାଉରକେଲ:୩
ମୋ :୯୦୯୦୦୯୦୨୨୫

ଆଖି

ଝିଲମିଲି ସାହୁ

ସେ ସ୍ୱପ୍ନଳ, ଚଞ୍ଚଳ
ମୁଦ୍ରିତ ହେଉ ଅବା ଭନୁକ୍ତ
ଭାବନା ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ଦେଖେ
ଅନେକ ଜାଣୁଲ୍ୟମାନ ତାରକା
ପୁଷ୍କରିଣୀର ଚହଲା ପାଣିରେ
ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ଉତ୍ତୋଳିତ ଚିତ୍ର । ।।୦।।

କେବେ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଆକାଶେ କଳାମେଘ ପରି
ବିଷଣ୍ଣ ଦୁନିଆଁକୁ କରନ୍ଦିଏ ରଙ୍ଗୀନ
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ.....!!!
ଖୋଲା ଆଖିରେ ବି ଥାଏ ସାମର୍ଥ୍ୟ
କ୍ଷଣକେ ଗଢ଼ିପାରେ ସେ ସ୍ୱପ୍ନର କୋଣାର୍କ
ଆଉ ଏକ ଇପସିତ ସୁନ୍ଦର ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ । ।।୧ ।।

ସର୍ବଦା ଗତିଶୀଳ ଅନନ୍ତ ଗଗନେ
ଚନ୍ଦ୍ରମା ସମ ସ୍ଥିର ଶୀତଳ
ସୃଷ୍ଟି କରିପାରେ ଅବା ଭାଙ୍ଗି ପାରେ
ଅସଂଖ୍ୟ ସ୍ଥତିର ଦୁର୍ଗ

ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ ଛନ୍ଦେ ହେଲେ ଛନ୍ଦିତ
ଲୋତକ ବି ପାଲଟି ଯାଏ ଗଙ୍ଗାର ଉତ୍ସ
ତା' ଶୁଭେଚ୍ଛା ଦିଏ ଅମୃତର ସ୍ୱର୍ଗ । ॥୨ ॥

ସେ ନିରବରେ ମଧ୍ୟ ସଜ୍ଜଳ
ଗଭୀର ଜ୍ଞାନର ପ୍ରତିଫଳକ
ଏକ ଲୁଚାୟିତ ଆନନ୍ଦ
କେବେ ମୃଦୁ ମରୀଚିକା ତ
ପୁଣି କେବେ ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଅଗ୍ନିଶିଖା
ମିଶିଗଲେ ଦୁନିଆଟା ଲାଗେ ମଧୁମୟ
ଆଉ ଛାଇରେ ସେ ଦେଖିପାରେ ଜୀବନ । ॥୩ ॥

ସେ ଅନୁଗ୍ରହ ସହିତ ନମ୍ର
ସଭିଜ୍ଞ ଆତ୍ମା ହୃଦୟର ଝରକା
ଆବେଗର ନିଚ୍ଛକ ପ୍ରତିବିମ୍ବ
ଅନେକ ନୀରବ ଝଡ଼ର ମୂକସାକ୍ଷୀ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ତାଲାର ଚାବି
ସେ ସଫଳତା, ଶାନ୍ତି ଆଉ ମୁକ୍ତି । ॥୪ ॥

ଥରଟିଏ ହେଉପଛେ ହଜାଇଦିଅ
ତୁମ ବିସ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଗଭୀରତାରେ
ଯାହା ନିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିକରେ ରହସ୍ୟ
ଅଦୃଶ୍ୟ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷେ ତାରାଙ୍କ ଗହଣେ
ଯେଉଁଠି ନିଇତି ପରସ୍ପରକୁ ଜାଣୁଥିବା
ତାଲ, ସେଇ ବିନ୍ଦୁରୁ ବଳୟ ଛୁଇଁ
ହାଲୁକା ଓ ମୁକ୍ତ ହୋଇଯିବା । ॥୫ ॥

ସହ. ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ନୟାଗଡ଼

ହିସାବ

ନଳିନୀ ଦାଶ

ହିସାବ କରୁଛି କାଳିଆ ଠାକୁର
ବସି ବଡ଼ ଦେଉଳରେ
ପାପ ପୁଣ୍ୟ କେତେ କିଏ ଯେ କରୁଛି
ସିଏ ଏକା ଜାଣିପାରେ ।
ଧର୍ମ ଅଧର୍ମର ହିସାବ କରୁଛି
କାଳ ଯମ ସ୍ୱର୍ଗପୁରେ
ବୟସ ଗଢ଼ି ମୋ ଗଢ଼ି ଗଢ଼ି ଯାଏ
କଣ୍ଠକମୟ ପଥରେ ।
ହିସାବ ମାଗୁଛି ବୟସର ଫର୍ଦ୍ଦ
ଆୟୁଷ ଖାତାରୁ ଆଜି
ଦିନେ କମିଗଲେ ଯୋଡ଼ି ବି ପାରେନା
ଅତୀତ ହୁଏ ସେ ଖୋଜି ।
ବାପା ମାଆଙ୍କର ଅମାପ ସ୍ନେହର
ହିସାବ କିଏ ରଖିଛି
ତାରାଗଣ ଙ୍କର ହିସାବ ଆକାଶେ
କା ପାଖେ ସାଇତା ଅଛି ।
ଗଛ କରୁଅଛି କେତେ ଉପକାର
ହିସାବ ନାହିଁଟି ତାର

ମାଟି ମାଆ ଆମ ସହିଛି କଷଣ
ଝରାଇ ଲୁହର ଧାର ।
ବୟସ ଗଛରୁ ଯଉବନ ଫୁଲ
କିଏ ସେ ନେଉଛି ତୋଳି
କେଉଁ ବିନ୍ଧାଣୀ ସେ ଶୈଶବରୁ ବୃଦ୍ଧ
କରୁଛି ପାରିବ କଳି ।
ମାଲିକ ବସିକି ହିସାବ କରୁଛି
ଖାତା କଲମକୁ ଧରି
ବୟସ ହିସାବ ଇଶ୍ଵର କରନ୍ତି
ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ପାଞ୍ଜି ଧରି ।
ହସ ଖୁସି ସୁଖ ନାହିଁତ ଜୀବନେ
ଆସିଲାଣି ସରି ସରି
ରୋଗ ଓ ଯନ୍ତ୍ରଣା କଡ଼ ଲେଉଟାଏ
ହିସାବ ନାହିଁ କାହାରି ।
ହିସାବ କରୁଛି ଚିତ୍ର ଗୁପ୍ତ ବସି
ପାଞ୍ଜି ଲେଖନୀ କୁ ଧରି
ପାପ ପୁଣ୍ୟ ଯେତେ କରୁଛି ମଣିଷ
ରଖେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ।

ଭିକାରିପଡ଼ା, ଶରଣକୁଳ, ନୟାଗଡ଼
ଦୂରଭାଷ-୨୩୭୦୦୯୫୨୪୧

ସଂପ୍ରତିକ ସମାଜରେ

ଲୋକକଳାର

ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା

ଡକ୍ଟର ସ୍ଵାଧୀନ ଚନ୍ଦ୍ର ପଧାନ

ଲୋକକଳା ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଧରଣର କଳା । ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଏହାର ସୃଷ୍ଟି ଓ ଭିତ୍ତି । ଲୋକସାହିତ୍ୟ ଯେପରି କେଉଁ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଲୋକକଳା କେଉଁ ଆଦିମ କାଳରୁ ଲୋକ ପରମ୍ପରା କ୍ରମରେ ଗଢ଼ି ଆସିଛି । ଲୋକମାନଙ୍କ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନର କର୍ମକ୍ଷଣ, ହସ-ଲୁହର ପରିମାର୍ଜନା କରି ଗ୍ରାମୀଣ ଲୋକଟିଏ ଏବେ ବି ଲୋକକଳାର ପୂଜାରୀ ସାଜିଛି । କଳା ଏକ ଇଶ୍ଵର ପ୍ରଦତ୍ତ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଚିହ୍ନ ବା ପରିଚୟ । ଏହା ସମସ୍ତଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରେ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମୀଣ ଜନତାଙ୍କ ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ ଆଜି ବି ଏ ଲୋକକଳା ଉଜ୍ଜୀବିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଲୋକଟିଏ ମୁହଁରେ ରଙ୍ଗ ମାଖି, ବାଜା ବଜେଇ, ଗୀତର ସୁରେ ସୁରେ ବିଭୋର ହୋଇ ମହାଆନନ୍ଦରେ ନାଚି ଉଠେ, ସେତେବେଳେ ସେ ଭୁଲିଯାଏ ସଂସାରର ଯାବତୀୟ ଦୁଃଖ, ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା, ହତାଶା ଓ ପାରିବାରିକ ପ୍ରତିପୋଷଣର ଚିନ୍ତାକୁ । ସେ କଳାର ପୂଜାରୀ । କଳା ହିଁ ତା ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବାର ରାହା । ଲୋକକଳା କେଉଁ ଆଦିମ କାଳରୁ ପିଢ଼ି ପରେ ପିଢ଼ି କ୍ରମଶଃ ଗଢ଼ିକରି ଆସିଛି ।

ଲୋକକଳାର ରୁଚି ଓ ଆବେଦନ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର । ଲୋକର ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀ ସହ ନିଜର କଳା ପାରଙ୍ଗମତା ଏହାର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନିଦର୍ଶନ । ସଂପ୍ରତିକ ଯୁଗରେ ଯୁବମାନଓ ଅନେକ ମାତ୍ରାରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର, ଇଣ୍ଟରନେଟ୍, ମୋବାଇଲ, ଫେସ୍‌ବୁକ୍, ଇଷ୍ଟଗ୍ରାମ, ଓଡ଼ିଆସଫର ମାୟା ଜାଳରେ ଆଚ୍ଛାଦିତ । ତଥାପି ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଆଜିବି କଳାପ୍ରାଣତା ଉଜ୍ଜୀବିତ । ଲୋକକଳା ଏକ ଚିତ୍ତ ବିନୋଦନକାରୀ କଳା । ଏହାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଲୋକ ଜୀବନର ସାମଗ୍ରିକ ଚେତନାକୁ ମୋହିତ କରିବା । ଲୋକକଳାର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଵରୂପକୁ ଚିହ୍ନଟ ପୂର୍ବକ ଓ ସଂପ୍ରତିକ

ସମାଜରେ ତା’ର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରି ନିମ୍ନରେ ତାହାର କେତୋଟି ଉଦାହରଣ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା ।

ପାଲା :

ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଧରଣର ଲୋକକଳା । ସାଧାରଣତଃ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଏହାର ଭାବବଳୟ ଗଠିତ । ଏହାକୁ ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ଠିଆ ପାଲା ଓ ବୈଠକୀ ପାଲା ଭେଦରେ ଏହା ଦ୍ୱିବିଧ । ପଞ୍ଚଦେବତା ଉପାସନା ବିଧି ଏଥିରେ ରହିଛି । ଜଣେ ମୃଦଙ୍ଗ ବାଦକ ଓ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଗିନି ଖୋଳପାଧରି ପାଲାକରି ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଆବୃତ୍ତି କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ସାଧାରଣତଃ ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନକୁ ଉପଜୀବ୍ୟ କରି ରଚିତ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ କାହା ପରେ ଯଦି ନବଜାତ ଶିଶୁର ଏକୋଇଶିଆ, ନାମକରଣ ଉତ୍ସବ ହେଲେ ପାଲା ଆୟୋଜନ ହେଉଥିଲା । ମାତ୍ର ଏବେ ଏହା ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରୀତି ନୀତି ହେଉଅବା ମଣିଷର ଅନାଗ୍ରହ ଏ ଲୋକକଳାକୁ ଦୁଷ୍ଟପ୍ୟ କରିଦେଇଛି ।

ସଂକୀର୍ତ୍ତନ :

ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସଂକୀର୍ତ୍ତନର ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ସଭ୍ୟତାର ଅନୁପ୍ରବେଶ ଘଟି ଏହା ତାର ରୂପସତ୍ତାକୁ ହରାଇ ଦେଇଛି । ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ “ହରେ ରାମ ରାମ ରାମ ହରେ ହରେ. . .” ଯେଉଁ ଭକ୍ତି ଭାବାପୂର୍ଣ୍ଣ ଶବ୍ଦରେ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହେଉଥିଲା, ତାହା ଏବେ ବିଦେଶୀୟ ଢ଼ାଞ୍ଚାରେ ପଡ଼ି ରଙ୍ଗୀନ ବେଶ ପୋଷାକର କୀର୍ତ୍ତନଦଳ ଗୁଡ଼ିକ ନୃତ୍ୟାଙ୍କନା ଝିଅମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଅଶୁଣ୍ୟ ଭଙ୍ଗରେ ନୃତ୍ୟ କରାଉଛନ୍ତି । ଯାହା ଫଳରେ ଆଜି ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଭଳି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଲୋକକଳାର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିବା ସହିତ ଏହାର ନବକଳେବର ରୂପ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଥିବା ଧର୍ମୀୟ ବିଶ୍ୱାସକୁ ଦୂରୀଭୂତ କରିଦେଇଛି । ତଥାପି କେତୋଟି ସ୍ଥାନରେ ଆଜିବି ଏହାର ପ୍ରକୃତ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକଟିତ ହେଉଛି ।

ଗଣ୍ଡାବାଜା :

ସାଂପ୍ରତିକ କାଳର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଲୋକକଳା ଭାବରେ ଗଣ୍ଡାବାଜାର ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟତା ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । ଏହା ଗଣ୍ଡା ଜାତିର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ । ଏହି ବାଜା ଦେଶ ବିଦେଶରେ ପରିଚିତ । ଭର୍ନି, ମାଇଲଜଡ଼ ସାଙ୍ଗକୁ ଢୋଲ ନିଶାନ୍, ତାସା, ମହୁରୀର ସୁରେ ସୁରେ ଦିନେ ଏହି ବଜାର ମହକ ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ଏବେ ତ୍ରମ ଓ ଦୁଲ୍‌ଦୁଲି ବଜାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଯୋଗୁଁ ଡି. ଜେ. ସାଉଣ୍ଡ ପ୍ରଭାବ କାରଣରୁ ଗଣ୍ଡାବାଜାର ପୂର୍ବରୂପ ବଦଳିଛି । ଯାହା ଫଳରେ ଗଣ୍ଡା ବଜା ତାର ପୂର୍ବ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ହରାଇ ବସୁଛି । କେତେକ ଲୋକ ଏ ବଜାକୁ ଜୀବିକା ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରି ପେଟପାଟଣା କରୁଥିଲା ବେଳେ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବ୍ୟବସାୟିକ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ଏହାର ରୂପକୁ କଲୁଷିତ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱର ଲୋକକଳା ଦେଶବିଦେଶରେ ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଏହା ତା’ର ପୂର୍ବ ସତ୍ତା ହରାଇ ବସୁଛି । ଏହାକୁ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରି ଗୋଟିଏ ଜାତିର ସଂସ୍କୃତି, ଐତିହ୍ୟ ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ଉଦ୍ଧୀବିତ କରିବା ଆତ୍ମମାନଙ୍କର ନୈତିକ ଦାୟିତ୍ୱ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

କର୍ମା :

ଲୋକବିଶ୍ୱାସ ପରମ୍ପରା ଅନୁସାରେ କର୍ମା ଗଛର ଡାଳକୁ ଏଥିରେ ପୂଜା କରାଯାଏ । କର୍ମା ବା ହଲନ୍ ନାମକ ଗଛରେ ଦେବୀ କରମସାନୀ ବସବାସ କରନ୍ତି । ଏହାର ସାତଗୋଟି ପତ୍ର ବା ଦୁଇଗୋଟି ଡାଳକୁ ଆଣି ପୂଜା ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାପନ କରି ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା କରାଯାଏ । ଗାଁ ଲୋକଙ୍କ ମିଳିତକ୍ରମେ ରାତ୍ରିରେ ଗାଁର ଝାଙ୍କର ବା କର୍ତ୍ତା ସମେତ ମୃଦଙ୍ଗ ବାଦକ ଝାଞ୍ଜ ବଜେଇ ଦେବୀଙ୍କୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ଦେବୀଙ୍କୁ ଆରାଧନା କରି ଧୂପ, ଦୀପ, ନୈବେଦ୍ୟ ନେଇ ବରଣ କରି ନେଇ ଆସି ଗାୟକ ବାୟକ ସମେତ ନୃତ୍ୟାଙ୍ଗନା କରି ଗୀତ ଗାଇଥାନ୍ତି -

“ଜୁହାର ମା ଗୋ କରମସାନୀ, ଅପୁତ୍ରିକେ ପୁତ୍ରଦାନୀ
ଦୟା କରିଥିବୁ ମାଗୋ ମତେ ଶହେ ପୁତ୍ର ଧନ ଦେବୁ ମା।

ଗୁହାଳରେ ଧନୁ ଦେବୁ
ବାନା ତୋର ଭଢ଼ିବ ଜଗତେ ଗୋ ମାଁ କରମସାନୀ ।”

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ବି ଏହି କରମା ପୂଜା ଅଭୀଷ୍ଟ କାମନା ସୂଚକ ପୂଜା ଓ ଧର୍ମୀୟ
ବିଶ୍ୱାସ ଭାବେ ଗ୍ରାମ୍ୟଜନତାଙ୍କ ହୃଦୟରେ ବଞ୍ଚିରହିଛି ।

ଦାସକାଠିଆ :

ଏହା ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ନାଟ୍ୟକଳା । ଗଞ୍ଜାମ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଏହା ଜନ୍ମ ହୋଇ କ୍ରମଶଃ ସର୍ବତ୍ର
ବ୍ୟାପିଛି । ମୁକ୍ତ ରଙ୍ଗ ମଞ୍ଚରେ ଏହି ଦାସକାଠିଆ ଅଭିନୀତ ହୋଇଥାଏ । ଦୁଇଖଣ୍ଡ
କାଠିରେ କେତୋଟି ଝୁମୁକା ଲାଗିଥାଏ । ଏହି ଦୁଇଖଣ୍ଡ କାଠିକୁ ଦାସକାଠି କୁହାଯାଏ ।
ଦୁଇ ହାତରେ ଦୁଇ ଯୋଡ଼ା କାଠି ସାହାଯ୍ୟରେ ଏହା ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥାଏ ।
ପରିବେଷିତ ନୃତ୍ୟ, ଗୀତ ଓ ଅଭିନୟକୁ ଦାସକାଠିଆ କୁହାଯାଏ । ଜଣେ ଗାୟକ ଓ
ଅନ୍ୟ ଜଣେ ତାକୁ ଅନୁକରଣ କରି ପାଳିଆ ଧରିଥାଏ । ପୌରାଣିକ ଗୀତର ତାଳେ ତାଳେ
ଏହି ଦାସକାଠିଆର ବାଡ଼ି ବଜାଇ ଗାୟକ ଗାୟିକା ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା
ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକକଳାର ଅନନ୍ୟ ନିଦର୍ଶନ ।

ବାଘ ନାଟ :

ଆଦିବାସୀ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଅତି ଲୋକପ୍ରିୟ ନାଟ୍ୟକଳା ଭାବେ
ବାଘନାଟର ପ୍ରସିଦ୍ଧି ରହିଛି । ଏହା ବହୁ ଖ୍ୟାତି ସଂପନ୍ନ ଏକ ନୃତ୍ୟକଳା । ଜଣେ ପୁରୁଷ
ବାଘମୁଖା ପିନ୍ଧି ନିଜର ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗକୁ ପରିବେଷଣ କରି ନୃତ୍ୟକରିବା ଭଙ୍ଗକୁ ବାଘନାଟ
କୁହାଯାଏ । ଏହା ପୁଣି ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଲୋକକଳା ପରିବେଷିତ
ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ ।

ଛତୁର୍ଦ୍ଦଶ :

ଏହା ମଧ୍ୟ ଲୋକକଳାର ଅନ୍ୟ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ବିଶେଷତଃ ଷଡ଼େଇକଳା, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହା ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଏହି ନୃତ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବାଜାର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ । ହୋଲ୍, ତାକ୍, ଧୁମୁଷା, ଜୋଡ଼ି, ନାଗରା, ସାହାନାଲ୍, ମହୁରି ଆଦିର ପ୍ରୟୋଗ ସହ ବିଭିନ୍ନ ରଙ୍ଗରେ ସଜ୍ଜିତ ନୃତ୍ୟ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହେବା ସହ ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରିଥାଏ । ଏହି ନୃତ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଚୈତ୍ର ମାସରେ ପରିବେଷିତ ହୁଏ । କ୍ରମଶଃ ଆଜିତ ଯୁବ ସମାଜରେ ଏହାର ଆଦର କ୍ଷୀଣ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି । ଛତୁ ନୃତ୍ୟର ଛ'ଟି ଅଧ୍ୟାୟରୁ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟଟି ହେଉଛି ରଙ୍ଗବାଦ୍ୟ ।

ମୋଗଲ୍ ତାମସା :

ଲୋକନାଟ୍ୟ ପରମ୍ପରାର ଅନ୍ୟ ସିଦ୍ଧି ଓ ସାଫଲ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିବା ଏକ ମୁଖ୍ୟ ନାଟ୍ୟକଳା ଭାବେ ମୋଗଲ୍ ତାମସାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର ସର୍ବାଧିକ । ମୁଖ୍ୟତଃ ଶିବ ମନ୍ଦିର ସମ୍ମୁଖସ୍ଥ ତାମସା ଅଭିନୟ ଲାଗି ମୁକ୍ତ ରଙ୍ଗମଞ୍ଚ ତିଆରି କରାଯାଏ । ଚୋପଦାର, ମିର୍ଜାସାହେବ, ଭେଣ୍ଟିବାଲା, ତୋତିବରଦାର ପ୍ରଭୃତି ମୁସଲମାନ ବେଶ୍ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି । ତାମସା ଅଭିନୟରେ ଉଭୟ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୁସଲମାନ ଉଭୟ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଜଣେ ଗଉଡୁଣୀ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁ ନାରୀର ପରିପାଟୀରେ ମଞ୍ଚକୁ ଆସି ଦୁଧ ଦହି ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହି ଆସିଥାଏ । ରାତ୍ରିରେ ଅଭିନୀତ ଏ ମୋଗଲ୍ ତାମସାର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଚରିତ୍ରର ଜୀବନ୍ତ ଅଭିନୟ ବେଶ୍ ପ୍ରାଣଭୋଗ୍ୟ ଓ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ହୋଇଥାଏ ।

ଦଣ୍ଡନୃତ୍ୟ :

ଏହା ଏକ ଶବ୍ଦ ଶବ୍ଦରୁଣୀ କାହାଣୀ ଭିତ୍ତିକ ଆଖ୍ୟାନକୁ ନେଇ ଶିବଙ୍କ ଉପାସନାରେ ଏହା ପରିବେଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଏହା ଏକ ନୃତ୍ୟକଳା । ଗୋଟିଏ କାଠି/ ବାଡ଼ିକୁ ସିନ୍ଦୁର

ଲଗାଇ ରଙ୍ଗୀନ କପଡ଼ାରେ ସଜାଇ ଶିବଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱାବେ ରଖାଯାଏ । ଶବର ଶିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଯାଇ ସର୍ପାଘାତରେ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିବା ଓ ତା’ ସ୍ତ୍ରୀ ଶବରୁଣୀ ଶିବ ଉପାସନା କରି ତାକୁ ପୁନଃ ଜୀବନ୍ୟାସ ଦେବା ବିଷୟ ଏଥିରେ ପରିବେଷିତ ହୋଇଥାଏ । ସମାଲୋଚକମାନଙ୍କ ମତରେ ବିଶେଷତଃ ଶବର, ପାଗୁଆ, ଚଢ଼େୟା ରୂପରେ ଶିବଭକ୍ତମାନେ ଓଡ଼ିଶାର କେଶରୀବଂଶର ରାଜତ୍ୱ କାଳରେ ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମ କବଳରୁ ମୁକ୍ତିଲାଭ ପାଇଁ ଏହି ନୃତ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟିବୋଲି ମତ ଦିଅନ୍ତି ।

ଘୁମୁରା ନୃତ୍ୟ :

ଘୁମୁରା ଏକ ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ ଲୋକନୃତ୍ୟ । ଘୁମୁରା ମାଟି ନିର୍ମିତ ଏକ ବାଦ୍ୟ । ମାଠିଆ ଆକୃତିର ଏହି ବାଜାରେ ଗୋଧି ଚମଡ଼ା ଘଡେଇ ଦିଆଯାଏ । ଡମ୍ବରୁ ଆକୃତି ପରି ମଝି ଅଂଶରେ ଫାଙ୍କା ରହିଥାଏ । ଏହା ଶବ୍ଦ ଉତ୍ତାରଣ ଘୁମ୍ ଘୁମ୍ ନାଦ ସୃଷ୍ଟି କରେ ବୋଲି ଏହାକୁ ଘୁମୁରା ନୃତ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ବିଶେଷତଃ କଳାହାଣ୍ଡି ରାଜାଙ୍କ ପୃଷ୍ଠପୋଷକତାରେ ଏହି ନୃତ୍ୟ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଯାଉଥିଲା । ପ୍ରାଚୀନକାଳରେ ଏ ନୃତ୍ୟ ବେଶ୍ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ୍ୟ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ କେତେକ ଯାନିଯାତ୍ରାରେ ଏ ଲୋକନୃତ୍ୟ ହେବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଉଛି ।

ଘୋଡ଼ାନାଚ :

ଲୋକକଳା ପରମ୍ପରାର ଅନ୍ୟତମ ସଫଳ ନାଟ୍ୟରୂପ ହେଉଛି ଘୋଡ଼ାନାଚ । ଏହା ସାଧାରଣତଃ କୈବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କର ଆରାଧ୍ୟ ଦେବୀ ବାସ୍ୟାଳୀଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିବେଷିତ ହୋଇଥାଏ । ଚୈତ୍ର ମାସର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଠାରୁ ବୈଶାଖ ମାସ ଆଠ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ପାଳିତ ହୁଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏହା ବିଭିନ୍ନ ମାସରେ ଯାନିଯାତ୍ରାଗୁଡ଼ିକରେ ଅଭିନୀତ ହେଉଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଉଛି । ଓଡ଼ିଶାର ବାଲେଶ୍ୱର, ଭଦ୍ରକ, ପୁରୀ, ଜେଙ୍ଗାନାଳ ର ଏହାର ପରମ୍ପରା ରହିଥିବା ବେଳେ ଆଜି ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅଭିନୀତ ହେଉଛି । ଘୋଡ଼ା ଖୋଳପା ଭିତରେ ରହି ଜଣେ ପୁରୁଷ ବିଭିନ୍ନ ଅଙ୍ଗଭଙ୍ଗୀରେ ଏହାକୁ ଅଭିନୟ କରିଥାଏ ।

ଘୁବୁକୁଡୁ :

ଏହା ସାଧାରଣତଃ ବାଦ୍ୟ, ଗୀତ ସମ୍ପନ୍ନିତ ଏକ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଲୋକକଳା । ଏଥିରେ ଶବର ବେଶରେ ସଜ୍ଜିତ ଜଣେ ପୁରୁଷ ଘୁବୁକୁଡୁ ଖୋଳପାଧରି ହସ୍ତାଙ୍ଗୁଳିର ଚାଳନା ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ବାଦ୍ୟ ସ୍ୱର ନିର୍ଗତ କରି ଗୀତ ଆବୃତ୍ତି କରିଥାଏ । କେତେବେଳେ ତା’ର ସହଧର୍ମିଣୀ ଏ ଗୀତର ତାଲେ ତାଲେ ଅଣ୍ଟା ହଲାଇ ନାଚିଥାଏ ତ କେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଯୁବତୀମାନେ ଏହି ଗୀତର ସୁରେ ସୁରେ ନାଚିଥାନ୍ତି । ଘୁବୁକୁଡୁ ନୃତ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଶବର ଜାତିର ଲୋକମାନେ ପରିବେଷଣ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଏହି ଜାତିର ଲୋକନୃତ୍ୟ ।

ଡାଲଖାଇ :

ଡାଲଖାଇ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଲୋକକଳା ଭାବରେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଡାଲଖାଇ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୀତର ସୁରେ ସୁରେ ନୃତ୍ୟାଙ୍ଗନାମାନଙ୍କ ନୃତ୍ୟ ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ନୃତ୍ୟ ସାଧାରଣତଃ ଦଶହରା ବେଳକୁ ଦୁର୍ଗାଷ୍ଟମୀ ଦିନ ପାଳନ କରାଯାଏ ତେଣୁ ଏହା ଡାଲଖାଇ ଭାଷା ଭାବରେ ପରିଚିତ । ଏହି ଦିନ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଭଉଣୀଟିଏ ଭାଇର ଶୁଭ ମନାସି ଭାଇଁ ଜୀଉଁଟିଆ ଭାଷା ପାଳନ କରିଥାଏ ।

ରସରକେଲି/ ମାଇଲାଇଜଡ଼ :

ରସରକେଲି ଗୀତ ଓ ମାଇଲାଇଜଡ଼ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାରେ ବହୁ ଜନାଦୃତ ଗୀତ ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ, ଉତ୍ସବଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଥାଏ । ସେହିପରି ହୁମୋ, ବଉଳି ମଧ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁଇଟି ପ୍ରମୁଖ ଲୋକକଳା ଭାବେ ଖ୍ୟାତି ଅର୍ଜନ କରିଛି । ସେହିପରି ଝୁମର ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ପ୍ରହ୍ଲାଦ ନାଟକ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା, ଛଉନାଚ ପାଇଁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲା, ଦେଶିଆ ନାଟ ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶା, ଦଧି ନାଟ ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ପୁନଶ୍ଚ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ରାମଲୀଳା, କୃଷ୍ଣଲୀଳା, ସୁଆଙ୍ଗ, ଯାତ୍ରା ଧନୁଯାତ୍ରା ମୁକ୍ତରଙ୍ଗ ମଞ୍ଚରେ

ଅଭିନୀତ କଳାକାରଙ୍କ ଲୋକକଳାର ପାରଙ୍ଗମତା ସହ ପୌରାଣିକ ଆଖ୍ୟାନ ଓ ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଆଜି ବି ଜୀବିତ ରଖିଛି । ଲୋକମାନେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ୍ଷ ଓ ପରୋକ୍ଷ ଭାବେ ଉପଭୋଗ କରି କଳାପ୍ରେମୀ ମଣିଷର ପ୍ରଶଂସାଗାନ କରି ଏହାକୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ କରିରଖି ଅଛନ୍ତି ।

ବସ୍ତୁତଃ ଏହି ଆଲୋଚନାରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଅନୁମେୟ ହୁଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଲୋକନୃତ୍ୟ ଓ ଗୀତର ବ୍ୟବସାୟିକ ମନୋବୃତ୍ତି ଆଜି ଏ ଲୋକକଳାର ଚିହ୍ନବର୍ଣ୍ଣ ଲୋପ କରିବାକୁ ବସିଲାଣି । ପୁନଶ୍ଚ ନୂତନ ପ୍ରୟୋଗରୀତି ଓ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ରୀତିର ଅନୁକରଣ ଫଳରେ ପାରମ୍ପରିକ ଢଙ୍ଗରେ ଚଳି ଆସୁଥିବା ଏ କଳାର ଆଜି ଦୁର୍ବିସହ ଅବସ୍ଥା । ସତରେ କଳାପ୍ରେମୀ ମଣିଷଟିଏ ଏ ନଗ୍ନ ରୂପ ଦେଖିଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ବଦଳିଯାଉଥିବା ସଭ୍ୟତା, ଚଳଣି, ପରମ୍ପରା ସଂସ୍କୃତି ମନୁଷ୍ୟଠାରୁ ଆଜି ତା’ ବାପା ଅମଳର ଆଉ କ’ଣ ଲୁଚାଇତ କରୁ ଅବା ନକରୁ ତା’ର ନିଜଜାତିର ଐତିହ୍ୟ ପରମ୍ପରାକୁ ଲୁଚି ନେଇଛି । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଆଜିର ଯୁବ ସମାଜ ଆଗେଇ ଆସି ଲୋକକଳାର ସଂରକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ହାତ ବଢେଇଲେ, ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ମ୍ୟୁଜିୟମ ଓ ପ୍ରାଚୀନ ଲୋକକଳାର ଗବେଷଣା ନିମିତ୍ତ ସରକାରୀ ପ୍ରୋସାହନ ମିଳିଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଏହାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ହୋଇପାରିବ । ଲୋକକଳାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜନସାଧାରଣ ଓ ସୁଧୀବୃନ୍ଦ ଏ ଦିଗରେ ହାତ ବଢେଇ ଆମ ସାମାଜିକ ଜୀବନରେ ଲୋକକଳାର ମହତ୍ତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ । ଯାହା ଫଳରେ ଆମର ଆଗାମୀ ପିଢ଼ିଙ୍କ ମନରେ ଏକ ଉନ୍ମାଦନା ଓ ଧାରଣା ଜନ୍ମିବ ।

ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
ଜମଲା ଡିଗ୍ରୀ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜମଲା
ପଦ୍ମପୁର, ବରଗଡ଼ ---୭୭୮୦୪୯
ମୋ---୯୭୭୮୭୪୩୪୦୫

ଅତିରୁ ଇତି

ବାସନ୍ତୀ ଲତା ଜେନା

ଅତି ସ୍ନେହ ପ୍ରୀତି ତିଷ୍ଠି ରହେ ନାହିଁ
ଆଖି ଲୁହ ଭରି ଦିଏ
ବିଶ୍ୱାସରେ ଯଦି ଗରଳ ମିଳଇ
ହୃଦେ କୋହ ଭରି ଯାଏ ।୧।

ବାସ୍ତବ୍ୟ ମମତା ଅତିରିକ୍ତ ହେଲେ
ପିଲାକୁ ବିଗାଡ଼ି ଦିଏ
ଅନୁ ଶାସନର କୋହଳ ହୋଇଲେ
କଠିନ ଯଦିବା ହୁଏ ।୨।

ବନ୍ଧୁ ବନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟେ ପ୍ରେମ ବଢ଼ି ଗଲେ
ସ୍ୱାର୍ଥ ଯଦି ଲୁଚି ଥାଏ
ସମ୍ପର୍କର ଡୋର ଦିନେ ଛିଣ୍ଡି ଯାଏ
ଅତିରୁ ଇତି ସେ ହୁଏ ।୩।

ମାଟି ଘର କାନ୍ଥ ବହଳ ଲିପିଲେ
ଫାଟି ଫାଟି ଯାଇ ଥାଏ
ସବୁ ଦିନେ ନାହିଁ ଚାନ୍ଦିନୀର ରାତ୍ରି
ଏକ ପକ୍ଷ ଅମା ହୁଏ ।୪।

ଗିରିଷମ ଦାଉ ମେଣ୍ଟିବା ପାଇଁକି
ଲେମ୍ବୁ ପଶା କରାଯାଏ
ଲେମ୍ବୁଟିକୁ ଯଦି ଅତି ଚିପୁଡ଼ିବ
ପିତା ହୋଇଣ ସେ ଥାଏ ।୫

ଅସତ୍ୟ ପଥରେ ଧନ ଅରଜିଲେ
ହୁଉ - ହୁଉ ବହୁ ଥାଏ
ଅଳପ ଦିନରେ ଧନ ନଷ୍ଟ ହୁଏ
ଯଶ ଖ୍ୟାତି ଇତି ହୁଏ ।୬

ନ କହିବା ଲୋକ ପଦେ କହି ଥାଏ
ନିନ୍ଦାର ପାତ୍ର ସେ ହୁଏ
ଠକାମୀ ଭଣ୍ଡାମୀ ତିଷ୍ଠି ରହେ ନାହିଁ
ଦିନେ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଏ ।୭

ବାଉଁଶ ବଢ଼ିଲେ ଡେଙ୍ଗା ହୋଇ ଥାଏ
ବାଉଁଶ ଫୁଲିଲେ ମରେ
ବେଲୁନ୍ ରେ ବାୟୁ ଅଧିକ ଭରିଲେ
ଫାଟି ଯାଇ ଶବ୍ଦ କରେ । ୮

ଗର୍ବ ଅହଂକାର କାହାରି ରହିନି
ଏହି ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ମଣ୍ଡଳରେ
ଗର୍ବ କରି ବଳି ପାତାଳେ ପଶିଲା
ତ୍ରିପାଦ ଭୂମି ଦେବାରେ ।୯

ମହିଷା ରାବଣ ଗର୍ବ ଅହଂକାର
ଦିନେ ବୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଥିଲା

ଅସତ୍ୟ ଉପରେ ସତ୍ୟର ବିଜୟ
ଧର୍ମର ସ୍ଥାପନା ହେଲା ।୧୦।

ମିଥ୍ୟା ଗର୍ବ କରି କଉରବ ଧୂଂସ
ଅତିରୁ ଇତି ସେ ହେଲା
ପ୍ରତିଶୋଧ ନିଆଁ ହୃଦୟେ ଜଳିଲେ
ଶତ୍ରୁତା ବଢ଼ଇ ଭଲା ।୧୧।

ଅତିବଡ଼ କଥା କହୁନି ବଉଳ
ଦିନେ ଲୋଟିବୁ ଭୂଇଁରେ
ସାଲିଳତା ରକ୍ଷା କରି ପାରୁ ଥିଲେ
ପ୍ରଶଂସା ସର୍ବ ମୁଖରେ ।୧୨।

ନୀତି ନିୟମରେ ସ୍ଵଚ୍ଛତା ପଣରେ
ନିଜ କର୍ମ କରି ଯାଅ
ବଡ଼ ପଣ କହି ତୁଚ୍ଛ ହୁଅ ନାହିଁ
ସବୁରିଙ୍କ ପ୍ରିୟ ହୁଅ ।୧୩।

ଗାନ୍ଧୀନଗର, ନବରଙ୍ଗପୁର

ଜନେ କହିବେ

ଡ. ଅଭିମନ୍ୟୁ କାନୁନଗୋ

କରହାଟ ଶିଖେ ମଧୁପ ଛତ୍ର
ବ୍ୟାଧ ହରିତହୁଁ ବିକେ ଜଗତ୍ର
କରଣରେ ଚୌର୍ଯ୍ୟ ବୃତ୍ତି ଆବୋରି
ପରୁ ପଣେ ଭାଷେ କୀର୍ତ୍ତି ଆମ୍ବୁରି
ଜନେ କହିବେ, ଉଚ ବ୍ୟାଧ କାହୁଁ ମଧୁପ ହେବେ ?

ଅଷ୍ଟାପଦ କଣ୍ଠେ ମଣି ଶୋଭନ
ଯେସନ ଅରିଷ୍ଟ ପଞ୍ଚମ ତାନ
ତେସନ ଅଧରେ ପଦ କମ୍ପନ
କିଲ୍ଲଳକୁ କିବା ହେବ ଭାଜନ
କାହୁଁ ହୋଇବ, ଚନ୍ଦ୍ରବାଳ କେହ୍ନେ ବଦଳି ଯିବ ?

ତନୁ ଦୃଢ଼ ହୁଏ ପୃଷ୍ଠି ଭୋଜନେ
ଯେମନ୍ତ ବର୍ଣ୍ଣିଇ ବିଦ୍ୟା ଅଧ୍ୟନେ
ରସନା ଛେଦିଲେ ସେ ଦିଜ ଗଣେ
ସୁଦ୍ଧଳ ହେବେକି ସେ କ୍ଷୀଣ ଜନେ
ପଦ୍ୟ ମାଧୁରୀ, ପଣ୍ଡିତ ହେବେ କି ହରଣ କରି ?

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଭାରତୀ ଯା ଦେଲେ ଜନମ କାଳୁ
ଅଭିମନ୍ୟୁ ଭଣେ ସେ ହେତୁ ବେଲୁ
ପିଅର ପୟରେ ଥାଉ ମୋ ମତି
ବେନି ଶ୍ରୀ ଆବୋରି ହେଉ ମୋ ଗତି
ଜ୍ଞାନ ବିତରି, ଅଜ୍ଞାନୀ ମୁଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭଞ୍ଜ ଆଦରୀ । ।

ଆକାଶବାଣୀ ପୁରୀ
ମୋବାଇଲ ନମ୍ବର ୮୮୯୫୪୫୦୧୧୭

128 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଜୀବନ ସଂଗୀତ (ଦାରୁଣ ଦଇବ)

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ଦିନେ ସଂସାର ହାଟ ସରିବରେ, ସଙ୍ଗାତ,
ଦାରୁଣ ଦଇବ,
ବାଟ ସରୁ ସରୁ ଘାଟ ମୂଲ ନେଇ
ତୋତେ ବାହୁଡାଇ ନେବ,
ସତ୍ୟ ଧର୍ମ ପଥେ ରହିଲେ ସିନା ରେ
ପଥରେ ସହାୟ ହେବ ରେ, ସଙ୍ଗାତ,
ଦାରୁଣ ଦଇବ ।।

ଅଜ୍ଞେଇ ଦିନର ଯେ ଜୀବନ ହାଟ
ପଦ୍ମ ଦଳେ ଯେହ୍ନେ ଜଳ
ତେମନ୍ତ ଜୀବନ ଅଥୟ ପବନ
ଅବିଶ୍ୱାସ ତାର ଭାବ ରେ, ସଙ୍ଗାତ,
ଦାରୁଣ ଦଇବ, ଦିନେ ସଂସାର ହାଟ ସରିବରେ ।।

ପରମ ପୁରୁଷ ପଦେ ଲୟ ଯେବ
ନିରତେ ତୋହର ଥିବ,
ରାମ କୃଷ୍ଣ ନାମ ଜପ କରୁଥିଲେ

ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହେବ ରେ, ସଙ୍ଗାତ
ଦାରୁଣ ଦଇବ, ଦିନେ ସଂସାର ହାଟ ସରିବରେ ।।

ଜଗିଛି ରେ ପଥ ବାଟ ଡାକାୟତ
ବାଛି ବାଛି କରି ନେବ,
ନଚ୍ଛାଡ଼ିବ ଯେବେ ତୋ ପାଳି ପଡ଼ିବ
ନାହିଁ ତାର ଦୟା ଭାବ ରେ, ସଙ୍ଗାତ,
ଦାରୁଣ ଦଇବ, ଦିନେ ସଂସାର ହାଟ ସରିବରେ ।।

ଆଜି ଠାରୁ ଧନ ଧର୍ମ ସଞ୍ଚିବାର
ବାଛିନିଅ ପୁଣ୍ୟ ପଥ,
ସେ ପଥ ହୁଡ଼ିଲେ କୁହଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ଭୋଗିବୁ ତା ପରାଭବ ରେ, ସଙ୍ଗାତ,
ଦାରୁଣ ଦଇବ, ଦିନେ ସଂସାର ହାଟ ସରିବରେ ।।

ମଙ୍ଗଳାଯୋଡ଼ି, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଉଠ୍ ପୁରୁର୍

ଆରତୀ ସାହୁ (ଆଶା)

(ଭାଗ - ୩୦)

ବାପା ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିବେ, ଦେଖା କରିବାକୁ ଆସିବେନି ।

ଆସିବେ, ଆସିବେନି, ଆସିବେ, ଆସିବେନି । କଦମ କଦମରେ ଗୁମୁରୁ ଥାଏ ଆସ୍ଥାଟିଏ ।
ବିଶ୍ୱାସ ଟିଏ । ନିଜ ପାଖର ସେଇ ଚଟକା ପଥର ଉପର କଦମ୍ ଟା ଯଦି ଆସିବେ ହୁଏ ତ
ଆସିବେ । ନହେଲେ ନାହିଁ । ବାଟରେ ଯଦି ଦୁଇଟା ବଣି ଦେଖାଯାନ୍ତି ତ ଆସିବେ,
ନହେଲେ ନାହିଁ । ବାଁ ପାଖ ପୋଖରୀରେ ଯଦି ଅଧିକ କଇଁ ଫୁଲ ଫୁଟିଥାଏ ତେବେ
ଆସିବେ ନହେଲେ ନାହିଁ । ଏମିତି ବିଭିନ୍ନ ଅଟକଳ, ବିଭିନ୍ନ କଳନା ।

ଦୁଇଟା ବଣି ତ ଦେଖିଲି, ବାପା କାହିଁ ?

ପୋଖରୀରେ ତ ଅଗଣତି କଇଁଫୁଲ, ହେଲେ ବାପା କାହିଁ ?

ଧିମେଇ ଧିମେଇ ଚାଲୁଥାଏ ମୁଁ । ବାପା ଆସିବେ, ନିଶ୍ଚିତ ଆସିବେ ।

ମାଆ ମନା କରିଥିଲା,

- ପଛ କୁ ଘୁରୁବୁ ନାହିଁ ବାବୁ । ଶୁଭ କାମ୍ ରେ ଯାଉଛୁ । ମାଆ ଗୋ, ମାଆ ପାଉଡ଼ି । ମୋର ଛୁଆର ଭଲ ମନ୍ ରୁଝୁ ମାଆ । ମାଆ ହାତ ଯୋଡ଼ିଥିଲା ଇଷ୍ଟଦେବୀ ଭବେଶ୍ୟରେ । ମୁଁ କିଛି ପଦଚାପ ଶୁଣି ପଛକୁ ଘୁରି ଚାହିଁ ଦେଇଥିଲି ।

- ବାବୁରେ, ଘଡ଼ିଟା ଛାଡ଼ି ଦେଇକିରି ଆସିଥିଲୁ ଯେ । ତୋର ମାଆ ପଛ ରୁ ଡାକତେ ମନା କରିଥିଲା ବାବୁ ।

ବାପା ହେଁସରୁଥାନ୍ତି । ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସିଥିଲେ ସେ । ପାଦଟା ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଫୁଲି ଯାଇଥିଲା ତାଙ୍କର । ସେଥିପାଇଁ ନେତୁ ଥାଆନ୍ତି ।

- ବାପା, ପାଦରେ କି ହେଲା ?

- କିଛି ନାହିଁ ବାବୁ, ଏଡ଼େଟେଇ ବାବଲା କଣ୍ଟା ପଶି ଯାଇଥିଲା । ସେଇ ଦେଇକିରି ଦେରି ହେଲା ।

- ବାହାରିଲା ନା ନାହିଁ ଗୋ ?

ମୁଁ ନୁହେଁ ପଡ଼ିଥିଲି । ତାଙ୍କ ପାଦକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ମୋ ଦେହରେ ସହସ୍ର ସହସ୍ର ବାବଲା କଣ୍ଟା ଫୋଡ଼ି ହେଇ ଯାଉଥିଲା । ବିଲଟାରେ ଭର୍ତ୍ତି ବାବଲା ଗଛ । ତାର ଡାମ୍ପଣ ମୋଟ ଗୋଜ ଗୋଜ କଣ୍ଟା । ପାଦରେ ଏପାର୍ ସେପାର୍ ପଶିଯାଏ ।

- ଦେ ନା ଦେ, କିଛି ନାହିଁ ହେଇ ଯେ । ଅଭିନୁ କାକା ବାରକେଇ ଦେଲା କଣ୍ଟାଟାକୁ ।

- ଚଲ୍ ଚଲ୍ । ଦେରି ହେଲାନି । କେତେବାଟ ଯାଇତେ ଅଛି । ତୋର ବାପା ଭାଲିଆ ଖଣ୍ଡେ ତତେଇକରି ତେଜେଇଦେବ ଯାଇକରି, ହେଲା ? ଚଲ୍ ତୁଇ ।

ଅବନୀ ମାମୁଁ କହୁଥିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଚିନ୍ତାନ୍ତ ହେଉଥିଲା କି ନାହିଁ ଜଣା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ କଣ୍ଠା ପଶିଲେ ଭାଲିଆ
ଚେକ ଅମୋଦ ଓଷଧ । ହାତ କଟି ଯାଇ ଥିଲେ ଚିନି ଚିକେ ଚୁରି କିମ୍ବା ଗେଣ୍ଡୁପତ୍ର ମକଟି
ପାଣିକନା ଗୁଡେଇ ଦେଲେ ରକ୍ତ ତୁରକ୍ତ ବନ୍ଦ ହେଇ ଯାଉଥିଲା, ବଥା ଖାଇ ଯାଉଥିଲା ।

ଦୁର୍ଗାମେଲା ପଡ଼ିଆରେ ମୁଁ ଥରେ ହୁମ୍ବଡ଼ିଗାଡ଼ି (ମୁହଁ ମାଡ଼ି)ହେଇ ପଡ଼ି ଯାଇଥିଲି ଯେ
ହାଣ୍ଡୁଟା ଛେଚରା ହେଇ ଯାଇଥିଲା । ଚିତ୍ତ ପତଳା ଧୂଳି ଆଣି ଥାପି ଦେଇଥିଲା ସେଥିରେ ।
ଘରେ କେହି ଜାଣି ନଥିଲେ ଏ ବିଷୟରେ । ଏତିକି ଚିକ୍ ନିଖ୍ କଥା ବୁଝିବାକୁ ସମୟ କାହିଁ
କାମ କାଜି ମାଆ ବାପା ମାନଙ୍କୁ । ପେଟ କଥା ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ବେଳ ନାହିଁ ? ଆଉ ପିଠି
କଥା କିଏ ଦେଖୁଛି ? ଆମେ ପଡ଼ି ହୁଣ୍ଡରି ହେଉଥିଲୁ ନିଜେ ନିଜେ, ଉଷଦକଷା କରୁଥିଲୁ
ନିଜେ ନିଜେ, ଭଲ ହେଉଥିଲୁ ନିଜେ ନିଜେ ।

ବଡ଼ ବେମାରୀ ସୁମାରୀ ହେଲେ ଅଲଗା କଥା । ସେମିତି ହେଉ ଭି ନଥିଲା । ଯଦି
ହେଉଥିଲା ସାମୁହିକ, ସଂକ୍ରାମକ ମହାମାରୀ । ଗାଁ କୁ ଗାଁ ସଫା ହେଇ ଯାଉଥିଲା ।

ଛୋଟକାଟିଆ ରୋଗ ବୈରାଗ, କଟା ଖଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦିର ଚିକିତ୍ସା ଆମେ ଶିଖି ଯାଇଥିଲୁ
ଖେଳନା ଚିକିତ୍ସା ଉପକରଣ ନଥାଇ ବି । ବିଛା କି ବିରୁଡ଼ି କାମୁଡ଼ିଲା, ଗୁଡାଖୁ କି ତୁନ
ଚିକିଏ ମାରି ଦେଲୁ ସୁ ସା ହେଇ ହେଇ । ଖଣ୍ଡିଆ ହେଇଗଲା, ନିଜର ଲୁଣିଆ ରକ୍ତ ନିଜେ
ଚୁରୁମି ଗେଣ୍ଡୁପତ୍ର କି ମଞ୍ଜୁଆତି ପତ୍ର ମସଟି ନଗେଇ ଦେଲୁ । ଘିମିରି ହେଲା, ସାବ୍ ପିନରେ
ଏକ ଆରେକର ଘିମିରି ପୁଟେଇ ଦେଲୁ । ଏମିତି ସାନ ସାନ କଥା ସବୁ ଆମ ମୁଣ୍ଡକୁ
କେବେ ଗୋଳମାଳ କରୁ ନଥିଲା, କି ମାଆ ବାପାଙ୍କୁ ଜଣେଇବା ଦରକାର ପଡୁ ନଥିଲା ।

ଆଉ ରୋଗ ବାଲାଇ କଥା କହିବା ଯଦି ମାଆମାନଙ୍କ ଠାରୁ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରାଣୀ ନଥିଲେ କି
ମାଆ ରକ୍ଷାଘରୁ ବଡ଼ ଓଷଧାଳୟ ନଥିଲା । ସବୁ ଚିକିତ୍ସା ତାକୁ ଜଣା ଥିଲା ।

- ମାଆ ଗୋ, ମେସମେସିଆ ନାଗୁଛି, କାକର୍ ଭି ।

ମାଆ ମୋ କପାଳ ଛୁଇଁ କହି ଦେଉଥିଲା କେତେ ଜ୍ୱର ଅଛି ପାଣିପଟି ଦରକାର ନା ଖାଲି ତୁଳସୀ ଅବା ମଞ୍ଜୁଆତି ପତ୍ର ରସ ପାନେ ଦିପାନରେ ଠିକ୍ ହେଇଯିବ । ଜରଟା ଅହେଇଦିନିଆ ନା ପାଳିକିଆ ।

- ମାଆ ଗୋ, ପେଟ ବଧଇଛି ।

ପେଟ ଥାପୁଡ଼େଇ ଜାଣି ଦେଉଥିଲା, ପେଟବଥା ବଦହଜମ୍ ପାଇଁ ହେଇଛି ନା ଜାଉଦା ପାଇଁ ନା ନାଳ ପାଇଁ । ମୁଥା ବାଟି ପେଇଦେଲେ ଠିକ୍ ହେବ ନା ଖାଇବା ଯୋଡ଼ । ଫାଙ୍କିଦେଲେ, ନା ପିଜୁଳି ପତ୍ର ଓ ଡାଳିମ୍ବ ପତ୍ର ଏକତ୍ର ବାଟି ରସ ପିଆଇ ଦେଲେ ଠିକ୍ ହେବ । ପେଟ ବଥା ହେଲେ ଗରମ ପାଣି କାଚ ବୋତଲ୍ ପେଟ ଉପରୁ ତଳକୁ ଗଡ଼େଇ ଦେଲେ, ନହେଲେ ସୋରିଷ ତେଲ ଓ ପାଣି ମାଲିସ୍ କରିଦେଲେ ଚର୍ କିନା ଠିକ୍ ହେଇ ଯାଉଥିଲା ପେଟ ବଥା । ପେଟ ଗରମ୍ ହେଇଥିଲେ କଂସାରେ ଥଣ୍ଡା ପାଣି ଭାଙ୍ଗିଲେ ସବୁ ଠିକ୍ ଠାକ୍ ।

ଶର୍ଦ୍ଦ ହେଇ ପାଣି ବୋହୁଛି, ଗୁକେଇ ଯେଙ୍ଗ ଦେଇଦେଲେ ବସିଯିବ । କାଶ ହେଉଛି, ହରିଡ଼ । ପୁରୁସେଇ (ସେକି) କଳରେ ଜାକିଲେ ଠକ୍ କିନା କାଶ ବନ୍ଦ ।

ରୋଗମାନେ ମଧ୍ୟ ସେତେବେଳେ ଏତେ ଜଟିଳ ନଥିଲେ । ମଣିଷ ଜଟିଳ ହେଲାରୁ ରୋଗ ଜଟିଳ ହେଲା ଓଷଧି ତହୁଁ ଜଟିଳ ତ ରୋଗ ଆହୁରି ଜଟିଳ । ରୋଗ ମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟତା ନଥିଲା । ରୋଗକୁ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଲୋକଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ନଥିଲା କି ବେଳ ନଥିଲା ।

ବେଳେ ବେଳେ ମାଆ ଶୀତଳା, ବାଡ଼ି ବୁଢ଼ୀ ମାନେ ମାଡୁଥିଲେ । ସେତିକି ବେଳେ ଚିକିତ୍ସାର ନୁହେଁ, ଧୈର୍ଯ୍ୟର ପରୀକ୍ଷା ହେଉଥିଲା । ଦୈବ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଗକୁ ମଥା ପାତି ସହୁଥିଲେ ଲୋକ । ସବୁ ଉପରବାଲା ହାତରେ ଦେଇ ନିଜ ହାତ ଟେକି ଦେଉଥିଲେ ।

ହଁ, ଭାଲିଆ, କଣ୍ଟା, ଚିକିତ୍ସା ଠାରୁ ହଟିବା ଏଥର ।

ବାପାଙ୍କ ପାଦ ଛୁଇଁଲି ମୁଁ, ଅନୀନାନି ଦେଇଥିବା ଘଡ଼ିଟା ବାନ୍ଧିଲି । ବାପା ସେମିତି ନିର୍ବିକାର । କେବଳ ମୁଣ୍ଡରେ ହାତଟାକୁ ରଖିଦେଲେ କିଛି ନକହି । କାରଣ ତାଙ୍କ ଚାହାଣୀ ବୁଝିବାର ଶକ୍ତି ମୋ ଠାରେ ଉତ୍ତୁନ୍ ହେଇ ସାରିଥିଲା । ମାଆ ପରି ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଚାହାଣୀର ଅର୍ଥ ବୁଝିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ମୋ ମୁଣ୍ଡରେ ଥିବା ବାପାଙ୍କ ହାତ ଉପରେ ମୁଁ ହାତ ରଖିଲି । ମୋ କଣ୍ଠ ଭି ବାଷ୍ପାଜ୍ଜନ୍ ଲାଗୁଥିଲା ।

ନଇରେ ତଙ୍ଗାଧର କାକା ନଥିଲେ କି ତାଙ୍କ ତଙ୍ଗା ନଥିଲା । ନଇରେ ତଙ୍ଗା ଚାଲିବା ପାଇଁ ପାଣି ଭି ନଥିଲା । ପାଣି ମାନେ କଇଦିରେ ଥିଲେ, ତାଙ୍କର ହାତଗୋଡ଼ ବନ୍ଧା ହେଇଥିଲା ପଥର ବନ୍ଧ ଦ୍ଵାରା । ଛଳଛଳ, କଳକଳ ନିନାଦିନୀ ନଇ ଜୀର୍ଣ୍ଣ ଶୀର୍ଣ୍ଣ ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିଲା । ତାର ସବୁ ଏମିଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ, ସବୁ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ବନ୍ଧା ପଡ଼ିଥିଲା ।

କୋଉଠି କେମିତି ପଥର ମଝିରେ କି ସିଅର ମଝିରେ ମୁମୁର୍ଷୁ ସରୁ ଧାରଣିଏ ହେଇ ମିଁ ମିଁ ହେଇ ବୋହୁଥିଲା । ତଥାପି ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଉଥିଲା,

- ଆସ ବନ୍ଧୁ, ମରି ନାହିଁ ମୁଁ। ମରିବି ନାହିଁ ମଧ୍ୟ । ରହିବି ସରସ୍ଵତୀ ପରି ଗୁପ୍ତ ହେଇ ନଚେତ୍ ଇତିହାସରେ ।

ଆମେ ତାର ଲୁହରେ ପିଚ୍ଛିଳ ପଥର ମାନଙ୍କରେ ସାବଧାନରେ ପାଦ ଥାପି ପାରି ହେଉଥିଲୁ। ଶୁଖିଲା ନଇରେ ପୋଲ ତିଆରି ହେଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ହାୟ ଦୂରରେ ।

ନଇ ପାରି ହେଇ ବଡ଼ ଗାଁ । ସେଠୁ ଚାରିଶସାତ୍ (ମିନିବସ୍) ନେଇ ଗଲୁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥାନକୁ ।

ଅବନୀ ମାମୁଁ ଅଭ୍ୟାସ ମୁତାବକ ଆଠଶା ଦେଇଥିଲେ ହାତରେ । ଝିଅ ଘର, ପାଣି ପିଇବେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଝିଅ ଜୋଇଁ କଲିକତାରେ । ଜୋଇଁ ଜଜମାନୀ କରନ୍ତି ସେଠି ଦକ୍ଷୀଣ କାଳି ମନ୍ଦିରରେ। ତାଙ୍କ ସମୁଦୁଣୀ ଦୋକାନ ଜିନିଷ ଆଣି ପରଷି ଦେଲେ। ମୁଁ ବସିଲି ପିଣ୍ଡାରେ। ବାହୁଣ ଘର। ତେଣୁ ମୋତେ ପତରରେ ଦେଲେ ଜଳଖିଆ । ଖାଇ

ସାରିଲା ପରେ ଅଇଁଠା ପତରକୁ ଗୋବର ଗାଦିରେ ପକେଇ ଦେଇ ଖାଇବା ଜାଗାରେ ଗୋବର ନୁଣ୍ଡା (ଛୁଞ୍ଚି) ନଗେଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ । ବିନା ପ୍ରତିବାଦରେ, ବିନା ଆପତ୍ତିରେ ଆମେ ସେସବୁ କରିବାରେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଥିଲୁ । ତାଙ୍କ ଉପରେ ଖରାପ ମନୋବୃତ୍ତି ଆସୁ ନଥିଲା କଦାପି ।

ଅବନୀ ମାମୁଁ ମୋତେ ତାଙ୍କ ଜିମା ଦେଇ, ମୋର ସଫଳତା କାମନା କରି ପଲେଇ ଗଲେ ।

ଦାଣ୍ଡ ପିଣ୍ଡାର ପୂର୍ବ ପାଖ କୋଠରୀଟା ମୋତେ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ମୋ କୋଠରୀର ସାମନାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ କୋଠରୀରେ ମଧ୍ୟ ତିନିଟା ପିଲା ରହିଥିଲେ ଅଲଗା ସ୍କୁଲର । ତାଙ୍କ ସହିତ ଜଣେ ମହିଳା ଥିଲେ । ବୋଧେ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କାହାର ମାଆ ହେଇଥିବେ ।

ଦୁଇ କୋଠରୀ ମଝିରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ଶିଙ୍ଖୁଳି ଦିଆ ଜାଉଳି କବାଟ । କେତେ ସୁନ୍ଦର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ କବାଟ ମାନଙ୍କରେ । ସେଇଟା ସାଧାରଣତଃ ବନ୍ଦ ରହୁଥିବ, ସେମିତି କିଛି ବଡ଼ ନାମୀ ଦାମୀ ଲୋକ ଆସିଲେ କି ମେଳା ମଉଛବ ହେଲେ ନା ଖୋଲୁଥିବ ।

ସଫା ସୁତୁରା ମାଟି ଗୋବର ଲିପା କୋଠରୀ । ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ତଳୁଆ ଛୋଟ ଜାଲଣା । ସକାଳଟା ମୋତେ ବହୁତ ଭଲ ଲାଗୁଥିଲା ସେଠି । ସୂର୍ଯ୍ୟ ମାହାପୁଙ୍କର ପ୍ରଥମ କିରଣ ଆସି ପଡ଼ୁଥିଲା ମୋ ବିଛଣାରେ । ଜାଲଣା ସେପାଖେ ସର୍ବ ସାଧାରଣ ସୁନ୍ଦର ପୋଖରୀଟାଏ । ଏତେ ପଦ୍ମଫୁଲ ମୁଁ ସେହି ପୋଖରୀରେ ହିଁ ଦେଖିଲି । ଭରି ଭାଙ୍ଗୁଥିଲା । ବାସ୍ନା ଖେଳୁଥିଲା ମୋ କୋଠରୀ ଭିତରେ । ଉଜାଟ କରିବା ପରି ବାସ୍ନା । ନାମଟା କିନ୍ତୁ ଅଜବ, "ପଙ୍କୁଆ ପୁଖରୀ" । ଠିକ୍ କଥା ଭି । ପଙ୍କରୁ ହିଁ ତ ପଙ୍କଜର ଉତ୍ପତ୍ତି । ସେଇଠି ଆମେ ଗାଧୁଆ ପାଧୁଆ କରୁଥିଲୁ । ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ାରେ ହୁଡ଼ାରେ ଗଲେ ବିସ୍ତ୍ରଣ୍ଟ ଅନାବାଦୀ ଜମି । ନିତ୍ୟକର୍ମ କରିବା ପାଇଁ ସେଇଟା ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ ଯାହାର ପାଇଖାନା ସୁବିଧା ନଥିଲା । ଯୁଙ୍କର ବରପାଲି ପାଇଖାନା ଥିଲେ ହେଁ ଆମକୁ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ନଥିଲା ।

ହଁ, କେତେ ଦିନର କଥା କି ? ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଦଶଟା ଦିନ ବିତିଯିବ ।

ଗୋଟାଏ ସପ, ଗୋଟାଏ ବଇଠା ସହିତ ଡିବିରି, ଗୋଟାଏ ମାଟିକଳସୀ ଓ ମାଟି ଗ୍ଲାସ୍, ରସଥାଳି ପଟେ । ଏତିକି ଦିଆ ଯାଇଥିଲା ମୋ କୋଠରୀରେ। ଚନ୍ଦର ମୁଁ ନେଇ ଯାଇଥିଲି। କିରୋସିନି ନିଜେ ଯୋଗାଡ଼ କରିବାକୁ ପଡ଼ୁଥିଲା।

ଆଉ ସବୁ ତ ଠିକ୍ ଥିଲା । ଖାଇବା ପାଇଁ ବଡ଼ ହଇରାଣ ହେଇଥିଲି ମୁଁ। ଏକରେ ଅବନୀ ମାମୁଁଙ୍କ ଗାଁର ବୋଲି ମୋଠାରୁ ଭଡ଼ା ନେଇ ପାରୁ ନଥିଲେ। ଦୁଇରେ ମୁଁ ଅବ୍ରାହ୍ମଣ ପିଲା। ତାଙ୍କର ଛୋଟ ପୁଅଟିଏ ଆଣି ଖାଇବା ଦେଉଥିଲା । ଘରୁ ମୁଢ଼ି ରୁଡ଼ା ଆଣିଥିଲି ଜଳଖିଆ ପାଇଁ। ମୋତେ ତାଙ୍କର ଅସହନୀୟ ଅସ୍ପୃଶ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ପୋଷେଇଲା ନାହିଁ। ଖାଦ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବାସି ତିଆସି ଦେଲେ। ଅନନ୍ୟୋପାୟ ହେଇ ମୁଁ ସକାଳ ଜଳଖିଆ ଛାଡ଼ି ଦେଇ କେବଳ ରାତିରେ ରୁଡ଼ା ମୁଢ଼ି ଚଲେଇଲି। ପାଣି ପାଇଁ ଅବଶ୍ୟ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଚାପାକଳଟିଏ ଥିଲା।

ଏମିତି ଅସୁବିଧା ବୋଲି ଜାଣିଥିଲେ ମୋ ମାଆ ହୁଏତ ରଙ୍ଗୀ ଖୁଡ଼ୀଙ୍କୁ ପଠେଇ ଥାନ୍ତା। ଜାଣିବୁ କେମତି ଯେ, ଆମ ଗାଁରୁ କିଏ ଆଗରୁ ମେଟ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷା ଦେଇଥିଲେ ସିନା।

କିନ୍ତୁ ଅରକ୍ଷିତର ଦଇବ ସାହା। ସାମନାରେ ଥିବା ସେହି ମାଉସୀ ଖୁବ୍ ଅମାୟିକ ଓ ଦୟାବତୀ। ନିଶ୍ଚିତ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ମଧ୍ୟ। ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲେ । ମୋ ଅସୁବିଧା ଅନ୍ୟ କରୁନାହାନ୍ତି।

- ବାବୁରେ, ତୋକେ ଖାଇତେ ଦେଇତେ କେହି ନାହିଁ ଆସି ?
 - ନାହିଁ ମାଉସୀ। ଚଳବ ।
 - କିଟା ଚଳବ ରେ ? ଆମେ ଏନେ ରାନ୍ଧି ବାଢ଼ି ଖାଇଥିମୁ ଆଉ ତୁଇ ଭୋକରେ ରହିବୁ ?
- "ନଇକେ ବାଙ୍ଗ୍, ଦେଶକେ ଫାଙ୍ଗ୍"

ଭାଷା ସହିତ ବ୍ୟବହାର କେତେ ଅଲଗା ସତରେ ।

ସେହି ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ଜାଣିଦେଲା ମୋତେ । ମୁଁ ବୃତ୍ତି ପାଉଛି ବୋଲି । ବାସ୍
ଆମର ପାରସ୍ପରିକ ସହଯୋଗିତା ଆରମ୍ଭ ହେଇଗଲା । ଆମେ ମିଳିମିଶି ପାଠ ପଢ଼ିଲୁ ।
ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ଗଜମୂର୍ଖ ଥିଲା, ସେହି ମାଉସୀଙ୍କ ପୁଅ ଜୀବନ ନନ୍ଦ । ବାକି
ଦୁଇଜଣ ତାର ସାଙ୍ଗ ଥିଲେ । ସମର ରଥ ଓ ବିମଳେନ୍ଦୁ ଶତପଥି । ଠିକ୍ ଠାକ୍ ପାଠ
ଥିଲା ତାଙ୍କର ।

ମାଉସୀ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁହନ୍ତି, ଜୀବନ ନନ୍ଦର ଭବିଷ୍ୟତ ମୋ ଦେଇ ହେଲା ବୋଲି ।

ମୁଁ ବେଶି କିଛି କରି ନଥିଲି ଯେ, ଯେମିତି ମମତାକୁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ବାଛି ରଚେଇଥିଲି ସେମିତି
ତାକୁ ମଧ୍ୟ ରଚେଇଦେଲି ରାତିସାରା ବସି । ଆମେ ପରୀକ୍ଷା ନିଶାରେ ଦଶରାତିରୁ ଅନୁ୍ୟନ
ସାତରାତି ଶୋଇ ନଥିଲୁ ।

ଜୀବନ ଦ୍ଵିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ପାସ୍ କଲା, ମମତା ମଧ୍ୟ । ମଜାକଥା, ଜୀବନର ସାଙ୍ଗ
ଦୁଇଜଣ ତାଠାରୁ କମ୍ ନମ୍ବର ରଖିଥିଲେ ।

କ୍ରମଶଃ

ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପୁରୁଷ ଫକୀର ମୋହନ

ଡଃ ପ୍ରିୟମ୍ପଦା ସାମଲ

ହେ ବ୍ୟାସକବି
ତୁମେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ରବି
ତୁମ ଭାଷା ପ୍ରୀତି ନିଷ୍ଠା ପରାକାଷ୍ଠା
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ନବ ନିର୍ମାତା
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଆନ୍ଦୋଳନର ପୁରୋଧା
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ପ୍ରକୃତ ଗାରିମା
ତୁମ ପାଇଁ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ
ସରଳ ସୁବୋଧ୍ୟ ସମାଜର ଚିତ୍ର
ଲେଖିହେଲ ସୁବିଖ୍ୟାତ
କବିତାକୁ ଜୀବନ ଦେଇ
କଲ ତୁମେ ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ
ସରସ୍ୱତୀ ଉପାଧିରେ ବାମଣ୍ଡାର ରାଜା
ଦେଲେ ସ୍ୱୀକୃତି ।

ହେ କଥା ସମ୍ରାଟ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର କାଳଜୟୀ
ପ୍ରଥମ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ
ରଚନାର ନାୟକ
କୋଡ଼ିଏ ଟି ଗଳ୍ପ ଲେଖି
ରେବତୀ ଗଳ୍ପରେ
ନାରୀ ଶିକ୍ଷାକୁ
କଲ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ
ହେଲେ ସମାଜର ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସରେ
ରେବତୀ ହେଲା ପରାହତ
ତୁମ ଲେଖନୀର ଶକ୍ତି ଅପ୍ରମିତ ।

ପେଟେଷ୍ଟ ମେଡ଼ିସିନ୍ ରେ ନାଲି ପାଣିର
ସାରିଲ ମହତ୍ତ୍ୱ
ଡାକ ମୁନିସି ଗଲେ ଇଂରାଜୀ
ପଢୁଆ ପୁଅର କାର୍ଯ୍ୟ
ବିବେକ ରହିତ ।
ହେ ଯୁଗଜନ୍ମା
ଭକ୍ତ ମାତାର ବରପୁତ୍ର
ଲେଖନୀରେ ତୁମେ ଲେଖି ଦେଲେ
ସମାଜ ଚିତ୍ର
ଛମାଶରୁଣ ଲଛମା
ମାମୁଁ ପୁଣି ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତ

ଶୋଷଣ କଷଣ ନୀତିକୁ
ପ୍ରସ୍ତୁତିତ କରି କଲ ଉଚ୍ଛେଦ ।

ହେ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପୁରୁଷ
ମକର ସଂକ୍ରାନ୍ତି ରେ ଜନ୍ମ ହୋଇ
ରଚିଗଲ ଇତିହାସ
ସଂପାଦନ ପ୍ରକାଶନ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଉନ୍ନତି ସାଧନ
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାକୁ ନବ ପ୍ରାଣଦାନ
କରିଦେଲେ ଉଦଭାସିତ
ଚାଲିଗଲ ପୁଣି ରଜ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ରେ
ପଚସ୍ପରୀ ବୟସରେ
ପାଲଟିଲ ସଂକ୍ରାନ୍ତି ପୁରୁଷ ।

ଛତିଶଗଡ଼/ନନ୍ଦନ ବିହାର,
ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଇସ୍ଥିତ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ

ଡକ୍ଟର ଉତ୍ପଳା ଦାଶ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

ଇସ୍ଥିତ ବର୍ଷ ଚିଏ
ଆସିବ ବୋଲି
ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ
କାହିଁ କେତେ ଦିନରୁ.....
ଏ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ନା ହେଉ
ଅନନ୍ତ;
ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଆସିଯାଉ
ଅପେକ୍ଷିତ ପୃଥିବୀକୁ.....
ଶୁଭ ସନ୍ଦେଶ ନେଇ
ଦେବଦୂତ ପରି!!

ସବୁଜ ବନାନୀ ପୁଣି
ହସି ଉଠିବ
ତାର ଆଗମନେ.....
ଶସ୍ୟଶ୍ୟାମଳ କ୍ଷେତ
ଭରିଯିବ
କାସତଣ୍ଡି ପୁଲରେ
ସମ୍ଭାବନାର ଆକାଂକ୍ଷା ନେଇ।।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଇପ୍ସିତ ବର୍ଷଟି
ଆସିଗଲେ,
ଦୁଃଖିଯିବ
ପୃଥିବୀର ଦୁଃଖ
ଭରିଯିବ ପୁଣି
ସବୁ କ୍ଷତ
ନୂତନ ଭଙ୍ଗାଦନାରେ.....
ବନ୍ଦୀ ଜୀବନର
ମୋହ ଛାଡ଼ି
ସମସ୍ତେ ଗାଇବେ
ଜୀବନର ଉଦ୍ ଘୋଷ
ସଙ୍ଗୀତ....ମୁକ୍ତିର
ମଶାଲ ଜାଳି । ।

ଜାମସେଦପୁର, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ

143 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

କବି ପରିଶ୍ରମୀ

ଆଶୁତୋଷ ମେହେର

ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ ଛୋଟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ପଥର ଫୁଟାଇ ଝରେ,
 ଭାବେ ସରସର ଅଫୁରନ୍ତ ସ୍ରୋତ ସ୍ୱପ୍ନ ସାକାର କରେ ।
 ବହ୍ନି ତେଜିୟାନ ଆଲୁଅ ଫୁଆରା ସେ, କଳ୍ପନା ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ,
 ରଙ୍ଗେ ଭରପୁର ପ୍ରୀତି ଚିତ୍ରମୟ ଫଗୁଣ ବାସଇ ମନୁ । ।

ଫୁଲ ବଗିଚାରେ ପ୍ରଜାପତି ଡେଶା ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ଧାର,
 ନୀଳ ପାରାବାରେ ଭସା ବାଦଲର ଚକ୍ରବାଳେ ଗିରି ଗାର ।
 ଗହୀର ଆକାଶୁଁ ଝରି ସିନ୍ଧୁ କରେ କାଗଜ କଲମେ ପଦ,
 କବି ଲେଖିତାଲେ ବହୁ ପରିଶ୍ରମେ ନିତ୍ୟ ଆରାଧନା ସତ । ।

କଲମ ନିହାଣ ମୁନେ ଖୋଦିତାଲେ ମନର ଭାବନା ଛବି,
 ଶିଳା ଦେହେ ଲେଖେ ପରସ୍ତ ପରସ୍ତ ମୂଲିଆ ଭାବୁକ କବି ।
 ପକ୍ଷୀ ଡେଶା ବାନ୍ଧି ଉଡେ ଚକ୍ରବାଳେ କବିର କଳ୍ପନା ଜାଲ,
 ଛନ୍ଦାଛନ୍ଦି ଗଢା ପଦ ଧାଡ଼ି ପଦେ ଯୁଗାଇ ଶକତି ବଳ । ।

ହୃଦୟର ଭାବ ଭାଷା ଦେଇ ଯୋଡେ ରାଜମିସ୍ତ୍ରୀ କିବା ସିଏ,
 କବି ପରିଶ୍ରମ କୋଣାରକ ସମ ମନରେ ଆହ୍ୱାନ ଦିଏ । ।

୪୪ ଆର୍ଯ୍ୟପଲ୍ଲୀ
 କଟକ, ପଟିଆ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ୭୫୧୦୨୪
 ମୋ-୯୪୩୭୦୮୫୩୯୭

ବନ୍ଧୁତା ଓ ପ୍ରେମ

ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଗୋଚ୍ଛାୟତ

ବନ୍ଧୁତା କହୁଛି ପ୍ରେମକୁ ଚାହିଁ
କେତେ ଭାଗ୍ୟ ମୋର ଅଟଇ ଭାଇ
ସବୁଦିନ ଲାଗି ମୁଁ ରହେ ଅମର
ମତେ ଯେ ବୁଝୁଛି ସେ ଚିର ସୁନ୍ଦର ।

ପ୍ରେମ ମନେ ଶୁଣି ଲାଗଇ ନିଆଁ
କହଇ ବନ୍ଧୁତା ଆଗେ ହେଉଣ ଠିଆ
ସଦା ମୁଁ ଅଟେ ରମଣୀୟ ଶାଶ୍ୱତ
ସବୁ ଖୁସି ଦିଏ ଭରି ମନରେ ପ୍ରୀତ ।

ବନ୍ଧୁତା ଶୁଣିକି ମୁରୁକି ହସେ
କହେ ତୁ ଭୟଙ୍କର ଯେହ୍ନେ ସାପର ବିଷ
ମନ ମାନିଗଲେ ଅଗୁ ମନୁଆ
ନ ମାନିଲେ ହେଇଯାଉ ଅମାନିଆ ।

ଶୁଣିଣ ପ୍ରେମ ପୁଣି ବୋଲଇ ଭଉର
ତୁ ଥିଏ ମିଳେନି କିଛି ବି ସତ୍ତ୍ୱର

ସମତେ ଚାହାଁନ୍ତି ତତେ ଭାଙ୍ଗିବା ପାଇଁ
ଭାଙ୍ଗିଯାଉ ବି ତୁ ବିନା ପ୍ରମାଣ ପାଇ ।

ବନ୍ଧୁତା କହଇ କେତେ ନିର୍ଲଜ୍ଜ ତୁହି
ଆଗପଛ କିଛି ଭାବୁତ ନାହିଁ
ଅଳ୍ପ ସମୟେ ଗତୁ କେତେଯେ ସମ୍ପର୍କ
ସବୁ ସୀମା ଟପୁ ପୁଣି ହେଉଣ ମୂର୍ଖ ।

ମିଛରେ ତିଆରି ସମ୍ପର୍କ ତୋର
ମିଛ ପ୍ରତିଦୃତି ରେ କରୁ ଆଦର
କଥା ଦେଉ ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂରଣ ପାଇଁ
ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂରା ହେଲେ ଯାଉ ଦୂରେଇ ।

ଚିରସ୍ଥାୟୀ ମୁଁ କେବେ ଭାଙ୍ଗେନି ମନ
ଲୁହ କୁ ଭୁଲାଇ ସଦା ରଖେ ପ୍ରସନ୍ନ
ବିନା ସ୍ୱାର୍ଥେ ଗଢ଼ା ଶରୀର ମୋର
କଳଙ୍କ ର ଛିଟ ନଥାଏ ତହିଁର ।

କହଇ ବନ୍ଧୁତା ପୁଣି ହେ ପ୍ରେମ ଭାଇ
ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖକୁ ନେଇଯାଉ ସବୁଙ୍କୁ ଭୁଲାଇ
ବାପା ମା ଭାଇ ଙ୍କୁ ଦେଉ ମନରୁ ପାସୋରି
ସଭିଙ୍କୁ ଦୂରେଇ କରୁ ସୁଖର ଭଗାରୀ ।

ସବୁ ଶେଷେ ପ୍ରେମ କହେ ମୁଣ୍ଡକୁ ନୁଆଇଁ
କ୍ଷମା କର ମତେ ହେ ବନ୍ଧୁତା ଭାଇ

ତୋ ଭିତରେ ମୁଁ ଯେବେବି ପସଇ
ଭଙ୍ଗାଇ ସମ୍ପର୍କ ତୁ ଅତି ଶୀଘ୍ର
ଏବେ ଜାଣିଲି ଭାଇ ସଦା ତୁମେ ମୋ ଅଗ୍ର ।

ସବୁବେଳେ ନୂଆ ତୁ କେବେ ହେଉନା ପୁରୁଣା
ତୋ ଆଗେ ଫିକା ମୁଁ ସବୁ କରନ୍ତି ଯେ ଘୃଣା
କ୍ଷମା କର ମତେ ହେ ବନ୍ଧୁତା ଭାଇ
ତୋ ସହ ସମ ଆଉ କିଛି ସମ୍ପର୍କ ହିଁ ନାହିଁ ।

ଗୁରିବାଟିଆ, ଚଣ୍ଡିଖୋଲ
ଜିଲ୍ଲା: ଯାଜପୁର-୭୫୫୦୪୪

ସେତିକି ଥାଉ

ମଧୁମିତା ମିଶ୍ର

ଏ ଭଲ ପାଇବା...ରାଗ ଅଭିମାନ...

ବହୁତ ହେଲାଣି...

ସେତିକି ଥାଉ...

ବର୍ଷଗଲା ବେଳେ ଦୟା କରିଦେବା...

ଉଗ୍ରପ୍ରେମ ତୁମ...

ସେତିକି ଥାଉ...

ବିରହେ ଉଚ୍ଛନ୍ନ... ମିଳନେ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ...

ବିଚିତ୍ର ବେଭାର...

ସେତିକି ଥାଉ...

ହିମ ବଳୟରେ ତପ୍ତ ଉଦଗୀରଣ...

ବିଷାକ୍ତ ପ୍ରେମଟି...

ସେତିକି ଥାଉ...

ଶୌର୍ଯ୍ୟ କବଳିତ... ଗର୍ବେ ବିମଣ୍ଡିତ...

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ମୃଗତୃଷ୍ଣା ...

ସେତିକି ଥାଉ...

ଦିବସେ ଉଲ୍ଲୁକ ଚିତ୍ରପଟ ଅଙ୍କା...

କୁଟିଳ ପ୍ରେମ ବି...

ସେତିକି ଥାଉ...

କ୍ଷଣିକେ ନିଜର... କ୍ଷଣିକରେ ପର...

କରିବା ବିଚାର...

ସେତିକି ଥାଉ...

ଅନ୍ତଃସାର ଶୂନ୍ୟ ଚାକଚକ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ...

ନିଲଠା ଏ ପ୍ରେମ...

ସେତିକି ଥାଉ...

ଆସନ୍ତୁ ସମୟେ...ଉଭାନ ହୋଇଯାଅ...

ଅଦିନ ରୋଦନ...

ସେତିକି ଥାଉ...

ବନ୍ୟା ଆସିଲାଣି ଭସେଇ ଦେଲଣି...

ପ୍ରେମବୃଷ୍ଟି ତୁମ...

ସେତିକି ଥାଉ...

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଚିତ୍ରିତ ତେଣାକୁ ଦେଖି ସେ ତୁଟାଇ
ପାରିବନି ତାର ମାୟା
ପୁଷ୍ପ ଯେବେ ଫୁଟେ ଗଗନ ବନ୍ଧରେ
ନିଶିକାନ୍ତ ସହ ମିଶି
ଆଖି ମିଟିମିଟି କରିଥାଏ ନିତି
ନିଜ ପ୍ରଭା ପରକାଶି
ଭଷା ଭପଗତେ ପୂରଇ ଆୟୁଷ
ହୋଇଯାଇ ଥାଏ ବାସି
ସହି ନ ପାରଇ ରବି କିରଣକୁ
ଥିଲେ ବି ସେ ଅଭିଳାଷୀ
ଯେବେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଇନ୍ଦୁ ଅପସରି ଯାଏ
କୁହୁନିଶା ଭପସ୍ଥିତ
ସେକାଳେ ସଞ୍ଜରେ ଅବା ପାହାନ୍ତା ରେ
ଶୁକ୍ର ସତେ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତ
ଭପବନେ

ବାଲିସାହି, ମଧୁପାଟଣା,
କଟକ/8763343263

କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇଙ୍କ

କବିତାରେ ଅନୁନୃତ

ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚେତନା

ଅପରାଜିତା ମହାରଣା

କବିର ପ୍ରାଣର କଥା କବିତାରେ ପରିସ୍କୃଷିତ ହୋଇଥାଏ । କବିତାର ଶବ୍ଦ ହେଉଛି ଛନ୍ଦୋବଦ୍ଧ । କବିତାର ମୁଖ୍ୟ ଉତ୍ସ ହେଉଛି ଅନୁଭୂତି । କବିତା ବ୍ୟତୀତ ମଣିଷ ଜୀବନ କଷ୍ଟମୟ ହୋଇପଡ଼େ । ସମାଜରୁ ପଲ୍ଲୀ ପ୍ରକୃତି, ନାରୀ, ପୁରୁଷ, ଶିଶୁ, ଦେଶଭକ୍ତି, ଅତୀତ ସ୍ମୃତି ଇତ୍ୟାଦି ଅନେକ ବିଷୟକୁ ନେଇ କବିତାମାନ ରଚନା କରାଯାଏ । ସେହିପରି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଉତ୍ତର ଷାଠିଏ ଦଶକର ଅନ୍ୟତମ ବଳିଷ୍ଠ ସ୍ୱର ହେଉଛନ୍ତି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ । କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କ ଜନ୍ମ ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲା ର କୁଜଙ୍ଗ ବ୍ଲକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମଙ୍ଗରାଜପୁର ଗାଁ ରେ ୧୯୫୯ ମସିହାରେ ଦୀପାବଳି ଦିନ ପିତା ହାଡ଼ିବନ୍ଧୁ ତରାଇ ଓ ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ପଞ୍ଚେଇ ଦେବୀ ଙ୍କ ଓ଼ିରସ ରୁ କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କ ଜନ୍ମ । କବି ନିଜ ବାସଭବନ ର ନାମ ଅଶ୍ରୁନୀଡ଼ ରଖିଛନ୍ତି । କବିଙ୍କର ଅନେକ କବିତା ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ଗଳ୍ପ ସଂକଳନ ରହିଛି । ତାହା ହେଉଛି “ଲହଲହକା ପତର ବଙ୍କା” । କବି ଅନୁନୃତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ର ଲୋକ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛନ୍ତି ନିଜ କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ । ଏହା କବିଙ୍କ ସ୍ୱଚ୍ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ ବଳିଷ୍ଠ ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କ ଅଜସ୍ରସ୍ରାବୀ ଲେଖନୀ ପାଠକକୁ ଏଯାବତ ଭେଟି ଦେଇସାରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଲେଖନୀ ରୁ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ଉପରେ ଦଳିତ ଚେତନା ର ସ୍ୱର ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶ ର ସୁନ୍ଦର ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ତମକାରୀ ଶବ୍ଦ ସଂଯୋଜନା ସହିତ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶିତ । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ “ବୁନ୍ଦେ ଲୁହର ପିଠିରେ” “ନିଃଶ୍ୱାସ ରେ ନିଜେ ହିଁ ଜଳୁଛି” “ଦେହ ଦଶବିଶା” “ରାଗ ରୁଦ୍ରାକ୍ଷରୀ” “ତରାଇ ସଇରାତ” “ଚଇତର ଚିଠା” “ଅଭାଜନ” ଇତ୍ୟାଦି କବିତାଗୁଡ଼ିକ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱଷ୍ଟବାଦୀ ମନୁଷ୍ୟ କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ ଦଳିତ ଚେତନା ର ପ୍ରମୁଖ

କାବ୍ୟସୂର ଭାବେ ପରିଚିତ । କବି ଅନ୍ୟାୟ କୁ ଅନବରତ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିବାଦ କରିଆସୁଛନ୍ତି ନିଜ କବିତା ମାଧ୍ୟମରେ, ଏତଦବ୍ୟତୀତ ପ୍ରେମ ପ୍ରଣୟ, ନୈରାଶ୍ୟ, ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ଚେତନା ଓ ଦୁଃଖ ଅବସାଦ ଇତ୍ୟାଦି ଚେତନା ତାଙ୍କ କବିତାରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । କବିଟିଏ ନିଜ ଜୀବନ ର କଷ୍ଟ କୁ କବିତା ମାଧ୍ୟମ ରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବା କବିତା ରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ।

ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ସାହିତ୍ୟ ରଚନାକାର ସହିତ ଜଣେ ଦରଦୀ କବି ଭାବେ ବେଶ୍ ଜଣାଶୁଣା କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ । ତାଙ୍କ କବିତା ରେ ଶବ୍ଦ ମାଧୁର୍ଯ୍ୟ ଖୁବ୍ ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ । କିନ୍ତୁ କବିତା ରଚନା ପରେ ବହି ଛାପି ପାଠକ ଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚେଇବା ଯେ କେତେ କଷ୍ଟଦାୟକ ତାହା କବିଙ୍କ ନିଜସ୍ଵ ବକ୍ତବ୍ୟ ରୁ ପ୍ରମାଣିତ । କବିଙ୍କର କବିତା ପୁସ୍ତକ “ବୁନ୍ଦେ ଲୁହର ପିଠିରେ ସମୁଦ୍ର” ଓ “ନିଜ ନିଃଶ୍ଵାସ ରେ ନିଜେହିଁ ଜଳୁଛି” କବିତା ପୁସ୍ତକରେ କବି ନିଜ ସହଧର୍ମିଣୀ ଙ୍କ ଗହଣା ବିକ୍ରୟ କରି ବହି ଛପା ବଜେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖ ସହିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବଜାରକୁ ଆସିପାରି ନଥିଲା । ଅନେକ ବର୍ଷ ପରେ କବି ବଜାର କୁ ନିଜର ପୁସ୍ତକ ଆଣିବାରେ ସଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦୁଇଟି କବିତା ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଃଖଦ ସ୍ମୃତିଚାରକ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ଅଟେ । ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କ କବିତାରେ ସାଧାରଣତଃ ଇତର,ଦଳିତ, ଗରିବ ଗୁରୁବା, ଅସ୍ଵାସ୍ୟ ଜାତି ବର୍ଣ୍ଣ, ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶ, ଜୀବଜନ୍ତୁ, ନଇ ନାଳ,ପୋଖରୀ ର ପ୍ରକୃତି ବର୍ଣ୍ଣନା ଇତ୍ୟାଦି ପରିଦୃଷ୍ଟ ।

କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କ କବିତା ପାଠ କରିବା ସମୟରେ ପାଠକ ସମ୍ମୁଖରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଚିତ୍ର ର ନିଚ୍ଛକ ପ୍ରତିଛବି କଳ୍ପନା ରେ ଆସିବା ସମୀଚୀନ । କବି ଙ୍କର କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ରୁ ଅଧିକ ଦଳିତ ନିଷ୍ଠେସିତ ଙ୍କ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ଏହାଛଡ଼ା ସମାଜ ରେ ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟରୁ ଶୁଦ୍ର ମାନେ କିପରି ସମାଜରୁ ରୀତିନୀତି ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥାନ୍ତି କେତୋଟି ପ୍ରଥାରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥାନ୍ତି ତାହା ଉପରେ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରକାଶିତ ।

“ଅଭାଜନ”-

କବିତା ପୁସ୍ତକ ଟିର ନାମ “ଅଭାଜନ” । ଏହି କବିତା ସଂକଳନ ବହି ଟି ୨୦୧୦ ମସିହାରେ କାହାଣୀ ପ୍ରକାଶନୀ ଠାରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଏହି କବିତା ପୁସ୍ତକ ରେ ପଚାଶ ଟି କବିତା କୁ ନେଇ ସଂକଳିତ । ଯଥା - ନଇ, ଛଣ ମଣିଷ, ଆମର ଘର କହିଲେ,

ଗୋଟେ ବାଲି ର ବାପା ଗଢ଼ନ୍ତୁ କି ସୁଦର୍ଶନ, ମୋହିନୀ, ଅସୁର ଅକାରଣ, ଅଛବ, ବିଜ୍ଞାପନ, ଲଳିତା ଲବଙ୍ଗଲତା, ଆଜି ସୁବ୍ରତ ସହିତ, ଓଃ ସାବରମତି, କବି ହବାର ଅଛି ତ, ଦ୍ଵିଜିଆ ଚାରିଦେଶ, ଚିପଚିହ୍ନ, ବର୍ଷା ଜଣାଣ, କମ୍ପାନୀ, ଗୁଲିଖଟି, ଭଲଲୋକ ତ ଆପଣ, ଉପଦେଶ, ମାଳିକା, ନିଜକୁ ଗାଇ ମନେକରି, ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ୁଛ କି ଚକ୍ରଧର, ଗୋଟେ ଗାଁ ର ଦୃଶ୍ୟ, ଜୋତା, ଗୋଟେ ବହିର ମୃତ୍ୟୁ,

ଏହି ପଠିଣ ଗୋଟି ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଦଳିତ ଚେତନା ର ସ୍ଵର ଉତ୍ତୋଳନ ରହିବା ସହିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ମନସ୍କତା ପରିସ୍ଫୁଟିତ । “ଅଭାଜନ” କବିତା ସଂକଳନ ର ପ୍ରଥମ କବିତା “ନଇ” ରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । “ଅଭାଜନ” କହିଲେ ଯିଏକି କାହା ସହିତ ବିଭାଜିତ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ । ଏଠାରେ “ଅଭାଜନ” କୁ ଅର୍ଥ ବିଶ୍ଳେଷଣ କଲେ ସମାଜରେ ଯେଉଁମାନେ ଅସ୍ଵଶ୍ୟ, ଅନାଦର, ଅଛୁଆଁ, ପଛୁଆ, ଶୁଦ୍ର, ଅନ୍ୟ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ, ଅତିସାଧାରଣ ଭାଷାରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ସମାଜରୁ କିଛି ରୀତିନୀତି ରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଓ ଯିଏକି ସମାଜ ଭଳି ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିପାରେ ନାହିଁ ସମାସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇପାରେ ନାହିଁ ତାହାକୁ କୁହାଯାଏ “ଅଭାଜନ” ।

କବି “ନଇ” କବିତାରେ ଏକ ପରିଶ୍ରମୀ ଭାଗ୍ୟହୀନ ମଣିଷର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଯିଏକି ନିଜର ସ୍ଵପ୍ନ କୁ ଜଳାଞ୍ଜଳି ଦେଇ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରୁଛି । ଏହା ଏକ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ କବିତା । ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶ ରେ ନଇ ଚିଏ ଥାଏ । ସେଇ ନଇ, ବରଗଛ, ଏମାନେ ଜଣେ ଜଣେ ମୁକ ସାକ୍ଷୀ ଅଟନ୍ତି । କବିତାରେ ନଇ ର ବର୍ଣ୍ଣନା ସହିତ ଜନମାନସ ସହିତ ନଇ କିପରି ଜଡ଼ିତ ତାହା ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :-

ହାଡ଼ ପରି ଚାରିକଡ଼ି ହିଡ଼, ମଝିତକ ଛାତି ସାରଦ ବିଲ
ରକ୍ତ, ଝାଳରେ ଉଧେଇଥିବ ଧାନଗଛ
ସ୍ଵପ୍ନତକ ସଜେଇ ହୋଇଥିବ ସବୁଜ ପତର
କେଣ୍ଡାରେ ଓହ୍ଲିଥିବ କଲବଲ କଲି ଜାକଡ଼
ଜଗିଥିବ ମେଘ, ଖରା, ପବନ ପରି ସାରାବର୍ଷ
ଠେକା, ଠିକଣାର ବିଶାଳ ବିଶ୍ଵାସ

(କବିତା - ନଇ)

ଏହି କବିତାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ଚିତ୍ର ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅଙ୍କନ କରାଯାଇଛି । ଗାଁ ଲୋକମାନେ ଗାଁ ଛାଡ଼ି ବହୁଦୂର ଭୁବନେଶ୍ୱର, କେହି ବମ୍ବେ, କେହି ବାଙ୍ଗାଲୋର ପଲେଇଲେଣି ଏହି ନଇ ତୁଠ ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାଲି ପଡ଼ି ରହିଛି । ସେହିପରି ଦୁଃଖୀ ଦରଦି କୃଷକ ରାଧୁ ମାହାଳି ନାମକ ଚରିତ୍ରର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି ଯିଏକି କୃଷି ରଣ ନେଇ ପ୍ରମାଦ ରେ ପଡ଼ିଛି ତାହା “ଛଣମଣିଷ” କବିତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଗାଉଁଲି ଶବ୍ଦ ର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବାରୁ କବିତା ବେଶ୍ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ହୋଇପାରିଛି । ଏସନ, ଅମଳ, ବାଇମନ, ଅମାର, ମଣ୍ଡି, ଝାବଡ଼ ପବନ, ଜିଅଁଳ, ପାଳକ, ଠେକା ଇତ୍ୟାଦି । କବିତା ରୁ ପଦେ :-

ସେମାନଙ୍କ କଥା ଛାଡ଼ , ଜାମାଯୋଡ଼ରେ ସଜେଇ ମୋତେ
ମାର୍ଚ୍ଚତରେ ଦେଲ ସାରଦ ଫସଲ
ଅଣଦେଖା କରିଛି କି ଆଜ୍ଞାଙ୍କ ଆଦେଶ
ଛୁଆଁଇ ଦେଲି କି ଶୁଆଣାରୀ ପାରାପଲ, କହୁନ
ଯେତିକି ବୁଣିଥିଲ ଏଥର ଜାଣି ଅଧିକ ନେଲ

(କବିତା - ଛଣ ପୁରୁଷ)

“ଆମର ଘର” କବିତାରେ କବି ଅନୁନ୍ନତ ସ୍ତରୀୟ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ କୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଛନ୍ତି । ସୁଖ ର ଅନ୍ୟନାମ କହିଲେ “ଘର” । ମନୁଷ୍ୟ ହେଉ କି ପଶୁପକ୍ଷୀ ସମସ୍ତଙ୍କର ରହିବା ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ଚିଏ ଥାଏ । ଦିନସାରା ଖାଦ୍ୟ ଅନ୍ୱେଷଣ ପରେ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜ ବସାକୁ ଫେରନ୍ତି । କାରଣ ପରିବାର ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଙ୍କ ପାଇଁ ବଳ ସମ । ଏଠାରେ କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଘର ଉପରେ ଏକ କବିତା ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଘରଟିଏ ତୋଳିବାକୁ ଧନୀ ଚିଏ ଟଙ୍କା ବାନ୍ଧେ ଆଉ ଗରିବ ଚିଏ ଆଶା ବାନ୍ଧେ । ଗରୀବ ଲୋକ ପାଇଁ ଘରଟିଏ ତିଆରି କରିବା ସହଜ ହୋଇନଥାଏ, ଗରୀବ ଲୋକ ଚିଏ ପ୍ରତିଦିନ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖେ ତାର ସ୍ୱପ୍ନ ର ଘରଟିଏ ପାଇଁ କେତେ କଷ୍ଟ ପରିଶ୍ରମ କରି ଯେଉଁ ଟଙ୍କା ରେ ସେ ଘରଟିଏ କରେ, ସେ ଘର ତା ପାଇଁ ସ୍ୱର୍ଗ ସହିତ ତୁଲ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ଗାଁ ର ଜୀବନ ଦର୍ଶନ କଥା ଏହି କବିଙ୍କ କବିତାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି, ଗ୍ରାମରେ ଗୋଟିଏ ଦଳିତ ନିଷ୍ପେକ୍ଷିତ ଲୋକଟିଏ ଅତି କଷ୍ଟିକାଷ୍ଟି, ଟଣାଅଟୋରା ଓ ସରଳ ଜୀବନଯାପନ

କରିଥାଏ । ସହର ର ଯଥା -: ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ଗୋଟିଏ ଦାରିଦ୍ର ସମାପାରେଖା ତଳେ ରହୁଥିବା ଲୋକ ଟିଏ କିପରି ଜୀବନଯାପନ କରିଥାଏ, ତାହା କବି କବିତାରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି । ଦି ଟଙ୍କା ରେ ଚାଉଳ, କୃଷି ରଣ ଛାଡ଼, ଶସ୍ତା ରେ ସାର ଯୋଗାଣ, ବି.ପି. ଏଲ୍ ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣିତ ।

ଘର ଟି ଅତି ଅଧିକ ବର୍ଷ ପୁରୁଣା ହୋଇଗଲେ ଘର ଟି ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କମ୍ ହୋଇଯାଏ । ମଣିଷର ଆବଶ୍ୟକତା ଚାହିଦା ସଦାବେଳେ ଅଧିକ ଓ ପରିବର୍ତ୍ତନଶୀଳ । କିନ୍ତୁ ଦରିଦ୍ରତା ପାଚେରୀ ହୋଇ ଠିଆହୁଏ ଓ ମଣିଷର ମନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିଦିଏ । ଯାହାକି ନିଜ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସଜାଡ଼ି ପାରେ ନାହିଁ କି ବଦଳେଇପାରେନାହିଁ ଓ ସେ ଘରେ ମୂଷା, ବିଲେଇ, ତୁରୁମ୍ପା ଙ୍କର ରାଜୁତି ଚାଲେ ।

ଗୋଟେ ବାଲିର ବାପା ଗଢ଼ନ୍ତେ କି ସୁଦର୍ଶନ - ଏହି କବିତା ଅଭାଜନ କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ସଂଖ୍ୟା ଚତୁର୍ଥ କବିତା ଏହି କବିତାରେ କବି ନିଜର ଏକ ଇଚ୍ଛା କୁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଚାହିଁଛନ୍ତି । ଏହି କବିତାରେ ମଧ୍ୟ କବି ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ନଇବଦି ର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି ଓ ନଇବଦି ରେ ହୋଇଥିବା କ୍ଷତି ଗୁଡ଼ିକ କବି କବିତାରେ ଚିତ୍ରକଳ୍ପ ଦେଇଛନ୍ତି ।

“ବିଜ୍ଞାପନ” - ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଏହି କବିତା ଜଗତିକରଣ କଥା କୁହାଯାଇଛି । ଦେଶରେ ବିଦେଶୀ ଦ୍ରବ୍ୟ କିପରି ବିକ୍ରି ହେବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥାଏ । ଜଗତୀକରଣ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ଅଧିକ ମାତ୍ରା ରେ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ବିଜ୍ଞାପନ ମନୁଷ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଲୋଭିତ କରିଥାଏ । ବିଜ୍ଞାପନ ଥାଳ ରେ ଲୋକ ଙ୍କୁ ଲୁଚିଥାନ୍ତି ।

ଭଦା :- ଅମୃତ ଦେଶ ଇଏ, ଏଠି ପ୍ରଭୁ କହିଲେ ମାଛ , କଇଁଛ
ସାପ, ମାଙ୍କଡ଼, ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ
ଆମ୍ଭେ ହିଞ୍ଜିଡ଼ା, ଶରଣାଗତ, କୃତ୍ୟ କୃତ୍ୟ !
ହେଉ ବସ୍ତୁହରଣ କି ମଣିଷ ଚାଲାଣ
କହୁ ଇଶ୍ୱର ଙ୍କ ଖେଳ
ଯଦି କେହି ହରେଇବ ହଜାରେ ଥର, ଲୁଚି ନେବ
ଜମି, ଯୁବତୀ, ଜାତିଆ, ବିହନ, ମୁଣ୍ଡରୁବାଳ,
କହିବୁ ଭାଗ୍ୟ ଭାଗ୍ୟ ! (କବିତା -ବିଜ୍ଞାପନ)

“ମୋହିନୀ” - ଏହି କବିତା ଏକ ପ୍ରେମ କବିତା । ଏହି ବିରହ ବ୍ୟଥା ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଏହି କବିତା ରେ ରହିଛି । ଏହି କବିତାରେ ପ୍ରେମିକ ଓ ପ୍ରେମିକା ଦୁହେଁ ଜ୍ୱର ବିରହ ପ୍ରଣୟ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ରସିକ ଏଠାରେ ଭ୍ରମର ସହିତ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି । ମନର ଭାବନା କୁ କୁଞ୍ଜବନ ଭୂଇଁ ସହ ତୁଳନା କରିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ବିରହ ପ୍ରେମିକ ପ୍ରେମିକା ଠାରୁ ଶୋଷାତୁର ପ୍ରାଣ ପାଇଁ ଆଞ୍ଜୁଳେ ବର୍ଷା ଚାହିଁଛି, ତା ସହ ପ୍ରେମିକାର ଅଳତା ଲଗା ପାଦ, ଓ ମଥା ପାଇଁ ତୁମ୍ବୁର ର ଦାଗ । ଏଠାରେ ପ୍ରେମିକ ଶରୀର କୁ ଚନ୍ଦନ ଗନ୍ଧ ସହିତ କରାଯାଇଛି । ବିରହ ପୀଡ଼ା ପ୍ରେମିକ ଆତୁର ।

ଯଥା କବିଙ୍କ ଭାଷା ରେ :-

ଭଭା ହେଲ ତ ବିଚରା ବିମୋହିତ,
ବଦଳିଛି ପ୍ରବୃତ୍ତି ବିପରୀତ ବୁଦ୍ଧି
ସାରା ଶରୀର ଚନ୍ଦନଗନ୍ଧ ରାସ ବିଭୋର
ବିରହର ପୀଡ଼ା ଭୋଗ ଏତେ ପ୍ରଖର ଅଗଭୀର
ଜାଣିଲି, ତମ ହସ ହସ ଯୋଡ଼ିଲି ସିନା ପ୍ରଥମଥର ।

“ଅସୁର ଅକାରଣ” - ଏହି କବିତା “ଅଭାଜନ” କବିତା ସଂକଳନ ର ଷଷ୍ଠ କବିତା । ଏହି କବିତାରେ ସରକାର ଜ୍ୱର ବିଭିନ୍ନ ଯୋଜନା ବିଷୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଯଥା :- ମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ, ସରକାରୀ, ଆଦେଶ, ବି. ପି. ଏଲ୍ କାର୍ଡ, ଦି ଟଙ୍କା ରେ କିଲେ ଚାଉଳ, ଲମ୍ବିରା ଆବାସ ଇତ୍ୟାଦି । ଭାରତବର୍ଷ ରେ ଚାଲିଥିବା ବେନିୟମ ଧନ୍ଦା ଗୁଡ଼ିକୁ କବିତାରେ କବି ଆକ୍ଷେପ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କବିତା ରେ ଏକ ଚରିତ୍ର ଶ୍ରୋତା ଭାବରେ ଅଛନ୍ତି “ନବଘନ” । ଭାରତବର୍ଷ ର ରାଜନୀତି ମୁଖା ପିନ୍ଧି ରହିଥିବା ଚକ୍ରାନ୍ତକାରୀ ସମାଜବାଦୀ କ୍ଷମତାବାଦୀ ନେତା, ମନ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କ ର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଯାହାକି ଦଳିତ ମାନଙ୍କ ଭପରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଥାଏ । ଏସବୁ ଏହି କବିତାର ମୂଳ ଭସ୍ମ । ଏଠାରେ କବି ବକ୍ତା ପାଠକ ମାନଙ୍କୁ “ନବଘନ” ଦ୍ୱାରା ଭାରତବର୍ଷ ର ଅନୀତି କୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରୁଛନ୍ତି ।

“ଅଛବ” - ଏହା କବିତା ସଂକଳନ ର ସପ୍ତମ କବିତା । କବି ଏହି କବିତାର ନାମ “ଅଛବ” ରଖିଛନ୍ତି । “ଅଛବ” ର ଅର୍ଥ କହିବାକୁ ଗଲେ ଯାହାକି ଜାତିଭେଦ ଏକ ଅର୍ଥ କୁ ବୁଝାଏ । ଜାତିହୀନ, ଅଛୁଆଁ, ସମାଜ କୁସଂସ୍କାର କଥା ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଏହି କବିତାର ଚରିତ୍ର

ହେଉଛନ୍ତି ଭର୍ମି, ଓ ମହନ୍ତ ଘର ପୁଅ କଥା କୁହାଯାଇଛି । ଅଦାଲତ ବିବାହ ସତ୍ୟପାଠ କଥା କୁହାଯାଇଛି ଓ କବିତାରେ କବି ନିଜକୁ ଏଠାରେ “ଅସଭର”, “ଅଛବ” ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି ।

“ଲଳିତା ଲବଙ୍ଗଲତା” - ଏହା ଅଭାଜନ ର ନବମ କବିତା । ଏହି କବିତାରେ କବି ଗୋଟିଏ କୁଆଁରୀ ଝିଅ ର ଦୁଃଖ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ଏହି କବିତାରେ ଗୋଟିଏ କ୍ଷମତା ର କଥା କୁହାଯାଇଛି । ଏକ ଦଳିତ କନ୍ୟା ଉପରେ କ୍ଷମତା ର ଜୋର୍ ଓ ଦଳିତ ର ହାର ଏହା ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଏଠାରେ ଗୋଟିଏ କୁଆଁରୀ ଝିଅ ନିଜର ପାଦ ପ୍ରେମରେ ଖସାଇ ଦେଇଛି । ପ୍ରେମରେ ପ୍ରତାରଣା ର ଶିକାର ହୋଇଛି । ଏହି ହାଉଳି, ଗାଉଁଲି ସରଳ ନିଷ୍ପପଟ କୁଆଁରୀ ଝିଅ ଟି ଏକ ବିଦେଶୀ ଲୋକ ଠାରୁ ପ୍ରତାରଣା ର ଶିକାର ହୋଇଛି । ସେ କୁଆଁରୀଝିଅ ସମାଜ ରେ ଲଜ୍ଜା ପାଇଛି କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ -

ତେଣିକି ଘାଟରେ ମୁଦି ହଜିବ କି ପେଟରେ ବଢ଼ିବ ଗୋପନ ଭୃଣ
ହେଜରେ ଏତକ ନଥାଏ ବୋଲି ଦେହ ଖେଳ ପାଇଁ କନ୍ୟାଦାନ ତ
ଯା, ଆଉ କି ଅଟକେ ! ଖସିଗଲା ଜାଣି କୁଆଁରୀ ପାଦ

ସମାଜରେ କୁଆଁରୀ ଝିଅ କୁ ସମସ୍ତେ ଚାହିଁ ଚାପରା କଲେ ଓ କୁଆଁରୀ ଝିଅ ଲଜ୍ଜା ପାଇଲା । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :-

କହ ବଉଳ, କିଏ ଭୋଗ କଲା ଦେଉଳ ଦିଅଁ ମଣିମା ଡାକ
ପଦ୍ମାବତୀର ପଦ୍ମଗନ୍ଧ
ବିଚାରୀ ଲଳିତା ପାଇଲା କଅଣ !ଇଏ ରକ୍ଷିତା, ନାୟିକା
ନ ନବନୀତା, ପ୍ରଥମା ନା, ଅନ୍ତିମା କି ପରିଚୟ ! କହୁନ !

ଏହି କବିତାରେ କବି ଏକ ଦଳିତ କନ୍ୟା ର ଦୁଃଖ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ବର୍ଷା ଜଣାଣ :- ଏହି କବିତା “ଅଭାଜନ” କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥର ସଂଖ୍ୟା ପନ୍ଦର କବିତା । ଏହି କବିତାର ନାମ “ବର୍ଷା ଜଣାଣ” । “ଜଣାଣ” ର ଅର୍ଥ କହିବାକୁ ଗଲେ ଯାହା ଗୀତ ଆକାରରେ ଜଣାଯାଏ । ତାହାକୁ ଜଣାଣ କୁହାଯାଏ । ଏଠାରେ ବର୍ଷା ହେଉନାହିଁ ସେଥିପାଇଁ

କବି ବର୍ଷା କୁ ଜଣାଣ କରିଛନ୍ତି ବର୍ଷା ହେବା ପାଇଁ ଏହି କବିତାରେ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଥା ର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି । ଉଦାହରଣ :-

ବର୍ଷା ହଉନି ତ , କ୍ଷେତ ସାରା ବୁଲାଇ ଆଣ ଅକ୍ଷତ ଅସବର୍ଣ୍ଣା ର ଝିଅ
ବସ୍ତ୍ର ବିହୀନ , ଇଏ ଶାସ୍ତ୍ରସମ୍ମତ । ବର୍ଷା ହେବ ।
ପୋଖରୀ ଗୋଟକ ମାରା କହିଛି ବେନୁ ବାଉରୀର ଝାବଡ଼ ପୁଅ
ମନ୍ଦିର ବେଢାରେ ଧସେଇ ପଶିଛି ବାଜା ବଜାଳି ବରଜୁ ଡମ
ଦୁଧ ଘିଅ ମଦୁରେ ମୁହଁ ଲଗେଇଛି ରଘୁ ଅଛପ
ଛକରେ ଦେଖେଇଛି ମୁହଁତୋଡ଼

ଏହି କବିତାରେ ଦଳୀୟ ଚେତନା ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । ଦଳିତ ମାନଙ୍କ ହତାଦର ବର୍ଣ୍ଣନା ରହିଛି ।

“ଓଃ, ସାବରମତୀ” - ଏହି କବିତାରେ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଜୀର ସାବରମତୀ ଆଶ୍ରମ ର ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ର ପରିବେଶ ପରିସ୍ଥିତି ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅଶାନ୍ତି ବେନିୟମ କ୍ରାନ୍ତି କୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ନିଜ କବିତାରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

“କବି ହବାର ଅଛି ତ” - ଏହା “ଅଭାଜନ” କବିତା ସଂକଳନ ର ସଂଖ୍ୟା ବାର କବିତା ଅଟେ । ଏହି କବିତାରେ କବି କବି ହେବାକୁ ହେଲେ କେତେ କଷ୍ଟ, ସାହସ, ଦୁଃଖ, ବିଶ୍ରାମହୀନ ଜୀବନ, ଦୁଃସୂଚୀ, ଟଣା ଅଟୋରା ସଂଘର୍ଷ ଜୀବନ ପାର କରି କବି ହେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ତାହା ଏଠାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । କବି ଜୀବନ ସଦାବେଳେ ସଂଘର୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ନିଜର ଘରସଂସାର କୁ କାଖରେ ଜାକି ସାରା ସମାଜର ଦୁଃଖ କୁ ନିଜର ସମସ୍ୟା ଭାବି କବି ନିଜ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋହି ଚାଲୁଥାଏ ଓ ସମସ୍ତେ ପାଠକ ସମ୍ମୁଖରେ କବି କବିତା ମାଧ୍ୟମ ରେ ବଖାଣିଥାଏ । ଏହି କବିତାରେ କବି ନିଜର ସଂଘର୍ଷ ବଖାଣିଛନ୍ତି । କବିଙ୍କର ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ପତ୍ନୀ ସୁଖ ଜୀବନଯାପନ ଆଶା କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କବିତାରେ ନିଜର ହାଡ଼ଭଙ୍ଗା ପରିଶ୍ରମ ଓ ପାଣି ଭଳି କୁହାଉଥିବା ରକ୍ତସମ ଝାଳ କୁ ଦେଖି ପ୍ରାଣପ୍ରିୟା ପତ୍ନୀ କବିଙ୍କୁ କବିତାରେ ନ ମାଡିବା କଥା କହିଛନ୍ତି ଓ ଅଭିଯୋଗ କରିଛନ୍ତି କବିତାରୁ କେତେ ଟଙ୍କା ଅର୍ଜନ କରୁଛ ? ପୁଣି ଆସେ ତାହାହିଁ କବି ପଣ କୁ ମୃତ୍ୟୁ ଦିଏ ।

“ଗୋଟେ ବହିର ମୃତ୍ୟୁ” - “ଅଭାଜନ” କବିତା ସଂକଳନ ର “ଗୋଟେ ବହିର ମୃତ୍ୟୁ” କବିତା ଟି ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । କବିତାର ଶୀର୍ଷକ ରହିଛି “ଗୋଟେ ବହି ର ମୃତ୍ୟୁ” । ଏହି କବିତାରେ କବି ନିଜର ଭାବନା ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । କବିଙ୍କ ମନରେ କବିତା ଲେଖିବାର ସୃଜନଶୀଳ ପ୍ରତିଭା ଟି କବିତା ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ କବିଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛି । କବି ଟିଏ କେତେବେଳେ ସମାଜରେ ଘଟୁଥିବା ଘଟଣା ଗୁଡ଼ିକ ନିଜର ପାଠରେ ବିଷୟବସ୍ତୁ କରିଥାଏ ତ କେତେବେଳେ କଳ୍ପନା ପ୍ରବଣ ହୋଇ ବିଷୟବସ୍ତୁ ସାଜେ ଅତିବାସ୍ତବତା ।

କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :-

ଯାହା ଯାହା ଲେଖିଛନ୍ତି ଦୁଧରେ ଚଳେ ଚଳେ ପାଣି ପରି ଆମ ଧୂଳି ଧୂସରିତ
ପେଟ ପାଟଣା, ଘଟ ଘଟଣା ସହିତ ମିଶି ଯାଉଛି ଅବିକଳ
ଶବ୍ଦରେ ସାଜିଛି ବେଶ୍ ଘା, ଘାଇ, ଘଳିଆ ରେ ବୋହି ଯାଉଥିବା ଆମ ଅରକ୍ଷଦିନ

ଯେବେ କବିତାକୁ କେହି ପାଠକ ଭେଦ କରିପାରେ ନାହିଁ ଓ ଯେତେବେଳେ କବିର ବ୍ୟକ୍ତିତା କୁ ପାଠକ ସଠିକ ଭାବରେ ଅର୍ଥାନ୍ତର କରିପାରେ ନାହିଁ ସେହିଠାରେ କବି ଓ ବହିଟି ର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାଏ । କେଉଁ କେଉଁ କବିଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ନ୍ତି ନାହିଁ । ସେତେବେଳେ କବି ଓ କବିତାରେ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥାଏ । କବି ଏଠାରେ ନିଜକୁ ଏଯାବତ ବଡ଼ ବଡ଼ କବିଙ୍କ ଭଳି ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନରେ ରାକଗଇପାରିନାହାନ୍ତି ସତ କିନ୍ତୁ କାଗତଶ୍ଯୀ କିଆରୀ ଭଳି କିଛି ସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ନାହାଁନ୍ତି ।

ଜଣେ ଅଶଉଚ ଲୋକ:

କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଙ୍କର ଆଉ ଏକ ସଫଳ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସମାଜ ର ତଳସ୍ତର ର ଜନ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସୃଷ୍ଟି କରିଥିବା କବିତା ସଂକଳନ ହେଉଛି “ଜଣେ ଅଶଉଚ ଲୋକ” । ଅଠତିରିଶ ଗୋଟି କବିତାକୁ ନେଇ ଏହି ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା ୨୦୧୭ ମସିହା ରେ ପଶ୍ଚିମା ପ୍ରକାଶନୀ ସଂସ୍ଥା ତରଫରୁ ଏହି ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟ ସମାଜର ଅନୁନ୍ନତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ମାନଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କରି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ରୁ ବଞ୍ଚିତ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ସମସ୍ତ କବିତା ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । କଟା ହାତର କବିତା, ଆମେ ତିନିଜଣ, ନିରୁଦ୍ଧିଷ୍ଟ, ପ୍ରଜାପତି, ଦେଶ, ୁଣ ମଣିଷର କାବ୍ୟପାଠ,

ଡୋମ୍ବୀର ପିଲା ବୋଲି ତ !, ଦେବୀ ଗଢ଼ଣର ପଛଦିନ, ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ତଳେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଝିଅ, ଆଖି କାଳକ ମୁହଁ ବୋଲିତ, କ୍ଷଣିକେ ଭରପୂର ତ କ୍ଷଣିକେ ଛାରଖାର, ନାରୀ : ନ କହୁ ନ କହୁ, ଶୀତ ସକାଳର ସଙ୍ଗୀତ, ଗୃହିଣୀ, ଆଜି ରାତିରେ ସୁହାସିନୀ, ଅହଲ୍ୟା, ହୋ ଦିଲୀପ ! ଆମର ନାହିଁ ଧାନଫୁଲ କାନଫୁଲ, ବନ୍ଧକ ମଣିଷ, ଦେହ, ଗାଁ ବାହାରେ ମଣିଷ, ଜଣେ ନାରୀର କଥା, କନ୍ଧମାଳ ର ମାରାଜ ଗୀତ, ନାରୀ, ମା, ପାଟି ଖୋଲ, ଜଣେ ନାସ୍ତିକର ଦିନଲିପି, ଜଣେ ଅଶଭତ ଲୋକ, ସେହି ସ୍ତ୍ରୀ ଲୋକ, ଶୋକର ସୁନୟନା, ଅପମଣ, ଅଛବ, ଜୋତା, କେବେ କହିନ ତ!, ନିଜକୁ ଗାଇ ମନେକରି, ଥାଏ ତମ ସହ, ଆମ ଭିତରୁ କେହି ତ, ମାଟି ଗୀତ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ, ଧର୍ମ ।

“କଟା ହାତର କବିତା” -କବିତାଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖଦାୟକ । ଏହା ସତ୍ୟ ଆଧାରିତ କବିତା । କବି ଏହି କବିତାଟି ଖବରକାଗଜ ରୁ ପଢ଼ି କବିତାର ଶୀର୍ଷକ ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟାନକ ହୃଦୟ ବିଦାରକ ଉପରେ ଆଧାରିତ । କୁନି କୁନି ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କ ବୟସରେ ଯାହା କରିବା କଥା, ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏଠାରେ ସେମାନେ ଦଲାଲ୍ ମାନଙ୍କ ହାତରେ ଶିକାର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଦୁଇ ଶିଶୁ ଶ୍ରମିକ ଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାରିତ । କୁନି ପିଲାଟିଏ ତା ତରୁଣ ଓ଼ିଜଲ୍ୟ ବୟସରେ ହାତରେ କେତେ କଣ କରେ । କିନ୍ତୁ ଅଭାବରୁ ଶିଶୁ ଟି ଶ୍ରମିକ ହୋଇଯାଏ ଓ ଦାଦନ ଖଟେ ଓ ଦଲାଲ୍ ମାନଙ୍କର ଶିକାର ହୋଇଯାଏ । କବି ଏଠାରେ କହିଛନ୍ତି :- ଯେ କଅଁଳ ଓ଼, ହାତ, ନିରୀହ ଆଖି, ବକଟେ ହାତ, ଯାହାକି ସବୁ ଜିନିଷ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥାନ୍ତା ପାଠ ପଢ଼ିଥାନ୍ତା,ଲେଖିଥାନ୍ତା, ସିଲଟ ଶୁଖେଇ ଥାନ୍ତା, କିନ୍ତୁ ଏସବୁ କରିବା ପାଇଁ ତାକୁ ତା ପେଟ ଦୟା କରିନାହିଁ, ବରଂ ଆଦେଶ ଦେଇଛି ଯେ ପେଟ ପୋଷିବା ପାଇଁ କାମ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । କଅଁଳ ଶିଶୁ ଟି କୁ ରାଜ୍ୟ ଦାଦନ ଖଟିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । କେବେ ଆନ୍ତ ତ କେବେ ଗୁଜୁରାଟ । କେଉଁ ଇଟାଭାଟି ତ କେଉଁ ଲୁଣ କାରଖାନା ରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି ତାର କଅଁଳ ଶରୀର ।

“ଆମେ ତିନିଜଣ” - ଜଣେ ଅଶଭତ ଲୋକ କବିତା ସଂକଳନ ରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା କବିତା ହେଉଛି “ଆମେ ତିନି ଜଣ” । ଏହି କବିତାରେ କବି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଜୀ ଙ୍କ ତିନି ମାଙ୍କଡ଼ କଥା ସଂକେତ ରେ କହିଛନ୍ତି । ଏହି କବିତା ଏକ ସମାଜ ରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାର କ୍ଷମତା ହରେଇଥିବା ମଣିଷ କିପରି ନିରବୀ ଯାଏ ତାହା ଉପରେ କବିତା ଟି ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ।

“ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ତଳେ ବିକ୍ରି ହୋଇଥିବା ଝିଅ” - ଅସହାୟ ମା ଟିଏ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ପାଇଁ ତାର କନ୍ୟା ଶିଶୁ କୁ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ପଛଭନି । କୁକୁଡ଼ା, ବତକ, ଛେଳି, ଘୁଷୁରୀ ଭଳି ଆଜି ଶିଶୁ କନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି ହେଉଛି । ବିକ୍ରି ହେଇ ଯାଉଥିବା ଝିଅ କପାଳ ରେ ସୁଖ ନଥାଏ । ଦୁଃଖ ଲେଖା ଥାଏ, ତାଙ୍କୁ କିଣି ନେଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ସୁଲ ପଢ଼ିବାକୁ ପଠାଏ ନାହିଁ ବରଂ ପିଠିରେ ଝୁଲାଇ ଦିଏ ମୁଣା ଆଉ ଗୋଟେଇବାରେ ଲାଗିପଡ଼େ ଝିଅ ବୋତଲ, ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ । ଝିଅ ଟିଏ ନିଜର ସତୀତ୍ୱ କୁ ରକ୍ଷା କଲା ତେବେ ଦେବୀ ପାଲଟେ ଆଉ ଅଭାବ ରୁ ଅବାଟ କୁ ଚାଲିଯାଇ ଦେହଜିବୀ ପାଲଟିଯାଏ । ସମାଜ ରେ କନ୍ୟା ବିକ୍ରି ର କାରଣ ଓ ବିକ୍ରି ହେବା ପର ଅବସ୍ଥା ର ଦୁଃଖ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଛି ଏହି କବିତାରେ ।

“ଆଜି ରାତିରେ ସୁହାସିନୀ”- ଏହା ଏକ ସତ୍ୟ ଆଧାରିତ କବିତା । ମହାକାଳପଡ଼ା ବୁକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏକ ଗ୍ରାମରେ ସ୍ୱାମୀର ମାରଣାସ୍ତ୍ର ସୁହାସିନୀ ର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିବା ଘଟଣା ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ କବିତା ଟି । ସ୍ୱାମୀ ର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ରେ ସୁହାସିନୀ ଆଜି ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛି । ସବୁଦିନ ର ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ସହି ସହି ଶେଷରେ ନଇ ବାଲିରେ ଉଦାସ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି ସୁହାସିନୀ ର କ୍ଷତ ବିକ୍ଷତ ଶବ ।

“ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ”

“ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ” କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଜ୍ଞର ଏକ କରୁଣ ଭବ୍ୟ ସଂକଳନ ହେଉଛି “ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ” । ଏହି କବିତାର ପ୍ରକାଶକାଳ ୨୦୦୨ । ଏହାର ପ୍ରକାଶକ ହେଲେ “ପାଦଟୀକା” । ଏହି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ର ନାମ ଏକ ବର୍ଣ୍ଣାଗ୍ରାମ ପ୍ରଥା ର ଚତୁର୍ଥସ୍ତର ବା ଶୁଦ୍ର ମାନଙ୍କ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :- ନୃପତି ର ନାରାଚରେ, ସିମନ୍ତି ର ଶୂଳିରେ, ଗଣତନ୍ତ୍ର ର ଗୁଳିରେ କାଳେ କାଳେ ଏକ ଉତ୍ପୀଡ଼ିତ ଅସ୍ତ୍ରୃଦ୍ ସେ କରୁଣ କାକୁସ୍ତ୍ର କଙ୍କାଳ ଟେ - ଶୁଦ୍ର !

ସେ ଅସବର୍ଣ୍ଣ , ସେ ଅଭାଜନ ନୀଜ ଜାତି କୂଳରେ ଜାତ ବୋଲି ଉଚ୍ଚବର୍ଣ୍ଣୀୟ ଲୋକମାନେ ବାରମ୍ବାର ତୁଚ୍ଛ ମନେ କରିଥାନ୍ତି ଶୁଦ୍ରଙ୍କୁ । ଅନାଦର ବର୍ଣ୍ଣ ହେଉଛି ଶୁଦ୍ର । ସେମାନେ ଅସୂକ୍ଷ୍ମ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱର୍ଗ କଲେ ପାପ, ଏହି ମନୋଭାବନା ସମାଜରେ କାଳ କାଳ ଧରି ରହିଆସିଛି । ଯାହାକି ସମାଜରେ ବଞ୍ଚିରହିଥିବା ବର୍ଣ୍ଣାଗ୍ରାମ ର ଚତୁର୍ଥସ୍ତର ର ବର୍ଣ୍ଣ ଶୁଦ୍ର ଜାଣି ଗୋଷ୍ଠୀ ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ଦଳିତ ଭାବେ ବଂଚିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସମାଜ ର

ଉଚ୍ଚବର୍ଗୀୟ ଲୋକ ମାନଙ୍କ ର ସେବକ ହୁଏ ଏହି ଶୁଦ୍ର । ଏ ସମାଜବାଦୀ ସମାଜରେ ରେ ଶୁଦ୍ର ବଞ୍ଚିରହେ ଖାଲି ତାଙ୍କର ସେବା କରିବା ପାଇଁ । ସେବା କରେ ଅଥଚ ସମାଜ ସହିତ ମିଶିପାରେ ନାହିଁ । ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥଳେ ସମାଜ ତାକୁ ଖଟାଏ । କାର୍ଯ୍ୟ ସରିଗଲେ ଅନାଦର ହୋଇପଡ଼େ ଶୁଦ୍ର ।

ଏହି କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ୩୭ ଟି କବିତା କୁ ନେଇ ରଚନା କରିଛନ୍ତି କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ । ପ୍ରଥମ କବିତାରେ “ଖଣ୍ଡେଭୂଇଁ” ଓ ପରେ “ଉଚ୍ଚକୂଳ”, “ପଛଲୋକ”, “ବାପା”, “ବୀର୍ଯ୍ୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ”, “ପୁଅ”, “ବୋଉ”, “ସର୍ତ୍ତ” “ଭୂଇଁ ଭାଗ”, “ନୋହିଲେ”, “ଜୀବନ ଛାଡ଼”, “ପକ୍ଷୀ” “ପକ୍ଷୀଗୀତ”, “ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ”, “ପକ୍ଷୀର ଜୀବନ”, “ଜଣାଣ”, “ପକ୍ଷୀ ଗାଏ”, “ମହାଝଡ଼”, “ଓଃ ଏରସମା!”, “ମରୁଡ଼ି”, “ମରିବା ଚାଲ”, “କୁଆଡ଼େ ଯାଉଛ ହୋ”, “ଗୋରୁ”, “ଭାରତବର୍ଷ”, “ଯଦି କେହିଜଣେ ଅଛ”, “ଯେଉଁଠି ଅଛି ସେଇଠି ଥିବି”, “ଆଜି ଠାରୁ”, “ଆଦିପର୍ବ”, “ଶେଷ ଶତାବ୍ଦୀ ର ଗୀତ”, “ସଭାଘର”, “ନୂଆଘର:ଅନେକ ବିସ୍ମୟ!”, “ମହାଭାରତ”, “ଶେଷ ଦୃଶ୍ୟ”, “ଅହଂକାର”, “ବର୍ଷା ଦାସ”, “ଭିଜିନାହିଁ ବାରବର୍ଷ”, “ଶୋଭାବତୀ : ସମୟକୁ ଦେଖ”, “ଯେଉଁ ରଙ୍ଗରେ ଆସୁଛ ଆସ”, “ଟିପ ଚିହ୍ନ”, ।

“ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ” ନାମକରଣ ଅନୁଯାୟୀ ଶୁଦ୍ର ଦଳିତ ମଣିଷ ଜାତିର ପ୍ରତୀକ ଭାବେ ପରିଦୃଷ୍ଟ । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମାଜ ରେ ନିଚ୍ଚବର୍ଗ ମଣିଷର ଶୋଣିତ ମଣିଷ ଜାତିର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ ବେଦନାର କଥା କବିତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଶୁଦ୍ର ଟିଏ ସମାଜ ରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ।

ଏହି କବିତା ସଂକଳନ ରେ ପ୍ରଥମ କବିତା ହେଉଛି “ଖଣ୍ଡେ ଭୂଇଁ” । ଏହି କବିତାରେ କବି ଖଣ୍ଡେ ସ୍ଥାନ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି କବିତାରେ କବି କହିଛନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷ ଯାହା ତାଙ୍କ ସମୟରେ କରିନଥିଲେ ତାହା କବି ନିଜେ ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ଗୁଣ୍ଡ ଚାରିଶ ଯାଗା କବି ଅର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି । ଓ ସେଥିରେ ଅନାବିଳ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛନ୍ତି । ଘର ତୋଳିବା, ନାମାଙ୍କନ କରିବା ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ଯେଉଁ ବଖରା ରେ କିଏ ଚଳିବ ଓ କିପରି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ସହ ବସବାସ କରିବ ତାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ :-

ଗୋଟେ ବଖରା ଭିତରେ ସହବାସ
ସିଂହାସନ ଭୋଗ ପାଇଁ

ଶୋଇ ପାରୁ ନଥିବ ପୁଅ
ପ୍ରେମ ଚିଠି ଲେଖୁଥିବା ସାରା ରାତି ଝିଅ
ମୋ କଥା ଛାଡ଼, ମୋର ତ ଫେରିବାକୁ
ବେଳ ହୋଇଯାଇଥିବ
ଥିଲେ ଥିବି ବୁଢ଼ାଲୋକ
ତଉକି ରେ ତହଲୁ ଥିବା ଗୋଟେ କଙ୍କାଳ

“ଉଚ୍ଚକୂଳ” :

ଏହି କବିତା ନାମକରଣ ରୁ ଜଣାଯାଉଛି ଯେ କବି ଏହି କବିତାରେ କୌଣସି ଏକ ଦଳିତ କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଜାତିପ୍ରଥା କଥା କହିବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି । ଏହି କବିତାରେ କବି ନିଚ୍ଚକୂଳ ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଜାତି ବିଷୟରେ କିଛି ଆକ୍ଷେପ କରିଥିଲେ ବୋଲି ନିଚ୍ଚକୂଳ ର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସରକାର କ୍ଷମା ଚରଫରୁ ସରକାରୀ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ମିଳିଲା । ସରକାର ଯେତେ ଜାତିପ୍ରଥା ବିବାଦ ଶ ଉଠେଇବା ପାଇଁ ଚାହଁନ୍ତି, ସେଥିପାଇଁ ଦଳିତ କୁ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନ କୁ ଆଣିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେତେ ନୀଚକୂଳ କୁ ଚାହିଁ ଟାପରା ଶୁଣିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ନିଚ୍ଚକୂଳ ଗରିବ ଦଳିତ କୁ ସମାଜବାଦୀ କ୍ଷମତାବାଦୀ ଲୋକ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଯୋଜନା ତରଫରୁ ଦୟା ପରବଶ ହୋଇ “ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ” ଖଣ୍ଡେ ମିଳିଥାଏ । ଯାହାକି ସଦାସର୍ବଦା ପିତୃ ଅର୍ଜିତ ଗୁଣେ ବୋଲି ଡ଼ିହ ଉଚ୍ଚକୂଳ ଦିଶିଥାଏ ।

“ପଛଲୋକ” :-

“ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ” କବିତା ସଂକଳନ ର ଅନ୍ୟତମ କବିତା ଟି ହେଉଛି “ପଛଲୋକ” । ଏହି କବିତାରେ ନାମକରଣ ରୁ ବେଶ୍ ପ୍ରମାଣିତ ଯେ ଏହି କବିତା ମଧ୍ୟ ଏକ ଦଳିତ ବିଷୟ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । ଏହି କବିତାରେ ପଛଲୋକ ର ଭାଗ୍ୟ ଏକ ନିଃସଙ୍ଗ ପକ୍ଷୀର ଦୁଃଖ ପରି । “ପଛଲୋକ” କହିଲେ ଯେଉଁମାନେ ଦଳିତ ଓ ଇତର । ସମାଜରେ ରହିଥିବା ଶୋଷିତ, ନିର୍ଯ୍ୟାତୀତ ମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ କୁ କବି ନିଜ କବିତାରେ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ରୁପାୟିତ କରିଛନ୍ତି । ସମାଜରେ ଚାଲିଥିବା ଦଳିତ ମଣିଷ ଉଚ୍ଚବର୍ଗ ର ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଘୃଣାଭାବ ଓ ହୀନ ଭାବ ଦଳିତ କୁ ମାନସିକ କଷ୍ଟ ଦେଇଥାଏ ।

ବାପା ଜ୍ଞ ଦୁଃଖ କଷ୍ଟ, ଅଭାବ, ଉଦାସୀନତା , ଅଳି ଅର୍ଦଳି “ବାପା” କବିତାରେ ରଚନା କରାଯାଇଛି ।

“ବୀର୍ଯ୍ୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ” - ଏହି କବିତା ଏକ ଇତର କୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ରଚିତ । “ଇତର” ଶବ୍ଦ ର ଅର୍ଥ ଯାହା ମନୁଷ୍ୟ ଜାତି ର ତଳ ପ୍ରାଣୀ କୁ ବୁଝାଏ । ସାଧାରଣତଃ ଆମେ ପଶୁ ଜାତି କୁ ଇତର ଭାବେ ବୁଝୁ । କିନ୍ତୁ ସମାଜ ର ବର୍ଗୀକରଣ ପାଇଁ ଶୁଦ୍ର ବର୍ଗ ର ମଣିଷ କୁ ସମାଜ ଇତର ଭାବିଥାଏ । ଏହି କବିତାରେ କବି ନିଃସଙ୍ଗ ଗଛ, ଅପଯଶ, ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ, ଅବକ୍ଷୟ, କଥା କହିଛନ୍ତି ।

“ପୁଅ” - ଏଠାରେ କବି ସମାଜରେ ଚାଲିଥିବା ଭାଇ ଭାଇ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଓ ବାପା ପୁଅ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ କୁ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ କରି କବିତା ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ନିଜ ନିଜ ସମ୍ପର୍କୀୟ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ଜମିବାଡ଼ି ସମ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କିପରି ବିବାଦ ଉପୁଜିଥାଏ । ତାହା କବିତା କବି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ କବି ପିତା ସାଜି ପାଠକ ମାନଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ମାନେ ଭାବି ତେତେଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ସମାଜରେ ବିବାଦ କରିବା କେତେ ଅଭାବନୀୟ ସ୍ୱଭାବ ହୁଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ ।

“ବୋଉ” - ଏହି କବିତା ବହୁତ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ । ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ଜ୍ଞ କଥା ଏହି କବିତାରେ କୁହାଯାଇଛି । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ନିଜ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ଏଠାରେ କବି ମଧ୍ୟ ମାତୃତ୍ୱ କୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଛନ୍ତି ଓ ସ୍ନେହ ମମତା କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ମାଆ ମାନେ ନିଜ ସନ୍ତାନ କୁ ଛୋଟ ଥିବା ବେଳେ ଶ୍ୟାମ ବେଶ କରେଇ ଦିଅନ୍ତି ଓ ପକ୍ଷୀମାନେ ଘୋଡ଼ା ପିଠିରେ ବସେଇ ଦିଅନ୍ତି । କବିଙ୍କର ନିଜର ନିଜ ଜନ୍ମଦାତ୍ରୀ ଜ୍ଞ କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲେ ସେ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି କବିତା ଅତ୍ୟନ୍ତ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ।

“ଟିପ ଚିହ୍ନ”- ଟିପ ଚିହ୍ନ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ଏକ ସଂକେତ ମନୁଷ୍ୟ ର ଅଜ୍ଞତା ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ । ସମାଜ ରେ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରି ଶିକ୍ଷିତ ହେବା ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ଯିଏ ଶିକ୍ଷିତ ରୁ ବଞ୍ଚିତ ସେ ଟିପ ଚିହ୍ନ ର ବ୍ୟବହାର କରି ନିଜର ପରିଚୟ ଦେଇଥାଏ । ସାଧାରଣତଃ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ “ଟିପ ଚିହ୍ନ” କହିଲେ ଅଶିକ୍ଷିତ ର ସଂକେତ ବୋଲି ଧରାଯାଏ । “ଟିପ ଚିହ୍ନ” ହେଲେ ସମାଜରେ ବହୁତ କଷ୍ଟ ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ଏହା କବିଙ୍କୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଲାଗିଥିଲା । ସାହୁକାର ଠାରୁ ଆଣିଥିବା ରଣ ମଧ୍ୟ ସାହୁକାର ଗଡ଼େଇ

ଚାଲିଥାଏ । “ଟିପ ଟିହ୍ନ” ପାଇଁ ଆମ୍ଭ ଟାକୁଆ ର ଖରାପ ଗୁଣ ନ ଜାଣି ଭକ୍ଷଣ ପାଇଁ “ଦାଦି” ମୃତ୍ୟୁ ବରଣ କରିଛନ୍ତି ଜ୍ଞାନ ଅଭାବ ରୁ ବୋଧ ମଧ୍ୟ ମ୍ୟାଲେରିଆ ରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି କବି କବିତାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଗୁଣି ଗାରେଡ଼ି ସନ୍ଦେହ ଜନକ ମୃତ୍ୟୁବରଣ ମଧ୍ୟ ଟିପ ଟିହ୍ନ ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ହାତ ଟିପ ଟିହ୍ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏଥର ହାତ ଯାଇ ତାଇ ନୁହେଁ ବୋଲି କବି କହିଛନ୍ତି ।

“ପକ୍ଷୀ” “ପକ୍ଷୀଗୀତ” “ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ” “ପକ୍ଷୀ ର ଜୀବନ” “ପକ୍ଷୀ ଗାଏ” “ଜଣାଣ” “ମରୁଡ଼ି” “ମରିବା ଚାଲ” ଇତ୍ୟାଦି । ପଶୁ ଅପେକ୍ଷା ପକ୍ଷୀ ଟିଏ ହେବା ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ । ପକ୍ଷୀଟି ତାର ଡେଶର ସାହାଯ୍ୟ ରେ ସମଗ୍ର ସ୍ଥାନ ଉଡ଼ିବୁଲେ ଯେଉଁ ଆଡ଼େ ଇଚ୍ଛା ସେଇ ଆଡ଼େ ଉଡ଼ି ବୁଲେ ପକ୍ଷୀ ର କଣ୍ଠସ୍ୱର ପ୍ରକୃତି କୁ ନିଜର ଉପସ୍ଥିତି ଜାହିର କରେ । ପକ୍ଷୀ ର ସୁମଧୁର କଣ୍ଠ ଚିଁ ଚିଁ ରାବ ହୃଦୟ କୁ ବିମୋହିତ କରେ । ଭୋର ରେ ପକ୍ଷୀ କଣ୍ଠରାବ ଟି ଗୀତ ଭଳି ଲାଗେ । କବି ନିଜକୁ ପକ୍ଷୀ ହେବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ ଜୀବନ ର ସୁଖ କବିଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରୁଛି । ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ ପାଇବା ପାଇଁ କବି ଜଣାଣ କରୁଛନ୍ତି । ପକ୍ଷୀ ଜୀବନକୁ ଅନୁସରଣ କରିବା ପାଇଁ କବିଙ୍କ ବାପା କହିଛନ୍ତି । ଗୀତ ଗାଇବା ର ସ୍ୱର କୁ ମନେ ରଖିବାକୁ କହିଛନ୍ତି । ଗଛ ତଳ ଠାରୁ ସିଡ଼ି ସିଂହାସନ କଥା କହିଛନ୍ତି । ପକ୍ଷୀଟିଏ ନିଜ ବସା ତିଆରି କରିଥାଏ । ସେହିପରି ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଘର ନିଜେ କରିବା ଉଚିତ । କବି ପ୍ରଭୁ ଙ୍କୁ ଜଣାଣ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ ପାଇବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି । ସିଂହାସନ ଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ଏଠାରେ ତଳ କୁ କବି କହିଛନ୍ତି । କବି ଆର ଜନ୍ମ କୁ ପକ୍ଷୀ ଜନ୍ମ ପାଇବାକୁ ଚାହଁଛନ୍ତି । “ପକ୍ଷୀ ଗାଏ” କବିତାରେ କବି ପକ୍ଷୀର ଗୀତ କଣ୍ଠରେ ରହୁ ବୋଲି କବି ଚାହଁଛନ୍ତି ପକ୍ଷୀ ର ଗୁଣ କୁ ଆପଣେଇ ନିଜ କଣ୍ଠରୁ ସଦାସର୍ବଦା ସତ୍ୟ ସତ୍ୟ ଗାନ ଗାଇବା ପାଇଁ କବି ଚାହଁଛନ୍ତି ।

“ମହାଝଡ଼” – ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲା ଏକ ବାତ୍ୟା ଝଡ଼ ପ୍ରବଣ ଅଞ୍ଚଳ ଟିଏ । “ମହାଝଡ଼” ନାମକରଣ ରୁ ଜଣାଯାଇଛି ଯେ ଝଡ଼ବତୀୟ ଯାଇଁ ଗଛ, ବୃକ୍ଷ, ଧାନକ୍ଷେତ, ମୁଗବିଲ, ଶୋରିଷ କିଆରୀ, କନିସିରି ହୁଡ଼ା, ସଜନା ତାହି, କୋଶଳା ଶାଗ ଏସବୁ “ମହାଝଡ଼” ର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ସବୁଥର ଝଡ଼ ପରି ଏଥର ବି ମହାଝଡ଼ ସବୁକିଛି ଉଜାଡ଼ି ଦେଇଛି । ପୂର୍ବ ପରି ସବୁକିଛି ଉଜାଡ଼ି ଦେଇଛି ଏହି ମହାଝଡ଼ । ଝଡ଼ ର ପ୍ରତାରଣା ସମସ୍ତ ଙ୍କୁ ଅଧୟ କରିପକାଏ । ଗରିବ ର ସମସ୍ତ ପୁଞ୍ଜି ଝାଳ ଲହୁ ଶ୍ରମ ଲଗେଇଥିବା ବିଲ ବାରି ଉଜାଡ଼ି ଦିଏ

କ୍ଷଣିକ ରେ ଝଡ଼ । ଏହି ଝଡ଼ କବିଙ୍କ ପରିବାର ମଧ୍ୟ ଭୋଗ କରିଛନ୍ତି । ସାତତାଳ ପଙ୍କ ତଳୁ ଉଠି ଆସିଥିବା ପଦ୍ମନାଭ ସହିତ ବୋଉ ର ଟାଣପଣ ହୃଦୟ, ଲୁହ ବାପାଙ୍କ ସାହସ ମଧ୍ୟ । ମହାଝଡ଼ ସବୁକିଛି ଛଡେଇ ନେଇଛି କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ସବୁ କିଛି ଧରିତ୍ରୀ ଫେରେଇ ଦେବ ବୋଲି କବି ଆଶା ବାନ୍ଧିଛନ୍ତି ।

“ଓଃ ଏରସମା !” ଏହି କବିତାର ନାମକରଣ ରୁ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଏହି କବିତା ଜଗତସିଂହପୁର ଜିଲ୍ଲା ସ୍ଥିତ ଏକ ଅଞ୍ଚଳ ଏରସମା କୁ ନେଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଏରସମା ଏକ ଏପରି ଅଞ୍ଚଳ ଯାହାକି ସଦାସର୍ବଦା ବାତ୍ୟା ଝଡ଼ ବନ୍ୟା ବିପନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳ, ଏହି ସ୍ଥାନରେ ସଦା ସର୍ବଦା ବାତ୍ୟା ବନ୍ୟାର ଶିକାର ହୋଇଥାଏ । ଦରଦୀ କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଏରସମା ଅଞ୍ଚଳ ଉପରେ କବିତା ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ବର୍ଷା ଝଡ଼ ର ପ୍ରତାରଣା ରେ ଏରସମା ଅଞ୍ଚଳ ନଷ୍ଟ ଭୂଷ୍ଟ ହୋଇଛି । ଏହି କବିତାରେ ଏରସମା ଅଞ୍ଚଳ ର ଦୁଃଖ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି କବି । ଅଦିନ ଆଘାତ, କାଦୁଅ, ପଙ୍କ, ପାଣି, ସମୁଦ୍ର, ଜୁଆର, ଲୁଣା ବାଲି, ସର ସର ଘର ଢିହ ଓ ବିଲ ବାଡ଼ିପାଣି ମାଡ଼ିଯାଇଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା କବିତାରେ ରହିଛି । 1999 ମସିହାରେ ହୋଇଥିବା ମହାଝଡ଼ ରେ ଏରସମା ବହୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସବୁକିଛି କ୍ଷତି ଭରଣ ହୋଇସାରିଲାଣି କିନ୍ତୁ ମନରେ ଯେଉଁ ମହାଝଡ଼ ର ଦାଗ ଟି ରହିଯାଇଛି ତାହା ଜଗତସିଂହପୁର ଅଞ୍ଚଳବାସୀ ଙ୍କ ମନରୁ ଲିଭିପାରୁନାହିଁ ।

“ଗୋରୁ” -ଏହି କବିତାରେ ଦଳିତ ଚେତନା ର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିଛି । ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଲୋକ ର କାହାଣୀ କୁ ନେଇ କବିତା ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । କବିତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଲୋକ ପାଖରେ ସମ୍ପତ୍ତି କହିବାକୁ ଗଲେ ଗୋଟିଏ ଘର ଗୋଟିଏ ଗାଈ ଓ ଗୋଟିଏ ଫଳକ୍ତି ଗଛ ଏତିକି ଜିନିଷ ହିଁ ଗରିବ ଲୋକଟି ପାଇଁ ବହୁତ କିଛି ହୋଇଥାଏ । ଏହି କବିତାରେ ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଗୋଟିଏ ଗରିବ ଜଣକ ଗୋରୁ ପାଳନ କରେ ଖଟାଏ ଗାଈ ବୁଢ଼ା ହେଲେ ବିକ୍ରି କରେ ଟଙ୍କା ପାଇଥାଏ ସେହି ଟଙ୍କାରେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଚାଉଳ କିଣାକିଣି କରେ ଓ ଅଭାବୀ ଲୋକଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଜିନିଷ କିଣା କିଣି କରେ ଓ ରାତିରେ ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଲାବେଳେ ଦିନସାରା ର କଷ୍ଟ ଦୁଃଖ ଅଶ୍ରୁ ଭାବେ ଆଖିବାଟେ ନିଗିଡ଼ି ପଡ଼େ । ଏହି ଘଟଣା ଗୋଟିଏ ଗରିବ ସବୁବେଳେ ଭୋଗ କରେ ଗରିବ ହେବା ଏତେ ସହଜ କଥା ନୁହେଁ ତାହା ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଗରିବ ଟିଏ ପ୍ରତିଦିନ କେତେ କଷ୍ଟ କରେ ତାହା ମଧ୍ୟ ଏହି କବିତାରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ସମାଜରେ ସାମନ୍ତବାଦୀ ଲୋକମାନେ ଦଳିତ

ମାନଙ୍କ ଉପରେ ସଦାସର୍ବଦା ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ କରିଥାନ୍ତି । ସମାଜବାଦୀ ଲୋକମାନେ ବିଳାସ ରେ ସଦାବେଳେ ବୁଢ଼ି ରହିଥାନ୍ତି ନିଜର ସଭକ ପୂରଣ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଦଳିତ କୁ ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି ।

“ଭିଜିନାହିଁ ବାରବର୍ଷ” - ଏହି କବିତା ଏକ ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ । ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଭରପୁର ହୋଇ ରହିଥାଏ । କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ଏହି କବିତାରେ ଗ୍ରାମୀଣ ପ୍ରତିଛବି ସବୁ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ଅଙ୍କନ କରିଛନ୍ତି । କବିତା ପାଠ କରିବା ମାତ୍ରେ ଗ୍ରାମୀଣ ପରିବେଶ ଆଖି ଆଗରେ ନାଚି ଉଠୁଛି । ଧାନକ୍ଷେତ, ଗାଇଆଳ ଗୀତ, ଜହ୍ନରାତି, ଗାଁ ଦାଣ୍ଡ, ଧୂଳି ଘର, ପିଲାଦିନ, କାଶ ତଣ୍ଡି, ଜୁଇ ଆଉ ମଲ୍ଲୀ ବଣ, କଙ୍କି, ପ୍ରଜାପତି, ପଦ୍ମ ପୋଖରୀ ଇତ୍ୟାଦି । ଏକ ନୂତନ ସୁର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ର ସବୁଜ ସମ୍ଭାବନା ରେ କାବ୍ୟପ୍ରାଣ ଶିଳ୍ପୀ, ଭୋକ, ଭୟ, ନର୍କ ଓ ନୃଶଂସ ର ବନ୍ଧ୍ୟା ମାଟିରେ ପୁଣିଥରେ ଗାଇଛନ୍ତି କାଳ ଓ କାଳକ୍ରମ କୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ମାନବୀୟ ପ୍ରଣୟ ର ପାବନୀ ସଙ୍ଗୀତ । ବାରୁଦ ଓ ବୋମାର ଗନ୍ଧ ଭିତରେ ପ୍ରିୟତମା ର ପ୍ରଗାଢ଼ ଆଶ୍ରେଣ ଘେନି ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଛନ୍ତି ପତ୍ର ଛଡ଼ା ପୃଥିବୀ ରେ ଫୁଲ ଆଉ ଫଳ ଜ୍ୱର ହସ ।

ପରିଶେଷରେ ସମସ୍ତ କବିତା ପାଠ କରିବା ପରେ କବିଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରକାର ର ଚିତ୍ରର ର ସ୍ୱର ରହିଛି । ସେହି ଚିତ୍ରର ଚି ସମାଜରେ ଅବହେଳିତ ଅନୁନ୍ନତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦିଗ ପ୍ରତି ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛନ୍ତି କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ । ପ୍ରତ୍ୟେକ କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଚରିତ୍ର ଭୂମିକା ରେ ନିଜେ କବି ଓ ନିଜର ସ୍ମୃତି ହେଉଛି କବିତାର ବିଷୟବସ୍ତୁ । ଅନେକାଣ ସତ୍ୟ ଆଧାରିତ ଓ ପ୍ରକୃତି ଚିତ୍ରଣ କୁ ନେଇ କବିତା ସରଳ ଶବ୍ଦ ଗଠନ ର ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ହୃଦୟ ର ଭାବ କୁ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାରେ ସଫଳ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଭାବେ ପରିଚିତ କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ । କବି ଯେ କେବଳ ଏକମୁଖୀ ହୋଇ କବିତା ରଚନା କରିଛନ୍ତି ତାହା କହିବା ବି ଆଦୌ ଉଚିତ ହେବନାହିଁ । ଜୀବନ ର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ପ୍ରେମ ପ୍ରଣୟ ର କବିତା ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଉଛି ତାଙ୍କର ଅନ୍ୟତମ ସୃଷ୍ଟି “ତରାଇ ସଇରାତ” । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ରେ ବ୍ୟକ୍ତି କୈମ୍ବିକତା ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟ । କବି ପିତାମ୍ବର ତରାଇ ସାହିତ୍ୟ ରଚନା ରେ ନିଜର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଛନ୍ତି ।

ସହାୟକ ଗ୍ରନ୍ଥସୂଚୀ -

ଡରାଇ, ପିତାମ୍ବର, “ଅଭାଜନ”, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ - 2010

ଡରାଇ, ପିତାମ୍ବର, “ରାଗ ରୁଦ୍ରକ୍ଷରୀ”, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ - ପାରାଦ୍ୱୀପ ପୁସ୍ତକମେଳା - 2003

ଡରାଇ, ପିତାମ୍ବର, “ଚିରା ଚଇତର ଚିଠା”, ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ - 2001

ଡରାଇ, ପିତାମ୍ବର, “ଶୁଦ୍ରକର ଶ୍ଳୋକ”, ପାଦଟୀକା ପ୍ରକାଶନ - 2001

ଡରାଇ, ପିତାମ୍ବର, “ଜଣେ ଅଶଭତ ଲୋକ” - ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶ - 2017

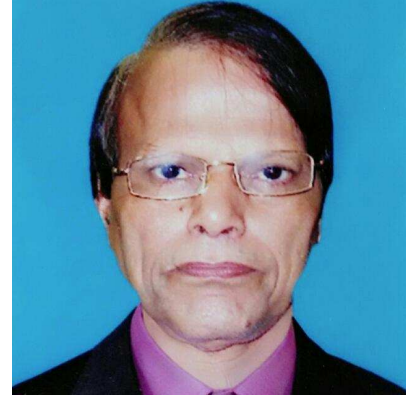
ସିଂହ, ଡଃ ବିଜୟାନନ୍ଦ, ଶବ୍ଦ ଶାମୁକାରେ ସାତ ସମୁଦ୍ର - ଅକ୍ଷର ପ୍ରକାଶକ - ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ - 2016

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ

ରମାଦେବୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଦୁଇଟି ମିନି କବିତା

ଡ. ଜ୍ଞାନେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର

(୧) ଏକପଦୀ

ଦିନସାରା ଦୋକାନରେ ବସି
ଶହ ଶହ ତାଲା ସେ ବିକିଛି
ରାତିରେ ତା ଦୋକାନର ତାଲା ଭାଙ୍ଗି
ଚୋର ସବୁ ଲୁଟି ଏଇଛି ।

(୨) ସମୟ

ଆସନ୍ତା କାଲିର କଲମରେ
ଗତକାଲିର କାଜଗରେ
ଜୀବନ କାହାଣୀ ଆଜିର ଦିନରେ
ବଳିଷ୍ଠ ଲେଖକ କେବଳ
ସମୟ ହିଁ ଲେଖିପାରେ ।

ମୋ: ୮୪୨୦୨୪୨୭୫୫

ବିଦୁର୍ଜନି

ସତ୍ୟନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ଭିଶୋଇ କହିଲେ ଶଳା ରେ ତୁ ପରା
 ଯାଇଥିଲୁ କାହିଁ କନିଆଁ ଦେଖି
 ପସନ୍ଦ ହେଲା କି ନା ହେଲା ତୋହର
 ଦେଖିବାକୁ ସିଏ କେମିତି ??
 ଭାବ ଗଦ ଗଦ ଶାଳକ କହୁଛି
 କି କହିବି ଭାଇ ତା ରୂପ ଗୁଣ
 ସର୍ବ ସୁଲକ୍ଷଣା ଗୁଣ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେ
 ଝିଅ ବିଷୟରେ କହୁଛି ଶୁଣ ।
 ମରାଳ ଗମନା ଚାଲଇ ଯେମିତି
 ରାଜହଂସୀ ଚାଲେ ଜଳି ଜଳି
 ପିକ ଭାଷିନି ସେ କଥା କହୁଥିଲେ
 ରାବଇ କି ସତେ ରାଣୀ କୋଇଲି ।
 ଶୁକ ଓଷ୍ଠିନି ତା ଓଠ ଦେଖିବାକୁ
 ଶୁଆ ଧଂଟ ପରି ନାଲି
 ପାଟ ପତନି ତା ମୟୂର ଚନ୍ଦ୍ରିକା
 କରୁଥାଏ ଝିଲିମିଲି ।
 ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବରନା ଦେହରଙ୍ଗ ତାର
 ହଳଦୀ ବସନ୍ତ ଭଳିଆ

କଜଳ ପାତି ଠୁଁ ଆହୁରି କଳା
କେଶ ଗୁଚ୍ଛ କୁଠୁ କୁଞ୍ଚିଆ ।
ବଗୁଲିରାଣୀ ସେ ମଉନା ବତୀ
ବସୁଥାଏ ଚିକେ ତୁପ୍ ତାପ୍
ଭାରି ଚତୁରୀ ସେ କାକ ପକ୍ଷୀ ଭଳି
ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମତୀ ଚାଲାକ୍ ।
ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ତାର ବାଇ ଚଢ଼େଇ ଠୁଁ
ଆହୁରି ଅଧିକ ଚିକିଏ
କୁକୁଟ ଭଳି ସେ ସଅଳ ଉଠି କି
ଘରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଠାଏ ।
ଆଖି ଦୁଇ ତାର ପକ୍ଷୀଙ୍କ ଭଳିଆ
ଦିଶୁଥାଇ ସିନା ଗୋଲ୍ ଗୋଲ୍
ସୁନା ଚଢ଼େଇ ମୋ ରୁପା ଚଢ଼େଇ
ଅନମୋଲ୍ ଭାଇ ଅନମୋଲ୍ ।

ସିନ୍ଧେକେଲ୍ ବଲ୍‌ଙ୍କୀର
ମୋ: 9583605915

ବୋଉ

ଅଧ୍ୟାପକ ପ୍ରଦୀପ୍ତ କୁମାର ଦାସ

ବୋଉ ! ଦୁଇଟି ଅକ୍ଷରର ପବିତ୍ର ସାମ୍ପ୍ରଦାୟ ଚିଏ
ତା'ରି ଭିତରେ ଧରିତ୍ରୀର ସହନୀୟତା/
ତା' ରି ପାଖରେ ଆକାଶର ମହନୀୟତା,
ସବୁ ସ୍ନେହର ସେ ସାଗର...ସବୁ ଭଲପାଇବାର ଗନ୍ତାଘର,
ସବୁଠୁ ସେ ମହିୟତା... ସବୁଠୁ ସେ ଗରୀୟତା
ସଭିଜ୍ଞ ପାଇଁ ସେ ଅମୃତର ସ୍ଵାସର
ଧରାଧାମେ ତା ଅସ୍ତିତ୍ଵ ଅଟଇ ଅମର ।
ସେ ଜାଳିଦିଏ ତୁଣ୍ଡରେ ପୀୟୂଷ,
ମୁଣ୍ଡରେ ଆଶିଷ /ମନରେ ବିଶ୍ଵାସ...
ତା ହସରେ ପଲ୍ଲବି ଯାଏ ମୃତ ପ୍ରାଣ
ତା ପ୍ରେମରେ ଭଲ୍ଲସି ଉଠେ ତନୁମନ
ତା ସ୍ଵର୍ଗରେ ଭରିଯାଏ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା
କୋଳରେ ହଜିଯାଏ ସବୁକିଛି କ୍ଳାନ୍ତି ଓ ନିରାଶା ।
ତା ହୃଦରେ ହିମାଦ୍ରୀର ପ୍ରତିଜ୍ଞା
ତା ଆକର୍ଷଣର ବଞ୍ଚିବାର ରାହା...
ସେହି ଏକା ଦୁନିଆଁରେ ସଭିଜ୍ଞର ସାହା,

ତା ରଣକୁ ପାରେନାଁ କେ ଶୁଝି/
ତା ମନକୁ ପାରେନାଁ କେ ବୁଝି ।
ସଭିଙ୍କର ଆଗ ଡାକ "ବୋଉ" ...
ସେ ଆଶାର ବୈତରଣୀ /
ସେ ପୁଣ୍ୟତୋୟା ଜାହ୍ନବୀ
ସେ ସ୍ନେହମୟୀ, ପ୍ରେମମୟୀ, କୃପାମୟୀ...
ସେ ସବୁକିଛି...
ତା ପାଖରେ ନଥାଏ ଛୋଟ ବଡ଼ର ବିଚାର
ତା ପାଖରେ ନଥାଏ ପ୍ରଭେଦର ପ୍ରାଚୀର...
ସବୁଠୁ ଉଦାର ତା'ର ମନ/ସବୁଠୁ ମହାନ ତା'ର ପ୍ରାଣ
ସଭିଙ୍କର ଅଟଳ ସେ ଜୀବର ଜୀବନ ।

କଣ୍ଠାବଣିଆ, ଯାଜପୁର
ମୋ-୯୪୩୭୮୫୪୧୭୫

ଆସୁଥିବ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ

ପ୍ରଣତୀ ରଥ

ମନକୁ ସ୍ତବ୍ଧ କରି ବିଶ୍ୱାସକୁ ବାନ୍ଧି
ନିରୋଳା ଜାଗାରେ କିଛି କ୍ଷଣ
ନିଜ ଭିତରେ କେଇପଦ କଥାହୁଏ,
ତୁଲ୍ ଭାବିବନି
ସେ ଭିତରେ ମୁଁ ତମକୁ ବି ଗୁଢ଼ି ଦେଇଥାଏ ।

ତୁମର ଅନୁପସ୍ଥିତିତାକୁ
ମୋ ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱ ବାହୁ ତୁମ ବାମ
ପାର୍ଶ୍ୱ ବାହୁରେ ଥୋଇ ବେଳେ ବେଳେ ମୁଣ୍ଡ ଲଗାଇ
ଆଖି ବୁଜି ଦେଉଥାଏ ।
ତୁମରି ଆଲିଙ୍ଗନ ଓ ମଧୁଭରା ପ୍ରୀତି ଆଜୁଆଳରେ
କିଛିକ୍ଷଣ ହଜିଯାଇଥାଏ ।

ମଳୟର ମୃଦୁ ସଂଚରଣରେ ମୋ ଛାତି
ଧରିଉଠେ,
ଅତୁଳା ସ୍ମୃତିର ସେ ରୋମାଞ୍ଚକ ସ୍ୱର୍ଗ

ହଜିଯାଏ କ୍ଷଣକ ପାଇଁ ମୁଁ
ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ,
କିଛିକ୍ଷଣରେ ଯେତେବେଳେ
ଚେତନାକୁ ଫେରି ଆସେ
ତୁମର ଅନୁପସ୍ଥିତି ମୋତେ
ବହୁତ ମର୍ମାହତ କରିଥାଏ ।

ଆଖିର ଏ ଅଜସ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକୁ
ଥମାଇ ହୁଏନି ।
ଏ ବହେ, ଆହୁରି ଜୋରରେ ବହୁଥାଏ ।
ପୁଣି ସ୍ମୃତି ପଟଳରେ ଠନ୍ ଠନ୍ ବାଜିଉଠେ
ତୁମେ ଦେଇଥିବା ସାନ୍ନ୍ୟାସ ବାଉଁ
ଥମାଇ ଦେଇଥିବା ମୋ ହାତରେ
ଏ ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ଵ
ତା ପରେ ନିଜକୁ ବାନ୍ଧିଦିଏ
ଅଜସ୍ର ସିଂହର ବଳରେ ।

ବାସ୍ କିଛି ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ
ଏମିତି ଚାଲି ଆସୁଥାଅ
ମୋ ଜୀବନର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ।
ଯାହାକୁ ନେଇ ବଞ୍ଚି ଯିବି
ଏ ନିଶ୍ଵାସ ଟିକକ ଥିବାଯାଏ ।

ରଞ୍ଜନକେଲ୍, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼

ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଞ୍ଚଳ ସିଂହଭୂମିର ଓଡ଼ିଆ କାନ୍ଦଶାଗୀତର ସ୍ୱରୂପ

ପ୍ରଫେସର ହରିହର ପ୍ରଧାନ

ସିଂହଭୂମି ସମେତ ସମସ୍ତ ଦିଗନ୍ତର ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକର ଓଡ଼ିଆ ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ ଭାବ ଦୁର୍ଘ୍ଟରୁ ଉତ୍ତଳୀୟ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସଂପ୍ରତି ଭାଷା ଓ ଧ୍ୱନି ସଂଭାର ବହୁଭାବରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଅନେକ ଲୋକଗଣ ଓ ଲୋକଗୀତ ଆବେଦନ ଦିଗରୁ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ କିମ୍ବା ବହୁପାକ୍ଷିକ ହୋଇଯାଇଛି। ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳରେ ତାହା ତେଲୁଗୁ ପ୍ରଭାବିତ ଓ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଓଡ଼ିଶାରେ ବଂଗଳା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳ ଓ ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳରେ ହିନ୍ଦୀ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇ ଯାଇଛି। ପୁଣି ଧ୍ୱନିବିଜ୍ଞାନ ଦିଗରୁ କେବଳ ହିନ୍ଦୀ ବା ତେଲୁଗୁ ବା ବଙ୍ଗଳା ନୁହେଁ, ସେହି ଅଂଚଳର ଆଦିବାସୀଙ୍କ କଥିତ ଭାଷାର ଉଚ୍ଚାରଣ ଭଂଗୀ ମଧ୍ୟ ଅସୀମ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିଥାଏ । ସିଂହଭୂମିର କାନ୍ଦଶାଗୀତ ଗୁଡ଼ିକ ଠିକ ସେହିକ୍ରମରେ କେବଳମାତ୍ର ହିନ୍ଦୀ ବା ବଂଗଳା ପ୍ରଭାବିତ ନୁହେଁ, ବରଂ ବହୁଧାରିତ ଆଦିବାସୀ ଭାଷାଗୋଷ୍ଠୀ ପ୍ରଭାବିତ ମଧ୍ୟ। ଅନ୍ୟ ଭାଷା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ଭାଷା ଓ ଧ୍ୱନି ପରିବର୍ତ୍ତନର ଏକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଗୁଣ। ଏବଂ ଏହିଗୁଣ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଭାଷାର ନୁହେଁ, ଅଳ୍ପ ବହୁତ ପ୍ରାୟଶଃ ସମସ୍ତ ଭାଷାର। ସେହି ମର୍ମରେ ଏହା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ। ତେବେ ଭାଷାର ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହାର ଗୁଣାତ୍ମକ ପରିପ୍ରକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବାଧକ ନୁହେଁ, ବରଂ ଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଏହା ଭାଷାର ଅଭିବର୍ଦ୍ଧିତ ଓ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ରୂପ ପରିବେଷଣର ସହାୟକ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ। ଏହି ନିବନ୍ଧରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନାଞ୍ଚଳ ସିଂହଭୂମିର ଓଡ଼ିଆ କାନ୍ଦଶାଗୀତ ଗୁଡ଼ିକରେ ଦେଖା/ଶୁଣାଯାଉଥିବା ଭାଷା ଓ ଶବ୍ଦ ବୈଚିତ୍ର୍ୟର ସମ୍ୟକ ସୂଚନା କରାଯାଇଛି ।

କାନ୍ଦଶାଗୀତ ସାଧାରଣତଃ ଦୁଇଟି ଅବସରରେ ଶୁଣାଯାଇଥାଏ, ପ୍ରଥମତଃ ବିବାହ ଓ କନ୍ୟାବିଦାୟ କାଳରେ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟତଃ କୌଣସି ପ୍ରିୟଜନର ମୃତ୍ୟୁଜନିତ ବିଛେଦବେଳାରେ । ଏବଂ ଉଭୟବେଳାରେ ବେଶିଭାଗ ନାରୀମାନଙ୍କ କାନ୍ଦଶାହିଁ ଶୁଣାଯାଇଥାଏ । ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ଆମେ ପ୍ରଥମେ ଉଭୟ ଉପଲକ୍ଷର କେତେଗୁଡ଼ିଏ କାନ୍ଦଶାଗୀତ ଶୁଣିବା/ପଢ଼ିବା, ତାପରେ ତାର ଭାଷାବୈଚିତ୍ର୍ୟ ସଂପର୍କିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ।

ବିବାହପରେ ନବବଧୂର ବିଦାୟକାଳୀନ କାନ୍ଦଶାଗୀତ -

ମାଆକୁ ସଂବୋଧନକରି -

- "ଦୁଆର ଆଗରେ ଦୁଧଗିଲାସ ମା ଗୋ
ମା ଗର୍ଭଧାରୀ ନଦଶ ମାସ ମା ଗୋ
କି ଦୋଷଦେଖିଲ ଇନା ମୋହର ମା ଗୋ
ମୋକେ ଠେଲିଦେଲ ନଦୀସେପାର ମା ଗୋ
କାହୁଁ ଅଇଲା ମୋ ନଗନ ହାଣ୍ଡି ମା ଗୋ
ଭାଗିଗଲା ମୋର ରେଶମ ବୁଡ଼ି ମା ଗୋ"

ବାପାଙ୍କୁ ସଂବୋଧନ କରି -

- "ବେକ ସୁତା ଖଞ୍ଜ କେରିକେ କେରି ବାବା ଗୋ
ଝିଅ ଜନ୍ମ କଲ ଯେ ପରଘରି ବାବା ଗୋ
ଗୋରୁ ବିକିଦେଲ ଗୁହାଳେ ବସି ବାବା ଗୋ
ଝିଅ ବିକିଦେଲ ସଭାରେ ବସି ବାବା ଗୋ
ଗୋରୁ ବିକା ଟଂକା ଘିନି ଖାଇବ ବାବା ଗୋ
ଝିଅ ବିକାଟଂକା ସୁଦ ବଢ଼ାବ ବାବା ଗୋ"

ବଡ଼ଭାଇ/ ଦାଦାକୁ ସଂବୋଧନ କରି -

"ମୋକେ ଏକମୁହାଁ ଯେଭେଁ କରିବ ଦାଦା ଗୋ
ମୋର ମାଛମୁତ ପିତାଖାଇବ ଦାଦା ଗୋ
ସରିଲେ ସରିବ ପଚାଶ ଟଙ୍କା ଦାଦା ଗୋ
ନାହିଁ ସରିଯିଆ ଚାକୀରୀ ଟଙ୍କା ଦାଦା ଗୋ
ଚାକିରୀ ଟଙ୍କାକେ ହେଞ୍ଜିବ ନାହିଁ ଦାଦା ଗୋ
ହେଞ୍ଜିଲେ ହେଞ୍ଜିବ ମାସେ ପଂଦର ଦାଦା ଗୋ
ଲୁଗା ଖଂଡେ ଦେଲେ ଛ'ମାସ ଯିତା ଦାଦା ଗୋ
ରାଇଜ ରାଇଜ ଡାକ ପଡ଼ିତା ଦାଦା ଗୋ
ମକର ପରବ ପହଂଚିଯିବ ଦାଦା ଗୋ
ତୁମକୁ ଯେ ଅଳି କିଏ କରିବ ଦାଦା ଗୋ"

ଭାଉଜଙ୍କୁ ସଂବୋଧନ କରି -

"ଆଲୁ ବାଇଗଣ ଚେକାକୁ ଚେକା ବୋହୁ ଗୋ
କଉଡ଼ି ଘେନି ମୋ ରହିଲା ଟେକା ବୋହୁ ଗୋ
ଗିନାର ହଳଦୀ ଗିନାରେ ଥିବ ବୋହୁ ଗୋ
ଗାଧୁଆ ଘାଟରେ ମନେ କରିବ ବୋହୁ ଗୋ
ନୁଆ ଖପରାରେ କି ଭୁଜା ଭାଜ ବୋହୁ ଗୋ
ମୁଠେଇ ମାଗିଲେ ଝିଲିକି ଭଠ ବୋହୁ ଗୋ
ସାପ ଯେ ଶୋଇଛି ଚାରିତଉତା ବୋହୁଗୋ
ଇନା ଆସି ଯଦି କାମୁଡ଼ିଦେତା ବୋହୁ ଗୋ"

ଏହିଭଳି ଭାବରେ କାକା, କାକୀ, ବବା, ବଡ଼େଇ, ଗଇଁ ଓ ସଂଗାତ ମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟ କାନ୍ଦଶାଗୀତ ବିଦାୟକାଳୀନ ବେଳାରେ ନବବିବାହିତ ଟିଏ ଗାଇଥାଏ ।

ଉପର ଲିଖିତ କାନ୍ଦଶାଗୀତ ଗୁଡ଼ିକରେ ସଂବୋଧନରେ ଭାବବୈଚିତ୍ର୍ୟ ତଥା ଶବ୍ଦବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଓ ତାର ମାର୍ମିକ ଅର୍ଥ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଲକ୍ଷଣୀୟ। ଭାବ ଦିଗରୁ ଦେଖିବାକୁଗଲେ, ବାପାଙ୍କୁ ଜଣେ ଗୋରୁ ବେପାରୀ ଓ ଝିଅକୁ ଏକ ନିରୀହ ବାଛୁରୀରୂପେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା, ମା'କୁ, ଝିଅ ଦୋଷୀ ହୋଇଉଠିବାର ଦେଖି ହୁଏତ ଶୀଘ୍ର ବାହା କରେଇଦେଉଥିବାର ଦୋଷାରୋପ, ବାରମ୍ବାର ଉପହାର ଦେବାର ଖର୍ଚ୍ଚରୁ ବର୍ତ୍ତିବାର ଉପାୟ ସ୍ୱରୂପ ଚାକିରିଆ ବଡ଼ଭାଇ (ଦାଦା) ଉପରେ ବାଲୁତ ସାନଭଉଣୀକୁ ବାହା ଦେଇଦେଉଥିବାର ଅଭିମାନପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷାରୋପ କିଂବା ସ୍ନେହଶୀଳ। ଭାଉଜ ସହ ଗାଧୁଆଡୁଠି ଓ ଖାଇବାବେଳାର ସୁମଧୁର ସ୍ମୃତି ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମର୍ମରୁଦ୍ଧ। ଠିକ ସେହିପରି କାକା,କାକୀ, ଗଇଁ,ବଡ଼େଇ ଆଦିଙ୍କ ସହ ବିତେଇଥିବା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସମୂହ ମଧ୍ୟ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଉଠିଥାଏ।

ବକ୍ରେଚ୍ଛି ଓ ମର୍ମାର୍ଥ ବ୍ୟତୀତ ଏହି କାନ୍ଦଶାଗୀତ ଗୁଡ଼ିକରେ ଆସିଥିବା ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଶବ୍ଦସମୂହର ଗାଠନିକ ରୂପ ଓ ଶବ୍ଦର ଶବ୍ଦାର୍ଥ ସମହ ମଧ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନୂତନତ୍ୱର ଭାବ ଆଣିଥାଏ। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ -

- ଇନା = ଏବେ/ ଏଇନା (ସଂବଲପୁରୀ= ଇହାଦେ)
- ମୋକେ = ମୋତେ/ମତେ
- ଅଇଲା=ଆସିଲା (ସମ୍ବଲପୁରୀ= ଆସ୍ଲା/ଆଏଲା)
- ନଗନ = ଲଗ୍ନ (ହିଂଦୀ/ସମ୍ବଲପୁରୀ= ଲଗନ୍)
- କେରି = ଧାରଧାର/ ଝୁମ୍ପା ଝୁମ୍ପା(ସମ୍ବଲପୁରୀ= କେରାକେରା)
- ଘିନି = କିଣି (ସମ୍ବଲପୁରୀ= ଘିନି)
- ସୁଦ = ସୁଧ (ସମ୍ବଲପୁରୀ= ସୁଧ/ କନ୍ତର)
- ଯେଉଁ = ଯେବେ (ସଂବଲପୁରୀ= ଯେଉଁ)
- ସରିଯିଆ = ସରିଯିବ (ସଂବଲପୁରୀ= ସରିଯିବାକାଏଁ)
- ହେଞ୍ଜିବ = ପଶ୍ଚାତାପ (ସମ୍ବଲପୁରୀ=ପସ୍ତେଇହେବା/ଝୁରିହେବା)
- ଯିତା = ଯାଆନ୍ତା/ଯାଇଥାନ୍ତା (ସଂବଲପୁରୀ= ଯାଇଥିତା)

- ଚେକା= ଚକ/ଚକା (ସଂବଲପୁରୀ= ଚକି/ ଚକ୍ତି)
- ଚଉତା= ସାଇତା (ସଂବଲପୁରୀ= ଚଉତା/ଚଉତିକରି)
- ଭୂଜା= ଭଜା (ହିଂଦୀ=ଭୂଜା, ସମ୍ବଲପୁରୀ=ଭୂଜା,ଲିଆ)
- ଖପରା=ହାଡ଼ି (ସଂବଲପୁରୀ= ଭଷ୍ ନା ହାଡ଼ି)
- ଝିଲିକି= ଚିହିକି ଉଠିବା (ସମ୍ବଲପୁରୀ=ଝୁଞଲେଇହେବା)

ଏହିପରି ଭାବରେ କେବଳ କାନ୍ଧଶାଗୀତ କାହିଁକି, ସିଂହଭୂମିର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଲୋକସାହିତ୍ୟର ଭାଷା ଓ ଲୋକସମ୍ପର୍କର ଭାଷାରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଓ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ ଓଡ଼ିଆ ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥମାଧୁରୀ ଦେଖାଯାଏ । ବିଲୁପ୍ତର ମୁହାଣରେ ଛିଡ଼ାହୋଇଥିବା ଏହି ସାହିତ୍ୟ, ସଂଗୀତ, ନାଟକ ଓ ଶବ୍ଦ ସମୂହର ସଂରକ୍ଷଣ ନିତାନ୍ତ ଜରୁରୀ ।

___000___

ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ
କୋହ୍ନା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେବା, ଝାଡ଼ଖଣ୍ଡ

ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟ

କୀର୍ତ୍ତି ଦେବୀ

ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ ନୀରବତାର ଝଡ଼
 କେହି ଦେଖି ପାରି ନାହିଁ ତାର ରୂପ
 ମନୁଷ୍ୟ ଦେହଧାରୀ ଏଠି ହାରି ଯାଏ ।
 ସାଂସାରିକ , ମାନସିକ , ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ଚାପରେ
 ନୀରବତାର ଝଡ଼ ହୁଏ ସୁଦୃଢ଼
 କରିବାକୁ ଆଉ ଶୁଣିବାକୁ ତା' ପାଖେ କେହି ନଥାନ୍ତି
 ଭାବି ଭାବି ଶୂନ୍ୟ ହୃଦୟରେ
 କେତେ ଯେ କୋହକୁ ଚାପି ରଖେ
 ପଞ୍ଚଭୂତ ଏଠି ନିଃସ୍ୱ
 ତେବେ ପଞ୍ଚପ୍ରାଣ କଥା କିଏ ଭାବେ
 ଏଠାରେ ଥିବା ପ୍ରାଣେଶ୍ୱର
 ସବୁ ଜାଣି ନୀରବ
 ସମୟର ଗତି ଏଠି ମନୁର
 ଭାବ ବିନିମୟ ପାଇଁ କେହି ନାହିଁ
 ବନ୍ଧୁ ପରିଜନ ସରରେ ନିଜ କର୍ମରେ ଲିପ୍ତ
 ମୁଁ ହିଁ ଏକା ମନେ ମନେ ଚିନ୍ତା କରେ ଏମାନେ ମୋ' ନିଜର
 ତଥାପି ବଞ୍ଚିବି ମୋ' କର୍ମ ଫଳକୁ ଆଦରି
 ଦିଅ ପ୍ରଭୁ ମତେ କୋଟି ଆୟୁଷ ।

ସିଦ୍ଧିଲ୍ ଟାଇନସିପ୍, ରାଉରକେଲ
 ଫୋନ୍ - ୯୫୮୩୮୩୩୮୨୭

ନୀରବ ବେଦନା

ଦେବାକ୍ତନ ମୋହେର

କାହାକୁ ମୁଁ କହିବି କିଏ ବା ବୁଝିବ
ମୋର ହୃଦୟର ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ସବୁ ହୃଦୟ ଭିତରେ ଚାପି ରଖିବାକୁ ହେବ
ମୋର ଏ ନୀରବ ବେଦନା।।

ଯାହା ପାଇଁ ଏ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭଗୁଛି ମୁହିଁ
ସେ ତ କେବେ ପଚାରି ବୁଝେନା,
ସବୁ ଦିନ ପାଇଁ ସେ ଯାଇଛି ଭୁଲି
ଏବେ ମୁଁ ବି ତା ପାଇଁ ଅପରିଚିତା ଅତିହ୍ନା।।

ତା ପରି ମୁଁ ହସି ହସି
ମିଛ ଅଭିନୟ କରି ପାରେନା,
କାହିଁକି ସେ ଏପରି ମିଛ ଅଭିନୟ
କରୁଥିଲା କିଛି ବୁଝା ପଡ଼େନା।।

ଯଦି ଧୋକା ଦିଏ ଆତ୍ମୀୟ ସ୍ୱଜନ
ବିଶ୍ୱାସ କରିବା ଆଉ କାହାକୁ,

ନିଜ ଲୋକ ଯଦି ବିଶ୍ୱାସେ ବିଷ ଦିଏ
ତେବେ ଦୋଷ ଦେବା କି ବିଷକୁ ।।

ଅନେକ ଅକୁହା କଥା କହିବାର ଇଚ୍ଛା ଅଛି
କିନ୍ତୁ କାହା ଆଗରେ ମୁଁ କହି ପାରେନା,
ତୁମ କଥା ଗୁଡ଼ାକ ମନେ ପଡୁଛି ଯେବେ
ମୋ ହୃଦୟେ ଭରିଦିଏ ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ।।

ଶୟନ ପୂର୍ବରୁ ନୟନରୁ ଦି ଗୋପା ଲୁହ
ଭିଜଇ ନିତି ଶୋଇବା ଶେଯ ରେ ସତେ,
ତୁମ ସହ ବିତାଇ ଥିବା ସ୍ମୃତି ମୋ ମନେ ପଡୁଛି ଭାରି
ଛାତିରେ ପଥର ଲଦିଛି କେତେ ।

ମରି ମରି ନିତି ବଞ୍ଚିବାକୁ ହୁଏ
ସହି ସହି ସବୁ ଯନ୍ତ୍ରଣା,
ସବୁ ଦୁଃଖ ଚାପି ହସିବାକୁ ହୁଏ
ସହି ନୀରବ ବେଦନା ।।

ଗ୍ରାମ - ବାପୁଜୀନଗର, ଜିଲ୍ଲା - ବୌଦ୍ଧ
ମୋ - ୭୮୯୪୩୪୩୫୫୨

ପ୍ରଣୟିନୀ ନିରିମାଣି

ବେଣୁଧର ସୂତାର

ପ୍ରୀତି ପୁଲକର ଲହରି ଛନ୍ଦେ
ଚୋରା ଚଇତାଳି ମଳୟ ଗନ୍ଧେ
ଯାଦୁର ତମକ ମାଖି
ନୟନ ତୀରେ ମୋ କୁହୁକ ଚିତ୍ର
ପ୍ରୀତି ସମ୍ପ୍ରେହନେ ଶିହରେ ଗାତ୍ର
ସପନ ଭରା ଏ ଆଖି ॥

ନୀଳ ଆକାଶର ଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନା ଲହରି
ମଲ୍ଲୀକା ମହଲ ସୁରଭି ହରି
ବୟସୀ ଜୋଛନା ରାତି
ଉତ୍ତାଳ ମୋର ଏ ମାନସ ପଟେ
ପୁଲକିତ ତନୁ ଚହଲି ଉଠେ
ରଙ୍ଗିଲା ଫଗୁଣ ପ୍ରୀତି ॥

ଗୋଧୂଳି ରଙ୍ଗର ଗୋଲାପୀ ଓଠେ
ମିଠା ସପନର ତଟିନୀ ତଟେ
ପ୍ରୀତିପୁଲ ଚାରୁ ହସେ
ଚହଲାଇ ଦିଏ ତାରୁଣ୍ୟ ମନ

ମାତବରୀ ଏଇ ଚାରୁ ସପନ
କଳ୍ପିତ ପ୍ରଣୟ ରାସେ ॥

ଅନୁଭା ବୟସ ଅଳସ ଆଖି
ପ୍ରଣୟର ଭାଷା ଦେଉଛି ଲେଖି
ନୀଳରାତି ନୀଳ ପ୍ରୀତି
ରୂପ ମାଧୁରୀ ମୁଁ ରମଣୀ ରମ୍ୟା
ଲଳିତ ଲଲାମ ତନୁଶ୍ରୀ ସୌମ୍ୟା
ନିଶିଥର ଫୁଲମତୀ ॥

ଅମୃତ ପ୍ରେମର ବିମୁଗ୍ଧ ଧାରା
ଅନୁରାଗ ବୋଳା ପ୍ରୀତିପସରା
ପ୍ରୀତିମୟ ସୁଧା ପାତ୍ରେ
ପ୍ରେମ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପ୍ରଣୟ ଗୀତି
ମଧୁ ଯୌବନର ମୋହନ ସ୍ମୃତି
ମୋ ହୃଦୟ ମାନଚିତ୍ରେ ॥

ପ୍ରୀତି ବିଭାବରୀ ଜୋଛନା ଫାଙ୍ଗେ
ପ୍ରେମ ପ୍ରଣୟର ସପନ ଆଙ୍ଗେ
ଉନ୍ମାଦନା ଭରେ ଅଙ୍ଗେ
ରୋମାଞ୍ଚିତ ତନୁ ତନ୍ମୟ ମନ
ପ୍ରୀତି ଅଭିଳାଷି ନବ ଯୌବନ
ନବ ଅଭିସାର ରଙ୍ଗେ ॥

ଆସ ପ୍ରିୟତମ ଲୋଡ଼ଇ ଦାସୀ
ପ୍ରୀତିମୟ ହେଉ ନିବିଡ଼ ନିଶି

ପବିତ୍ର ବନ୍ଧନ ସାକ୍ଷୀ
ପ୍ରୀତିମଧୁ ଭାଳି ଅଧର ପାତ୍ରେ
ସପନେ ଝୁମିବା ନିଝୁମ୍ ରାତ୍ରେ
ମୁଁ ପ୍ରଣୟିନୀ ନିରିମାଣି ॥

ସପନ କୁମାର ଆସ ମୋ ଆସ
ସପନେ ରଚିବା ଅମିୟ ରାସ
ଯାମିନୀ ଯାଉଛି ସରି
ଗୋପନ ପ୍ରୀତିର ସୁହାଗ ରାତି
ପ୍ରୀତିରେ ଲେଖିବା ମଧୁର ସ୍ମୃତି
ସାଜିବି ମୁଁ ଅଭିସାରୀ ॥

କେଶବୁପାଳ କେନ୍ଦୁଝର
ଦୂରଭଷ - ୯୧୭୮୫୭୮୨୪୭

ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି

କନକବାଳା ନାୟକ

ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି ଶବ୍ଦ ତି ଏଫିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରକ୍ତ ବେଦ ରୁ ଆସିଛି । ଚରୈବେତି ଶବ୍ଦ ର ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦ ହେଉଛି -ଚର+ଏବ+ଇତି ଯାହା ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆଗେଇ ଚାଲି ଆଗେଇ ଚାଲି. ଜୀବନ ରେ ଯେ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତି ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ହତାଶ ଓ ନିରାଶ ନ ହୋଇ ଆଗକୁ ମାଡି ଚାଲିବା ର ନାମ ହିଁ ଜୀବନ ।

ଏହି ଶବ୍ଦ ବିଷୟରେ ବିଶେଷ ବିବରଣୀ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମେ ଏଫିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗ୍ରନ୍ଥ, ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ରୁ ଏ ଶବ୍ଦ ଆସିଛି ତା ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବା ।

ସଂସାର ର ସବୁଠାରୁ ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରନ୍ଥ ହେଉଛି ବେଦ । ଯାହାକୁ ପରମାତ୍ମା ଜ୍ଞ ମୁଖ ନିଶ୍ଚିତ ବାଣୀ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ. ବେଦ ଚାରି ପ୍ରକାରର-

- 1-ରକ ବେଦ
- 2-ଯଜୁ ବେଦ
- 3-ସାମ ବେଦ
- 4-ଅଥର୍ବ ବେଦ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବେଦ ଦୁଇ ଭାଗ ରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇଛି-ମନ୍ତ୍ର ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣ । ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥ ରେ ମନ୍ତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ତାକୁ ସଂହିତା କୁହାଯାଏ ଏବଂ ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁ ତିନି ଭାଗ ରେ ବିଭକ୍ତ

କରାଯାଇଛି ଯଥା -:1-ବ୍ରାହ୍ମଣ 2-ଅରଣ୍ୟକ ଏବଂ 3-ଉପନିଷଦ । ଏଥିରେ ନିତ୍ୟ ପ୍ରତିଦିନ ବୈଦିକ କର୍ମ କାଣ୍ଡ ବିଷୟରେ ଲେଖା ହୋଇଛି. ରକ ବେଦ ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦୁଇ ଭାଗ ରେ ବିଭକ୍ତ । 1-ଏପିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଏବଂ 2-ସଂଖ୍ୟାୟନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ।

ଏପିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଯେଉଁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଶବ୍ଦ ଟି ଆସିଛି ତାହା ଏଇ ଭଳି ଭାବରେ ରଚିତ ହୋଇ ଥିଲା । ପୁରା କାଳ ରେ ମାଣ୍ଡୁକୀ ନାମ ରେ ଜଣେ ରଖି ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ ଜ୍ଞ ନାମ ଥିଲା ଇନ୍ଦ୍ରା । ଦୁଇ ଜଣ ଇଶ୍ଵର ଭକ୍ତ ଥିଲେ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପବିତ୍ର ଜୀବନ ଜୀଵାନ କରୁଥିଲେ । ଦୁଇ ଜଣ ପରସ୍ପର କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ପରସ୍ପର ପରସ୍ପର ର ବହୁତ ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ । ସବୁ ସୁଖ ଭିତରେ ବି ଦମ୍ପତି ଜ୍ଞ ର ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଦୁଃଖ ଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ସନ୍ତାନ ସନ୍ତତି ନଥିଲେ । ଅନେକ ଚିନ୍ତା କରିବା ପରେ ଉଭୟ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ର ଇଚ୍ଛା ନେଇ ଭଗବାନଙ୍କର କଠିନ ତପସ୍ୟା କଲେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ଇଶ୍ଵର ତାଙ୍କ କଠୋର ତପସ୍ୟାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ତାଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂରଣ କରିଦେଲେ ।

ତାଙ୍କ ଘରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଶିଶୁପୁତ୍ର ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କଲା । ଜନ୍ମ ରୁ ହିଁ ଶିଶୁ ପୁତ୍ର ଟି ଅନେକ ପ୍ରକାର ଅଲୌକିକ ଓ ଚମତ୍କାରୀ ବିଦ୍ୟା ରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଅନେକ ସମୟରେ ସେ ମୌନ ରହୁଥିଲା । ଅନେକ ପ୍ରତୀକ୍ଷା କଲା ପରେ ସେ କଥା କହିବା ଆରମ୍ଭ କଲା । କିନ୍ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର କଥା ଏଇଆ ଥିଲା ଯେ ସେ ଯେତେବେଳେ ବି କଥା ହେଉଥିଲା କେବଳ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନାମ ବାସୁଦେବ ବାସୁଦେବ ହିଁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲା ।

ଆଠ ବର୍ଷ ବୟସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ବାସୁଦେବ ଶବ୍ଦ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟ କିଛି ଶବ୍ଦ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁନଥିଲା । ସେ ନିରବ ରେ ସବୁବେଳେ ଧ୍ୟାନ ରେ ବସୁଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୁହଁରୁ ତେଜ ଓ ଆଖିରୁ ଚମକ ବାହାରୁ ଥିଲା ।

ଆଠବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କ ବାପା ତାଙ୍କର ଯଜ୍ଞ ପବିତ୍ର ସଂସ୍କାର କରାଇଥିଲେ । ତା ପରେ ସେ ତାଙ୍କୁ ବେଦ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କଲେ । ସେ କିନ୍ତୁ ବେଦପାଠରେ ମନ ନଦେଇ କେବଳ ବାସୁଦେବ ଜ୍ଞ ନାମ ସଙ୍କୀର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ଏହାର ପରିଣାମ ସ୍ଵରୂପ ମାଣ୍ଡୁକୀ

ରକ୍ଷି ତାଙ୍କ ମାତା ଇତ୍ରା ଙ୍କ ଉପରୁ ମଧ୍ୟ ମୁହଁ ଫେରାଇ ନେଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀ ପିଙ୍ଗା ଙ୍କୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ବିବାହ କରିନେଲେ। ତାଙ୍କ ଦ୍ଵିତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଓ଼ିରସରୁ ମାଣ୍ଡୁକୀ ରକ୍ଷି ଙ୍କ ର ଚାରି ସନ୍ତାନ ଜାତ ହେଲେ। ବଡ଼ ହୋଇ ସେମାନେ ବେଦ ଓ କର୍ମକାଣ୍ଡ ର ମହାନ ପଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଉଠିଲେ। ଚାରିଆଡ଼େ ତାଙ୍କର ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା ହେଲା। ପରିଶାମ ସଦୃଶ ତାଙ୍କ ପ୍ରଥମ ସ୍ତ୍ରୀ ଇତ୍ରା ମାଣ୍ଡୁକୀ ରକ୍ଷିଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉପେକ୍ଷିତ ହୋଇ ଘର ଭିତରେ ଏକାନ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ।

ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଐତରେୟ ଙ୍କର ଏଥିପ୍ରତି ଜମାରୁ ଧ୍ୟାନ ନଥିଲା। ସେ ସବୁ ସମୟରେ କେବଳ ବାସୁଦେବ ଙ୍କ ନାମ ଜପ କରି ଗୋଟେ ମନ୍ଦିରରେ ପଢ଼ି ରହୁଥିଲେ। ଗୋଟେ ଦିନ ତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କ ର ତାଙ୍କ ଉପରେ ବହୁତ କ୍ରୋଧ ଜାତ ହେଲା। ସେ ଐତରେୟ ରହୁଥିବା ମନ୍ଦିର ରେ ପହଞ୍ଚିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ତୁମକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇ ମୋତେ କଣ ଲାଭ ମିଳିଲା? ତୁମକୁ ତ କେହି ପୂଜା କରୁନାହାନ୍ତି। ମୋତେ ସମସ୍ତେ ଘୃଣା ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖୁଛନ୍ତି। ଏମିତି ଜୀବନ ଥାଇ ଲାଭ କ'ଣ?

ମାଆଙ୍କ ଠାରୁ ଏଇ ଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ଶୁଣି ଐତରେୟ ଙ୍କ ର କିଛି ମନେ ପଡ଼ିଲା। ସେ କହିଲେ ମାଆ ତୁମେ ତ ସଂସାର ପ୍ରତି ଆସକ୍ତ। ଯାହା ଦିନେ ନା ଦିନେ ବିନାଶ ହୋଇ ଯିବ। ଏ ଜଗତରେ କେବଳ ଇଶ୍ଵରଙ୍କ ନାମ ହିଁ ସତ୍ୟ ଅଟେ। ଯାହାର କେବଳ ବିନାଶ ହେବନି। ମୁଁ ତ କେବଳ ସେଇ ଇଶ୍ଵର ଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରୁଛି। କିନ୍ତୁ ଏବେ ମୁଁ ବୁଝି ପାରୁଛି ମୋର ମୋ ମାଆଙ୍କ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ କିଛି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି। ଯାହାକୁ ମୁଁ ଏବେ ପୁରଣ କରିବି ଏବଂ ତୁମକୁ ଏମିତି ସ୍ଥାନ ରେ ବସାଇବି ଯେ ଯାହା ଅନେକ ଯଜ୍ଞ କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ନଥାଏ। ଏହା କହି ଐତରେୟ ସଜା ହୃଦୟରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ବେଦର ବିଧି ଅନୁସାରେ ପୁଜି କଲେ। ଏଥିରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ସାକ୍ଷାତ ରୂପରେ ଐତରେୟ ଏବଂ ତାଙ୍କ ମାଆ ଙ୍କୁ ଆର୍ଶୀବାଦ ଦେଲେ।

ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ କହିଲେ ପୁତ୍ର ଯଦିଓ ତୁମେ ଯଥାର୍ଥ ରୂପରେ ବେଦର ଅଧ୍ୟୟନ କରିନାହାଁ, ତଥାପି ମୋ କୃପାରୁ ତୁମେ ସବୁ ବେଦରେ ପ୍ରବୀଣ ହୋଇ ଜଣେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବିଦ୍ଵାନ ହୋଇଯିବ। ତୁମେ ବେଦର ଗୋଟିଏ ଅଜ୍ଞାତ ଅଧ୍ୟାୟ କୁ ଖୋଜି ପାଇବ। ଏହି ନୂତନ

ଅଧ୍ୟାୟ ଚିତ୍ତ ନାମ ଅନୁସାରେ ଐତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନାମରେ ନାମିତ ହେବା ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ମଧ୍ୟ ଏକଥା କହିଲେ ତୁମେ ବିବାହ କରି ଘର ସଂସାର ଗଢ଼ । କିନ୍ତୁ ଯାହା ବି କର୍ମ କରିବ ମୋତେ ସମର୍ପଣ କରି କରିବ ଆଉ ଭାବିବ ଯେ ମୋ କଥା ଅନୁସାରେ ହିଁ ତୁମେ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛ । ଏବେ ତୁମେ କୋଟି ତୀର୍ଥ ବୋଲି ଗୋଟେ ସ୍ଥାନ ଅଛି ସେଠାକୁ ଯାଅ । ସେଠାରେ ହରିମେଧା ଯଜ୍ଞ କରୁଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ତୁମର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି । ସେଠାକୁ ଯିବା ପରେ ତୁମ ମାଆଙ୍କର ସବୁ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହୋଇଯିବ । ଏତିକି କହି ବିଷ୍ଣୁ ସେଠାରୁ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହୋଇଗଲେ ।

ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କୁ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ଐତରେୟ ଙ୍କ ମାଆ ଇତ୍ରା ଙ୍କ ମନ ପୁତ୍ର ସ୍ନେହ ରେ ଗଦ୍ ଗଦ୍ ହୋଇ ଉଠିଲା । ଏହା ପରେ ମାଆ ପୁଅ ଦୁହେଁ ହରିମେଧା ଙ୍କ ଯଜ୍ଞ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ସେଠାରେ ଐତରେୟ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କ ସ୍ତୁତି ଗାନ କଲେ । ଏହା ଶୁଣି ସେଠାରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୱାନ ପ୍ରସନ୍ନ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ହରିମେଧା ତାଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ଆସନ ରେ ବସାଇ ତାଙ୍କର ପରିଚୟ ଭିକ୍ଷା କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କର ସକ୍ୱାର କଲେ । ଐତରେୟ ଏଠାରେ ବେଦର ନୂତନ ଚାଳିଶ ଅଧ୍ୟାୟ ପାଠ କରିଥିଲେ । ଏହି ପାଠ ପୂରା ପୁରି ଅଜ୍ଞାତ ଥିଲା । ପରେ ଏହି ପାଠ ଐତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନାମରେ ବିଖ୍ୟାତ ହେଲା ।

ହରିମେଧା ତାଙ୍କ ଝିଅର ବିବାହ ଐତରେୟ ଙ୍କ ସହିତ କଲେ । ଐତରେୟ ଙ୍କ ମାଆ ଙ୍କ ର ସବୁ ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ହେଲା । ସେ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଐତରେୟ ଙ୍କ ଠାରୁ ଯାହା ଚାହିଁ ଥିଲେ ତାଙ୍କୁ ତାହା ମିଳି ଗଲା । ଏହି ପରି ଭାବରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଙ୍କ କୃପା ରୁ ଐତରେୟ ଙ୍କ ନାମ ଐତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଗ୍ରନ୍ଥ ର ରଚୟିତା ଭାବରେ ଚୀର ଅମର ହୋଇ ଗଲା ।

ଚାଳିଶ ଅଧ୍ୟାୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଏଇ ଐତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରକ୍ତ ବେଦ ଗ୍ରନ୍ଥ ରୁ "ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି" ଶବ୍ଦ ଚି ଆନୀତ ହୋଇଛି । ଇଶ୍ୱାକୁ ବଂଶ ର ରାଜା ହରିଷ୍ଟମ୍ଭ ଙ୍କ ର ଅନେକ ରାଣୀ ଥିଲେ କିନ୍ତୁ କୌଣସି ରାଣୀ ଙ୍କ ର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ନଥିଲେ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମାନ୍ୟତା ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ମଣିଷ ପୁତ୍ରହୀନ ହୋଇ ଥାଏ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ତାର ଉଦ୍ଧାର ହୁଏ ନାହିଁ । କାରଣ ପୁତ୍ର ରୂପକ ନର୍କରୁ ପିତା ମାତାଙ୍କୁ ଉଦ୍ଧାର କରିବା ପାଇଁ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନଟିଏ ଜାତ

ହେବା ନିତାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜାଙ୍କର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଚିଏ ନଥିବା ହେତୁ ରାଜା ସବୁ ବେଳେ ଚିନ୍ତିତ ରହୁଥିଲେ ।

ଥରେ ତାଙ୍କ ରାଜ ମହଲରେ ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଓ ପର୍ବତ ରକ୍ଷି ରାତ୍ରୀ ଯାପନ କଲେ । ସେଇ ସମୟରେ ରାଜା ତାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ଉପାୟ ବତାଇବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ତାଙ୍କୁ ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଯିଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ବର ଦେବେ ବୋଲି କହିଲେ ।

ଦେବର୍ଷି ନାରଦ ଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ରାଜା ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବରୁଣ ଦେବଙ୍କ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କଲେ । ରାଜାଙ୍କ ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା ରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବରୁଣ ଦେବ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ । ରାଜା ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ବର ଦାନ ମାଗିଲେ ଏବଂ କହିଲେ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜାତ ହେଲେ ରାଜା ପୁତ୍ର ଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ବରୁଣ ଦେବଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯଜ୍ଞ କରିବେ । (ପୁତ୍ର ହେଲା ପରେ ତାକୁ ବଳି ପଶୁ କରି ଯଜ୍ଞ କରିବା ପାଇଁ ବରୁଣ ଦେବ କହିଲେ) । ସେ ସମୟରେ ଯଜ୍ଞରେ କୌଣସି ପଶୁବଳି ର ଉଲ୍ଲେଖ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏଠାରେ ଯେଉଁ କଥା ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ତା ଅନୁସାରେ ରାଜା ଙ୍କ ମନରେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ହେଲେ ତାକୁ ବଳି ଦେବା କଥା ହିଁ ଚାଲୁଥିଲା । ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ର ଆଶାରେ ରାଜା ରାଜା ବୋଧେ କିଛି ଚିନ୍ତା ନ କରି ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ଏକ ଅନୁଚିତ ବଚନ ଦେଇ ଦେଇଥିଲେ ।

ସମୟ କ୍ରମେ ରାଜାଙ୍କର ଏକ ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜାତ ହେଲା । ସେ ସମୟରେ ବରୁଣ ଦେବ ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଜର ଶିଶୁପୁତ୍ର ଙ୍କୁ ନେଇ ଯଜ୍ଞ କରିବା ପାଇଁ କହିଥିଲେ । ରାଜା ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ଘର ଅଶୌଚ ଅଛି । ତେଣୁ ଏ ଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଯଜ୍ଞ କରି ହେବନି । ଦଶ ଦିନ ପରେ ବରୁଣ ଦେବ ପୁଣି ଥରେ ରାଜାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକଟ ହେଲେ ଏବଂ ପୁଣି ଥରେ ରାଜାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇ ଦେଲେ । ରାଜା ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ କହିଲେ ଦାନ୍ତ ନ ଉଠିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ପଶୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବଳି ଦିଆଯାଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମୋ ପୁଅର ଦାନ୍ତ ଉଠିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦିଅନ୍ତୁ । ବରୁଣ ଦେବ ଠିକ୍ ଅଛି କହି

ସେଠାରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଗଲେ । କିଛି ଦିନ ପରେ ଯେତେବେଳେ ବାଳକ ରୋହିତ ର ଦାନ୍ତ ଉଠିଲା, ବରୁଣ ଦେବ ପୁଣି ଥରେ ରାଜାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଆସି ତାଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ମନେ ପକାଇ ଦେଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ରାଜା ହରିଷ୍ଟମ୍ଭ ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ଏଇ କଥା କହି ଫେରାଇ ଦେଲେ ଯେ ହେ ବରୁଣ ଦେବ ମୋ ପୁତ୍ର ଯେତେବେଳେ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଓ ଯୁଦ୍ଧ କଳା ଇତ୍ୟାଦି କ୍ଷତ୍ରିୟ ସଂସ୍କାର ରେ ସଂସ୍କାରିତ ହୋଇ ଯିବ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ତା ଦ୍ଵାରା ଆପଣଙ୍କ ଆପଣଙ୍କ ଯଜ୍ଞ କରାଇବି ।

ରୋହିତ ଯେତେବେଳେ କ୍ଷତ୍ରିୟ ସଂସ୍କାର ରେ ସଂସ୍କାରିତ ହୋଇଗଲା ସେତେବେଳେ ପୁଣି ଥରେ ବରୁଣ ଦେବ ରାଜାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସଂକଳ୍ପ ମନେ ପକାଇ ଦେଲେ । ଏଥର ରାଜା ହରିଷ୍ଟମ୍ଭ ଆଉ କିଛି ବାହାନା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେ ନିଜ ପୁଅ ରୋହିତ କୁ ଏକଥା କହିଲେ । ଏବଂ କହିଲେ ଏହା ମୋର ପାପ ବଚନ । ତଥାପି ମୁଁ ଦେଇଥିବା କଥା ଅନୁସାରେ ମୋତେ ଯଜ୍ଞ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

କୁମାର ରୋହିତ ପିତା ଜ୍ଞର ଏଇ ଭଳି ଅନ୍ୟାୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତାବ କୁ ଗ୍ରହଣ ନ କରି ନିଜ ର ଧନୁତୀର ଇତ୍ୟାଦି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ନେଇ ବଣକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଭ୍ରମଣ କଲେ । ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ । ବରୁଣ ଦେବ ଏଇ କଥା ଜାଣି ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ରୋଧିତ ହୋଇ ରାଜା ହରିଷ୍ଟମ୍ଭ କୁ ଜଳଭଦର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହେବାପାଇଁ ଅଭିଶାପ ଦେଲେ । ବରୁଣ ଦେବଙ୍କ ଅଭିଶାପ ଅନୁସାରେ ରାଜା ହରିଷ୍ଟମ୍ଭ ଜଳଭଦର ରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ ।

ଗୋଟେ ବର୍ଷ କାଳ ଜଙ୍ଗଲରେ ଭ୍ରମଣ କରି ସାରିବା ପରେ ରୋହିତ ଗୃହ କୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପାଇଁ ବାହାରିଲେ । ସେ ଗୃହକୁ ଆସୁଥିବା ମାର୍ଗରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବ ତାଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବେଶରେ ଦେଖାଦେଲେ । ଏବଂ ଉପଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ -

"ନାନାଶ୍ରାନ୍ତାୟ ଶ୍ରୀରସ୍ତୀତି ରୋହିତ ଶୁଶ୍ରୁମ ।
ପାପୈଃ ନୃଷଦୁରୈଃ ଜନ ଇନ୍ଦ୍ର ଇଚ୍ଚରତଃ ସଖା ତରୈବେତି" । ।
(ଏମିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଭ୍ୟାସ ଣ, ଶଶୁ ଣ)

ଅର୍ଥାତ୍ ଜ୍ଞାନୀ ଜନ କହନ୍ତି- ପରିଶ୍ରମ କରି ଥକି ଯାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କୁ ବେଳେ ବେଳେ ଧନ ସଂପତ୍ତି ମିଳେ । ଗୋଟେ ସ୍ଥାନ ରେ ନିଷ୍ପିନ୍ନ ହୋଇ ବସି ରହୁଥିବା ବିଦ୍ଵାନ ବ୍ୟକ୍ତି କୁ ବି ଲୋକମାନେ ତୁଚ୍ଛ ମନେ କରନ୍ତି । ସବୁବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ବ୍ୟକ୍ତି କୁ ଇନ୍ଦ୍ର ମାନେ ଇଶ୍ଵର ମଧ୍ୟ ସହାୟ ହୁଅନ୍ତି । ତେଣୁ ତମେ ଆଗକୁ ଆଗେଇ ଚାଲ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଜ୍ଞ କଥା ଶୁଣି ରୋହିତ ପୁଣି ଥରେ ଦେଶ ପ୍ରଦେଶରେ ବୁଲିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହି ପରି ଭାବରେ ପୁଣି ଥରେ ଏକ ବର୍ଷ କାଳ ରୋହିତ ଜଙ୍ଗଲ ରେ ଭ୍ରମଣ କରି ନା ନା କଥା ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ । ଏକ ବର୍ଷ ପୂରିବା ପରେ ପୁନର୍ବାର ସେ ଗୃହ ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ । ପୁଣି ଥରେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପରେ ତାଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଲେ ଏବଂ ଉପଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ-

"ପୁଷ୍ପିଣୀ ଚରତୋ ଜଘେ ଭୃଷ୍ଣୁରାତ୍ନା ଫଳ ଗ୍ରହିଃ
ଶୋରତେ ଅସ୍ୟ ପାପ୍ମାନ ଶ୍ରମେଣ ପ୍ରପଥେ ହତାଃ ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି ।"
(ଏମିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଭ୍ୟାସ ୩, ଖଣ୍ଡ ୩)

ନିରନ୍ତର ଚାଲୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ଜଘ ଗୁଡ଼ିକ ସଶକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସଫଳତା ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗି ରହନ୍ତି ତାଙ୍କ ଆତ୍ମା ପ୍ରତିଭା ସମ୍ପନ୍ନ ହୁଏ । ପରିଶ୍ରମୀ ମନୁଷ୍ୟ ର ସମସ୍ତ ଦୋଷ ତୁଟି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ରାସ୍ତା ରେ ହିଁ ସ୍ଵତଃ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ତୁମେ ଆଗକୁ ଆଗକୁ ଆଗେଇ ଚାଲ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଜ୍ଞ ର ଏଇ ଉପଦେଶ କୁ ଶୁଣି ରୋହିତ ପୁଣି ଥରେ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟକୁ ଫେରି ଗଲେ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବିଭିନ୍ନ ଜିନିଷ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲେ । ଏହି ପରି ଭାବରେ ଏକ ବର୍ଷ ଭ୍ରମଣ କରିବା ଅନ୍ତେ ପୁନର୍ବାର ରୋହିତ ଗୃହ ଅଭିମୁଖେ ଯିବା କୁ ଚାହିଁଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଏଇ କଥା କହି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତର କୁ ଫେରାଇ ଦେଲେ-

"ଆସ୍ତେ ଭଗ ଆସୀନ ସୌଧୁସ୍ତ୍ରୀଷ୍ଠି ତିଷ୍ଠତଃ ଶତେ ନିପଦ୍ୟ ମାନସ୍ୟ ଚରତି ଚରତଃ ଭଗ ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି" ।।

(ଏମିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଭ୍ୟାସ ୩, ଖଣ୍ଡ ୩)

ଯେଉଁ ମଣିଷ ବସିରହେ ତାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବସି ରହେ । ଯିଏ ଉଠି ଛିଡ଼ା ହୁଏ ତାର ସୌଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସେ ଭଳି ଉପରକୁ ଉଠେ । ଆଉ ଯିଏ ଶୋଇରହେ ତାର ଭାଗ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଶୋଇ ରହେ । ଆଉ ଯିଏ ନିରନ୍ତର କର୍ମ କରି ଚାଲିଥାଏ, ତା ସୌଭାଗ୍ୟ ରେ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହୁଏ । ତେଣୁ ତମେ ଚାଲିବା ଜାରୀ ରଖ । ଏଇ କଥା ଶୁଣି ରୋହିତ ପୁଣି ଥରେ ବଣ କୁ ଫେରି ଗଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଜାଗା ଭ୍ରମଣ କରି ଅନୁଭବ ସାଉଁଟିଲେ । ଏକ ବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ପୁଣି ଥରେ ରୋହିତ ଗୃହ ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ଦେଖା ଦେଇ ଉପଦେଶ ଦେଇ କହିଲେ -

"କଳିଃ ଶୟାନୋ ଭବତି ସଂଜିହ୍ନସ୍ତୁ ଦ୍ଵାପର

ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ସ୍ଵେତାଭବତି

କୃତଂ ସମ୍ପଦ୍ୟତେ ରରନ୍ ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି" ।।

(ଏମିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଭ୍ୟାସ ୩, ଖଣ୍ଡ ୩)

ଅର୍ଥାତ୍ ଶୟାନ ଅବସ୍ଥା କଳି ଯୁଗ ସହିତ ସମାନ । ଜାଗ୍ରତ ରହି କର୍ମ କରିବା ଦ୍ଵାପର ଯୁଗ ସହ ସମାନ । ଉଠି ଛିଡ଼ା ହେବା ସ୍ଵେତୟା ଯୁଗ ସହିତ ସମାନ । ଆଉ ଅନବରତ ଉଦ୍ୟମ ଜାରି ରଖିବା ସତ୍ୟ ଯୁଗ ସହିତ ସମାନ । ତେଣୁ ତୁମେ ଅଗକୁ ଆଗେଇ ଚାଲ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ର ଜ୍ଞ ର ଏଇ କଥା ଶୁଣି ରୋହିତ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରକୁ ଫେରି ଗଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନ ଭ୍ରମଣ କଲେ ।

ପୁଣି ଥରେ ଏକ ବର୍ଷ ଅନ୍ତେ ରୋହିତ ଗୃହ ଅଭିମୁଖେ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ଏ ଥର ମଧ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ତାଙ୍କୁ ରାସ୍ତାରେ ଦେଖାଦେଇ ଉପଦେଶ ଦେଲେ ।

"ଚରନ୍ ବୈ ମଧୁ ବିନ୍ଦତି
ଚରନ୍ ସ୍ଵାଦୁମୁଦୁମ୍ବରମ୍
ସୂର୍ଯ୍ୟସ୍ୟ ପଶ୍ୟ ଶ୍ରେମାଣଂ
ୟୋ/ଯଃ ଚରଣ ନ ତନ୍ମୟତେ ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି" ।।
(ଏମିତରେୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ, ଅଭ୍ୟାସ ୩, ଖଣ୍ଡ ୩)

ଅର୍ଥାତ୍ ପରିଶ୍ରମ ରୁ ହିଁ ମଧୁ ପ୍ରାପ୍ତି ହୁଏ । ପରିଶ୍ରମରୁ ହିଁ ସୁସ୍ଵାଦୁ ଫଳ ମିଳେ । ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠତାକୁ ଦେଖ ଯିଏ ଚାଲିବା ସମୟରେ କେବେବି ଆଳସ୍ୟ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ତାଙ୍କ କିରଣ ର ତେଜକୁ ଦେଖ, ଏହି ତେଜ ତାଙ୍କର ନିରନ୍ତର ଗତି ଯୋଗୁଁ ହିଁ ସମ୍ଭବ ହୁଏ । ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କ ଉପଦେଶ ଶୁଣି ରୋହିତ ଷଷ୍ଠ ବର୍ଷ ପାଇଁ ପୁଣିଥରେ ଭ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ଚାଲିଗଲେ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣ ରୂପୀ ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ରୋହିତ ପୁଣି ଥରେ ଭ୍ରମଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରି ଗଲେ । ଏହି ସମୟରେ ତାଙ୍କୁ ଖବର ମିଳିଲା ଯେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ, ସେ ସେତେବେଳେ ଗୃହକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବାକୁ ଚାହିଁଲେ । ସେଇ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ର ଭେଟ ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ନାମକ ଜଣେ ଦରିଦ୍ର ବ୍ରାହ୍ମଣ ରଖି ଙ୍କ ସହିତ ହେଲା । ଯିଏ କି ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ସଫର୍ଷ କରୁଥିଲେ ।

ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ଙ୍କ ର ତିନୋଟି ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ଯଥା-ଶଭନଃପଭକ୍ତ, ଶୁନଃଶେପ ଓ ଶୁନଃଲୀଙ୍ଗୁଳ । ରୋହିତ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କୌଣସି ଗୋଟେ ପୁତ୍ର କୁ ବିକ୍ରି କରିଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଲେ । ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ବଡ଼ ଓ ତାଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀ ସାନ ପୁଅକୁ ବହୁତ ପାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ଧନ ଲୋଭରେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟମ ପୁତ୍ର ଶୁନଃଶେପ କୁ ରୋହିତ ଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଦେଲେ ।

ଯାହା ଦ୍ଵାରା ସେ ନିଜେ ଯଜ୍ଞରେ ନ ବସି ଶୁନଃଶେପ ଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଯଜ୍ଞ ସମାପ୍ତି କରାଇ ପାରିବେ । କୁହାଯାଏ ଯେ ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ବାଳକ ଠାରୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବାଳକ ଅଧିକ ପ୍ରିୟଥିବା । ଶୁନଃଶେପ ଙ୍କୁ ନେଇ ରୋହିତ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିଆସିଲେ ଏବଂ ଯଜ୍ଞର ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଇଲେ । ସେଠାରେ ଶୁନଃଶେପ ଙ୍କ ପିତା ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ଶୁନଃଶେପ କୁ ପଶୁଭଳି ବଳୀଖୁଣ୍ଟ ରେ ବାନ୍ଧିବା ର ବେଳ ଆସିଲା, ସେତେବେଳେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସେଭଳି ପାପ କରିବା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛୁକ ହେଲେ ନାହିଁ।

ସେ ସମୟରେ ଶୁନଃଶେପ କୁ ପିତା ରାଜା ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର କୁ ଠାରୁ ୧୦୦ ଗାଈ ନେଇ ଶୁନଃଶେପ କୁ ଯୁପ କାଠରେ (ଯଜ୍ଞରେ ବଳି ଦିଆଯିବା କୁ ଥିବା ପଶୁ ବିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଥିବା କାଠ) ବାନ୍ଧି ଦେଲେ। ହେଲେ ଯୁପ କାଠରେ ପଶୁଭଳି ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଏହି ବାଳକକୁ ବଳୀ ଦେବା ପାଇଁ କେହି ରାଜି ହେଲାନାହିଁ। ଏଥର ମଧ୍ୟ ଶୁନଃଶେପ କୁ ପିତା ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ପୁଣି ଥରେ ଶହେ ଗାଈ ନେଇ ଶୁନଃଶେପ କୁ ବଳି ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ।

ଶୁନଃଶେପ ଏଇ କଥା ଜାଣିଗଲା ଯେ ଯଜ୍ଞରେ ତାକୁ ପଶୁ ଭଳି ବଳି ଦିଆ ଯିବ। କିନ୍ତୁ ଯଜ୍ଞ ସମ୍ପନ୍ନରେ ତାର ଯେତିକି ଜ୍ଞାନ ଥିଲା, ସେ ଭାବୁଥିଲା ଯଜ୍ଞରେ ଆହୁତି ଶେଷ ହେବାପରେ ତାକୁ ବଣ ମଧ୍ୟରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯିବ। କିନ୍ତୁ ସେ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିଲା ଯେ ଯଜ୍ଞରେ ଆହୁତି ଶେଷ ହେବା ପରେ ତାକୁ ବଣ ଭିତରେ ଛଡ଼ା ଯିବନି ବରଂ ତାର ବନ୍ଧ କରାଯିବ, ସେତେବେଳେ ସେ ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ବିକଳ ହୋଇ ରକ୍ ବେଦ ର ମନ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଦେବତା କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା।

ପ୍ରଥମେ ସେ ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା, ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରହ୍ମା ତାକୁ ଅଗ୍ନି ଦେବଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ। ପ୍ରଜାପତି ବ୍ରହ୍ମା କୁ କଥା ଅନୁସାରେ ସେ ଅଗ୍ନି ଦେବ କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା। ହେଲେ ଅଗ୍ନି ଦେବ ତାକୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ। ଶୁନଃଶେପ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରନ୍ତେ, ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେହେତୁ ତୁମକୁ ବରୁଣ ଦେବ କୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଯୁପ କାଠରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଛି ତୁମେ ବରୁଣ କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କର। ଶୁନଃଶେପ ବରୁଣ ଦେବଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କଲା। ବରୁଣ ଦେବ ତାକୁ କହିଲେ, ଅଗ୍ନି ଦେବ ସବୁ ଦେବତାଙ୍କ ର ମୁଖ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ଅଟନ୍ତି କାରଣ ତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସବୁ ଦେବତାମାନଙ୍କୁ ଯଜ୍ଞରେ ଆହୁତି ଦିଆଯାଏ। ତେଣୁ ତୁମେ ଅଗ୍ନି ଦେବଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କର। ବାଳକ ଶୁନଃଶେପ ପୁଣି ଥରେ ଅଗ୍ନି ଦେବ କୁ ସ୍ତୁତି କଲା। ସେତେବେଳେ ଅଗ୍ନି ଦେବ

ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଅଗ୍ନି ଦେବତା ଜ୍ଞ ଉପଦେଶ ଅନୁସାରେ ସେ ସମସ୍ତ ଦେବତାଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କଲା ।

ସେତେବେଳେ ଦେବତା ମାନେ ତାଙ୍କୁ ଦେବତା ମାନଙ୍କ ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ର ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଦେବତା ମାନଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ସେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବ ଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା । ଇନ୍ଦ୍ର ତା ପାଇଁ ଏକ ରଥ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାରଙ୍କ ସ୍ତୁତି କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ତାଙ୍କୁ ସବୁ ଦେବ ଦେବୀ ମୁକ୍ତ କରିଦେବେ । ଶୁନଃଶେପ ବୈଦିକ ମନ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଅଶ୍ୱିନୀ କୁମାର ଙ୍କୁ ସ୍ତୁତି କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ସେ ଯେତେ ଯେତେ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କଲେ ସେମିତି ସମିତି ତାଙ୍କ ବନ୍ଧନ ଖୋଲିବାକୁ ଲାଗିଲା ଏବଂ ରାଜା ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ମଧ୍ୟ ଜଳଉଦର ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତି ଲାଭ କଲେ । ତାଙ୍କ ଶରୀର ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ବନ୍ଧନ ମୁକ୍ତ ହେବା ପରେ ଶୁନଃଶେପ ଯଜ୍ଞ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରୁଥିବା ରୁଷି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମହର୍ଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ରୁଷି ଙ୍କୁ ନିଜ ପିତା ବୋଲି ଭାବି ତାଙ୍କ କୋଳ ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା. ରୁଷି ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ମଧ୍ୟ ଶୁନଃଶେପ କୁ ନିଜର ପୌଷ ପୁତ୍ର ଭାବ ରେ ଗ୍ରହଣ କରିନେଲେ ।

ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଶୁନଃଶେପ ଙ୍କୁ ନିଜ ପୁତ୍ର ଘୋଷିତ କରିବା ପରେ ଅଜୀଗର୍ତ୍ତ ର ପୁତ୍ର ମୋହ ଜାଗି ଉଠିଲା । ସେ ଶୁନଃଶେପ ଙ୍କୁ ଫେରାଇ ନେବା କୁ ଚାହିଁଲେ ଏବଂ ସେ ନେଇ ଥିବା ଗାଈ ଗୁଡ଼ିକୁ ଫେରାଇ ଦେବେ ବୋଲି କହିଲେ । କିନ୍ତୁ ବାଳକ ଶୁନଃଶେପ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ରେ ରାଜି ହେଲାନାହିଁ । ସେ କହିଲା ଯେଉଁ ପିତା ଧନ ଲୋଭ ରେ ନିଜ ପୁତ୍ର କୁ ପଶୁ ଭଳି ବଳି ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପିତୃତ୍ୱ କୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରୁଛି । ମୁଁ ଆଉ ତାଙ୍କ ସହିତ ଫେରିବି ନାହିଁ । ତା ପରେ ସେ ବିଶ୍ୱାମିତ୍ର ଜ୍ଞ ସହ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ଏଥି ପାଇଁ ଦେବତା ମନେ ମଧ୍ୟ ଆଶୀର୍ବାଦ କରିଥିଲେ ।

"ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି ର କଥା" ବସ୍ତୁ ରୁ ଏଇ ସନ୍ଦେଶ ମିଳେ ଯେ -

ଆବହମାନ କାଳ ରୁ ମଣିଷ ମନରେ ପୁତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରବଳ ଆକାଂକ୍ଷା ରହିଛି ।
ସେଥିପାଇଁ ସେ ବିଭିନ୍ନ ଦେବୀ ଦେବତା କୁ ମାନସିକ କରିଥାଏ ।

ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବସ୍ତୁ ର ମୋହ ମନୁଷ୍ୟ କୁ ତା ପ୍ରତିଜ୍ଞା ରୁ ବିରତ ରହିବା ପାଇଁ
ବିଭିନ୍ନ ବାହାନା ଖୋଜିବା କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଥାଏ ।

ନିଜର ର ଜିନିଷ କୁ ତ୍ୟାଗ ନ କରିବା ପାଇଁ ମଣିଷ ଅନ୍ୟ ର ଜିନିଷ କୁ ଚକ୍ଷା
ଦେଇ କିଣିବା ପାଇଁ ପଛାଇ ନ ଥାଏ ।

ନିଜର ପ୍ରିୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଓ ବସ୍ତୁ ର ରକ୍ଷା ପାଇଁ ମଣିଷ ସବୁବେଳେ ଦେବୀ ଦେବତା କୁ
ଶରଣ ପଶେ ।

ଇନ୍ଦ୍ର କୁ ଦ୍ଵାରା ଦିଆ ଯାଇ ଥିବା ଚରୈବେତି ଚରୈବେତି ମନୁଷ୍ୟ କୁ ସର୍ବଦା
ଉଦ୍ୟମ ଜାରୀ ରଖିବା ର ସ୍ଵଷ୍ଟ ସନ୍ଦେଶ ଦିଏ । ସେଥିପାଇଁ କୁହା ଯାଇଛି -

"ଉଦ୍ୟମେନ ହି ସିଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟାଣି ନା ମନୋରଥୈଃ
ନ ହି ସୁପ୍ତସ୍ୟ ସିଂହସ୍ୟ ପ୍ରବିଶତି ମୁଖେ ମୃଗାଃ ।"

(ସମାପ୍ତ)

ଗାଆଁ ପରିମଳ ଧୋବା ଭୂଠୁ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ମେହେର

ଗାଆଁ ପରିମଳ ଧୋବା ଭୂଠୁ
ଖିଲି ଖିଲି ହସ ଶିଶୁ ଓଠୁ
ଗାଈଗୋରୁ ବସା ଗାଆଁ ଗୋଠୁ
ସାଧୁଜନ ଭେଟ ବାବା ମଠୁ ॥

ମାତା ଦରଶନ ଦେବୀ ପୀଠୁ
ସଭିଏଁ ଜନମ ମାତା ଜଠୁ
ଚୋର ଚସ୍ତରଙ୍କୁ ଜଣା ଶଠୁ
ଜ୍ଞାନ ଲଭିଥାଏ ଚାଟ ପାଠୁ ॥

ଘରକୁ ସୁନ୍ଦର ଘରଣୀରାଣୀ
ବଧୂକୁ ସୁନ୍ଦର ପାଟ ଓଢ଼ଣୀ
ମଥାକୁ ସୁନ୍ଦର କୁଞ୍ଜିଆ ବେଣୀ
ଲଞ୍ଜା ବିଭୂଷଣ ସିଏ ରମଣୀ ।

ଜଗାକୁ ସୁନ୍ଦର ଭୂଳସୀ ହାର
ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ସୁନ୍ଦର ସିଂହ ଦୁଆର
ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ନେତ ଭାରି ସୁନ୍ଦର
ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର କି ଉଭାଗର ॥

ପ୍ରକୃତି ରାଣୀର ସୁନ୍ଦର ବେଶ
କଳା ମେଘ ତାର ମଞ୍ଜୁଳ କେଶ
ଶ୍ୟାମଳ ବସନ ଦେହେ ପରଶ
ନାଲି ଗୁକୁ ଗୁକୁ ସାଧବ ବୋହୂ
ନାଲି ରଙ୍ଗେ ଶୋଭେ ଚିତା ବହୁ ॥

ପ୍ରାତଃ ଦିଗେ ଭୂତା ବାଳସୁରୁଜ
ରକ୍ତିମ ଆଭା ମଞ୍ଜୁଳ ମୁରୁଜ
ବସୁନ୍ଧରା ମାତା ମୁଖେ ମଉଜ
ଦେଖି ଦେଲେ ଫେରେ ନି ଚକ୍ଷୁ ଆଜ ॥

ଅନ୍ତରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ସିଏ ନିଜର
ଦୂରୁ ଦେଖିଦେଲେ ହସର ଗୀର
ଘରକୁ ସୁନ୍ଦର ଫାଟକ ତାର
ଦିଗେ କିଶଳୟ ଭାରି ସୁନ୍ଦର ॥

ଗୃହ ପରିମଳ ତୁଳସୀ ଚୌରା
ଦାଣ୍ଡ ପରିମଳ ଛେରାପହୁଁରା
ଗାଆଁ ପରିମଳ ସତକତରା
ନଭ ନିରିମଳ ଜୋଛନା ତାରା ॥

ଦିଗଶିର୍, ଭୁଞ୍ଜୁରିପାଲି, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ବଳିଆର ମହାବାହୁ

ଜୟ କୁମାର ମିଶ୍ର

ବଳିଆର ହୋଇ, ଭୁବନରେ ନାହିଁ
କିଛିବି ଶ୍ଵାସିତ ହୋଇ,
ସବୁ ସାମୟିକ, ବିଜୁଳି ଝଲକ
ଦିନ କାଳ, ଦଣ୍ଡ, ପାଇଁ ॥(1)
ମୂଢ଼ ମାନସଟି, ଭାବ ଭାବନାଟି
ଭାଲୁ ଥାଏ ବହୁ କଥା,
ମୁହିଁ ଏକା ବଡ଼, ସବୁଠାରୁ ଦୃଢ଼
ଏକ ଛତ୍ରପତି ପନ୍ଥା ॥(2)
ଦିନ, କାଳ, ବେଳ, ଥିଲେ ଅନୁକୂଳ
ପାଗଳ କହିବ କଥା,
ସେ ବଡ଼ ଚତୁର, ବଡ଼ ପାରିବାର
ଭର୍ଜ୍ୟକୁ ଟେକି ତା ମଥା ॥(3)
ଭାଗ୍ୟର ନିୟନ୍ତ୍ରା, ଜଗତ କରତା
ହୋଇଥିଲେ ପଛେ ସାହା,
ବଳେ, ବଳିଆର, ତେଜ ଓ ଭଜ୍ଞଳ
ଅହଂରେ ବୁଲାଇ ବାହା ॥(4)

ଯାହା ବି କରଇ, ଶୋଭା ମଣ୍ଡୁଥାଇ
ଉତ୍ତମ, ବେଭାର ଲାଗେ,
ଯିଏ ଯାହା କହୁ, ନାକ ଟେକୁ ଥାଉ
ଆଦର୍ଶ ଭାବନା ଜାଗେ ॥(5)
ଲୁଚକାଳି ଖେଳ, ସତମିଛ ମେଳ
ଠକ, ଦାଗି, ଶଠ, ବଳ,
କଳା ଧଳା କରେ, ଧଳା କଳା ବାରେ
ଅନୀତି, ଦୁର୍ନୀତି ଫଳ ॥(6)
ଚାଟୁକାରଙ୍କର, ଉଚିଷ୍ଟ ଭକ୍ଷଣ
ଅଇଁଠା ଖିଆଙ୍କ ପାଟି,
କରେ ସ୍ତବ ପାଠ, ସେ ପରା ଉକୃଷ୍ଟ
ସବୁରି ଦେବତା ଏଠି ॥(7)
ସେହିତ ପ୍ରଗତି, ସେହିତ ଉନ୍ନତି
ସେହି ସ୍ଥିତି, ସେହି ଗତି,
ତା ପାଇଁ ମୁକତି, ଦୁରାଏ ଦୁର୍ଗତି
ଅଭାବ ଯାଏ ରାତାରାତି ॥(8)
ଲୁଚକାଳି ଖେଳ, ରାଜନୀତି ମେଳ
କିଣେ ନିରୀହଙ୍କ ମତି,
ମିଛ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି, ଜାଳି ଆଶା ବତୀ
ନିରାଶାରେ ଆଶା ଜେଧାତି ॥(9)
ଯାତନାକୁ ଦିଏ, କାହାକୁ କନ୍ଦାଏ
ପ୍ରାଣର ଘାତକ କା'ର,
ମାନ, ଇଚ୍ଛୁତକୁ, କୋଳାଗ୍ରତ ତାକୁ
ପୁଞ୍ଜି ବଳେ ବଳିଆର ॥(10)
ଭୁଲଇ ସମ୍ପର୍କ, ବୟସର ଅଙ୍କ
ହୋଇ ମଦମଉ ନିତି,

ଫୁଲାଇ କେ ଛାଡ଼ି, ବିବାଦକୁ ମତି
କୁଟ, କପଟରେ ଗତି, ॥(11)
କରି ହରିଲୁଗୁ, ପିନ୍ଧି ବୁଗୁ ସୁଟ
ଧୋବ ଧାଉଳିଆ ବାଗୁ,
ଲୋକ ଦେଖାଣିଆ, କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା
ଛଳନା ନାଟକ ସବୁ ॥(12)
କେତେ ଦାନ ପୁଣ୍ୟ, ଭୋଜିଭାତ ମାନ
ଗରିବ, ଭିକାରୀ ପାଇଁ,
ସେବାଟି ସୀମିତି, ପ୍ରଚାର ବହୁତ
ଗଣମଧ୍ୟମକୁ ନେଇ ॥(13)
ମାଣ ପୁରିଗଲେ, ସେଇ ଭରିଗଲେ
ସବୁଖେଳ ହେବ ଇତି,
ଅଣ୍ଟି ଛୁରୀ ସେଠି, କାଟିଦେବ ତଣ୍ଟି
ସରିଯିବ ଖେଳ ସ୍ଥିତି, ॥(14)
ସବୁଠାରୁ ବଳି, ବାଲିଆର ହୋଇ
ସୃଷ୍ଟି କରତା ସାଇଁ,
ଦୁବ କରେ ଦାରୁ, କରେ ମହାମେରୁ
ପାପୀକୁ ବିନାଶେ ସେହି ॥(15)

ବୁଦୁର, ଗୋରିବନ୍ଧା
ଗଜପତି, ଓଡ଼ିଶା, 761296,
ଯୋଗାଯୋଗ 6372127449

ଆଉ କିଛି ଚାହେଁ ନାହିଁ

ଝରଣା ବାରିକ

ବୁଢ଼ା ହେଲେ ମୁହିଁ ନ ଦିଅନ୍ତୁ ପଛେ
ଦୁଇ ଓଳି ଦୁଇ ମୁଠା,
ମୋରି ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଲି ନ ଦିଅନ୍ତୁ
ନିଆଣ୍ଡର ସେଇ ଅଠା।

ତିନି ହାତ ଜାଗା ମୋ ଭିଟା ମାଟିରେ
ଗୋଟେ କୋଣେ ମୋତେ ଦେଇ,
ପକେଇ ରଖନ୍ତୁ ପରିବାର ମୋର
ଆଉ କିଛି ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ।

ଚାହେଁ ନାହିଁ ମୁହିଁ ଜରାଗ୍ରମେ ରହି
ପର ହାତେ ଖାଇବାକୁ,
ଭିଟାମାଟି ଛାଡ଼ି କା ଦୁଆରେ ପଡ଼ି
ଖୁରି ଖୁରି ମରିବାକୁ।

ମୋ ପୁଅ ବୋହୂ ଓ ନାତି ନାତୁଣୀ କ
ଗହଣରେ ଥିବି ରହି,

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ମଲା ପରେ ମୋର ଚାରି ପାଖେ ବସି
କାନ୍ଦୁଥିବେ କଇଁ କଇଁ

ସାଇ ଭାଇ ମୋର ସୁଗୁଣ ବଖାଣି
ହେଉ ଥିବେ କୁହା କୁହିଁ,
ସେତିକିରେ ମୋର ସ୍ୱର୍ଗ ପ୍ରାପ୍ତି ହେବ
ଆଉ କିଛି ଚାହେଁ ନାହିଁ।

ସମଲ, ତାଳଚେର, ଅନୁଗୋଳ
ମୋବାଇଲ :- 9556846932

206 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

‘ଛ ମାଣ ଆଠ ଗୁଣ୍ଠ’,
ଫକିର ମୋହନ
ସେନାପତିଙ୍କ ଅନନ୍ୟ
କୃତି

ଅସିତ ମହାନ୍ତ

(ଜନ୍ମଦିବସ ଉପଲକ୍ଷେ)

ଫକିର ମୋହନ ସେନାପତି (୧୩ ଜାନୁଆରୀ ୧୮୪୩ - ୧୪ ଜୁନ ୧୯୧୮) ଏକ ମଧ୍ୟବିତ୍ତ ପରିବାରରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଚରଣ ସେନାପତି ଏବଂ ତୁଳସୀ ଦେବୀ ସେନାପତିଙ୍କ ଘରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ। ଦେଢ଼ ବର୍ଷ ବୟସରେ ତାଙ୍କ ପିତାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା। ଚତୁର୍ଥ ମାସ ପରେ ତାଙ୍କ ମାଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁ ହୋଇଥିଲା। ତାଙ୍କ ଜେଜେମା ପିଲାଦିନରୁ ତାଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ।

ସେନାପତିଙ୍କ ମାମୁଁ ଯୁବକ ଫକିର ମୋହନଙ୍କ ପ୍ରତି ଈର୍ଷା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଦେଇନଥିଲେ। ତାଙ୍କର ଦୁର୍ବଳ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବିଳମ୍ବିତ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଯୋଗଦାନ ଦେଇଥିଲା । ଫକିର ମୋହନ ସେନାପତି, ଯାହାଙ୍କୁ ଉତ୍କଳର ବ୍ୟାସ କବି ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ସେ ଜଣେ ଭାରତୀୟ ଲେଖକ, କବି, ଦାର୍ଶନିକ ତଥା ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାରକ ଥିଲେ। ସେ ଓଡ଼ିଆର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାରେ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଯାହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଓଡ଼ିଶାର କଥିତ ଭାଷା। ତାଙ୍କର ଚାରିଟି ଉପନ୍ୟାସ, ୧୮୯୭ ରୁ ୧୯୧୫ ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ, ଅଷ୍ଟଦଶ ଏବଂ ଅଷ୍ଟଦଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ-ସଂସ୍କୃତିକ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ତିନୋଟି ଉପନ୍ୟାସ, ଛ ମାଣ ଆଠ ଗୁଣ୍ଠ, ମାମୁଁ ଏବଂ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ସାମାଜିକ ଜୀବନର ବାସ୍ତବତାକୁ

ଏହାର ବହୁ ପରିମାଣରେ ଆଲୋକିତ କରିଛନ୍ତି । “ଲକ୍ଷ୍ମୀ” ହେଉଛି ଏକ ଐତିହାସିକ ରୋମାନ୍ତ ଯାହା ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମରାଠା ଆକ୍ରମଣ ପରେ ଓଡ଼ିଶାର ବିଶୁଦ୍ଧତା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସାମ୍ନା କରିଥାଏ । ‘ଛ ମାଣ ଆଠ ଗୁଣ୍ଠ’ ହେଉଛି ପ୍ରଥମ ଭାରତୀୟ ଉପନ୍ୟାସ ଯାହାକି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଭୂମିହୀନ ଚାଷୀଙ୍କ ଶୋଷଣର ମୁକାବିଲା କରିଥିଲା । ରକ୍ଷରେ ଅକ୍ଳୋବର ବିପ୍ଳବ କିମ୍ବା ଭାରତରେ ମାର୍କ୍ସବାଦୀ ଚିନ୍ତାଧାରାର ଆବିର୍ଭାବ ପୂର୍ବରୁ ଏହା ଲେଖାଯାଇଥିଲା । ମୂଳତଃ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଥିବା ଉପନ୍ୟାସଟି କାଲିଫର୍ନିଆ ଯୁନିଭରସିଟି ପ୍ରେସ୍ ଦ୍ଵାରା ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଅନୁବାଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଫକିର ମୋହନ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଆର ପ୍ରଥମ ଆତ୍ମଜୀବନୀ “ଆତ୍ମ ଜୀବନୀ ଚରିତ” ର ଲେଖକ ଅଟନ୍ତି ।

ଫକିରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଜାତୀୟତା ତଥା ଆଧୁନିକ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ପିତା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ଫକିର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଏହି ଚତୁର ତଥା ହାସ୍ୟାସ୍ଵଦ ଉପନ୍ୟାସ ଆଧୁନିକ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ଅନ୍ୟତମ ଅଗ୍ରଣୀ ତଥା ଦେଶୀ ଭାରତୀୟ ଭାଷାର ବିନାଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମରେ ଜଣେ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟକର୍ତ୍ତା - ଉତ୍ତମ ସାହିତ୍ୟିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଏକ ଐତିହାସିକ ଦଲିଲ । ଏହା ଉତ୍ତମ ବ୍ରିଟିଶ ଏବଂ ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ ସମ୍ମିଳନୀ, “ଛ ମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ” ଉପନିବେଶ ଶାସନ ଅଧୀନରେ ଭାରତୀୟ ଗ୍ରାମ ଜୀବନର ଏକ ଅନନ୍ୟ “ଦୃଶ୍ୟ” ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ୧୮୩୦ ଦଶକରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହା ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା, ଉପନ୍ୟାସଟି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥାଏ, ଯେଉଁଠିରେ ଏହି ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ପୁନଃ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଥିବା ଲୋକଙ୍କ ଜୀବନ ଏବଂ ଭାଗ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସୁନ୍ଦର ଅନୁବାଦ ବିଶ୍ଵସ୍ତରରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଉପନିବେଶବାଦୀତାର ଅଧିକ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଦିଗଗୁଡ଼ିକ କିପରି ପ୍ରଭାବିତ କଲା ତାହାର ବିରଳ ତଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବିବରଣୀକୁ ବିଶ୍ଵସ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ର ସାର କଥା ହେଉଛି - ଜଣେ ଜମିଦାର ରାମ ଚନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜ ଏକ ବିବାହିତ ଦମ୍ପତି (ପତ୍ନୀ ସାରିଆ ଏବଂ ସ୍ଵାମୀ ଭଗିଆ) ଙ୍କ ଅତ୍ୟଧିକ ଉର୍ବର ଜମି ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ଜମି ଛଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଏକ କ୍ଷତଯନ୍ତ୍ର ରଚିଛନ୍ତି । ଜମି ହରାଇବା ପରେ ସ୍ଵାମୀ ପାଗଳ ହୋଇଯାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଗାଈ କୁ ମଧ୍ୟ ନିଆଯାଇଛି । ପତ୍ନୀ ସାରିଆଙ୍କୁ ଜମିଦାର ମାତ ମାରିଥିଲେ । ସ୍ଵାମୀ, ଜମି ଏବଂ ସବୁକିଛି ହରାଇଥିବା ମହିଳା ଅନେକ

ଭାବନାରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇ ଜମିଦାର ଅତ୍ୟଧିକ ଯତ୍ନଶା ଭୋଗୁଛନ୍ତି । ଜମିଦାର ସର୍ବଦା ସେହି ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ ପାଉଥିଲେ - “ମୋତେ ମୋର ଛ ଏକର ୮ ଗୁଣ୍ଠ ଜମି ଫେରାଇ ଦିଅ ଏବଂ ମୋତେ ମୋର ଜମି ଦିଅ, ମୋତେ ମୋର ଗାଇ ଦିଅ” । ତାଙ୍କର ମନ କାର୍ଯ୍ୟ ଯୋଗୁଁ ଶେଷରେ ଜମିଦାର ପ୍ରାଣ ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତି । ଏହି ଉପନ୍ୟାସକୁ ଯଦି ଆମେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ କରିବା, ତେବେ ଅନେକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନ୍ଦୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ହେବ, ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନର ସାହିତ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ସାହିତ୍ୟିକ ମହତ୍ତ୍ୱ : “ଛମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ” ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟର ଏକ କଳାକୃତି ଭାବରେ ବହୁଳ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ । ଏହା ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ମୋଡ଼ ବଦଳାଇଲା, କାହାଣୀ କହିବାରେ ବାସ୍ତବତା ଏବଂ ମାନସିକ ଗଭୀରତାକୁ ପରିଚିତ କରାଇଲା । ଏହି ଉପନ୍ୟାସ ମାନବିକ ସମ୍ପର୍କର ଜଟିଳତା, ଶ୍ରେଣୀ ବିଭାଜନ ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀର ଶୋଷଣକାରୀ ପ୍ରକୃତିର ଆବିଷ୍କାର କରି ଏହାକୁ ସାହିତ୍ୟିକ କାନୁନର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ ଭାବରେ ପରିଣତ କଲା ।

ସାମାଜିକ ମହତ୍ତ୍ୱ: ସେନାପତି ଓଡ଼ିଶାରେ ଓଁପନିବେଶିକ ଯୁଗରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ସାମାଜିକ-ଅର୍ଥନୈତିକ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ଚିତ୍ରଣ କରିଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଚରିତ୍ର ଏବଂ ବିସ୍ତୃତ ବର୍ଣ୍ଣନା ମାଧ୍ୟମରେ, ସେ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଶୋଷଣକୁ ଆଲୋକିତ କରିଥିଲେ । ଉପନ୍ୟାସ, ସମାଜରେ ଥିବା ପ୍ରତିବାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟକୁ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ, ଯାହା ପାଠକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଚଳିତ ସାମାଜିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବୁଝିବାରେ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥାଏ ।

ଚରିତ୍ର ଗୁଡ଼ିକର ବାସ୍ତବବାଦୀ ଚିତ୍ର: ଉପନ୍ୟାସର ଅନ୍ୟତମ ଶକ୍ତି ଏହାର ସୁଚିତ୍ରିତ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ଅଛି । ନାୟକ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ମଙ୍ଗରାଜଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି, ଯିଏ ନିଜର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପର୍କର ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସର୍ବଦା ତେଷ୍ଟିତ, ହେରା, ଗୋବିନ୍ଦ, ଏବଂ ବଳରାମ ଭଳି ସ୍ୱରଣୀୟ ଚରିତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଚରିତ୍ର ବହୁମୁଖୀ । ମାନବ ତୁଟି ଏବଂ ଗୁଣଗୁଡ଼ିକର ସେନାପତିଙ୍କ ଚିତ୍ରଣ କାହାଣୀରେ ଗଭୀରତା ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟତା ଯୋଗ କରିଥାଏ ।

କାହାଣୀ କୌଶଳ: ସେନାପତି ଏକ ଅନନ୍ୟ କାହାଣୀ କୌଶଳକୁ ନିୟୋଜିତ କରନ୍ତି, ଆଞ୍ଚଳିକ ଉପଭାଷା ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭାଷାକୁ ମିଶ୍ରଣ କରନ୍ତି, ଯାହା କାହାଣୀରେ ସତ୍ୟତା ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଯୋଗ କରିଥାଏ । ସେ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନ ଏବଂ ରୀତିନୀତିର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରକୁ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ଚିତ୍ରଣ କରି ସମୟର ସେତି ଏବଂ ସଂସ୍କୃତିରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ବୁଡ଼ାଇ ରଖିଥିଲେ । ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଥିବା ଥିମ୍: “ଛମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ” ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଯଥା ସାମାଜିକ ଅସମାନତା, ଲିଙ୍ଗଗତ ଗତିଶୀଳତା, ମାନବ ଲୋଭ, ଶୋଷଣ ଏବଂ ଗ୍ରାମୀଣ ସମାଜ ଉପରେ ଉପନିବେଶବାଦର ପରିଣାମ ପରି ଆବିଷ୍କାର କରେ । ଦଳିତ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଣାଳୀ ଉପରେ ସେନାପତିଙ୍କ ସମାଲୋଚନା ଏବଂ ମାନବ ଅସ୍ତିତ୍ଵର ବିଷୟବସ୍ତୁଗୁଡ଼ିକର ଚିତ୍ରଣ ଏହି ଉପନ୍ୟାସକୁ ଥିମେଟିକ୍ ସମୃଦ୍ଧ ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରା ସୃଷ୍ଟି କରେ ।

ସାହିତ୍ୟିକ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ: ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ଉପନ୍ୟାସର ପ୍ରଭାବକୁ ଅତିରିକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ସାମାଜିକ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ସମାଧାନ କରିବା ଏବଂ କାହାଣୀ କହିବା ପାଇଁ ଏକ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ପିଢ଼ି ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେଇଥିଲା ।

ଭାରତରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ସାହିତ୍ୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ତଥା ବିକାଶରେ ସେନାପତିଙ୍କ ଅବଦାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନିତ ରହିଛି । ପରିଶେଷରେ, “ଛମାଣ ଆଠଗୁଣ୍ଠ” ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଏକ ମହତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟ, ଚରିତ୍ର, ସାମାଜିକ ମନ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ ଚିନ୍ତାଧାରା ଥିମର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସିତ । ଫକିର ମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଏହାର ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଏବଂ କଳାତ୍ମକ ଗୁଣ ସହିତ ଆକର୍ଷିତ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏଭଳି ଜଣେ ସୃଜନଶୀଳ ଏବଂ ପ୍ରଖର ବୁଦ୍ଧିର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଜନ୍ମଦିନରେ ତାଙ୍କୁ ସତ ସତ ନମନ ।

ଆବାହକ, ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସୁରକ୍ଷା ଅଭିଯାନ,
ସୁଜନପୁର, ଯାଜପୁର/୯୩୪୮୭୭୮୮୧୨

କେମିତି କହିବି

ମନୋରମା ମହାନ୍ତି

ପଚାରନ୍ତି ଲୋକେ
କାହାପାଇଁ ଏତେ
କବିତା ଲେଖୁଛ କୁହ !
କିଏ ସେହି ନାରୀ
ଅନିନ୍ଦ୍ୟ ସୁନ୍ଦରୀ
ଆଖିରେ ଦେଇଛି ଲୁହ !
କାହା ପାଇଁ ତୁମ
କଲମ ମୁନରୁ
ଝରି ପଡ଼େ ଏତେ କୋହ !
ତୁମେ ମୋର ସେହି
କାବ୍ୟ ନାୟିକା
କେମିତି କହିବି କୁହ !
ତୁମ ପାଇଁ ଯେତେ
କବିତା ଲେଖିଛି
ସବୁତ କୋହରେ ଭରା !
ତୁମ ପାଇଁ ଯେତେ
ରାତି ବିତାଇଛି
ସବୁ ମୋର ଲୁହ ଝରା !

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ତୁମ ପାଇଁ କେତେ
ଅପେକ୍ଷା ର ରାତି
ସକାଳ ହେଇଛି ପରା !
କେମିତି କହିବି
ତୁମରି ସପନେ
ଆଖି ମୋର ନିଦ ଭରା !!

କୁଳସାହି, ଅଲଗାହାଟ,
ଜଗତସିଂହପୁର

212 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଭୂଷାରେ ଭେଦ

ଅକ୍ଷୟ ମହାନ୍ତ (ନର୍ମାଲ୍ୟ)

ଓଡ଼ିଆରେ ଯାକୁ
ଆଶ୍ୱୀନ କହୁଛ
ଇଁରେଜୀରେ ତାହା ଶ୍ୱୀନ
ଓଡ଼ିଆରେ ଯଦି
କହିଦେବ ତାକୁ
ତିଳଟା ହୋଇବ ତାଳ ।

ଆମ ଓଡ଼ିଆର
ଅଶ୍ୱୀନ ଶବ୍ଦକୁ
ଇଁରେଜୀରେ କହିଦେଉ
ସେମିତି କହିଲେ
ପ୍ରଂଜଳ ଭାବରେ
କଥାଟାକୁ ବୁଝିଯାଉ ।

ହାଇଡ୍ରୋସିଲଠୁ
ପେନିସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଖୋଲା ଖୋଲି ଭାବେ କହୁ
ତାର ପ୍ରତିଶବ୍ଦ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ
କହିବାକୁ ଚରିଥାଉ ।

ଭର୍ଜନା ବ୍ରେଷ୍ଟ
ଇଂରେଜୀରେ କହୁ
ଓଡ଼ିଆରେ କହୁ ନାହିଁ
ଯଦି କହି ଦେବା
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ
ଚୁଟି ବି ରହିବ ନାହିଁ ।

ବହୁ ଗାଳି ଅଛି
ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ
ନିଆଁ ପରି ଚରିଯାଏ
କହି ଦେଲେ ତାକୁ
ସମାଜ ଭିତରେ
ମହାଭାରତଟେ ହୁଏ ।

ଅର୍ଥ ତ ସମାନ
ଭାଷା ହିଁ ଆଲଗା
ସୁରୁଚି କୁରୁଚି ଖାଲି
ଇଂରେଜୀରେ ଶୁଣି
ହସି ଦେଇଥାଉ
ଓଡ଼ିଆରେ ପଢ଼ୁ ନାଲି ।

ଗାଆଁ ମଶାଣିକୁ
ଭାରି ଡର ଲାଗେ
କାଳେ ଭୂତ ପ୍ରେତ ଥିବେ

ଧୁଷ୍ଟା ବରଗଛ
କିଆ ବୁଦାଗୁଡ଼ା
ନିଲତି ଭରାଉ ଥିବେ ।

ପର ଗାଁ ମଶାଣି
ଜମା ଭରାଏନି
ତାହା ବିଷୟରେ ଅଜ୍ଞ
ସେହି ମଶାଣିରେ
ରାତି ଅଧେ ଯାଉ
ସତେ ଯେମିତି କି ବିଜ୍ଞ ।

ନିଜ ଗାଆଁ ପାଣି
ଅତୀବ ନିଜର
ନିତି ସ୍ନାନ କରୁ ଆମେ
ଜାଣିଛୁ ପାଣିର
ଗଭୀରତା କେତେ
ଆସିଥାଏ ସିଏ କାମେ ।

ପର ଗାଁ ପାଣିକୁ
ଭର ଲାଗିଥାଏ
ଗଭୀରତା ତାର କେତେ
କୁମ୍ଭୀର ଅଥବା
ଜୋକ ଯଦି ଥିବେ
ଲିଗିଯିବେ ଗୋଡ଼ ହାତେ ।

ଫୋ:9937462507

ହାଟ

ବିଶ୍ୱନାଥ କର

ହାଟ ସାରା ଗହଳି
କେହି କେହି ହାତ ପତେଇ ମାଗୁଛନ୍ତି ଦୁଃଖ
ଦୁଃଖର ଦାବୀଦାର ସାଜି
ପ୍ରୀତିର ମୂଲତାଲ ଭିତରେ
କିଣୁଛନ୍ତି ରଙ୍ଗହୀନ କାକର ବିନ୍ଦୁରେ
ଭଲ ଭଲ ଆଲୋକର ମାୟା ।

ଆଖିଝଲସା ନକଲି ହୀରାର ଆଲୋକେ
ପାଦ ଭୂଲେ କାହା ଗତି
ନିଜ ଭିତରେ ନିଜକୁ ଲୁଚେଇ ଛପେଇ
ଦୁଃଖଟିକେ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ
ମିଳିଯିବ କାଳେ ଅନାକାଞ୍ଚିତ ସୁଖରୁ ଚାମୁଚେ ।

ଗହଳି ହାଟସାରା
ଚାଲିଛି ବଣ୍ଟାକୁଣ୍ଡା

ବତୁରା ହୃଦୟରେ ନାରୁଥିବା
ଶାରଦୀୟ ନୀଳଜ୍ୟୋତ୍ସ୍ନାର ଢୁ ଢୁ ବର୍ଷା ।

ପଦ୍ମପୋଖରୀ କୂଳରେ ଦେହ ମାଜୁଥିବା
ପଦ୍ମିନୀ ନାୟିକାର ଅସଜଡ଼ା କେଶେ
ଲଟେଇ ଯାଉଥିବା ଲାସ୍ୟମୟୀ ଘୁମନ୍ତ ମେଘ
ରୂପେଲୀ ଜହ୍ନର ମାୟା କିରଣ ଧାପରେ
କଳା ପଡ଼ିଯାଉଛି
ମୀନାକରା ଆତ୍ମମଗ୍ନ ବାସ୍ନାୟିତ ତିଥି ।

ନିରୀହ ବାଟୋଇ ମାନେ ଝୁଣୁଛନ୍ତି
ଭଙ୍ଗୁର କାଚଖଣ୍ଡର ରାସ୍ତାରେ
ରହସ୍ୟମୟୀ ବନ୍ଧୁର ପଥରେ
ଆଶାରଖି ସମ୍ଭାବନାର ଦୃଢ଼ ଭୁଇଁଟିଏ ପାଦତଳେ
ଜିଇଁଲା ଭଳି ଜୀବନଟିଏ ଥିବ ହାତେ କି ଚାଖଣ୍ଡେ ।

ଗହଳି କମ୍ପନି
ଭିତ ଭିତରେ ସ୍ଵପ୍ନମାନେ ଆହୁରି ସଜୀବ ହେଉଛନ୍ତି
ଦିନ ଦିନ ଧରି ଖୋଜୁଥିବା ଜୀବନ ଚୌପଦୀ
ବଂଶୀର କରୁଣ ସ୍ଵନେ
ଚାଖଣ୍ଡେ ସିଇଁଲେ ଫାଟିଯାଏ ହାତେ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଦୁଃଖ ସବୁ ଅବୋଲକରା ଭଳି
କମ୍ବଳ ବିଛେଇ ପତଙ୍ଗକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ଜିଅନ୍ତା ଲାଭାକୁ ।

ଏତେ ଗହଳି ହାଟରେ
ହଜେଇ ଦେଇ ପାଇବା ରାସ୍ତାର ମାପ
ଭୁଲିଯାଉଛନ୍ତି ପ୍ରସ୍ଥାନର ଛକ
ଗହଳି ବଢୁଛି ବଢୁଛି ଜିଜ୍ଞାସା
ସୁଖ ବୋଲି ଭାବି ହାତ ପକେଇ କିଣୁଥିବା ଦୁଃଖ ।

ସାଇ କଲେନୀ, ଦେଉଳସାହି,
ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ ପୁର, କଟକ ୭୫୩୦୦୮
ସମ୍ପର୍କ 9776332639
ମେଲ୍ biswanathkar1956@gmail.com

218 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ନାଟକ

॥ ଭଲ ମଣିଷ ଖୋଜିବା

ଆସ ॥

ସୁଧାଂଶୁ ଶେଖର ଦ୍ଵିବେଦୀ

॥ ୧୧ ଦୃଶ୍ୟ ॥

(ଥାନା: ଇନ୍ଦୁପେକ୍ଟର ନିହାର ବସି ଫାଇଲ କାମ କରୁଥାଏ। ହଠାତ ନେତା ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ଗୋଗା ଓ ଯୋଗା ସହିତ ଆସେ ।)

ନିର୍ମଳ- ହଲରେ ଇନ୍ଦୁପେକ୍ଟର ତୁମ ମାନଙ୍କର ତ ବହୁତ ବହୁତ ହେଲଗଲାଣି ମୋ ପୁଅକୁ ଧରିଆଣି ଥାନାରେ ରଖିଛ ।

ନିହାର- ସାର! ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ଅମର୍ଯ୍ୟାଦାର ଶେଷ ସୀମା ଟପି ଯାଇଥିଲେ ।

ନିର୍ମଳ- ରୁପକର! ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା! କିଭଳି ଅମର୍ଯ୍ୟାଦା? ଯବାନୀ ବେଳେ ସମସ୍ତେ ସେମିତି କରନ୍ତି । କିଏ ଲୁଚା ଛପା କରେ ଆଉ କିଏ ଦାଣ୍ଡ ଘାଟରେ କରେ । ତାମାନେ ନୁହେଁ କାହାକୁ ଭଲପାଇବାର ପରିଣତି ଅମର୍ଯ୍ୟାଦାର ରୂପ ନେବ । କନେଷ୍ଟବଲକୁ କୁହ ସସମ୍ମାନେ ମୋ ପୁଅକୁ ଲକଅପରୁ ନେଇଆ ସିବ ।

ନିହାର- ସେଭଳି ଅର୍ଡର ମୁଁ ଦେଇପାରିବି ନାହିଁ ସାର ।

ନିର୍ମଳ-ହାଟ ନନସେନ୍ସ! ତୁମେ ଜାଣିଛ ମୁଁ କି ପ୍ରକାର ଉପାଦାନରେ ଗଢ଼ା? ଏବେ ଆଖିମିଟିକା ମାରିବି ତ ତୁମକୁ କୋଉ କୋରାପୁଟ ହେଉ କି ମାଲକାନଗିରି ଟ୍ରାନ୍ସ୍ଫର

କରିଦେବି । କିନ୍ତୁ ନା, ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମେ ମୋ ଆଦେଶକୁ କେବେ ଅମାନ୍ୟ କରିବ ନାହିଁ । ଶୀଘ୍ର କନେଷ୍ଟବଳକୁ କୁହ ମୋ ପୁଅକୁ ଲକଅପରୁ ରିଲିଜ କରିଆଣିବ ।

ନିହାର-ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ସେ କ୍ଷମତା ଅଛି, ଆପଣ ମୋତେ କେବଳ କୋରାପୁଟ କି ମାଲକାନଗିରି ନୁହେଁ, ତାଠାରୁ ଅନୁନ୍ନତ ସ୍ଥାନକୁ ଗ୍ରାନ୍ଥଫର କରିପାରିବେ । ବଟ ଆଇ ଏମ ସରି ସାର! ଆପଣ ଙ୍କ ଆଦେଶ ମୁଁ ମାନି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ନିର୍ମଳ- ଆରେ ହେ ଗୋଗା ଯୋଗା ଯାଅ, ଭିତରେ କନେଷ୍ଟବଳ ପାଖରୁ ଚାବିକାଠି ନେଇ ମୋ ପୁଅକୁ ଲକଅପରୁ ନେଇଆସିବ ।

ବଳୟ- (ପ୍ରବେଶି)ସେଭଳି ଦୁଃସାହସ କଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ବି ଲକ ଅପରେ ପୁରେଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବି । ଆପଣ ଥାନାକୁ କଣ ଭବିଷ୍ଟ୍ର । ଆମେମାନେ ଆପଣଙ୍କ ହାତର କଣ୍ଠେଇ ନୁହଁ ଯେ ଯେମିତି ଚାବି ମୋଡ଼ିବେ ଡିଭିଡିବି ହେଇ ନାଚିବୁ ।

ନିର୍ମଳ-ତାମାନେ ତୁମେ ମୋତେ ଧମକ ଦେଉଛ! ଜାଣ ଏସ.ପି ମନ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମଳ ପାଣିକୁ ବି ଗୋଳିଆ କରିଦିଏ । ଅଯଥା ମୋ ସହିତ ଯୁକ୍ତିତର୍କ ନ କରି ଯାଅ ମୋ ପୁଅକୁ ଖଲାସ କରିଦିଅ ।

ବଳୟ-ଇମ୍ପୋସିବଲ! ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ବିଚ ରାସ୍ତାରେ ଅଭଦ୍ରାମିର ଧୂଷ୍ଣତା କରୁଥିଲା ସେଥିପାଇଁ ଧାରା ୩୦୨ ଅନୁଯାୟୀ କୋର୍ଟ ଚାଲାଣ କରାହେବ । କୋର୍ଟ ଯାହା ଡିସିସନ ଦେବ ତାକୁଇ ମାନିବା ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।

ନିର୍ମଳ- କଣ କହିଲ ମୋ ପୁଅକୁ କୋର୍ଟ ଡିସିସନ ଦେବ ?

ବଳୟ-ଆଜ୍ଞା!

ନିର୍ମଳ- ପ୍ରଳୟ କରିଦେବି । ତୁମକୁ ଛଡ଼ିବିନି । ପ୍ରଳୟର ସୂଅରେ ଭସେଇଦେବି । ମୁଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ଯାହା ଚାହିଁବି ତାହା କରିଦେବି ।

ବଳୟ-ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ କରିବେ ହେଲେ ଆମେମାନେ ଅବସର ନେବା ଯାଏ ଆଇନର ହାତ ଧରି ଚଉହଦୀରେ ପହରା ଦେଉଥିବୁ ।

ନିର୍ମଳ- ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଭିତରେ ସବୁକିଛି ଓଲଟ ପାଲଟି ହେଇଯିବ ଏସ ପି। କିଏ ଜାଣେ ତୁମେ ଏଠି ଥିବ କି ଆଉ କୋଉଠି ?

ବଳୟ-ସତ୍ୟ ପଥରେ ଚାଲିଛି ବୋଲି ୧୫ ବର୍ଷ ହେଲା ପୋଲିସ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବା ଦିନରୁ ଆଠଟି ସ୍ଥାନକୁ ଗ୍ରାନ୍ଥଘର ହେଇଯାରିଲିଣି ତଥାପି ମୋର କିଛି ଅବଶୋଷ ନାହିଁ।

ନିର୍ମଳ- କେତେ ନେବ କୁହ ?

ବଳୟ-ମାନେ ?

ନିର୍ମଳ- ଦକ୍ଷିଣା!କଥା କଣ କି ଆଜି କାଲି ବିନା ଦକ୍ଷିଣାରେ କେହି କିଛି କରୁ ନାହାନ୍ତି।

ବଳୟ-ତାମାନେ ମୋତେ ଭକ୍ତୋତ ଦେବେ ?

ନିର୍ମଳ-ସମସ୍ତେ ନେଉଛନ୍ତି, ତୁମେ କୋଉ ମହାପୁରୁଷ ହେଇଗଲ କି ?

ବଳୟ- ଗେଟ ଆଉଟ!ଆଇ ସେ ଗେଟ ଆଉଟ ।

ନିର୍ମଳ- ବିପି ବଢିଯିବ ଏସ ପି। କଣ୍ଢୋଲରେ ରୁହ।ମୋ କଥା ମାନି ପୁଅକୁ ଛାଡିଦିଅ । ଯୌବନ ନିଶାରେ କଣ ଟିକେ କରିଦେଇଛି ତାମନେ ନୁହେଁ ମନ୍ତ୍ରୀ ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତିର ପୁଅ ଜେଲରେ ରହିବ ।

ବଳୟ-ସମାଜ ବିରୋଧୀ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ରୋକିବା ପାଇଁ ପୋଲିସ ଅଛନ୍ତି । ଆପଣଙ୍କ ପୁଅ ସମାଜର ଜଣେ କୀର୍ତ୍ତୀତାକୁ ଭବିତ ଦଣ୍ଡ ନ ମିଳିବା ଯାଏ ମୁକ୍ତି ଦେଇହେବ ନାହିଁ।

ନିର୍ମଳ- ତୁମେ ମୋ ଆଦେଶକୁ ଅମାନ୍ୟ କରିବ ?

ବଳୟ- ସରି ସାର! ଅପଣ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯାଆନ୍ତୁ। ପୋଲିସର କାମ କରିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ନିର୍ମଳ- ଯିବି ନିଶ୍ଚୟ। ଆଉ କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋ ପୁଅ ବି ବେଲ ରେ ଖଲାସ ହେଇଯିବ । କିନ୍ତୁ ଗୋଟେ କଥା ମନେରଖିବ ଏସ ପି ଜୀବନକୁ ଯେତେ ସରଳ ଭାବିଛ ତାହା ସେତେ ସରଳ ନୁହେଁ। ସତ୍ୟ ପଥରେ ଯିଏ ଚାଲେ ସେ ବାରମ୍ବାର ଝୁଣ୍ଟିପଡ଼େ । ଲହୁଲୁହାଣ ହୁଏ। ଶେଷରେ କଇଁଛ ଭଳି କବଚ ଭିତରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ।

ବଳୟ-ତଥାପି ମୋ ପାଇଁ ସତ୍ୟ ସନାତନ । ସତ୍ୟ ମୋ ଜୀବନର ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ହେଇ ରହିବ ।

ନିର୍ମଳ- ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତିର ଖେଳ ଦେଖିନାହିଁ ଏସ ପି । ନୂଆ ଆସିଛ ତ ସେଥିପାଇଁ ମୋତେ ଭଲଭାବେ ଚିହ୍ନିନାହିଁ । ରାଜନୀତିର ପଶାପାଲି ଖୁବ ଚମତକାର । ସେଇ ଚମତକାର ଭିତରେ ତୁମେ ପୋଖରୀ ଆଡ଼ିରେ ଛଟପଟ ହେଉଥିବା ମାଛ ପରି ଚିକ୍ନା କରୁଛ । ଆଉ ତୁମ ଚିକ୍ନା ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ମୁଁ ନିର୍ମଳ ଭାବମୂର୍ତ୍ତି ଠୋ ଠୋ ହସୁଥିବି ।

(ହସ ମଧ୍ୟରେ ମଞ୍ଚକୁ ଅନ୍ଧାର ନଇଆସେ)

[ମଞ୍ଚ ଅନ୍ଧାର]

ବାକି ଆର ଧରକୁ.....

ବିସି-୭୪, ସେକ୍ଟର-୧,

ସଲୁ ଲେଜ୍, କୋଲକତା

email-dwibedysudhansu@gmail.com

ପିଲାଦିନ

ସ୍ଵାଗତିକା ସାହୁ

ମନେ ପଡ଼େ ଆଜି ପିଲାଦିନ କଥା
ଯାଆନ୍ତୁକି ପିଲା ହୋଇ
ମିଳି ଯାଆନ୍ତୁକି ସେ ସରଗ ସୁଖ
ସମୟ ଆସନ୍ତା ନେଇ । ।

ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମେଲେ ଲୁଚକାଳି ଖେଳ
ଆହା କେତେ ମନୋରମ
ରେସ ବାଜିରେ ଚୋର ହେଇଯିବା
ସତରେ ପାପ କରମ । ।

କଞ୍ଚା ବିରି ମୁଗ ତୋଳି ଆଣି ବିଲୁ
ସିଝାଇ ଖାଇବା ମଜା
ବିଲକୁ ଯିବାକୁ ଅଳି ଅଝଟ ଯେ
ସାଙ୍ଗରେ ନେବେନି ଅଜା । ।

ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମେଲେ ବୋହୁ ଚୋରି ଖେଳ
ସନ୍ଧ୍ୟାକୁ ଆନନ୍ଦ ଦିଏ
ଜେଜେମା ଓଠରୁ ଅସୁରୁଣୀ ଗପ
ମନେ ଭର ଭରି ଦିଏ । ।

ରଙ୍ଗୀନ ମାଠିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ଲଗାଇ
ପାଳଭୂତ ଖେଳ ସଜା
ନଡ଼ା ଗଦା ପରେ ଶୀତୁଆ ସକାଳ
ଚା' ପିଆର ସେ ମଜା । ।

ନଗୁ ବାଟି ଖେଳ ଟାୟାର ଚକ ରେ
ଯେତେ ତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ତାଠାରୁ ମଧୁର ଆମ୍ଭ ଜାମୁ ଚୋରି
ବୋଉର ଛାଞ୍ଚୁଣି ପିଟା । ।

ମନେପଡ଼େ ଆଜି ସେ ବାସନା ସବୁ
ନାନା ଜାତି ଖିରି ପିଠା
ମିଳିଯାଆନ୍ତା କି ପେଟ ଭରିଦ୍ୟନ୍ତି
ବୋଉ ହାତର ସେ ମିଠା । ।

ଅଳପ ମସଲା ତେଲଲୁଣ ମାଖି
ସ୍ତ୍ରୀଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଯେତେ
ଆଜିର ସେ କେକ ପୁଡ଼ିଂ ଗୁପରୁପ
ସରିକି ତା ସଙ୍ଗେ କେତେ ?

ଯାନିଯାତରାରେ କେତେ ମଜା କରୁ
ଅଭୁଲା ସେ ଦିନ ମାନ
ସେ ସ୍ମୃତି ଆସିଲେ ଅଶ୍ରୁର ତାଣ୍ଡବ
ବୋଲ ମାନେନି ନୟନ ।।

ହେ ସମୟ ତୁମେ ମାନିଯାଅ ଥରେ
ଦେଇଯାଅ ପିଲାଦିନ
ଚିର ରଣୀ ହୋଇ ରହିଥିବି ସଦା
କରୁଥିବି ଅଭିମାନ ।।

ଅଧ୍ୟାପିକା

କନ୍ୟମାଳ

ଆସ ଆସ ନବ ବରଷ

ଡ. ଅଭିନବ ଚରଣ ବାରିକ୍

ଆସ ଆସ ନବ ବରଷ ଦି ହଜାର ଚବିଶ ।
ସରୋଜ ଶ୍ରୀପଦ ଯୁଗଳ ସ୍ଵାରି ହୋଇ ହରଷ । ।
ଆନନ୍ଦ କନ୍ଦ ଗୋପ ଚନ୍ଦ ନିତି ଭଜ ମାନସ ।
ସତ୍ୟ ସନାତନ ଗରୁଡ଼ାସନେ କରାଭିଳାଷ । ।
ନବ ଜଳଧର ସ୍ଵରୂପ ପ୍ରଭୁ କମଳା ଇଶ ।
ବରୁଣ ଜାମାତା ସେ ବିଶ୍ଵପିତା ଶ୍ରୀ ହୃ ଶ୍ରୀ କେଶ । ।
ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ ଶ୍ରୀ ହରି ପଦ ସୁଖ ହେବ ପ୍ରବେଶ ।
ରମଣୀ ରସିଆ କାଳିଆ ବିଷ୍ଣୁ ସେ ଜଗଦୀଶ । ।
ଷଟପଦ ସାଜ ରେ ମନ ତୁହି ନିଶି ଦିବସ ।
ଦିବସ ରଜନୀ ନୋହିଣ ମାୟାମୋହରେ ବଶ । ।
ହରଣ ହୋଇବ ତୋ ଦୁଃଖମାନ ସ୍ଵର ସୁରେଶ ।
ଜାଗ୍ରତ ପ୍ରହରୀ ଶ୍ରୀପଦେ ଭଜ ହରିବ କ୍ଳେଶ । ।
ରମାରମଣ କଂଜ ପଦେ ଆଜ ଶରଣ ପଶ ।
ଚକାଚନ୍ଦ ମୁଖ ଦର୍ଶନେ ହରିବ କଳମଶ । ।
ବିଶ୍ଵବିହାରୀ ନନ୍ଦ ଶିଷ୍ୟ ପଦ କମଳେ ଦାସ ।
ଶରଣ ପଶିଲେ ଲଭିବୁ ଜୀବନେ ତା ଆଶିଷ । ।

ଗ୍ରାମ ମହୁ, ଡାକ ମହୁ,
ଭୟା ନମୌଜା,କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା
ମୋ: ୯୯୩୭୯୯୦୫୯୯

ବୁଦ୍ଧି

ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ ମିଶ୍ର

ମୁଁ ଖୋଜିଲି
ସତ୍ୟ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏକ ସତ୍ୟ
କାୟା ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏକ କଳେବର
ମନ ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଏକ ଚିତ୍ତନ ॥

ମୋହ, ମରୀଚିକା ର ମାୟା ଜାଲ,
ଅଜ୍ଞାନତା ର ଅନ୍ଧକାର
ଜରା, ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ ର ବେଦନା,
ଦେହ ଓ ଦାହ ର ଭ୍ରମକୁ ଅତିକ୍ରମି...

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞାନିକା ର ସମ୍ପ୍ରେହନ
ପିତା,ମାତା, ପୁତ୍ର, ପତ୍ନୀ ଜ୍ଞ
ସ୍ନେହ, ଅନୁରାଗ,
ଭକ୍ତି ଭରା ଅନ୍ଧକାର ଓ
ମନର ସନ୍ଦେହକୁ ପରାଭୂତ କରି...

ମୁଁ ପାଇଲି
ଆଲୋକର ଯଥାର୍ଥତା
ସତ୍ୟ ର ସୁନ୍ଦରତା ଓ
ମୋକ୍ଷ ଓ ବାସ୍ତବିକତା ।।

ଥାନେ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର

ମାର୍ଗଶିର ଗୁରୁବାର

ଅଧ୍ୟାପିକା ରେଜାଲିନ୍ ବାରିକ୍

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଗଜାରୁଢା ବିଷ୍ଣୁ ଘରଣୀ ।
ପଦ୍ମଲୟା ତୋ ଅଶେଷ କରଣୀ ॥
ପଦ୍ମ ନାମ ଯେଣୁ ତୁ ପଦ୍ମ ପ୍ରିୟା ।
କମଳା ଗୋ ମାଆ ଅଗୁ ଅଭୟା ।
ଶ୍ରୀହରି ପ୍ରିୟା ତୁ ବୋଲାଉ ମାଆ ।
ଇନ୍ଦିରା ମାତ ଧର୍ମ ଅର୍ଥ ଦିଆ ।
ଲୋକ ମାତା ତୁହି ଜଗତ ମାତା ।
କ୍ଷିରାକ୍ଷୀ ତନୟା ସିନ୍ଧୁ ତୋ ପିତା ।
ରମା ରୂପେ ରମୁ ସକଳ ଭୂତେ ।
ଭାର୍ଗବୀ ତୁ ଭୃଗୁ ରକ୍ଷି ଦୁହିତେ ।
ଲୋକଜନନୀ ମାଆ ଧନ ଦାତ୍ରୀ ।
ଖିରସିନ୍ଧୁ ଜେମା ତୁ ଜଗ ଧାତ୍ରୀ ।
ମାର୍ଗଶିର ମାସର ଗୁରୁବାର ।
ଭ୍ରମଣ କରୁ ମା ମରତ ପୁରା ॥

ମଦୁ, ଆଳି, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଗୋଟିଏ ସନ୍ଧ୍ୟା: ଜରଫୁଲ୍ ଗହଣରେ

ପ୍ରିୟବ୍ରତ ପାତ୍ର

ଇଉରୋପୀୟଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଆଦମ୍ ଓ ଇଭ୍ ଥିଲେ ବୁଣ୍ୟାନ୍ ଜାତିର । ଅଷ୍ଟ୍ରାଲିୟା ଶତାବ୍ଦୀରେ ଏଭଳି ଜଣେ ବୁଣ୍ୟାନ୍ ମହିଳା ଜୁ ନେଇ ଲଣ୍ଡନର କୌଣସି ଏକ ଚିଡ଼ିଆଖାନାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେ ଫଳକଟିଏ ଝୁଲି ଯାଇଥିଲା - “Great, Grand, Grand...Old Lady of Human Civilisation” ଇଂରେଜ ପିଲାଏ ଯନ୍ତ୍ରା ଭିତରେ ମଣିଷଟିକୁ ଦେଖି ଆମୋଦିତ ହେଉଥିଲେ । ଏହା ସାରା ମଣିଷ ସମାଜ ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଅସମ୍ମାନ ଥିଲା । ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସେହି ମହିଳାଙ୍କ କଳ୍ପାଳଟିକୁ କ୍ଷମା ପ୍ରାର୍ଥନା ସହ ଇଂଲଣ୍ଡ ସରକାର ଆଫ୍ରିକା ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ନୃତତ୍ତ୍ୱ ବିଜ୍ଞାନ ଅନୁସାରେ ଏକଦା ମହାଦେଶ ସକଳ ପରସ୍ପର ଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ଜନଜାତି ଆଣ୍ଡାମାନରେ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କାଳକ୍ରମେ ମୂଳ ଭୂଖଣ୍ଡ ଠାରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ଏଠାରେ ରହିଛନ୍ତି । ଆଉ କିଛି ଐତିହାସିକ ଅନୁମାନ କରନ୍ତି ଯେ ବହୁ ବର୍ଷ ତଳେ ଆଫ୍ରିକୀୟ କ୍ରୀତଦାସଙ୍କୁ ନେଇ ଯାଉଥିବା ପାଣି ଜାହାଜଟିଏ କୌଣସି କାରଣରୁ ଦୁର୍ଘଟଣାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ଆଣ୍ଡାମାନ ପାଖରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ସେଥିରୁ ପ୍ରାଣ ନେଇ ବଞ୍ଚି ଯାଇଥିବା ଆଫ୍ରିକୀୟ ମାନେ ଏଠାରେ ଜୀବନ ଯାପନ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେଇ ଆବହମାନ କାଳରୁ ସେହି ଦ୍ୱୀପରେ ଯିଏ ପାଦ ଦେଲା ସେମାନେ ତାକୁ ପ୍ରାଣରେ ମାରି ଦେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ସମୟକ୍ରମେ ନରଖାଦକ ଜାତିରେ ପରିଣତ ହୋଇଗଲେ । ଭାରତୀୟମାନେ ସୁଦୂର ଜାଭା, ସୁମାତ୍ରା, ବୋର୍ଣ୍ଣିଓ, ଏପରିକି ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୋଇତ ତଳାଇ ଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଆଣ୍ଡାମାନକୁ ନେଇ ବିଶେଷ ତପ୍ତ ନଥିଲେ - ତାର କାରଣ ଥିଲେ ଏହି ନରଖାଦକ ଜନଜାତି । ଇଂରେଜଙ୍କ ଶାସନ କାଳରେ କିଛି ମିଶନାରୀ ସେମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ଇତିହାସ କହେ ଏପରି ଏକ ଗୋରା ଲୋକଙ୍କୁ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେମାନେ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଇ ବସିଲେ ଓ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ । ଏପରିକି ନିଜର ଦଳପତିର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଦିନେ ସେଇ ଗୋରା ଦଳପତି ଇଂରେଜ ବନ୍ଧୁକଧାରୀ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଏମିତି ଏକ ଠିକଣା ଯାଗାକୁ ନେଇଗଲେ ଯେଉଁଠାରେ ଜରଫ୍ରାମାନେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ରହୁଥିଲେ । ବନ୍ଧୁକରୁ ଗୁଳି ଛୁଟିଲା ଏବଂ ବହୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଜରଫ୍ରା ଚଳି ପଡ଼ିଲେ । ସେମାନେ ବିଶ୍ରାମ ନେଉଥିଲେ, ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ଖେଳୁଥିଲେ, ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ରମଣ ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ମଧ୍ୟ ପାଇ ନଥିଲେ । ତା ପରଠୁ ସମଗ୍ର ଜରଫ୍ରା ଜାତି ପାଇଁ ଆଧୁନିକ ମଣିଷମାନେ ହେଲେ ଘୃଣା ଓ ଅକୃତଜ୍ଞତାର ପ୍ରତୀକ । ସେମାନେ ନିଜର ଆତ୍ମରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଗଲେ । ପୀଡ଼ି ପରେ ପୀଡ଼ି ଏହି ଅବିଶ୍ୱାସ ଚାଲି ଆସିଲା ।

ସମଗ୍ର ଆଣ୍ଡାମାନ ରେ ସହଜରେ ପହଞ୍ଚି ହେଉଥିବା ଏକମାତ୍ର ନେଗ୍ରିଟୋ ଜାତୀୟ ଜନଜାତି ହେଉଛନ୍ତି ଜରଫ୍ରା । ବର୍ଷା ବନ ସହ ବଡ଼ ସଙ୍ଗତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଏମାନେ କେତେ ହଜାର ବର୍ଷ ଧରି ଚଳି ଆସୁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଜୀବିକା ଜୀବନର ମୂଳ ଆଧାର ହେଲା ଜଙ୍ଗଲ । ତେଣୁ ଜଙ୍ଗଲ ପ୍ରତି ବିପଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ଏଯାବତ୍ କଡ଼ା ମୁକାବଲା କରି ନିଜର ଅସ୍ଥିତି ଜାହିର୍ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ଅନୁପ୍ରବେଶକାରୀ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଛକଟାଳୀ ଓ ଶିକାରୀଙ୍କୁ ବିନା ଦ୍ୱିଧାରେ ଏମାନେ ଶର ମାରି ହତ୍ୟା କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲ ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ ଟ୍ରଙ୍କ ରୋଡ୍ ସେମାନଙ୍କ ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ପ୍ରତି ଏକ ଆଘାତ । ବେଳେବେଳେ ଆଖପାଖ ବାସିନ୍ଦାଙ୍କ ବାଡ଼ି ବଗିଚାରୁ କଦଳୀ ଚୋରି କରିବା, କୁକୁଡ଼ା ଚୋରି କରିବା ସହ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ଉଠେଇ ନେବା ଘଟଣା ଶୁଣିବାକୁ ମିଳେ । ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଖାଦ୍ୟ ଲୁଣ୍ଠନ କରିବା ଏକ ସାଧାରଣ ଘଟଣା । କାରଣ ଖାଦ୍ୟଭାବ ହେଲେ ଏକଥା ଯେ କେହି କରିବ । ଜଙ୍ଗଲ ଆକୃ ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କର ଶିକାର ପ୍ରବୃତ୍ତି ଉପରେ କୌଣସି ଅଙ୍କୁଶ ନାହିଁ, କାରଣ ଶିକାର ହେଉଛି ସେମାନଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ଜୀବିକା ।

କିଛି ପତ୍ର, ଛାଲି ଚୋବେଇ ପାଟିକୁ ଲାଲ କରିବା ଏମାନଙ୍କ ଏକ ପ୍ରାଚୀନ ସଭକ । ତେଣୁ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବେଳେ ବେଳେ ପାନ ମାଗନ୍ତି । କାଠ ଗଡ଼ିକୁ ଶୁଖିଲା ଲଟା ଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧି ଏମାନେ ଭେଳା କରିଥାନ୍ତି ଓ ତାହା ଦ୍ୱାରା ପାଖାପାଖି ଦ୍ୱୀପକୁ ଯିବା ଆସିବା କରିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ମାଛ ମାରନ୍ତି, ଗୋଡ଼େଇ ଗୋଡ଼େଇ ଶିକାର କରିଥାନ୍ତି । ସମୁଦ୍ର କୂଳରୁ କଙ୍କଡ଼ା ଓ କଇଁଚ ଅଣ୍ଟା ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିଥାନ୍ତି ।

ବିଭିନ୍ନ ଜନଜାତିଙ୍କ ଭିତ୍ରେ ଏକ ରକମର ସଂଗତି ରହିଆସିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ୧୯୩୧ ମସିହାରେ ଆଉ ଏକ ଜନଜାତି ଗ୍ରେଟ୍ ଆଣ୍ଟାମାନିଜ୍ କ୍ଷ ସହିତ ଏହି ଜରଫ୍ତାନଙ୍କ ସଂଘର୍ଷ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଆଣ୍ଟାମାନିଜ୍ ସଂଖ୍ୟା ଏକଦା ୫୦୦୦ ଥିଲା ବୋଲି ଇତିହାସ କହେ । ମିଲିମିଲା, ବସନ୍ତ, ସିଫିଲିସ୍ ଭଳି ମାରାତ୍ମକ ରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ଗ୍ରେଟ୍ ଆଣ୍ଟାମାନିଜ୍ ପାଇଁ ଜରଫ୍ତାଙ୍କ ଆକ୍ରମଣ ଥିଲା ଆଦୁରି ଭୟାବହ । ସେମାନେ ଏକ ରକମ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯାଇଥିଲେ । ଯାହା ହେଉ ବଞ୍ଚି ଯାଇଥିବା ପାଞ୍ଚ ସାତ ଜଣଙ୍କୁ ସରକାର ସଂଗ୍ରହ କରି ଷ୍ଟେଟ୍ ଦ୍ୱୀପରେ ସରକାରୀ ସହାୟତାରେ ରଖି ଦେବା ଯୋଗୁଁ ଉଭୟେ ଜରଫ୍ତା ଓ ଆଣ୍ଟାମାନିଜ୍ ରକ୍ଷା ପାଇଗଲେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଏହି ସବୁ ଆଧୁନିକ ରୋଗ ଆଧୁନିକ ମଣିଷଙ୍କ ଠାରୁ ସେହି ଦ୍ୱୀପକୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥିଲା । କିଛି ବର୍ଷ ତଳେ ଘଟିଯାଇଥିବା ପ୍ରଳୟଙ୍କରୀ ସୁନାମରେ ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯିବା ଆଶଙ୍କା କରାଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଅତୁଟ ଭାବେ ସେମାନେ ଆଗରୁ ସୁରାକ୍ ପାଇ ନିରାପଦ ଜାଗାକୁ ଉଠି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତେ ବଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୩୦୦ ରୁ ୪୦୦ ଭିତରେ ।

୧୯୭୪ ମସିହାରେ ଆଣ୍ଟାମାନରେ ପ୍ରବଳ ଖାଦ୍ୟଭାବ ଦେଖାଦେଲା । ବହୁ ଜରଫ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣହାନୀ ଘଟିଲା । ତେଣୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ କଦଳୀ, ନଡ଼ିଆ, ଖାଦ୍ୟ ପୁଡ଼ିଆ ଆଦି ଆକାଶ ମାର୍ଗରୁ ସେମାନଙ୍କ ଜନବସତି ଉପରେ ପକାଗଲା । ତା ପରେ ଲଗାତାର ସାକ୍ଷାତକାରୀ ଦଳ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଫଳ, ପନିପରିବା, ନାଲିକନା ଉପହାର ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ସହ ବନ୍ଧୁତା ସୃଷ୍ଟି କଲେ । ୧୯୯୭ ମସିହା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଖପାଖର ଜନବସତିକୁ ଜରଫ୍ତାମାନଙ୍କ

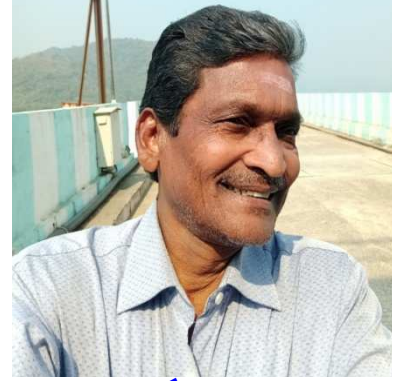

ଆକ୍ରମଣ ଲାଗି ରହୁଥିଲା । ସେହି ବର୍ଷ ଘମନ ମାସରେ ଆଉ ଏକ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଏନ୍ ମେ ନାମକ ଜରଫ୍ତା ଯୁବକ ଜଣେ ଗଛ ଉପରେ ଚଢ଼ିଥିବା ବେଳେ ଅଚାନକ ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ । କେତେ କହୁଛି ସ୍ଥାନୀୟ ବାସିନ୍ଦା ଜଣେ ବନ୍ଧୁକ ଫୁଟାଇବା ଯୋଗୁଁ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ଯୁବକଟି ଖସି ପଡ଼ିଥିଲା । ତାର ଗୋଡ଼ ଟି ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପ୍ରଶାସନ ତାକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ପୋର୍ଟବ୍ଲେୟାର ହସପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସା କରାଇଥିଲେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ ହୋଇଯିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ପୁରୁଣା ଜାଗାରେ ଛାଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ତାହା ଥିଲା ସମଗ୍ର ମାନବ ଇତିହାସ ପାଇଁ ଏକ ନୂଆଁ ଖବର - ଜରଫ୍ତା ଯୁବକ ସହ ଆଧୁନିକ ମଣିଷର ପ୍ରଥମ ଓ ମୈତ୍ରୀର ସମ୍ପର୍କ । ସେହି ଯୁବକ ଜଣକ ନିଜର ସୁନ୍ଦର ସ୍ମୃତି କଥା ନିଶ୍ଚୟ ନିଜ ସାଥୀମାନଙ୍କୁ କହିଥିବେ । ତା ପରଠୁ ଜରଫ୍ତା ମାନଙ୍କ ଆଧୁନିକ ମଣିଷ ପ୍ରତି ଘୃଣା ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ ହୋଇଛି । କେବେ କେବେ ଖାଦ୍ୟାଭାବ ଦେଖାଦେଲେ ସେମାନେ ଖାଦ୍ୟ ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ରାସ୍ତାକୁ ଚାଲିଆସୁଛନ୍ତି । ଏହାକୁ ଏନମେ ବିପ୍ଳବ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ । ପୋର୍ଟବ୍ଲେୟାର ଠାରୁ ମାୟା ବନ୍ଦର ଦିଗେ ଯାଉଥିବା ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଟ୍ରଙ୍କ ରୋଡରେ ୫୦ କିଲୋମିଟର ପରେ ଜିରାଙ୍ଗଟାଙ୍ଗ ପଡେ, ଯେଉଁଠାରୁ ଅନୁମତି ନେଇ ଜରଫ୍ତା ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲକୁ ପ୍ରେବେଶ ଅଧିକାର ମିଳିଥାଏ । କଦମତାଲ୍ ନାମକ ଜାଗାରେ କିଛି ଜରଫ୍ତା ରହନ୍ତି । ମୁଖ୍ୟ ଜରଫ୍ତା ବସତି ଦେଖିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ଏକ ଦ୍ଵୀପରେ ଥିବା ଉତ୍ତର ଜେଟିକୁ ଫେରି ଦ୍ଵାରା ଯାଇ ସେଠାରୁ ୭୫ କିଲୋମିଟର ସଂରକ୍ଷିତ ବନ ଭିତରେ ଗଲେ ପଡେ ଜରଫ୍ତାମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ବସତି । ଲିଖିତ ଅନୁମତି ପତ୍ର ସାଙ୍ଗରେ ସ୍ଵୀକୃତି ପ୍ରାପ୍ତ ସମାଜବିଜ୍ଞାନୀ ଓ ଭାଷାବିଜ୍ଞାନୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କ ସହ ସିଧାସଳଖ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ହିଂସ୍ରତା କ୍ଷାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ସାଙ୍ଗରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଫଳ ଓ ନାଲିକନା ଅବଶ୍ୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ ।

କ୍ରମଶଃ.....

ଭରତୀୟ ଜୀବନ ବୀମା ନଗମ,
କୋରପୁଟ, ଓଡ଼ିଶା

ପିଠି

କୀର୍ତ୍ତନ ସାହୁ

ତମ ଘରର କଂକ୍ରିଟ ବୋଝ
ବୋହି ବୋହି ଏ ପିଠି
କଂକ୍ରିଟ ହେଇ ଯାଇଛି
ଆଉ ସବୁ ସହି ଯାଇଛି
କେବେ କେମିତି
ପ୍ରତିବାଦର ଚାରାଟିଏ ଅଙ୍କୁରିଲେ
ତମେ ତମ କ୍ଷମତାର
ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପାଦରେ ଦଳି ଦେଇଛ

ଦାରିଦ୍ର୍ୟର କଷାଘାତ ଭିତରେ
ମୋ ଶୈଶବର ମାଟି ପିଣ୍ଡୁଳାଟି
ନା ଠିକ ରୂପ ନେଇ ପାରିଛି
ନା ଶିକ୍ଷାର ଆଲୋକ ଭିତରେ
ଠିକ ଭାବରେ ପ୍ରବେଶ କରି ପାରିଛି
ଯାହା ଖାଲି ଭାତ ଅଣ୍ଡା
ଅବା ଡାଲି ଖାଇ
ବଞ୍ଚି ଯାଉଛି
ମୋ ଯୁବାବସ୍ଥାରେ
ଖଟି ପାରିବା ବେଳେ

ମୋ ପାଇଁ ସବୁ ଧନା ବନ୍ଦ
ନା ତମ ପିଲା ସହ
ପଇସା ଦିଆ ସ୍କୁଲରେ
ପଢ଼ି ଚାକିରୀ କରି ପାରିଲି
ନା କିଛି କରିବାର
ବାଟ ପାଇଲି

ବିଦେଶରେ ଦାଦନ ଖଟିଲି
ମୁଁ ବଞ୍ଚିବା ପାଇଁ
ମୋ ପିଲା ଛୁଆ ମୁହଁରେ
ଦି ' ଟା ଦାନା ଦେବା ପାଇଁ

ମୋ ଦାଦନ ବନ୍ଦ
ସବୁ ଅନ୍ଧାର
ଏଇ ପିଠି ସବୁ ସହିଛି
ଦୁଃଖର ପାହାଡ଼କୁ
ପିଠିରେ ଲଦି
ଘର ମୁହାଁ ଚାଲିଲି
ହୃଦୟ ସଙ୍ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ
ତମର ତ ସବୁ ଅଛି
ମୋ ପାଇଁ କି
କିଛି ନାହିଁ ପ୍ରଭୁ ହେ ... ।

ମିଶ୍ର କଲେନୀ
ଶାଳ ପଡ଼ା, କେନ୍ଦୁଝର
ଦୂରଭସ - ୯୪୩୮୪୧୪୭୦୧

“ଉଡ଼ାଣ; କିଛି ଇଚ୍ଛାର”

ଜ୍ୟୋତିପ୍ରକାଶ ନାଏକ

ଅଜାଣତରେ ଦେଖି ଦେଇଥିଲି କିଛି ସ୍ୱପ୍ନ
ଖାଲି ସ୍ୱପ୍ନ ନୁହେଁ ତ,
ବୋଧେ ବାସ୍ତବତାର ସେ ପ୍ରତିଛବି
ହେଲେ କୁହତ
ପ୍ରତିଛବିର କି କେଉଁ ଢେଣା ଥାଏ ?
ସ୍ୱପ୍ନର କଣ ସମ୍ପା ଥାଏ ?

ନା ଭଲ ଲାଗେ,
ସ୍ୱପ୍ନରେ ଭିଜିବାକୁ, ନା
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ ହଜିବାକୁ ।
ଆଉ ଏ ହଜିବା - ଭିଜିବା ପରିଧିରେ
ମୁଁ ନିଜକୁ ଖୋଜି ପାଏନା
ପାଇଲେ ଚିହ୍ନିପାରେନା ।

ସ୍ୱପ୍ନ ଖୋଜି ନୟାନ୍ତ ହେଲିଣି
ସେ କି କେବେ ମିଳେ କି ?
ସେ ପରା ରାତିର ଛାତି ଚିରି ଧସେଇ ଆସେ
ଏଇ ଅଛିଏଇ ନାହିଁ ,
କେତେବେଳେ ଦାଣ୍ଡଦୁଆରେ ତ
କେତେବେଳେ କଲେଜ୍ କ୍ୟାମ୍ପସରେ ...
କୁନି ଛୁଆର କାନ୍ଥରା ଚାହାଣିରେ,

ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କର ବାଟବଣା ବୃଦ୍ଧ ଯଶ୍ଵିରେ
ତ କେତେବେଳେ କିଛି କରି ପାରିବାର
ଦୃଢ଼ତାରେ.....ଅବା
ଆଦରଣୀୟ ଅଳପ ଆଳାପରେ....।

ହେଲେ ସତେ
ସ୍ଵପ୍ନ ଭାରି ଦଗାଦିଆ
ଆଖିର ସ୍ଵପ୍ନକୁ ଲୁହ ପୋଛିଦିଏ
ତକିଆ ତାକୁ ଆବୋରି ବସେ !
ଆଉ ରାତିର ସାହାରା ଦେଇ
ନିଦକୁ ବି ଲୋରି ଶୁଣେଇ ଶୁଆଇବାକୁ ପଡ଼େ,
ଆଉ ବୁଝେଇବାକୁ ହୁଏ
ଏତେ ସପନକୁ ରାତି କାହିଁରେ
ଏତେ ସପନକୁ ରାତି କାହିଁ ?

ବରଗଡ଼, ଅମ୍ବାଭେନା, ଘୁଘୁରୁପାଲି

ମାଗୁଅଛି ଏହି ଭିକ୍ଷା

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

କହରେ କାଳିଆ କାହିଁକି ନିଷ୍ଠୁର
ହେଲୁ ଦେଶବାସୀ ପାଇଁ
ଭୟରେ ଜନତା ଘରେ ରହିଛନ୍ତି
ବାହାରକୁ ସ୍ଥାନ ନାହିଁ ।୧।

ଯୁବକ ଯୁବତୀ ବୃଦ୍ଧ ଆଉ ବୃଦ୍ଧା
କେହି ତ ପାଉନି ରକ୍ଷା
ପିଲା ଛୁଆଙ୍କର ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଅ
ମାଗୁଅଛି ଏହି ଭିକ୍ଷା ।୨।

ନ ରହିଲା ନାହିଁ ମୂଳରେ କାଳିଆ
ଡାଳକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖ
ସେହି ଡାଳଦିନେ ମୂଳେ ପରିଣତ
ହୋଇଣ ଲଭିବ ସୁଖ ।୩।

ବିଚାର ପାଇଁ କି ଆସନେ ବସିଛୁ
ବିଚାରପତି ହୋଇଣ

କାହିଁ ଗଲା ତୋର ବିଚାର କ୍ଷମତା
ହେଉଅଛି ହଇରାଣ ।୪।

କରନାହିଁ ଆଉ ହଇରାଣ ପ୍ରଭୁ
ଅସମ୍ଭାଳ ହୁଏ ଦୁଃଖ
ଏସମୟେ ପ୍ରଭୁ ନହୋଇ ମଉନ
ଜନତାଙ୍କୁ ଦିଅ ସୁଖ ।୫।

ଗୋଟିଏ ରୁଟକି ମାରିଦିଅ ପ୍ରଭୁ
ମହାମାରୀ ହେବ ଦୂର
କରନାହିଁ ଡେରି ଆସ ଅବତରି
ଏଦେଶ ହେବ ଉଦ୍ଧାର ।୬।

କେତେ ବିପଦରୁ ଏଦେଶ ବାସୀଙ୍କୁ
କରିଛ ପ୍ରଭୁ ଉଦ୍ଧାର
ମହାମାରୀ ବେଳେ କବାଟ କିଲିଣ
କାହିଁକି ରହିଛ ଘର । ୭।

କରୁଛି ପ୍ରାର୍ଥନା ପ୍ରଭୁ ଚକାଡୋଳା
କରନାହିଁ ଅବିଚାର
ସହିଲାଣି ଦେଶ ବହୁ କଷ୍ଟଭାର
ବିପଦୁ ଏବେ ଉଦ୍ଧାର ।

ଆଳଦା, ଖଇରା, ବାଲେଶ୍ଵର

ପ୍ରାଣୀର ଭଲ ମନ୍ଦ ବାଣି ମରଣ କାଳେ ତାହା ଜାଣି

ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମିଶ୍ର

ତମସା ପୁଣି ଚେତନା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଅନ୍ଧ କରିଦିଏ । ଫଳରେ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ କର୍ମ ଠିକ୍ ବିଚାର କରି, ସତ୍ୟ ସହ ନିଜର କଲ୍ମନାକୁ ମିଶାଇ ନାନା ଅନୀତିରେ ବୁଢ଼ିରହେ । ନିଜକୁ ନ୍ୟାୟମୁର୍ତ୍ତୀ ମନେ କରେ । ମହତ୍ତ୍ୱ ଲୋକଟିଏ ସଂସାର ଭିତରେ ଥାଇ ବି ନିରାସକ୍ତ ଜୀବନ ବିତାଏ । ବ୍ୟକ୍ତିର ଭଲ ମନ୍ଦ ମୃତ୍ୟୁ ସମୟରେ ବିଧାତା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ ।

ନିଜ ଭୋଲ ନିଜେ ବଜାଉ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଚେତାବନୀ ।
ଇଶ୍ୱରଙ୍କ ନିକଟରେ ସମର୍ପଣ ହିଁ ହେଉଛି ଜୀବନର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ।

କାଲି କଥା ଭାବି ମନ ଉଣା କରୁଛନ୍ତି କି । କାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ଆଜି ସକାଳ ଏଯାଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଗୋଟିଏ କଥା ବାରମ୍ବାର ପ୍ରତିଧ୍ୱନିତ ହେଉଛି...କ'ଣ ସବୁ ହୋଇଗଲା, ଏତେ ସ୍ୱପ୍ନ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ କେମିତି ମାଟିରେ ମିଶିଗଲା, କେଉଁଠି ରହିଲା ତୁଟି କ'ଣ ଆମର କର୍ମ ରହିଗଲା ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ଏଭଳି ଏକ ଦୁଃଖଦ ପରାଜୟକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ କହୁଛି କିଛିଦିନ ତଳେ ବିଶ୍ୱକର୍ମ କ୍ରିକେଟରେ ଭାରତର ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଠାରୁ ପରାଜୟର କଥା । ଲଗାତାର ୧୦ଟି ମ୍ୟାଚରେ ବିଜୟୀ ହୋଇ ଅପରାଜେୟ ଭାରତ ଶେଷରେ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ପାଖରେ ଆତ୍ମସମର୍ପଣ କରିବାର କଥାକୁ କେହି ସହଜରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ନକରିବା ବି ସ୍ୱାଭାବିକ କାରଣ ତଳିତ ବିଶ୍ୱକପରେ ଗତ ୧୦ଟି ମ୍ୟାଚର ପ୍ରଦର୍ଶନ ବିଶେଷକରି ନ୍ୟୁଜିଲାଣ୍ଡ ସହ ସେମି ଫାଇନାଲ କଥା ଯଦି ଦେଖିବା ତାହେଲେ

ଭାରତ ପାଖରେ ବିଶ୍ୱକପ୍ ବିଜୟୀ ହେବାର ସମସ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲା । ହେଲେ ସବୁ ଥାଇବି ଆମକୁ ପରାଜିତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ।

ତେବେ ଏ ପରାଜୟର କାରଣ ଖୋଜିବାକୁ ଗଲେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ସାମ୍ବାଦ୍ୟ କଥା ମନକୁ ଆସୁଛି ତା ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଅଧିନାୟକଙ୍କ ବେପରୁଆ ଖେଳ, ସୁଭମନ ଗିଲ, ଆଉ ଶ୍ରୀୟସ ଆୟରଙ୍କ ସହଜ ଆଉଟ, କୋହିଲ, ଜାଦେଜା ଆଉ ଯାଦବଙ୍କ ଅସମୟରେ ଆଉଟ ଦଳକୁ ଖାଣସି ରନରୁ ଦୁରେଇ ରଖିଲା । ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଭଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବା ଭାରତୀୟ ଦଳକୁ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ହରାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲା । ଆଉ ଏକ ଦିଗରୁ ଦେଖିଲେ ଭାରତୀୟ ବୋଲର ଚତୁର୍ଥ ଉଇକେଟ୍ ଯୋଡ଼ି ଭଙ୍ଗିବାରେ ବିଫଳ ହେବା ଭାରତ ପାଇଁ ଘାତକ ହୋଇଥିଲା । ଏହାବାଦ୍ ଆହୁରି ଅନେକ କାରଣ ଥିଲେବି ବିଫଳତା ବୁଝାଇ ଦେଉଛି ଯେଉଁ ଚେଷ୍ଟା ଆଉ ନିଷ୍ଠା ରହିବା କଥା ସେଥିରେ କିଛିଟା କମି ଥିଲା । ସଜଜ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ ଏ ବିଜୟ ଥିଲା ଭଲ କ୍ରିକେଟର ବିଜୟ ଯାହା ମାତ୍ର ଖାକୋଟିର ଦେଶ କରି ଦେଖାଇଲା ୧୪୦ କୋଟିର ଦେଶ ବିରୋଧରେ ।

ଖେଳ ତ ସରିଗଲା ହେଲେ ଏହି ପରାଜୟର ପ୍ରଭାବରେ ଅନେକ କ୍ଷତି ହୋଇଗଲା ଭାରତୀୟଙ୍କର । ଗତକାଲି ଠାରୁ ଅନେକ ସ୍ୱାଭାବିକ ଏଯାଏ ହୋଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଦିନ ତମାମ୍ ସବୁ କାମ ଛାଡ଼ି ଖେଳ ଦେଖିବାର ମୂଲ୍ୟ କିଛି ରହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଯଦି ଦେଖିବା କ୍ରିକେଟ୍ ବିଶ୍ୱକପ୍ ଇତିହାସରେ ଅନେକ ବାର ଭାରତକୁ ଏଭଳି ଦୁଃଖଦ ବିଦାୟ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଅନେକ ବର୍ଷ ପରେ ଏକ ସଚ୍ଚୁଳିତ ଦଳ ଏଥର ବିଶ୍ୱକପ୍ ଖେଳୁଥିଲା ଆଉ ଭଲ ବି ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିଲା ହେଲେ ଫାଇନାଲ ମ୍ୟାଚ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଯୋଜନାବଦ୍ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ତାହା ହୁଏତ କିଛିଟା କମ୍ ରହିଯିବାରୁ ଏଭଳି ପରାଜୟକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତେବେ ବିଜୟ ପରାଜୟ ଗୋଟିଏ ମୁଦ୍ରାର ଦୁଇଟି ପାର୍ଶ୍ୱ ପରି । ଯୁରୋପୀୟ ଦେଶ ମାନଙ୍କରେ ବିଜୟ ପରାଜୟକୁ ନେଇ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ରଖନ୍ତି ଖେଳାଳୀ ମାନେ ଯେ ଏହା ହେଉଛି ଭଲ କ୍ରିକେଟର ବିଜୟ ।

ଆମକୁ ମଧ୍ୟ ସେହି ମାନସିକତା ନେଇ ଆଗକୁ କ୍ରିକେଟ କୁ ଭଲପାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମନ ଭଣା ନକରି ଆସନ୍ତା ଦିନରେ ଆହୁରି ଭଲ ପ୍ରଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ପରାଜୟ ବିଜୟର ରାସ୍ତା କଢାଇଥାଏ , ତୃଟି ସଂଶୋଧନ ପାଇଁ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଇଥାଏ ।
ଶାସ୍ତ୍ର କହୁଛି ବିଜୟ ପରାଜୟ ଅପେକ୍ଷା ଲଢୁଆ ମନୋବୃତ୍ତି ନେଇ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ହେଉଛି
ପ୍ରକୃତ ଖେଳୁଆଡ ମନୋଭାବର ପରିଚୟ । ମୋର ବିଶ୍ୱାସ ଏ କଷ୍ଟ ଆଉ କିଛି ଘଣ୍ଟା ଯାଏ
ଆମକୁ ବିଚଳିତ କରିବ ହେଲେ ଆମକୁ ଆମ ଲକ୍ଷ ପଥରୁ କିଛି ବିଚ୍ୟୁତ କରିପାରିବ
ନାହିଁ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର

9439011063

241 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତର ସେ ଯୁଗପୁରୁଷ

ରଞ୍ଜକଶୋର ସ୍ୱାଇଁ

ଆମ ଦେଶ ଦେବଭୂମି ଭରତ
ବାପୁ ହୋଇଥିଲେ ତା କୋଳେ ଜାତ ।
ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ ଜନମ ଭୂଇଁ
ଆସିଥିଲେ ସେ ଦେବଦୂତ ହୋଇ ।୧ ।
ତପ ରୂପେ ବରିନେଲେ ମୁକ୍ତକୁ
ଜପ କରିଥିଲେ ସଦା ସତ୍ୟକୁ ।
ଅହିଂସାକୁ କରିଥିଲେ ଭୂଷଣ
ଜାତ କଲ୍ ଯା ଜନ ଜାଗରଣ ।୨ ।
କାମ ଦେଇଥିଲ୍ ତାଙ୍କ କମିଆଁ
ଜଳଥିଲ୍ “ଭରତଛାତ” ନଆଁ ।
ସବୁ ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ଘଟାଇ
ବିଦେଶୀଙ୍କୁ ଦେଇଥିଲେ ହଟାଇ ।୩ ।
ବୁଝାଇଲେ ଭଗୀରଥ ବେଶରେ
ମୁକ୍ତିର ଗଙ୍ଗା ଆମ ଦେଶରେ ।
ଆନ ପାଇଁ ବଞ୍ଚି ଏ ଦୁନାଁରେ
ରହିଗଲେ ସେ ଜନମାନସରେ ।୪ ।
ତାଙ୍କ ଦରଶନ ବିରୁରଧାର୍
ଆଦୃତ ହୁଅଇ ଜଗତ୍ ସାର୍ ।

ତାଙ୍କ ଲାଗି ଆର୍ଯ୍ୟ ଭୂମି ଭରତ
ସାର ବିଶ୍ୱରେ ହୋଇଛି ବିଦିତ ।୫ ।
ଭୂଲିବାରୁ ଆମେ ତାଙ୍କର ନୀତି
ସମାଜରେ ବଢେ ହିଂସା ଅଶାନ୍ତ ।
ତାଙ୍କ ନୀତିକୁ କରିଲେ ପାଳନ
ଦେବା ତାଙ୍କୁ ଆମେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ ।୬ ।
ସତ୍ୟ ଶାନ୍ତର ସେ ଯୁଗ ପୁରୁଷ
ସଭିଏଁ କରିବା ତାଙ୍କୁ ଆଦର୍ଶ ।
ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ
ଗାନ୍ଧୀବାଦକୁ ଛାଡି ପଳା ନାହିଁ ।୭ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଉପ ଆରକ୍ଷୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ
ନୂଆପଡା, ନୂଆବଜାର, କଟକ

ପ୍ରତିବାନ

ରାଜାରାଜେନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର

ସବୁଜୀମା ଭର ସୁଶୋଭିତ ଧର
ସୃଷ୍ଟି ବିଚିତ୍ର ଭିଆଣ
ଶାନ୍ତ ପରିବେଶ ଶୀତଳ ପରସ
ଜିଣି ନଏ ମନପ୍ରାଣ ।

ଦିଅଇ ଆହାର ଛାଇ ଫୁଲ ପତ୍ର
ଘର କରଣୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଜାଳେଣୀ ରୂପରେ ଆସ୍ଥାନ ଶେଷରେ
ମନେ ନ କରେ ସଂଗୟ ।

ସ୍ଵାର୍ଥେ ହୋଇ ଅନ୍ଧ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ ମନ୍ଦ
ସଂସାରେ ବୋଲୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ବୃକ୍ଷର ଜୀବନ ଜଗତ କଲ୍ୟାଣ
ତଥାପି କରୁଛୁ ନଷ୍ଟ ।

ହୁଏ ଅନାବୃଷ୍ଟି ଅବା ଅମୁବୃଷ୍ଟି
ଜଳ ବିହୁନେ ମରୁଡ଼ି

ଅସମୟ ବର୍ଷା କରେ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
ସଂସାର ଦିଏ ଭଜାଡ଼ି ।

କାନ୍ଦୁଛି ଧରଣୀ ତୋତେ କି ଶୁଭୁନ
ଅମୂଜାନେ ହାହାକାର
ଗ୍ରୀଷ୍ମର ପ୍ରକୋପ ବଢ଼େ ରୋଗଶୋକ
ମନେ ନ କରୁ ବିରୁର ।

ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେଉଛି ମାଗଣା
ଘେନାକର ପ୍ରତିଦାନ
ଆଜ ପରିବେଶ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷ
ଅକାଳେ ନିଏ ଜୀବନ ।

ବୃକ୍ଷଲତା ପ୍ରତି କରିଲୁ ଅପ୍ରିତୀ
ଲୁପ୍ତ ହେଲେ ପଶୁପକ୍ଷୀ
ଛଟଛଟ ହୋଇ ବଞ୍ଚିଥିଲେ ତୁଇ
ଏକାକୀ ହେବୁ କି ସୁଖ ।

ପୃଥିବୀ ସଂକଟ ହେଲଣି ଭକ୍ତୃଷ୍ଣ
ଜୀବନେ ନାହିଁ କା ଶାନ୍ତ
ବୃକ୍ଷଲତା ଶୂନ୍ୟେ ତାହା ପ୍ରତିଦାନେ
ବଞ୍ଚିବୁ ଅର୍ଜି କି କର୍ତ୍ତ ।

ବୁରୁବୁଡ଼ା
ବୀରମହାରାଜପୁର, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ନୀଳ-ନକ୍ଷତ୍ର

ପ୍ରତିଭା ଦାସ

ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଆକାଶର ପ୍ରହରୀ ଥିଲି ।
ମେଘ-ତରୁ-ନକ୍ଷତ୍ର ଖଚିତ ଆକାଶକୁ ଚାହିଁ
କେବେ ବୋଧହୁଏ ଗୀତ ଗାଇଥିଲି ।

ସେତେବେଳେ ମୋର ବୟସ କୋଡ଼ିଏ
ଅଥବା ଠିକ୍ ସେଇଭଳି କିଛି ଗୋଟିଏ ଥିଲା ।
ତାପରେ, କେତେବେଳେ ଯେ
ତରୁବାହୀ ମେଘ ସବୁ
ତୁନା ତୁନା ହୋଇ କ୍ରମେ ନଃଶେଷ ହୋଇ ଗଲା,
କିଏ ଯେ ନକ୍ଷୁର ନଖରେ ବିଦାରି ନେଲା ନୀଳ-ନକ୍ଷତ୍ର !

ଆକାଶଠାରୁ ସତ ହେଲା ମୋର ଆତଙ୍କ,
ପ୍ରେମଠାରୁ ମହିମାନ୍ବିତ ହେଲା
ନରୁକ୍ତ କିଛି ଶବ୍ଦ !

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଜି ବୟସ ଯାଇ ଯାଇ ଦୁଇକୁଡ଼ି ପାଖାପାଖି
ମୁଁ ଆଉଥରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିଲି ।
ହାତ ମୁଠାର ଆହତ ଗୋଲପକୁ ଚାହିଁ ଭରୁଛି
ମୁଁ ଆଜନ୍ମ ତୁମରି ଗୀତର କବି,
ହୃଦୟରେ ମୋର ନୀଳ-ନକ୍ଷେତ୍ର, ଆନନ୍ଦର ଛବି !

ବିଶ୍ୱନାଥ ରୁରିଆଲି
ଆସାନ

247 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଜୀବନର ମାନେ କ'ଣ ?

ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ

ଭାରତୀୟ ସନାତନ ଧର୍ମର ଧୂଜାକୁ ଯେଉଁ ସିଦ୍ଧ ସାଧକ ବୈଷ୍ଣବ ସନ୍ଥ ରକ୍ଷିପ୍ରାଣମାନେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବିଜୟକେତନ ଉଡାଇଥିଲେ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ ଅନ୍ୟତମ ଆର୍ଯ୍ୟ ଶିରୋମଣି ଅଟନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ମନୁଷ୍ୟରୁପୀ ଜୀବର ସଜ୍ଞା କ'ଣ ? ତା'ର ମୌଳିକ ପରିଚୟ କ'ଣ ଅଟେ । ଏ ସବୁର ବାସ୍ତବ ପରିଚିତି କିଏ ତୁମକୁ ଦେବ ? ତୁମେ କ'ଣ ପଞ୍ଚ ଭୌତିକ ଶରୀର କେବଳ ଅଟ ? ତୁମ ଭିତରେ ମନ, ବୁଦ୍ଧି, ଚିତ୍ତ ଏବଂ ଅହଂକାର ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି କ'ଣ ନାହିଁ । ତୁମର ଆଧାର କ'ଣ କେବଳ ବଞ୍ଚିବାକୁ ବୁଝାଏ ? ବଞ୍ଚିବାର ମାନେ କ'ଣ କେବଳ ଭୋଗ ପାଇଁ ? ଆକାଶରେ ଡେଶା ମେଲାଇ ଉଡୁଥିବା ପକ୍ଷୀ, ଧରା ପୃଷ୍ଠରେ ବିଚରଣ କରୁଥିବା ପିମ୍ପୁଡ଼ିର ଆନନ୍ଦ ଏବଂ ତା'ର ସଂସାରକୁ କେବେ ଅବଲୋକନ କରିଛ କି ? ତୁମର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟ କ'ଣ ଅଟେ ? ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବାସସ୍ଥାନ ବିଷୟରେ ସଚେତନ ଅଛ କି ? ମୁଁ ଏବଂ ମୋର, ତୁ ଏବଂ ତୋର ଏହି ଦୁଇଟି ସତ୍ତା ଭିତରୁ କେଉଁଟିକୁ ନିଜର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପ୍ରୟତ୍ନ କରିଥାଅ ? ଜ୍ଞାନ କ'ଣ ? ଭକ୍ତି କ'ଣ ? କର୍ମ କ'ଣ ? ଯୋଗ କ'ଣ ? ଆତ୍ମ ବିଚାର କ'ଣ ? ଏ ସବୁ ବିଷୟରେ କେବେ କେମିତି ଚିନ୍ତା କରିଛ କି ? ମୃତ୍ୟୁକୁ ଭୟ କରକି ? ଜନ୍ମରେ ଆନନ୍ଦ ଓ ମୃତ୍ୟୁରେ କୋଳାହଳ କାହିଁକି ? ଏ ସବୁର ଯଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ଓ ଦିଗଦର୍ଶନ କିଏ ଦେଇ ପାରିବେ ? ନିଶ୍ଚୟ ଏ ସବୁର ଉତ୍ତର ତଥା ସଠିକ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ବ୍ରହ୍ମନିଷ୍ଠ ସଦଗୁରୁ ଦେଇ ପାରିବେ । ଏଥିରେ ଦ୍ୱିରୁକ୍ତିର ପ୍ରଶ୍ନ ନାହିଁ ।

ଅଜ୍ଞାନ ମୂଳ ହରଣଂ ଜନ୍ମ କର୍ମ ନିବାରଣମ । ଗୁରୁ ଅଜ୍ଞାନରୁପୀ ଅନ୍ଧକାରକୁ ନିବାରଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜନ୍ମ ଓ କର୍ମକୁ ମଧ୍ୟ ସଜାଡି ଦିଅନ୍ତି । ଉତ୍ତମ ଗୁରୁ ଆଶ୍ରା

କରି । ଗୁରୁ ବଚନ ଶିରେ ଧରି ॥ ଯେ ଗୁରୁ ଜାଣେ ବେଦତତ୍ତ୍ୱ । ନିର୍ଗୁଣ ଆତ୍ମ ଜ୍ଞାନେ
ରତ ॥ ସମ ଦରଶୀ ନିଷ୍ଠାପର । ତପ କଷଣ ସହେ ଧୀର ॥ ନିରତେ ଥାଇ ପରହିତେ ।
ଇଶ୍ୱର ମାୟା ଜାଣି ଚିତ୍ତେ ॥ ଏମନ୍ତ ଗୁରୁ ପାଦେ ଭଜି । ହିଂସା କପଟ ଦୂରେ ତେଜି ॥
ସେବା କରିବ ଦୃଢ଼ ଚିତ୍ତେ । ଯେ ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ଭାବ ମତେ ॥

ଆସନ୍ତୁ ଉପରୋକ୍ତ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ ଆଲୋଚନା କରିବା । ଭାରତୀୟ ଜୀବନ ଦର୍ଶନକୁ
ସଦା ସର୍ବଦା ଅନୁରଣିତ କରୁଥିବା ଭଗବତ ଗୀତାରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ
ସଖା ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହୁଅଛନ୍ତି - ହେ ପାର୍ଥ ! ‘ମମୈବାଂଶୋ ଜୀବଲୋକେ ଜୀବଭୂତଃ
ସନତନଃ । ମନଃଷଷ୍ଠାନିନ୍ଦ୍ରିୟାଣି ପ୍ରକୃତିସ୍ଥାନି କର୍ଷତି ॥ ସ୍ୱାମୀ ଶିବାନନ୍ଦ କହନ୍ତି ତୁମେ
ଦେହ ନୁହଁ, ବୁଦ୍ଧି ନୁହଁ, ତର୍କ ନୁହଁ ତୁମେ ହେଉଛ ଅବିନାଶୀ ଚିରନ୍ତନ ଶାଶ୍ୱତ ସନାତନ
ଦିବ୍ୟ ଆତ୍ମା । ଏଠାରେ ତର୍କ ଆସିପାରେ ଓହୋ ! ଏ କେମିତିକା କଥା ? ମୋର ଦେହ
ଅଛି, ମନ ବି ଅଛି, ମୋଠାରେ ବୁଦ୍ଧି ଭରପୁର ଅଛି, ମୋର ଜୀବନ ଅଛି, ମୋର ଏକ
ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇଚ୍ଛା ବା କାମନା ବି ଅଛି । ବୁଦ୍ଧି ଦ୍ୱାରା ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ଏ ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ
ହୋଇ ପାରିଛି । ମୋର ମନ ଗୋଟାଏ ଅଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ମୋର ଇଚ୍ଛା ଯେତେବେଳେ ଯାହା
ତାହା ମୁଁ ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥାଏ । ହେ ପରିଚିତ ବନ୍ଧୁ ! ତୁମ କଥା ସତ୍ୟ
ହୋଇପାରେ, କେବଳ ତୁମ ପାଇଁ କିନ୍ତୁ ସାମଗ୍ରିକ ବିଧି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଏ କଥା କେତେ ସତ୍ୟ
ତାହା ବିଚାର ସାପେକ୍ଷ । ଶାସ୍ତ୍ର ଯେହେତୁ ଆମର ଅନ୍ୟ ଏକ ଚକ୍ଷୁ ସେଥିପାଇଁ
କୁହାଯାଇଅଛି - “ମନଏବ ମନୁଷ୍ୟାଣାଂ ବଜ୍ରମୋକ୍ଷୟଃ” ।

ଏପରି ସମୟ ବେଳେବେଳେ ଆସେ ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟର ନା ମନ ନା ତର୍କ ନା ବୁଦ୍ଧି
କାମ କରିଥାଏ । ଗୋଟିଏ ଘଟଣାରୁ ଆମେ ଜାଣିପାରିବା ମନୁଷ୍ୟ ସମୟ ଓ ଘଟଣାବହୁତ
ପରିସ୍ଥିତିରେ କେତେ ଅସହାୟ ହୋଇପଡ଼େ । ଦ୍ରୋପଦୀଙ୍କର ମନ ଥିଲା, ବୁଦ୍ଧି ଥିଲା,
ପାଞ୍ଚଜଣ ପତି ପରମେଶ୍ୱର ଥିଲେ, ସମ୍ମୁଖଭାଗର ମହାଭାଗ ଭୀଷ୍ମ, ଦ୍ରୋଣ, କୃପାଚାର୍ଯ୍ୟ
ଏମିତି ଅନେକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଯୋଦ୍ଧା ଏବଂ ଜ୍ଞାନୀ ମନୁଷ୍ୟ ଉପବେଶନ କରିଥିଲେ । ମହା ମହା
ପରାକ୍ରମୀ ଯୋଦ୍ଧାମାନେ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଦ୍ରୋପଦୀଙ୍କ ଭିତରେ ଏମିତି କେଉଁ ଶକ୍ତି
ଥିଲା ଯେ, ସେ ନିଜର ଇଚ୍ଛତ, ନିଜର ସତୀତ୍ୱକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବାକୁ ହେ କୃଷ୍ଣ ! ହେ
ଗୋବିନ୍ଦ ! ପାହିମାମ ପାହିମାମ ବୋଲି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ? ଏହାହିଁ ତାଙ୍କର ମୌଳିକ

ଚିନ୍ତାଧାର ଯାହାକୁ କୁହାଯାଏ ସମର୍ପଣ ଭାବ । ଦୀନତା ହେଉଛି ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ କୃପା ପାଇବାର ସବୁଠାରୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସରଳ ଉପାୟ । ଅନନ୍ୟତେତାଃ ସତତଂ ଯୋ ମାମ୍ ସ୍ମରତି ନିଶାଣଃ । ତସ୍ୟାହଂ ସୁଲଭଃ ପାର୍ଥ ନିତ୍ୟଯୁକ୍ତସ୍ୟ ଯୋଗିନଃ ॥ (ଗୀତା ୮/୧୪), ଅନ୍ୟନ୍ୟାଶ୍ଚିତ୍ତୟୋକ୍ତୋ ମାମ୍ ଯେ ଜନାଃ ପର୍ତ୍ତ୍ୟୁପାସତେ । ତେଷାଂ ନିତ୍ୟାଭିଯୁକ୍ତାନାମ୍ ଯୋଗକ୍ଷେମଂ ବହାମ୍ୟହମ୍ ॥ (ଗୀତା ୯/୨୨) ଏହି ଦୁଇଟି ଶ୍ଳୋକରେ ଭଗବାନ ଆଶ୍ୱାସନା ପ୍ରଦାନ କଲେ ଯେ, ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟ ମୋତେ ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ନିତ୍ୟ ସ୍ମରଣ କରେ ମୁଁ ତା ନିକଟରେ ସୁଲଭ ହୋଇଯାଏ ଏବଂ ତାର ଭାର ବହନ କରେ । ଏହାଠାରୁ ଆଉ କ’ଣ ଆମମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାୟ ଅଛି ଯେ । ଯଦିଓ ଆମେ ପଞ୍ଚ ଭୌତିକ ଯଥା - ମାଟି, ପାଣି, ପବନ, ଅଗ୍ନି ଏବଂ ଆକାଶରୁ ନିର୍ମିତ ତାହା ଆମର ବାସ୍ତବ ରୂପ ନୁହେଁ । ଏହା କେବଳ ସ୍ଥୂଳ ଶରୀର । ତା’ଭିତରେ ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଶରୀର ଓ କାରଣ ଶରୀର ଅଛି । ଦେହ ଭିତରେ ଥିବା ଆତ୍ମା ବାସ୍ତବରେ ହେଉଛି ଆମର ସତ୍ତା । ସେ ଥିବାରୁ ଇନ୍ଦ୍ରିୟମାନେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ହେଉଅଛନ୍ତି ।

ତୁଳସୀ ଦାସ କହିଲେ - “ଜଡ଼ ଚେତନ ସମଗ୍ର ଜଗତ ଯେଣୁ ବ୍ରହ୍ମମୟ ବୋଲି ଜାଣିଛି । ତେଣୁ ସବୁରି ପାଦପଦ୍ମକୁ ମୁଁ ଦୁଇହାତ ଯୋଡ଼ି ପ୍ରଣାମ କରୁଛି ॥ ସୀୟାରାମ ମୟ ସବ ଯଗଜାନି । କରହୁଁ ପ୍ରନାମ ଯୋରୀ ଯୁଗପାନୀ ॥ ଆମର ସ୍ଥିତି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଯଦି ଆମର ସ୍ଥିତିକୁ ଦେଖୁଥାଉଁ ତେବେ ପ୍ରତିଭାତ ହେବ ଆମେ ଶୂନ୍ୟ, ମହାଶୂନ୍ୟ । ଆଜିଯାଏ ପିତା - ପୁତ୍ର, ସ୍ୱାମୀ - ସ୍ତ୍ରୀ, ସମ୍ପତ୍ତି, ଜ୍ଞାନ ଓ ଗାରିମା ଇତ୍ୟାଦିକୁ ନେଇ ଯେଉଁଭଳି ଭାବରେ ନିଜର ପରିଚୟକୁ ସମାଜ ଆଗରେ ଧୋଇବାର ପ୍ରୟାସ କରୁଥିଲୁ ତାହା ଯେ ନିରର୍ଥକ ଏହା ବୋଧହେଉ ନାହିଁ କି ? ନଦୀଟି ସମୁଦ୍ରରୁ ସୃଷ୍ଟି ପୁଣି ସେ ସମୁଦ୍ର ଅଭିମୁଖେ ସତତ ଧାବିତ କାରଣ ସେ ଜାଣିଛି ମୋର ନିଜସ୍ୱ ସତ୍ତା ବୋଲି କିଛି ନାହିଁ ତେଣୁ ସେ ସାଗର ଅଭିମୁଖେ ଧାବିତ । ସେହିପରି ଆମର ସତ୍ତା ହେଉଛି ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ନିକଟରେ ବିଲୀନ ହୋଇଯିବା କାରଣ ଆମେ ଜୀବ ଏବଂ ସେ ହେଉଅଛନ୍ତି ଆମର ଇଶ୍ୱର । ସେ ହେଉଅଛନ୍ତି ପରମାତ୍ମା ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପିତା, ପିତାଙ୍କର ପିତା, ପରମାତ୍ମା ଅଟନ୍ତି । ଯଦଗତ୍ତା ନ ନିବର୍ତ୍ତନ୍ତେ ତଦ୍ୱାମ ପରମଂ ମମ । (ଗୀତା ୧୫/୭) ମମୈବଂଶୋ ଜୀବଲୋକେ ଜୀବତୁତଃ ସନାତନଃ ॥ (ଗୀତା ୧୫/୭) ଯେଉଁଠି ଗଲେ ଆଉ ପୁନର୍ବାର ଫେରିବାର ନାହିଁ । ତାହାହିଁ ଆମର ମୌଳିକ ରହିବା ଘର ।

ଉଦିତ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଆଲୋକ ରଶ୍ମି ଅସ୍ତ୍ର ସମୟରେ ନିଜ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥାଏ । ସୃଷ୍ଟିର ଅଳଙ୍କାର ସୃଷ୍ଟିଠାରୁ ପୃଥକ ନୁହେଁ । ଅଦୈତଭାବ ଆମର ବାସ୍ତବ ପରିଚୟ । କେତେ ଦୂରେ ଚନ୍ଦ୍ର କେତେ ଦୂର କୁମୁଦିନୀ ପ୍ରୀତି ଅଭେଦ୍ୟ ତାଙ୍କର । ଶାସ୍ତ୍ର କହିଲେ କୌଣସି ଜଡ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରତି ଆମର ଆସକ୍ତି ହେଉଅଛି ମୃତ୍ୟୁ ସଙ୍ଗେ ସମାନ । ବାୟା ବାବା କହିଲେ - ଯିବା ଆସିବା ଦୁଇ କଥା ମାତ୍ର ହୁଅଇ ସତ୍ୟ । ମଧ୍ୟେ କେତେ ଦିନ ବିହାର ଏହା ଅଟେ ବିଚିତ୍ର ॥ ମନୁ ସ୍ମୃତିରେ କୁହାଯାଇଅଛି - “ବେଦୋଅଖିଲୋ ଧର୍ମମୂଳଂ ।” ମାନବ ପାଇଁ ଧର୍ମର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ପରିଚୟ ହେଲା ସନାତନ ଧର୍ମ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଧର୍ମକୁ ଆଶ୍ରୟ କରି ରହିଛି (ଧର୍ମୋ ବିଶ୍ୱସ୍ୟ ଜଗତଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା) । ପୁରୁଷାର୍ଥ ମଧ୍ୟରୁ ଧର୍ମ ହେଉଛି ମୂଳଭିତ୍ତି । ଯେଉଁ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଉପରେ ଅର୍ଥ, କାମ, ମୋକ୍ଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଧର୍ମେଣ ହୀନା ପଶୁଭିଃ ସମାନା । ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ଉଭୟ ଅଜ୍ଞାନୀ ଭାବରେ ଜଡିତ । ଯେଉଁଠି ଜୀବନ ଅଛି ସେଠାରେ ମୃତ୍ୟୁ ନିଶ୍ଚିତ୍ତ । ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ଜୀବନ ଏବଂ ଜୀବନ ପରେ ମୃତ୍ୟୁ ଧ୍ରୁବ ସତ୍ୟ । ଜାତସ୍ୟ ହି ପୁବୋ ମୃତ୍ୟୁଧ୍ରୁବଂ ଜନ୍ମ ମୃତସ୍ୟ ଚ । ତସ୍ମାଦପରିହାର୍ଜ୍ୟେ ଥେ ନ ତ୍ୱଂ ଶୋଚିତୁମର୍ହସି ॥ (ଗୀତା ୨/୨୭) ।

ମୁଁ ଏବଂ ମୋର ଭାବନା ହେଉଛି ସ୍ୱାର୍ଥର । ଏହା ଆସ୍ତୁରିକ ଚିନ୍ତନ । ଦମ୍ଭ, ଦର୍ପ, ଅଭିମାନ, କ୍ରୋଧ ଆଦି ଆସ୍ତୁରୀକ ସମ୍ପଦକୁ ପାଥେୟ କରି କେହି ଯଦି ଭାବୁଥାଏ ଏହା ହିଁ ମୋର ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ ତେବେ ତା’ର ଅଧୋଗତି ନିଶ୍ଚୟ । ଦୈବୀ ସମ୍ପଦ ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ହେବ । ତାହା ହେଉଛି ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ଅହିଂସା, ଆକ୍ରୋଧ, ତ୍ୟାଗ, ଦୟା, କ୍ଷମା ଇତ୍ୟାଦି । ପରକ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଭୟ ସମ୍ପଦର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱକୁ ଯାଇ ପରମାତ୍ମାଙ୍କଠାରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିବନ୍ଧ କରିବାକୁ ହେବ । ତ୍ୟାଗରେ ଅମୃତତ୍ୱ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଉପନିଷଦରେ କୁହାଯାଇଛି - ‘ନ କର୍ମଣା ନ ପ୍ରଜୟା ଧନେନ ତ୍ୟାଗେନୈକେ ଅମୃତତ୍ୱ ମାନଶୁଃ’ । ନା କର୍ମରେ ନା ସନ୍ତାନରେ ନା ସମ୍ପତ୍ତିରେ ଅମୃତ ଲାଭ କରିହେବ ।

ବିଜିଗୋଳ, ଏନ ଟି ପି ସି, ଅନୁଗୋଳ
ମୋ - ୮୭୭୩୧୪୮୭୭୩

ତୁମ ରସ୍ତାର ବାଟୋଇ ନର

ଅଲେଖ ମେହେର

ମୁଁ ତୁଷାର୍ତ୍ତ ଯୁଗ ଯୁଗର ତୁମେ ଶୀତଳ ଝରଣା,
କୋଳାହଳ ମୟ ଜଗତେ ନାହିଁ ମୋହର ଠିକଣା ।

ଅର୍ଣ୍ଣବେ କ୍ଷୀର ଜ୍ୟା-ରେ ବାତ ବସ୍ତ ଦେଶର ସ୍ୱନ୍ଦନ,
ସୋଅହଂ ସ୍ୱର ଜପେ ଆତ୍ମା ବୋଲି ମସ୍ତକେ ଚନ୍ଦନ ।

ପୟରେ ଯେହ୍ନେ ବୁଦ୍'ବୁଦ ଜନମି ଲଭେ ମରଣ,
ତେସନେ ଜୀବ କର୍ମ ବଳେ ମିଳଇ ତବ ଚରଣା ।

ମହା ତେଜୋମୟ କାୟାକୁ ବିଲୋକିବାର ଶକତି,
ନିଃସ୍ୱାମ ଯୋଗୀହିଁ ଲଭନ୍ତି ଧରି ହୃଦୟେ ଭକତି ।

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁ ରୂପକୁ ପାର୍ଥ କଲେ ଦରଶନ,
ବ୍ୟାସଙ୍କ ଗୀତାରୁ ମାନବ କରୁଛି ଅବଗାହନ ।

ମୋହ ମାୟା ଭରା ଅର୍ଣ୍ଣବେ ଆସେ କାମନାର ଢେଉ,
ମନର ମଧୁପ ଭଣ୍ଡାଏ ଇକ୍ଷଣ ଦେଉ ନ ଦେଉ ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଲାଗିଯିବା ପରେ ଥୋପରେ ମୀନ ଆକୁଳ ନିରେଖି,
ଜିହ୍ଵା ଲାଳସାରେ ପରାଣ ବନରେ ନାଚଇ କେକୀ ।

ବିଶ୍ଵ ଜାଦୁଗର ପେଡ଼ିରେ ହୋଇ ଖେଳଣା କଣ୍ଢେଇ,
ଆନଜନ ଦୃଶ୍ୟ ପଟରୁ ନିଜକୁ ଦିଏ ଭଣ୍ଡେଇ ।

ତଟିନୀ ଗମଇ ଯେସନେ ପାରାବାର ସନ୍ନିକଟ,
ଜୀବାତ୍ମାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଇଶ୍ଵର ଯେବେ ଛାଡ଼ିଦିଏ ଘଟ ।

ଜାଣି ଅଜଣା ହୋଇ ନର ନରକ ଦ୍ଵାର ଖୋଲଇ,
ଅନଳେ ପତଙ୍ଗ ଯେସନେ କରମ ଫଳ ଭୋଗଇ ।

ବରପଦର

ଗୋବିନ୍ଦପୁର ବରଗଡ଼

ମୋ-୭୩୭୦୨୨୦୫୫୯

253 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଆଶା ଓ ନିରାଶା

କାର୍ତ୍ତିକେଶ୍ୱର ନାୟକ

ସମାଜ ର ଯଦି ସୀମା ନ ରହିବ
ଅସୀମ ହେବ ସଂପତ୍ତି
ପର ଧନ ସବୁ ସାଉଣ୍ଡି ସାଉଣ୍ଡି
ବନି ଯାଅ କୋଟିପତି....

ସ୍ୱାଭିମାନ ଏଠି ପରଧନ ଲୁଚି
ସଂମର୍ପଣ ଏଠି ଶୁନ୍
ସତ୍ୟ ଅହିଂସା ଓଲଟି ଯାଇଛି
ଅସତ୍ୟ ଗାଉଛି ଧୂନ୍ ...

କୁଷକ ଚାହିଁଛି କୁତ୍ରିମ ଉପାୟ
ଅମଳ ହେବ ପ୍ରଚୁର
ଅ ଦିନିଆ ଫଳ ପନିପରିବାର
ବଢେ ରାସାୟନିକ ସାର....

ସରକାରୀ ବାବୁ ବିବେକ ବେକାରୁ
ଉପୁରି ଉପରେ ଆଶା
ଦି,ତାଲା ମହଲା ଛାତ ନ ପଡିଲା
ତିନି ତାଲା ର ପଡିଶା.....

କ୍ଷୀର ବାଲା ଏଠି ମିଛୁଆ ସାଜିଛି
କହେ ଖାଣ୍ଟି ଗାଲ କ୍ଷୀର
ବଜାର ପାଉଡର ପାଣିମିସାକ୍ଷୀର
ସିଝିଲେ ପଡେନି ସର.....

ପରୀକ୍ଷା ର ମାନ ଅଧିକ ନମ୍ବର
ପିତା ମାତାଙ୍କର ଆଶା
ବଡ ପଦବି ର ଉଚ୍ଚ ଦରମାରେ
ଘାରିଛି ମହୁଲି ନିଶା....

ଅଟାଓ ବେସନ ମସଲା ସାମାନ
ସବୁଠି କରି ଭେଜାଲ
ରାମ ସାହୁ ଏଠି ଦୋକାନ ରେ ବସି
କହେ ଅସଲି ମାଲ୍

ଡାକ୍ତର ଆମର ଦ୍ଵିତିୟ ଇଶ୍ଵର
ଅର୍ଥ ପାଇଁ ସେତ ଭୀରୁ
ଜାଣି ଶୁଣି ସେବା ଅବହେଳା କରେ
ରୋଗୀ ପଛେ ମଲେ ମରୁ..

ସୁଭାଷୀକ ଥିଲା ସ୍ଵପ୍ନ ସାମ୍ୟବାଦ
ସମାନ ବାଦର ଦିକ୍ଷା
ବଦଳି ଯାଇଛି ଗଣତନ୍ତ୍ର ନୀତି
ଉଦାରତା ଆମ ଶିକ୍ଷା.....

ଶ୍ରୀବିହାର ବୌଦ୍ଧ

ମୋ: 7978128353

ନିର୍ବାଚନ ପର୍ବ

ମାନସ ରଞ୍ଜନ ନାୟକ

ପୂରୁ ବା ନପୂରୁ ଭଦର ଚାଖଣ୍ଡେ, ସରେନା ଅରବ ମନା
ଜୀବନ ହାଟରେ କିଣାବିକା ଚାଲେ, ବଞ୍ଚିବାର ଦାନାକନା ।
ବାପ ଗୋସାପଙ୍କ ପୁନେଇଁ ପରବ, ପାଲଟେ ସ୍ମୃତି ନିଆରା
ଅଜସ୍ର ଉସ୍ତାହ ଉନ୍ନେଷେ ଭିଜା, କିବା ନିର୍ବାଚନ ପୁଆରା !

ସନା ମଳିକ'ର ବଦଳିଛି ଭେକ, ମିଳିଛି ପକ୍ଷା ଆବାସ
ବେପାରୀ କାଲୁ ହିସାବ ବୁଝିଛି, କରେ ଜିନ୍ଦାବାଦ ପ୍ରୟାସ ।
ଗାଁ ଅପହରା, ଗଳିମୁଣ୍ଡ ପାଟ, ରାତାରାତି ହୁଏ ନିର୍ମଳ
ରଞ୍ଜମଖା ପରେ ଫଳକରେ ଲେଖା, ସ୍ଵଚ୍ଛ ମୋ ଗାଁ ପରିମଳ ।

ଯୋଜନ ଦୂର ଯୋଜନା ଯାକ, ନେତାଙ୍କ ଭାଷଣରେ ହାଜର
ମଥାନତ ଜୁହାର ସାଙ୍ଗକୁ, କିଣା କରତାଳିରେ ପ୍ରଚାର ।
ରଜ ପରବଠୁ ବଳିପଡେ ପୁଣି ମାଉଁସ ଭାତର ଭୋଜି
ଗଡ଼ ଜୟ ପାଇଁ ପଞ୍ଚତରେ ବସି ମେଳି ଅମେଳିଙ୍କ ବାଜି ।

ଶୋଭାଯାତ୍ରା ନେଇ ପତାକା ହଲାଇ, ଗାଁ ଟୋକା ହେଲେ ମାତାଲୁ
ହାତଗୁଞ୍ଜା ସାଥେ ନାଲି ପାଣି ନିଶା, ମିଛ ସବୁ ହାଲଚାଲୁ ।
ପରବ ପୂର୍ବରୁ ମୌସୁମୀ ପ୍ରାୟ, ଭାବି ନେତାଙ୍କ ଆଗମନ
ନ ମାଗି ବି ମିଳେ ପ୍ରୀତି ଭାଇଚାରା, ସତ ମହାର୍ଦ୍ଦ ସପନ!

ରାଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଗୁଞ୍ଜରିତ ହୁଏ, କଟାଯାଏ କେତେ ନାଲିଫିତା
ଉତ୍ସବ ମୁଖର ଗାଁ ଛକ ଦାଣ୍ଡ, ନାଚେ କିବା ବାଡବତା!
ପ୍ରସ୍ତୁତି ପରବ ଉଚ୍ଚାଟ ବାଜାରେ, ନରନାରୀ ଆହ୍ଲାଦିତ
ସାମଗ୍ରୀକତାର ଏ ମହା ମିଳନେ, ପରବ କି ଅନୁପାତ ?

ଗଣତନ୍ତ୍ର ମହାପର୍ବ ସିନା ସ୍ଵଳ୍ପ ନିରପେକ୍ଷ ନିର୍ବାଚନ
ମତଦାତା ଯେବେ ବିକ୍ରୀ ହୁଏ ଏଠି, ନୁହଁ କି ଏ ପ୍ରହସନ ?
ପ୍ରଗତି ନାରାରେ ଦୁର୍ଗତିର ଦୁର୍ଗ, ଗଢେ ଏ ମିଛ ପ୍ରଚାର
ନିର୍ବାଚନ ପର୍ବ ସଫଳ ହୋଇବ, ହେଜିଲେ ସମ୍ୟକ ବିଚାର ।

ମଞ୍ଜୁରୀ ରୋଡ୍, ଭଦ୍ରକ-୭୫୭୧୨୧

ଧ୍ଵନ- ୯୮୯୦୮୫୧୪୭୭

ଅକୁହା କଥା

ସୁକୁମାରୀ ମେହେର

ଯାଉଥିଲି ଦିନେ ଅସରା ପଥରେ
ମଳୟ ପବନ ବାଜିଲା ଦେହରେ ।
ଶିହରୀ ଉଠିଲା ମୋ ଦେହର ଅଙ୍ଗ
ଚଳମଳ ହୋଇଗଲା ମୋର ପାଦ ।
ଭାବିଲି ମନେ କରୁଥିବେ ମୋ ପ୍ରିୟ
ସେଥିପାଇଁ ବୋଧେ ଆସିଲା ମଳୟ ।
ସେ ସମୟର ମୃଦୁ ପବନ
ଆଣିଦିଏ ମତେ ତୁମ ସମ୍ମାନ ।
ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର କାକଲିର ସ୍ଵର
ମନେ ଭରିଦିଏ ଖୁସିର ଜୁଆର ।
ତୁମପାଇଁ ମନେ ମୋର ଭରିଛି ଭାବନା
କହିବି କହିବି ଭାବି ହୁଏ ବାଟବଣା ।
କେମିତି କହିବି ସେ ଅକୁହା କଥା
କହିବା ଆଗରୁ ବୁଝିଯାଅ ପରିଭାଷା ।
ତୁମପାଇଁ ମନେଅଛି ଆଦର ସମ୍ମାନ
ମୋ ମନମନ୍ଦିରେ ତୁମେ ସଦା ବିଦ୍ୟମାନ ।
ବେଶିକିଛି ଲୋଡ଼ାନାହିଁ ତୁମଠାରୁ ସାଥୀ
ତୁମ ବାହୁରେ ବାଜି ଜୀବନଟା ଯାଉ ବିତି ।

ତୁମେପାଖେ ଥିଲେ ସବୁ ଖୁସିଯେ ପାଇବି
ସବୁଠାରୁ ଭାଗ୍ୟବତୀ ନିଜକୁ ମଣିବି ।
କୋଠାଘର ସୁନାରୁପା ଚାହେଁନାହିଁ କିଛି
ତୁମ ଛୋଟ କୁଡ଼ିଆ ବି ମୋପାଇଁ ସମ୍ପତ୍ତି ।
କହିବି କେମିତି ଏ ମନର ଭାଷା
ତୁମକଥା ଭାବିଦେଲେ ଲାଗିଯାଏ ନିଶା ।
କହିବା ଆଗରୁ ବାଛିନିଅ ମୋ ପ୍ରେମକୁ
ମନଚାହେଁ ତୁମସାଙ୍ଗେ ଘର କରିବାକୁ ।
ତୁମମୁଖ ତୁମକଥା କରୁଛି ବିଭୋର
ଭୁଲିବାକୁ ଚାହଁଲେବି ମନେପଡ଼େ ବାରବାର ।
ଭାବେ ପ୍ରଭୁ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ମୋପାଇଁ ତୁମକୁ
ସାତଜନ୍ମ ପାଇଁ ମୋର ହାତ ଧରିବାକୁ ।
ଭାବିଯାଏ କେତେକଥା ସମୀର ସୁଅରେ
କହିପାରିବିନି କେବେ ତୁମରି ଆଗରେ ।
ଶୁଣିବାକୁ ତୁମଠାରୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବି
ସେଇପଦେ କଥା ଖୁସିରେ ଶୁଣିବି ।
କେଉଁଦିନ ଆସିମୋ ହାତଧରି କହିବ
ତୁମେ ମୋର ପ୍ରିୟତମା ମୋ ଗର୍ବ ଗୌରବ ।

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ
ଅମୃତ ବିହାର, ସମ୍ବଲପୁର

ବୃଦ୍ଧା ଆଶ୍ରମ

ପ୍ରଞ୍ଜା ପାରମିତା ଦାଶ (ମିଶ୍ର)

ଗୋବିନ୍ଦପୁର ବୋଲି ଛୋଟିଆ ଗାଁ । ସେ ଗାଁ ରେ ହରି ବୋଲି ଜଣେ ଚାହା ଦୋକାନୀ ତାର ପୁଅ ଆଉ ସେ ଗାଁ ରେ ରହେ । ତାର ପରିବାର କହିଲେ ତାର ପୁଅ (ବାସୁ) ଆଉ ସେ ନିଜେ ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ତାର ପୁଅ (ବାସୁ) ଛଅ ମାସ ରହୋଇଥିଲା ତାର ମାଆ ଅରପାରିକି ଚାଲି ଯାଇଛି । ହରି ଭାରି ଗରିବ । ଦିନେ ଖାଇଲେ ଦୁଇ ଦିନ ଓପାସ । ହରି ଗୋଟିଏ ଚାହା ଦୋକାନରୁ ଯାହା ପଇସା ପାଏ ସେଇ ପଇସା ରେ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ ରେ ସେ ଚଳିଯାଆନ୍ତି । ହେଲେ ହରି କାହା ପାଖରେ ହାତ ପତାଏ ନାହିଁ । ସେ ଭାରି ସ୍ୱାଭିମାନ ଲୋକ । ସଂସାର ସବୁ ବାପା, ମାଆ ଜ୍ୱର ସପନ ଥାଏ ତାଙ୍କ ପିଲା କିଭଳି ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ୁ, ଭଲ ମଣିଷ ଟିଏ ହେଉ । ଦୁନିଆରେ ବହୁତ ନାଁ କରୁ । ଆଉ ବାପା, ମାଆ, ଘର, ପରିବାର ର ନାଆ ରଖୁ । ଠିକ ସେହି ଭଳି ହରି ସପନ ଦେଖୁଥିଲେ ହରି, ବାସୁ ର ମାଆ, ଆଉ ବାପା ମଧ୍ୟ । ବାସୁ କୁ ପାଠ ପଢ଼େଇ ବା ପାଇଁ ହରି ଚାହା ସହ ଷ୍ଟେସନ ରେ କୁଲି କାମ କରି ବାସୁ କୁ ପାଠ ପଢ଼େଇଲା । ବସୁ ବି ବହୁତ ଭଲ ପାଠ ପଢ଼ିଲା । ଆଉ ଟପର ହେଲା । ଭଗବାନ ଜ୍ୱ କୃପାରୁ ବାସୁକୁ ବଡ଼ ସରକାରୀ ଚାକିରୀ ମିଳିଲା । ହରି ବସୁର ବାହାଘର କରିଦେଲା । ସେ ଭାବିଲା ପୁଅକୁ ବାହା କରିଦେଲେ ତାର ଦୁଃଖ ଦୂର ହେବ । କିଛି ନହେଲେ ବୋହୁ ର ହାତ ପରସା ଖାଇବି ସେବା ଟିକେ ପାଇବି । ହେଲେ ତାର ଇଚ୍ଛା ତାର ସପନ ସପନ ରେ ରହିଗଲା । ତାର ପୁଅ (ବାସୁ) ବାପା ର ସବୁ ଦୁଃଖ, କଷ୍ଟ କୁଭୁଲିଗଲା । ବୁଢ଼ା ବାପା କୁ ଗାଁ ରେ ଛାଡ଼ି ବାସୁ ତାର ସ୍ତ୍ରୀ କୁ ନେଇ ସହର କୁ ଚାଲିଗଲା । କାରଣ ହରି ପାଠ ଶାଠପଢ଼ିନି ମୂର୍ଖ ଲୋକଟା ।

ଦୁଇ ବରଷ ପରେ.....

ହଠାତ ପୁଅର ଫୋନ ଆସିଲା ବାପା ମୋର ପୁଅ ହୋଇଛି ଆଉ ନାମ କରଣ କରିବି ତୁମେ ଆସିବ । ପୁଅ ର ଏ କଥା ଶୁଣି ହରି ବହୁତ ଖୁସି ହୋଇଗଲା । ଖୁସି ରେ ଗାଁ ରେ ମିଠା ବାଣ୍ଟିଲା । କଥାରେ କହୁଛି -

"ଯାହା ପାଖରେ ମନ ଅଛି ତା ପାଖରେ ଧନ ନାହିଁ
ଯାହା ପାଖରେ ଧନ ଅଛି ତା ପାଖରେ ମନ ନାହିଁ "

ଠିକ ସେହିପରି ହରି ପାଖରେ ଧନ ସିନା ନାହିଁ ହେଲେ ବଡ ମନ ଟିଏ ଅଛି । ନାତୀ କୁ ଦେଖିବାକୁ ଯିବ ବୋଲି ନିଜର ଭିତା ମାଟି କୁ ବନ୍ଧା ପକେଇ ଦେଲା । ଆଉ ଯେଉଁ ପଇସା ପାଇଲା ସେଇ ପଇସା ରେ ପୁଅ ପାଖକୁ ନାତୀ କୁ ଦେଖିବାକୁ ସହର କୁ ଗଲା । ପୁଅ ପାଖକୁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ହରି ନାତି କୁ ଧରିବା ଲାଗି ଆଗ ହାତକୁ ପରିଷ୍କାର କରି ଧୋଇ ଆସିଲା । ନାତି କି ଧରି ବାକୁ ଯାଇଛିକି ନାହିଁ.. ପୁଅ କହିଲା ବାପା ମୋ ପୁଅକୁ ଧର ନାହିଁ ମୋ ପୁଅର ଇଂଫେକ୍ସନ ହୋଇଯିବ । ହାତକୁ ଧୋଇକି ମୋ ପୁଅକୁ ଧର । ଏକଥା ଶୁଣି ହରି ଭାବିଲା..

ଛଅ ମାସ ର ବାସୁ ହୋଇଥିଲା ବାସୁ ର "ମାଆ" ଆରପାରିକି ଚାଲିଗଲା ଆଉ ମୋର ଏଇ ଦୁଇ ହାତରେ ତାକୁ କୋଳେଇ କାଖେଇ ସତେଇଶି ବରଷର କରିଥିଲି ଆଜି ସେଇ ହାତରେ ନାତିକୁ ଧରିବାକୁ ଇଂଫେକ୍ସନ ହେଇଯାଉଛି..? ହଉ...

ନାତିର ନାମ କରଣ ପୂଜା ବସୁର ଅଫିସରୁ ବଡ ବଡ ଅଫିସର ମାନେ ଆସିଥାନ୍ତି ହରି କୁ ଦେଖି ହରିର ପରିଚୟ ପଚାରିଲେ ।

ବାସୁ ଅଫିସ କୁ କହିଲା ସେ ଆମ ଘର ର ନୂଆ ଚାକର ଅଳ୍ପ ଦିନ ହେଲା ଆସିଛି ବୋଲି କହିଲା କାହିଁକିନା ହରି ପାଠ ଶାଠ ପଢିନି ମୂର୍ଖ ଲୋକ । ପ୍ରତିଦିନ ବାସୁ ପାଖକୁ ବହୁତ ବଡ ବଡ ଅଫିସ ର ମାନେ ଆସନ୍ତି ଆଉ ହରିକୁ ଦେଖି ବସୁକୁ ତାଙ୍କ ବିଷୟରେ

ପଚାରନ୍ତି । ପ୍ରତିଦିନ ସଭିକୁ କହି କହି ସେ ଭାରି ବିରକ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଶେଷରେ ଚିତ୍ରା କଲା ହାରିକୁ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମ ରେ ଛାଡ଼ିଦେବ ।

"ନାଁ ଥିବ ବାଉଁଶ ନାଁ ବାଜିବ ବଇଁଶୀ "

ହାରିକୁ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମରେ ଛାଡ଼ିବ ବୋଲି ତାକୁ ବହୁତ ଭଲ କଥା, ଭଲ ବ୍ୟବହାର ମିଳିରେ କହିଲା ବାପା ମୁଁ ତୁମ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଘରଟିଏ କିଣିଛି ତୁମେ ଆଜି ଠାରୁ ସେଇ ଘରେ ରହିବ । ଏଭଳି ବାହାନା ଆଉ ଅଭିନୟ କଲାଯେ ହରି (ବୁଢ଼ା) ବାପା ପୁଅର ମିଛକୁ ବୁଝିପାରିଲାନାହିଁ । ପୁଅର ମିଠା କଥାରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇଗଲା । ପୁଅର ସବୁକଥା ତାକୁ ସତଲାଗିଲା । ସେ ତା ସାଙ୍ଗରେ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମ ଗଲା । ହରି ଯେବେ ସେ ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ବସୁକୁ ପଚାରିଲା ଆରେ ବାପା ଏ କେଉଁ ଜାଗା..? ଏ କଣ ତୋର ନୂଆ ଘର..? ବାସୁ କିଛି ନକହି ସେଇଠାରୁ ପଳେଇଆସିଲା । ସେ ଭାବିଲା ହାରିକୁ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ବହୁତ ଭଲ କରିଛି । ଘରକୁ ଆସି ଘରେ ଆରାମ ରେ ରହିଲା । ସେ ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ ସେ ତାର ଅଜାଣତରେ କେତେ ବଡ଼ ଭୁଲ କରିଛି । ତର ବି ଗୋଟିଏ ପୁଅ । ବାସୁ ପ୍ରତି ମାସରେ ଆଶ୍ରମକୁ ହରି ର ଭଲ ମନ୍ଦ ପାଇଁ ପଇସା ପଠାଏ । ହରି ସେ ପଇସା କୁ ସବୁ ରଖିଥାଏ ଖର୍ଚ୍ଚ କରେନାହିଁ ।

ବାସୁ ତାର ପୁଅକୁ ଭାରି ଭଲ ପାଏ । ସେ ତାର ପୁଅକୁ କେଉଁଠିରେ ଅଭାବ ରଖିନଥିଲା । ବାସୁ ବି ହରି ଭଳି ସପନ ଦେଖିଲା । ବାସୁ ତାଠାରୁ ତାର ପୁଅକୁ ବହୁତ ବଡ଼ କରିବ ବୋଲି । ବହୁତ ପରିଶ୍ରମ କଲା । ବାସୁ ଠାରୁ ବାସୁ ର ପୁଅ ବହୁତ ନାଁ କଲା । ଯେଉଁ ଘଟଣା ବାସୁ ଆଉ ହରି ର ଜୀବନରେ ଘଟିଥିଲା ଠିକ ସେଇ ଘଟଣା ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେଲା । ବସୁର ପୁଅ ଘରେ ଗୋଟିଏ ପାର୍ଟି ରଖିଥିଲା । ସେ ତାର ଅଫିସର ମାନଙ୍କୁ ଡାକିଥିଲା । ପାର୍ଟି କୁ ଯେଉଁମାନେ ଆସିଥିଲେ ବାସୁର ପରିଚୟ ପଚାରିଲେ ବାସୁର ପୁଅ ତାର ଅଫିସକୁ କହିଲା ସେ ଆମ ଘର ର ନୂଆ ଚାକର । ଅଳ୍ପ ଦିନ ଦେବ ସେ ଆମ ଘରକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଏଇ କଥା ସେ ତାର ପୁଅ ଠାରୁ ଶୁଣି ବହୁତ ଦୁଃଖ କଲା । ପାର୍ଟି ସରିବା ପରେ ବାସୁ ତା ପୁଅକୁ ଏ ଭଳି କାହିଁକି କହିଲୁ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କଲା । ତାର ପୁଅ ଉତ୍ତର ହେଲା ବାପା ତୁମେ

କଣ ସବୁ ଭୁଲିଗଲ..? ତୁମେବି ତ ଦିନେ ତୁମ ବାପା କୁ ଚାକାର ବୋଲି ସଭିଙ୍କ ଆଗରେ କହିଥିଲ ଆଜି ମୁଁ ଠିକ ସେଇଆ କଲି ଏଥିରେ ଏତେ ମନ ଦୁଃଖ କରିବାରେ କଣ ଅଛି । ଆଉ ଅଳ୍ପ ଦିନ ଅପେକ୍ଷା କର । ମୁଁ ବି ତୁମକୁ ସେଇ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମରେ ଛାଡ଼ି ଆସିବି । ପୁଅ ଠାରୁ ବାସୁ ଏଭଳି କଥା ଶୁଣି ସେ ତାର ବୁଢ଼ା ବାପା ପ୍ରତି କରିଥିବା ଭୁଲ ବୁଝିପାରିଲା । ଆଉ ବହୁତ "ପଶ୍ୟାତାପ" କଲା । ଆଉ ତାର ବାପା କୁ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମ କୁ ଆଣିବାକୁ ଗଲା । ବାସୁ ଯିବା ବହୁତ ଡେରି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ସେ ବୁଢ଼ା ଆଶ୍ରମରେ ପହଞ୍ଚି ହରିର କଥା ପଚାରିବାରୁ ଆଶ୍ରମର ସେବକ କହିଲେ ହରି ଆଉ ଏ ଦୁନିଆରେ ନାହିଁ । ଆରପାରିକି ଚାଲିଯାଇଛନ୍ତି । ଆଉ ଗଲା ଆଗରୁ ତୁମକୁ କିଛି ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ବାସୁ ଦେଖିଲା ସେ ଯେଉଁ ପଇସା ମାସକୁ ମାସ ଦିଏ ସେଇ ପଇସା । ସେସବୁ ଦେଖି ବାସୁ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲା । ବହୁତ ପଶ୍ୟାତାପ ମଧ୍ୟ କଲା । ଆଉ ସେ ସବୁ ପଇସା କୁ ତାର ପାଖରେ ତା ବାପାର ଆର୍ଶିବାଦ ଭାବି ତାର ପାଖରେ ରଖିଲା । ବାପା ର ମୂଲ୍ୟ କଣ ସେ ଜାଣିପାରିଲା ।

ସେଥିପାଇଁ କହନ୍ତି:

"ପାଖରେ ଥିବା ଜିନିଷ ର ମୂଲ୍ୟ ସେ ଗଲା ପରେ ଜାଣିପାରିବ"

ଯାଜପୁର

ବନ୍ଧୁମୁଣ୍ଡା

ପୂଜ୍ୟ ନେତାଜୀ

ଦୀନବନ୍ଧୁ ପୋଇ

ଦିଲ୍ଲୀ ଚଲୋ ନାରା ଦେଇଥିଲ ପରା
ଦେଶ ସ୍ଵାଧୀନତା ପାଇଁ
ମାଗୁଥିଲ ରକ୍ତ ଭାରତବାସୀଙ୍କୁ
ମାତୃଭୂମି ପ୍ରୀତି ନେଇ ।
ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଅସହ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରଣା
ଅନୁଭବ କରିଥିଲ
ଗୁଳିର ଜବାବ ଗୁଳିରେ ଦେବାକୁ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ କହୁଥିଲ ।
ଆଜାଦ ହିନ୍ଦ ଫଉଜ ଗଢ଼ି କି
ଫିରିଙ୍ଗି ସଙ୍ଗେ ଲଢ଼ିଲ
ନେତୃତ୍ଵ ତୁମର ବିଶ୍ଵରେ ଦେଖାଇ
ନେତାଜୀ ନାମ ପାଇଲ ।
ହେ ପୂଜ୍ୟ ସୁଭାଷ ଭତ୍ତାଚାର୍ଯ୍ୟ ହୋସ
ଚାଲିଲାନି ଗୋରା ନାଡ଼ି

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ତୁମ ସିଂହ ରତି ଦେଇଥିଲା ତଡ଼ି
ଗଲେ ଶତ୍ରୁ ଦେଶ ଛାଡ଼ି ।
ତୁଳନା ନାହିଁ କେ ତୁମ ପରି ଜଣେ
ତୁମେ ଯେ ଅତୁଳନୀୟ
ତୁମ ଜନ୍ମ ଦିନେ କରୁଛୁ ପ୍ରଣାମ
ଆମେ ଯେତେ ଭାରତୀୟ ।

ଗୋରଡ଼ା ପାଳ

କରମୂଳ, ମହିମା ଗାଦି

ଢେଙ୍କାନାଳ ଦୂରଭଷ -୯୯୩୮୮୦୨୪୧୨

265 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଝର କଲମ

ନରଞ୍ଜନ ସାହୁ

ଏବେ-ଏବେ ଯେବେ କବିତା ଲେଖେ ମୁଁ
କାଗଜ କଲମ ଧରି
ଲାଗୁଥାଏ ସତେ ମନର ଭାବନା
ଧୀରେଧୀରେ ଆସେ ସରି ।

ଦିନଥିଲା ଦିନେ ଲେଖିବା ପାଇଁକି
ମନରେ ସରାଗ ଥିଲା
ମୁଣ୍ଡଟା ପାକଳ ହୋଇ ନ ଥିଲା ତ
ଥିଲି ଗୋଟେ ଛୋଟ ପିଲା
ଲେଖିବାର ଜିଦ ବଢ଼ି ଚାଲିଥିଲା
ଲେଖେ ପରିଶ୍ରମ କରି ।

ବଡ଼ କବିଟିଏ ହେବି ବୋଲି ମନେ
ରହିଥିଲା କେତେ ଆଶା
ଶପଥ ବି କରିଥିଲି ମୁଁ ସେବିବି
ଆଜୀବନ ମାତୃଭାଷା
ମାତୃଭାଷା ସେବି ମାତୃଭୂମି ରଖି
ଶୁଣିଶୁଣି ଯିବି ମରି ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଜି କିନ୍ତୁ ଆଉ ସେପରି ଲାଗେନା
ଯାହା ଥିଲା ଆଗ ଭଳି
ଶିଥିଳ ଚାଲଇ ମସି ଧରା ହାତ
ନ ପାରେ ସେପରି ଚଳି
ଶବ୍ଦମାନେ ଆଉ କଲମ ମୁନରୁ
ପଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁଟି ଝରି ।

ନିହଲପ୍ରସାଦ, ଗନ୍ଧିଆପାଟଣା, ଦେଙ୍କାନାଳ

ମୋ :-- ୯୯୩୮୭୪୧୫୮୩

267 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଭିନ୍ନ ଏକ ପରାଧୀନତା

ଅମୃତନାରାୟଣ ଶତପଥୀ

ଫୋନ୍ ଯେତେ ବେଳେ ତାରରେ ବନ୍ଧାଥିଲା ମନୁଷ୍ୟ ଥିଲା ସ୍ଵାଧୀନ,
ଫୋନ୍ ପୁଣି ଯେବେ ମୋବାଇଲ୍ ହେଲା ବ୍ୟକ୍ତି ହେଲା ପରାଧୀନ। (୧)

ସମୟ କଟିଲା ମୋବାଇଲ୍ ଧରି ମନୁଷ୍ୟ ହେଲା ଏକଲା,
ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବ ସାଙ୍ଗସାଥୀ ଛାଡ଼ି ଆଭାସୀ ଦୁନିଆରେ ମଡୁଆଲା। (୨)

ପାନବିଡ଼ି ହେଲା ଛୋଟିଆ ନିଶା ମୋବାଇଲ୍ ନିଶା ଚଢ଼ିଲା ମୁଣ୍ଡ,
ଆତ୍ମହତ୍ୟା ପ୍ରବଣତା ବଢ଼ିଯାଇଛି ହେଲେ ନିଜ ଲୋକପାଖେ ଖୋଲେନି ତୁଣ୍ଡ। (୩)

କେତେ ପୁଣି ଘରସଂସାର ଭଜାଡ଼ି ସମେତ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ଘାରି,
ସ୍ଵାର୍ଗଯୁଗରେ ସ୍ଵାର୍ଗଫୋନ୍ ଧରି ଅଭାବ ସମୟ ମନୁଷ୍ୟ ଭିକାରୀ। (୪)

ପରାଧୀନ ହେଲା ମନୁଷ୍ୟ ଆଉ ମୋବାଇଲ୍; ଘଣ୍ଟା, ରେଡ଼ିଓ, ଟର୍ଚ୍ଚ ଆଦି ଖାଇ,
ପିଲାମାନେ ପୁଣି ବହି ଛାଡ଼ିଲେଣି ମୋବାଇଲ୍ ନିଶାରେ ହୋଇଣ ବାଇ। (୫)

ଖେଳ ହେଉନାହିଁ କସରତ ଭଣା ମନୋରଞ୍ଜନ ନାହିଁ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ,
ଆଭାସୀ ମାଧ୍ୟମ ସବୁ ସାରିଦେଲା ମିଛରେ କାହିଁ ମାରିବା ଫୁଟାଣି। (୬)

ଏଥିପାଇଁ ଯିଏ ଅଟେ ଜ୍ଞାନୀଗୁଣୀ ଛାଡ଼ିଦିଅ ବନ୍ଧୁ ମୋବାଇଲ୍ ନିଶା,
ପଶାପାଲିଠାରୁ ପୁଣି ଏହା ଭୟଙ୍କର ବୁଡ଼ାଇଲାଣି ଯେ କେତେ ବେଉସା।(୭)

ମନକୁ ସଂଯତ କରନ୍ତେ ସଭିଏଁ ଡିଜିଟାଲ ନିଶାରୁ ରୁହନ୍ତେ ଦୂର,
ମନରେ ପ୍ରସନ୍ନ ରହିବ ସର୍ବଦା ପୃଥିବୀ ହୋଇବ ସରଗପୁର।(୮)

ପୁସ୍ତକକୁ କର ସର୍ବଦା ଯେ ବନ୍ଧୁ ଅଟଇ ତାହା ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ,
ପ୍ରକୃତ ଜ୍ଞାନକୁ ପାଇଗଲେ ପୁଣି ବଢ଼ିଯିବ ନିଜ ମୂଲ୍ୟ ଓ ଚଳିବ ସବୁ ବିପଦ।(୯)

ଏହିସବୁ ଛୋଟଛୋଟ କଥା ପୁଣି ଆଣିଦିଏ ସରସତା,
ସ୍ଵାଧୀନ ଚେତନା ମନରେ ଭରି ଦୂରକର ଭିନ୍ନଏକ ପରାଧୀନତା।(୧୦)

ନୟାପଲ୍ଲୀ, ଜୟଦେବ ବିହାର,
ଭୁବନେଶ୍ଵର

ପ୍ରିୟାର ଦୁଃଖ

ବନ ଲତା ଦାସ

ମଣିଷ ମନର ଦୁଃଖ
ଆଉ ଦେହର ଦୁଃଖର
ଖାଲି ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖର
ନାହିଁ ଅନ୍ତର
କର ଧର ମୋର
ଘେନ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରଭୁଙ୍କର
କରୁଣା ସାଗର କରିବେ ପାର
ହୃଦେ ଘେନ ପ୍ରଣାମ ତାଙ୍କର
କର ତରଣ ନ ତଳିଲା ମୋର
ଆଦର ନୋହିଲା ଡୋହର
ମିତ୍ର ମୋର କଳା ମେଘ ଅମ୍ବର
କର ତୁ ମନେ ବିଚାର
ତୁମ ବିରହ ଲାଗେ
ଶତ ବଜ୍ରର ପ୍ରହାର
ଘେନ କୃପାନିଧି କରୁଣା ସାଗର

କିମ୍ପା ନ ବସ ଆସି ମୋ କୋଳର
କରୁଛି ମୁଁ ମନରେ ଏ ବିଚାର
କିଛି ହେବ ଏଠାରେ ଫଳ ମୋର
କର ତୋ ତନୁକୁ ନବ ନିଶାର
କଣ ମୁକତି ମାଳା ତୁ ମୋହର
କୁସୁମରେ ଯେମନ୍ତ ମଧୁ କର
କରୁଥାଇ ନିରନ୍ତରେ ସଞ୍ଚାର
କୃଷ୍ଣ ସେହି ରୂପେ ଗୋପୀଙ୍କ ସଙ୍ଗର
କରନ୍ତି ଶରଧାର କୁଞ୍ଜ ବିହାର
କିଛି ନୁହେଁ ଏ ଅନିତ୍ୟ ସଂସାର
କରିବା ଆମ୍ଭେ ଆସ ବନ ବିହାର
କେବଳ ଅମୃତ ଖାଇଲେ
ମନକୁ ନୁହେଁ ସୁଖ କର
ପୀୟୂଷ ଖାଇଲେ ବିନାଶ
କରିପାରେ କି ବିଷ ତା'ର
କଉ ସୁବିଚାରେ ରହୁଅଛ ଦୂର
ଇଏ ବସନ୍ତ ବେଳର
କାଳଯାକ ପ୍ରୀତି କରି କଲ ଅନ୍ତର
କୁସୁମ କାଳର
ମନେ ପଡ଼େ ତୁମ ସେହି ମିଠା ରୁମ୍ପନ
ଆଉ ଓଠର ତୀକ୍ଷଣ ଧାର
କରୁଥିଲ ହସରେ ମୋତେ ଅଧୀର
ଗଢ଼ିଥିଲ ନୀଳ ଅମ୍ବରେ
ପ୍ରେମର ମନ୍ଦିର

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

କାମେ କାତର ହୋଇ ଅଛୁର
କରଇ ପୁଣି ମନେ ବିଚାର
କି କରୁଥିବ ବାନ୍ଧବୀ ମୋର
କରନ୍ତେ ଅବା ଥିଲେ ଉପାୟ
ତୁମର କାନ୍ତା ଠାରୁ ବିଚାର
ନବ କିଶୋରୀ ଚମ୍ପକ ଗୋରୀ
ବିମ୍ବ ଅଧର
କରି ଅମୃତ ଦାନ କର
ଆପଣାର ପ୍ରାଣର ।

ବର୍ତ୍ତନା, ସୋମନାଥପୁର
ବାଲେଶ୍ଵର

272 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ମାମୁଁ "କଣାମାମୁଁ"

ସତ୍ୟବ୍ରତ ଦାସ

ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ସାହିତ୍ୟ ଜଗତରେ କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଉପନ୍ୟାସ କଣାମାମୁଁ ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପନ୍ୟାସ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆଦର୍ଶ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟ ବୋଧର ନିଖୁଣ ଚନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ଦୁନିଆରେ ତାଙ୍କ ନାମକୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣାକ୍ଷରେ ଏକ ସଫଳ ରୂପ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

କଣାମାମୁଁ ଉପନ୍ୟାସଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅଭିରାମ ନାମକ ଏକ ଯୁବକର ଜୀବନ କାହାଣୀ ସହିତ କଣାମାମୁଁର କାହାଣୀ ଅଜ୍ଞାଅଜ୍ଞୀ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ବାସ୍ତବିକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣତା ଆଣିଦେଇଛି ।

କାନ୍ତକବି ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ କଣାମାମୁଁ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଏକ ପ୍ରାକ କାଳୀନ ସୃଷ୍ଟି। ୧୯୩୭ ମସିହାରେ ଏହା ରଚିତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଆତ୍ମପ୍ରକାଶ ଘଟିଥିଲା ୧୦ ବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ ୧୯୪୭ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ ୮ ତାରିଖରେ । ଡଗର ପତ୍ନୀକାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରି କେତୋଟି ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ୧୯୫୧ ମସିହାରେ ଜଳବାୟୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ଓପିପନ୍ୟାସିକ କଟକ ଆସିଥିବା ସମୟରେ ବହୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ କଣାମାମୁଁର ଶେଷ ଅଂଶ କଟକରେ ଲେଖିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରି ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ ।

ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଥିଲା କଣାମାମୁଁଙ୍କୁ ୧୯୪୭ ଅଗଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବର ନେତା କରିବା ପାଇଁ । ମାତ୍ର ବିଧିର ବିଧାନ ଥିଲା ଅଲଗା । ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟା ଲେଖକଙ୍କ ବାସନା ବାସନାରେ ହିଁ ରହିଯାଇଥିଲା । ଉପନ୍ୟାସଟି ଅସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ମଧ୍ୟ କଣାମାମୁଁର ପ୍ରାଣପ୍ରାର୍ଥ୍ୟ ଥିଲା ଅତୁଳନୀୟ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଗ୍ରନ୍ଥର ପ୍ରକାଶକ ପ୍ରବେଶିକାରେ ଯଥାର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି -

"କଣାମାମୁଁ କଣା ରହିଗଲେ

ତଥାପି "ଚକ୍ଷୁ୍ୟ ପୀଡ଼ିତ କେବଳ" ତ ନୁହେଁ - ଏହା ଏକ ଅକ୍ଷୟ କୃତି ।"

କଣାମାମୁଁ ଉପନ୍ୟାସରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ, ନୀରିହ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପୁଲିସର ନିର୍ମମ ଅତ୍ୟାଚାର ଏବଂ ଦୌରାନ୍ୟ, ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ସଭ୍ୟତାର କୁପ୍ରଭାବ ପ୍ରଭୃତିର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମହାନ ମାନବିକତାର ଆଦର୍ଶ ଓ ଆହ୍ୱାନର ପ୍ରଭାବ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ।

ଏହିସବୁ ଆଦର୍ଶର ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ଅବତାର ହେଉଛନ୍ତି କଣାମାମୁଁ । ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସରେ ଗାଁ ଚଉକିଆ ହରୁରୀ ଜେନାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗାଉଁଟର ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଦାସ ବୁଢ଼ା, ଗାଁର ଅମିନ ଏବଂ କାଣ୍ଡିଆଳ ପ୍ରଭୃତି ଏମିତିକି ହାଡ଼ିଆ ମାଆର ଚରିତ୍ର ମଧ୍ୟ ନଜର ନଜଡ଼କୁ କପରି ବଳ ଦେଇନଥିଲା ତାହା ତା'ର ପିକା ଖାଇ ଭୁଲାଇବା ବେଳର ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିଛନ୍ତି ।

'କଣାମାମୁଁର ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅନୁସାରେ ଆମେ ଯାହା ଉପଲବ୍ଧି କରୁ ପ୍ରକୃତରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କର ମାତୂଳାଳୟ ଥିଲା ବୈତରଣୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଅନତିଦୂରରେ ଏକ ଅଖ୍ୟାତ ପଲ୍ଲୀର ତାଙ୍କର ଏକ ନିଜ ମାମୁଁ ଥିଲେ ଯିଏକି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପିତୃପ୍ରତିମ ଓ ସ୍ନେହୀ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ତାଙ୍କର ଆଉ ଜଣେ ବଳକା ସତକୁ ସତ ଚକ୍ଷୁଷାକାଶ -କଣାମାମୁଁ ଥିଲେ ଯିଏକି ସର୍ବସାଧାରଣରେ କଣାମାମୁଁ ନାମରେ ପରିଚିତ ନଥିଲେ କିମ୍ବା ଉପନ୍ୟାସ କଣାମାମୁଁରେ ତାଙ୍କ ଚରିତ୍ରର କାଣିରୁଏ ମଧ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇନାହିଁ । ସର୍ବସାଧାରଣରେ ପରିଚିତ କଣାମାମୁଁ ହେଉଛନ୍ତି ତାଙ୍କ ଉପନ୍ୟାସ କଣାମାମୁଁର ଏକ ପ୍ରଧାନ ଚରିତ୍ର ।

ଉପନ୍ୟାସ ବର୍ଣ୍ଣିତ କଣାମାମୁଁ ନାମକରଣ ସଂପର୍କରେ ଅନେକ କଥା ଶୁଣାଯାଏ । ଗାଁର କାହାରି ମାଆର ଭଲ ଲେଖାରେ ସେ ମାମୁଁ ନଥିଲେ । ଜଗତକଣା ପରମେଶ୍ୱର ଜଗତର ପିତା ହେବା ନ୍ୟାୟରେ ପିଲା ଠାରୁ ବୁଢ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁଷାନୁକ୍ରମେ ସମସ୍ତଙ୍କ ନକଟରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ସେ କଣାମାମୁଁ ନାମରେ ପରିଚିତ ଥିଲେ । ହେଲେ ମୁହଁରେ କେହି ତାଙ୍କୁ ଭରଷି କଣାମାମୁଁ ତାକୁ ନ ଥିଲେ । ତାଙ୍କର କଣାମାମୁଁ ନାମକରଣ ଓ ଉପାଧି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନେକ ଲୋକ କାହାଣୀ ଜଡ଼ିତ ଅଛି ।

ପିଲାଦିନେ ତାଙ୍କର ଡେବିରି ଆଖିରେ ପଡ଼ି ଆଖି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କଥା , ଓମ୍ପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କ ଗାଁରୁ ଥରେ ଆସିଲାବେଳେ ରୋଗନ ସମୟରେ ସେ ନଜେ ବାହାଦୁରି ଦେଖାଇ ବାଣ ପୁଟାଇବା ବେଳେ ଆଖି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କଥା, ଓମ୍ପିପନ୍ୟାସିକଙ୍କ ଗାଁର ବାସୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର କଣାମାମୁଁ କାଳକ୍ରମେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ କଣାମାମୁଁ ନାମରେ ପରିଚିତ ହେବା କଥା, ବନ୍ୟା ସମୟରେ ସେ ଡଙ୍ଗାରେ ଚୁଡ଼ା ଚୁଡ଼ଳ ନେଇ ବନ୍ୟାବିପନ୍ନ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲାବେଳେ ଡଙ୍ଗାରେ ନଆଁ ଲାଗି ତାଙ୍କ ଆଖି ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା କଥା, ଏବଂ ସର୍ବଶେଷରେ ଇଶାଣପୁରରୁ ରାଣ୍ଡୀ ଝିଅ ଛୋଟୀ କନ୍ୟାକୁ ବର ବେଶରେ ବିଭୁ ହେବାକୁ ଯାଇ ନଜର ଚଷମା ଦିଆ କଣା ଆଖି ଯୋଗୁଁ ସେଠାରେ ଅପଦସ୍ତ ହୋଇ ବିଭୁ ନ ହୋଇ ବର ବାହୁଡ଼ିବା ପରେ ସେହିଦିନଠାରୁ ସେ କଣାମାମୁଁ ନାମରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକ ପରିଚିତ ।

କଣାମାମୁଁ କାହାର କଣ ବା ତାଙ୍କ ଘର କେଉଁଠି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମିତି କିଛି ସଠିକ୍ ବିବରଣୀ ନ ମିଳିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗାଆଁଟା ଯାକର ସମସ୍ତଙ୍କ ନକଟରେ ସେ ଅତି ଆପଣାର ଏବଂ ସମସ୍ତେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ନକଟରେ ଆପଣାର । ଏଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଘରର ସେ ଜଣେ ଘରର ମଣିଷ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଖଣ୍ଡ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ । କଣାମାମୁଁ ବାଟର ଭିକାରି ନ ଥିଲେ, ଚୋର ଡକାୟତ ନ ଥିଲେ କି କୁଣିଆ ମୈତ୍ର ନ ଥିଲେ - ସେ ଥିଲେ ଜହ୍ନମାମୁଁ ଭଳିଆ କଣାମାମୁଁ ।

ଦେଖିବାକୁ ପଞ୍ଚହତା ଭଳିଆ ମରଦଟାଏ ଥିଲେ ସେ । ମୁହଁଟାଯାକ ବସନ୍ତ ଦାଗ, ବାଲୁ ବାଲୁ ମୁଛ, ଦାଢ଼ି ଏବଂ ଦେହଟା ମଧ୍ୟ ବେବାଗିଆ, ବେମାପିଆ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଓଫିସନାୟିକଙ୍କ ମତରେ ଥିଲେ ଚର ନବୀନ, ଚର ତରୁଣ, ଚର ସୁର୍ଭିମାନ ଓ ଚର ବସନ୍ତ । ଦୁନିଆର ଚନ୍ଦ୍ରା, ଦକ, ଦାୟିତ୍ଵ, ଜଞ୍ଜାଳ ଓ ଦୁର୍ଭିକ୍ତାଦି ତାଙ୍କୁ ଆଦୌ ଛୁଇଁ ପାରି ନଥିଲା ।

ବହିପତ୍ର ଓ କାଗଜ କଲମ ସାଙ୍ଗରେ ସେ ଅସହଯୋଗ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଶାସନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଥିଲେ ପିଲମାନଙ୍କର ଅବଧାନ । ବାର ଚଉଦ ବର୍ଷର ପିଲମାନେ ତାଙ୍କୁ ବାଘ ଭଲୁ ପରି ଡରୁଥିଲେ । ଖେଳାଳି ପିଲମାନଙ୍କ ନକଟରେ ସେ ଥିଲେ ଯମ ସଦୃଶ ଏବଂ ତାଙ୍କ ନା ଶୁଣିଲକ୍ଷଣି ପିଲମାନେ ଛେରି ମୁତି ପକଉଥିଲେ । କଣାମାମୁଁ ବୟସରେ ଦରବୁଢ଼ା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ସର୍ବଦା ଯୁବକ ସୁଲଭ ଗୁଣ ଥିଲା । କଣାମାମୁଁ ଥିଲେ ଯୁବକ ଦଳ ଗଠନର ଯଥାର୍ଥ ସର୍ଦାର । କଣାମାମୁଁ କଣା ଥିଲେ ସତ ହେଲେ ଗାଁଟା ଯାକର ଟୋକା ତାଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ର ଭଳିଆ କାମ କରୁଥିଲେ । କଣାମାମୁଁଙ୍କ ଭାଷାରେ ତାଙ୍କର ବୁନିଆଦି ଥିଲା ଏବଂ ସେ ନୟାଗଡ଼ ରାଜାଙ୍କର ବଂଶଧର ଥିବାରୁ ଗାଁଟା ଯାକର ଟୋକାଙ୍କ ନକଟରେ ତାଙ୍କର ବଂଶ ଗାରିମା କହିଲେ ସରୁ ନ ଥିଲା । ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ପୁରୁଷର ବଡ଼ ଭିଆଁସ କୁଆଡ଼େ ଧନରତ୍ନରେ ଫାଟି ପଡ଼ୁଥିଲା ଏବଂ ପଠାଣ ମରହଟ୍ଟାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଲଢ଼େଇ କରି ସେମାନେ ସର୍ବହର ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ନଜେ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ଥିବାରୁ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତର ଉପାଦେୟତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିଥିବାରୁ ଗାଁ ଟୋକାଙ୍କୁ ମେଳ କରି ସେ ଏକ ସଙ୍ଗୀତ ଆଖଡ଼ା ଖୋଲିଥିଲେ । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ସଙ୍ଗୀତ ଆଖଡ଼ା ସାଙ୍ଗକୁ ସେଠାରେ ଆସନ, ମୁଦ୍‌ଗର, ବାଡ଼ି ଖେଳ, ଛୁରୁ ଖେଳ, ଢାଲ ତରବାରି ଖେଳ, କୁସ୍ତି କସରତ ଓ ଧନୁର୍ବିଦ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ଖେଳ ସଂପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଥିଲା ।

ଯୁବକ ସୁଲଭ ଗୁଣ ନେଇ ସାଙ୍ଗସାଥୀରେ ମିଶି ଟୋକାମାନେ ମାଛ ପୋଖରୀରୁ ମାଛ ଚୋରି କଲବେଳେ କମ୍ପା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଛୋଟ ଛୋଟ ଚୋରି ଘଟଣାରେ ଲିପ୍ତ ରହି ଭୁଲ୍ ଭଟକା କଲବେଳେ ମାମୁଁଙ୍କ ଆଖିରେ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ମାମୁଁ ବିପଦରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଭୀଷଣ ଗାଳି ଗୁଲଜ କରି ସତ୍ ପଥରେ ଆଗେଇବା ପାଇଁ ତାଗିତ୍ କରୁଥିଲେ ।

ଦିନେ ଆଗୁନକ ଭାବରେ ଅଧରୁତିରେ ଗାଁର ଥିଲା ବାଲୁ ପଧାନ ଘର ତକାୟତି ହୋଇଥିଲା । ଭୁଜପୁରର ତକାୟତମାନେ ସଂପତ୍ତି ଲୁଣ୍ଠନ କରି ନେଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ କଳା କନା ବୁଲାଇ ରୁଲି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ପଧାନବୁଢ଼ାର ଏକମାତ୍ର ଅଲିଅଳୀ ନାତୁଣୀ ଅନୁକୁ ମଧ୍ୟ ଜୋର ଜବରଦସ୍ତ ଧରି ହରଣରୁଳ କରି ନେଇ ଯାଇଥିଲେ । ଠିକ୍ ଏହି ସମୟରେ କଣାମାମୁଁଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂତନ ମୋଡ଼ ଦେଇଥିଲା । ଅନୁକୁ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ନଜେ କଣାମାମୁଁ ତାଙ୍କ ଅଧିନରେ ଆଠଜଣ ଆଖଡ଼ା ପିଲଙ୍କୁ ଧରି ସାହିର ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗକୁ ବାହାରିଯିବା ବେଳେ କୁଷୁନଆ ଅଧିନରେ ଅଭି ସହିତ ବଛା ବଛା ଏଗାର ଜଣ ପିଲଙ୍କୁ ସାହିର ପୂର୍ବ ଦିଗକୁ ସେହି ରୂତା ରୂତି ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଆଖଡ଼ା ପିଲଙ୍କ ସମ୍ମିଳିତ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ ଦକ୍ଷତା ଫଳରେ କଣାମାମୁଁ ସାହିର ଖୁବ୍ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ ଥିବା ଏକ କଥା ବୋରେଇ ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁକୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ସମୟର ସୁଅରେ ଭସିଯାଇ କଣାମାମୁଁ ଘରପୋଡ଼ିରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ନଜର ଉପଶମ ପୂର୍ବରୁ ପୋଲିସ୍ ହାତରେ ଧରାପଡ଼ି ଜେଲ୍ ଦଣ୍ଡ ଭୋଗିଛନ୍ତି । ଫଳରେ ଏପେଟେ ଟୋକାଦଳ ନଜର ଆଦର୍ଶକୁ ଭୁଲି ଯାହା ଦଳ, ତାହା ଖେଳ, ପରଚର୍ଚ୍ଚା, ପର ନନ୍ଦା, ଟାହି ଟାପର ରେ ମାତି ଦିନ କଟାଇଥିଲେ । ମାମୁଁଙ୍କର ସ୍ମୃତି ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ଲିଭି ଯାଇଥିଲା । ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ଅଘଟଣ ଘଟିଲେ କଣାମାମୁଁର ଅନୁପସ୍ଥିତି ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାଟବଣା କରୁଥିଲା ।

ବାଘ ନଥିଲେ ମିରିଗ ନାଟ ଭଳି ମାମୁଁଙ୍କ ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ଗାଁଟା ବିଭୀଜନ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ କଳିକଜିଆ କରି ଗାଁରେ ଶ୍ୟାମ ଓ ବଳିଆ ଦୁଇଟି ଥିଏଟର ପାର୍ଟି ଗଢ଼ିଥିଲେ । ଅଭିର ପୁଅ ଏକୋଇଶିଆ ଦିନ ଉଭୟ ଶ୍ୟାମ ଓ ବଳିଆ ଦୁଇଜଣ ଯାକ ଜିଦା ଜିଦରେ ସେଠାରେ ଷ୍ଟେଜ ବାନ୍ଧି ଥିଏଟର ଆରମ୍ଭ କରିବା ବେଳେ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ଅଶ୍ଳୀଳ ଭାଷାରେ ଗାଳି ଗୁଲଜ କରିବାରେ ଉପନ୍ୟାସଟିର ପରିସମାପ୍ତି ଘଟିଛି ।

ଫକୀରମୋହନ ସେନାପତିଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାନ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ପଡ଼ିଥିବାରୁ ଉପନ୍ୟାସରେ ହାସ୍ୟରସର ପରିବେଷଣ କରିବାରେ ଔପନ୍ୟାସିକ କିପରି ଯଥେଷ୍ଟ ଦକ୍ଷତା ହାସଲ କରି ପାରିଛନ୍ତି । ସେସବୁ ହାଡ଼ିଆ ମା'ର ଖାସି ମାରି ଫିଷ୍ଟ କରିବାଲାଗି ଟୋକାଙ୍କ ଯୋଜନା, ସେମାନଙ୍କର ମାଛ ଚୋରି ଯୋଜନା ବେଳେ ମୁଣ୍ଡରେ ହାଣ୍ଡି ରଖି ଜଳରେ ଲୁଚିବାର ଚେଷ୍ଟା,

ପୋଖରୀ ହୁଡ଼ା ଗଛରେ ବେତାଳ ଥିବା ଭୟରେ, କୁଷୁନିଆଁର ଭୂମିରେ ପଞ୍ଚନ ଓ ଗାଁ ଗାଁ ଗର୍ଜନ, ଗଛ ଉପରୁ ମାମୁଁଙ୍କର ପୋଖରୀ ଜଳକୁ ଲମ୍ଫ ପ୍ରଦାନ କରି ଲୋକଙ୍କୁ ହୁରୁଡ଼େଇବା ଚେଷ୍ଟା, ନିଜର ଅତୀତ କାହାଣୀ କହିଲା ବେଳେ ମାମୁଁଙ୍କର ବାହାଠିଆଗିରି, ନବଗଡ଼ ରାଜ୍ୟରେ ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ମାନଙ୍କର ପ୍ରତିଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵିତା, ନବଗଡ଼ ରାଜାଙ୍କର ସର୍କସ ଓ ଜଣେ ସାହସିକତାର ଫଳ, ବୌରାମ ଖାଁ ମିଆଁଙ୍କର ତୀର୍ଥଯାତ୍ରା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଲଙ୍କାରେ ଅସୁର ଥିବା କାହାଣୀ ଓ ତୀର୍ଥଯାତ୍ରୀମାନେ ଭାଲୁ ହୋଇ ଅସୁରଙ୍କଠାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ବର୍ଣ୍ଣନା, ବାଗଦାଦରେ ଚାଲୁଣୀ ପରି ଗୋଲାପ ଫୁଲ ଥିବା ବର୍ଣ୍ଣନା, ମାମୁଁଙ୍କ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଚାପୁଡ଼ାରେ ମୁନ୍ସୀଙ୍କର ଚକା ଭଉଁରୀ ଖାଇ ନିର୍ଦ୍ଦାତ ପଡ଼ିବା ଓ ଚିକ୍କାର କରି ପିସ୍ତୁଲ ଖୋଜିବା ଓ ଭୟରେ ପଚନାୟକ ଘରକୁ ଚାଲିଯିବା ଦୃଶ୍ୟ, ଅନୁ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ବର ପଚନାୟକଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରଣାରେ ଝାଡ଼ା ଯାଉଛି କହି ଛୁ କରିବା ଘଟଣା, ଗୃହ ବଣରେ ଟୋକାଙ୍କ ଫୁଟବଲ ଖେଳ, ଶ୍ୟାମା ଓ ବଳିଆ ଭଭୟ ଦଳର ଷ୍ଟେଜରେ ଗାଳିଗୁଲଜ କରିବା ଓ ଡିଆଁମାରିବା ଘଟଣା, ସୀତା ପାର୍ଟି କରୁଥିବା ପିଲା ପ୍ରମୁଖର ଦେ ଖଣ୍ଡେ ବିଡ଼ି (ପାର୍ଟି ଖାତାରେ ଲେଖା ନ ଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା) ବୋଲି କହିବା ଇତ୍ୟାଦି - ବହୁ ଘଟଣା ଓ ଦୃଶ୍ୟରୁ ଜଣାପଡ଼ିଥାଏ । ହଗୁରୀ ଜେନା ଓ ବୌରାମ ଖାଁ ହାସ୍ୟରସର ଦୁଇଟି ମୂର୍ତ୍ତିମତ୍ତ ଅବତାର ରୂପେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ପରି ମନେ ହୁଅନ୍ତି ।

ପରିଶେଷରେ ଓଡ଼ିଆ ଉପନ୍ୟାସ ସାହିତ୍ୟରେ କଣାମାମୁଁର ସ୍ରଷ୍ଟା ଭାବରେ ଓପିପନ୍ୟାସିକ କାନ୍ତକବି ଯେ ଚିର ବନ୍ଦନୀୟ ଓ ଚିର ସ୍ମରଣୀୟ ଏକଥା ପାଠକ ପାଠିକା ମୁକ୍ତ କଣ୍ଠରେ ସ୍ଵୀକାର କରନ୍ତି ।

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ବାଣୀବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ଵର
୭୭୫୧୯୨୭୭୦୫

ଆମରି ଉକ୍ତଳ

ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ସାହୁ

ସବୁ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟେ ଆମରି ଉକ୍ତଳ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ହୁଏ,
ପ୍ରକୃତି ମାତାର ଅପୂର୍ବ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ
ଏଇଠି ଝଲସି ଥାଏ ।
ଭୂଧର ମାଳା ଯେ ଚଉଦିଗେ ଘେରି
ବଜ୍ରଭଞ୍ଜି ଯାର ଶୋଭା,
ନୀଳ ସାଗର ଚି ଯା ଚରଣ ଧୋଇ
ବଜାଇ ଦିଏ ତା ଆଭା ।
ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ନୀଳାଚଳେ ରହି
ହାତ ଠାରି ଡାକି ଥାନ୍ତି,
ତାଙ୍କରି ଡାକରେ ସାରା ପୃଥିବୀର
ଭକ୍ତ ଏଠି ଆସିଥାନ୍ତି ।
କଳା ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟର ନାହିଁ ପଟାନ୍ତର
କୋଣାରକ ମୁକ ସାକ୍ଷୀ,
ବିଶ୍ୱ ବାସୀ ଦିନେ ଥିଲେ ଯେ ଚକିତ
କଳା କୃତିତ୍ୱକୁ ଦେଖି ।
ବୀରଭୂର ଏଠି ଅଭାବ ନଥିଲା
ଥିଲେ ଯେ ବୀର ପୁରୁଷ,
ନିଜ ଜୀବନକୁ ବାଜି ଲଗାଇଣ

ମାତ ମୁଖେ ଦେଇ ହସ ।
ବାର ବରଷର ବାଜି ରାଉତ ସେ
ରଖିଲା ଉକୁଳ ଟେକ,
ନ ଡରିଲା ପୁଣି ଜୀବନ ଦେବାକୁ
ଧନ୍ୟ ହେ ତାର ବିବେକ ।
ଖୋରଧା ଗଡ଼ ର ପାଇକ ପୁଅ ସେ
ଶତ୍ରୁ ଅଇରି କୁଳର,
ହୋଇ ରକ୍ତ ମୁଖା ଭାଙ୍ଗି ଥିଲା ଦର୍ପ
ଫିରିଙ୍ଗି ରାକ୍ଷସଙ୍କର ।
ବୀରତ୍ଵର ପରା ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତା ଥିଲା
ଓଡ଼ିଆ ରମଣୀ ଠାରେ,
ହସି ଅନୁମତି ବିଜୟର ଟୀକା
ଦେଇ ପତିଙ୍କ ମଥାରେ ।
ବ୍ୟବସାୟ ଆଉ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଓଡ଼ିଆ ବେପାରୀ ଗଣ,
ନୀଳ ପାରା ବାରେ ଭାସି ଭାସି ଯାଇ
ରଖିଲେ ବେପାରୀ ପଣ ।
ଆଜି କିନ୍ତୁ ଏହି ଓଡ଼ିଶା ମାଟିରେ
ଘଟେ ଅନ୍ୟାୟ ଅନୀତି,
ଭାଇର ରକତ ପାନ କରେ
ନାହିଁ ସ୍ନେହ ଭାବ ଭକ୍ତି ।
ରାଜନୀତି ପାଣି ବହୁତ ଗୋଳିଆ
ସଭିଙ୍କୁ ସ୍ଵପ୍ନାର୍ଥ ଘାରିଛି,
ରକ୍ଷକ ଏଠାରେ ଭକ୍ଷକ ସାଜିଣ
ରକ୍ତ ପିପାସୁ ହୋଇଛି ।

କେତେ ଝିଅ ବୋହୂ ଇଚ୍ଛୁତ ସହିତ
ଦିବାଲୋକେ ଖେଳ ହୁଏ,
ଏହି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ
ବହୁ ଅପବାଦ ପାଏ ।
ଲୀଚ ମିଛ ଏଠି ବେଲ ପତ୍ର ପରି
ଚଢ଼ା ଯାଏ ନେତା ଗଳେ,
ନିରୀହ ଜନତା ସଦା ଜନ୍ମୁ ଅଛି
ନିର୍ଯ୍ୟାତନା ଦାବାନଳେ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ

ଇପସା ଭିନ୍ନ ଏକ ପୃଥିବୀ ର

ପ୍ରତିମା ମହାରଣା

ତୁମେ ଛନ୍ଦ ମୋ ସଞ୍ଜ ଆକାଶ ର
 ମୁଁଠାଏ ସ୍ୱପ୍ନ ଖୋଲା ପାପୁଲି ର
 ପକ୍ଷ ମେଲେଇ ଉଡ଼ିଯିବି ବହୁ ଦୂର
 ସ୍ୱପ୍ନିଳ ଆକାଶ ରେ ହଜିଯିବି
 ପାହାନ୍ତି ପବନ ରେ ବହିଯିବି
 ଜାଣେ ନାହିଁ କେତେ ଯେ ପ୍ରହର ହଜାଇଛି
 ସୁନ୍ନ ଡୋର ରେ ଯା' କୁ ବାନ୍ଧିଅଛି
 ଗଢ଼ିଛି ମୋ ହାତେ
 ଚିମୁଟାଏ ମାଟି ର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣେ
 ଭିଜାଇଛି ଅନେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ
 ଅହେତୁକ ଯାତନା ରେ
 କଳ୍ପନା ର ମୂର୍ତ୍ତୀ ଗେ
 ପ୍ରସ୍ତୁତି ର ଶେଷ ପାହାଚ ରେ
 ଭଙ୍ଗିବନି ତ କେଉଁ ଏକ
 ଅଦୃଶ୍ୟ ବେଳା ରେ....
 ପ୍ରତୀକ୍ଷା ସେଇ ପାହାନ୍ତି ପ୍ରହର ର
 ଶେଷ ଇଚ୍ଛା ରେ
 ଯୋଉଠି ତାରା ଫୁଲ ହସେ
 ଅଲୋଡ଼ା ମୁହୂର୍ତ୍ତ ରେ.....

ସୁନ୍ଦରପଦା, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ନୀଳମାଧବ

ଶୁଭେନ୍ଦୁ ମୋହପାତ୍ର

ରାଜ୍ୟ ତ୍ରିବେଣୀରେ ଅଛଇ ମନ୍ଦିର
ନୀଳମାଧବ ଚି ସେହି
ମହାନଦୀ କୁଆଁରିଆ ଓ କୁସୁମୀ
କୁଳୁକୁଳୁ ଯାଏ ବହି ।

ଶବର ରାଜା ଯେ ବିଶ୍ୱାସୀ ଏଠି
ସ୍ଥାପି ପ୍ରସ୍ତର ମୁରତି
ରାଜା ଇନ୍ଦ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଅନୁରୋଧେ ଆସି
ଉପସ୍ଥିତ ବିଦ୍ୟାପତି ।

ରୋହିଣୀ କୁଣ୍ଡରେ ସ୍ନାନାଦି ସାରିଣ
ବସି କଳ୍ପବଟତଳେ
ନୀଳମାଧବଙ୍କ ଅପୂର୍ବ ମହିମା
କ୍ଷଣେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଲେ ।

ଅଶ୍ରୁମେଧ ଯଜ୍ଞ ସହିତେ ଦେବତା
ପୂଜାପାଠ କରାଇଲେ

କ୍ଷଣକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ନୀଳମାଧବ
ସେହିଠାରେ ଉଭାହେଲେ ।

ତକ୍ଷଣେ ରାଜାଙ୍କୁ ଭିନ୍ନ ରୂପେ ମୁହିଁ
ଦେଖାଦେବି ବୋଲି କହି
ଜଗନ୍ନାଥ, ବଳଭଦ୍ର ସୁଭଦ୍ରା ଓ
ସୁଦର୍ଶନ ନାମ ବହି ।

ଚକ୍ର ତୀର୍ଥ କୂଳେ ଅଟକିବ ରାଜା
ତହିଁ ଅଛି ମହାମେରୁ
ଶଙ୍ଖ ଚକ୍ର ଗଦା ପଦ୍ମ ଥିବ ତହିଁ
ତହିଁରେ ହେବଟି ଦାରୁ ।

ତକ୍ଷଣେ ଠାକୁରେ ମିଳିଲେ ସେଠାରେ
ବିଶ୍ୱକର୍ମା ରୂପ ନେଇ
ରାଜାଙ୍କ ଭକ୍ତିରେ ପ୍ରୀତ ହୋଇ ପ୍ରଭୁ
ଗୁପ୍ତେ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢୁଥାଇ ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଲେ ସେ ଦାରୁ ବିଗ୍ରହ
ସେହିଦିନୁ ସେହିଠାରେ
ନୀଳମାଧବ ହେ ସାହା ହୋଇଥିବ
ଦୀନ ଅକିଞ୍ଚନ ଠାରେ ॥

ଯାଲେଏ, ସୁବର୍ଣ୍ଣପୁର

ଭ୍ରମର ଓ କମଳ

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେରା

ନଳିନୀ ପଙ୍କରେ ନଳିନୀ ଟି ଜାତ
କମଳ ଦଳ ମୁଦ୍ରିତ
ରବିଙ୍କ କିରଣ ପରଶ ପାଇଣ
ହୋଇଗଲା ପ୍ରସ୍ତୁତିତ (୧)

ସୁଗନ୍ଧରେ ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ଭ୍ରମ ରାଜ
ଗାଇ ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ଗୀତ
ପ୍ରେମରେ ପାଗଳ ହୋଇ ମତୁଆଲ ।
ଘୂରଇ ଅନବରତ (୨)

ଦେଖିଲା କମଳଦଳ ହେଲା ଖୋଲା
ଭାନୁ ଙ୍କ ପରଶ ପାଇ
ସୁଗନ୍ଧେ କମଳ ମହକାଇ ଦେଲା
ଭ୍ରମର କୁ କଲା ବାଇ (୩)

କମଳ ଦଳରେ ଭ୍ରମର ପଶିଲା
ଦେଲା ପ୍ରୀତିର ରୂମ୍ପନ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଚୁମ୍ବନଟି ପାଇ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହେଲା
ସ୍ନେହେ କଲା ଆଲିଙ୍ଗନ (୪)

ଦୁହେଁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ତ କରି ଆଲିଙ୍ଗନ
କ୍ରିଡ଼ାରେ ହୋଇଲେ ରତ
ସେହି ଦିନଠାରୁ ଭ୍ରମର କୁ ଦେଖି
କମଳ କରେ ସ୍ଵାଗତ (୫)

କପସିଲ, ତୁଷୁର, ବଲ୍‌ଜିର
ଫୋନ:ନ:-୭୭୩୫୭୧୫୧୦୭

286 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମଧୁ ମାଳତୀ

ଡାଃ. ଅନତା ପଣ୍ଡା

ପରିବାର ରଞ୍ଜୁ

(୫)

ବାହାରକୁ ଆସ ବୋହୂ ମା, ବାପା ଆଇଚଢ଼ି ।

ବାପା ଆସିଚଢ଼ି । ସବୁ ଠିକ୍‌ଠାକ୍ ତ । ଜଜମ୍‌ଙ୍କ ଦେହ ଦେଶୀ ଖରାପ ହେଇନି ତ !

ତର ତର ହୋଇ ଛାତ ଉପରୁ ଉଠି ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ସିଢ଼ିରେ ତଳକୁ ଆସିଗଲା ମାଳତୀ ।
ବାପ, ପୁଅ ଧିଏଁ କ'ଣ ଆଲୋଚନାରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ବାପାଙ୍କ ପାଦ ଛୁଇଁ ପ୍ରଣାମ କରି ତା'
ଆଣିବାକୁ ଭିତରକୁ ଗଲା ମାଳତୀ ।

ଏ ରୋଗଟା ସେଇମିତିରେ ମଧୁ । ପ୍ରାଣ ନେବନି । ମାତ୍ର ମଣିଷଟି ଗୋଟାଏ କାଠଗଡ଼
ଭଳି ପଡ଼ି ରହିଥିବ । ଘରେ ମର୍ଦ୍ଦ ପିଲା କେଇ ନାହାନ୍ତି । ବୁଢ଼ୀ ଜଣଙ୍କ କ'ଣ କେମିତି
କରିବେ ! ବାଲୁଭାଇନାଙ୍କ ପାଖେ ଖବର ପହଞ୍ଚିଛି ତ !

ହଁ, ପ୍ରଥମ ଦିନରୁ । ହେଲେ ସିଏ ତ ଏମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି କହିଲେ ତଳେ । ଗାଁରେ
କିଛି ସୁଲ ନ ଥିଲା ବୋଲି ଭଲ ମାମୁଁ ଘରେ ରହି ପାଠ ପଢ଼ୁଥିଲା, ମାଇଁଟା ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଶ୍ରୀଟାଏ ।
ପିଲାଟାକୁ ଏତେ ଦହଗଞ୍ଜ କଲା ଯେ ସେ ଅଷ୍ଟମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପାଠ ଛାଡ଼ି ଘରେ ବସିଛି ।
ସେ ଏବେ ପିଲାଟା । ସିଏ ବା କ'ଣ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ? ଏସବୁ କଥା ଆଜି ମତେ

ଖବର ମିଳିଲା । ବାପାଙ୍କୁ ବି କହିଲି । ସିଏ ତ ଆଜି କାଲି ବେଶୀ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁ ନାହାନ୍ତି, ତଥାପି କହିଲେ, ମଧୁକୁ କହ, ସିଏ ଶଳାକୁ ଆଣି ପାଖରେ ରଖୁ । ଭାଇ ଭୋଉଣୀ ଦିଗା ଯାକ ଏକାଠି ପାଠ ପଢ଼ିବେ । ଆଉ ସିଏ ଯାଇ ଗାଁରେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟେ କାହାକୁ ଲଗେଇ ଦେଇ ଆସୁ । ଏମିତିକା ରୋଗୀ ସେବା ଲାଗି ଆଜିକାଲି ଖୁବ୍ ବେଶୀ ଟଙ୍କା ଡିମାଣ୍ଡ କରୁଛନ୍ତି । କ'ଣ କରିବା, ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଦେଇଦବା । ମଣିଷଟାକୁ ତ ଆଉ ଜୀଅନ୍ତା ମାରି ଦେବାନି ।

ହୁଁରେ ନୀଳ ମନେ ପଡ଼ିଲା, ମୁଁ ତାଙ୍କଠୁ କିଛି ଯୌତୁକ ଆକାରରେ ନ ନେଇଥିଲି ବୋଲି ସେ ଜବରଦସ୍ତ କରି ମାଳ ନାଁରେ ପାଞ୍ଚମାଣ ଜମି ଲେଖି ଦେଇଥିଲେ । ସେତକ ଯଦି ବିକ୍ରୀ କରି ତୋ ସମୁଦୁଣୀଙ୍କ ନାଁରେ ପୋଷ୍ଟ ଅଫିସରେ ରଖେଇ ଦିଅନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟେ ବଡ଼ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଯାଆନ୍ତା । ହେଲେ ସେଇଟା ଏବେ ମଧୁ ଆଉ ମାଳତୀର । ମଧୁକାନରେ ଏ କଥାଟା ପକେଇ ଦେ ।

ଏଥିପାଇଁ କିଛି କହିବାର ଅଛି ବାପା ! ଆଜି ମୁଁ ତାଙ୍କ ଗାଁକୁ ଯାଇ ଏଇଟାର ବିକ୍ରି ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବି । ବାପାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ମର୍ଦ୍ଦପିଲାଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଭାଲୁକୁ ସଂଗରେ ନେଇ ଆସିବି । ମାଲୁ ସ୍କୁଲରେ ଏବେ ଆଡ଼ମିଶନ୍ ଚାଲିଛି । ତା ପ୍ରିନ୍‌ସିପାଲ୍ ମୋ କଥା ଭାଙ୍ଗିବେନି ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ ।

ହଉ, ତୁ ସୁବିଧା କରି ଚାଲି ଯା । ଶନିବାର, ରବିବାର ଅଛି । ମୁଁ ମାଳକୁ ଦି ଦିନ ଲାଗି ଗାଁକୁ ନେଇ ଯାଉଛି । ତୋ ଜେଜେ ତାକୁ ବହୁତ ଝୁରୁତନ୍ତି । ମୁହଁରେ କୋହୁ ନାହାନ୍ତି ସିନା । ହେଲେ ମନେ ମନେ ବହୁତ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ।

ତୁମେ ତା'କୁ ନେଇ ଯା ବାପା, ମୋର କିଛି କହିବାର ନାହିଁ । ତା' ବାପାଘର ଗାଁରୁ ଆସିବା ବେଳକୁ ତାକୁ ସଂଗରେ ନେଇ ଆସିବି । ମୁଁ ଜାଣେ, ତୁମେ ଜାଣ, ଜଜମ୍ ଜାଣନ୍ତି ମାଳତୀ ଯୋଉଦିନ ମାଟ୍ରିକ ପାସ୍ କରି କଲେଜ ଯିବ ସେଇ ଦିନଟି ହେବ ଜଜମ୍ଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ଖୁସିର ଦିନ ।

ଜଳଖିଆ ଆଣିବି ବାପା, ତା' କପଟା ନୀଳମଣି ବାବୁଙ୍କ ହାତକୁ ଦେଇପଚାରିଲା ମାଳତୀ ।

ମଧୁ ଗାଧୋଇବାକୁ ଯାଇଛି । ଆସି ଯାଉ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ଖାଇବା । ତୁ ତୋର ବେଗ ଖଣ୍ଡକରେ ଦିଖଣ୍ଡ ଲୁଗାପଟା ରଖି ଦେ । ଜଳଖିଆ କରି ସାରି ଆମେ ବାହାରି ଯିବା ।

କୁଆଡ଼େ ବାପା ! ଗାଁକୁ !! ଜଜମ୍ଙ୍କ ଦେହ ଠିକ୍ ଅଛି ତ !

ହଁ, ସେ ଠିକ୍ ଅଛନ୍ତି, ଦି ଦିନ ପାଇଁ ମଧୁ ବାହାରକୁ ଯାଉଛି । ବୁଲି ଆସିଲେ ତତେ ଭଲ ଲାଗିବ । ଅମରକୁ ତୋ ମା' ଆଉ ଜେଜେ ଦିହେଁ ମନେ ପକୋଉଛନ୍ତି । ନେଞ୍ଜାକୁ କହ, ସିଏ ବି ଆମ ସଂଗେ ବାହାରିପଡୁ ।

ସଂଧ୍ୟାକୁ ଗ୍ୟାସ୍ ବାଲା ଫିଟ୍ କରିବାକୁ ଆସିବ ବାପା, ତେଣୁ ନେଞ୍ଜା ଦିଦି ଯାଇ ପାରିବନି ।

ଅମର ପରା ସୁଲ ଗଲାଣି । ଆମେ ତାକୁ ଆମ ସଂଗେ ନେଇଯିବା ।

ତା' ମା'କୁ ଛାଡ଼ି ସେ ଗୋଟେ ଦିନ ବି ରହିନି । କାନ୍ଦିବ ଯଦି ।

ଡାକିଲୁ ତାକୁ । ମୁଁ ପଚାରି ଦେଖେ । ହଇରେ ଟୋକା, ମୋ ସଂଗେ ଗାଁକୁ ଯିବୁ !

ମୋ ସୁଲ ।

ଆହା ହା ହା ହା...ମରି ଯାଉଁଥାଏଁ, ବାବୁଙ୍କର ଡିଗ୍ରୀ ପାଠ, ବିଗିଡ଼ି ଯିବ ।

ନାଁ ବାବୁ ବାପା, ସାର୍ କଇଚକ୍ତି, ସୁଲରେ ନିୟମିତ ହେବା ଭଲ ପିଲାମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷଣ । ମୁଁ ତ ଭଲ ପିଲା ।

ତୁ ଭଲ ପିଲା ? ବାଳୁଙ୍ଗା ଟାଏ ।

ଆଖି ଛୁଇଁବି ବାବୁ ବାପା । ବାବୁ ମା', ଜେଜେ ଦିହିଙ୍କୁ ପଚାର ମୁଁ ଭଲ ପିଲା ।

ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖିବାକୁ ତୋ ମନ ବଲୁନି ।

ଆଜି ମତେ ତୁମ ସାଥରେ ନେଇଯିବ ବାବୁ ବାପା, କାଲି ପୁଣି ଏଠି ଛାଡ଼ି ଦେଇଯିବ ।

ତୋ ମା' ଯାଇ ପାରିବନି । ଘରେ ବହୁତ କାମ ଅଛି । ତୁ ତାକୁ ଖୋଜିବୁନି ?

ବାବୁ ମା' ପାଖରେ ଶୋଇପଡ଼ିବି ।

ଦ୍ୟାଟସ ଲାଇକ୍ ଏ ଗୁଡ଼ ବୟ ।

ମାନିଲ ତ, ମୁଁ ଗୁଡ଼ ବୟ ।

ହଁ ବାବା ଗୁରୁ, ତୁ ଦୁନିଆ ଭିତରେ ସବୁଠୁ ଭଲ ପିଲା ।

ଏଃ... ଶୁଣ ମା, ଶୁଣ କାକୀ ମା' ମୁଁ ବାବୁ ବାପା ସଂଗରେ ଜେଜେ ପାଖକୁ ଯିବି ।

ବସନ୍ତ କୁଞ୍ଜ, ନୂଆ ଦିଲ୍ଲୀ

ହେଲେ ପାରୁନାହିଁ କହିତ

ଜୟନ୍ତ କୁମାର ମଲିକ୍

ପାଦରେ ତୁମର ପାଉଁଜିର ସ୍ଵର
କେବେବି ଶବଦ ଆସୁନି
ଆଗପରି ଆଉ ତୁମ ଚଲାପଥ
ମଲ୍ଲୀଫୁଲ ପରି ବାସୁନି ।
ତୁମ ଓଠ ତୁଠେ ବାସ ଚହଟାଇ
ହସଫୁଲ ଆଉ ଫୁଟୁନି
ତୁମ ମନେ ଆଉ ମୋଅରି ପାଇଁ ତ
ପୀରତିର ଭାବ ଛୁଟୁନି ।
ତୁମ ଚାଲି ଆଉ ରାଜହଂସି ଚାଲି
ପରିକା ଲାଗୁନି ଜମାରୁ
ଲାଗୁଅଛି ମତେ ସରିଛି ଭରସା
ତୁମ ବିଶ୍ଵାସର ଅମାରୁ ।
କାହିଁକି ଏମିତି ଘଟୁଅଛି ପ୍ରିୟା
ଆଜିକାଲି ତୁମ ସହିତ
ଭାବିଲିଣି ଏହା ପଚାରିବି କେବେ
ହେଲେ ପାରୁନାହିଁ କହିତ ।

ଶୂରଜିତ୍ ,ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର
ମୋ;~୯୪୩୭୮୭୫୭୨୭

କବି ଓ କବିତା

ସୁହଂସ ଭେଇ

କବିଟିଏ ବିନା କବିତା ସପନ
ସ୍ୱପ୍ନ ବିନା କବି ଶ୍ରୀହୃଦନ
କବି ସପନରେ ଆସଇ କବିତା
କବିତାରେ ପ୍ରିୟା ଫଗୁଣ

କବି ଭାବନା ଟି ପରିସୀମା ହୃଦନ
ଉଡ଼ଇ ଯୋଜନ ଯୋଜନ
ବାଲିରେ ଗଢ଼ଇ ବିଳାସ ମହଲ
କୋଣାରକ କଳା ନିଖୁଣ

ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଯେବେ ପ୍ରତାରଣା ସାଜେ
ଶବ୍ଦ କରେ ତାର ଦଂଶନ
କବିଟିଏ ବିନା କବିତା ସପନ
ସ୍ୱପ୍ନ ବିନା କବି ଶ୍ରୀହୃଦନ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ହୃଦୟ ତାହାର ପାରିଜାତ ବନ
ଫୁଟଇ ଅନେକ ସୁମନ
ମନଟି ତାହାର ହାଲୁକା ପବନ
ଛୁଇଁ ଯାଏ ପ୍ରତି ଅଙ୍ଗନ

ପ୍ରେମ ପ୍ରୀତି ଅନୁଭୂତିରେ କବିତା
କବିର ମାନସ ସଜ୍ଜାନ
କବିଟିଏ ବିନା କବିତା ସପନ
ସ୍ୱପ୍ନ ବିନା କବି ଶ୍ରୀହୀନ

ପହଣ୍ଡି, ବରଗଡ଼

293 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଜାତୀୟ ଚରିତ୍ର

ଅମରନାଥ ବାରିକ

ତୁ ତ ମୁତୁରୀ ମୁଁ ତ ମୁତୁରୀ
ହେଁସ କାଇଁ ପାଇଁ ଧୋଇବା
ଆଲୋ ମୁତୁରୀ ଆମେ ଦୁହେଁ ଏବେ
ସାଙ୍ଗସୁଙ୍ଗା ହୋଇ ଶୋଇବା ।
ଗୋଟାଏ ଥାଲିରେ ଖାଇବା
ଯାହା ବଞ୍ଚିଯିବ ବଳକା ଅଇଁଠା
ବୁଲା କୁକୁରଙ୍କୁ ଖୋଇବା ।

ଦିନ ରାତି ଆମ ପାଦ ଚାଟିଛନ୍ତି
ତାଙ୍କୁ କିଆଁ ଆମେ ଛାଡ଼ିବା
ସମୁଦ୍ରରୁ ପାଣି ଅନେକ ଆସୁଛି
ଆଞ୍ଜୁଳାଏ କାଢ଼ି ପେଇବା ।
ରାଜନୀତି ଖେଳ କରିବା
ଯେଉଁ କୁଜିନେତା ମୁହଁଟି ଖୋଲିବ
ତାଙ୍କ ମୁଣ୍ଡେ ଅଠା ବୋଲିବା ।

ଜନତାଙ୍କୁ ପୁଣି ଭକୁଆ ସଜେଇ
ଚୋଖା ପଣସ ଖାଇବା

ଇଲେକ୍ଟ୍ରନ୍ ବେଳେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଥିଲେ
ସବୁ ଏଠୁ ଉଠେଇବା ।
କାହାକୁ ବା କାହିଁ କହିବା !
ପଦାରେ କେବଳ ବିଜେଡ଼ି ବିଜେପି
ଭିତିରିଆ ଏକ ହୋଇବା ।

ଥରେ ଆସିଥାଏ ମଉକା ଜୀବନେ
ହାତଛଡ଼ା କାହିଁ କରିବା
ଉପରେ ଉପରେ ପାଣି ସିଞ୍ଚି ଦେଶ
ଭିତରଟା ଖୋଳ କରିବା ।
ଦୁନିଆ ଯୋଜୋନା କାଢ଼ିବା
ଗରିବ ନାମରେ ନିଜ ପକେଟକୁ
ଆଗ ଭଲକରି ଭରିବା ।

ସତ କଥା ଯଦି ଆମେ କହିଦେବା
ଅପ୍ରିୟ ନିହାତି ହୋଇବା
ରାଜନୀତି ଖୋଳ ବଡ଼ ଗଣ୍ଡୁଗୋଳ
ଆମେ ଏଠି କିଆଁ ପଶିବା
କାନ ମୁଣ୍ଡ ଆଉଁସିବା ।
ଗାନ୍ଧୀଜିଙ୍କ ଉପଦେଶ ମାନି ତିନି
ମାଙ୍କଡ଼ ପରିକା ହେବା ।

କର୍ମା, ମଙ୍ଗଳପୁର, ଦଶରଥପୁର, ଯାଜପୁର
ଓଡ଼ିଶା, ପିନ୍ ନଂ - ୭୫୫୦୧୧
ଦୂରଭାଷ - ୯୫୪୦୩୦୮୦୯୫

ଅଗ୍ନିୟ ସତ୍ୟ

ଖଗେଶ୍ୱର ବାଗ

ଭାଗ-୨୧

ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନର ସୁଖମୟ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଅତିବାହିତ ହେଉଥିଲା ଧୀରେ ଧୀରେ। ଦୁହେଁ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ବେଶ୍ ଖୁସିରେ ଥିଲେ। ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଚାଲୁଥିଲା ମଧୁର କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଭାବର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନ, ଧଜା ପରିହାସ ଆଉ ଅନେକ କିଛି। ମନେ ପଡୁଥିଲା ପିଲାଦିନର କଥାସବୁ। ସ୍ତ୍ରୀ ମାଳତି ସ୍ୱାମୀ ଦେବଦତ୍ତଙ୍କୁ କହୁଥିଲା ସେ ଛୋଟ ବେଳେ କେମିତି ଅମାନିଆ ଥିଲା। ଟିକିଏ କଥାରେ ଲୁହ ଝରାଇ ଅଗଣାରେ ଥିବା କୁଅ ପାଖରେ ବସି ପଡୁଥିଲା। କିଏ କିଛି କହିଲେ ରାଗରେ ବାସନକୁସନ ଫୋପାଡୁଥିଲା। କେବେ କେବେ ତୁଳି ମୁଣ୍ଡରେ ବସି ସୁଁ ସୁଁ ହୋଇ କାନ୍ଦୁଥିଲା। ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ କଥା କଟାକଟି ହେଲେ କେମିତି ମୁହଁ ଫୁଲାଇ ଥିଲା । କେହି ନଦେଖିଲା ଭଳି ଆଡ ଆଖିରେ ଚାହୁଁଥିଲା। କଥା ହେଲେ ପ୍ରତିଠୋର ଦେଉନଥିଲା। ସ୍ଥାନ ଛାଡ଼ି ସେଠାରୁ ଦୌଡ଼ି ପଲେଇ ଆସୁଥିଲା। କାହା ସହିତ ଝଗଡ଼ା ହେଲେ ସେ ମାରି ପାରୁନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିସ୍ୱର୍ଜାର ମୁଣ୍ଡର କେଶ ଧରି ଟାଣୁଥିଲା ଆଉ ଛେପ ପକାଇ ଦେଉଥିଲା। କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ମାଁ ବାପା ଠାରେ ଅଝଟ କରୁନଥିଲା। ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ବୟସ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏସବୁ ପିଲାଲିଆ ବୁଦ୍ଧିଟା କେବେ ଦୂରେଇ ଗଲା ଯେ ସେ ବି ଜାଣି ପାରିଲା ନାହିଁ। ବିସ୍ମୃତିର ପରଦା ଠେଲି କେହି କେହି ତା'ର ଅତୀତର ଅମାନିଆ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠେଇଲେ ଲାଜରେ ମୁହଁ ଘୋଡ଼ି

ଦେଉଥିଲା। ସେମାନେ ଆଜି ପର ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି। କେବଳ ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିଯାଇଛି ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ବିତାଇଥିବା ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ।

ପ୍ରିୟତମା ସ୍ତ୍ରୀର ପିଲା ଦିନର କଥା ଶୁଣି ସ୍ତ୍ରୀମଣି ଦେବଦତ୍ତ ଟିକିଏ ହସିଦେଇ ପଚାରିଛନ୍ତି, "ଆଜ୍ଞା, ତୁମେ କେବେ କାହାକୁ ଭଲ ପାଇଛ?" ଏ କି ଭଲ ପ୍ରଶ୍ନ? ବିବାହ ପରେ ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କ'ଣ? ଯଦି ଏହି ବିଷୟରେ ଜାଣିବାର ଥିଲା ତେବେ ତା' ପୂର୍ବରୁ ପଚାରି ପାରିଥା'ନ୍ତେ । ଏଇ ପ୍ରକାର ଅବାଚ୍ଛର ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଯେ ମଧୁର ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋପାଏ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ଏହା ଜଣା ନାହିଁ କି? ଯଦି ମାଳତି ମିଛ କହିଦିଏ ତେବେ ଦେବଦତ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ କରିବ କି? ଯଦି ସତ କହେ ତ ସ୍ତ୍ରୀ ଅଲିମ୍ପିକରୁ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ପାଇଛି ବୋଲି ଗର୍ବ କରିବ ନାହିଁ। ଏହି ବିଷୟ ଉଠାଇ ଦେବଦତ୍ତ କ'ଣ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ଚାହଁଛି ଯେ ତା'କୁ ହିଁ ଜଣା। ବିସ୍ଫୋରଣ ସୃଷ୍ଟି କଲା ମାଳତିର ମାନସ ପଟରେ। ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପାଇଁ ହୃଦ୍ ସ୍ୱନ୍ଦନ ବନ୍ଦ ହେଲା ପରି ଲାଗିଲା। ନିମିଷକେ ଉଭେଇ ଗଲା ପିଲା ଦିନର ସମସ୍ତ ଅତୀତ। କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇଗଲା ମନପ୍ରାଣ ପ୍ରିୟତମ ସତ୍ୟ ଉପରେ। ମୁଖ ମଣ୍ଡଳରେ ଖେଳିଗଲା ନିରବତାର ବାତାବରଣ। କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ନଜରରେ ସେ ଯେମିତି ତଳକୁ ଖସି ନଯାଏ ସେଥିପାଇଁ ହେଲା ଯତ୍ନବାନ। ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର କୌଣସି ପ୍ରତିଠୋର ପ୍ରଦାନ କଲା ନାହିଁ। ଜୀବନରେ କେବେ ବି ଭାବିନଥିଲା ଦିନେ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ମଧ୍ୟ ଏପରି ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିବେ ବୋଲି। ଯଦି ସତ କହିଦିଏ ତେବେ ସ୍ତ୍ରୀମଣି କ'ଣ ତା'ର ଭଲ ପାଇବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବେ? ସ୍ତ୍ରୀ ସତ କହିଛି ବୋଲି ଗର୍ବ କରିବେ? ନା କଦାପି ନୁହେଁ। ବରଂ ଏହାକୁ ନେଇ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରିପାରନ୍ତି। ଭଲ ପାଇବାର ପରିଣାମ କ'ଣ ହେଲା? କିଏ କାହାକୁ କେତେ ପରିମାଣରେ ଠକିଛି? ଅନେକ କିଛି --- ।

ଯୌବନରେ ଦେବଦତ୍ତ ମଧ୍ୟ କେହି ଜଣେ ଝିଅକୁ ଭଲ ପାଇଥିଲା। ତା'କୁ ନେଇ ଦେଖିଥିଲା କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ। ମିଛେ ମିଛେ ଦେଇଥିଲା ଶତ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି। ହେଲେ ତା'କୁ

ଆପଣାର କରି ପାରିଲା ନାହିଁ। ଏ ଦୁହିଁଙ୍କ ଭଲ ପାଇବାର ପରିଣତି ମାଳତି ବୁଝେ। ଏଥିରେ କିଏ କାହାକୁ ଠକିଛି ସେ ଜାଣେ। ମାତ୍ର ସ୍ୱାମୀ ଦେବଦତ୍ତଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ପଦଟିଏ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରି ନାହିଁ। ପଚାରି ନାହିଁ ତା'ଙ୍କ ପ୍ରେମ ପ୍ରଣୟର ସାରମର୍ମ। ତା'ଙ୍କ ମୁଖରୁ ଶୁଣିବାକୁ ଚାହିଁ ନାହିଁ ଏଥିରେ କିଏ କେତେ ହରେଇଛି। ତେବେ ଉଭୟ ଦେବଦତ୍ତ ଓ ମାଳତି ଦୁହେଁ ସମ ଅନୁଭବୀ। ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପୁନର୍ବାର ସେହି ପ୍ରଶ୍ନରେ ମାଳତି ସତ କହିବାକୁ ଯାଇ କହିଛି, "ହଁ ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଜଣକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲି ଆଉ ସେ ମଧ୍ୟ ମତେ ବହୁତ ଭଲ ପାଉଥିଲା। ଜାତିରେ ସେ ଥିଲା ମ୍ଲେଛ।" ଏହି ଭଲ ପାଇବା ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର! ଧନୀ-ଗରିବ, କଲା-ଗୋରା, ଜାତି-ଅଜାତି କିଛି ମାନେ ନାହିଁ। ଯେମିତି ଭୀମ କୁମାରୀ ଦମୟନ୍ତୀ ଭଲ ପାଇଥିଲା ନଳକୁମାରକୁ। ଦୁପଦ ସୁତା ଯାଜ୍ଞସେନୀ ମନ ଦେଇଥିଲା ସାରଥୀ ପୁତ୍ର କର୍ଣ୍ଣକୁ। କନୌଜ କୁମାରୀ ସଂଯୋଗିତା ମନ ଦେଇଥିଲା ପୃଥ୍ୱୀରାଜ ଚୌହାନକୁ। ଆଫ୍ରିକୀୟ କ୍ରୀତଦାସ ଜମାଲୁଦ୍ଦିନ ଯାକୁତକୁ ମନ ଦେଇଥିଲା ରଜିୟା ସୁଲତାନା। ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜକୁମାରୀ ମୁମଳ (ଲୈଲା) ବିବାହିତ ମହେନ୍ଦ୍ର (ମଜନୁ)କୁ ଭଲ ପାଇ ବସିଥିଲା। ବିଶ୍ୱାମିତ୍ରଙ୍କ ତପସ୍ୟା ଭଙ୍ଗ କରିବା ପାଇଁ ଆସିଥିବା ମେନକା ତା'ଙ୍କୁ ହିଁ ମନ ଦେଇଥିଲେ। ଏଥିରୁ କେହି ବାଦ୍ ପଡ଼ି ନାହିଁ କି ପଡ଼ିବେ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ।

ସ୍ତ୍ରୀର ସତ୍ୟତାରେ ସ୍ୱାମୀ ଦେବଦତ୍ତ ଯେ ଖୁସି କି ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରିଥିବ ଏହା କଦାପି ହୋଇନପାରେ। କେଉଁ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀର ଅନ୍ୟ ଯୁବକକୁ ଭଲ ପାଇବା ନେଇ ଆନନ୍ଦିତ ହେବ? ସେହି ସମୟରେ ଦେବଦତ୍ତ ମିଛେ ମିଛେ ଖୁସି ହେଲା ପରି ଜଣାପଡ଼ିଲା। କିନ୍ତୁ ଭଲ ପାଇବାଟା ଯେତେ ପବିତ୍ର ହେଉ ନା କାହିଁକି ସ୍ୱାମୀ ମନରେ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସନ୍ଦେହ ଜାତ ହୋଇଥିବ। ପ୍ରେମିକ ଜଣକ ତା'ର ସରଳତାର ସୁଯୋଗ ନେଇ ସ୍ୱାର୍ଥ ହାସଲ କରିଥିବାର ଦୁଃଖିକ୍ତା ଗ୍ରାସ କରିଥିବ। ନିଜର ପ୍ରେୟସୀକୁ ନେଇ ବିତାଇଥିବା କଥା ଭାବିଥିବା ନିର୍ଜନେ କେମିତି ଏକା ଏକା ଭେଟୁଥିଲେ, ଜନ ଗହଳିରେ କେମିତି ଆଖିର

ଇସାରା କରୁଥିଲେ, ଦୁହେଁ ପରସ୍ପରକୁ ମୁଗ୍ଧ ମଧୁର ନୟନରେ ଚାହିଁ ସଲାଇରେ କେମିତି ହସି ଦେଉଥିଲେ ମାନସ ପଟରେ ତାହା ହିଁ ଝଲସି ଉଠିଥିବ । କେମିତି ତା'କୁ କୋଳାଗ୍ରତ କରି ଗାଢ଼ ରୁମ୍ପନଟି ଗଣ୍ଡଫଳକରେ ଆଜି ଦେଇଥିଲା ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଦିନ ତାହା ହିଁ ମନେ ପଡ଼ିଥିବ । କିନ୍ତୁ ଦେବଦତ୍ତ ଓ ମାଳତିର ଦାମ୍ପତ୍ୟ ଜୀବନଟା ନୂଆ ନୂଆ ଲାଗୁଥିବାରୁ ପରସ୍ପର ପ୍ରତି ବିଶେଷ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା । ତେଣୁ ଉଭୟଙ୍କ ଅତୀତକୁ ନେଇ କେହି କିଛି ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ପ୍ରକାଶ କଲେ ନାହିଁ । ବରଂ ଜୀବନରେ ଯେପରି ପୁନର୍ବାର ଏହି ପ୍ରକାର ଭୁଲ ନହୁଏ ସେଥିପାଇଁ ମନେ ମନେ ସ୍ଥିର କରିନେଲେ ।

କ୍ରମଶଃ ---

ବୁଦ୍ଧିକୋମନା, ଜିଲ୍ଲା ନୂଆପଡ଼ା

ହୋ ଭଗତେ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ନାଥ

ହୋ ଭଗତେ

ଓଃ ହୋ.....

ବଡ଼ଦାଣ୍ଡେ ନନ୍ଦିଘୋଷ

ବିଜେଛନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥ

ନାହିଁ ଆଗ ବାଲି ପଥ ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡ

ଶରଧାବାଲି କୁ ନାଶରେ...

ଟାଣେ ଢିନାଣୀ ।

ହୋ ଭଗତେ

ଓଃ ହୋ.....

ଆମ ସରକାର ଦେଖ

ଯୋଜନା ପରେ ଯୋଜନା

କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନୁହେଁ ଗୋଟିଏ ଜମା ହେ

ପ୍ରଜା ମରେ ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ

ଟାଣେ ଢିନାଣୀ ।

ହୋ ଭଗତେ

ଓଃ ହୋ.....

ବିଶ୍ୱରେ ପଡ଼ିଛି ହୁରି

ଆମରି ରାଜ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ

ଯୁଆଡ଼େ ଯାଆନ୍ତି ସିଆଡ଼େ ପ୍ରଶଂସା
ଯନ୍ତ୍ରୀ କରୁଛନ୍ତି ଚୋରୀରେ
ଚାଣେ ଢିନାଣୀ ।

ହୋ ଭଗତେ
ଓଃ ହୋ....
ଆମ ସରକାର ନୀତି
ସବୁ ଏଠି ରାଜନୀତି
ଜାତି ନନ୍ଦିଘୋଷ ଗଡ଼ାଉଛି ବସି
ହୋଇଣ ସେ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱମତି ରେ
ଚାଣ ଢିନାଣୀ ।

ହୋ ଭଗତେ
ଓଃ ହୋ.....
ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଜା
ସ୍ୱାଭିମାନେ ବୁଦ୍ଧିମତା
ନିରିହ ମାନଙ୍କୁ ଲୁଚିଣ ଚାଲନ୍ତି
ସାଜି କେତେ କୁଜି ନେତାରେ
ଚାଣ ଢିନାଣୀ ।।

(ଜୁଣଗତି)
ରଞ୍ଜନଗର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ମାଆର ରାଜଶା

ଦ୍ରରେନ୍ଦ୍ରମ ପଣ୍ଡା

ମାଆ ହାତ ରକ୍ଷା ପରି କିଛିନାହିଁ
ଏହି ସାରା ଦୁନିଆଁରେ,
ସୁଆଦ ଯାହାର ସବୁଠୁଁ ନିଆରା
ମହକରେ ମନ ପୂରେ ।
ଭଲିକି ଭଲି ସେ ରୋଷେଇ ଯୋଗାଡେ
ଆମରି ମନକୁ ଜାଣି,
ବାସନାରେ ତା'ର ମହକଇ ଘର
ମନ ନେଇଯାଏ ଟାଣି ।
ଛୋଟିଆ ରୋଷେଇ ଘରଟି ଆମର
ଯେଉଁଠି ମାଟିର ବୁଲି ,
କାଠ ଜାଳି ମାଆ ରାନ୍ଧେ ଆମପାଇଁ
ବ୍ୟଞ୍ଜନ ଭଲିକି ଭଲି ।
ଦେଶୀ ମୁଗଡାଲି ଶାଗଭଜା ସାଥେ
ବୁନାମାଛ ବୁଢୁବୁଢା,
ସାରୁ, ଆଳୁ, ବଢ଼ି, ପୁଟା ତରକାରୀ
ମଞ୍ଜାର ପତର ପୋଡ଼ା ।
ଦହି ପଖାଳକୁ କଦଳୀର ଭଜା
ଛତୁ, ଆଳୁ, ବଢ଼ାବସା,

ବଢ଼ିରୂରା, ଗୋଟା କଲରାର ଭଜା
ଆଳୁ, ପୋଟଳର କଷା ।
ବାରମାସେ ତେର ପରବ ଦିନରେ
କ୍ଷୀରୀ, ପୁରି, ତରକାରୀ,
ପୋଡ଼ପିଠା, ବୁଢ଼ା ଚକୁଳି, ଆରିସା,
ମଣ୍ଡା, କାକରା, ଏଣ୍ଡୁରୀ ।
ଏକା ଏକା ବସି ପରିବା ଯୋଗାଡ଼େ
ବାଟଣା ବାଟେ ଶିଳରେ,
କେତେ ଶରଧାରେ ରାନ୍ଧେ ବସି ମାଆ
ଆମରି ରୋଷେଇ ଘରେ ।
ଯେତେ ବି ରାନ୍ଧଣା ଖାଇଲେ ଯେଉଁଠି
ମନ ଆମ ପୁରେନାହିଁ ,
ଅମୃତ ସମାନ ମାଆର ରାନ୍ଧଣା
ଯାହାର ତୁଳନା ନାହିଁ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ,
କୁଆଁସ, ଯାଜପୁର,
ସମ୍ପର୍କ - 9438065195

ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ

ମାନସୀ ସାହୁ

ସାଗର ରୂପକ ଭିଡ଼ ଭିତରୁ
ଶାମୁକା ଟିଏ ଥିଲ ତମେ ।
ପ୍ରଥମ ଦେଖାରେ କେଜାଣି କାହିଁକି
ପର ହୋଇ ଆପଣାର ଲଗିଲ ତମେ ।
ତୁମେ ଦେଇଥିବା ଅଭୁଲା ଭେଟି କୁ
ସ୍ମୃତି ରୂପେ ରଖିଛି ସାଇତି ।
ତୁମେ ସିନା ନାହିଁ ଆଜି
କିନ୍ତୁ ଅଛି ସେଇ ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି ।
ମୋ ହୃଦୟରେ ଅଛି ତୁମେ ଆଜି
ଜାଣି ନାହିଁ ମୁଁ ଅଛି କି ନାହିଁ ।
ସେଇ ପ୍ରେମ ସମ୍ପନ୍ନ ରହିଛି ଏବେବି
ବାସ୍ ଖାଲି ସେଇ ନାୟକ ନାହିଁ ।
ତୁମ ପାଇଁ ଆଜି ବି ଜାଳେ ଦୀପ
କରି ମଙ୍ଗଳ କାମନା ହୋଇ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥ ।
ରହିଲେ ଖୁସିରେ ତମେ
ପ୍ରେମ ହୋଇବ ମୋର ସଫଳ ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ରାଧା କୃଷ୍ଣ ଥିଲେ ପ୍ରତୀକ ପ୍ରେମର
ତମକୁ ଦେଖିଲେ ଲାଗେ କୃଷ୍ଣ ମୋହର ।
ଜୀବନ ଦୋଛକିରେ ତୁମେ ରହି
ବାଛିନେଲ ନିଜର ପଥ ।
ତୁମେ ଥିଲ ମୋର ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ
ହୋଇ ରହିଗଲ ଶେଷ ।

ଗ୍ରାମ- କୁପୁର ବଜାର

ଜିଲ୍ଲା-ବାଲେଶ୍ଵର

305 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମଗୁଣୁର ଗୁରୁବାର

ଜୟନ୍ତୀ ଦେବୀ

ଜଗତ ଜନନୀ ବିଷ୍ଣୁ ପାଟରାଣୀ
ନାରାୟଣୀ ମହାମାୟା ।
ମାର୍ଗଶିର ମାସ ପ୍ରତି ଗୁରୁବାରେ
ଭ୍ରମନ ତୋହର ମାଆ ।
କରୁଣା ରେ ତୋର ନିର୍ଦ୍ଦିନ ଜନର
ହୁଅଇ ଅଶେଷ ବୀତ ।
ତୁହି କମଳିନୀ ବୁଲି ଘର ଘର
ଅର୍ଣ୍ଣ କରିଥାଉ ଦଉ ।
ବିଧିରେ ତୋହର ନାମ ପଢ଼ାଇଲୟା
ପଢ଼ା ନାମ ଗୋଟି ବହୁ ।
କମଳା ଶ୍ରୀହରି ପ୍ରିୟା ନାମ ତବ
ଜଗତେ ସାର୍ଥକ ହେଉ ।
ଇନ୍ଦିରା ନାମ ତୋ ବିଶ୍ୱରେ ବିଦିତ
ତୁହି କ୍ଷୀରାଭି ତନୟା ।

ରମା ଲୋକମାତା ମାତ ସିନ୍ଧୁ ସୂତା
ନାରାୟଣଙ୍କ ର ଜାୟା ।
ତୁହି ମା ଭାର୍ଗବୀ ଏହି ସାରା ଭୁବି
ନିତି ପଢ଼ି ଚରଚର ।
ତୋ କରୁଣା କଣା ନକରିବୁ ଉନା
ସର୍ବ ଜୀବେ ଦୟା ଥାଉ ।

ମହୁ, ଆଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଦ୍ଵାଶକର୍ତ୍ତା

ସିଦ୍ଧେଶ୍ଵର ଦ୍ଵିପାଠୀ

ବାବା ଭଲ ପ୍ରବଚନ ଦିଅନ୍ତି । ହୁଁ ଏମିତି କେତେ ବାବା ଅଛନ୍ତି । କିଏ ମେଞ୍ଚେ ଦାଢ଼ି ନିଶ ରଖିଛନ୍ତି କିଏ ସବୁ ଚଂଛି ଦେଇଛନ୍ତି । କିଏ ଶିଖା ବଢ଼େଇଛନ୍ତି । କିଏ ଲଣ୍ଠା ମୁଣ୍ଡ କରି ବୁଲୁଛନ୍ତି । କିଏ ରାମ କଥା କହିଲେ ପାଞ୍ଚ ଲକ୍ଷ ନିଅନ୍ତି କିଏ କୃଷ୍ଣ କଥା କହି ଦଶ ଲକ୍ଷ ନିଅନ୍ତି । ଖାଲି ବାବା କାହିଁକି ଏମିତି ଅନେକ ମାତା ବି ଅଛନ୍ତି । ଆଉ ଏଇ ଯୁଗୁଏବ ଜମାନାରେ ନିଜର ପ୍ରବଚନର ଭିତ୍ତିଓ କରି ଭଲ ମୋଟା ଅଙ୍କର ଟଙ୍କା ବି କମାନ୍ତି ।

ଆଉ ଚିତ୍ତି ରେଡ଼ିଓ ଖବରକାଗଜ ସବୁଠି ପ୍ରବଚନ ଲୋକକଳାର ଅଭାବ ନାହିଁ । ଆଉ ଏଥିରେ ରାମ କୃଷ୍ଣଙ୍କ କଥା କମ, ଏଇ ଶହେ ଦୁଇଶହ ତିନିଶହ ବର୍ଷର ନିଶୁଆ ଦାଢ଼ିଆଙ୍କ ଆଲୋଚନା ବହୁତ । କାହାକୁ ବ୍ରହ୍ମା କୁହାଗଲାଣି କାହାକୁ କୃଷ୍ଣ କିଏ ଶଙ୍କରଙ୍କ ମନ୍ଦିରେ ପୂଜା ପାଇଲାଣି କିଏ ଅନନ୍ତ ନାଗରେ ବସି ନାରାୟଣ ହୋଇଗଲାଣି । ଏଠି ଦୁଇ ଚାରିଟା ଭକ୍ତି ଗୀତ ଲେଖିଦେଲେ ବ୍ୟକ୍ତି ମାହାପୁର ହୋଇଯାଏ । ହୁଁ ଭାଗ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟ ମାଟିଦୋଷ କହିଦେଉଥିବା ଲୋକଟି ତ ଏବେ ଦେବତା ଠୁ ବଡ଼ ।

ସେଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଭିନ୍ନତା ମତ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏଇ ସନିଆ କଥା ଦେଖୁନ । ତା ପୁଅକୁ ବାର ବର୍ଷ ହେବ ତାର କଣ ଗୋଟେ ରୋଗ ହେଲାଯେ ଭଲ ହେଲାନି ଡାକ୍ତର ବଇଦ ଗୁଣିଆ ଝଡ଼ାଫୁଙ୍କା ସରିଲା । କୋଉଠି ମଙ୍ଗଳା ସନ୍ତୋସୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲାଗୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ବି ଦେଖା ହେଲା କିଛି ଲାଭ ହେଲାନି ।

ଜାତକ ଦେଖା ହେଲା ଅବଧାନେ ତାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣା ନେଲେ ଗୋସେଇଁ ଆସି ପୂଜା କରି ତାଙ୍କ ପ୍ରାପ୍ୟ ପାଇଗଲେ । ପୁଅର ବେକରେ ଡେଉଁରିଆ ହାତରେ ମୁଦି ଭର୍ତ୍ତି । ରବିବାର ଏ ଗଛରେ ପାଣି ଦିଅ ସୋମବାର ସେ ଗଛରେ ।

ଜାତକ ବାସ୍ତୁ କୋଉଠି କି ଦୋଷ ରହିଲା କେଜାଣି, ଏତେ ପୂଜା ପାଠ କରି ମୁଦି ଲଗେଇ ଭଜନ କୀର୍ତ୍ତନ ଶୁଣି ଏ ଦୀକ୍ଷା ସେ ଦୀକ୍ଷା ନେଲା ପରେବି ପୁଅଟି ମରିଗଲା । ଏତେ ଠାକୁର ପୂଜା ପାଠ ପରେବି ପୁଅଟି ଆରପାରିକୁ ଚାଲିଗଲା । ଶେଷ ଜୀବନଟା ଯେ ସେମାନଙ୍କର କେମିତି କଟିବ ସମୟ କହିବ ।

କେଜାଣି କିଏ ତ୍ରାଣ କର୍ତ୍ତା ତାକୁ ଆସି ଉଡେଇ ନେଇଯିବେ ବହୁ ଆଗକୁ ।

କବିର ଘର
କୁଣ୍ଡିଲୋ କେରଙ୍ଗ ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଦିବ୍ୟ ପଥର ଯାତ୍ରୀ

ଦୀନବନ୍ଧୁ ବେଜ

ଶରୀର ଅନାବରଣ ଛେଲି ଛଡ଼ା କାଠଗଣ୍ଡି ପରି
ଗୁଣ୍ଡୁଚି ମୂଷାର ବେଶିଆଲି ଧାଁ ଧପଡ଼
ଗୁଣ୍ଡୁଗୁଣ୍ଡୁ ମଶା, ମାଛି ଓ ଡାଆଁଶ
ଲୋଲୁପ ଆଖି ପକାନ୍ତି କାମାନ୍ଧ ପଙ୍ଢପାଳ ଦଳ,
ଆହା କି ଦାରୁଣ... ଶରୀର ଅନାବରଣ ।

ଲଗାବୁଦା କଣ୍ଠା ଝଣ୍ଟାରେ ଅଟକି
ଲାଗି ଯାଇ କାନ୍ଧରେ ଓହ୍ଲି ଥିବା କାନି
ଡାଳପତ୍ର ଭାବି ଝୁଣି ଖାଇବାକୁ
ପ୍ରୟାସ କରି ଚାଲିଛନ୍ତି
ସର୍ବଗିଳା ଦି ଗୋଡ଼ିଆ ଛେଳି
ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ରହିଛି ପିଣ୍ଡ
ମଖମଲ ଜରିଲଗା ନାରୀ ପିଣ୍ଡ ...
ସମୟ ସ୍ରୋତରେ କ୍ରିଡ଼ନକ ସଜାଇ ଥାଏ
କାମନାକୁ ଚାପିରଖି ଥିବା
ଭଦ୍ରମୁଖା ପିନ୍ଧା କିଛି ପୁରୁଷ ଭଦଣ୍ଡ ।

ପତର ଓ ପଥର ମଧ୍ୟରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ
ବାସ୍ତୁଲ୍ୟତା ଭିତରେ ହେସା ରାବ
ଉଚ୍ଚ ତାପରେ କ୍ଷୀର ଉତୁରିବା ପରି
ରାସ୍ତା ଜଦି ଶୁନ୍ୟ ଥାଏ
ଦିନ ଦ୍ଵିପହରରେ କୁ ପୁରୁଷ ବି ମାରିପାରେ
ବାଘର ହେଣ୍ଟାଳ।

ନାରୀଟିଏ ବୁଲିଲେ ଅନାବରଣରେ
ରାସ୍ତା ହୁଏ ତୀର୍ଥକ୍ଷେତ୍ର
ଟୋକାଠାରୁ ବୁଢ଼ାଯାଏ
ଆଖିରେ ଆଖିରେ ପୁରେଇଥାନ୍ତି ପେଟ , , ,
ଭୋକ ବି ପଣବନ୍ଦୀ ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ବି ପଣବନ୍ଦୀ ...
ମନ ଓ ପ୍ରକୃତି ଖାଲି ସ୍ଵୟଂକ୍ରିୟ
କାହା ଇଚ୍ଛାରେ କିଏ ଏହି ଦେବୀ ???
ଆଜି ହୋଇଛି ଏ ଦିବ୍ୟ ପଥର ଯାତ୍ରୀ ।।

ସଂପାଦକ
ଜାତୀୟ କବି ଲେଖକ ସଂଗଠନ
ବାସୁଦେବପୁର, ଭଦ୍ରକ

ଶନି ଅଷ୍ଟୋତ୍ତର ଶତ ନାମ ସ୍ତୋତ୍ରମ୍

ଅଧ୍ୟାପକ ଅବିନାଶ ବାରିକ୍

ଶନୈଶ୍ଚରାୟ ଶାଂତାୟ ସର୍ବାଭୀଷ୍ଟପ୍ରଦାୟିନେ ଶରଣ୍ୟାୟ ଭରେଣ୍ୟାୟ ସର୍ବେଶାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 1 ॥

ସୌମ୍ୟାୟ ସୁରବଂଦ୍ୟାୟ ସୁରଲୋକବିହାରିଣେ ସୁଖାସନୋପବିଷ୍ଣୁୟ ସୁଂଦରାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 2 ॥

ଘନାୟ ଘନରୂପାୟ ଘନାଭରଣଧାରିଣେ ଘନସାରବିଲେପାୟ ଖଦ୍ୟୋତାୟ ନମୋ ନମଃ
॥ 3 ॥

ମଂଦାୟ ମଂଦଚେଷ୍ଟାୟ ମହନୀୟଗୁଣାତ୍ମନେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପାବନପାଦାୟ ମହେଶାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 4 ॥

ଛାୟାପୁତ୍ରାୟ ଶର୍ବାୟ ଶରତୁଣୀରଧାରିଣେ ଚରସ୍ଥିରସ୍ଵଭାବାୟ ଚଂଚଲାୟ ନମୋ ନମଃ
॥ 5 ॥

ନୀଲବର୍ଣାୟ ନିତ୍ୟାୟ ନୀଳାଞ୍ଜନନିଭାୟ ଚ ନୀଳାବରବିଭୂଷାୟ ନିଶ୍ଚିଲାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 6 ॥

ବେଦ୍ୟାୟ ବିଧିରୂପାୟ ବିରୋଧାଧାରଭୂମୟେ ବେଦାୟଦସ୍ତଭାବାୟ ବଜ୍ରଦେହାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 7 ॥

ବୈରାଗ୍ୟଦାୟ ବୀରାୟ ବୀତରୋଗଭୟାୟ ଚ ବିପଦରଂପରେଶାୟ ବିଶ୍ୱବଂଦ୍ୟାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 8 ॥

ଗୃଧ୍ରବାହାୟ ଗୃହାୟ କୂର୍ମାଂଗାୟ କୁରୁପିଣେ କୁସ୍ମିତାୟ ଗୁଣାଜ୍ୟାୟ ଗୋଚରାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 9 ॥

ଅବିଦ୍ୟାମୂଲନାଶାୟ ବିଦ୍ୟାଽବିଦ୍ୟାସ୍ୱରୂପିଣେ ଆୟୁଷ୍ୟକାରଣାୟାଽପଦୁଜ୍ଜ୍ୱେ ଚ ନମୋ
ନମଃ ॥ 10 ॥

ବିଷ୍ଣୁଭକ୍ତାୟ ବଶିନେ ବିବିଧାଗମବେଦିନେ ବିଧିସ୍ତୂତ୍ୟାୟ ବଂଦ୍ୟାୟ ବିରୂପାକ୍ଷାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 11 ॥

ବରିଷ୍ଠାୟ ଗରିଷ୍ଠାୟ ବଜ୍ରାଂକୁଶଧରାୟ ଚ ବରଦାଭୟହସ୍ତାୟ ବାମନାୟ ନମୋ ନମଃ ॥ 12 ॥

ଜ୍ୟେଷ୍ଠାପତ୍ନୀସମେତାୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠାୟ ମିତଭାଷିଣେ କର୍ଣ୍ଣୋଦନାଶକାର୍ଯ୍ୟାୟ ପୁଷ୍ପିଦାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 13 ॥

ସ୍ତୂତ୍ୟାୟ ସ୍ତୋତ୍ରଗମ୍ୟାୟ ଭକ୍ତିବିଶାୟ ଭାନବେ ଭାନୁପୁତ୍ରାୟ ଭବ୍ୟାୟ ପାବନାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 14 ॥

ଧନୁର୍ମଂତଲସଂସ୍ଥାୟ ଧନଦାୟ ଧନୁଷ୍ଠତେ ତନୁପ୍ରକାଶଦେହାୟ ତାମସାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 15 ॥

ଅଶେଷଜନବଂଦ୍ୟାୟ ବିଶେଷଫଲଦାୟିନେ ବଶୀକୃତଜନେଶାୟ ପଶୁନଂପତୟେ ନମଃ
॥ 16 ॥

ଖେତରାୟ ଖଗେଶାୟ ଘନନୀଲଂବରାୟ ଚ କାଠିନ୍ୟମାନସାୟାୟାୟଗଣସୁତ୍ୟାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 17 ॥

ନୀଲଛତ୍ରାୟ ନିତ୍ୟାୟ ନିର୍ଗୁଣାୟ ଗୁଣାଦ୍ଭନେ ନିରାମୟାୟ ନିଂଦ୍ୟାୟ ବଂଦନୀୟାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 18 ॥

ଧୀରାୟ ଦିବ୍ୟଦେହାୟ ଦୀନାର୍ତ୍ତହରଣାୟ ଚ ଦୈନ୍ୟନାଶକରାୟାୟାୟଜନଗଣ୍ୟାୟ ତେ
ନମଃ ॥ 19 ॥

କୃରାୟ କୃରତେଷ୍ଠାୟ କାମକ୍ରୋଧକରାୟ ଚ କଳତ୍ରପୁତ୍ରଶତ୍ରୁତ୍ଵକାରଣାୟ ନମୋ ନମଃ
॥ 20 ॥

ପରିପୋଷିତଭକ୍ତାୟ ପରଭୀତିହରାୟ ଚ ଭକ୍ତସଂଘମନୋଽଭୀଷ୍ଟଫଲଦାୟ ନମୋ
ନମଃ ॥ 21 ॥

ଜୟ ଶନିଦେବ

ସଂଗ୍ରାହକ: ଅଧ୍ୟାପକ ଅବିନାଶ ବାରିକ୍
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ

ଦୁଷ୍ଟ ବେହେରା

ଜୀବନ ନଭକା ରେ
ଜୀବନ ଭାସୁଛି
ଜୀବନ ର ଭାଗ୍ୟ
ନଭକା ରେ
ଜୀବନ ର ଭାଗ୍ୟ
ବାସ୍ତା ଖୋଜୁଛି
ଜୀବନ ର ଭାଗ୍ୟ
ନଭକା ରେ
ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ
ଜୀବନ ଜାତନା
ଜୀବନ ରେ ପାଏ
ଜୀବନ ର ଭାଗ୍ୟ
ଜାତନା ରେ
ଜୀବନ ର ସୁଖ
ଦୁଃଖ ରେ ଭରିଲ
ଭରିଲ ଜୀବନେ ଦୁଃଖ
ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ
ମଣିଷ ଜୀବନ ରେ
ଦେହ ହାତ ମାଂସ

ରକ୍ତ ରେ ଗଢ଼ିଲ
ମଣିଷ ଜୀବନେ
ଭରିଲ ଲୋହ
ଲୁହ ତ ଭରିଲ
କଷ୍ଟ ବି ଭରିଲ
ଭରିଲ ଜୀବନେ ଦୁଃଖ
ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ
ଦୁଃଖ ଭରି ତମେ
ପ୍ରେମ ଭରିଲ
ଭରିଲ ଜୀବନେ ସୁଃଖ
ଜୀବନ ନଭକା
ବାସ୍ନା ଖୋଜୁଛି
ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ
ଜୀବନ ର ବିନ୍ଦୁ
ଶେଷ ବିନ୍ଦୁ ଯାଏ
ଖୋଜି ବୁଲୁଛି
ଜୀବନ ର ଆଲୋକ
ଜୀବନ ର ଆଲୋକ
ଲିଭି ବା ଆଗରୁ
ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବା କୁ
ଇଚ୍ଛା ହୁଏ
ଜୀବନ ର ନଭକା ରେ

ରସୋଳ (ମୁଣ୍ଡିଆପଣି)

ଢେଙ୍କାନାଳ

ଲୀଳାମୟଙ୍କ ଲୀଳା

ଦାସ କମଳ କୁମାର

ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ । ଆପଣଙ୍କ ଲୀଳା କିଏ ବା ବୁଝିବ ମହାପ୍ରଭୁ । ହେ ଲୀଳାମୟ ଆପଣଙ୍କ ଲୀଳା କେବଳ ଆପଣଙ୍କୁ ଜଣା ।

କେତେ ଶରଧାରେ ବାପା ମାଆ ନାମ ରଖିଥିଲେ ଅଶୋକ । ଅଶୋକ ଅର୍ଥାତ୍ ଶୋକ ରହିତ ଜୀବନ । କିନ୍ତୁ କେଜାଣି କାହିଁକି ନାମ ଅନୁସାରେ ଫଳ ବିପରିତ ହୋଇଯାଏ । ନାମ ଥିବ ତିରଞ୍ଜୀବୀ ଓ ମୃତ୍ୟୁଞ୍ଜୟ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପୟୁ ହୋଇଥିବ । ସତରେ ବିଧିର ନିୟମ ବିଚିତ୍ର । ଅଶୋକର ଦୁଃଖ ଦେଖି ଏକଥା ଭାବନ୍ତି ବାପା, ମାଆ ।

କଟକ ନିବାସୀ ଅର୍ଜୁନ ବାବ ଓ ସରିତା ଦେବୀ ଙ୍କ ଏକ ମାତ୍ର ସୁପୁତ୍ର ଅଶୋକ । ଦଶମ ପରୀକ୍ଷାରେ ଅଶୋକ, ଯେତେବେଳେ ଜିଲ୍ଲାରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ନମ୍ବର ରଖି ପାସ୍ କରିଥିଲା ବାପା, ମାଆଙ୍କ ଖୁସି କହିଲେ ନସରେ । ଅଶୋକର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ କେତେ କ'ଣ ଆଶା ଥିଲା ବାପା ମାଆଙ୍କର । ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ୍ କଟକରେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ବିଜ୍ଞାନରେ ନାମ ଲେଖା ହୋଇଥିଲା ଅଶୋକର । ବାପା ଅର୍ଜୁନ ଜଣେ ଶିକ୍ଷକ ହୋଇଥିବାରୁ ପୁଅର ଶିକ୍ଷାକୁ ନେଇ ଭାରି ଯତ୍ନବାନ ଥିଲେ, ମା ସରିତା ଜଣେ ଗୃହିଣୀ କିନ୍ତୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଭାରି ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ନିଜ ଠାକୁର ଘରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ବିଗ୍ରହ ରଖି ପୂଜା କରନ୍ତି ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଗୀତା, ଭାଗବତ ପାଠ କରନ୍ତି ।

ଅଶୋକ ମଧ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ । ଯୁଆଡେ ବି ଯାଉ ପ୍ରଥମେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖା କରିବ, ପ୍ରଣାମ କରିବ, ତାପରେ ଯାଇ ଯିବ । ଏମିତି ସମସ୍ତ ସପରିବାର

ହସଖୁସିରେ ଜୀବନ ବିତାନ୍ତି । ହଠାତ୍ କ'ଣ ହୁଏ କେଜାଣି ଅଶୋକ ଚାଲିବାରେ କଷ୍ଟ ଅନୁଭବ କରେ । ସୁସ୍ଥ ସବଳ ପିଲା ଟା ଦିନକୁ ଦିନ ପରିସ୍ଥିତି ଏମିତି ହୁଏ ଅଶୋକ ଆଉ ଚାଲି ପାରେନା । ଭଲ ଭଲ ଡାକ୍ତର ଫେଲ୍ ମାରନ୍ତି, ସତେ ଅବା ମେଡିକାଲ୍ ବିଜ୍ଞାନ ଫେଲ୍ ମାରେ ଅଶୋକ ରୋଗ ଆଗରେ ।

କେତେ ସୁନ୍ଦର ହସିଲା ହସିଲା ପରିବାରରେ କାହାର ନଜର ଲାଗିଗଲା, ଭାଙ୍ଗି ପଡିଲେ ଅର୍ଜୁନ ବାବୁ ସରିତା ମାତାମ୍ ଜ୍ଞ ଆଖିରୁ ଲୁହ ଶୁଖୁ ନଥାଏ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଖରେ କେତେ କାନ୍ଦନ୍ତି, କୁହନ୍ତି ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ ଦେଇଥିଲ, ତା ଚାଲିବା ଶକ୍ତି ନେଇଗଲ କାହିଁକି ଏମିତି କଲେ । ଶୋକ ସାଗରରେ ବୁଡିଗଲା ଅଶୋକ । କ'ଣ ବା କରିବ ସେ, ତା'ର ଭୁଲ୍ ବା କ'ଣ ? ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ କୁହେ "ମୋତେ ଏଇ ଛୋଟ ବୟସରୁ ପଞ୍ଜୁ କରି କ'ଣ ପାଇଲେ, ଆପଣଙ୍କ ଗୋଡ ନାହିଁ ବୋଲି ମୋର ଗୋଡକୁ ଅପଞ୍ଜ କରିଦେଲେ । ଆପଣ ତ ବିନା ଗୋଡରେ ବି ଚାଲି ପାରନ୍ତି କିନ୍ତୁ ମୁଁ ?"

ଏମିତି କିଛି ମାସ ବିତିଯାଏ, ଚିକିତ୍ସା ବି ଚାଲିଥାଏ ଗୋଟେ ଆଶା ଥାଏ, କେତେବେଳେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ କରୁଣା ହେବ ଅଶୋକ ପୂର୍ବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଫେରିବ । କେବଳ ଏକମାତ୍ର ଭରଷା ମହାପ୍ରଭୁ ।

ଅଶୋକ ଗୋଡ ଖରାପ ଦିନଠାରୁ ଆଉ କଲେଜ୍ ଯାଇ ନଥାଏ । କେବଳ ମେଡିକାଲ୍ ଯାଏ ନହେଲେ ସର୍ବଦା ଘରେ ଥାଏ । ଅଶୋକର ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ପୁରୀ ଯାଇ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଏକଥା ବି ବାପା ମାଆଙ୍କ ଆଗରେ ପ୍ରକାଶ କରେ । ବାପା, ମାଆ କ'ଣ କରିବେ କୁହନ୍ତି ମହାପ୍ରଭୁ କରନ୍ତୁ ତୁ ଭଲ ହୋଇଯା, ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ପୁରୀ ଯିବା ।

ନୂଆ ବର୍ଷ ସରିଥାଏ । ଗାଆଁର କିଛି ପିଲା ବାହାରି ଥାଆନ୍ତି ପୁରୀ ଯିବା ପାଇଁ । ଜିଦି ଧରିଲା ଅଶୋକ, ପୁରୀ ଯିବ । ମନ୍ଦିରକୁ ନ ଯାଇ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ସିଂହଦ୍ୱାରରେ ରହି ପତିତପାବନକୁ ଦର୍ଶନ କରି କି ଆସିବ । ଅର୍ଜୁନ ବାବୁଙ୍କ ଛୁଟି ନାହିଁ କ'ଣ କରିବେ ? ସରିତା ମାତାମ୍ ବି ଯାଇ ପାରିବେନି କାରଣ ଗ୍ରାମରୁ କେବଳ କିଛି ପୁରୁଷ ଲୋକହିଁ ଯାଉଥିଲେ । ଅଶୋକର ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗ ଏହା ଜାଣି ଅଶୋକର ଘରକୁ ଆସି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭରସା

ଦେଲେ ସେମାନେ ଅଶୋକକୁ ଯତ୍ନରେ ନେବେ, ଯତ୍ନରେ ଧରି ସଂଧ୍ୟା ପୂର୍ବରୁ ଫେରି ଆସିବେ ।

କଟକରୁ ପୁରୀ ବାଟ ସିନା କମ୍ । ପୁଅର ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ କେଉଁ ବାପା, ମାଆ ରାଜି ହେବ କିନ୍ତୁ ପୁଅର ଜିଦି ଏବଂ ପୁଅର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ପ୍ରତି ଭଲ ପାଇବା ଦେଖି ସମ୍ମତି ଜଣାଇଲେ ।

ଗାଡ଼ି ଲାଗିଲା ବଡ଼ ଦାଣ୍ଡରେ । ଗହଳି ଅଧିକ ଥାଏ । ପତିତପାବନ ନେତକୁ ଅନାଇ ପ୍ରଣାମ କଲା ଅଶୋକ, ଲୁହ ଦି ଗୋପା ଝରି ପଡ଼ିଲା ଦୁଇ ନେତ୍ରରୁ । ବିଶେଷ ହଇରାଣ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲାନି, ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ହୁଇଲ୍ ଚେୟାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ଅଶୋକକୁ ବସାଇ ନେଇଗଲେ ସିଂହଦ୍ୱାର ପାଖକୁ । କୌଣସି ଧାଡ଼ିରେ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲାନି, ଭୁବିର ମୃତୟନ ଥିବା ପୋଲିସ୍ ଭାଇଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାସ୍ତା ଦେଇ ଚାଲି ଆସିଲେ ।

ଦୁଇ ସାଙ୍ଗ ହୁଇଲ୍ ଚେୟାରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଦେଇ ବସାଇ ଦେଲେ ଅରୁଣ ସ୍ତମ୍ଭ ପାଖରେ । ସେଠାରୁ ପତିତପାବନ ଦେଖା ଯାଉଥାଆନ୍ତି । ଚକା ଚକା ଆଖିକୁ ଦେଖୁଥାଏ ଅଶୋକ, କେବଳ କାନ୍ଦୁଥାଏ ସେ, ପାଟିରେ କୌଣସି ଶବ୍ଦ ବାହାରୁ ନଥାଏ । ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ଶରଧାବାଲିକୁ ଅଶୋକ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଲି ଦେଇ କହୁଥାଏ କାନ୍ଦେ ନାହିଁ ଅଶୋକ, ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇଯିବ । ବହୁତ ଗହଳି ଥାଏ, ସହଜେ ଅଶୋକର ଓଜନ ବି ଅଧିକ ତେଣୁ ତାକୁ ଟେକି ନେଇ ଦର୍ଶନ କରେଇବା କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ।

ଏକଥା ବି ବୁଝି ପାରିଥିଲା ଅଶୋକ ତେଣୁ କହିଲା ମୋତେ ଟିକେ ବାଇଶି ପାହାଚରେ ଛାଡ଼ିଦିଅ, ମୁଁ ସେଠି ବସିଯିବି, ତୁମେ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଯିବ । ସେଇଆ ହେଲା, ଅଶୋକକୁ କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥଙ୍କ ଠାରୁ ଦୁଇ ତିନୋଟି ପାହାଚ ଆଗରେ ବସାଇ ଦିଆଗଲା, କାରଣ ସେହି ଜାଗା ସାଧାରଣତଃ ଗହଳି ହୁଏନି । ତା ପରେ ଅଶୋକକୁ ସେଠାରେ ଛାଡ଼ି ସମସ୍ତେ ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ଗଲେ ।

ସେଠାରେ ବସି ଅଶୋକ ବାଇଶି ପାହାଚର ରେଣୁକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ମାରିଲା । କାନ୍ଦୁଥାଏ ଆଉ ଭାବୁଥାଏ ମହାପ୍ରଭୁ ଆପଣଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସିଲି କିନ୍ତୁ ତୁମକୁ ଦର୍ଶନ କରି ପାରିଲିନି, ଏଇ ବାଇଶି ପାହାଚରୁ ଫେରିଯିବି । କେତେ ହତଭାଗା ମୁଁ । ସତରେ କ'ଣବା କରି ପାରିବି ମୁଁ?

ମୋତେ ତ ଅପଙ୍ଗ କରି ଦେଇଛ । ତୁମେ ବି ମୋତେ ଦେଖିବାକୁ ଚାହୁଁନ । ତୁମର ଏତେ ବଡ଼ ସୃଷ୍ଟିରେ ସାମାନ୍ୟ ମଣିଷ ଟେ ମୁଁ, ମୋତେ ନଦେଖିଲେ କ'ଣ ବା ଫରକ ପଡ଼ିବ ତୁମର । ଆଖିରୁ ବୋହି ଚାଲିଥାଏ ବହୁ ଦିନରୁ ସାଇତି ରହିଥିବା କୋହ ଓ ଅଭିମାନର ଅଶ୍ରୁ ।

ଭାବନା ରାଇଜରୁ କାହାର ଅଶୋକ ଡାକରେ, ଅଶୋକର ନଜର ସେହି ଡାକ ଆଡ଼େ ପଳାଇଲା । ଦେଖେ ଅଳ୍ପ ଦୂରରେ କଳା ରଙ୍ଗର ଜଣେ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟବାନ ସେବାୟତ, ଅଶୋକ ଭାବିଲା ସେ ମୋତେ ବା କ'ଣ ପାଇଁ ଡାକିବେ । ତାପରେ ସେହି ସେବାୟତ କହିଲେ "କଟକର କିଏ ଅଶୋକ ଅଛ କି" ? ଏକଥା ଶୁଣି ହାତ ଟେକି ଦେଲା ଅଶୋକ । ସେ ସେବାୟତ ଅଶୋକ ପାଖକୁ ଆସିଲେ, କହିଲେ "ତୁମେ ଅଶୋକ ?, ତୁମ ସାଙ୍ଗମାନେ ମୋତେ ପଠାଇଛନ୍ତି ତୁମକୁ ନେଇ ଦର୍ଶନ କରେଇ ଦେବା ପାଇଁ" ।

ଅଶୋକ କହିଲା "ଆପଣ ଏକୃତିଆ ମୋତେ ନେଇ ପାରିବେ" । ସେବାୟତ କହିଲେ "ଏହା ଆମର ନିତି ଦିନିଆ କାମ, ଏଇ ହାତରେ କେତେ ଲୋକଙ୍କର ଭାର ଉଠେଇଛି, ତୁମର ଭାର କେତେ" ।

ଏହା କହି ଅଶୋକକୁ ଦୁଇ ହାତରେ ଡୋଳି ନେଲେ ସେହି ସେବାୟତ ଜଣକ । ଭିତକୁ କାଟି କାଟି ଆଗକୁ ବଢ଼ି ଚାଲିଲେ ସେବାୟତ, ସାତ ପାହାଚ ତାପରେ ଗରୁଡ଼ସ୍ତମ୍ଭର ଟିକିଏ ଆଗକୁ ଯାଇ କହିଲେ ଦେଖ୍ ଦେଖାଯାଉଛି । ସେତେ ଲୋକ ନଥାନ୍ତି ସେଠି ବହୁତ ଭଲରେ ଦର୍ଶନ କଲା ଅଶୋକ । ତାହା ପରେ ତୁଳସୀ ପତ୍ର ଟିଏ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ପୁନଶ୍ଚ ଆଣି ଛାଡ଼ି ଦେଲେ ସେଇ ସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ସେ ପୂର୍ବରୁ ବସିଥିଲା । ଏହାପରେ ପଇସା କଥା ଅଶୋକ ପଚାରିବାରୁ ପଇସା ପାଇଛି କହି ହସିଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ସେଠାରୁ । ସେମିତି ଚାହିଁ ରହିଥାଏ ଅଶୋକ ସେହି ସେବାୟତଙ୍କୁ । କେତେବେଳେ ସେହି ଗହଳି ମଧ୍ୟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ଜାଣି ପାରିଲାନି ଅଶୋକ ।

ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦିଏ ଅଶୋକ । ସତରେ କେତେ କରୁଣାମୟ, ଦୟାମୟ ଆପଣ । କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦର୍ଶନ ଦେଲେ ମୋତେ । ଆଖିରୁ ସ୍ଵତଃ ଝରି ଆସୁଥାଏ ଆନନ୍ଦାଶ୍ରୁ । ସେହି ସମୟରେ ଅଶୋକର ସାଙ୍ଗ ମାନେ ପହଞ୍ଚି ସାରିଥାନ୍ତି ସେଠାରେ । ଅଶୋକ ଆଖିରେ ଲୁହ

ଦେଖି ସାଙ୍ଗମାନେ ପଚାରନ୍ତି "ମନ ଦୁଃଖ କରୁଛୁ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦେଖି ପାରିଲୁନି ବୋଲି" ।
ଅଶୋକ ସମସ୍ତ କଥା କହୁଛି ସେ କେମିତି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ଦର୍ଶନ କଲା ବୋଲି ।

ସମସ୍ତେ ଶୁଣି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । ସେମାନେ କହିଲେ ଆମେ କୌଣସି ନନାଙ୍କୁ କହିନୁ । ଆଉ
କେଉଁ ସେବାୟତ ଏମିତି କାମ ବି କରନ୍ତିନି । ଏହା ଶୁଣି ଅଶୋକର ବୁଝିବାକୁ ବାକି
ରହିଲାନି ଯେ ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ବୋଲି । କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଗତିଗଲା ଅଶୋକ ।
କହିଲା ମହାପ୍ରଭୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କୁ କେତେ ଦୋଷ ଦେଇଛି କ୍ଷମା କରନ୍ତୁ ମୋତେ । ମୋତେ
ଆପଣ ଅପଙ୍ଗ କରି ଭଲ କରିଛନ୍ତି , ନହେଲେ କ'ଣ ଆପଣଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗ ପାଇ ପାରିଥାନ୍ତି ।

ଘରକୁ ଫେରି ସବୁକଥା କହିଲା ବାପା ମାଆଙ୍କୁ । ବାପା ମାଆ ହତବାକ୍ । ପ୍ରଣାମ କଲେ
ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ । ଏହା ପରେ ଧିରେ ଧିରେ ସୁସ୍ଥ ହେଲା ଅଶୋକ । ଏବେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁସ୍ଥ
ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ବାହାରିଛି ପୁରୀ । କିନ୍ତୁ ଆଜି ସେ ଅପଙ୍ଗ ନୁହଁ ।

ଆଉ କ'ଣ ମହାପ୍ରଭୁ ନିଜ ବାହୁରେ କୋଳେଇ ନେଇ ଯିବେ ବାଇଶି ପାହାଚରୁ ମନ୍ଦିର
ମଧ୍ୟକୁ । ସତରେ ସେ ଗୋଡ ଥାଇ ଲାଭ କ'ଣ ତା'ଠାରୁ ଅପଙ୍ଗ ହେବା ଶହେ ଗୁଣ
ଭଲ ।

(ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ)

ଗୋବିନ୍ଦପୁର,
ମାର୍ଥାପୁର

ସମୟ

ବଂଶୀଧର ସା

ହେ ସମୟ, କା ପାଇଁ କଠୋର ତୁମେ
କା ପାଇଁ କୋମଳ
ବୁଝି ହୁଏ ନାହିଁ ତାହା
ତୁମ ପାଇଁ ଖେଳ । (୧)
ମନେ ପଡ଼େ ପ୍ରଥମ ସାକ୍ଷାତ ତୁମ
ହୋଇଥିବା ବେଳ
ଯେ ବେଳେ ମିଳଇ ମୋତେ
ଜନନୀର କୋଳ
କାନ୍ଦୁଥିଲି ଫଟାଇଣ
ମୋ ଏହୁଡ଼ିଶାଳ
ମାତ୍ର ପରିଜନ ପାଇଁ ଥିଲା
ଆନନ୍ଦର ବେଳ । (୨)
ହେ ସମୟ.....
ଜୀବନଟା ଜିଇଁବାରେ
ବିତିଗଲା କାଳ
କାହା ପାଇଁ ହସ ଥିଲା
କା ପାଇଁ ଜଞ୍ଜାଳ
ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିବାରେ
ଦେଇଥିଲେ ତାଳ

ବୁଝି ପାରିଥାନ୍ତି ଅବା
ତୁମର ସେ ଖେଳ ।(୩)
ହେ ସମୟ.....
ତୁମ ପାଖେ ନାହିଁ ପରା
ଅପେକ୍ଷାର ବେଳ
ଅବିରତ ଚାଲିବାରେ
ନାହିଁ ଶ୍ରମ ଝାଳ
ତୁମ ସଙ୍ଗେ ଚାଲିବାରେ
ଯିଏ ହୁଏ ମେଳ
ତାକୁ ତୁମେ ଦେଇଥାଅ
ଅନୁରୂପ ଫଳ ।(୪)
ହେ ସମୟ....
ଜୀବନର ଅନ୍ତିମରେ
ବୁଝିଛି କେବଳ
ପଛେ ଫେରି ଚାହିଁବାକୁ
ନାହିଁ ଆଉ ବଳ
(ବନ୍ଧୁ) ପରିଜନ କାନ୍ଦୁଥିବେ
ହୋଇ ଏକ ମେଳ
ଯେବେ ମୁହିଁ ହେଇଯିବି
ନିସ୍ତେଜ, ନିଶ୍ଚଳ, ଅଚଳ ।(୫)

ଅବସର ପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ
ବରପାଲି ପଡ଼ା ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର

ପାତାଳରେ ବସିଥିଲା ଛଳନା

ଡୁଇର୍ ଡେଭିଡ଼ ଦାସ

ତୁମେ ମୋ ପଦବୀକୁ ବାହା ହେଲ ନା ମୋ ଦେହକୁ,
ତୁମେ ମୋ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ବାହା ହେଲ ନା ମୋ ଆତ୍ମାକୁ,
ତୁମେ ହେଲ ମୋ ସ୍ୱପ୍ନ, ଯେବେଠୁ ହେଲା ଦେଖା ତୁମକୁ,
ବାହାହେଲି ଆଜି ସତ, ଭେଦି ଥିଲ ଯେବେ ମୋ ପାତାଳକୁ।

କୁହ, ନୁହେଁ ମୋର ପ୍ରଶ୍ନ ଜଟିଳ,
କୁହ, ନୁହେଁ ମୋର ଆତ୍ମା ଶିଥିଳ,
ଉତ୍ତର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ, ତୁମ ନୟନ ଯୁଗଳ,
ହେଲେ ମୋଠି ବି ନାହିଁ ବିକଳ ।

ରହସ୍ୟ ତୁମ ହସ, ରହସ୍ୟ ତୁମ ବିତିଲା ଜୀବନ,
ତୁମ ପାତାଳ ଭିନ୍ନ, ପଶିପାରିବନୀ ସାମାନ୍ୟ,
ମୋ ପାତାଳ ମୋ ହୃଦୟ, ଭେଦିଲ ନଦେଇ ଅଙ୍ଗ,
ତୁମେ କେବଳ ଏକ ଶରୀର, ସେ ଭେଦି ନଥିଲା ମୋ ଗର୍ଭଗୃହ ।

ଗର୍ଭ ପାତ ହେଲା ଆଜି ମୋର,
ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, ରହିବନି ଆଉ ହୋଇ ମୋର,
ମୋର ଭୁଲ, ନୁହେଁ ତୁମର,
ଶୁକ୍ରାଣୁ ସେ ପ୍ରହେଳିକା, ତିମ୍ବାଣୁ ମୋ ମନ ।

ଓକଲ ଓ ସମାଜ ସେବକ,
ଭବାନୀପାଟଣା, କଳାହାଣ୍ଡି,

୯୪୩୭୧୦୪୩୦୩ / www.pensofdavid.com

କାହାକୁ କହିବା

ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ସାମନ୍ତରାୟ

ଗଆଁର ରୂପଟି ବଦଳି ଯାଇଛି
ପାଲଟି ଗଲାଣି ସହର,
କୋଠାଘର ସବୁ ମାଳ ମାଳ ହେଲା
ହଜିଲା ଛପର ଘଅର ।
ଗଆଁରେ କେହି ବି ମୁରୁଖ ହେଲେନି
ସଭିଏଁ ହୋଇଲେ ପଢୁଆ,
ପଢୁଆ ନାଆଁରେ ଅଢୁଆ କରିକି
କହିଲେଟି ବଡ଼ ବଡୁଆ ।
ବଡ଼ ସାନ ମାନ ରହିଲାନି କିଛି
ଏକକୁ ଆରକେ ବଳକା,
ମାରି ନେଉଛନ୍ତି ମହାପାତ୍ରେ ସବୁ
ଚାହିଁଛନ୍ତି ଖାଲି ଜଳକା ।
ଯେତେରାଜନୀତି ଛକାପଞ୍ଜା ପରା
ନିତି ହୁଏ ଏଠି ଗଆଁରେ,
ଯୋଜନା ସବୁ ତ ଫସର ଫାଟଇ
ମିଳେ ନାହିଁ ଜମା ରାହାରେ ।
ଚାଷ ଜମିର ରୂପ ବଦଳିଲା
ପାଲଟି ଗଲାଟି ପଳଟ,

ଖାଇବାକୁ ଦାନା ମିଳିବା ମୁସ୍ତିଲ
ଚାଲେ ଖାଲି ହଟଚମଟ ।
ଘରେ ଘରେଟି ମୋବାଇଲ ବାଇକ୍
କେହି ନୁହେଁ ଆଉ ଗରିବ,
ଗରିବ ନାଆଁରେ ଯୋଜନା ହୁଅଇ
ଲୁଟିଆ ଲୁଟକ୍ତି ଦରବ ।
ଅସଲ ଗରିବ ନିଜ ବାଟେ ଥାଏ
ତାକୁ ପଚାରକ୍ତିନି କେହି,
ସରକାରୀ ଭଣ୍ଡା ମିଳେ ନାହିଁ ତାକୁ
ଚାଉଟର ଯାଆକ୍ତି ଖାଇ ।
ଗାଆଁ ରାଜନୀତି କହିଲେଟି ଭାଇ
ସରିବନି ଜମା କଥା,
କାହାକୁ କହିବା ଅନ୍ଧ ସରକାର
ଘୁରିଯାଏ ଦେଖି ମଥା ।

ସଂପାଦକ: ଗୁଞ୍ଜନ
କବିସୂର୍ଯ୍ୟନଗର, ଗଞ୍ଜାମ-୭୬୧୧୦୪
ମୋ.୯୩୩୭୪୪୪୯୨

ସ୍ମୃତିର ସପନ ଭାସେ

ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ଦାଶ

ତୁମେ ଗଛତଳ ସୁଗୀତଳ ଛାଇ
କ୍ଳାନ୍ତ ବାଗୋଇ ମୁଁ ଏକ
ତୁମେ ତଡ଼ିପାର ନିଦାଘ ବେଳର
ନିଆଁ ସମ ତାତି ଦୁଃଖ ।।

ତୁମେ ମଧୁମତୀ ସ୍ନେହ ସିକ୍ତ ମାଟି
ଆକାଶ ତୁମର ସାଥୀ
ସ୍ଵପ୍ନ ଜଳଧାରା ଭାଲି ଦିଏ ଦେହେ
ନିରନ୍ତର ଦିନ ରାତି ।।

ସରଗ ସୁଷମା ତୁମଦେହେ ଭରା
ଭରା ଫୁଲ ଫଳ ଜଳ
ସେଇ ଫଳ ଭରେ ସବୁରି ଶରୀରେ
ଅସରା ଅମାପ ବଳ ।।

ଅଳସୀ ଜହ୍ନର ଫିକା ହସ ତଳେ
ସରସ ସଂସାର ଗଢ଼ା
ଗ୍ରୀଷମ ପରଶେ ବିଶାଳ ପାଦପ
ଦେଇଥାଏ ପତ୍ରଝଡ଼ା ।।

ଲାଜର ଅବିର ମାଖି ହେଇ ସଖୀ
ଅପରୂପ ଅଙ୍ଗ ରେଖା
ଛଳନା ଯେଉଁଠି ଶେଷ ହେଇଯାଏ
ସେଇଠି ତୁମର ଦେଖା । ।

ଧାନ ବିଲ ଧାରେ ଗୀତ ଗାଏ ନଇ
ତୁମ ସ୍ମୃତି ମନେପଡ଼େ
ସେ ସ୍ମୃତିର ଛାପ ଦେଖିଦେଲେ ସଖୀ
ମୋ ଆଖିରୁ ଲୁହଗଡ଼େ । ।

ରାତିବଢ଼ିଗଲେ ଆଖି ଦୁଇଧାରେ
ସ୍ମୃତିର ସପନ ଭାସେ
ମଜିଯାଏ ସଖୀ ତୁମ ରୂପ ଦେଖି
ମତୁଆଲା ପ୍ରେମ ରାସେ । ।

ଶେଷରେ ଭଜୁଡ଼ିଯାଏ ମୋ ସପନ
ବିଚ୍ଛେଦ ନିଆଁରେ ଜଳେ
ଆଖିଖୋଲି ଦେଖେ ନିରାଶାର ସୂର୍ଯ୍ୟ
ଭଇଁଥାଏ ନଭକୋଳେ । ।

କୁଞ୍ଜର ସଙ୍ଗଳାଇ

ପିପିଲି ପୁରୀ

Mobile -9668822190

ଗଣେଶ କାହିଁକି ଅଗ୍ରପୂଜ୍ୟ

ଦେବଯାନୀ ବାରିକ୍

ଶିବ ପୁରାଣ ଅନୁସାରେ ଦେବୀ ପାର୍ବତୀ ନିଜ ଦେହରୁ ନିର୍ଗତ ମଲ୍ଲାରୁ ଏକ ମୂର୍ତ୍ତି ଗଠନ କଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଜୀବନ ଦାନ ଦେଲେ । ପାର୍ବତୀ ଗଣେଶଙ୍କୁ ଦ୍ଵାର ଜଗାଇ ଏବଂ ଭିତରକୁ କାହାକୁ ପ୍ରବେଶ ନ କରେଇବା ପାଇଁ ଆଦେଶ ଦେଇ ସ୍ନାନ କରିବାକୁ ଗଲେ । ଠିକ ସେହି ସମୟରେ ମହାଦେବ ଘରକୁ ଫେରି ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ଗଣେଶ ପିତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ନ ପାରି ବାଟ ଛାଡ଼ିଲେ ନାହିଁ । ମହାଦେବ ଯେତେ ବୁଝାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଲେ ଗଣେଶ ଶୁଣିନଥିଲେ । ଏହାପରେ କ୍ରୋଧରେ ମହାଦେବ ଗଣେଶଙ୍କ ଶିର ଛେଦନ କଲେ । ପାର୍ବତୀ ଏହା ଜାଣିବା ପରେ ଭୀଷଣ କ୍ରୋଧିତ ହୋଇଥିଲେ । ଦେବୀ ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗଣେଶଙ୍କୁ ପୁଣି ଜୀବୀତ କରିବାକୁ ମହାଦେବ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ ।

ମହାଦେବ ଗଣେଶଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ ଖୋଜି ନ ପାଇ ଉତ୍ତରଦିଗକୁ ମୁଣ୍ଡକରି ଶୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ହାତୀର ମୁଣ୍ଡକୁ କାଟି ଆଣି ଗଣପତିଙ୍କ ଶରୀରରେ ଯୋଡ଼ି ଜୀବନ ଦାନ କଲେ । ଏହା ପାର୍ବତୀ ତୁରନ୍ତ ଗଣେଶଙ୍କୁ ଆଲିଙ୍ଗନ କରି ଅଗ୍ରପୂଜ୍ୟର ବରଦାନ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ, ମହାଦେବ ତାଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ମହାଦେବ ଗଣେଶଙ୍କୁ

ବିଦ୍ଵନାଶକ ବୋଲି କହିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ବିଦ୍ଵ କଥା ଆସିଲେ ସର୍ବ ପଥମେ ଗଣେଶଙ୍କୁ
ଆରାଧନା କରାଯାଇଥାଏ ।

ଗଣେଶଙ୍କ ଶ୍ଳୋକ :-

ବକ୍ର ତୁଣ୍ଡ ମହା କାୟ, ସୂର୍ଯ୍ୟ କୋଟି ସମ ପ୍ରଭ
ନିର୍ବିଦ୍ଵମ୍ କୁରମେ ଦେବ, ସର୍ବ କାର୍ଯ୍ୟେଷୁ ସର୍ବଦା

ସଂଗ୍ରାହକା: ଦେବଯାନୀ ବାରିକ୍
ମଦୁ, ଆଳି,କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ଶୀତ

କାଳପ୍ରସାଦ ମହାପାତ୍ର

ଆକାଶଟା ପେଜୁଆ ଦେଖାଗଲା
ନଦୀନାଳ ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା
ଶୀତଳ ଚାନ୍ଦରଟା ଧରି
ଶୁଭ୍ରକେଶି ଶୀତଦେବୀ
ଆସିଲେ କି ଧରାପୃଷ୍ଠେ!

ଚତୁର୍ଦିଗ ଟହଟହ ବାସନାରେ ଗୋଲାପ,
ଗେଣ୍ଡୁ ଓ ପଦ୍ମରେ
ଗଙ୍ଗ ଶିଉଳୀର ଧଳାନାଲି
ଗାଲିତାଟା ବିଛାଇ ଦେଲା
ସକାଳ କଅଁଳ ଖରାରେ ।

ଘାସଫୁଲ ମୁଣ୍ଡଟେକି ଚାହିଁଦେଲା
ମୁକ୍ତାର କାକର ବିନ୍ଦୁ ଧାରେ
ପାଦଚଲା ରାସ୍ତାଘାଟ ସବୁ
ଦିଗବଳୟର ପାଖକୁ ଯାଇ
ଆକାଶରେ ମିଶିଯାଏ ।

ବୁଢ଼ୀଟି କମ୍ବଳ ଭିତରେ ଥରୁଥାଏ
ନାତିଗୋକା ଜାକେଟ ପିନ୍ଧି
ପକେଟଦୁଇଟାରେ ହାତ ପୁରାଇ
ସିଗାରେଟ ଧୂଆଁରେ ଶୀତଟାକୁ
ଫୁକରି ଉଡ଼ାଇ ଦିଏ କି ?

ଧାନକ୍ଷେତ ନଣ୍ଡା ହୋଇ ପଡ଼େ
ଏବେ କି କଟାହୋଇଛି କି
ଶସ୍ୟ ଅମଳ ଚାରିଆଡ଼େ
ଭୋଜିଭାତ ମଉଜର ପର୍ବ
ନିର୍ମଳ ଚନ୍ଦ୍ର କିରଣରେ ।

ଓଠକୁ ଥରାଇ ଥରାଇ ଆସେ
ନୂଆବର୍ଷ ଏଇ ଦିନରେ ତ
ଶୀତଳ ଡେଣା ଝାଡ଼ିଦିଏ
ଥରାଇ ଦେହ ମନ ଆମ
କାକର ବିନ୍ଦୁର ମୁକ୍ତାରେ ।

ମାଘରେ ଡେଣା ଝାଡ଼ିଝାଡ଼ି ଉଡ଼େ
ଆଗକୁ ଆଗେଇ ଚାଲେ
କେଉଁ ଏକ ଅଜଣା ଆତଙ୍କ
ଗ୍ରୀଷ୍ମର ରୌଦ୍ରତାପ ଅଗ୍ନିକୁ
ସ୍ଵାଗତ କରିବା ପାଇଁ ।

ଶିକ୍ଷକ,
ବନ୍ଧୁଗାଁ, କୋରପୁଟ

ଶ୍ୟାମଳାଙ୍ଗୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା

ରୁପ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ଘେନ ମୋ ପ୍ରଣତି ହେ ମା' ସରସ୍ୱତୀ
କରୁଅଛି ଆଜି ଅଳି
ଅଜ୍ଞାନ ତମିର କରିଦିଅ ଦୂର
ତୁମ କୃପା ଦେଇ ଢାଳି ।
ବ୍ରହ୍ମାଙ୍କ ନୟନୀ ବିଦ୍ୟା ପ୍ରଦାୟିନୀ
ତୁମେ ଅଟ କାଦମ୍ବରୀ
ଜଗତ ଜନନୀ ସରୋଜ ବାସିନୀ
ମାଆ ତୁମେ ଶୁକ୍ଳାମ୍ବରୀ ।
ଚିର ସନ୍ୟାସିନୀ ତ୍ରିଲୋକବାସିନୀ
ଶ୍ୟାମଳାଙ୍ଗୀ ଚତୁର୍ଭୁଜା
ସୌମ୍ୟା ସ୍ୱରୂପିଣୀ ହଂସ ବିହରଣୀ
ପଙ୍କଜ ଯୋନି ତନୁଜା ।
ମରାଳ ବାହିନୀ କଳୁଷ ନାସନୀ
ବୀଣାପାଣି ଭଗବତୀ
ଶ୍ୱେତ ପଦ୍ମାସନୀ ପୁସ୍ତକ ଧାରିଣୀ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ମହାଜ୍ଞାନୀ ଦୟାବତୀ ।
ଆସ ଅବତରି ଏ ମାୟା ମରତେ
ଜଳାଇ ଜ୍ଞାନର ଦୀପ
ହରିଯାଉ ସବୁ ସଂସାରୁ କଳୁଷ
ଅଜ୍ଞାନତା ପାଇ ଲୋପ ।

ଶିକ୍ଷକ
ସାନ୍ତୋଷଚନ୍ଦ୍ରୀ, ଗଞ୍ଜାମ
ମୋ:9861638736

333 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଧୋକା ଖାଇ ମୁଁ

ଚିତ୍ରଂଜନ ବେହେରା

ଧୋକା ଖାଇ ସମସ୍ତେ ମଦ କୁ ପିଇନ୍ତି
ହାତ କାଟି ଦିଅନ୍ତି ରାଗରେ.....
ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଧୋକା ପାଇବା ଦିନ ଠାରୁ
ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଛି ଡାକ୍ତର ଖାନାରେ.....!
ଭାରୁଥିବେ କେ ମିତି ହେଲା.....
ଭୋଗ କରୁଛି ମୁଁ ପୂର୍ବ ଜନ୍ମ ରେ
ମୋ ଭାଗ୍ୟରେ ଯାହା ଥିଲା.....!!

ଦିନକ ଘଟଣା ଶ୍ରୀମତୀ ଜ୍ଞ ସହିତ
ଯାଇଥିଲୁ ଯାତ୍ରା ବୁଲି.....
ମୋ କାନ୍ଧ ରେ ହାତ ପକେଇ ଦେଲା
ମୋର ସମ୍ପର୍କୀୟ ଶାଳୀ.....!
ଶ୍ରୀମତୀ ସେ କ୍ଷଣି ଗଲେ ବିଗିଡି.....
ଜୋର୍ କରି ଧୋକା ଅଣ୍ଟା କୁ ମାଇଲେ
ତଳେ ମୁଁ ପଡ଼ିଲି ଗଡ଼ି.....!!

ସେଇ କ୍ଷଣି ଶ୍ରୀମତୀ ଭେନିଟ ବ୍ୟାଗ୍ ରୁ
ନିଜ ମୋବାଇଲ୍ କାଢ଼ି.....
କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ କୁ ଡାକି ଦିଅନ୍ତେ

ଆସିଲା ସାଇରନ ମାରି.....!
ମୋତେ ଦେଲେ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ରେ ଭରି.....
ଶ୍ରୀମତୀ ଜ୍ଞ ହାତ ଗୋଡ଼ ଉପରେ ଥିଲା
କୋଳରେ ଶୁଏଇ ଥିଲା ମୋ ଶାଳୀ.....!!

କିଛି ବାଟ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଅତକ୍ରମ ପରେ
ଶ୍ରୀମତୀ ରାଗରେ ଚଢ଼ି.....
ପଳା ପଳା କହି ମୋ ସୁନ୍ଦରୀ ଶାଳୀ କୁ
ଗାଡ଼ିରୁ ଦେଲେ କାଢ଼ି.....!
ନେଇ ପକେଇଲେ ମୋତେ ବେଡ଼ ରେ.....
ହାଡ଼ ମୋର ଜମା ଯୋଡ଼ି ହେଇ ପାରୁନି
ଶ୍ରୀମତୀ ଜ୍ଞ ବଜ୍ରାଘାତ ରେ.....!!

ବୌଦ୍ଧ

ମୋ - ୯୪୩୮୭୧୦୩୮୭

ଏମିତି କିଛି

ଦୀପକ ନାୟକ

କେତେ ଥର ତୁମକୁ କହିଛି
ଦେଖ ମୋତେ , ନିରେଖି ଦେଖୁଥା
ଧାର ଧାର ଲୁହ ଗୋପେ କୁ ।
ନିଃସଙ୍କୋଚରେ ମାପିଦିଅ ମୋ ହୃଦୟ ର ସୀମା ସରହଦ
ଯାହା ଲମ୍ବିଛି ମୋ ଠାରୁ ତୁମ ଯାଏ ଏ ଯାବତ୍ ।

ଭଦ୍ରୁଁ, ତୁମେ କିନ୍ତୁ ସବୁଥର ପରି
ଏଥର ବି ନୀରବ ରେ ।
ନିରବି ଗଲ ତୁମ ଇଚ୍ଛାରେ ।
ମୋ ଇଚ୍ଛା କୁ ନିଜର କରିବାରେ ଏତେ କୁଣ୍ଠା କାହିଁକି ???
ସ୍ନେହର କି କିଛି ହାତ ଗୋଡ଼ ଅଛି
ଅଛି କିଛି ମାୟା କି ମୋହ ,
ଯେଉଁଠି ବି ବୁଣି ଦେଲେ ହସି ଉଠିବ କିଆରୀ କିଆରୀ ।

ସମତ୍ତେ ସାଇତା ସେ ଲାଜକୁଳୀ ଲତା,
ଛୁଇଁ ଦେଲେ ମୁଦି ହୋଇଯିବ ତୁମ ପ୍ରେମ ପରସ ରେ ।
ବଞ୍ଚିବାର ଗୋଟେ ଦୁରନ୍ତ ମୋହରେ ସେ ବି ପଥହରା ।
ନୁହେଁ ତୁଳନୀୟ, ଭିଜା ଭିଜା ସ୍ୱପ୍ନ ରେ ବେଶ୍ ଅପାଶୋରା ।
କଳ୍ପନାର ଗୋଟେ ଦିଗହଜା ବୃକ୍ତରେ ସେ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ସୁମନ ଚିଏ ।
ଆକାଶ ଛୁଆଁ ପ୍ରାପ୍ତି ର ଆଶାରେ କେବେ ମନୁୟ, ତ କେବେ ତନୁୟ ।

ଧର୍ମଶାଳା, ଯାଜପୁର

ଆକାଶ ଦୀପ ଓ ଆମ ପରମ୍ପରା

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱାଳ

ଧର୍ମ ମାସ କାର୍ତ୍ତିକ । ଏହି ମାସ ରେ ବିଧବା ମହିଳା ଓ ଧର୍ମ ପରାୟଣା ମହିଳା ମାନେ ଭକ୍ତି ଓ ନିଷ୍ଠାର ସହ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି କାର୍ତ୍ତିକ ବ୍ରତ । ପ୍ରାତଃ ରୁ ଚଉରା ମୂଳରେ ରାଇ ଦାମୋଦର ପୂଜା କରିବା ସହିତ ସଂଧ୍ୟା ରେ ତୁଳସୀ ଚଉରା ମୂଳରେ ଜାଳିଥାନ୍ତି ଆକାଶ ଦୀପ ।

କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଚଉରା ମୂଳରେ ଆକାଶ ଦୀପ ଜାଳିବା ପରମ୍ପରା କାହିଁ କେତେ କାଳରୁ ଆମ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି ର ଏକ ଅଙ୍ଗ ଭାବେ ରହି ଆସିଛି । କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ଚଉରା ମୂଳରେ ଦୀପ ଜାଳିଲେ ଓ ସଂଧ୍ୟା ରେ ଆକାଶ ଦୀପ ଜାଳିଲେ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଖୁସି ହୋଇ ଆଶୀର୍ବାଦ କରନ୍ତି ଓ ଅଶେଷ ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ ବୋଲି କାର୍ତ୍ତିକ ପୁରାଣରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ଏକ ସିଧା ଲମ୍ବା ବାଉଁଶରେ ରଶି ଲଗାଯାଇ ପୋତା ଯାଇଥାଏ । ରଶିରେ ଏକ ସିକା ବନ୍ଧା ଯାଇ ତା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଛିଦ୍ର ଯୁକ୍ତ ମାଟି ହାଣ୍ଡି ରଖା ଯାଇଥାଏ । ହାଣ୍ଡି ଭିତରେ ବାଲି ଅଳ୍ପ ରଖାଯାଇ ସଂଧ୍ୟାରେ ପୂଜା କରା ଯାଇଥିବା ଜୁଝଳନ୍ତୁ ଘିଅ ଦୀପ ତା ମଧ୍ୟ ରେ ରଖାଯାଇ ହାଣ୍ଡିର ଘୋଡ଼ଣୀ ଦେଇ ରଶିରେ ହାଣ୍ଡି କୁ ବାଉଁଶ ଶୀର୍ଷ କୁ ଉଠାଯାଇଥାଏ । ବାଉଁଶ ଶୀର୍ଷରେ ରାତି ସାରା ହାଣ୍ଡି ଭିତରେ ଘିଅ ଦୀପ ଜଳୁଥାଏ । ହାଣ୍ଡିର ଛିଦ୍ର ଦେଇ ଦୀପର

ଆଲୋକ ଶିଖା ବହୁଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖା ଯାଇଥାଏ । ଏହି ଆଲୋକକୁ ଦେଖି ପିତୃଲୋକ ମାନେ ବାଟ ଦେଖିପାରିଥାନ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ।

ଆକାଶ ଦୀପକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ- ନାରାୟଣ ଓ ରାଧା- ଦାମୋଦରଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଏ । ଆକାଶ ଦୀପ ଅନନ୍ତ ଆକାଶର ଚାରି ଦେବତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏହି ଦୀପ ପ୍ରାଚୀନ ନୌବାଣିଜ୍ୟ ପରମ୍ପରାର ଏକ ସଙ୍କେତ ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ । ଅତୀତରେ ସାଧବପୁଅ ମାନେ ବୋଇତରେ ଜାଭା, ସୁମିତ୍ରା ଦେଶକୁ ବେପାର ବଣିଜ କରି ସୁଦେଶ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ସମୟରେ ଆକାଶ ଦୀପ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦିଗ ଚିହ୍ନଟ ସହଜରେ ଜାଣି ପାରୁଥିଲେ । ଯାହା ଫଳରେ ସମୁଦ୍ର କୂଳକୁ ସହଜରେ ଫେରି ଆସି ପାରୁଥିଲେ । ସେହିପରି କାର୍ତ୍ତିକ ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ ଚର୍ଯ୍ୟାଷେତ୍ରକୁ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଚର୍ଯ୍ୟାଯାତ୍ରୀ ଆକାଶ ଦୀପକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳରେ ସୁବିଧାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରୁଥିଲେ ।

ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ

ସଂଗ୍ରାହକା: ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବିଶ୍ୱାଳ
ଗ୍ରାମ, ମଦୁ, ପୋଷ୍ଟ ମଦୁ, ଥାନା-ଆଲ,
ଜିଲ୍ଲା, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

ସୁନେଲି କିରଣ

ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ସାହୁ

କେହି କେହି ମତେ ଡାକନ୍ତି ସୁନିଲ,
କେହିତ ଡାକନ୍ତି ଭାଇ,
କେହି କେହି ଡାକନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ଭାଇ ପରା,
ଏତେ ଭଲ ଲାଗେ କାହିଁ ।

ଗାଁ ଲୋକ ପରା ସୁନିଲ ସୁନିଲ,
ପରିବାର ଲୋକ ବାବୁ,
ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମାନେ ଯିଏ ଯାହା ଡାକନ୍ତି,
ଆହା!! କି ମନଲୋଭା ।

ଜେଜେ ଡାକନ୍ତି ନାରାୟଣ ପରା,
ଅଜା ଡାକନ୍ତି କାଳିଆ,
ସାଙ୍ଗ ସାଥୀ ମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଡାକନ୍ତି,
ଅଫିସ ରେ ତା ଭଳିଆ ।

ସ୍କୁଲ ରେ ଡାକନ୍ତି ସୂର୍ଯ୍ୟ ସାର୍ ପରା,
ସୂର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ତାକେ କିରଣ,
ସୁନେଲି କିରଣ ସୂର୍ଯ୍ୟର ପରା ହେ,

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ମନରେ ଉଠେ ପ୍ରଶ୍ନ ।
ସମସ୍ତେ ଭାବନ୍ତି ତୁମେ ତୁମେ ପରା,
ସେ ତୁମେ ର ମାନେ ନାହିଁ,
ତୁମେ ଯେବେ ଭାବ ତୁମେ ବୋଲି ଥରେ,
ଏତେ ଭଲ ଲାଗେ କାହିଁ ।

ଆତ୍ମା, ଗଞ୍ଜାମ

341 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସମ୍ମାନ

ବିନୟାନନ୍ଦ ବସୁସ୍ୟା

ଯଦି କେହି କେବେ ଭାବୁଛି ଖରାପ
ଭାବୁଥାଉ ଭଲ କରି,
କେହି କି କାହାକୁ ଦେଉଛନ୍ତି କିଛି
ଭାବିକି ନ ଯାଆ ଡରି,
ସଫେଇ ନ ଦିଅ ଯାଇ,
ନିଜକୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ପ୍ରମାଣିତ କଲେ
କେହି ବି ଶୁଣିବେ ନାହିଁ

କାହାକୁ କୁହନା କାହା ଭୁଲ କେବେ
ଯିଏ ଯା କରୁଛି କରୁ,
ଭଲ ପାଇଁ ଯଦି କାହାକୁ ତିଆର
ଶତ୍ରୁ ହୋଇବ ମୂଳରୁ,
ଫାଣ୍ଟିକି ତିଆର ଥାଅ,
ଭଲ କରିବାକୁ ହୁଇଶିଲ ମାରି କିଲା କି ଡାକିବ କହ ?

ତୁମକୁ ଯଦି ବା ଭୁଲ ନିନ୍ଦା କିବା
ଅପମାନ କିଏ କରେ,
ସାମ୍ନାରେ କରିଲେ ଉପଯୁକ୍ତ କଥା
କହି ରୁହ ନୀରବରେ,
କହିବା ଲୋକ ବାହାରେ,
ବୁଲି ବୁଲି ତାହା ପ୍ରଚାର କରିବ
ତୁମ ନାମ ଯତନରେ।

କାହାକୁ ସଫେଇ ଦେବା କି ନିଜକୁ
ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ବୋଲି କହିବା,
ଖଳ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଅଟଇ
ଅପରକୁ ନିନ୍ଦା ଦେବା,
ନ ଭାବ ନୁହନ ନିଜକୁ,
ସନମାନ ଜଗି ଚଳ ଏ ସଂସାରେ
ସମ୍ମାନ ଦେଇ ଅନ୍ୟକୁ।

ନିଆଳ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା

ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ କୋରାପୁଟ ରେଳ ଯାତ୍ରା

ଯଯାତି କେଶରୀ ମହାକୁଡ଼

ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ
 ବିଦ୍ୟୁତ ଚାଳିତ ରେଳରେ ।
 ନାମଟି ତାହାର ହୀରାଖଣ୍ଡ ରେଳ
 ଚାଲୁଥାଏ ନିତି ରାତିରେ ।
 ନାଲି ରଙ୍ଗରେ ତା ଦେହକୁ ସଜେଇ
 ଚାଲୁଥାଏ ଅବିରତ ଗତିରେ ।
 କେତେ ରହଣି ସ୍ଥଳକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି
 ମାଡ଼ିଚାଲିଥାଏ ଆଗରେ ।
 ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ରେଳ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିସେ
 ବିଶ୍ରାମ ନିଏ ଜଗଦଳ ପୁରରେ ।
 ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ପାଦ ସ୍ପର୍ଶ କରି
 ଚାଲିଥାଏ ଆଶୀର୍ବାଦ ନେଇରେ ।
 କେତେ କେତେ ନଦୀ ଅତିକ୍ରମ କରି
 ଚାଲୁଥାଏ ନଦୀ ପୋଲ ଉପରେ ।
 ତିନୋଟି ରାଜ୍ୟରେ ପାଦ ଥାପି ସିଏ
 ଚାଲିଥାଏ ନିଜ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳର ସନ୍ଧାନରେ ।
 କେତେ ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ ବନ୍ଧ ତିରିସେ
 ଚାଲିଥାଏ ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ।

କେତେ ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କରିସେ
ବାହାରର ସୁଡ଼ଙ୍ଗ ଶେଷରେ ।
ହୃଦୟର ରେଳ ଚାଲୁଥାଏ କେତେ
ପ୍ରକୃତିର ପାଦ ଦେଶରେ ।
ପ୍ରକୃତି କୋଳରେ ରେଳ ଧାରଣାଟି
ପଢ଼ିଥାଏ ଅଜ୍ଞା ବଜାରେ ।
କେତେ ନଦୀ, ପାହାଡ଼କୁ ସିଏ ପଛରେ ପକାଇ
ଚାଲୁଥାଏ ଅବିରତ ଗତିରେ ।
କେତେ ରହଣି ସ୍ଥାନକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି
ପହଞ୍ଚିଲ କୋରାପୁଟ ଷ୍ଟେସନରେ ।

ଗ୍ରାମ:- ମଇତାପୁର

ଜିଲ୍ଲା:- ବାଲେଶ୍ଵର

ଭ୍ରାମ୍ୟଭସ :- ୭୩୮୧୨୭୦୨୦୯

କଣ ମୁଁ ଯାଇ ପାରୁଛି ବହୁ ଦୂରକୁ

ଅନନ୍ତ ପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧାନ

ଏ ଜୀବନ ଯେବେ ନିଆଳି ଲଟା ହୋଇଯାଏ
ଆଉ ଏକ ବୃକ୍ଷର ସାହାରା ଖୋଜେ
ସେତେବେଳେ କୀଟ ପତଙ୍ଗର ଶବ୍ଦ
ତାକୁ ବିଚଳିତ କରିଦିଏ
ତାକୁ ଲାଗେ ସେମାନେ ତାକୁ ପରିହାସ କରୁଛନ୍ତି ।
ଭାବେ ବହୁ ଦୂରକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ
କିନ୍ତୁ ସୂତା କ୍ଷିଅ ପରି ଛନ୍ଦି ହୁଏ
ମୁକୁଳିବା ହିଁ କଷ୍ଟ ।
ମନକୁ ଶାନ୍ତ କରିବାକୁ ଯାଏ ସାଗରର ବେଳାଭୂମିକୁ
ସେଠି ଦେଖେ ସାଗରର ଲହରୀ ଗଢା ହୋଇଥିବା
ବାଲିଘର ଭାଙ୍ଗେ
ଦେଖେ ତାର ଶୀତଳ ପବନ ଆଉ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଖୁସି ।
ପୁଣି ଦେଖେ ସ୍ୱାଦହୀନ ଲୁଣିଆ ଜଳ
ଏ ସବୁ କଣ ତା ଜୀବନକୁ ସ୍ୱାଦିଷ୍ଟ କରିପାରିବ ।
ପୁଣି ଫେରିଆସେ ବୃକ୍ଷ ମୂଳକୁ
ମୁହଁ ପୋତି ଚକ୍ଷୁ ରୂପକ ସାଗରରୁ ଲୁଣି ଜଳ ଗଢାଏ
ଲହରୀର ଗର୍ଜନ ଶବ୍ଦ ପରି ମନର କୋହ ଶରୀରକୁ ଥରାଏ ।
ଯେତେବେଳେ ଆଖିର ଜଳ ଅଧର ସ୍ପର୍ଶ କରେ
ଚକ୍ଷୁ ଦୁଇଟି ବୁଝି ହୋଇଯାଏ ।
ନିଦ୍ରାରୁ ଉଠିଲା ବେଳକୁ ବହୁ ଦୂରକୁ ଯିବାକୁ ସାମର୍ଥ୍ୟ ନଥାଏ ।

ବ୍ରହ୍ମପୁର

ଗରିବର ଲୁହ

ରେଖାରାଣୀ ବାରିକ୍

କଲମ ମୁନରେ ଆଜି ହେଇଯାଏ ଅନେକ କାହାଣୀ । କିଛି ସୁଖର କାହାଣୀ ଥାଏ ତ ଆଉ କିଛି ଦୁଃଖର । ସୁଖର କାହାଣୀଟି ମନକୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଉଥିଲା ବେଳେ ଦୁଃଖର କାହାଣୀଟି ଶୁଣିଲେ ଆଖିରୁ ଲୋତକ ଝରି ପଡୁଥାଏ । ସେହିପରି ଏକ କାହାଣୀଟିଏ -

ଗୋଟିଏ ଗ୍ରାମର ଗରିବ ପରିବାରଟିରେ ବାପା, ମାଆ, ଦୁଇଝିଅ ଓ ପୁଅଟିଏ ଏଇ ପାଞ୍ଚଜଣକୁ ନେଇ ପରିବାରଟି । ଗରିବ ବାପାଟି ଦିନ ମଜୁରିଆ । ଖଟିକି ପିଲା ତିନି ଜଣଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ପୁଅଟି ସାନ ବୋଲି ବାପାର କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧ ମିଳାଇ ପାରିନାହିଁ । ଝିଅ ଦୁଇଟି ପାଠ ପଢ଼ି କେମିତି ବାପା, ମାଆଙ୍କର ନାଁ ରଖିବେ ସେଥିପାଇଁ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଚେଷ୍ଟିତ । ଗରିବ ବାପାଟିର ନାମ ନରୁ, ସେ ଦିନ ମଜୁରିଆ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ପିଲା ତିନି ଜଣଙ୍କର କୌଣସି ଅଭାବ ରଖିବା ପାଇଁ ଦିଅନ୍ତି ନାହିଁ । ବେଳେ ବେଳେ ନରୁ ଦୁଃଖ ସହି ନ ପାରି ଲୁଚି ଲୁଚି କାନ୍ଦି ପକାଏ । ଘରେ ବଢ଼ିଲା ଝିଅ ଦୁଇଟି ବାପାର ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଧ ହେଇ ଅଛନ୍ତି । ତା ସହିତ ଗାଁ ଲୋକ ମାନକର ହିଂସା କି ଝିଅ ଦୁଇଟି ବହୁତ ପାଠ ପଢ଼ିଛନ୍ତି । ଗାଁ ଲୋକ ମାନକ ଆଖିକୁ ଯାଉ ନାହିଁ । ନରୁ ଗାଁର କାହାରି ଘରକୁ ଗଲେ ସେମାନେ ଆରମ୍ଭ କରି ଦିଅନ୍ତି ତାଙ୍କ ଭାଗବତ - “ଘରେ ବଢ଼ିଲା ଝିଅ ଦୁଇଟାଙ୍କୁ କଣ ପାଇଁ ବାହାଘର ନ କରି ରଖିଛୁ, ଏତେ ପାଠ ପଢ଼ି କଣ କରିବେ ସେଇ ରୁଲି ମୁହଁକୁ ଯିବେ ।” ଏମିତି କଥା ନରୁ ଶୁଣିଲା ପରେ ଘରକୁ ଆସି ସ୍ତ୍ରୀ ଗଙ୍ଗା ସହ ଝଗଡ଼ା କରେ । କାହିଁକି ନା ଗୋଟେ ସ୍ତ୍ରୀମଣି ତାର ସବୁ ରାଗକୁ ସ୍ତ୍ରୀ ଛଡ଼ା ଆଉ କାହା ଉପରେ ଶୋଧି ପାରେ

ନାହିଁ। ସେଥିପାଇଁ ଯେତେ ଯାହା ଉପରେ ରାଗ ଥିଲେ ସେ ତା ସ୍ତ୍ରୀ ଉପରେ ଗାଳି ଆଉ ମାଡ଼ ଦ୍ଵାରା ଶୋଧି ଦେଇଥାଏ । ଗାଁର ଲୋକ ଦେଖୁଥିଲେ ବି କେହି ଆସି ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଗାଁର ଲୋକ ମାନେ କେବେ କାହାର ଖୁସି ଦେଖନ୍ତି ନି କେବଳ ତାଙ୍କର ମନ୍ଦ ହିଁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । କାହା ଘରେ ଯଦି କଳି ଲାଗିଥିବ ତାକୁ ସମାଧାନ ନ କରି ଠିଆ ହେଇ ଦେଖୁଥିବେ, ଦେଖିବା ଲୋକ ବହୁତ୍ କିନ୍ତୁ କେହି ପ୍ରତିବାଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ନିଆଁ କୁ ଲିଭାଇବା ବଦଳରେ ନିଆଁରେ ଘିଅ ଢାଳିବା କାମ କରନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମର ସମସ୍ତଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ନରୁ ହିଁ ଅଧିକ ଗରିବ ଥିଲା । କାହିଁକି ନା ସେ ଛନ୍ଦ କପଟ କାହା ସହ କରେ ନାହିଁ । କାହାକୁ ଚଢ଼ା ଗଳାରେ ଦୁଇପଦ କଥା ବି କହେ ନାହିଁ । ଗ୍ରାମର ଲୋକ ମାନେ ନରୁର ସରଳତାର ଫାଇଦା ଉଠାନ୍ତି । ନରୁ କାମକୁ ଗଲେ ସବୁଠାରୁ କଷ୍ଟ କାମ କରିବାକୁ ତାକୁ ହିଁ ଦିଅନ୍ତି । ଆଉ କିଛି ଲୋକ ଅଳ୍ପ ପଇସାରେ ତା ପାଖରୁ ଅଧିକ କାମ ହାସଲ କରି ନିଅନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ତ କୁହାଯାଇଛି - "ଦୁର୍ବଳ ଉପରେ ସବଳର ଅତ୍ୟାଚାର" । ନରୁ ସବୁ ସହିଯାଏ କିନ୍ତୁ କିଛି ପ୍ରତିବାଦ କରେ ନାହିଁ । ନିଜର ଦୁଃଖକୁ କାହାକୁ ଜଣାଏ ନାହିଁ । ସେ ସବୁବେଳେ ଠାକୁରଙ୍କୁ ଡାକେ ଆଉ ଧର୍ମକୁ ସାକ୍ଷୀ ରଖେ ।

ନରୁ ଯେତେବେଳେ ୯ ବର୍ଷର ହେଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ତା ବାପା ଆର ପାରିକୁ ଚାଲି ଯାଇଥିଲା । ସେହି ଦିନଠୁ ସେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ କରି ଆସିଛି । ଯେଉଁ ବୟସରେ ସେ ହାତରେ କଲମ ଧରିବା କଥା ସେ ହାତରେ ଧରିଛି କୋଦାଳ । ଯେଉଁ ବୟସରେ ସେ ବାପା ମାଆଙ୍କର ସ୍ନେହ ପାଇବା କଥା ସେ ପାଇଛି ଭାଇ ଭଉଜଙ୍କ ଗାଳି ଆଉ ଅତ୍ୟାଚାର । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ଆଜିକୁ ୬୬ ବର୍ଷ ହେଲାଣି ସେ ଖଟି ଆସୁଛି । ରକ୍ତ ମାଂସର ଶରୀର କେତେ ବା ସହିବ । ସେ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରଥମେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବେପାର କରୁଥିଲା- ଅଦା, ରସୁଣ, ପରିବା ବେପାର ଆଦି । ସବୁ ବେପାରକୁ ଲୋକ ମାନେ ବୋଡ଼େଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ନିଜେ ନ ଖାଇ ଗରିବ ଭୋକିଲା ଲୋକ ମାନଙ୍କୁ ସେ ଖୋଆଇଛି । ତଥାପି ଭଗବାନ ନିଶ୍ଚର ଭାବରେ ନରୁକୁ କଷ୍ଟ ଉପରେ କଷ୍ଟ ଦେଇ ଚାଲିଛନ୍ତି ।

ଦିନେ ନରୁ ବିଲରେ ଧାନ କାଟୁ କାଟୁ ଏହି ସବୁ କଥା ଭାବୁଥିଲା। ଖୋଲା ଆକାଶ ତଳେ ଠିଆ ହୋଇ ଉପରକୁ ହାତ ଯୋଡ଼ି ଭଗବାନଙ୍କୁ କହିଛି - "ହେ ଭଗବାନ! ଏଇ ଶରୀରକୁ କେତେ ଆଉ ଦୁଃଖ ଦେବୁ, କେତେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଦେବୁ, କେତେ କଷ୍ଟ ଦେବୁ, କେତେ ଆଉ ଏ ଆଖିରୁ ଲୋତକ ଝରେଇବୁ। ଏଇ ଗରିବର ଦୁଃଖ ଆଉ ଲୁହର କଣ ଅନ୍ତ ନାହିଁ" ?

ଭୋଗପୁର, ଖଇର, ବାଲେଶ୍ଵର
ମୋ - ୮୪୫୭୮୮୦୯୩୯

ଶ୍ରୀ ଅଞ୍ଜନେୟ ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକମ୍

ଅଭିଳାଷ ବାରିକ୍

ଓଁ କପିଶ୍ରେଷ୍ଠାୟ ଶୂରାୟ ସୁଗ୍ରୀବପ୍ରିୟମହିଷେ ।
ଜାନକୀଶୋକନାଶାୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୧ ॥

ମନୋବେଗାୟ ଉଗ୍ରାୟ କାଳନେମିବିଦାରିଣେ ।
ଲକ୍ଷ୍ମଣପ୍ରାଣଦାତ୍ରେ ଚ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୨ ॥

ମହାବଳାୟ ଶାନ୍ତାୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଣ୍ଡୀବନ୍ଧମୋଚନ ।
ମୈରାବଣବିନାଶାୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୩ ॥

ପର୍ବତାୟଧୂପହସ୍ତାୟ ରାକ୍ଷଃକୁଳବିନାଶିନେ ।
ଶ୍ରୀରାମପାଦଭକ୍ତାୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୪ ॥

ବିରକ୍ତାୟ ସୁଶୀଳାୟ ରୁଦ୍ରମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱରୂପିଣେ ।
ରକ୍ଷିତ୍ସୈବିତାୟାସ୍ତୁ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୫ ॥

ଦୀର୍ଘବାଳାୟ କାଳାୟ ଲଙ୍କାପୁରବିଦାରିଣେ ।
ଲଙ୍କାଶୀତର୍ପନାଶାୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୬ ॥

ନମସ୍ତେ ସ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମଚାରିନ୍ ନମସ୍ତେ ବାୟୁନନ୍ଦନ ।
ନମସ୍ତେ ଗାନଲୋଲୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୭ ॥

ପ୍ରଭବାୟ ସୁରେଶାୟ ଶୁଭଦାୟ ଶୁଭାଦାନେ ।
ବାୟୁପୁତ୍ରାୟ ଧୀରାୟ ଆଞ୍ଜନେୟାୟ ମଙ୍ଗଳମ୍ ॥ ୮ ॥

ଆଞ୍ଜନେୟାଷ୍ଟକମିଦଂ ଯଃ ପଠେହତତଂ ନରଃ ।
ସିଦ୍ଧ୍ୟନ୍ତି ସର୍ବକାର୍ଯ୍ୟାଣି ସର୍ବଶତ୍ରୁବିନାଶନମ୍ ॥ ୯ ॥

ଇତି ଶ୍ରୀଆଞ୍ଜନେୟ ମଙ୍ଗଳାଷ୍ଟକମ୍ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣମ୍

ନାମତାରା, ରଞ୍ଜନନକା

ତୁମରି ନାମରେ ସକାଳ ଆରମ୍ଭ

ଜନ୍ମଜୟ ନାୟକ

ତୁମରି ନାମରେ ସକାଳ ଆରମ୍ଭ
ସଞ୍ଜ ଆଳତିରେ ତୁମେ,
ଶୟନେ ସପନେ ଅବା ଜାଗରଣେ
ଭିଜେ ପରା ତୁମ ପ୍ରେମେ ।

ମୋ ମନ ମନ୍ଦିରେ ହୃଦୟ କନ୍ଦରେ
ସାଇତିଛି ତୁମ ଛବି,
ତୁମ ଇଞ୍ଜିତରେ ଲଲାଟ କଷଣ
ସହୁଛି ମୁଁ ସହିଯିବି ।

ଜୀବନ ଜଞ୍ଜାଳ ନାହିଁ ଧଳକୂଳ
ସାଜିଣ ତୁମେ ନାଉରୀ,
ଭବ ସାଗରରୁ ଉଦ୍ଧାର କରହେ
ପ୍ରଭୁ ନୀଳାଦ୍ରି ବିହାରୀ ।

ଅପଲକ ନେତ୍ରେ ବସିଛ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରେ
ବୋଲାଉଛ ଦୀନବନ୍ଧୁ,

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ରୋଗୀଦୁଃଖୀଙ୍କର ଯାତନା ହରିଣ
ତୁମେ କରୁଣାର ସିନ୍ଧୁ ।

ମହାବାହୁ ଛାୟା ଆଶ୍ରୟର ରାହା
ବାଇଶି ପାହାଚେ ବସି,
ମୁକତି ଲଭିବି ତୁମ ନାମ ଧରି
ସକଳ ପାତକ ନାଶି ।

ଗୋପୀନାଥଜୀଉ ସରକାରୀ ଉଚ୍ଚବିଦ୍ୟାଳୟ

ଜଗତସିଂହପୁର

ଫୋନ୍-୯୩୩୭୮୦୦୫୬୫

353 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ମଗୁଣିର ଗୁରୁବାର ମହାଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କର

ଅଳକା ବାରିକ୍

ଦୁଃଖ ନାଶିନି ମା ଜଗତ ଜନନୀ
ଭୁକ୍ତି ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦାୟିନି ।
ନମୋ ନାରାୟଣୀ ଦେବୀ କମଳିନୀ
ନାରାୟଣଙ୍କ ଘରଣୀ ॥
ମଗୁଣୁର ମାସ ପ୍ରତି ଗୁରୁବାରେ
ସାରା ଜଗତ ଭ୍ରମଣୀ ।
ଧର୍ମ ଅର୍ଥ କାମ ତ୍ରିବର୍ଗ ଦାୟିନୀ କମଳା ଜଗଜନନୀ ॥
ମୋକ୍ଷଦାତା ହରି ବୈକୁଣ୍ଠ ବିହାରୀ
ଦେବଙ୍କ ମନୋହାରିଣୀ।
ଜୟ କମଳିନୀ ସନ୍ତାନ ବସୁଲୀ
ଘେନ ମୋହର ଦୟିନୀ ॥

ଅଳକା ବାରିକ୍

ମଦୁ, ଆଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

ଜରାଣ୍ଡମ

ପ୍ରକାଶ ଚନ୍ଦ୍ର ପଣ୍ଡା

ଏଇ ଏକା ସାଥୀ ମୋର
ଶେଷ ସମୟର
ଲୋଡ଼ା ନାହିଁ ପୁଅ ଝିଅ
ବନ୍ଧୁ ସହୋଦର ।
ଜାଣି ନାହିଁ ଦିନେ ମୋର
ସାଥୀ ଅଶୁଧାର
ଶେଷ ସମୟରେ ହେବ
ମୋର ସହଚର ।
ଦିନ ରାତି ଯାଏ କଟି
କହି ମୋର ମୋର
ଏବେ ବୁଝେ ଏହି ଥିଲା
ମୋ ମିଛ ସଂସାର ।
ଯେଉଁଠାରେ ନାହିଁ ସ୍ଥାନ
ଏବେ ଆଉ ମୋର
ପୁଅ ଆଉ ଆଗ ପରି
ତାକେ ନାହିଁ ବାପା
ବୁଢ଼ା ବୋଲି କହେ ଏବେ
କଥା ବକା ସିଧା
ବୋହୁ କହେ ତୁମ ବାପା

ମୁଣ୍ଡ ଖାଏ ମୋର
ସବୁବେଳେ ଚିଢ଼ି ଚିଢ଼ା
ରକ୍ଷ ବ୍ୟବହାର ।
ଜନ୍ମ ଅଛି ଦିନେ ମୃତ୍ୟୁ
ହୋଇବ ମୋହର
ମୋହ ତ୍ୟାଗ କରି ଏବେ
ଛାଡ଼ି ପରିବାର ।
ଧିବା ଯାଏ ପ୍ରାଣେ ପିଣ୍ଡ
ସାଥୀ ଜରାଶ୍ରମ
ଦିବା ନିଶି ଧରେ ବସି
ତୁଣ୍ଡେ ହରିନାମ ।
ଏଥିଲା କାହାଣୀ ମୋର
ଯାହା ଧ୍ରୁବସତ୍ୟ
ସ୍ୱାର୍ଥସାନ୍ନ ମଣିଷ ଏ
ଖାଲି ମିଛ ଆଉ ମିଛ ।
ସମୟର ରତୁଚକ୍ର
ବଦଳିବ ଦିନେ
ଆଜି ମୁଁ ଏ ସ୍ଥାନରେ
କାଲି ଥିବ ତୁମେ ।
ଯଦି କେହି ବୁଝ ଜନେ
କର ଅବିଚାର
ଜରାଶ୍ରମ ଅଛି ଖୋଲା
ସାଥୀ ହେବ ତାର
ସାଥୀ ହେବ ତାର.....

କଲ୍ୟାଣପୁର, ଭୁଇଁପୁର,
ପାଣିକୋଇଲି, ଯାଜପୁର

ଗାଆଁ ଆଉ ଶୀତ

ଅନନ୍ତ କୁମାର

ସତରେ ଗାଁ ଶବ୍ଦଟି ଶୁଣିଦେଲେ ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଥାଉ ନା କାହିଁକି ତା ଆଖି ସାମ୍ନାରେ ଛୋଟ ବେଲୁ ଏ ଯାଏଁ ଗାଁର ଟିକି ନିକି ଘଟିଥିବା ଘଟଣା ଏବଂ ପ୍ରତେକଟି ଛବି ଝଲସି ଯାଏ ଆଉ ମନ ଭିତରେ କେତେ କଥା ମନକୁ ଆସି ଫେରିଯାଏ । ପ୍ରତେକଟି ରୁତୁ ପ୍ରତେକଟି ପର୍ବ ଗାଁରେ ନିଆରା, ଶରତର ପରେ ପରେ ଶୀତ ଥିରି ଥିରି ପାଦ ପକାଇ ଆସେ ଏ ଧରା ବକ୍ଷକୁ ଆଉ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭିଜେଇ ଦିଏ ତା ଗୋପା ଗୋପା କାକର ବିନ୍ଦୁରେ । ଗାଁ ଆଉ ଶୀତ ସତେ ଯେପରି ଦୁଇ ଭାଇ ଜଣେ ଜଣଙ୍କ ବିନା ଅଧୁରା, ସଂନ୍ଧ୍ୟା ହେଇ ଆସିଲେ ରବିର କିରଣ ଧିରେ ଧିରେ ନିସ୍ତେଜ ହେଇଯାଏ ଚନ୍ଦ୍ରମା ଧୀରେ ଧୀରେ ଶୀତଳ କିରଣ ଧରି ମାଡି ଆସେ । ସବୁଜ କ୍ଷେତରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିବା ଛୋଟ ଗାଆଁ ଟିକୁ ଯେତେ ରାତି ବଜୁ ଥାଏ ଛୋଟ ଗାଁ କୋଳାହଳ ଶୁନ୍ୟ ହେଇଯାଏ । ଶୀତ ଆସିଲେ ଗାଁକୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଥରାଇ ଦିଏ ତା ସ୍ୱର୍ଗରେ ଆଉ ଦେହକୁ ଢାଳି ଦେଇ ଥାଏ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ର । ସତରେ ଶୁନ ଶାନ ରାତିରେ ଗାଁ ବିଲ ବାଡି ସବୁ କାକର ଗୋପା ଆଉ କୁହୁଡ଼ିରେ ଏତେ ଧବଳ ମୟ ଦିଶେ ତାହା କଳ୍ପନାର ବାହାରେ । ଅନ୍ଧକାର ଶୀତୁଆ ରାତିରେ କେବଳ ଗାଁରେ ବ୍ୟବହୃତ ଲଣ୍ଠନ ଏକ ମାତ୍ର ବାଟ ଦେଖେଇବାର ସାହା ଭରସା । ଯେବେ ରାତି ପାହି ପାହି ଆସେ ଶୀତ ଆଦୁରି ଥରାଏ ଆଉ କାକର ବିନ୍ଦୁ ଠପ ଠପ ହେଇ ମାଟିରେ ପଡି ଭିଜାଏ । ଆଉ ରାତି ପାହି ଯେବେ ଗାଁର ସକାଳ ଆସେ ବିଲ ବାଡି କୁହୁଡ଼ି ମୟ ହେଇ ବୁଢ଼ିଆଣୀ ବସାର ଜାଲ ପରି ସଜେଇ ହେଇ ଧାନ କ୍ଷେତରେ ଏଣେ ତେଣେ ପଡିଥାଏ । କି ସୁନ୍ଦର ମନହୋଇ ଦୃଶ୍ୟ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସେ ସମୟରେ କହିଲା ବେଳକୁ ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲିତ ହେଇ ଉଠୁଛି । ଆଉ ମନ ଚାହୁଁଛି ସେହି
ଗାଁ କୁ ଫେରି ଯାଆନ୍ତି ସେହି ସମୟକୁ ଫେରି ଯାଇ ସବୁ ଦେଖନ୍ତି, ଶୀତ ସକାଳ ଆଉ ଗାଁ
ସତରେ ଏକ ନିଆରା ଯୋଡ଼ି ଶୀତ ସମୟରେ,

ତିହିଡ଼ି, ଭଦ୍ରକ,
ଯୋଗାଯୋଗ-୮୩୩୯୯୩୯୯୨୯
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସମ୍ପାଦକ,
ଜାତୀୟ କବି ଲେଖକ ସଂଗଠନ

358 | ବେଦାନ୍ତୀ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବୋଉ

ଶିବରାମ ସାହୁ

" ବୋଉ "

ତୋ କଥା ଆଜି ଭାରି ମନେପଡୁଛି
ସୁଖର ଦୁଃଖର ଘଡ଼ିରେ
ଆଜି ମୋ ପାଖରେ ତୁ ନାହୁଁ
କି ନାହିଁ ତୋର ଦୂରଦର୍ଶୀ ଚକ୍ଷୁ
ମାନୁଛି ବିଳମ୍ବରେ ହେଲେପଛେ
ତୁ ପୁଣି ଫେରିବୁ ତୋ ପୁଅ ପାଖକୁ
ସମସ୍ତ ଜଞ୍ଜାଳ ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସାରି
ହେଲେ ମୁଁ ବା କରିବି କଣ ?
ତୁ ମୋ ପାଖରେ ନଥିଲେ
ଜମା ଭଲ ଲାଗୁନିଗ
ତୋ ଗୀତ ଗପ ଆଉ
ତୋ ମମତାର ପଣତ
ତୋ ହାତ ରକ୍ଷା ଆଉ
ଆଦରର ଢେଗ
କାହିଁକି ମୋ ଏକେଲା ପଣର
ଫାଇଦା ଉଠାନ୍ତି ସବୁବେଳେ
ଏବେଏବେ ପରା ଆସିଥିଲୁ ତୁ

ଏଇନେ ପୁଣି ଚାଲି ଗଲୁ ଗାଆଁକୁ
କେବେ ପୁଣି ଫେରିବୁ ଜାଣିନି
ତୁ କଣ ଜାଣିନୁ ତୋର ଏ ପାଗେଲାଟା
ତୋ ଗାଳି ନ ଶୁଣିଲେ ସୁଧୁରିବନି କି
ବାପାଙ୍କଠୁ ଅଧିକ ତୋତେ ବୁଝିବନି
ପୁଣି କେବେ ଯେ ତୋ କୋଳରେ
ହାତ ଥାପୁଡ଼ାଇ ଶୁଆଇ ଦବୁ
ମୋ ନିଦ୍ରାକୁ ପଲକକୁ ତୋରି ହାତରେ ଆଉଁସି
ଥିବୁ
କେମିତି ସମ୍ଭାଳିବି ବୋଉ ନିଜେ ନିଜକୁ
ବୁଝାପାଉନି ଭାରି କଷ୍ଟ ହୁଏ
ତତେ କହିପାରୁନି କାରଣ
ତୁ ମୋତେ ଆଜି ଛାଡ଼ିକି ଯାଇଅଛୁ, ଆଉ
ମୋଠାରୁ ଅନେକ ଦୂରରେ ରହିଛି
ତୋର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ମମତା ଓ ଅସରକ୍ତି ସ୍ନେହ ॥

ଆର.କେ.କଲେନୀ

ନବରଂଗପୁର-୯୯୩୭୭୫୩୩୭୧

ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ

ରୋହିତ କୁମାର

ସମସ୍ତେ କହନ୍ତି ମୁଁ କୁଆଡେ ବହୁତ ସୁନ୍ଦର !!

ସେମିତି ନାହିଁ କି ଏବେ ମୁଁ ମୋର ପ୍ରାୟ ବୟସରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁନ୍ଦର ଲାଗୁଛି, ଲୋକେ କହନ୍ତି ଯେତେବେଳେ ମୁଁ କଡ଼ ଥିଲି ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିତ ବି ହେଉନଥିଲେ ସମସ୍ତେ କୁଆଡେ ମୋତେ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲେ ଫୁଟିବାକୁ !! ସମସ୍ତେ ଜାଣିଥିଲେ ମୁଁ ସୁନ୍ଦର ହିଁ ହେବି । ଦୁନିଆରେ ସମସ୍ତେ ମୋତେ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ହେଲେ ମୁଁ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ପସନ୍ଦ କରେ ଜାଣେନି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ପସନ୍ଦ କି ନାହିଁ !! ଯେବେଠୁ ମୁଁ କହୁଛି ଫୁଟିଛି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ସବୁଦିନ ସବୁବେଳେ ଦେଖୁଥାଏ । ସିଏ ତାଙ୍କ ଘରୁ କେତେବେଳେ ବାହାରୁଛନ୍ତି ପୁଣି କେତେବେଳେ ସେଠି ଫେରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦିନର ଦିନଚର୍ଯ୍ୟା ମୋତେ ସବୁ ଜଣା । ଦିନେ ଦିନେ ପାଗ ମେଘୁଆ ଥିଲେ ହିଁ ତାଙ୍କ ଦେଖା ମିଳେନି, ବୋଧହୁଏ ସେ ଘରୁ ବାହାରୁଛନ୍ତି ।

ସେ ଯୁଆଡେ ଯାଆନ୍ତି ମୁଁ ସବୁବେଳେ ନିଜର ରଖେ । ଆଜି କାଲି ଲୋକେ ସେ କଣ ତାକୁ stalk କରିବା କହୁଛନ୍ତି ତାକୁ, ହେଲେ ସେଟା ମୁଁ କରେ... ଟିକେ ନିର୍ଲଜ ମୁଁ । କିନ୍ତୁ ଦିନ ଦ୍ଵିପହର ସମୟରେ ପ୍ରାୟ ସେ ମୋତେ ସିଧାସଳଖ ଅନେଇ ଦିଅନ୍ତି ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ମୁଁ ସିଧାସଳଖ ଦେଖିପାରେନା, ଟିକେ ମୁହଁକୁ ହାଲକା ବୁଲେଇ ଦିଏ । ଟିକେ ସମୟ ଗତିଗଲେ ପୁଣି ମୁଁ ମୋ ମୁହଁ ତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ହିଁ ଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ମୋତେ ଲାଗେ କି ସେ ମୋ ପାଇଁ ହିଁ ବୋଧେ ପ୍ରତିଦିନ ଦିନସାରା ବାହାରେ ହିଁ ଥାଆନ୍ତି !!

xxxxxxx

ସମୟ ଗତିଚାଲିଲା ଏବେ ମୁଁ ମୋର ପ୍ରେମିକ ବୟସରେ । ଏବେ ମୋ ଶରୀରର ସେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗ ସବୁ ଯେମିତି ଝଡ଼ିଯାଉଛି ଆଉ ମୁଁ କଳା କାଠ ପଡ଼ିଯାଉଛି । ସେ ଏବେ ବି ସେଇଭଳି ତାଙ୍କ କାମ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ଏବେ ଶୁଣେ ମୁଁ କି ତାଙ୍କୁ ଦୁନିଆ ସାରା ଅନେଇକି ଥାଆନ୍ତି ସିଏ ନହେଲେ କୁଆଡ଼େ ଦୁନିଆ ଚାଲିବନି !! ହେଲେ ଏବେ ଆଉ ବଳ ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ଅନେଇବାକୁ ଏ ଝାଉଁଳା ଶରୀର ଆଉ ତାଙ୍କୁ ଚାହିଁ ପାରେନି ଆଖି ବନ୍ଦ ହେବାକୁ ବସିଲାଣି.... ଜୀବନରେ କେବଳ ଗୋଟେ ହିଁ ଅବଶୋଷ କି ତାଙ୍କୁ ମୁଁ କେତେ ପରିମାଣରେ ପସନ୍ଦ କରେ ସେଇଟା କେବେ କହିପାରିଲିନି ।

କେନ୍ଦୁଝର

ମୋ: ୭୮୪୭୯୩୪୭୯୩

ଗେଲ ମୋର ଭୂଲିଗଲ

ଡାକ୍ତରସାହେବ ଜେନା

ଏଇ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରେମ ଅପରାଧୀ ଭଲ ତୁମେ ସଜାଇଲ
ମୁହଁ ସଳଖରେ କହିଦିଅ ଖୋଲି ଗେଲ ମୋର ଭୂଲିଗଲ
.....ଏଇ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରେମ ଅପରାଧୀ..... ! ୦ !

ବଦନାମ ଦେବା ଖିଆଲରେ ଭାସି କରନାହିଁ ପ୍ରେମ ଘୃଣା
ହତଭାଗ୍ୟ ମୋତେ କାନ୍ଦିବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଅ ଯେତେ ଭଲୁଗୁଣା,
ସହିବାକୁ ଅଛି ମଣିଷଟେ ମାତ୍ର ହୋଇ ପଛେ କଲବଲ
.....ଏଇ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରେମ ଅପରାଧୀ..... ! ୧ !

ଦୁଃଖ ଅଜାଡ଼ିଲେ ସୁଖ ଯଦି ମିଳେ ତୁଅ ତୁମେ ଭାଗ୍ୟବତୀ
ଜୀଇ ମରିବାରେ ସ୍ମୃତି ପଖାଲୁଛି, ଫୁଲ ଆଉ ପ୍ରଜାପତି,
ଭୁଲ୍ ବୁଝିବାରେ ତୁମେ ଧୂରନ୍ଧରା, ଅଧା ପ୍ରେମେ ଛାଡ଼ିଦେଲ
.....ଏଇ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରେମ ଅପରାଧୀ..... ! ୨ !

କେତେବେଳେ ଯଦି ଦେଖାହେବା ବାଟେ, ବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଯିବନାହିଁ
ଅଭିନୟ କରି ହସିଦେବ ଟିକେ ଭଲ ଅଛ ବୋଲି କହି,
ତୁମ୍ଭନରେ ବାଧା ଆସିଗଲା କାଳେ ପର ମୋତେ କରିଦେଲ
.....ଏଇ ଦୁନିଆରେ ପ୍ରେମ ଅପରାଧୀ..... ! ୩ !

ରଞ୍ଜ ରଣପୁର, ଜିଲ୍ଲା-ନୟାଗଡ଼, ପିନ୍-୭୫୨୦୨୭

ଦୂରଭ୍ଷ-୯୩୪୮୦୫୪୩୦୦

ଦୁର୍ଲଭ ମାନବ ଜନ୍ମ

ଅଲେଖ ମେହେର

ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ
ରାଗ-ବସନ୍ତ ବରତ

ନାନା ରୂପେ ଲୀଳା ଖେଳାର ସମୟ ଶ୍ରବଣେ ଲଗର ଅତୁଟ
ବିଶ୍ୱ ଯାଦୁକର କୁହୁକ ପେଡ଼ିରେ ଅଜ୍ଞ ଏହି ସାର୍ୱ ଜଗତ
ବିବିଧ, ଜନ୍ମ ଦେଇ ବିଶ୍ୱେ ବିହରେ
ଜାଣିବାକୁ ମନ ହୁଅଇ ଉଚ୍ଛନ୍ନ ଜୀବନର ଶେଷ ବେଳାରେ ।୨୧ ।

କୃଷ୍ଣ ରସାମୃତ ଶୁଣିବାକୁ ଯେବେ ଉକ୍ଷ୍ଣା କରିଛ ଜାଗ୍ରତ
ବର୍ଣ୍ଣିବି ତୁମ୍ଭର ଅଗ୍ରତେ ରଞ୍ଜନ ଶ୍ରୀବରି ମହିମା ଅମୃତ
ନଖିଳ, ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ କରତା ଚରିତ
ପିଣ୍ଡରୁ ପରାଣ ବର୍ହିଗତ ପରେ ହେବ ବିଷ୍ଣୁ ଲୋକ ପ୍ରାପତ ।୨୨ ।

ସୁଲଳିତ ସ୍ୱରେ ଗାୟନ କରନ୍ତୁ ବ୍ୟାସଙ୍କ ତନୟ ଶିଷ୍ଟୋକ୍ତ
ପତିତପାବନ ପଦ ସରୋଜରେ ଥାପି ମନପ୍ରାଣ ଭକତି
ମାଧବ, ଅହାହି ଭଞ୍ଜନ ସାଗର
ଦୁବ କରେ ଦାରୁ ଯେଣୁ କଳ୍ପତରୁ ଯାହାଙ୍କ ମହିମା ଅପାର ।୨୩ ।

ଅନ୍ତର-ଗତରେ ତିନି ଭୁବନରେ ପୂରିତ ସକଳ ଜୀବରେ
ଭବକୁ ନକଟ ଅଭବକୁ ଦୂର ରହିଥାଏ ଗୁପ୍ତ ଭବରେ
ଶ୍ରୀହରି, ନାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ ଭଜନେ
ଶରଣ ବସୁଳ କଲୁଷ ହରଣ ମଙ୍ଗଳ ଆତରେ ବିଧାନେ ।୨୪ ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ବିଷ୍ଣୁ ନର୍ଦ୍ଦେଶରେ ସୃଷ୍ଟି ବିଚରିଲେ ବିରଞ୍ଚି ଅତୀବ ଯତନେ
ବସୁନ୍ଧର ପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନଶିକାନ୍ତ ନକ୍ଷତ୍ର ରଖିଲେ ଗଗନେ
ହିରଣ, ଜଳଭାଗ କଲେ ଭିଆଣ
ଅବନୀ ଗରଭେ ମୂଲ୍ୟବାନ ଧାତୁ ଲୌହ, ହୀରା, ତମ୍ବା ସୁବର୍ଣ୍ଣ ।୨୫ ।

-: ଟୀକା :-

ଥାପି - ରଖି

ଶିଷ୍ଟେନ୍ଦ୍ର -ଭଦ୍ର (ଶାନ୍ତ) କଥା

ସରୋଜରେ - ପଦ୍ମରେ

ବରପଦର, ଗୋବିନ୍ଦପୁର,
ବରଗଡ଼

365 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଗୀତା ମାହାତ୍ମ୍ୟ

ମାଳତୀ ଦେବୀ

ଅସ୍ଥିର ବିଚାରଭୁକ୍ତ ବିବେକହୀନ ସକାମ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ବୁଦ୍ଧି ବହୁପ୍ରକାର ଓ ଅସଂଖ୍ୟ। ଯେଉଁମାନେ ଭୋଗରେ ବୁଡ଼ି ରହିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବୁଦ୍ଧିରେ ସ୍ୱର୍ଗ ହିଁ ପରମ ପ୍ରାପ୍ୟ ବସ୍ତୁ ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗରୁ ବଳି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବସ୍ତୁ ନାହିଁ ବୋଲି ବିବେଚନା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଭୋଗ-ଏମିଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ନିମନ୍ତେ କର୍ମଫଳ ଦେଉଥିବା କ୍ରିୟାବହୁଳ ଶୃତିମଧୁର ବାଣୀ କହନ୍ତି ଏବଂ ବାଣୀ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଚିତ୍ତ ହରଣ ହୋଇ ଯାଇଛି ଓ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଠାରେ ତାଙ୍କ ଧ୍ୟାନ ରହେନାହିଁ ବୋଲି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ କହିଛନ୍ତି ।

ହେ ଅର୍ଜୁନ, ତୁମେ ଭୋଗ ଆସକ୍ତି ତ୍ୟାଗ କରିବା ସହ ହର୍ଷ-ଶୋକାଦି ଦମ୍ଭରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଯୋଗକ୍ଷେମ (ଅପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁର ପ୍ରାପ୍ତିକୁ ଯୋଗ ଓ ପ୍ରାପ୍ତ ବସ୍ତୁର ରକ୍ଷାକୁ କ୍ଷେମ କୁହାଯାଏ) ସ୍ୱାଧୀନ ଅନ୍ତଃକରଣଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯାଅ ।

ଯୁଦ୍ଧଭୂମିରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧଠୁ ଆଉ ସମ୍ମାନଜନକ ବିକଳ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଯୁଦ୍ଧ ଭୂମିକୁ ଆସି ଯୁଦ୍ଧ କରିବା ହେଉଛଇ ବୀରତାର ପରିଚୟ । ଏଠାରେ ଧର୍ମ-ଅଧର୍ମ, ପରିବାର-ଆତ୍ମୀୟ ବା ଶତ୍ରୁଙ୍କର କୌଣସି ବିଚାର ନଥାଏ । ସେହିପରି ସାଧାରଣ ମନୁଷ୍ୟର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜଳାଶୟରୁ ଯେତିକି ପାଣିର ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଥାଏ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିଥିବା ବ୍ରାହ୍ମଣଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେତିକି ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଥାଏ, ମନୁଷ୍ୟର କେବଳ କର୍ମ କରିବାରେ ଅଧିକାର ରହିଥିବା ବେଳେ କର୍ମଫଳର ଅଧିକାର ନଥିବା, କର୍ମ ନକରିବାରେ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆସକ୍ତି ନରହିବା ଆଦି ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ଭଗବାନ ଅର୍ଜୁନଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅର୍ଜୁନ
ଆସକ୍ତି ତ୍ୟାଗ କରି ସିଦ୍ଧି ଓ ଅସିଦ୍ଧିକୁ ସମାନ ଭାବେ ବିବେଚନା କରି କର୍ମ କରିବାକୁ
ଭଗବାନ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିବା ବିଷୟ ଗୀତାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ।

ନମଃ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ

ସଂଗ୍ରାହିକା: ମାଳତୀ ଦେବୀ
ପୁରୁଣା ବଜାର, ଲୋକାପଦା, ଆଳି,
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା, ଓଡ଼ିଶା

367 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

କଲମ

ନିଲେଶ କୁମାର

ମୁଁ ଲେଖି ଲେଖି,,, ହିଁ ମରି ଯିବି
ଜୀବ ହିଁ ଯିବ ନିହାତି ଯିବ
ସେଥି ପାଇଁ ତ ଜୀବନ
ହେଲେ ନୀଳ ଆକାଶରେ ତାରା ଟିଏ ହୋଇ ରହି ଥିବି,
ରାତ୍ରିର ମେଘୁଆ ପାଗରେ ମଧ୍ୟ,

ମୋତେ ଏହି ଦୁନିଆଁ
ନଜାଣିଲେ ନାହିଁ,,, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଦୁନିଆଁକୁ ଜଣେଇବାକୁ ଚାହେଁ,
ଟିକି ଟିକି ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ କେତେ ଯେ ଇତିହାସ, ବେଦାନ୍ତ,
ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, ଭୂଗୋଳ, ବିଜ୍ଞାନ, ଇଂରାଜୀ,

ଓ ବିଶେଷ କରିକି,,,,, ମୁଁ ଭଲ ପାଉଥିବା #ସାହିତ୍ୟ#
ମୋ' ଆଗରେ ଓ ପଛରେ ଥିବା ଶେଷ ଅକ୍ଷର 'ମ'
'ମ' ଅକ୍ଷରୁ 'ମୃତ୍ୟୁ' ତାହା ହିଁ ମୋତେ ସବୁବେଳେ ଜଗିଛି ।
ସଂସାରେ ଭୟ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା
ଶବ୍ଦ ଅଟେ ଅଟେ ମୃତ୍ୟୁ ।
ହେଲେ ମୁଁ ମୃତ୍ୟୁକୁ ତ ରେ ନାହିଁ,
ମୋ" ନାମର ମଝିରେ ଥିବା ଅକ୍ଷର 'ଲ' ତାହା କେହି
ହଟେଇ ପାରିବେ ନାହିଁ
ମୁଁ "କଲମ",,, ମୁଁ ଲେଖି ଲେଖି ମରିଯିବି

ବାଣୀକ୍ଷେତ୍ର ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆମ ବିକଶିତ ମଲ୍ ସଭ୍ୟତା

ପ୍ରବୋଧ କୁମାର ହୋତା

ରାଜଧାନୀର ନାମୀ ଏକ ବହୁତଳ ମଲ୍ ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ
କ୍ଳାନ୍ତଶ୍ରାନ୍ତେ ବସିଥିଲି ଏକାଏକା ପୁଞ୍ଜୁଳା କାଠ ଆସନରେ
ଭିତର ହାଉଯାଉଠାରୁ ଅନତି ନିତୁତ କୋଣରେ
ନିରେଖୁଥିଲି ଚତୁଃର୍ଦ୍ଦିଗ ଏକ ବିମୁଗ୍ଧ ନୟନରେ ।

ଉଗ୍ର ଆଧୁନିକ ପରିପାଟୀରେ ସହସ୍ର ନରନାରୀ
ଦାମୀକାରରେ ବଜାର ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ଯାଇଥିଲା ଭରି
କଞ୍ଜପୋଷାକରେ ସଜାଗ କେତେ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷୀ
ଭିତ୍ତଭିତରେ ଥିଲି ଏକା ନଥିଲେ କେହି ସାଥୀ ।

କେତେବେଳୁ ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବ ଯାଇଥିଲେ ଲୁଚି
ସୁଉଜ ପ୍ରାସାଦର ପଶ୍ଚାତରେ ଧୀରେ ଘୁଞ୍ଚି ଘୁଞ୍ଚି
ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତି ଆବଶ୍ୟକ ସେମିତି ନଥିଲା କିଛି
ସୁଦୃଶ୍ୟ ବତୀମାନେ ଆଲୋକ ଦେଉଥିଲେ ବିଞ୍ଚି ।

ଦୁଇପାର୍ଶ୍ୱରେ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଦାମୀ ବ୍ରାଣ୍ଡର ବଜାର
ପ୍ରତିଟି ସୋରୁମ ସୌଖିନ ଦ୍ରବ୍ୟରେ ଭରପୁର
ସୁନ୍ଦରୀମାନେ ଥିଲେ ନିୟୋଜିତ ବିକାକିଣୀରେ
ଝଟକୁଥିଲା ସେ ବହୁତଳ ରଙ୍ଗୀନ ରୋଷଣୀରେ ।

ଏଠି ଚାଲିଥିଲା ଏକ ଅଘୋଷିତ ପ୍ରତିଯୋଗିତା
ସୋରୁମ ଚାକଚକ୍ୟ ସହ ବ୍ରାଣ୍ଡର କେତେ ଉଚ୍ଚତା
ପୁରୁଷ ମହିଳା ମଧ୍ୟ ପରଖୁଥିଲେ ତାଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟତା
ପକେଟର ଓଜନ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ କାର୍ଡର ମାନ୍ୟତା ।

ସୌମ୍ୟା ସୁକୁମାରୀ ଜଣେ ଆଧୁନିକା ବାଳା
ଆସ୍ଥାନ ଜମେଇଦେଲେ ସତେ ସେ ଅବଳା
ମୋ ଆଖିରେ ବିସ୍ମୟର ହାବଭାବ ଥିଲା
ଦେଖିଦେଇ ଅନୁରାଗେ ଓଠେ ହସିଦେଲା ।

ଅଜଣା ସୁନ୍ଦରୀ ଲାଗୁଥିଲେ ସହଜ ଓ ଆତ୍ମୀୟ
ପାଖେ ପାଇ ବଢ଼ିଥିଲା ଆନ୍ତରିକ ଉତ୍ସାହ
ଆମ ଅର୍ଥନୀତି ବିଷୟରେ ଶୁଣେଇ କହିଲି
ବୈଶ୍ଵିକରଣ ଏବଂ ମୁକ୍ତ ଅର୍ଥନୀତିର ଜୟଗାନ କଲି ।

ଦେଖ- କେମିତି କ୍ଷିପ୍ରଗତିରେ ରାଜ୍ୟ କରୁଛି ପ୍ରଗତି
ବଢ଼ିଛି ଜନତାଙ୍କ ପ୍ରାରୁର୍ଯ୍ୟ ଆଉ ତାଙ୍କ କ୍ରୟଶକ୍ତି
ଏଇତ ଆମ ଅର୍ଥନୀତି ଓ ମୁକ୍ତ ବଜାର ସଂସ୍କୃତି
କେତେ ଦ୍ରବ୍ୟ କେତେ ସେବା ଏଠି ବଜାର ରାଜୁତି ।

"ଏଇ ରଖନ୍ତୁ ମୋ କାର୍ତ୍ତ, ନମ୍ବର, ଇମେଲ ଅଛି
ଏକରାତ୍ରି ମୂଲ୍ୟ ତିନିହଜାର ସର୍ଭାବଳି ଲାଗୁ ଅଛି
ସେବା ଗୁଣବତ୍ତା ଗ୍ରାହକ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେଉଛି
ମୁଁ ନିଜେ ଏକ ପଣ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଏଠି ଗ୍ରାହକ ଖୋଜୁଛି ।"

ଭ୍ୟାନିଟି ଝୁଲାଇ ଇଙ୍ଗିତରେ ଚାଲିଗଲେ ମହିଳା
ମୋ ଦୃଷ୍ଟି ଅପଲକରେ ତାଙ୍କ ପଥ ଦେଖୁଥିଲା
ଏବେବି ମଲରେ ଆଲୋକ ଦାଉଦାଉ ଜଳୁଥିଲା
ମୋତେ କିନ୍ତୁ ସବୁକିଛି ଅନ୍ଧାର ଅନ୍ଧାର ଲାଗୁଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ଵବିଦ୍ୟାଳୟ
ବାଣୀବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ଵର

ଶିଖି ପୁଛ ରୁଲିଆ

ସମ୍ପଦା ଦେବୀ

ଶିରେ ଶିଖିପୁଛ କି ମନୋହର ।
କେଶ ନିନ୍ଦା କରେ ନୀଳ ମେଘର ।
ନୟନ ଭୁଲତା ଧନୁ ମାରର ।
ନେତ୍ର ପିତୁଳି କି କଳା ଭ୍ରମର ।
ନାସିକା ଶୋଭନ ଗଜ ମୋତିର ।
କପାଳେ ଚନ୍ଦନ ଚିତା ଆବର ।
ଶ୍ରୀବଣେ ଶୋହେ କୁଣ୍ଡଳ ମକର ।
ଗ୍ରୀବା ଶୋଭନ ହୀରକର ହାର ।
କଣ୍ଠାଭ ରଣ ହାର ମୁକୁତାର ।
ବକ୍ଷେ କୌସୁଭ ମଣି ଶୋଭାକର ।
କର ଯୁଗଳ ଲମ୍ବେ ଜାନୁ ପର ।
ଓଷ୍ଠ ଶୋଭାବନ ପକ୍ ବିମ୍ବର ।
କଟୀରେ ପୀତ ବସନ ସୁନ୍ଦର ।
ବେଶୁ ସ୍ଵନ କରେ ସଦା ବିଭୋର ।
ଶ୍ରୀବତ୍ସ ଲଞ୍ଜନ ଶୋହେ ହୃଦର ।
ଦୟନା ମାଳ କୁ ତୁଳସୀ ହାର ।
କନ୍ଧେ ଶୋହେ ଉପବୀତ ସୁନ୍ଦର ।

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଉତ୍ତରୀୟ ଶୋଭନ ଭର ପର ।
କଣ୍ଠେ ଓଢ଼ିଆଣୀ ପଦେ ନୂପୁର ।
କରେ ରୁଣୁ ଝୁଣୁ ମଧୁର ସ୍ଵର ।
ଆହା କି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀରାଧା ବର ।
ବିଶ୍ଵପତି ଚଉଦ ଭୁବନର ।
ପାଳକ ଅଟେ ସେ କୋଟି ବିଶ୍ଵର ।
ରମା ରମଣ ସେ ନନ୍ଦ କୁମର ।

ଆଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

372 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଅଜାମିଳକୁ ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନେ ଯମଦୂତମାନଙ୍କ ଠାରୁ କାହିଁକି ରକ୍ଷା କଲେ

ନରେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ ବେହେରା

ଭାଗବତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି ଯେଉଁମାନ ପାପକାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ନରକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗକରିବାକୁ ହୁଏ । ଏହାଶୁଣି ରାଜା ପରୀକ୍ଷିତ ଶୁକଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ - ନରକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭୋଗରୁ ତ୍ରାହି ପାଇବାର ଉପାୟ କ'ଣ ? ଶ୍ରୀଶୁକଦେବ କହିଲେ - ତପସ୍ୟା, ଶମ, ଦମ ଓ ନିୟମାଦି ଅଭ୍ୟାସ ଦ୍ୱାରା ଅବିଦ୍ୟାଜନିତ ପାପ ଦୂର ହୁଏ । ପୁଣି ଭକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ଦୂର ହୋଇପାରେ ।

କନୌଜ ଦେଶରେ ଅଜାମିଳ ନାମରେ ଜଣେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ଥିଲେ । ସେ ବିବାହିତ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ମୋହଗ୍ରସ୍ତ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଓଁରସରୁ ଦଶଟି ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ । ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ରର ନାମ ଥିଲା ନାରାୟଣ । ସର୍ବକନିଷ୍ଠ ସନ୍ତାନ ହୋଇଥିବାରୁ ଅଜାମିଳ ତାକୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧ ବୟସରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ପୁତ୍ର ନାରାୟଣ ପିତାଙ୍କର ପ୍ରାଣର ପ୍ରାଣ ହୋଇ ରହିଥିଲା; ତାଙ୍କର ମନ ଧ୍ୟାନ ଥାଏ ନାରାୟଣ ଉପରେ ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ବ୍ରାହ୍ମଣର ବୟସ ୮୦ ବର୍ଷ ହୋଇଗଲା । ଜୀବନର ଅନ୍ତିମ କାଳ ଉପସ୍ଥିତ । ଦିନେ ଭୀଷଣାକାର ତିନିଜଣ ଯମଦୂତ ଆସି ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବାରୁ ସେ ନାରାୟଣ ନାରାୟଣ ବୋଲି ସାନ ପୁଅକୁ ଡାକ ଛାଡ଼ିଲା । ଏଣେ ଅଜାମିଳର ନାରାୟଣ ଡାକ ଶୁଣି ବୈକୁଣ୍ଠରେ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣଙ୍କ ଆସନ ଟଳମଳ ହେଲା । ସେ ଚାରିଜଣ ବିଷ୍ଣୁଦୂତଙ୍କୁ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିକଟକୁ ପଠାଇଦେଲେ । ଯମଦୂତମାନେ ଅଜାମିଳକୁ ବାନ୍ଧି ନେଇଯିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିବା ସମୟରେ ହିଁ ସେଠାରେ ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ଯମଦୂତମାନେ

ଯୁକ୍ତି କରି କହିଲେ- ଏ ବ୍ରାହ୍ମଣ ନିଜର ଧର୍ମପତ୍ନୀକୁ ତ୍ୟାଗ କରି ଅନ୍ୟ ଜଣେ ରମଣୀ ସହିତ ଅବୈଧ ସମ୍ପର୍କ ରଖି ପାପୀର ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିଛି । ଏହି ପାପର ସମୁଚିତ ଦଣ୍ଡବିଧାନ ନିମନ୍ତେ ଆମେ ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯମରାଜ ନିକଟକୁ ନେଇଯାଉଛୁ । ବିଷ୍ଣୁ ଦୂତମାନେ କହିଲେ- ତା କିପରି ହେବ ? ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିର ସମସ୍ତ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ ହୋଇଯାଇଛି । କାରଣ ଜୀବନର ଶେଷ ସମୟରେ ସେ ପରମ ଆଶ୍ରୟ ଶ୍ରୀନାରାୟଣଙ୍କ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀହରିଙ୍କର ନାମ କୃତପାପର ବିନାଶ ଘଟାଇଥାଏ । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତି ଭଗବାନଙ୍କର ପବିତ୍ର ନାମ ନେଇଛି । ତେଣୁ ତାର ସମସ୍ତ ପାପ ଧୋଇ ହୋଇଯାଇଛି ।

ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଶୁଣି ଯମଦୂତମାନେ ଅଜାମିଳକୁ ବନ୍ଦନମୁକ୍ତ କରିଦେଇ ଫେରିଗଲେ । ଯମଦୂତମାନଙ୍କ ହାତରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ଅଜାମିଳ ବିଷ୍ଣୁ ଦୂତମାନଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଲେ । ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନେ ଚାଲିଯିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଅଜାମିଳର ନୂତନ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜୀବନ । ମନରେ ଜାତ ହୁଏ ଘୋର ଅନୁଶୋଚନା । ସେ ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା ହାୟ, ମୁଁ ଏତେ ଦିନ କି ପାପ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିଛି । ନିଜର ଧର୍ମପତ୍ନୀ ଓ ବୃଦ୍ଧ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ଅସହାୟ କରିଦେଇ, ସାମାନ୍ୟ ଜଣେ ଦାସୀର ସଂସ୍ପର୍ଶରେ ଆସି ବ୍ରାହ୍ମଣ କୁଳର ଘୋର ଅବମାନନା କରିଛି । ମୋର ଧର୍ମପତ୍ନୀକୁ ତାର ପ୍ରାପ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ନ ଦେଇ କେତେବଡ଼ ଘୃଣ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ନ କରିଛି ? ତଥାପି ମୁଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ପୁତ୍ର ନାରାୟଣକୁ ଡାକିବା ମାତ୍ରେ ମୁକ୍ତିର ଦୂତମାନଙ୍କୁ ଦୟାମୟ ପ୍ରଭୁ ନାରାୟଣ ମୋ ପାଖକୁ ପଠାଇଦେଇ ମୋତେ ନିଶ୍ଚିତ ମୃତ୍ୟୁ କବଳରୁ ଉଦ୍ଧାର କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ମୋ ପାପର ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ କରିବି । ମୁଁ ଆଉ ପୂର୍ବ ଜୀବନକୁ ଫେରିବି ନାହିଁ । ଆଉ ପାପ କରିବି ନାହିଁ । ଅନୁତାପର ଅଗ୍ନିରେ ଅଜାମିଳର ସମସ୍ତ ପାପ ଭସ୍ମୀଭୂତ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଜୀବନ, ଅଜାମିଳ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ପାଦପଦ୍ମ ସ୍ମରଣ କରି ତାଙ୍କରି ନିକଟରେ ନିଜକୁ ସମର୍ପଣ କରିଦେଇଥିଲା । ମୃତ୍ୟୁ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଅନ୍ତେ ବିଷ୍ଣୁଦୂତମାନେ ଆସି ଏକ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ରଥରେ ବସାଇ ତାକୁ ବୈକୁଣ୍ଠଧାମକୁ ନେଇଯାଇଥିଲେ ।

ଆଳଦା, ଖଇର୍ , ବାଲେଶ୍ଵର

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗ

375 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଧର୍ମ ଭାବନା ଓ ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ

ଡାକ୍ତର ବସନ୍ତ କୁମାର ମିଶ୍ର

ପୃଥିବୀ ରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ବ୍ୟକ୍ତି, ଜାତି, ସମାଜ, ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଆଦିର ବ୍ୟକ୍ତି ସମୂହ ନିଜେ ନିଜର ଧର୍ମକୁ ଭକ୍ତି ପୂର୍ବକ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିଥାନ୍ତି । ଧର୍ମ ପୃଷ୍ଠରେ ଏମିତି କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ନାହାନ୍ତି ଯିଏକି ନିଜର ଧର୍ମ କିମ୍ବା ଧର୍ମଗୁରୁ କୁ ଛାଡି ରହିଛନ୍ତି ହିନ୍ଦୁ, ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ, ମୁସଲମାନ, ବୌଦ୍ଧ, ଜୈନ, ପାର୍ସି ଆଦି ଯେତେ ଧର୍ମ ସମୂହ ରହିଛି ସେମାନେ ନିଜ ନିଜର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଗୀତା, ପୁରାଣ, ବାଇବେଲ, କୋରାନ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ନିଜର ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଭାବେ ପାଠ କରି ମନରେ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ମନଭାବ ବୃଦ୍ଧି ସହ ଧର୍ମ ଅର୍ଜନ କରି ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ଦେବତ୍ୱ ତଥା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସର୍ତ୍ତା ଉପଲବ୍ଧି କରିବା ସହ ଦୈବୀ ଚିନ୍ତାଧାରା ରେ ଦୈନନ୍ଦିନ ନିଜନିଜର ରୀତିନୀତି ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶ ଭାରତ ସାରା ପୃଥିବୀ ରେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ଭାବେ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ପୃଥିବୀରେ ବସବାସ କରୁଥିବା ସବୁ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ତଥା ସବୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷ ନିଜର ଧର୍ମ କୁ ସନମାନ ଜଣାଇ ଭାରତରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶରେ ପୌରାଣିକ ମତାନୁସାରେ ବିଭିନ୍ନ ଦେବତାଦେବୀ କୁ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମପାଠ ସ୍ଥଳୀରେ ପୂଜାର୍ଚନା କରାଯାଉଥିବା ସହ ଓଁ ଶାନ୍ତି, ଦିବ୍ୟଜୀବନ ସଙ୍ଗ, ଠାକୁର ଅନୁଗୁଳଚନ୍ଦ୍ର, ଯୋଗଶକ୍ତି ଗାୟତ୍ରୀ, ସତ୍ୟସାଇ ବାବା, ଶିରଡ଼ି ସାଇବାବା, ନିଗମାନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ, ସ୍ୱାମୀୟାପା ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମଗୁରୁ ବା ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନ ସହ ନିଜେ ନିଜର କାୟ,

ମନ, ବାକ୍ୟ ରେ ଭକ୍ତିପୂତ ନିମଗ୍ନ ରହି ନିଜେ ଏବଂ ଅନ୍ୟକୁ ବିପଥ ଗାମିରୁ ସୁପଥ କୁ ଆଣିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଜାରିରଖିଥାନ୍ତି । ଯାହାର ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ମନରେ, ଦୈବୀ କୃପା ପ୍ରାପ୍ତ ସହ,ଉତ୍ସାହ, ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା, ପବିତ୍ରତା, ଶାନ୍ତିକତା ଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି ଘଟି ମନରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହେବା ସହ ନିଜକୁ ଏଥିରେ ପୁର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ନିମଗ୍ନ କରାଇବା ଦ୍ୱାରା ଶାରୀରିକ ତଥା ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ମନବଳ ଏବଂ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାସହ ଶରୀରେ ଉପରେ ଏହାର ସକାରାତ୍ମକ ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ି, ଖାଦ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଭାବେ ପରିପକ୍ୱ ହେବା ସହ, ଶରୀରରେ ରସ, ରକ୍ତ, ମଂସ, ମେଦ, ଅସ୍ଥି, ମଜ୍ଜା, ଶୁକ୍ର ସପ୍ତ ଧାତୁର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଉରାନ୍ୱିତ ହେବାସହ ଶରୀରରେ "ଓଜ" ଶକ୍ତିର ବୃଦ୍ଧି ଘଟିଥାଏ । ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନ ମତରେ ଏହି "ଓଜ" ଶକ୍ତି ହିଁ ମାନବ ଶରୀରରେ ରୋଗପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି (IMMUNITY POWER) ଅଟେ । ଯଦ୍ୱାରା ମନୁଷ୍ୟର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରୋଗକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ହିନ୍ଦୁ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ "ମୁକ କରୋତି ବାଚାଳମ, ପଞ୍ଚୁ ଲଘ୍ନୟତେ ଗିରୀ" ଅର୍ଥାତ ଉଗବାନଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ତଥା ସାନ୍ନିଧ୍ୟ ବା କୃପାପ୍ରାପ୍ତ ଦ୍ୱାରା ଅସାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧିତ ହେବା ସହ ଜଡ଼ା (ମୁକ) କଥା କହିଥାଏ ଏବଂ "ଛୋଟା" (ଅକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି) ମଧ୍ୟ ପାହାଡ଼ ଅତିକ୍ରମ କରିପାରିଥାଏ । ତେଣୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିଜେ ନିଜର ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ର ତଥା ପରମ୍ପରା ନୀତିବାଣୀ କୁ ଅଣଦେଖା ନକରି ପ୍ରକୃତି କୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମନରେ ଯେଉଁ ଅଦୃଶ୍ୟ ସକାରାତ୍ମକ ଶକ୍ତି ଉଦ୍ରେକ ହୋଇଥାଏ ତାହା ମାନବ ଶରୀରରେ "ଓଜ" ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରାଇବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାକି "ରୋଗପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି" ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ । ଫଳ ସ୍ୱରୂପ ଶରୀରରେ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ସ୍ତରରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ରୋଗକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ, ଏହା ସ୍ୱସ୍ଥ ଭାବେ ଆୟୁର୍ବେଦ ଚିକିତ୍ସା ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ଏତଦ ସହ ପ୍ରାତଃ ରୁ ସଞ୍ଜ୍ୟା ତ୍ୟାଗ ପରେପରେ ନିଜର ଇଚ୍ଛାମୁତାବକ ଇଷ୍ଟ ଦେବ, ଧର୍ମଗୁରୁ ମନରେ ଚିନ୍ତନ କରି, ସୂର୍ଯ୍ୟ କୁ ପ୍ରଣାମ କରି ନିଜର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ଉଚିତ । ଯଦ୍ୱାରା ଦିନର ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ହିଁ ମନରେ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।

ଆଜିର ଅତ୍ୟଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଯୁବ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା କିଛି ବୟସ୍କ ଲୋକ ମଧ୍ୟ ନିଜର ପାରମ୍ପରିକ ଧର୍ମ ଓ ରୀତିନୀତି କୁ ଅଣଦେଖା କରି ପ୍ରାତଃରୁ ବିଳମ୍ବରେ ସଞ୍ଜା ତ୍ୟାଗ କରିବା, ସଞ୍ଜା ତ୍ୟାଗ ପରେ ମୋବାଇଲ, ଟିଭି ଆଦି ଦେଖିବାରେ ମଗ୍ନ ରହି ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିଥାନ୍ତି, ଏହାରି ଫଳସ୍ୱରୂପ ମନୁଷ୍ୟ ମନରେ ସକାରାତ୍ମକ ଭାବନା ଠାରୁ ଦୂରେଇଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ଆମେ ଏ ସମସ୍ତ କଥାକୁ ଗଭୀରତା ର ସହ ଚିନ୍ତା କରିବାର ସମୟ ଆସଛି, ଧୀରେ ଧୀରେ ଆମ ମାନବ ସଭ୍ୟତା ଧର୍ମ ଭାବନା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ଯାଉଛି । ଏବେ ଠାରୁ ଆମେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଓ ସାମାଜିକ ସ୍ତରରେ ସଚେତନତା ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ।

ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର, ଚନ୍ଦ୍ରାହାଣ୍ଡି
ଜିଲ୍ଲା - ନବରଙ୍ଗପୁର
ଫୋନ୍ - ୭୮୯୪୧୧୨୪୮୭

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆମ ଦ୍ଵାଷ୍ଟିଶାଳ

379 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ସୁଜି ଲତୁ

ସମ୍ପାଦା ଦେବୀ

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ:

କାଜୁ ଓ କସମିସ୍ ଭଜା, କ୍ଷୀର ସିଝା, ସୁଜି, ଚନ, ନଡିଆ କୋର, ଗୁଜୁରତି ଗୁଣ୍ଡ ଓ ତେଲ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ :

ପ୍ରଥମେ କାଜୁ ଓ କସମିସ୍ କୁ ଭଜି ରଖନ୍ତୁ । ଗ୍ୟାସ୍ ଲଗାଇ କଡେଇରେ ତେଲ ଗରମ କରି ସୁଜିକୁ ଭଜନ୍ତୁ । ସୁଜି ଭସିସାରିବା ପରେ ନଡିଆ କୋରକୁ ପକାନ୍ତୁ । ସୁଜି ନଡିଆ ଲୁଲ୍ ହୋଇଯିବା ପରେ ସେଥିରେ ଚନ ଗୁଜୁରତି ଗୁଣ୍ଡ ଓ ଭଜା କାଜୁ କସମିସ୍ କୁ ପକାନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ଏହାକୁ କ୍ଷୀରରେ (ସିଝା) ପକାଇ ଭଲ ଭାବରେ ଗୋଳାନ୍ତୁ । ସୁଜି ଓ କ୍ଷୀର ଭଲଭାବରେ ମିଶିଯିବା ପରେ ଏହାକୁ ଗୋଲ୍ ଗୋଲ୍ ଗୁଳା କରି ଲତୁ ଆକାରରେ ଗଢନ୍ତୁ । ଏବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା ଆପଣଙ୍କ ସୁଜି ଲତୁ ।

ଆଳ, କେନ୍ଦ୍ରାପଡା

ମାଂସ ଝୋଳ

ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର

ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ:

ଖାସି ମାଂସ ଛୋଟ ଛୋଟ ହୋଇ କଟା ହୋଇଥିବା-୫୦୦ ଗ୍ରାମ, ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ପିଆଜ, ୨୫୦ ଗ୍ରାମ ଟମାଟୋ, ୨ ଛୋଟ ପିସ୍ ଅଦା, ଏକ ପାଖୁଡ଼ା ରସୁଣ, ଲଙ୍କା ଗୁଣ୍ଡ, ଅଧ ଗୁମ୍ଫର ଚନ୍ଦ, ୨୫୦ ମି.ଲି. ସୋରିଷ ତେଲ, ୧ ଗୁମ୍ଫର ଗରମ ମସଲ, ୨ ଗୁମ୍ଫର ହଳଦୀ ଗୁଣ୍ଡ, ୨ ପିସ୍ ଡାଲଚନ, ୬ ଗୋଟି ଲବଙ୍ଗ ।

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ :

ପ୍ରଥମେ ମାଂସକୁ ଭଲ ଭାବରେ ଧୋଇଦେଇ ସେଥିରେ ଲୁଣ ଓ ହଳଦୀ ପକାଇ ମାରିନେଟ୍ କରି ରଖିଦିଅନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ପିଆଜ, ଅଦା, ରସୁଣ ଗ୍ରାଲଣ୍ଡ କରି ପେଷ୍ଟ କୁ ରେଡି ରଖନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରେସର କୁକର ରେ ୨୦୦-୨୫୦ ଗ୍ରାମ ତେଲ ପକାନ୍ତୁ । ତେଲ ଅଳ୍ପ ଗରମ ହେବା ପରେ ସେଥିରେ ଅଧ ଗୁମ୍ଫର (ଛୋଟ ଗୁମ୍ଫରରେ) ଚନ୍ଦ ପକାନ୍ତୁ ଏବଂ ତାକୁ କଫି କଲର ହେବା ପରେ ତେଲରେ ଗୋଳାନ୍ତୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତେଲରେ ୬ ଟି ଲବଙ୍ଗ, ୨ ପିସ୍ ଡାଲଚନ ପକାନ୍ତୁ । ୧ ମିନଟ୍ ପରେ ସେଥିରେ ରଖିଥିବା ପେଷ୍ଟକୁ ପକାଇ ଗୋଳାନ୍ତୁ । ୧୫-୨୦ ମିନଟ୍ ପରେ ପେଷ୍ଟ ନାଲି ପଡି ଆସିବ ଏବଂ ତେଲ ଛାଡିବ । ସେତିକିବେଳେ ସେଥିରେ ମାରିନେଟ୍ କରି ରଖାଯାଇଥିବା ମାଂସକୁ ପକାଇ ଗୋଳାନ୍ତୁ । ଏବେ ସେଥିରେ ଆବଶ୍ୟକ ମୁତାବକ ଲୁଣ ମଧ୍ୟ ପକାନ୍ତୁ ଏବଂ ଗୋଳାନ୍ତୁ । ପ୍ରେସର କୁକରର ଢାଙ୍କୁଣୀକୁ ଅଧା ଘୋଡାଇ ରଖି ମଝିରେ ମଝିରେ ଗୋଳାଉଥାନ୍ତୁ । ଏହି ସମୟରେ ପାଣି ମରି ମରି ଆସିବା ସମୟରେ ଟମାଟୋକୁ କାଟି ଏଥିରେ ପକାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ମଝିରେ ମଝିରେ ଗୋଳାଇ ଦିଅନ୍ତୁ । ପ୍ରାୟ ୧୫ ମିନଟ୍ ପରେ ଏଥିରେ ପାଣି ପକାଇ ଏବଂ ଗୋଳାଇ ପ୍ରେସର ର

ଢାଞ୍ଜୁଣୀ ଲଗାଇ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ କମ୍ ଆଞ୍ଚରେ ୬ ରୁ ୭ ଟି ହୁଇସିଲ୍ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସାନ୍ତୁ । ଏହାପରେ ଗ୍ୟାସ ବନ୍ଦ କରିଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ପ୍ରେସରକୁକରର ଢାଞ୍ଜୁଣୀ ନକାଢି ତାହାକୁ ଥଣ୍ଡା ହେବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ । ପୁରୁ ଗ୍ୟାସ ବାହାରିଯିବା ପରେ ଢାଞ୍ଜୁଣୀ ଖୋଲି ସେଥିରେ ଗରମ ମସାଲ ପକାଇ ପୁଣି କଛି ସମୟ ଢାଞ୍ଜୁଣୀ ବନ୍ଦ ରଖନ୍ତୁ ।

ଏବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା ଖାସି ମାଂସ ଝୋଳ । ଏହାକୁ ଗରମ ଗରମ ଭିତ ସାଙ୍ଗରେ ପରସନ୍ତୁ ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଆଶ୍ଚଳକ

383 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ରସର୍ କେଳି

ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ବେହେର

ରସର୍ କେଳି ବୋ***
ଅକ୍ଷର ଆଣିଛେ ରଥ ମଥୁରା ପୁରରୁ ରେ***
ମଥୁରା ପୁରରୁ
ରଥରେ ବସାଇ ନେବା କୃଷ୍ଣକେ ଗୋପରୁ
ଅତର୍ ପାଇ ଆସିଅଛନ୍ କଂସ ରଜାଠାରୁ
ଛିନା ହେବା ଗୋପପୁର ସଂଗତ
କାନ୍ଦୁଅଛନ୍ ଗୋପୀ ମାନେ ରସୋ ରସୋ ତ (୧)

ରସର୍ କେଳି ବୋ****
ସବୁ ଗୋପୀ ଠୋଲ୍ ହେଇ କରୁଛନ୍ ବିଚାର ରେ***
କରୁଛନ୍ ବିଚାର
କୃଷ୍ଣ ଗଲେ ଗୋପପୁର ଦିଶିବ ଅନ୍ଧାର
ନାଇଁ ବାଜେ ଆରୁ କାନ୍ଦୁ ବଇଁଶୀର ସୁର
ରାଧାକେ ତ ବାଧା ହେବା ସଙ୍ଗାତ
ରାଧା ଗୁରି ମରବା ସତେ ଝୁରି ଝୁରି ତ (୨)

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ରସର କେଳି ବୋ*****

ଗାଏ କେ ତରାବା ଆରୁ ବଜାବା ବଇଁଶୀ ରେ***

ବଜାବା ବଇଁଶୀ

ମଠିଆ ଫଗାବା କିଏ ବାଟେ ହସି ହସି

ଦହି କେ ଖାଇବା ଗୋପେ ଘରେ ଘରେ ପଶି

ଛିନା ହେବା ତ ଯମୁନା ସଙ୍ଗାତ

ଛିନା ହେବା କୃଷ୍ଣ ବିନା ଗୋପପୁର ତ (୩)

କପସିଲ୍, ଭୁଷୁର୍, ବଲ୍ଲିର

ମୋବା:-୭୭୩୫୭୧୫୧୦୭

385 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ଅଛେ ମୁଇଁ

ଗଜାନନ ମିଶ୍ର

ଏକଲା ପାରସି ରହି,
ହେ ଜେନ୍ ଉଦୁଛେ ବୁଡୁଛେ
ଫେର୍ ଉଦୁଛେ ଏକଲା ।
ହେ ଜେନ୍ ବୁହୁଛେ ଇନ୍ନୁ ହେନ୍ନେ
ହେନ୍ନୁ ଇନକେ ଏ ଏକଲା ।
ହେ ଜେନ୍ ଜଲୁଛେ ଭିତରେ ବାହାରେ
ଏ ଏକଲା ।

ହେଛା ମୁଇଁ ରହିଛେଁ,
ରହି ପାମି, ଚାଲୁ ବୁଲୁ କରିପାମି,
ଖାନାପିନା ସୁନା କରିପାମି,
ପାରୁଛେଁ ଭି ।
ଆରୁ ବାଟିଛେଁ ।

ତୁଇ ଅଛୁ ଆଏଜ୍,
କାଏଲ୍ ଥିବୁ କି ନେଇଁ ଜନା ।
ତୁଇ ମାରବୁ ଲାଡ୍ ଆରୁ ଭାଗବୁ,

ତୋର କାମକେ ନେଇଁ ଆଏଲେ ଜନା ।
ଖରାପ୍ ଭାବବାର ନେଇଁ କିଛି
ରୋକ୍ ଠୋକ୍ କତା କହୁଛେଁ ଆଠା ।

ଦେଖ୍, ଇନ ଅଛେ ପିତା, ଅଛେ ମିଠା,
ଅଛେ ଖଟା ।
କାଶା ନେଇଁ ନ ଇନେ!
ମୁଲ୍ ହେଲାବେଲକେ ଇ ଜିବନ
ଜନମ୍ ହେଇଥିଲି ଏ ଏକଲା,
ସରଲାବେଲକେ ସଏଲତା ଅର୍ ଭି
ହେବା ଇ ଜିବନ୍, ମରମି ଏ ଏକଲା ।

ଏକ୍ଲା ଭେକ୍ଲା ନେଇଁ ସେ ମୁଇଁ,
ସବୁ ପୁରିଛେ ଇ ମୋର୍ ଭିତରେ ।
ଏକ୍ଲା ପୁର୍ଥ ଘୁରୁଛେ ଦିନରାଏତ୍
ଦେଖୁଛୁଁ କି ନେଇଁ !
ସହି ସିଖିଛେଁ, ରହି ସିଖିଛେଁ
ଆରୁ ଗୁରଦୁଟେ ଜାନିଁ ନ, ଜାନିଛେଁ ।
ଜାନିଛେଁ ଖରା କାକର୍ ମୋର୍ ଆଏ ।
ବୁରା ଭାବବାର୍ ନେଇଁ କିଛି,
ଅଛେ ମୁଇଁ, ଥିଲି ଆରୁ ଥିମି ଏହି ।

ତପୋବନ, ଚିଚିଲଗଡ଼,
ବଲ୍ଲଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା

ଭୋଟ ଦିଅ ତମେ ଭୋଟ ଦିଅ !!!

ଏମ୍.ବିଜୟ କୁମାର

କହଲେ ନାଇ ଲୁଏ ମୋର କଥା
ଖାଲି କରୁଛେ ମୁଇ ସୁରତା
ତମେ ତୋ ସବଜାନତା ହୋ ଭୋଟର
ଆର କହେମି ମୁଇ କେନ କଥା
ଭୋଟ ଦିଅ ତମେ ଭୋଟଦିଅ
ନୋଟ ନେଇ କରି ଭୋଟ ଦିଅ
ଭୋଟଦିଅ ତମେ ଭୋଟଦିଅ
ମଦ ପିଇ କରି ତମେ ଭୋଟଦିଅ
ସଲାସୁତରା ଭିତରିଆ ସାରି
ମଗନିହା ପାଟି ସଭୁ ତୋ ସାଗସରତା
(୦)

ଭୋଟଦିଅ ତମେ ଭୋଟଦିଅ
ସାଗୁନ-କପଡା ନେଇ ଭୋଟ ଦିଅ
ଭୋଟ ଦିଅ ତମେ ଭୋଟ ଦିଅ!
ପରବତ ଉଠଡେଇ ଦେମୁଁ ଦେଖୁଥ
ରାଜା ଜମିଦାର ପଏସାବାଲାକେ
ବୁଆ/ଶଶୁର ତମର ଲେତାଗୁତା(୧)
ମୁଡିଆ ମାରୁଛୁ କୋ କୋ ଗୋଡ଼ ତଲେ
ଉହୁଲି ଯାଉଛୁ ବାରେ ଘାଏ ରଖ ହେଲେ
ସବୁବେଳେ ଠିଆ ହେଉଛୁ ତମର ସଖା

ଭୋଟ ବେଲେ ଖାଲି ଆମକେ ନାଲପ ଦେଖା
ମହାଦାନୀ ତମେ ହୋ ଧେନ ଧେନ ଭୋଟଦାତା
(୨)

ଉଘି ନୁରେ ଖୁକି ମାଛି ନୁରେ ଘା
ବିଲେଇ ଆଏଖ ମୁଜି ତପଚାରନୀ ହୁଏଗା
ଖାଲି ଚଟା ଚାମଚା ପରର ଭାତେ କୁକୁରମାଡ଼
ଦାଲଭାତ ଖାଇ ଜିନ୍ଦାବାଦ କରି କରି
ନିଜେ ମୃତ୍ୟୁବାଦ ନାଇ ମିଲେ ଚିକେ ହାଡ଼
ନେଇ ନେଇ ନେତା ମୁତି ମୁତି ମୁତୁରୀ
ଜିତି ଜିତି ଗୋଡ଼ର ଜୋତା

(୩)

କାଏ ଲାଭଲୋଭର ଲାଗି ନିଜକେ କରୁଛ ବିକ୍ରି
ଘିନି ନେଉଛନ୍ ଭୋଟ ତମର ହାତ କାଟି କରି
ମନେରଖ ସବୁ ଦଲେ ଉଚ୍ଚ ଜାଏତ ମରୁଆଲ
ସାବଧାନ ତମେ ତୋ ତାକର ପଛୁଆଲ
ଖୁଡ଼କଟା ଲୋକ ଇ ମାଏଟେ ତମେ ତୋ
ସାସନ କରବାର କଥା

(୪)

କହଲେ ନାଇ ଲୁଏ ମୋର କଥା
ଖାଲି କରୁଛେ ମୁଇ ସୁରତା
ତମେ ତୋ ସବଜାନତା ହୋ ଭୋଟର
ଆର କହେମି ମୁଇ କେନ କଥା । ।

ମହୁଲପଲ୍ଲୀ / ବୁଢ଼ାବାହାଲ/
ସାଇକ୍ଲ/ ବଲ୍‌କ୍ଷୀର-୩୨
ମୋ-୭୯୭୮୭୮୪୧୩୦

ସମାଜ୍ ସେବକ୍

ସୁନୀଲ କୁମାର ଅଗସ୍ତି

ବଛର୍ ତିନ୍ କୁଏର୍ ନୁ
ହେଲା ଅଏଧକା ଆ'ଦେ
ଦିନ୍ ଗଲା ମୋର୍ ସରି
ଆର୍ କାଇଛେ ଆଘର୍ ବାଗିର୍
ମନ୍ ଛନ୍ ଛନ୍,
ଶୁନି ଥିଲି ଜି'ତା ଜି'
କରସି ଯମ୍ ପାପର୍ ହିସାବ୍
ଛାତି ମୋର୍ କରୁଛେ ଧଡ୍ ଧଡ୍,,
ମାତକେ ବଫୁର୍ କରିଥିଲି
କବାର୍ ଯେତେ ନିର୍ଲଜିଆ
ଦିଶୁଛେ ଆଖି ଇହାଛନ୍ ଝଲ୍ ଝଲ୍,
ସକାଲୁ ସଂଜ୍ ଅଠି ପହର୍
'ନାମ୍' ନଉଛେ ମାହାପୁରୁ ତମର୍
ପାଇଛେ ମୁଁଇଁ ନା' ଯେହେତାନ୍ ଇଫାଲେ
ବଡ୍ ଗଖା 'ସମାଜ୍ ସେବକ୍'

ଚିତିଲଗଡ଼, ବଲଙ୍ଗୀର

ମୋ/୭୭୩୫୮ ୭୭୭୪୯

ଫୋନ୍ ନମ୍ବର-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

ଶିଶୁ ବିଭାଗ

391 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ନୂଆ ଫଳର ନୂଆ ସୁଆଦ

ଡଃ ରଞ୍ଜିତ କୁମାର ସାହୁ

କକା ସହରର ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ି ଗାଆଁରେ ନୂଆ କରି ଚାଷ ବାସ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ତିନିଦିନ ଛୁଟି ଥିବାରୁ କୁନା ଗାଁଆକୁ ଆସି କକାଙ୍କ ନୂଆକରି ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଫାର୍ମ ହାଉସ ବୁଲି ବୁଲି ଦେଖୁଥିଲା । କକା କୃଷି ଛାତ୍ର ଥିଲେ ତେଣୁ ନୂଆ ପ୍ରଣାଳୀରେ ଚାଷ କରି ଗାଆଁରେ ନୂଆ ପ୍ରକାର ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । କ୍ଷେତ ମଧ୍ୟରେ ବୁଲା ବୁଲି ସାରି କୁନା ଟିକିଏ ଢେପ ଜମି ଆଡ଼କୁ ଚାଲିଗଲା । ଧାନ କ୍ଷେତ ପାଖରେ ଥିବା ଟିକିଏ ଢେପ ଜମିରେ କୁନା ଦେଖିଲା ଗୁଡ଼ାଏ ଲତାକୁ ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି କରି ଲଗା ଯାଇଛି । ଲତା ସବୁ ମଡ଼ା ଯାଇଛି ବାଉଁଶ ଖୁଣ୍ଟ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧା ହୋଇଥିବା ଦଉଡ଼ିରେ । ବହୁତ ସୁନ୍ଦର ଫୁଲ ସବୁ ଫୁଟିଛି ଏବଂ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ଫଳ ସବୁ ଓହଳିଛି । କିଛି କିଛି ଫଳ ହାଲୁକା ଗୋଲାପୀ ରଙ୍ଗର ମଧ୍ୟ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା, ଯାହାକୁ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ନିଜର ଝୁଡ଼ିରେ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିଲା । କକା ଗୋଟିଏ ଫଳ ଯାହା ବହୁତ ଗୋଲାପୀ-ବାଇଗଣି ରଙ୍ଗର ହୋଇଥିଲା ତୋଳି କୁନାକୁ ଧରେଇଦେଇ କହିଲେ, "ଏହାକୁ ଖାଅ" । ସାଥରେ ଥିବା ଛୋଟିଆ ଛୁରୀଟିଏ ମଧ୍ୟ ଧରେଇଦେଲେ । କୁନା ଫଳଟିକୁ କାଟିଦେଲା ବେଳକୁ ତାହା ଭିତରେ ଅନେକ ଛୋଟ ଛୋଟ କଳା ରଙ୍ଗର ମଞ୍ଜି ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରତିଟି ମଞ୍ଜି ଚାରିପାଖେ ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ବହଳିଆ ପରତ ଥିଲା ।

ତାହା ଦେଖି କୁନା ପୁଣି କକାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁଲା ।

"ଖାଇ ଦିଅ, କିଛି ହେବନି," କକା କହିଲେ ।

କୁନା ସବୁ ଗୁଡ଼ିକ ମୁହଁ ଲଗେଇ ଶୋଷି ନେଲା । ଖାଇବା ପରେ ତାହାର ମୁହଁ ର ଭାଙ୍ଗି ଦେଖି କକା ହସି କହିଲେ, "କେମିତି ଲାଗିଲା?"

"ଟିକିଏ ଖଟା ଅଛି!" କୁନା କହିଲା, "ମୁଁ ଜାଣି ନଥିଲି ଏହି ରାଧା ତମାଳ ଫୁଲର ଫଳ କୁ ଖିଆ ଯାଏ ବୋଲି । ଫଳ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଥମ କରି ଦେଖିଲି । ଆମ ବାଡ଼ିରେ ବି ବୋଉ ଲଗେଇଛି । ଫୁଲକୁ ପୂଜାରେ ବ୍ୟବହାର କରେ," କୁନା କହିଲା ।

"ନା, ନା, ଏହି ପ୍ରକାର ଫୁଲ ଅନେକ ଲତାରେ ଫୁଟେ । ରାଧା ତମାଳ ଭଳି ଫୁଲ ଥିବା ଅନେକ ଲତା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଲତାର ଫଳ ଖାଇବା ଲାଗି ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । କେବଳ କିଛି ପ୍ରକାରର ଏହି ଶ୍ରେଣୀର ଲତାର ଫଳକୁ ଖିଆ ଯାଇ ପାରେ । ଏହା ଏକ ପ୍ରଚଳିତ ଫସଲ ଏବଂ ଏହି ବିହନ ମୁଁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ଆଣିଛି ପରୀକ୍ଷା ମୂଳକ ଭାବରେ," କକା କହିଲେ ।

"ଏହି ନୂଆ ପ୍ରକାରର ଫଳ "ରାଧା ତମାଳ ଅଥବା କୃଷ୍ଣ ତମାଳ ଲତାର ନୁହେଁ" । ଏଥିରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଧାତବ ଅଛି ଯଥା, ପୋଟାସିଅମ, କାଲସିଅମ, ମ୍ୟାଗନିସିଅମ, ଜିଙ୍କ ଏବଂ ଲୌହ । ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ 2% ତନ୍ତୁ ଏବଂ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ଭିଟାମିନ "ସି" ଓ ଭିଟାମିନ "ଏ" ଅଛି । ଏହାର ସେବନ ପାଚନରେ ସହାୟକ ହୁଏ ଏବଂ କୋଷ୍ଠ କାଠିନ୍ୟ ଦୂର କରେ । ଏଥିରେ କମ ପରିମାଣରେ ଶର୍କରା ଥିବାରୁ, ଏହା ମଧୁମେହ ପୀଡ଼ିତଙ୍କ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଉପଯୋଗୀ । ଏଥିରେ ଅଧିକ ପୋଟାସିଅମ ଥିବାରୁ ଏହା ହୃଦ ରୋଗ ଏବଂ ରକ୍ତଚାପ ରୋଗ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ହିତକାରୀ । ଏଥିରେ ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ମ୍ୟାଗନିସିୟମ ଥିବାରୁ ଏହା ମାନସିକ ଚାପ କମେଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ଏହା ଶରୀରର ପ୍ରତିରୋଧକ ଶକ୍ତି ବଢେଇବାରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୁଏ ।"

"ମୁଁ ତ ଏତେ କଥା ଜାଣି ନଥିଲି," କୁନା କହିଲା ।

"ଏହା ଟିକିଏ ଖଟା ଲାଗେ ଏବଂ ଏହାର ମଞ୍ଜି ଖାଇ ହୁଏ ମଧ୍ୟ, କିନ୍ତୁ ଏହାର ତୋପା ଖାଇବା ଲାଗି ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । ଏହା ଅଧିକାଂଶ ସମୟରେ ସର୍ବତ, କେକ, ଜାମ, ଜେଲି, ଜୁସ ଇତ୍ୟାଦିରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ । ଅନେକ ସମୟରେ ଏହାକୁ ଅନ୍ୟ ଫଳର ରସ ସହିତ ମିଶା ଯାଇଥାଏ । ଏକ ବିଷୁବୀୟ ଅଞ୍ଚଳର ଫଳ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହାର ନାତିଶୀତୋଷ୍ଣ ଦେଶକୁ ରପ୍ତାନି ଏକ ଲାଭକାରୀ ବ୍ୟବସାୟ ଏବଂ ଏହା ଏକ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଥାଏ । ଆମେରିକାରେ ଥିବା ଲୋହିତ ଭାରତୀୟ ମାନେ ସେଠି ଥିବା ଏହି ପ୍ରକାର ଲତାର ଚେର ଏବଂ ପତ୍ରକୁ ଔଷଧ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଅନେକ ଥର ଫୁଲ କୁ ମଧ୍ୟ ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ଏହା ଇଉରୋପ ଏବଂ ଆମେରିକାରେ ଲୋକପ୍ରିୟ ଅଟେ ଏବଂ ଚାହିଦା ରହିଛି ତେଣୁ ଏହାକୁ ଚାଷ କରି ଲାଭବାନ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଛି । ଏହା ଏବେ ଅନେକ ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଲୋକପ୍ରିୟ ହେଲାଣି

ତେଣୁ ସ୍ଥାନୀୟ ବଜାରରେ ମଧ୍ୟ ଏହାକୁ ବିକି କିଛି ଅର୍ଥ ଅର୍ଜନ କରି ହେବ । ସେହି ସକାଶେ ମୁଁ ଏହି ଅଳ୍ପ କିଛି ଅଂଶରେ ଏହାକୁ ରୋପଣ କରିଛି । ଏହି ସବୁ ଫଳ ରାଜଧାନୀ ଯିବ । ଏଠାରେ ପ୍ରାୟ କେହି ଏହାକୁ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ସେଠାରେ ବିଭିନ୍ନ ଫଳ ରସ ବିକାଳୀ ମାନେ ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି," କକା କହିଲେ ।

"ଏହା ଅତି ସହଜରେ ଚାଷ ହେଇପାରେ ଏବଂ ହଳଦୀ ଏବଂ ଅଦା କିଆରୀ ମଧ୍ୟରେ କରା ଯାଇପାରେ । ନିଗିଡ଼ା ଜମିରେ ଏବଂ ଦରସା ମାଟିରେ, ଢେପ ଜାଗାରେ ଏହା ସହଜରେ ବଢ଼ି ପାରେ । ଏହାକୁ ସମୟରେ ଜଳ ଯୋଗେଇଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଖରା ଦିନେ କେବଳ ଚେର ରେ ସିଞ୍ଚନ କରାଯାଇ ପାରେ । ଏହି ମଝିରେ ଯେଉଁ ଜାଗା ଅଛି ସେଥିରେ ପରେ ଅଦା ରୋପଣ ହେବ । ଏହି ଫୁଲ ସବୁ ପ୍ରଜାପତି ଆଉ ମହୁମାଛି କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ ତେଣୁ ପରିବେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଲାଭକାରୀ," କକା କହିଲେ ।

"ରାମୁ କହୁଥିଲା ଜଳଖିଆ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି," କୁନା କହିଲା ।

"ମୁଁ ଜାଣେ ତୁମକୁ ଭୋକ ଲାଗିଥିବ, ସେଥି ପାଇଁ ଫଳଟିଏ ଦେଲି ଖାଇବାକୁ । ଖାଲି ପେଟରେ ଫଳ ଖାଇବା ଭଲ । ଏବେ ଚାଲ ଜଳଖିଆ ଖାଇବା । ତୁମେ ଦିନରେ ଘରେ ରୁହ, ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଫେରି ଆସି ବଳକା ଜିନିଷ ଦେଖିବ । ମୋର ବହୁତ କାମ ଅଛି," କକା କହିଲେ । କକା ଆଉ କିଛି ପାଟିଲା ଫଳ ଦେଲେ କୁନାକୁ । କୁନା ନୂଆ ଫଳ ଆଉ ନୂଆ ସୁଆଦର ମଜା ନେଇ ମୁଣ୍ଡ ଚୁଙ୍ଗାରି କକାଙ୍କ ପଛେ ପଛେ ଚାଲିଲା ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା

ତାକୁ ନଜାଣେ କିଏ

ପ୍ରକାଶ କୁମାର ମିଶ୍ର

କୋଉ ଶିଳିପି ଆଙ୍କିଛି କହ
ଏଡେ ସୁନ୍ଦର ଛବି
ସକାଳୁ ଉଠି ବୋଉକୁ ଯାଇ
ପଚାରି ଦେଲା ରବି ॥

ସକାଳ ହେଲେ ସୁରୁଯ ଭାଲେ
କାହା ଆଦେଶ ଖରା
ଆକାଶ ଦେହେ ଚଢ଼େଇ ପଲ
ଦିଶନ୍ତି କେତେ ତୋରା ॥

ପାହୁଡୁକୋଳୁ ଝରଣାଝରି
ନଇ ସାଥରେ ମିଶେ
ଦିନରେ ନୁହେଁ ରାତିରେ କାହିଁ
ଜହ୍ନ ମାମୁଁଟି ଦିଶେ ॥

ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁରେ ସାତଟି ରଙ୍ଗ
କିଏ ସେ ଦେଲା ଆଖି
ପଇତଦେହେ ରଖିଲା କିଏ
ଏଡେ ମଧୁର ପାଣି ।।

ପରଜାପତି ତେଣାରେ ରଙ୍ଗ
ଫୁଲ ଦେହରେ ବାସ
ଛଅରତୁକୁ ସାତଟିବାର
ବରଷ ଆଉ ମାସ ।।

ଯା'ପାଇଁ ଏଡେ ସୁନ୍ଦର ଧରା
କିଏ ସେ ପରା ଏଇ
ଯାହାକୁ ଯୋଉଠି ରଖିବା କଥା
ରଖିଛି ଖଞ୍ଜି ସେଇ ।।

କାହିଁକି ଏଡେ ଅଧିର ବାବୁ
ଜାଣିବୁ ହେଲେ ବଡ଼
ଧିରେ ଧିରେ ତୁ ସବୁ ବୁଝିବୁ
ମନ ଦେଇକି ପଢ଼ ।।

ଦେଖୁଛୁ ଯାହା ଆଖି ଆଗରେ
ସବୁରି ମୂଳେ ସିଏ
ସାରା ସଂସାର ପାଲୁଛି ସେଇ
ତାକୁ ନଜାଣେ କିଏ ।।

ଜୟପୁରଶାସନ ପିପିଲି ପୁରୀ
ମୋ-୭୦୦୮୯୨୫୯୫୪

ଶୀତ ମାସର ମଜା

ମୀର ବାଇ ପାଣିଗ୍ରାହୀ

ଶୀତ ଆସୁଅଛି ମାଡ଼ି ରେ ଭାଇନା
ମାଘ ମାସେ ହାତ ଭାଙ୍ଗେ
ନିଆଁ ପୋଇବାକୁ ଭାରି ମନ ଲାଗେ
ମିଶି ଅଜା ଆଇ ସାଙ୍ଗେ ।
ସମସ୍ତ ଜ୍ଞ ଦେହେ ଶୀତ ବସ୍ତ୍ର ଥାଏ
କରିଥାନ୍ତି ପରିଧାନ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାଆଙ୍କ ର ଆଗମନ ହୁଏ
ଆସିଥାଏ ନୂଆଁ ଧାନ ।
ନାନା ପ୍ରକାର ର ପନି ଓ ପରିବା,
ହୋଇଥାଏ କିଣା ବିକା
ଏଇ ମାସେ ହୁଏ ପିଲାଙ୍କର ଖେଳ
ଲାଗେ ନାହିଁ ତାଙ୍କୁ ଥକା ।
କ'ଅଳିଆ ଖରା ଲାଗି ଥାଏ ଭଲ
ସଭିଙ୍କୁ ଲାଗେ ପସନ୍ଦ
ବଡ଼ି ପକା ହୁଏ ପାପଡ଼ ବେଲକ୍ତି
ଖାଇଥାନ୍ତି ଭଲ ମନ୍ଦ ।
ସବୁ ମାସ ମଧ୍ୟେ ଶୀତ ରତ୍ନ ପରା
ହୋଇଥାଏ ଅନ୍ୟତମ
କମ୍ବଳ ଘୋଡ଼େଇ ଶୋଇବାକୁ ମଜା
ହେବ ନାହିଁ କିଛି ସମ ।

କୋମଳା ନୂଆପଡ଼ା

ଆସନ୍ତୁ ପଢ଼ିବା ବହି

ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ଦାଶ

ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ପଢ଼ିବା ବହି
ବହି କି କରିବା ଆମରି ସାଥୀ
ବହି ପଢ଼ି ଆମେ ଜାଣିବା ଶିକ୍ଷଣୀୟ କଥା
ଗଢ଼ିବା ଆମର ଉତ୍କଳ ଭବିଷ୍ୟତ
ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନୀ ପଢ଼ି
ଆମେ ଜାଣିବା ଆମ ଅତୀତର ଗାଥା ।
ଆଜିର ଭିଜିଟାଲ ଯୁଗ ରେ
ବହି କୁ କରିବା ନାହିଁ ପର,
ବହି ଯେ ଆମର ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ
ଜୀବନ ର ଅମୂଲ୍ୟ ଧନ ଯେ ବହି
ବହି ଆମ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ସାଜି
ସମାଜର ମଙ୍ଗଳ କରୁଥାଏ
ଜ୍ଞାନୀ ଗୁଣୀ ଙ୍କ ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ଟି
ଗନ୍ତାଘର ସାଜି ରହିଥାଏ ବହି
ଆସ ଆମେ ପଢ଼ିବା ବହି
ବହି ପଢ଼ି ଗଢ଼ିବା ଆମେ ଆମର ଭବିଷ୍ୟତ

ଗନ୍ଧାରୀମୁଣ୍ଡା, ବାଣପୁର, ଖୋର୍ଦ୍ଧା
ମୋବାଇଲ ନଂ - ୭୩୭୦୨୦୮୪୨୮

ଖୋଜି ଆଣିବା ଖୁସି

ବିକାଶ କୁମାର ହୋତା

ଧରା କୁ ଆମ ଶୀତ ରତୁ ଚି
ଆସିଛି ହସି ହସି
ବଣଭୋଜି ତ କରିବା ଆମେ
ହୋଇଣ କେତେ ଖୁସି ।।(୧)
ଚାନ୍ଦା ଆଦାୟ କରିବା ଆମେ
ସାଙ୍ଗ ସାଥୀଏ ଯେତେ
ହାତକୁ ଯିବା କିଣି ଆଣିବା
ସଉଦା ସବୁ ସାଥେ ।।(୨)
ଆମିଷ ଭୋଜି କରିବା ନାହିଁ
ଜୀବ ଜନ୍ତୁଙ୍କୁ ମାରି
ତୁଚ୍ଛା କୁ କିଆଁ ପାପ ମୁଣ୍ଡେଇ
ହୋଇବା ଭାଗିଦାରୀ ।।(୩)
ଶୀତ ଦିନରେ ଜାତି ଜାତିକା
ପରିବା ମିଳିଥାଏ
ଆମିଷ ତୁଲ ଜୀବସାର ବି
ଏଥିରେ ଭରି ରହେ ।।(୪)

ଆଳୁ, ପୋଟଳ, ଝୁଡ଼ଙ୍ଗ କୋବି
ଆଣିବା ମୂଳା ସାରୁ
ଆଉ ଯାହା ବି ହୋଇବ ଲୋଡ଼ା
ଆଣିବା ନିଜ ଘରୁ ।।(୫)
ଶପଥ ନେବା ଆଜି ଆମେ ରେ
ଭଲ ମଣିଷ ହେବା
ଖରାପ ଗୁଣ ଯେତକ ଅଛି
ସବୁ ଦୂରେଇ ଦେବା ।।(୬)
କୁନା କୁନି ଏ ଆସ ସରବେ
ବଣକୁ ଯିବା ମିଶି
ଭୋଜି କରିବା ଏକାଠି ହୋଇ
ଖୋଜି ଆଣିବା ଖୁସି ।।(୭)

ଦକ୍ଷିଣକାଳୀ ରୋଡ଼
ବିଦ୍ୟାନଗର, ଢେଙ୍କାନାଳ

ଚିତ୍ର

ଆଦବିକା ପଟ୍ଟନାୟକ

ଦିଲ୍ଲୀ ପବ୍ଲିକ ସ୍କୁଲ, ବସନ୍ତ ବିହାର, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ମତାମତ/ସମୀକ୍ଷା

ବେଦାନ୍ତୀ -
ଜାନୁୟାରୀ ସମୀକ୍ଷା

ଦେବଯାନୀ ସ୍ୱାଇଁ

“ବେଦାନ୍ତୀ” ର ଦୁଇଟି ଅନନ୍ୟ ଗୁଣ ମୋତେ ଖୁବ୍ ପ୍ରଭାବିତ କରେ। ଗୋଟିଏ ଏହାର ନିୟମିତତା। ଠିକ୍ ମାସର ୧ ତାରିଖ, କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର୍ ପୃଷ୍ଠା ବଦଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ମୋବାଇଲ୍ ପରଦାରେ ବେଦାନ୍ତୀ ନୂତନ ସଂଖ୍ୟାର ସୂଚନା ମିଳେ। ଅନ୍ୟଟି ଏହାର ଆକର୍ଷଣୀୟ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପୃଷ୍ଠା। ତେଣୁ ପ୍ରତି ସଂଖ୍ୟା ଭଳି ଏଥରକ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚ୍ଛଦରେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଶୁଭ ନୀଳ ହୀରନ୍ ପକ୍ଷୀର ପ୍ରତିଛବି ମଣ୍ଡନ କରି ଆସିଛି ଆମ ପ୍ରିୟ “ବେଦାନ୍ତୀ”।

ସଂପାଦକୀୟ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା “ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅରବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର”, ଇଂରାଜୀ ନବ ବର୍ଷର ଶୁଭକାମନା ଜଣାଇବା ସହିତ ପୁରୁଣା ବର୍ଷର ଅନୁଭୂତିକୁ ନେଇ ଏକ ସଫଳ ଜୀବନ ଓ ଏକ ଉତ୍ତମ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉଚିତ୍ ବୋଲି ନିଜର ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି।

ଭିତର ପୃଷ୍ଠାରେ ସବୁଥର ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ସହିତ ରହିଛି ଗଳ୍ପ, କବିତାର ଜୁଆର।

ପ୍ରଥମ ଗଳ୍ପ, ଧାରାବାହିକ “ଡି. ଏଫ୍. ଓ. କ୍ୟାମ୍ପବେଲ୍ ବେ” ରେ, ଡି. ଏଫ୍. ଓ. ଅସୀମ, ପାଣ୍ଡନାସ ବଣରେ ନିଆଁ ଲାଗିବାର ଭୟଙ୍କର ଦୃଶ୍ୟକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି।

ଆମାଣ୍ଡା ଓରଫ ସୋନା ମୁଣ୍ଡରେ “ସୁନା କଳସୀ”। “ଶାକମ୍ବରୀ” ଭଳି ସବୁ ଝିଅ ବନନ୍ତୁ ସାହସୀ। ମୋର ପ୍ରିୟ ଧାରାବାହିକ ଗଳ୍ପ “ଉଠ୍ ପୁରୁର୍”ରେ, ଅଭି ତା ଜୀବନର ସବୁଠୁ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା, ଏକାଦଶ ବୋର୍ଡ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଯାଉଛି। ତଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧ “ସାନ୍ତାଳ ଜନଜାତି ଜୀବ ଗଣପର୍ବ: ସହରାଏ” ଏବଂ “କୁମ୍ଭୀର ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ପର୍ବ : କୁରାଳ ପଞ୍ଚମୀ”। ସଂଗୃହୀତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧ “ଏକାକ୍ଷର ଓଁ କାରର ରହସ୍ୟ”, “ବଳି ବାମନ ବେଶ” ଏବଂ “ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପରିକ୍ରମା”ର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ଏଥି ସହିତ ଅନେକ କାହାଣୀ, ଧାରାବାହିକ ଗଳ୍ପ ଓ ନାଟକ ରହିଛି।

କବିତାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ, “ନୂଆ ବରଷ (୨୦୨୪)”, ସମସ୍ତଙ୍କୁ “ନବ ବର୍ଷର ଅଭିନନ୍ଦନ” ଜଣାଇ “ଆସିଛି ନୂଆ ବରଷ”।

“ମୋ ଜଗନ୍ନାଥ କେତେ ସୁନ୍ଦର”, “କଳାଚାନ୍ଦ” ସେ “ବଉଳ ମାଳିଆ” ଦୟାଶା ରୂଲରେ ହସେ। “ହେ ଇଶ୍ୱର, ତୁମେ ଦୟାଳୁ!” “ତୁମାଶିଷ” ରହୁ ମାନବ ଜନେ। “ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜୀବନୀ” ସେ ଯେ ଶାଶ୍ୱତ ପ୍ରେମର ରସ, ତିନି ଭୁବନକୁ କରିଥାଇ ବଶୀଭୂତ।

“ମୋ’ ବୋଉ ଆଜିବି ମୋତେ ଡାକେ”, “ବାପା ମୁଁ ତୁମ ପରୀ”, ଝିଅ ମୋର ତୁହି ଦୁଇ କୁଳ ହିତେ ମମତାର ପୁଷ୍ପଧାନୀ।

ଅବ୍ୟକ୍ତ “ଆତ୍ମାର ସ୍ୱର”, ତୁମ ଉପସ୍ଥିତି କେବଳ “ତୃଷ୍ଣା ନିବାରକ”। “ଥରେ ଆସି ଦେଖନ୍ତୁନି” ଏକଲା ପଶର ଅସହଶୀ ବେଦନା, ତୁମେ କେବେ ଆସିବ “ମସିହା”। କିଏ ବୁଝିଛି ନା ବୁଝିବ ତା “ନୀରବ ଓଠର ଭାଷା”। ସମୟ ସାଙ୍ଗେ ସବୁ ଲିଭିଯାଏ ସ୍ମୃତି ରହିଯାଏ ପଛକୁ, କିଏ କେବେ କଣ ଭୁଲିପାରେ ନିଜର “ପ୍ରଥମ ପ୍ରେମ” କୁ!!

“ଆସ ଆସ ବିହଙ୍ଗମ”, “ଚିଲିକାର ତୀରେ ଥରେ”, ତୃପ୍ତହେବେ ପର୍ଯ୍ୟଟକ, ବୃଦ୍ଧି ହେବ “ମଧୁରତା ଶୀତ ରତୁର”।

“ଆମ ସଂସ୍କୃତି ମହାନ ଅତି”, “ଏ କଳିକାଳ ଯୁଗ”, ଆସୁରିକତାକୁ ଦୂରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇ “ଆସ ଗଢିବା ଆମ ରାଇଜ”। “ନିସ୍ତର୍ୟ ବାଗୋଇ” ମୁଁ “ଖୋଜୁଛି” ଘର ଚିଏ,

ସ୍ନେହ ଆଦର ସନମାନ ଝରୁଥିବ ଯେଉଁଠାରେ। “ଦିବ୍ୟ ଅଳଙ୍କାର ଅଟଇ ହସ,
କରିପାରେ ସିଏ ସଭି ଜ୍ଞୁ ବଶ”, “କିଛି ଫୁଲଠାରୁ ଶିଖ”।

କେବେ ଲୁହଧାର ଝରେ କେବେ ହସ ଓଠ ଧାରେ, ରାତି ନ ସରୁଣୁ କେବେ ଭାଙ୍ଗେ
ସପନ- “ଏଇତ ଜୀବନ”!! ଏଥରକ ଏତିକିରେ ଥାଇ ମୋ କବିତା ବୟାନ।

ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ବିଭାଗରେ, “ଅଧିକ ନୁହଁ କମ ଲୁଣ ଖାଇଥିଲେ ବି ସାବଧାନ ! ହୋଇପାରେ ଏହି
ସମସ୍ୟା”।

ଆମ ହାଣ୍ଡିଶାଳରେ ବନିଥିବା ଗରମା ଗରମ “ପାଳଙ୍ଗ ପକୋଡି” ଖାଇ ଶୀତ ଦିନର ମଜା
ନିଅନ୍ତୁ।

ଶିଶୁବିଭାଗରେ ରହିଛି, “ଶର୍କରାର ବୃକ୍ଷ” - ମପେଲ୍ ବୃକ୍ଷ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜ୍ଞାନ। “ନୂଆ
ଇଂରାଜୀ ବରଷ”କୁ ସ୍ଵାଗତ ଜଣାଇବା ସହିତ ରହିଛି “ଟିକି ଝରଣା”, “ଜହ୍ନୁ ଆମର
ମାମୁ”, “ଏଣ୍ଟୁରି” ଓ “ମୋ ବିଦ୍ୟାଳୟ” ଭଳି ସୁନ୍ଦର କବିତା।

କୁନି ଆଦବିକା, ସ୍ଵଚ୍ଛତାର ଗୁରୁତ୍ଵ ଦର୍ଶାଇ “Clean India, Green India “ ନାମରେ ଖୁବ୍
ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିଛନ୍ତି।

ଏକ ବିଶେଷ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ରହିଛି “ବିଦେଶ ଖବର”- ସାଉଦି ଆରବର ରିୟାଦରେ
ରହୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ଓଡ଼ିଶା ସାମାଜିକ ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ
ସଂଗଠନ, ରୋଜାର ୧୫ତମ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବର କିଛି ସ୍ମରଣୀୟ ମୁହୂର୍ତ୍ତ।

ଶେଷରେ ଆସନ୍ତୁ ୭୫ତମ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଅବସରରେ ସମସ୍ତେ ମିଳି ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ
ଗାଇବା ‘ଜୟ ହିନ୍ଦ’।

ଜୟ ‘ବେଦାନ୍ତୀ’, ଜୟ ପାଠକ ବୃନ୍ଦ।

ଗୋରେଗାଓଁ, ମୁମ୍ବାଇ

ଫେବୃୟାରୀ ମାସରେ ପଢ଼ୁଥିବା ପର୍ବପର୍ବାଣୀ

୦୩/୦୨/୨୦୨୪	ଅଷ୍ଟାକା ଶ୍ରାଦ୍ଧ
୦୮/୦୨/୨୦୨୪	ରଚନ୍ତ୍ରୀ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଉପବାସ, ସବେ-ମେରାଜ (ପୂର୍ବରାତ୍ରି)
୦୯/୦୨/୨୦୨୪	ତ୍ରିବେଣୀ ଅମାବାସ୍ୟା, ମା ବିରଳା ଦେବୀଙ୍କ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ
୧୦/୦୨/୨୦୨୪	ଶ୍ରୀ ଜୀଉଙ୍କ ପଦ୍ମ ବେଶ
୧୧/୦୨/୨୦୨୪	ଚନ୍ଦ୍ର ଦର୍ଶନ ଓ ପୂଜା
୧୨/୦୨/୨୦୨୪	ଶରଣ ଶେଷ
୧୩/୦୨/୨୦୨୪	କୁମ୍ଭ ସଂକ୍ରାନ୍ତି, ବରଦା ଚତୁର୍ଥୀ
୧୪/୦୨/୨୦୨୪	ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା, ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ ଓ ବସନ୍ତୋତ୍ସବ
୧୬/୦୨/୨୦୨୪	ମାଘ ସପ୍ତମୀ, (କୋଣାର୍କ) ଚନ୍ଦ୍ରଭାଗା ସ୍ନାନ, ଭୀଷ୍ମାଷ୍ଟମୀ
୨୦/୦୨/୨୦୨୪	ଭୈମୀ ଏକାଦଶୀ (ବଡ଼) ଉପବାସ, ବ୍ୟାସ ସରୋବର ମେଳା, ବରାହ ଦ୍ୱାଦଶୀ
୨୨/୦୨/୨୦୨୪	ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଜନ୍ମୋତ୍ସବ
୨୩/୦୨/୨୦୨୪	ଅଗ୍ନିସୂକ୍ତ ଓ ଯୋରନ୍ଦା ମେଳା
୨୪/୦୨/୨୦୨୪	ମାଘ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ମାଘ ବ୍ରତ ସମାପନ, ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ଗଜ ଉଦ୍ଧାରଣ ବେଶ, ଚନ୍ଦ୍ରପୂଜା ଓ ଉପବାସ
୨୬/୦୨/୨୦୨୪	ସବେ-ବରାତ୍ (ପୂର୍ବରାତ୍ରି)

ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ

ଦୃଶ୍ୟ ଭିତରୁ ଭାବକୁ ବାହାର କରିବାର ପରଖ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ୨୦-୨୫ ଶବ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ଆମ ପାଖକୁ
ଇମେଲ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବିବେଚିତ ଉତ୍ତର, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନାମ ସହିତ ପରବର୍ତ୍ତୀ
ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ । ଆମ ଠିକଣା - [vedantimagazine@gmail.com/](mailto:vedantimagazine@gmail.com)
editor.vedantimagazine@gmail.com

ଜାନୁୟାରୀ ମାସର ବିଜେତାଙ୍କ ନାମ

ଫେବୃୟାରୀ-୨୦୨୪

www.vedantimagazine.com

ISSN NO.
2582-208X

କଏ କହେ ଯାକୁ ପିଞ୍ଜୁଳ ତ
ଆଉ କଏ କୁହେ ଗୁଞ୍ଜଳିଆ
ଭରି ସୁଆଦିଆ ଲଗେ ତ ପାଟିକୁ
ଲଗେ ଭରି ଆପଣିଆ
ଭିଗାମିନ୍ ସି ରେ ଭରପୁର ଇଏ
ପିଞ୍ଜୁଳ ଏହାର ନାଆଁ

ପବିତ୍ର ମିଶ୍ର, ସୋମନାଥପୁର ଶାସନ

ବେଦାନ୍ତର ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରୁଥିବା ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଏବଂ “ଚନ୍ଦ୍ର କଥା କହେ”ର ଛବି ହେଉଛି ବେଦାନ୍ତର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନିଜସ୍ୱ । ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟ ଚନ୍ଦ୍ର ସମୟେ ସମୟେ ପାଠକପ୍ରେମୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ଚନ୍ଦ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି ପାଠକ/ପାଠିକା ନିଜସ୍ୱ ଉତ୍ତୋଳନ କରିଥିବା ଛବିକୁ ବେଦାନ୍ତ ପତ୍ରିକାର ପ୍ରଚ୍ଛଦପଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ । ଆମକୁ ସମ୍ପର୍କ କରିବାର ଠିକଣା ହେଲା -vedantimagazine@gmail.com

ଯୋଗାଯୋଗ

Whatsapp: + 91 9594993733

ଭ୍ରାମ୍ୟଭଣ୍ଡ - +91 9594993733/8828213733

Website: www.vedantimagazine.com

Email ids:

vedantimagazine@gmail.com / editor.vedantimagazine@gmail.com

408 | ବେଦାନ୍ତ-ଜ୍ଞାନକୁ ପରିମାର୍ଜିତ କରୁଥିବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା

www.vedantimagazine.com

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକାକୁ ଲେଖା ପଠାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଓଡ଼ିଆପ୍ରେମୀଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ସମ୍ବେଶ:

- ଲେଖାକୁ ଟାଇପ୍ କରି MS WORD ଫାଇଲରେ ଏବଂ ପି.ଡି.ଏଫ୍ ଫାଇଲରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଲେଖାକୁ ପ୍ରତି ମାସ ୫ ତାରିଖ ଭିତରେ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ଏହି ପତ୍ରିକାରେ ଗଳ୍ପ ଏବଂ କବିତା ସମାନ ସଂଖ୍ୟାରେ ପ୍ରକାଶିତ କରାଯାଉଛି । ଯେହେତୁ ଅନେକ କବିତା ଆମପାଖକୁ ଆସୁଛି, ତେଣୁ ଏହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ କିଛି ସମୟ ଲାଗୁଛି । ଯଦି ଆପଣ ଲେଖା ପଠାଇଥିବା ମାସରେ ଏହା ନବାହାରିଲୁ, ତେବେ ଏହି ଲେଖା ଆସନ୍ତା ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇବ ।
- ତେଷ୍ଟ କରନ୍ତୁ ଲେଖାକୁ ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ । ଆମ ଇ-ମେଲ୍ ହେଲ୍ - Editor.vedantimagazine@gmail.com ଏବଂ vedantimagazine@gmail.com
- ମାସକୁ ଥରଟିଏ ହିଁ ଲେଖା ପଠାନ୍ତୁ । ବାରମ୍ବାର ଅନେକ ଲେଖା ଇ-ମେଲ୍ ଜରିଆରେ ପଠାନ୍ତୁ ନାହିଁ ।
- ଲେଖା ସହିତ ଆପଣଙ୍କର ଠିକଣା ଏବଂ ଫଟୋ ମଧ୍ୟ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଲେଖା ପଠାଉଛନ୍ତୁ ତାହା ଆଉ କୌଣସି ଗୃପରେ ପଠାନ୍ତୁନାହିଁ । ପ୍ରକାଶିତ ହେବା ପରେ ଏହାକୁ ପଠାଇପାରିବେ ।
- ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମୁକ୍ତ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ପତ୍ରିକା । ଏଥିପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ଲେଖା ହିଁ ପଠାନ୍ତୁ ।
- ପୁରୁଣା ସଂଖ୍ୟା ପଢ଼ିବା ପାଇଁ www.vedantimagazine.com କୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ ।

“ବେଦାନ୍ତୀ” ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାରିବାରିକ ମାସିକ ପତ୍ରିକା । ବେଦାନ୍ତୀରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମସ୍ତ ଲେଖାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିଶ୍ୱର ଲେଖକଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନକସା । ଯଦିଓ ସମ୍ପାଦକ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଭଲଭାବରେ ପଢ଼ିବା ଏବଂ ବୁଝିବା ପରେ ହିଁ ପ୍ରକାଶିତ କରିଥାନ୍ତୁ, ତଥାପି ଲେଖାର ଶତ ପ୍ରତିଶତ ସତ୍ୟତାର ଦାବି କେବଳ ଲେଖକଙ୍କର । ଏଥିରେ ସମ୍ପାଦକ କମ୍ପା ପତ୍ରିକାର କୌଣସି ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ଇ-ପତ୍ରିକା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୧ ତାରିଖରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଛି ଏବଂ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାଗଣାରେ ସାର୍ବ ବିଶ୍ୱର ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରେମୀଙ୍କୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଫ୍ରେସ୍‌ସାଇଟ୍, ଇ-ମେଲ୍ ଏବଂ ସୋସିଆଲ୍ ମିଡ଼ିଆ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଲେଖକ/ଲେଖିକା ମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖା ଓଡ଼ିଆରେ ଟାଇପ୍ କରି ଲେଖାର ସ୍ଥାନ କପି ଏବଂ ସପ୍ଲକପି ଆମ ପାଖକୁ ଇମେଲ୍ ରେ ପଠାନ୍ତୁ: vedantimagazine@gmail.com । ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସ ୫ ତାରିଖ ଭିତରେ ପ୍ରାପ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକୁ ସେହି ମାସରେ ହିଁ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଥାଏ । ଯଦି କୌଣସି କାରଣରୁ କୌଣସି ଲେଖକ/ଲେଖିକାଙ୍କ ଲେଖା ତଳତ ମାସରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇନାହିଁ, ତେବେ ତାହା ଆଗାମୀ ମାସରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ବେଦାନ୍ତୀ ପତ୍ରିକାକୁ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଡାଉନଲୋଡ୍ କରିବା ପାଇଁ (ସମସ୍ତ ସଂଖ୍ୟା) ନମ୍ବରିଣ୍ଡୁତ ସାଇଟକୁ ପଦାର୍ପଣ କରନ୍ତୁ:-

www.vedantimagazine.com

